

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefón-szám: 78.
egy mellékállomással.

Munkások, béli munkások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és szakmai ártelepítések 1/2-
3 kor.; előfizetőknek 3 koros.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:	
Egy hóra	1.00 K.
Negyedévre	3.00 "
Félévre	6.00 "
Egész évre	12.00 "
Posta szátküldéssel:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.00 "
Egész évre	18.00 "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatalos: ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.	Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.	Megjelenik naponként este 6 órakor Szombatnap kivétellel.
---	--	--

Munkásgimnázium városunkban.

— november 2.

A cím nem tény, csak óhajt fejez ki. Nem Kanizsáról szól az ének. Pécs, Kaposvár, Zalaegerszeg nyitották meg e hó folyamán — a társadalom színe-java jelenlétében — a kulturális és szociális szempontból nagy jelentőségű intézményt. Mert praktikus célt szolgál a munkásgimnázium. Az önképzésen kívül módját adja annak, hogy azok, akiknek erre szükségük van, vagy szükségük lehet — már pedig ki ne látna Magyarországon bizonyítványt használni — a polgári iskola négy osztályából vizsgázhassanak és így bizonyos pályákhoz szükséges kvalifikációt megszerezhessék. Az érdekeltek érzik is ennek jelentőségét, az intézmény nagy fontosságát. Ennek tudatában töltik meg az, hogy a legtöbb helyen az összes jelentkező nem is vehető fel, mert az intézmény egyelőre csak szűkre szabott keretekben mozog. A városok, a városok társadalmának fontosabb faktora is ériik azonban ez intézménynek fontosságát, mely minden politikától, párttól függetlenül terjeszti az ismereteket azoknak a társadalmi rétegeknek az érdekében lőképpen, akiket eddig a továbbképzés örve alatt pártpolitikai célokra használtak fel. Szívesen áldoznak épen azért e célra, mert a munkásgimnáziumok mindenütt társadalmi uton keletkeznek. Az állam természetesen szintén szívesen támogatja őket. A társadalom egy egy vezetőfőfia áll a mozgalom élén, akinek lelkes agitációja megnyeri a kérdésnek a várost, a város számottevő intézményeit. A kereskedelmi és iparkamara hozzájárulása is az összekötések révén könnyen megszereshető és ezzel a kérdés pénzügyi része el van intézve. Lelekes tanárok pedig mindenütt szívesen állanak a cél szolgálatában és a munkásgimnázium rövid időn belül fényes ünnepség keretében megnyílik. Ez volna a kanizsai munkásgimnázium perspektívája is.

Kanizsán azonban e tekintetben semmi sem történt. Azonlatos a közöny, melyet nálunk az ilyen fontos kérdések fölött is átaliknak. Hiányzik a mozgó erő. A város kulturális ténykedése kimerül abban a néhány felolvasásban, melyet a tél folyamán az Irodalmi és Művészeti Kör rendez. Ezek azonban inkább szórakoztató jellegűek. Amellett társadalmunknak csak kis rétegére számíthatnak. Nem akarom e felolvasások értékét említeni, de egy város kulturális megnyitkozásaként még sem fogadhatjuk el azokat. Bontak tehát mi is ki a zárlót! Hogy ez már eddig is meg nem történt, annak oka talán csak az, hogy ez a kérdés kikerülte az arra hivatottak figyelmét, mert hogy e kérdés megoldására hivatott egyén Kanizsán is van, arról meg vagyok győződve. Csak az egy iránt való lelkesedésre, egy kis kitartásra

lesz az illetőnek szüksége, hogy fáradozásának meglegyen a kívánt sikere. Mert azt hiszem, hogy Kanizsa társadalmi faktora sem fognak szűkebbeknek mutatkozni és egy-két morzsát áldoznak a haladás szent nevében. Csak legyen nekünk is egy Zsolnaynk, akinek agilitása Pécsért rövid idő alatt megteremtette a gimnáziumot.

Balog Dezső,
tanár.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete holnap, november hó 3-án délután 3 órakor kezdődőleg évi rendes közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgyal a következők:

A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter 48896/l. c. 909. sz. a. leirata, a Telek-ut klakburkolata kiszélesítése tárgyában.

A város 1908. évi zárszámadásával előterjesztése. tanácsi javaslattal.

A városi tanács jelentése, a pesti hazai első takarékpénztárnál levő kölcsön feléves törlesztésére 33000 kor. előleg utalványozása érdekében.

A város és gyámpénztári tőkék 1910. évben gyűmölcsözőleg leendő elhelyezése tárgyában tanácsi javaslat.

Az 1910. évre érvényes legtöbb adófizető városi képviselők névjegyzéke kiigazítására bizottság kiküldetése iránti javaslat.

A városi szervezési szabályrendelet átdolgozására egy bizottság kiküldetése iránti javaslat.

A badacsonyi bazaltbánya r. t. kérvénye a kisbörburkolási munka építési határidejének meghosszabbítása tárgyában, tanácsi javaslattal.

A közkórházi kut javításánál felmerült 627 kor. 40 fillérről szóló számla kiutalása érdekében előterjesztés.

A közkórházi orvosok lakbérrel leendő el látása tárgyában javaslat.

A vágóhídi béltisztító és pacalmosó jog bérbeadásáról jelentés és javaslat.

Klapper Miklós v. díjok részére — a kövágóhídi szolgálata alkalmából — fuvar kártalanítás iránti javaslat.

Műnz József által tulfizetett 122 kor. községi pótdó vizsautalása tárgyában javaslat.

Főgymnáziumi tandíjak elengedése iránti kérvények, tanácsi javaslattal.

Ingatlanvételi ügyek.
Illetőségi ügyek.

K. 3.20 az ára a mai naptól fogva a 25—40—60 gyertyafényű összes minőségű • • • •
fémszálas lámpáknak.
70 százalékos árammegtakarítás!
1000 egész órás élettartalomunk. 3201
ALT ÉS BÖHM NAGYKANIZSA.

Letartóztatott bányáigazgató.

Egy nagykanizsai kereskedő feljelentése.
— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután Budapesten a József körúton levő Rémi szállóban letartóztatották *Laufer* Sámueit, a Varasd melletti gómbovecel fel számolás alatt lévő — bányarészvénytársaság igazgatóját.

A letartóztatás miatt történt, mert *Laufer* ellen *Strém* Károly nagykanizsai szénkereskedő büntető feljelentést tett a nagykanizsai kir. ügyészségnél, mire *Laufer*t kihallgatásra idézték. Ez azonban nem volt otthon s mint-hogy heteken át nem jelentkezett, a nagykanizsai lörvényszék vádpanácsa kiadta ellene az elfogató parancsot. Az átirat többek között a budapesti főkapitánysághoz is megérkezett, melynek titkos rendőrei tegnap kinyomosták *Laufer*t, elfogták és még az éjjel át szállították az ügyészség fogházába.

A nagy felűntést keltő letartóztatás alapján szolgáló feljelentésben az foglaltatik, — hogy *Laufer* nemrégiben megjelent *Strém*nél és mintha a bányarészvénytársaságnál minden a régiiben lett volna, megrendelést kért a kereskedőtől, ki előtt elhalgatta, hogy a társaság felszámolni és feloszlani készül. A kereskedő, ki régi fizeti összekötöttségben állt *Laufer*rel és a bányával, — gyanútlanul átadott 600 koronát *Laufer*nek, — hogy ezért neki szemet küldjön. Multak a hetek, a szén csak nem jött és a kereskedő kezdett türelmetlen lenni, míg meg rájött, hogy a bánya beszűntette üzemét. Nosza, nekilátott, hogy a 600 koronát visszaaszzeresse az igazgatótól, ez azonban sehogy sem sikerült, mire *csalás* miatt feljelentést tett ellene és hosszú keresés után *Laufer* Sámuelt ma végre bekerült a fogházba. Ma vagy holnap délután hallgatják ki a csalással vádolt bányadirrektort és csak akkor dönti el a vizsgálóbíró, íenforog-e a szüksége annak, hogy *Laufer*t fogva tartassák, vagy szabadlábra lehet-e helyezni.
A letartóztatást a fővárosi lapok nagy szenzációval tárgyalták.

Egy magyar iparvállalat megerősödése.

— Saját tudósítónktól. —

Aláírással tudósítónk táviratozza, hogy az aláírással *Hungaria* éraygyár részvénytársaság tegnap tartotta évi közgyűlést.

A közgyűlést különféle kombinációk előzték meg és a részvényesek isgattott érdeklődéssel várták el, mert az eddigi eredmények kétségálatlanul szükségessé tették, hogy a gyár életében sürgős változás álljon be. A gyár eddig elegendő tőke hiánya miatt, vesztességgel dolgozott, a tőkesszegénységet, pedig első sorban az okozta, hogy a vállalat alakuláskor minden pénst beptelttek a gyárba s így forgó tőke nem maradt.

Hírek.

At alaptőke kezdetben 250 ezer korona volt, melynek nagy része Aladlendván tulajdonosoké. Időközben e 200 koronás részvényeket lebélyegítették 140 koronára és az alapítók új részvények kibocsájtásával 100 ezer koronával fölemelték. A gyár működése még ezek után sem került a kívánt rendes kerékvágásba, mert sem a kereskedők, sem a kormány részéről nem részesült a joggal elvárható mérvű támogatásban.

A gyár ideiglenes mérlege ismét veszteséget tüntet fel, ami szükségessé tette, hogy újabb pénzügyi akció keresztülviteléhez fogjanak. Arra kitérés van, hogy a gyár, ha megfelelő tőkével rendelkezik és különben kifogástalan gyártmányainak tenyésztéséről gondoskodhat, megszállásról és felvirágozhat. Ezt nemcsak megyei, de országos iparunk érdekében is kívánatosnak tartjuk.

Mint tudósítónk táviratozza, a részvénytársaság tegnap tartotta harmadik rendes közgyűlését. A nagy számmal megjelent részvényesek egyhangúlag tudomásul vették az igazgatóság jelentését és a származásokat, melyek az idén is veszteséggel zárultak.

Az igazgatóság előterjesztésére a közgyűlés felbatalmazta az igazgatóságot 200 ezer korona névértékű elsőbbségi kötvény kibocsájtására, mely összegre a vállalat forgalmának kiterjesztése végett és újabb befektetésekhez szükség van. A közgyűlés megbizta továbbá az igazgatóságot, hogy az új részvény kibocsájtására vonatkozó további határozatok meghozása végett 45 napon belül újabb közgyűlést hívjon össze.

Robbanás a Merkur gyárban.

Két súlyosan sebesült.

— Saját tudósítónktól. —

Súlyos balesetet idézett elő az emberi gondatlanság szombaton délután a Csengery-uton levő Merkur-féle vasgyárban.

Az öntőedényben nagy óntási munkával voltak elfoglalva szombaton délután a gyár munkásai. Már-már készen voltak a nagy előlgyártóságot kívánó munkával, — midőn az egyik vasolvasztó kályha kezelője, Szabolcs János egy minden szakképzettség nélküli egyszerű munkásember azt jelentette Műschenborn Ede öntőmesternek, hogy a kályhában sok már a salak, jó lenne tehát azt leeresztetni. Az öntőmester megtiltotta ezt a munkásnak, az mondván neki, hogy várjon addig, míg a vas egészen lefogy. Alig nézett azonban félre egy másodpercig Műschenborn, irtózatos robbanás reszkettette meg az öntődét. Szabolcs, az engedetlen munkás, ki nem ismerte fel a helyzet veszélyességét, kinyitotta a kályha fenekét, mire a kályhának egész 1000 hófoku tartama belezuhant a kályha alatt a salak részére elkészített tócsába. Az izzó anyag egy pillanat alatt gőzzé változtatva az egész tócsa vizét és a hirtelen tördülő gőzök robbanásban törték fel. A izzó folyékony vas sűrű töcső gött a robbanás következtében és össze égette a kályha mellett tartózkodó két munkásnak, Szabolcsnak és Fábrián Istvánnak arcát, mind két kezét és a ruhán keresztül testüknek is számos részét.

Mindkét súlyosan megégett munkás a kórházba utasították elvezetése érdekében — és a mentőközösség kellett őket a kórházba szállítani, hol legalább hat hétet kell töltenők, míg súlyos sebeikből kiállhatnak.

A Merkur gyárban holnapután, csütörtökön fogja a hivatalos vizsgálat megállapítani, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért, a gyár vezetőségét, avagy csupán azt a munkást, ki saját vigyázatlanságát vagy tudatlanságát majdnem az életével fizette meg.

— Kész a jövő évi költségvetés. Több ízben hírt adtunk a pénzügyi bizottság nemrég lefolyt sorozatos üléséről, melyeken a jövő, 1910. évi városi költségvetési tervezetet állapították meg abban a formában, amint ezt a tanács a városi közgyűlés elé fogja vinni. A 10 napon át tartott ülések szombaton véget értek és mindezek eredményeképp közölhetjük azt a felette öröndetes hírt, hogy a pótdadó, amint az várható is volt, leszállott tekintélyes magaslatáról, a 77%-ról és azt 73 százalékban állapították meg. A költségvetés összegező tételét különben itt közöljük a költségvetésből. Összes bevétel lesz: 684,597 korona 29 fillér, összköltsége: 943,418 korona 79 fillér, a fedezetlenül maradt összeg tehát 258,821 korona 60 fillért tesz, ami éppen 73% pótdadónak felel meg.

— Esküvő. Dicsőséges esküvő folyt le szerdán a leoncotomaji kegyuri templomban, Kiskamoni Szalay Géza dr. temesmegyei földbirtokos vaszette oltárhoz Hartelendy Ferenc leoncotomaji földbirtokos, temesmegyei főispán leányát, Ferdinándát.

— A temető ünnepe. Borongó kedéllyel jártuk az este a temető utjait, melyek kivilágított sirok között vezettek lombjaiktól megfosztott fákat alatt. A temetőben a rengeteg gyertya és mécs nehéz vála terjengett. A sirokon mécsket égetett a kegyelet, mely halottairól emlékezett. Voltak sirok, melyekről senki nem írtte el az enyészett szellemét, nem akadt, ki a besüppedt hantok lakóira emlékeztetett volna. A temető ünnepeit pompával és gyászszal. — Gyászünnepeket csak a főgimnázium oltárynt tanárainak sírjánál rendeztek az intézet növénydekél. A temető látogató közönségét kellemesen lepte meg az, hogy a Franz Lajos fia cég a temető előtti hidon két darab egyenként 100 gyertyafényű lámpát helyezett el, továbbá egy 100 gyertyafényűt a temető kapujában, s egyt beljebb a temetőben. Bárkinek az ötletéből történt is ez, nagyon okos gondolat volt, és erősen hozzájárult ahhoz, hogy az esti homályban fenn lehessen tartani a rendet.

— Nyugdíjazott hadnagy. A honvédelmi miniszter Maresch Béla volt nagykanizsai 20. honvédegyalagezredbeli hadnagynak nyugalmába vonulása után tiszti rendfokozatáról történt leköszönését elfogadta.

— Megcáfolt lemondás. Österreicher Bernát távozásáról irt hírnünkben azt irtuk, hogy Österreicher városi képviselőiségéről lemond. Österreicher Bernát Budapestről közli velünk, hogy a híradásunk téves, mert a képviselőiségét mandátuma lejártáig megtartja.

— Harkányi Ede dr. halála. Mély megdöbbenést keltett Nagykanizsán városzerte az a Budapestről érkező hír, hogy Harkányi Ede dr. fővárosi ügyvéd, a kiváló szociológiai író tegnapelőtt meghalt. Fialalon, 31 éves korában hunyt el Harkányi dr., kit ha tudományos munkásságának elején nem érőlt el a halál, bizonyára betöltötte volna azt a hivatását, hogy Magyarország tudományos életében szélesebb körben ismert nevet szerezzen és maradandó nyomatokat hagyjon szociológiai irodalmunkban. Harkányi Ede nagykanizsai származású, néhai Harkányi (Hirsch) Ede építési vállalkozó fia. Tanulmányainak egy részét külföldön végezte, aztán Budapestén ügyvédi irodát nyitott. Megházasodott, nőül véve Weiser Eliát, Weiser József nagykanizsai gyáros leányát. Harkányi kora ifjúságától kezdve határtalan kitartással és ambícióval tanult sokat. Korábban főképpen filozófiával foglalkozott, majd Plikler Gyula hatása alatt a modern szociológia felé fordult. Kedvező anyagi körülmények lehetővé tették, hogy tisztán tudományos munkásságának éljen és e tekintetben több művet alkotott, melyek feltűnést keltettek s melyeket legnagyobb mértékben megbecsült a tudományos kritika. Már első munkája, a »Holnap férfiai«, mely a nevelés reformjával foglalkozott, a tudományos világ élénk figyelmét a fiatal tudóra terelte, ki az érdeklődést igazolta is további kitartó munkásságával. Megjelent művel közl a »nevesebbek: »A holnap asszonyai« és a »Babonák ellensége« című nagyobb tanulmányai. Nemcsak e művel, de egyéni magatartása is Harkányi ama tiszta és rokonszenves céljairól tanuskodtak, hogy a tudományt nem keveri össze a politikával, minden pártpolitikai törekvéstől a legteltesebben távol állt és a szociológusnak, mint tiszta tudománynak elméleti igazságsíval foglalkozott. Ha az általa művelt tudományág, helyesebben: ha a szociológiának az ő fellegásával egyező iránya rokonszenvesebb lenne nálunk, Harkányi dr. ra egyetemli katedra várt volna. A fiatal tudós titkára volt a Társadalomtudományi Társaságnak és alelnöke a Szabadgondolkodók Egyesületének. Korai halála mély gyászt jelent a magyarországi progresszív egyesületeknek. Harkányi Ede nemrég valami belső baj támadta meg. A napokban beszállították a Hercezel-szanasztoriumba, hogy megoperálják. Itt halt meg tegnapelőtt.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Harkányi Ede ma délelőtt temették a Kerepesi-utj temető halottas házából. Sírjánál Plikler Gyula egyetlen tanár, Jáosi Oskár és Rácz Gyula mondtak gyászbeszédet.

— Magyar nevek. Rothschild Sámuel zala-halapi illetőségű topolcai lakos családi nevét Rózsá-ra, kiskoru Zeisler Rudolf és Irma zalaegerszegi lakosok családi nevüket Zalán-ra és Kurmann János zalaegerszegi pénzügyi számtiszt Kuruc-ra magyarosították.

— Merenyilet a balatoni vasut ellen. — Hétfőn Badacsony alatt a balatoni vasuton egy ismeretlen merénylő óriási szerencsétlenséget okozhatott volna, ha a véletlen el nem hártja a bajt. A Badacsonytomajról induló tehervonat elé egy 2 m. hosszú vasasíték tettket. A mozdonyvezető észre vette ugyan a veszélyt, fékezett is, de már későn volt, mozdony első kerekei keresztül haladtak a síneken, de oly szerencsésen, hogy a vonat ismét vissza esett a sínparra, s nagyobb baj nem történt. A merénylőt a csendőrség nyomozza.

Árverési hirdetmény.

„Néptakarékpénztár részvénytársaság
Nagykanizsán”

zálogosztályában

1909. november hó 15-én árverés lesz, amelyen az 1909. október hó 17-ig lejárt és ki nem váltott, vagy meg nem hosszabított tárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete d. u. 2-kor.

3259

— Városi takarékpénztár Zalaegersze- gen. Zalaegerszegeen a községtakarékpénztár létesítése iránt megindított akció végre tel- jes sikerrel kecsegtet. A mozgalom nem ma- keletül. Már évekket ezelőtt bizottságot kü- lödött ki a képviselőtestület, hogy a városi takarékpénztár és esetleg a városi biztosító társaság felállítására vonatkozólag javaslatot készítsen. A bizottság működése részben a polgármester-válaság, részben a politikai viszonyok miatt megakadt. A városi takarékpénz- tárra vonatkozólag Udvardy Vince terjesztett nagyon elő indítványt és javaslatot, de a biz- tosító intézet felállítása már a bizottsági tár- gyalások folyama alatt kivihetetlennek bizo- nyulván, azt végleg eljettették. Dr. Jámber Márton városi ügyész újból felvetette a városi takarékpénztár eszméjét a terjedelmes és beható memorandumában kifejtette annak előnyeit és létesítésének módzataira nézve javaslatot tett, sőt az alapszabályokat is ki- dolgozta. Dr. Korbai Károly polgármester az ügyész munkálatait a képviselőtestület tagjai között tanulmányozás végett szétosztotta s a képviselőtestület több tagja a mult héten értekezletet is tartott, amelyen a takarékpénz- tár felállítása mellett nyilatkoztak. Pénteken letárgyalták a pénzügyi és jogügyi bizottsá- gok is s az most már teljesen előkészítve a képviselőtestület elé kerül. A bizottságok a takarékpénztár létesítéséhez szükséges alap- tóke beszerzésére nézve azt a javaslatot te- szik, hogy a város közönsége szóllítsaak fel az alaptóke jegyzésére. Az alaptóke erejéig 50-ál kamatozó kölcsönkötvényeket bocsát ki s ezeket kívánja a közönség körében jegy- zés útján elhelyezni. Zalaegerszeg város takar- ékpénztára tehát remélhetőleg már a jövő év elején megkezdheti működését.

— Eljegyzés. Beck Béla kerekedő Nagy- kanizsán eljegyezte Ullmann Karolin kisasz- szonyt *Jelzabetről* (Varasd mellett). Minden külön értesítés helyett.

— Baleset a malomépítésnél. A Franz Lajos és Fiai cég nagykanizsai malománál új kőményt építenek, melynek építését Gussenban- nar L. és Fiai cég vállalta el. Az építési vállal- kozók egy napszámot, Buncom Józsefet ma baleset érte az építkezésnél. Buncom a magas állványra akart fölmászni, s oly vigyázatlan volt, hogy az állványt összetartó vasba kapas- kodott. A vas kicsúszott a lából és a napszá- mos tíz méter magasból lebuokt s a jobb kar- ját eltörte. Csakhamar a baleset színhelyén ter- mett Gods Lipót dr. városi orvos ki a sérültet első segélyben részszelítette, aztán a kórházba szállította.

— Keszthely ügyei. Keszthely képviselő- testülete csütörtökön közgyűlést tartott és ezen Keil Dezso bemutató az artéri- kut fúrásáról tett jelentést. Bemutatták a kórház szabályzatát és megválasztották a kórházi bizottságot. A gyűlés további folyamán a jegyző bemutatta az utcaelvezésnek új tervezését, majd több ingat- lan megvásárlási ügye után elhatározták, hogy a Goldmark Károly emlékkünnepély rendezése végett érintkezésbe lépnek Fodor Iszó egyházi karmesterrel.

Kifogott hull. F. hó 27-én reggel Mura- szelence község határában a halászok egy 30—22 év körüli férfi öszlának induló hulláját fogták ki a Murából. A megtartott orvosrendőri vizsgálat kiderítette, hogy a hulla mintegy 6—8 héttel ezelőtt kerülhetett a vízbe, még pedig öngyilkosság folytán, mert a hullán külső sebek nyomai találhatók nem voltak.

— Egy huszárkapitány rejtélyes halála. Zalaegerszegegről írják: Nagy Pál nyugalmi- zott huszárkapitány a Csány-utca egy sze- rény kinézésű kis házában lakott. Nagyon öreg ember volt már stíljeseen visszavonultan élt. Nagy néha lehetett csak az őz öreg urat a kasszinóban, vagy az utcán látni. A kapitány házában bérelt egy kisebb lakást Kovács Já- nos vajmester. Az utóbbi időben a házigazda és a bérlő nem voltak barátságos viszonyban s Kovács a lakást november elsejére fel is mondta, de már a határidő előtt, a mult hé- den kiköltözött. Pénteken délután elment el- hagyott lakására s állítólag a lakás kulcsait is magával akarta vinni, mert a lakáshoz no- vember elsejéig joga volt és nem akarta meg- engedni, hogy azzal a negyed előtt más ren- delkeztek. Özv. Boros Imréné, Nagy Pál ka- pitány huga, akivel az öreg ur közös háztar- tásban élt, arra kérte Kovácsot, hogy ne vi- gye el a kulcsokat, mert az új bérlő tisztog- gattatni akar. Ebből szóváltás támadt Kovács és Borosné között. Ennek hallatára Nagy Pál kapitány haragra lobbant s a kezében volt kerti oltóval támadt a vajmesterre, a kit a kert ajtóig üldözött. A kerítésnél Nagy össze- esett s egy sző nélküli meghalt. Ennek a je- lenetnek egyetlen szemtanúja volt: özv. Bo- rosné cselédje, aki azt állította, hogy látta, amint Kovács a kertajtónál visszafordult s a kapitányt botjával fejbeütötte. Kovácsot s ren- dőrség letartóztatás. A szerencsétlen véget ért öreg ur homlokán látszott egy ütés nyoma s vérnyomot is találtak. Kovács azonban azt állította, hogy nem ütötte meg Nagy Pált, aki — amint a boncolás eredményéből követ- keztethető — esés közben ütötte meg magát. A 30-án délután megejtett boncolás kiderít- tette, hogy az agg 80 éves szívbeteg ka- pitányt, hirtelen felindulásában szívvelhűdés érte. A boncolás eredményét telefonon jelen- tették a kir. ügyészségnek, mire Kovács vaj- mestert az ügyészség azonnal szabadlábra helyezte.

— Agyonrugta a ló. Borzalmas szeren- csétlenség ért kedden reggel a muraszerdahelyi vásár alkalmával egy perlaki fiatalembert. Ru- zicsa Bálint 19 éves perlaki legény az spájával lovakat jött eladni a muraszerdahelyi vásárra. A vásár reggelén Ruzicsa mielőtt a lovakat ki- hajtani akarta, megittatta az állatokat, de itatás közben az egyik csikó oly szerencsétlenül ru- gott ki, hogy Ruzicsa hasán találva, nyomban szörnyet halt. A tragikus véget ért fiatalembert ki gazdag szülők egyetlen gyermeke volt, még az nap hazaszállították Perlakra.

— Öngyilkos koldus. Ki sem ismerte azt a lemondással teli arcu, hosszú, ősz szakállas vak koldust, ki a Cincorium nagy keresztijé- nél volt két évtizeden át mindennap és hangos háfalkodással szaktította meg naposokat tartó esendes imáját, amint egy-egy krajcár csörrent meg az utasokra kitétt zsíros kalapjában. De a krajcárok mindinkább csörrentek. Az emberek napról napra mindjobban csak a maguk gond- jával törődnek és egy nyomorult vak koldus toladok sem tud lenni. Napok óta nem volt „keresete” a szegény nyomorultnak és a Min- denszentek napja tegnap már az éhségtől agyon- győzött koldusra virradt. Valaki megmondta az öregnek, hogy a halottak gyászos ünnepe ez a nap, a szomorúság napja, és a tehetetlen, éh- ségtől vonagló 77 éves vak Pinglixer Pálnak eszébe jutott a szomorú napon, annak a 23 é- nek minden nyomorúsága, minden szenvedése, amióta a szakteraszék a kőkereszt lépcsőjével, a kaptafát és a dikcsot pedig az olvasóval kellett felcserélnie. Elég volt ebből, — gondolta szegény öreg, — s előkötörözött vackának egyik sarká- ból egy rég elittet vastag spárgadarabot, kivon- szolta ványadt testét az udvarra, a Magyar utca 119. számú viadó udvarára és mieelőtt észrevették volna, felkötötte magát az alacsony diófára és pár perc alatt eljutott oda, hol a milliók gögöcs urának is époly utolsó stációja van, mint az ébhaláltól fenyegetett, elhagyott vak koldusnak.

— A novemberi országos vásárok. No- vember folyamán Zala vármegyében és a szomsz- edos vármegyékben a következő helyeken és napokban lesznek országos vásárok:

- November 3-án Sopronvárosban.
- 4-én Alsópaty, Óriszentpéter.
- 5-én Alsóság, Bolatiné, Vép, Zalaibóv.
- 8-án Nagymarton Szil. Vasvörösvár.
- 10-én Batlyánd. Vasvár.
- 11-én Alsóór, Csorna, Felsőpulya, Körmen, Marcaltó, Németlőv, Piatkó, Ribaszentmárton, Zalaszentgrót.
- 15-én Jánosbáza, Nagylénárd, Sopron.
- 16-án Szentlelek.
- 17-én Hegyfalu.
- 19-én Felsőbóv, Sümeg.
- 22-én Győr.
- 25-én Csáktornya, Egervár, Gyanaálva.
- 28-án Senyebáza.
- 30-án Felsőlendva, Szombatbely, Zalaegerszeg.

Táviratok és telefonjelentések.

A holnapi minisztertanács.

Budapest, november 2. *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Justh* Gyula képviselőházi el- nök, kik vidéken tartózkodtak, mi visszaértek Budapestre. — *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter teljesen meggyógyult, ma elhagyta az ágyát és délelőtt már a miniszteriumban is dolgozott.

Budapest, november 2. A kormány tagjai holnap délelőtt minisztertanácsra gyűlnek össze, mely elé nagy érdeklődéssel tekintenek politikai körökben. Ma híre járt, hogy indítványt tettek a minisztertanácsnak holnaputánra való elhalasz- tására.

A trónörökös és a keresztény szocialisták.

Budapest, november 2. A Kossuth Lajos- utcai politikai körzön ma délelőtt *Polónyi* Géza azt újságolta, hogy *Ferenc* Ferdinánd trónörö- kös a keresztény szocialisták üdvözlését ma táviratilag megköszönte.

Beszámoló.

Arad, november 2. *Mahler* György független- ségi párti orsz. képviselő Újszemánán beszám- oló beszédet tartott, melyben kijelentette, hogy a függetlenségi párt feltétlenül ragaszkodik az önálló bankhoz és enélkül a válságot nem le- het megoldni.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet 3239

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vá- sárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kut- forrását felkeresni, s a fenti sorsjegyi- irodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencse- sorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, ne- gyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Játéktervek és húzói listák ingyen.

A szabadkai rémdráma végtárgyalása.

Szabadka, november 2. Haverda Marika és vádlott társai bűnügyének tárgyalási, melyet tegnap kezdtek meg ma folytatták. A tárgyalást terem ismét zsúfoltság megtelt és az épület környékét is rengeteg tömeg lepte el. A mai tárgyalást pontban 9 órakor kezdték el. Előnök szomorú örök beveszték János Alsdárt, ki tegnapi tárgyaláson kijelentette, hogy bűnösnek éri magát.

Elnök felszólítja, hogy adja elő vallomását, de csak igazat mondjon.

János hosszabb beszédbe kezd, de szava csakhamar elakad és görcsös sokogásra fakad.

Az előnök csillapítani igyekszik János nagy fellundulását, mire az egyre zokogva folytatja vallomását. Ragaszkodik ahhoz, hogy a vizsgálóbíró előtt hamisan vallott akkor, midőn Haverda Marikát bevádolta. Kiemeli, hogy ezt a vallomását most miért változtatta meg. A vizsgáló bírót azért akart bosszút állni, mert elhittették vele, hogy Haverda Marika nem szereti és hűlen hozzá E. tévedés hitása alatt állott, de most már meg van győződve az ellenkezőről és a vizsgálóbíró előtt tett vallomását visszavonja. Kéri, higgyenek most a szavának, mert ha Vojthára tudna valamit, bizonyára nem hallgatná el, sunyira utálja a hit az embert. Ismét hangoztatja, hogy előbbi vallomására csak lelki kényszer és kétségbe esés késztette.

Leégett a Hungária gőzmalom.

Budapest, nov. 2. A Hungária gőzmalom főépülete ma reggel kigyuladt és a tűz csakhamar sunyira elhatolmasodott a hatalmas épületkolosszuson, hogy a megjelent tűzoltók nem is gondolhattak oltásra, és minden igyekezetükkel csak a szomszédos épületek megmentését fáradták. A gyárban a katasztrófa idején 390 munkás dolgozott, kik mind szerencsésen megmenekültek. De a főépület porrá égett. A kár több millió koronát tesz ki.

A megszökött plébános megtért.

Pécska, november 2. Sasváry Géza a pécskai plébános, ki nemrég parókáját nagyon rendszertlen anyagi viszonyok között elhagyva megszökött, ma jelentkezett Temevárótt Csernoch pápóknál, kit arra kért, hogy engedje állását elfoglalni, mert a plébánia ügyeit rendese.

Menelik haldoklik.

Páris, nov. 2. Menelik császár állapota, ki itt egy gyógyintézetben súlyos betegnek fekszik, ma válságosra fordult. A császár halálán van.

Értékpapir tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 771.50, Osztrák hitelrészvény 660. — 4%, magyar koronajáradék 91.70. Kereskedelmi bank részvény 3475. —. Salgótarjáni közérőbánya részvény 630. —. Rümamurányi vasmű részvény 686. —. Adria tengerhajózás részvény 432. —. Hazai bank részv. 385.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 2.

Kőszáru-üzlet

Buza 10 fillérel olcsóbb.

Határvidék-üzlet

Buza 1910. április 14.01. Buza 1910. október 11.63
Rozs 1910. április 10.11. Zab 1910. április 7.58. Tengeri, 1910. május 6.81.

József főherceg-ut 69. sz. ujonnan épült ház előnyös feltételek mellett eladó. 3266

Az Eötvös-téren egy öt szobás lakás az összes mellékkel 1910. május elsejére kiadó. Bővebbet Erzsébet-Királyné-tér 14-15. sz. ház tulajdonosánál. 3267

A nagykanizsai kir. törvényszék Elnökétől.

47. szám, Eln. 1909.

3264

Versenyárgyalási hirdetemény.

A m. kir. Igazságügyminister Urnak folyó évi 198/8. Ég. számú rendelete alapján, a Keszthelyen emelendő kir. járásbírói épület és fogház felépítéséhez szükséges munkákra nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek a következő feltételek mellett:

1. A versenyárgyaláson csak magyar honos iparos vehet részt. Együttes ajánlat csak egyetemleges kötelezettséggel tehető.

Oly pályázók, kik a hirdetett munkát teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

2. Ajánlatok az összes munkákra, valamint az egyes munkanemekre, vagy munkacsoportokra is tehetőek.

3. Az összes munkák előirányzatát, míg a készlet tart, példányonként 15 korona árban, az egyes munka nemek előirányzatát 3—3 koronáért, az ajánlati lapokat pedig díjtalanul a nagykanizsai kir. törvényszéki írodaigazgató a hivatalos órák alatt kiadja — a tervek a szerződési minta, általános és részletes vállalati feltételek a hivatalos órák alatt ugyanott megtekinthetők.

4. Az ajánlattevők az egységárrakkal kitöltött ajánlataikat csakis ezen munkaelőirányzaton és a közszállítási szabályzat 18. § a értelmében kiállított ajánlati lapon tehetik meg.

5. Az egységárak számokkal, a végajánlati összeg pedig számokkal és betűkkel tüntetendő ki.

A kitett egységárak ajánlattevőre feltétlenül kötelezők s azok utólagos módosítása vagy eltérő magyarázata meg nem engedettik.

Általánnyal összeggel vagy egységárak nélkül tett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok lepecsételve, a következő felirással látandók el: »Ajánlat a keszthelyi kir. járásbírói épület és fogház építési munkáira« és legkésőbb

1909. évi december hó 15-ik napjának délelőtt 10 órájáig

a nagykanizsai kir. törvényszék elnökénél nyújtandók be.

A versenyárgyalás 1909. évi december hó 15-én délelőtt 10 órakor tartatik meg a nagykanizsai kir. törvényszék 15. sz. tanácstermében, melyen az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Később érkezett, távirati uton tett, vagy a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

6. Az ajánlattevők tartoznak az ajánlati összegük után 5% azaz öt százalékos bányapénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban jelen hirdetemény számára hivatkozással valamely kir. állampénztárnál vagy adóhivatalnál igazságügyi letétbe helyezni és az eredeti letéti nyugtát ajánlatukhoz csatolni.

7. Az Igazságügyminister Ur a benyújtott ajánlatok felett az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon dönt. A végérvényes döntés határideje a versenyárgyalás után az ajánlatoknak elfogadás végett a kir. Igazságügyminister Urhoz történt felterjesztéstől számított 60 nap, amely szükség esetén 15 nappal meghosszabbítható, a melynek leteltéig ajánlattevőkre ajánlatuk feltétlenül kötelező.

8. A munkák a szerződés megkötése és jóváhagyása után 1910. év tavaszán megkezdendők és oly aránytalán folytatandók, hogy az épületek 1910. évi július hó 30-ig telt alá jussanak és 1910. évi szeptember hó 30-ig kívül-belül beavokoltassanak.

Az összes munkálatok befejeztével a teljesen kész és vállalkozó saját költségén szárazon kifűtött épületek legkésőbb 1911. évi június hó 30-ig átadandók.

9. Az összes munkák végrehajtásánál csakis magyar honos munkások alkalmazhatók és kizárólag hazai gyártmányok, iparcikkek és termények használhatók fel, amit ajánlattevő kétség esetén kívánatra megfélelősen igazolni tartozik s ezen kötelezettségek teljesítése tekintetében munkaadó és közegteljes ellenőrzésének magát aláveti. Az építési és lakhatási engedély megszerzése, az ezzel kapcsolatos esetleges díjak kiegyenlítése a kőműves munkák vállalkozójának terhét képezik. Ugyancsak az előbbi vállalkozó kötelemsége az építési engedély feltételeinek s az építési szabályrendelet rendelkezéseinek pontos betartása s az esetleges változtatások bejelentése.

10. Azon pályázók, akik munkaadó előtt ismeretlenek, tartoznak képesítésüket és megbízhatóságukat megfélelősen igazolni.

Nagykanizsa, 1909. évi október hó 30-án.

Závody,

curial bíró, kir. törvényszéki elnök.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művelődési, képzési és magán-
közlemények soronként 50 fillér,
Egyeztetési és csekkel értesítések díj
3 kor.; előfizetőknek 3 koronás.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓPENTÉSI ÁRAK:

Helyben mások koronás:

Egy óra	1.-
Negyedóra	3.-
Félóra	6.-
Egész óra	12.-
Postai szállítással:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedóra	4.50 "
Félóra	9.- "
Egész óra	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótisztaság: ZALA Nirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.	Pószertkesztő: SZALAY SÁNDOR. Feltétele szerkesztő: NAGY SAMU.	Megjelenik naponként este 6 órakor Szombatnap kivétellel.
---	---	--

A megállapított 73⁰/₁₀ pótdadó.

Nagykanizsa, november 3.

Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága addig forgatta, vizsgálta, böngészte az 1910-re szóló költségvetési tervezetet, míg csak meg nem találta a kulcsot a 77% pótdadó-leszállításhoz.

Meg is találta.

Itt is törült, ott is törült egy-egy olyan tételt, mely valamely más uton-módon nyer fedezetet, s végül a sok megengedhető vagy legalább is kifogásolható törlésnek az lett az eredménye, hogy a városi pótdadó nem emelkedett 3 százalékkal, hanem ellenkezőleg: kevesebb lett 1 százalékkal.

Kétségtelen, hogy ez a kiváló finánc-türelmemre valló böngészés, a költségvetési tervezetnek ez a nagyon ügyes és lelkiismeretes megfésülése mindenképp felett dicseri a pénzügyi bizottság ügybizalmát, és rendkívül nagy kötelességtudásról tanuskodik. Azok, akik a városi gazdálkodást a pótdápercentekből itélik meg, bizonyára nagy megnyugvással és örömmel is fogadják, — hogy nemcsak nem emelkedett, hanem inkább lejjebb szállott a pótdadószázalék. Egy egész százalékkal! Nagy sor ez! Azt jelenti, hogy minden korona után, amit valaki állami egyenes-adóul fizet, — nem 74 fillért, hanem csak 73 fillért kell majd fizetni! Hogy másképpen jól klappol-e a közönség igénye, meg a köztisztaság és egyéb ügyek állapota: az már mellékes nekik.

Mi azonban az évek hosszú során szerzett tapasztalatok alapján úgy vagyunk már, hogy nem tudunk valami nagyon örülni ennek a pótdadószázalékleszállításnak mindaddig, míg Nagykanizsának jövő esztendői ábrázata és állapota alapján meg nem állapíthatjuk, hogy ez a pótdadó-leszállítás emelte-e vagy apasztotta a különböző panaszok, mizériák garmadáját. Mert nem lehetetlen, hogy ennek az 1 százalékos leszállításnak óriási nagy ára lesz majd a közigazgatás egyik máik, vagy esetleg mind-egyik ágánál. Nem állítjuk határozottan, hogy így lesz; csak úgy mondjuk, hogy nem lehetetlen. Éppen azért mi e pillanatban más irányú véleményt nem nyilváníthatunk, csupán csak elismerésünket fejezzük ki ismételtén a város pénzügyi bizottságának lelkiismeretes, odaadó buzgó munkájáért,

mellyel az adózó polgároknak pénzügyi, bugyellárisbeli érdekeit a lehető legéberrebb képviselte és meg is védte. És igazán nagy lesz a mi megnyugvásunk, örömmünk, ha majdan azt is megállapíthatjuk, hogy a bugyellárisbeli érdekeknek ez a dícséretes megvédése semmit sem ártott az adózó polgárok és a város közönsége köztisztasági, közegészségi, személy- és vagyonbiztonsági, szóval: többi egyéb érdekeinek.

Ha majd ezt is megállapíthatjuk, — akkor a legnagyobb készséggel elismerjük, hogy a város egész közigazgatási érdekeinek szempontjából is jól sáfárkodott, providencialisan cselekedett.

Munkásgimnázium városunkban.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Igen tisztelt Barátom!

Csodálkozással olvastam b. lapod tegnapi számában, hogy Balog Dezso tanár ur vezércikkében a mozgató erő hiányának tulajdonítja azt, hogy városunkban mindaddig társadalmi alapon a szabad oktatásnak semmiféle intézménye nem létesült. Nem a szerzőség, vagy elsőbbség jogát reklamálom magamnak ez eszme körül. Én hamarabb estem át, mint Pillitz dr., azokon a gyermekbetegségeken, amelyek minden embernek el kell szenvednie, a kit jobb érzése és hajlama ellenére a kenőves keserves bilincse egy maradi, bourgeois életfelfogás, kicsinyes vidéki társadalombor nyugdör. Nem a magam hiúságának, hanem ama néhány munkatársam és elvbarátom önzetlen, de sajnos, eredménytelen munkásságának tartozom szíjjal, hogy a történeli igazság feltárással így szolgálásnak elégtételt ama kudarért, a melyet a mozgató erőnek, nekünk kellett elszenvednünk egy egész társadalom érzéketlensége miatt.

1906. október 28-án »Szabad Lyceum« címen egy cikk jelent meg a Zafában, a mely óstorozta az Irodalmi és Művészeti Kör maradiságát és egy népakadémia vagy szabad liceum felállítását sürgette. Azután egy második cikk is, a mely a szabad oktatás intézményének lényegét fejtegette. Mindkét cikk abból a körből eredt, a melynek feje, akkor Pillitz Soma dr., tagja pedig a Zala tisztelt szerkesztősége, csekélységem és még néhány hasonló életfelfogás, független életnézetű és gondolkodású ember volt, a kikre egyetlen politikai párt, de még csak a szabadkömves páholy vagy társ. tud. társaság sem ültette rá hivatalos bélyegét. — A »Zala« egyik novemberi száma Szabadliceum és népakadémia című cikkében »még egyszer foglalkozott az eszmével, a minék eredménye (?) az lett, hogy egy helyi hetilap 1906. november 3-án — Az óriások népakadémiája« című főmrdvényével ránk támadott s kisírtette, hogy a kanizsaiak elég okosak — ne tanítsuk őket, hogy az Irodalmi és Művészeti Kör ideája a kötelességteljesítésnek és hogy ne is számítsunk arra, hogy valaha publika-munk lesz, azt írta, hogy mi óriások is még oktatásra szorulunk s nem lesz senki,

aki tőlünk tanulni akar. — Mi azonban nem akadunk meg a heti újság intelmein és társadalmi uton annyit sikerült elérnünk, hogy a város polgármestere lakóhelyiséget, fűtést és világítást ingyen bocsátott a népakadémia rendelkezésére. — Ekkor azonban egy másik társadalmi csoport, a Huszadik század című folyóirat kávéházi és vendéglői asztaltársasággá összeverődött nagykanizsai előfizetői, önmaguknak reklamálták a feladatot. S mi készséggel átengedjük nekik a dícsőségét. A dolog annyira fejlődött, hogy az érdeklődők 1906. novemberben egy értekezletre gyűltünk össze a város háza tanácstermében és itt hosszú vita után egyesültek megalkísítását határoztuk el, s az elkészítet munkájával és alapszabályok elkészítésével dr. Havas Hugó, mint a társadalomtudósok feje és csekélységem, mint a fent jeleztezt független csoport képviselője letünk megbízva. Dr. Havas Hugó utasítására én a szükséges adatokat dr. Jászai Oskártól a budapesti Társadalomtudományok szabad iskolájának igazgatójától, továbbá a pécsi hasonló intézménytől, a pécsi Volksakademiától stb. stb. beszereltem, a szükséges tervek és alapszabályokat elkészítettem. Annak igazolásra, hogy mennyire komolyan vettek bennünket ott fent, közlöm dr. Jászai Oskárnak hozám e tárgyban 1906. novemberben intézett levelét:

Tek. Bartha József urnak Nagykanizsa.

Igen tisztelt Uram!

Nagy örömmel tölt el, hogy a szabad kutató és a szociális igazság eszméit Önök is oly igaz hűvvel lelkesítik, a miről szép levele tesz tanúságot. S valóban hasznos kulturmissziót fognak Önök teljesíteni, a midőn ama vidéken is tüzhelyet akarnak emelni a modern gondolatoknak.

Legyenek róla meggyőződve, hogy nemcsak én, de összes barátaim és bejárásim is a legbiztosabb rokonszerezzel hajlandók az Önök szép törekvéseit támogatni.

A mellékelt két nyomtatvány — azt hiszem — fogja Önöket segíteni a kezdet nehézségein. Legfeljebb azt a tanácsot adhatom még, hogy alapszabályait lehetőleg röviden fogalmazza meg s ne használjanak olyan kifejezéseket, a melyek a reakciós (?) hatóságok gyanúját kelthetik fel. Azért talán a szociológia szót sem kell használni s lehet a társadalomtudományok s a természet tudományok népszerűsítését megjelölni, mint egyesületük célját.

Azt hiszem, hogy az egyesületi forma szükséges, de e tekintetben valamely ügyvéd bíztosabbat mondhat, mint én. A legszebb sikert kívánja a társával együtt melegen üdvözli Üstelőt híve

Jászai Oskár a. k.

A kész alapszabályokat szintén elvittem dr. Havas Hugóhoz, a ki kijelentette, hogy ő nem tartja magát a közgyűlés összehívására illetékesnek. Fordultam máshoz, sokhoz, mindenkihez, aki ama novemberi értekezleten jelen volt. Senki sem akart sem Népakadémiáról, sem Szabad Liceumról tudni, még dr. Pillitz Soma sem. Erre azután 1907. január 8-iki Zafában közzétettem, hogy az alapszabályok készek és bárkinek rendelkezésére állnak, a ki a munkához fogni akar. S senki sem jelentkezett. Azóta nálam pihennek az alapszabályok, a felhívások, a tanterv stb., hacsak a Zala szociológus egere meg nem rángósítja őket.

A mozgató erőben nem volt hiány. Másutt kell tehát az okot keresni, hogy a szabad oktatás intézménye nálunk még nem virul, s ezek az okok röviden a következők:

1. az Irodalmi és művészeti kör életképtelensége és maradisága,

3. hogy vannak társadalomtudósaink, akik minden szociális munkásságot megutának reklamálnak, de amellett nem tessék semmit, még azt a semmit is oly diszkreten, oly militarikusan és szimbolikusan, hogy a semmittevésük is a közönség előtt rejtve marad, és végül last not least.

3. a ramali, a ferbli és mákó.

Sapientia sat. Eszt van a függetlenségi Nagykanizsának néppárti képviselője; ezért tündetnek a kiskanizsai földieink, a kik a mi liberalizmusunkon élőködnek, a házaadgi anyakönyv aláírásának megtagadásával a mi életelvelnk ellen, ezért nem less Kanizsából soha törvényhatóság, ezért nem less vicinális vaantunk s még tán a sórgyárnak a sűre la ezért romlott meg. S ex mindaddig így less, a míg városunkban sok less a bölcs, de kevés az okos ember, sok less a Cato, de kevés ki magával is az a míg a családnyák a kártyaveszteségek felett hullatják a könnyeket és a társas összejövetelek a versenyevések, ivások és kártyázások alkalmá less. Ez az oka annak, hogy Nagykanizsán mindenki vezér és nincs senki a kít vezetni lehet és ezért tapintatlan, ellenszenves, gonosz, összeférhetetlen ember, a ki leplezetlenül meg meri mondani az igazat. S ex utóbbi én vagyok, csak az a baj, hogy volt munkatársaim körüli már egyik sem csak az én hibámba. Ugy látszik a dus büfélé, a bakkaasztal a a szép asszonyok kívánatosabb ország, mint a komoly léteért harc és az önzetlen szociális küzdelem rögs porondja.

Igaz híved

Dr. Bártha József.

A válság.

Kossuthnak nincs kibontakozási terve.

A kooperációról szó sincs.

Táviratok és telefonjeleintések.

A politikában sok alopaltalan feltevésnek hosszu az élete. A válsághoz fűződő összes kombinációk hetek óta azon a híren épültek fel, hogy Kossuth Ferencnek új kibontakozási terve van, mely a pártok kooperatív működését akarja összehozni. Ezt az állítólagos kibontakozási tervet tárgyalták minden oldalon és a holnapi minisztertanácsot is közel összefüggésbe hozták Kossuth Ferenc ötletével. A holnapi minisztertanácsról jelentős források várhatók, azonban Kossuth Ferenc kibontakozási tervével nem fog foglalkozni, azon egyszerű oknál fogva nem, mert ez a kibontakozási terv nem létezik. Ezt ma maga Kossuth Ferenc jelentette ki.

Kossuth Ferenc nyilatkozatán, — melyet alább közlünk — méla reignáció vonul át. Amint hogy senki nem tudhat semmi pozitívumot a jövőre vonatkozólag, Kossuth Ferenc is a legnagyobb tájékoztatásában van és a kibontakozás útját nem is sejtí. A helyzetet annyira kuszáltnak, zavarosnak tartja, hogy új kibontakozási tervet alkotására még csak *alapot sem lát*, tehát új tervet kovácsolásával foglalnál meddő fáradság, hín kísérlet. Hol ragadhatjuk meg a békés kibontakozás alapját? A függetlenségi párt törekvései mögött százárda kitart a nemzet zöme, de ép ily százárda, sőt konokul ellenszik Bécsben és más pártokon. A koalíciót többé nem lehet életre kelteni, a pártok közt továbbá annyira megszünt minden közösség, hogy egyetlen parlamenti munka végrehajtására sem lehet őket incidentáliter összehozni. És mindezek helyében a legnagyobb homályban tapogatózunk mindaddig, míg nem tudjuk, mit akar a király. Pedig ezt sejtetni sem lehet. És az legtöbb akadály a megértésnek. Már egy fest a dolog, hogy Bécsben sem egy akarat

diktát, hanem napról napra változó, erősből és gyengülő befolyások.

Kossuth Ferenc jellemző nyilatkozatáról szóló távirati értesülésünket alább közöljük:

A holnapi minisztertanács.

Budapest, november 3.

A politikai világ fassült érdeklődéssel tekint a holnap délutáni minisztertanácsra. — Minden körben meg vannak győződve róla, — hogy a minisztertanácsnak döntő kihatása less a válság további fejlődésére.

Kossuth Ferenc kibontakozási terve.

Budapest, november 3.

Néhány hete az a hír járta be a lapokat, hogy egy minisztertanácsban Kossuth Ferenc bejelentette, hogy új kibontakozási terve van és ennek keresztülvitele végett tárgyalni fog a függetlenségi párt vezetői tagjaival. Ez a hír oly erősen tartotta magát, hogy további kombinációk is fűződtek hozzá, többek közt az is, hogy Kossuth a holnapi minisztertanácsban előterjeszti tervét és eddigi kísérleteinek eredményét.

Egy hírlapíró ma fölkereste a minisztert, és állítólagos kibontakozási tervéről felvilágosítást kért. Kossuth Ferenc így nyilatkozott:

— Kijelentem, hogy *semmi kibontakozási tervem nincs*, de nem is lehet, mert minden ilyen tervhez *hiányzik az alap*, melyre építeni lehetne. Megbízható alap nélkül lehetetlen kiszámítani a politikai alakulásokat. Ifjú koromban sokat foglalkoztam költéssel, de azóta tapasztalataim gazdagodtak s ma már csak *megvalósítható* tervekkel foglalkozom. — Amelyik terv pedig a realizáláshoz nélkülözi az alapot, az *fantazmagória* és az ezzel való foglalkozásra én nem vagyok kapható.

Budapest, november 3.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a délelőtti hivatalában töltötte. — *Jaszh* Gyula délelőt a képviselőházban tartózkodott, hol több függetlenségi képviselő fölkereste. Ezekkel részben a politikai helyzetéről, másrészt a makói beszámolóról tanácskozott.

Hírek.

In memoriam.

Harkányi Ede temetése.

Budapest, november 3.

A halál fenséges nagy ur, még olyan embert is fiatalon legyár, mint amilyen *Harkányi Ede*.

Most, a mikor váratlanul, megdőbentően lesújt a gyász hire, a mikor dolgozó szobám csendjében megélemlünek és együtt töltött évek felújuló emlékei, a mikor a fájdalom szágúdozóvá teszi a gondolatokat és ezek a pillanat erejével felszántják a gyermek és ifjú kor szép emlékeit, amikor előttem áll Harkányi Ede alakja, benne mindig az igaz, az egész Embert látom. És nem tudom hinni, hogy már nincs többé. A mikor az iskola padjában ül, a mikor külföldi tanulmányai után hazatért, a mikor gyermeki hévvel vetélkedtünk, mikor felolvasását vagy előadását hallgattam, bámultam őt. És nem tudom most megérteni, hogy nem fogjuk már látni többé.

Non omnis moriar!

Azok közé tartozott, a kik szigorubbak voltak magukkal szemben és elnézők az emberi gyöngeségek iránt. A kik mindent meg-

tudnak érteni és ezért válnak az igazság nagy harcosává.

Őt emberkeresetre nem a szentimentális-mus tanította, hanem a *gondolkodás*. Mily láradhatatlan, mily fanatikus küzdője lett az emberkeresetnek, az emberi civilizáció háladánának, ostromlója az előítéletek és félszabadditja a gondolatnak. Mennyi lemondás, — mennyi akaraterő, kétségem nélküli erő munkában eltöltött nap kellett ahhoz, hogy száz legyen, a mivé lett.

Most, mikor egész lelkemben átviharzik a csapás súlya, a mikor úgy érzem, mintha még közelebb hozott volna hozzám, hadd tép-jek le egy babérágat, hogy oda tegyem eljára és hogy fájdalmas szívvel magam is ráboruljak.

Zerkovitz Zsigmond.

*

Tegnap röviden tudósítottunk Harkányi Ede temetéséről. A sirnál több gyászbeszéd hangzott el, igen nagy hatással *Pikler Gyula* egyetemi tanára, mely így végződött:

És utána maradtak árvái. Ha fölönnek és megtudják, hogy az apjuk író volt és talán attól félnék, hogy iránta fölkelő tisztelőtük elfogult, mert neve még egész életükön át sem kerül bele a magyar irodalom és politika történetébe, hadd maradjon rájuk emlékezete annak, hogy atyjuk sirját férfiak állották körü, akik azt vallották, hogy ez azért volt, mert atyjuk nagyon megelőzte korát. Vagy azért, mert nagyon igaz ember volt, olyanféle, mint tesszem *Vajda János*, akinek még mindig nincs szobra, se utcája e milliós városban.

Harkányi Ede! Bajtársunk! Övegyeddel és árváddal egy sorban, egy szerezetben siratunk miink, bajtársaid, a te tágabb családod, téged. Öregedő szememből kitörnek későkori könnyeim és mikor föléd, korán elcsúrt ifjú hűtől búcsút veszek, búcsút veszek éietem egy egész szakától, amelynek oly nagyon eleven része voltál. És életük e szakától velem együtt zokogó búcsút vesznek mind, közös barátaink, a téged sohasem feledők!

— A letenyei vasutépítés ügye. A hónapok óta buszó politikai válság a nagykanizsa—alsólendvai vasut építése elő is nagy akadályokat gördített. Ez az akadály főleg abban állott, hogy miután a parlament üléselt folyton elnapolták, s így a képviselőház törvényekkel nem alkotott, vasutat építeni pedig parlamenti jóváhagyás és becikkelyezés nélkül nem igen lehet, nem volt kihatás arra, hogy mostansban az annyira óhajtott vasutépítést megkezdhesék. Ma aztán — az ügy nagyon örvendetes fordulatáról értesíttenek bennünket. *Ugyanis holnap, esütörtökön Budapesten a kereskedelmi minisztertanács engedélyezési tárgyalások lesznek*, hol a miniszter saját felelősségére, a parlamenti jóváhagyás és becikkelyezés biztos reményében meg fogja engedni a vállalkozóknak az építés megkezdését. A holnapi tárgyaláson jelen lesznek a kormány képviselőin kívül: *Szabóly Gyula* udvari tanácsos, *Szalay Károly* vállalkozó mérnök és dr. *Veszély Tibor* a régi engedményes. Amint a miniszter az előzetes engedélyt megadja, az építendő vonal mentén nyomban megkezdik az építés előmunkálatait, anyagbortást stb.

— Gyászrovat. Zalamegyéből, különösen Nagykanizsáról évente sokan szokták látogatni dr. *Gritam Herman* orvosa savanyukuti (sopronmegyei) szanatóriumát, melynek egyik legjobb orvosjelöltisége a környék egész szépségén kívül a szanatóriumi élet meleg családi bensősége, az a minden költészetet meghaladó gyöngéd figyelem, gondoság és szeretet, mellyel a főorvos családja vendégeit körülveszi. A szanatóriumi kiterjedt, kedélyes

társaság lelke volt. — dr. Grünm orvos neje, szül. Horvát Irma, egy páratlanul szívvel, nagy műveltséggel, gyengéd, a másoktól való gondosságban láthatatlan uriaszony, kit ismerősei, — ezek közt tartozik Sopronmegye egész urtársadalmának, — végzetlenül tiszteltek és szerették. Az az árföldösödő gondosság és színdüvelm kedves figyelem, mellyel a szanatórium vendégelt valódiággal dédelgette, az már a jótéteményei volt határos, s ezért megdöbbenően váratlanul jött korai halálát mely részvétel meggyászolja mindenki, kit nemcsak lelke megnyilatkozásaival lekötelezett. — Grünm dr. né férje társaságában éppen tegnap akart Afrikába utazni, — azonban az éjjel, hirtelen, meglepően jött a katasztrófa, mely egészen súlyosan éri férjét, két gyermekét és nagy rokonságát. A korán elküldött kedves uriaszonyt Sopronmegye előkelő községének részvételével ma délután temették a savanykút családi sírboltba.

— Hol lesznek az új villamos lámpák? Az új villamos szerződés tudvalevőleg azszal is növelte a Franz Lajos fiai villanygyáros cég kötelezettségének sorát, hogy a város ingyen világításra a meglevőkön felül még 180 új villamos lezólámpát és 8 ivlámpát tartozik szolgáltatni. Bár a szerződés még nem lépett életbe, annak egy másik pontját már nagy részben végrehajolták, t. i. a vezetékeknek a régi utroba faoszlopokról tetszetős kőiszfű vastartókra való áthelyezését. Minthogy mostanában elakaják kesdeni az új lámpák elhelyezését is, előbb szükséges annak helyének megállapítása. E célból Vécsey Zsigmond polgármester, Deák Péter főkapitány és Király Sándor v. mérnökből álló bizottság tegnap este megkezdte naponkénti körjáratát a városban, mely csak akkor fog véget érni, ha mindazokat a helyeket megállapították, hol a kövilágítás nem felel meg a rendezett tanács város megkívánható állapotának. Nehogy pedig néhány igazán tűrhetetlenül sötét része e minden rendezés nélkül világított városnak elkerülje a bizottság figyelmét, azt mi is felhívjuk egy két pontra. Így különösen pokoll a sötétség az Erzsébet királyné-térnek a fogház épület felé eső részén. Itt most akár le is lehetne átni valakit, anélkül, hogy tudnák, ki volt a gyilkos. E tér közepén nem régen ivlámpa égett, azt azonban — elég érthetetlenül, — áthelyezték a tér szélére, néhány lépéssnyire a városház sarki ivlámpától. A másik figyelmet érdemlő hely a Cincorium, hol az év nagy részében esteként ezernyi ember tolong az esti illanákrról jövet. Itt az iródtalan sötétségben nem egy felfedezetlen pocon csattant már el és a zsebtolvajoknak sem utolsó helye e tér.

— A sümegi vízvezeték. Sümegről írják: A vízvezeték bizottságának legutóbbi gyűlésén Eitner Zsigmond elnök tudatta, hogy Varga József mérnök a tervezésbe a kért pótlásokat bevette. A bizottság a kész tervekkel és költségvetéssel a földművelésügyi miniszterhez terjesztési feljövendőséget. A gyűlés folyamán az elnök tudatta, hogy egy helya társaság huzamillió koronával Magyarországon vízvezeték műveket szándékozik építeni. A társaság megbízottjával máris érintkezett. Amint az ügy előre haladotabb stádiumban lesz, további tárgyalásokba bocsátkozik a sümegi vízvezeték megépítése miatt. A gyűlés az elnök előterjesztéseit helyeslésel fogadta. Végül a megválasztott díjak megállapításáról volt szó a gyűlésen.

— Magyar név. Papp Gyula kövencsalás lakos családi nevét Polgár-ra magyarosította.

— Kallivoda Kata festőiskolája. Kallivoda Kata, a már tekintélyes hírnövre azért tett festőművésznő. — Átvette Waimann Róbert festőművésze nagy látogatottságának érdemű festőiskoláját Budapesten (VI. Aréna ut. 58.) Kallivoda Kata művészképe iradaban és szellemben teljesen magyar, de emellett finom és előkelő; nem lehet csodálni tehát, hogy műveivel a magyar arisztokrácia legmagasabb köréből valók. Kallivoda Katának iskoláján kívül még saját műterme is van Dunaújvárosban. — A vidékről is elfogad tehetőségesebb leányművészeket teljes kiképzésre. Kallivoda Kata zalamegyei leány és Nagykanizsán bájos művészetének sok barátja van.

— Laufer Sámuel szabadiában. Megirtuk, hogy a nagykanizsai törvényszék vádianácsának határozataira a budapesti rendőrség a fővárosban letartóztatva és a nagykanizsai ügyészség fogházába szállította Laufer Sámuel bányalagatót, ki ellen Strém Károly nagykanizsai kereskedő büntető feljelentést tett. Tegnap délután haligatta ki a vizsgálóbíró az elfogott bányalagatót, akit azonban, miután Strém feljelentését visszavonta, a vizsgálóbíró az ügyész indítványára nyomban szabadiára helyezte. Miután pedig a bányalagató az állítólagos csalást még 1908. év október hó előtt, tehát az új büntető novella életbelépését megelőzően követte el, tehát a feljelentés visszavonásával az egész elneve indított eljárás is véget ért. Laufer egyébként tegnap délután a gyoravonattal visszautazott Budapestre, hol már hónapok óta tartózkodott.

— Baleset tolatás közben. Vasárnap reggel a csakonyai állomáson tolatás közben kisebb baleset érte Varga Antal nagykanizsai mosdonyvesztőt és Kucsa Ferenc kisegítő látót. A mosdony, melyen az emlitettek foglalkoskodtak egy váltónál sűrűdött egy másik mosdonyal, mely nagyon mélyen állt bele a váltó skóba. Az egyik mosdonynak letörtött egy része és az megebesztette a mosdonyt levőket. A megsérültek azonban abba hiszték szolgálatukat és hasznaltak, ahol lakásukon ápolták őket. Sérültek azonban nem súlyos, gyógyulásuk mindössze 14 napig fog tartani.

— Aki erőszakkal hű akar maradni. Fataki Juli nagykanizsai családornak gyengéd viszonya volt Marai Dezse nagykanizsai péksegéddel. A boldogság nem tartott tovább egy ostantónál, amikor is a leány meg unta Marait. Ez azonban semmi áron nem akart belenyugogni a válás gondolatába. Eleinte sző szóval kérte a leányt, hogy maradjon hozzá hű, minthogy azonban az tudni sem akart tovább volt kedveséről, az bossút forralt. Szövetkezett Koszov József vasöntősegéddel, mivel a leányt tegnap este meglétek a Kőlcsey utcában és úgy elverték, hogy a mentőkocsin ostromlón állapotban szállították a kórházba.

A MEGHÜLES

az az ajtó, a mely a komoly betegségekkel megbosztja, és a SCOTT féle csukamájolej EMULSIÓ bocsátja az ajtó, még mielőtt a levegő oda beférhetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

Hasznosságával, emésztéshatóságával és gyógyító erőjével nagy hírnövre tett aszt.

Orvosok, szülészok, szülők és betegek ajánlják mindennemű torok- és mellbajoknál mint az egészségre megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Hllér.
Kapható minden gyógyszerben.

Táviratok és telefonjelentések.

A Haverda-ügy tárgyalása.

Jánosy megint tagad.

Szabadka, nov. 3. Ma a Haverda-ügy tárgyalása előtt a bíróság tanácskozott, aminek eredményeként közhítték Jánosyval, hogy arra az esetre, amennyiben fizikuma nem bírná ki a tárgyalás irgalma, tegyen végintézkedéseket. — Amint a tárgyalás-terembe vezették Jánosyt és az elnök vallomását folytatására hívta fel, Jánosy kijelentette, hogy egyáltalán nem emlékszik tegnapli vallomásának végére és kéri, hogy azt előtte olvassák fel a jegyzőkönyvből, mert nem volt teljesen eszméletlenül, midőn a vallomást befejezte.

Az elnök ezt ellensz és azt mondja a vádlottnak, hogy így nagyon soká húzódnát a tárgyalás és ha Jánosy nem éri magát eléggé erősnék a tárgyalás rendez befejezésére, inkább elnapolja azt.

Jánosy nem akarta az elnapolást, hanem magamra való tekintettel, — ugymond — hanem, hogy a többiekre nézve már egyszer vége szakadjon ennek a kínos bizonytalanságnak.

Ezre felolvasták a jegyzőkönyvet azt a passzusát, hol Jánosy Haverda Mariakát leleplezte.

»Nem így volt! Nem jól értelmeztek engem!« Így kiáltott közbe folyton a felolvasás alatt Jánosy, védelmezve ismét Haverda Mariakát. Majd a gyilkosságra térve azt jelentette ki, hogy ő nem akarta meggyilkolni Haverdánét, hanem öngyilkos akart lenni a szeme láttára, mert azt gondolta, hogy ezzel a kétségbeesett tettel Haverdánét jóindulatra fogja hangolni leánya Mariaka irányában. Hogy mért lőtte ugyan mégis Haverdánét, az megfoghatatlan előtte és arról nem tud számot adni.

A tárgyalás órási deklarációtól kiserve folyik.

Szell Kálmán egészsége.

Budapest, november 3. Szell Kálmán teljesen meggyógyult és ma már elhagyta a szobát.

Az aradi kardalfér.

Arad, november 3. Tóth János hadbíró örömg ma ideérkezett és kihajigatta Brassó udósítást, kit Zay hadnagy ösztönvagdalt. Zay katonai fedezettel elszállították Budapestre a katonai fogházba.

Nyerünk!!

Ezen felszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet 3239

Milhoffer Kálmán sorsjegytirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegytirodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, nyolc 3 K, nyolcadik koronás 50 fillér.

Játedersek és húzást lejtetromok ingyen.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsdé.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 772.35, Osztrák hitelrészvény 660.—, 4% magyar koronajáradék 91.75, Kereskedelmi bank részvény 3475.—, Salgótarjáni közszékhelyi részvény 295.3, Rimánurányi vasmű részvény 665.—, Adria tengerhajózási részvény 432.—, Hazai bank részv. 285.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 3.

Készaru-üzlet

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1910. április 14.03, Buza 1910. október 11.65
Rozs 1910. április 10.15, Zab 1910. április 7.60, Tengeri 1910. május 6.80.

Egy udvari három szobás lakás

a hozzá tartozó mellék helyiségekkel
azonnal kiadó. — Teleky ut 5. szám.

3269

Ludmáját

a legmagasabb árban és minden meny-
nyiségben vesz 3270
Grünfeld Mór, Teleky ut 20-ik szám.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos hölgy. Urak akár
vagyon nélkül is jelentkezzenek.
Max Rothenberg, Berlin, N. W. 23.

Az Eötvös-téren egy öt szobás
lakás az összes
mellék helyiségek-
kel 1910. május elsejére kiadó. Bővebbet
Erzsébet-Királyné-tér 14--15. sz. ház tulaj-
donosánál. 3267

Biztosító

részvénytársaság, mely az életágazaton
kívül minden ágazatot kultivál, Nagy-
kanizsán Zalamegyére terjedő főügy-
nökséget szándékozik szervezni. Reflek-
tánsok, kik jó összeköttetéssel bírnak,
küldjék jelentkezéseiket „Existencia 3281”
jellegre Haasenstein és Voglerhez (Jaulus
és Társa) Budapest. 3260—2

Hentes mészárszék megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közön-
séget tisztelettel értesíteni, hogy a
Kardos-féle mészáros üzletet
Magyar utca 10. szám alatt a „Ma-
gyar Király” vendéglővel szemben,
átvettem és azt tovább fogom vezetni,
miért is kérem a n. é. közönség
szíves pártfogását.

Kovács Lajos,

mészáros és hentes.

3372

0978/1900 tkv. szám.

Érke. szeptember 20-án.

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. járásbírósa mint tkvi hatóság köz-
lére teszi, hogy Kovács Jakab és neje Purgár Mária
murakirályi lakosoknak Vuk György és társai mura-
királyi lakosok elleni közösség megszüntetési perében
a nagykanizsai kir. törvényszéknek 1566/1908. p. sz.
jogerős ítélete alapján a nagykanizsai kir. törvényszék,
a perlaki kir. járásbírósa területén fekvő következő
ingatlanok, úgy mint a murakirályi 721 sz. tjkben fel-
vett 13 hrsz. ház 171. népsorsz. alatti udvarral és
kerttel 484 K. a murakirályi 1824. sz. tjkben foglalt
133 hrsz. ház 120 népsorszámú udvarral és kerttel
499 K. kiküldési ár, mint becsárban és pedig a két
ingatlan együttesen az 1824. sz. tjkben C/2 alatt özv.
Zebecz Istvánné szül. Tiszai Éva murakirályi lakos
javára bekebelezett özegevi haszonélvezeti arculajmi jogra
való tekintet nélkül, (kiküldési árban mint becsárban,
az 1909. évi november hó 29-ik napján
d. e. 9 órakor Murakirályi község jegyzői irók-
jában dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd vagy helyet-
tese közbenjöttével megtartandó végrehajtási árverés
joghatályával bírói árverésben eladatul fog.

Az ingatlanok a kiküldési ár (2/3) kötharmadánál
alacsonyabb áron el nem adhatók és az aki az ingatlan-
ért a kiküldési árnál magasabb ígértet tett, ha többet
igérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldési
ár százaléka szerint megállapított bírátpénzt az általa
ígért összeg ugyanannyi százalékaiz kifizetésére.

Venni szándékozók figyelemmeljessék, hogy az árve-
rés megkezdése előtt 8 fenti kiküldési ár 10%-át bírátpénz
fejében letenni a vevő a vételért 3 orvenlő
részletben fizetni köteles és végre az árverési feltéte-
leket a hivatalos órák alatt alulírt tkvi hatóságnál és
Murakirályi község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

Perlak, 1909. október 17-én.

Dr. Szűts,
kir. albiró.

3268

Rz OLLA gummi mint 2000 orvos
állal e megbízhatóbbnak ajánlják.

OLLA Gumi-
kibővítés
A tudomány mai
állása szerinte
bizonyított-
jobb létező
GUMMI ÖV-
SZER. Kap-
ható gyógy-
szertárakba
és drogeriák-
ban.

Szokorososok által megvizsgált
és legjobbnak minősítve. Fel-évi
teljes Ár: funkcionális 4. 6. 8 K.

Az elárulító helyek kimutatását, árjegyzéket
és eredeti propaganda reklamát ingyen küld az
OLLA gummi gyár Wien II/149. Praterstrasse
No. 57.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Baját ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tatarozását szolid árak mellett. Költsé-
gvétést és terveket díjmentesen ké-
szítek. Levélbeli értesítőre személye-
sen megjelenek, vagy levélben vála-
szolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Ajánlok
Trifaili darab szenet

255 koronáért 10000 kilogr.
waggonként franco Nagykanizsa áll-
omás, szállítandó folyó év december hó
végéig. Telefon 82. sz.

KLEIN VILMOS

a Trifaili közszékhelyi társaság képviselője, Pályaudvar.

Bassó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvassalást, kocsik átalakítását,
tisztogatását és bérelését, kitűnő munka,
jutányos árak mellett.

Legjobb

Porosz szén

kapható

Strem Károlynál

Kinizsy-utca 4. szám.

100 kgrként 4-koronáért házhoz szállítok.

3238—6 Telefon 127.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös keresztbe”

Nagykanizsán.

2674

Szerkesztőség és kiadóhivatalok
Nagykanizsa, Kaszinó-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mutatók, bér kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzi és sokatval értesítések díja
5 kor.; előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓPIENTÉSI ÁRAK:

Helyben káshoz fordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévs	3.— "
Félévs	6.— "
Egész évs	12.— "
Postai adóköltővel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévs	4.50 "
Félévs	9.— "
Egész évs	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatalok: ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.	Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felölő szerkesztő: NAGY SAMU.	Megjelenik naponként este 6 órakor készenpótlóként.
---	---	--

Községi takarékpénztárak.

Írta: Egy egerszegi városatyja.

Zalacgerszeg, november 4.

Magyarország városaira és községeire a nemzeti megújulás, a haladásra való törekvés, de különösen a szociális feladatok teljesítése sok új terhetek rónak. Az új terhek mellett a régié is tetemesek lévén, csodálható e, hogy városaink egyre dőngetik a törvényhozás kapuit segélyért, segítségért! Elrettentő az a kép, amit a magyar városok teherviselése mutat a beható vizsgálódások során, egyuttal azonban megdöbbentő az a jelenség is, hogy bajaira mind megannyi másról, — az államhatalomtól vár segítséget, a helyett, hogy az önségéj elvének helyes alkalmazásához forduljanak.

Ennek az elvnek gyakorlati alkalmazása pedig nem is olyan ismeretlen valami, amint azt a magyar városok »atyái« hiszik. A művelt külföld városai régóta rátértek arra a helyes útra, mely saját szükségleteik fedezésére a fedezet megtalálásához vezet, míg a magyar városok évtizedek óta tétlenül nézik, hogy saját falaikon belül a magánvállalkozás sziv fel minden jövedelmi forrást, sőt a magánvállalkozásból fakadt, de megerősödött helyi pénzügyi életet helyenkint még a közkormányzásra is ránehezdednek, egyéni érdekeik szolgáltatásba hajtva a hivatalos gépezetet is. Milyen másként van ez pl. Németországban is, ahol az összes takarékpénztáraknak jó háromnegyed része községi, Ausztriában pedig százból legalább is 85 községi intézmény, nem úgy mint Magyarországon, ahol igen sok városban, maga a városi adminisztráció foglalkozhat elnevezhető valamelyik ottani magátóladott pénzügyi vezetőférfi — fiókhivatalának.

Magyarországon ma még mindössze csak 14 községi takarékpénztár működik, melyek közül legrégibb és legismertebb a nagykőrösi, utána a nagybányai, hajdubó zöményi, plinkai, kújszállási, karcagi, tiszszentimrei, földesi és bélyasszentgyörgyi. Ezek a pénzügyi intézmények pl. 1904-ben 356 ezer korona tiszta jövedelmet mutatnak fel és abból 256 ezer koronát a saját községeik költségjére fordították. Működési formájuk csaknem mindenütt egyenlő. A részvénytársasági közigyelés jogait a községi képviselőtestület gyakorolja. Ez küldi ki saját kebelétől az igazgatóságot és felügyelő bizottságot. Üzletkörüle pedig kiterjed mindenre, s mivel egy bank foglalkozik, de e téren is legelő sorban az illető város vállalatának finanszírozása a legelső feladata. Ennek érte el pl. a nagykőrösi községi takarékpénztár, hogy 1903-ban a városi pótdótot 64 1/2 % ról 32 %-ra csökkentette. Ezzel szemben a nagy pénzügyi intézmények ma inkább emelik a költségeiket sem hogy csökkentenék. Mesi évi nyereségüket a mérleg készítésekor be szokták tekintni adómentes állampapirokba és így kibújnak a rendszeres adózási kötelezettség alól is és azt ráhártják polgártársaikra.

Bizonyítva látszik tehát, hogy a városok terheinek csökkentése a községi takarékpénztárak megvalósításával a legközvetlenebbül megvalósítható. Ennek azonban legnagyobb ellenzői a helyben már megerősödött hasonló intézmények lenyűgözött érdekei s azok szolgáltatásban álló érdekesportok, holott az egyes községek, illetve városok saját pénzügyeiket a leggyönyörűbb feladatok megoldását lennének hivatva a köz érdekében teljesíteni. Ha ilyen pénzügyi intézetek hálóznának be az országot, akkor mindenesetre jelentékenyen csökkennie a kényszereladason elköltöztetett bírtokok száma, rendeződne a szegényügy s a városi haszonhajtó vállalatok nem kerülnek idegen és egyéni haszonlesők kezére. Városaink bírtokában még mindig 27 millió holdnyi földterület van. Ezeknek a földhasználatára való fölhasználása, termelő, bérli és értékesítő szövetezetek alakítása lehetne a nemes feladatunk. Kezelhetnének az ilyen községi takarékpénztárak a különféle városi haszonélvezeteket is, — az árvapénzeket, a városi alapokat, a városi adópénztárakban ma mihaszna lecsorog adópénzeket. A városnak folyó-számlát nyitva, részére fizetőhelyül is szolgálhatnak. Megalapozhatnák a helybeli felkarolható iparágakat s a környéken kapható közmunkákat a földműves nép pihenő idejében foglaltathatnák. Ingyen szaporítván a kereső napok számát ezzel a földművelést haszonhajtó foglalkozással megtartanák. Vitathatja-e valaki, hogy ily téren való érvényesüléssel a kivándorlás elleni hathatós ellenszert is szolgálhatnak.

Városi közigyelés.

Tárgyalták a zárszámadásokat.

— Saját tudósítókentől. —

Meglehetősen gyér részvétellel folyt le tegnap délután a városnak a nyári szünet óta első közigyelése. De nem is volt a közigyelésnek tulajdonképpen egyetlen olyan pontja sem, amely a városatyát nagyobb érdeklődéssel válthatná volna ki. A tegnapi közigyelés tárgysorozatának leglényegesebb pontja, a város 1908-ik évi zárszámadása sem provokált élénkebb hozzászólásokat, mert hisz az a képviselőtestületből alakított és a képviselők teljes bizalmával működő bizottságok revíziójátán került a közigyelés elé. A régi pezsdő képviselőtestületi vér csak egy későbbi pontnál lüktetett fel pár percig, midőn néhány hevesen tiltakozó szó hangzott el a kórházi orvosok lakbérilletményel való ellátása ellen. A közigyelésről egyébként ez részletes tudósításunk: Előnk: Vécsey Z. polgármester. A közigyelés első pontja a Teley uti bazaltkőburokat 2 méterrel való kiszélesítéséről szól. A kereskedelmi miniszter annak idején leiratot intézett a városhoz, hogy a pécs-várszadi országútnak a nagykanizsai Teley uton át vezető részét 13 ezer korona költséggel 8 méter szélességben kiskőburokossal — látja el és ehhez a várostól 8700 korona hozzájárulást kíván. Az ut megkezdült, de csak 6 méter szélességben, mire a város a hozzájárulás kifizetését megtagadta. A miniszterium erre kijelentette, hogy pótlólag kiszélesítik az utat mindkét oldalán 1—1 méterrel, de nem kiskő, hanem egy ciklopsz bazaltkőkövel. A közigyelés ezt jóváhagyólag tudomásul vette. Az 1908. évi zárszámadásokat elfogadták Elek Lipót azon indítványával, hogy a 3 évvel régebbi adó, pótlékok- és egyéb hátralékok kimutatását készítsék el és azt csatolják a zárszámadáshoz, továbbá, hogy a jövőben a zárszámadásokat előbb a pénzügyi bizottsághoz terjesszék be, hogy ez a jövő évi költségvetést annak alapján készíthesse el. A városi és gyámpénztári tőkeknek az 1910. évben gyümölcsözőleg leendő elhelyezésére nézve azt határozta a közigyelés, hogy a pénzeket a Nagykanizsai takarékpénztárban, a Délzalai, Zalamegyei gazdasági és Néptakarékpénztárakban, — továbbá a Nagykanizsai bankkegyesületben arányosan — elosztva helyezék el. Az 1910. évi virilisták névjegyzékének kilgazitására a tavalyi bizottságot újráválasztották. Választották ezenkívül bizottságot a városi szervezetési szabályrendelet elfogadására. Ennek a bizottságnak tagjai: Dr. Schwarz Adolfot, dr. Fabián Zsigmondot, Elek Lipót, dr. Tripammer Rezsőt, dr. Rotschlid Jakabot és Eperjesy Gábot választották. A szervezetési szabályrendelet átdolgozása — mondotta dr. Schwarz, — most már tulajdonképpen nem aktuális, mert arról akkor volt szó, midőn néhány állás üresedésben volt a városnál. Legelső célja ugyanis a revízió, hogy a reugeteg személyi kiadásokat a hivataloknál kar lehetőséggel csökkentésével csökkentessék. Az ő javaslata annak idején csak ennyiből állt, és a városi tanács, nagyon helyesen tovább ment a maga javaslataival: az az egész szervezetési szabályrendelet átdolgozását javasolja. A Kossuth Lajos és Széchenyi-téri kiskőburokolási munkáknak 1. évi október 31-re készen kellett volna lenniük. Minthogy azonban a város maga többször megváltoztatja a terveket és a folyó munkák között külön megrendéseket is eszközölt, méltányosnak tartja a tanács, hogy az építési határidőre a vállalkozó Badacsonyi bazalt bányászati és kőművesipari vállalatnak megkötésével adjanak a közigyelés a meghoszabbítást megszavazta. A kórházi kutjavításra kitaltak 627 korona 40 fillér. Következett a kórházi orvosok lakbér kérvénye. A kórházi orvosok lakbérért folyómodtak a városhoz, dr. Székely József orvosnak 800 és dr. Szabó Zsigmondnak 600 koronáért. A tanács pártolói indítványa élénk vitát provokált. Blau Ottó felszólalásában ellenszert az indítványt. Dr. Weiss Lajos előtölti aggodásait fejezi ki, hogy ez az újabb 1400 koronás kiadás a kórházi állapot rendezésétől elvonja. A kishivatalnokok fizetését nem tudjuk javítani és a kitűnően szituált kórházi orvosokat támogatjuk. Elek Lipót az indítvány mellett foglal állást és a tanács javaslatait még megtoldja azaz: az indítvánnyal, hogy a kórházi orvo-

sok fizetést is emeljük fel 2-300 forinttal. Jellemzi a kórházi orvosok terhes éjjeli munkáját.

A harmadik orvos végezze el az éjjeli inspekción; annak az állását hozzák már egyszer rendbe is hozták több felkiáltással.

Koprosy Gábor kifejté, hogy a lakbérösszeget a betegápolási díjakra osztják el, azok nagyságát növeli a lakbér néhány fillérrel. Indítványozza, hogy a városi tanács utasítsa a kórházi bizottságot, hogy a harmadik kórházi állás rendezéséig végeztetett legyenek lépéseket, mert a mostani viszonyok között abban az állásban egy pályázó sem marad meg. A javaslat a város háztartását nem terheli, mert a betegápolási díjakat a betegek, részben az állam, a községek és csak nagyon kis részben a város fizeti.

A polgármester felvilágosító szavai után, melyekkel a fizetésemelést nem tartja aktuálisnak, azt csak a harmadik orvosi állással kapcsolatban véli időszerűnek, egyébként pedig pártolja a tanács indítványát, — a szavazás következett.

A lakbér megadása ellen szavazott 10 v. képviselő, mellette pedig 11, tehát egy szótöbbséggel elhatározták, hogy dr. Szekeres Józsefnek 800 korona, dr. Szabó Zsigmondnak pedig 600 korona lakbért fizetnek.

A vágóhídi béltisztító és pacalmosó jogot a v. tanács nyilvános árleltésen Lettang József átadta 1200 koronáért bérbe adta, amit a közgyűlés tudomásul vett.

KLAPPER Miklós v. díjnoknak a kórvágóhídon teljesített szolgálata fejében 100 kor. jutalmat szavazott meg a közgyűlés.

Sorra került még néhány apróbb ügy, mint pl. egy tulfizetett pótdadó visszatérítése, néhány gimnáziumi tandíj elengedése és egy-két illetőségi ügy.

Tárgysorozaton volt négy kisebb ingatlan adásvételi és csereszerződés előterjesztése, ezeket azonban a közgyűlés határozatképtelen száma miatt a legközelebbi városi közgyűlés elé utalták.

A gyors lefolyású közgyűlés délután 5 órákor ért véget.

Gyilkosság Zalászentbalázson.

Öten egy ellen.

— Saját fudballöntőtl.

Hirt adtunk arról, hogy kedden korai reggel egy halálosan sebesült embert hoztak be a közeli Zalászentbalázsi községből a nagykanizsai kórházba. A súlyosan sérült agóniájában csupán a nevé tudta megállapítani a vizsgálóbíró, aki a kórházban megjelent, hogy a halálkórt kihallgassa. — Csak annyit sikerült akkor megtudni, hogy Gál Jánosnak hívják a szerencsétlent, aki anélkül, — hogy csak egy szót tudott volna szólni szörnyü esetéről, eszméletlen állapotban tegnap reggel meghalt.

Tegnap reggelre aztán világgosságot derült a hirtelen bekövetkezett emberölésre.

A gelsei csendőrség kiderítette, hogy a meggyilkolt Gál János Mindenszentek napján este 9 órakor együtt jött haza gazdájával, László István zalászentbalázsi gazdag polgárral a hegyről. Amint beértek Szentbaláztra, a gasda befért a falu szélén álló korcsmájába, mely szolgájanak, Gálnak meghagyta, hogy menjen haza. Alig ment azonban Gál néhány lépésnyire a korcsma ajtajától, midőn mellette termett régi haragosa, Péntek Vendel szentbalázsi legény és ennek Beke József nevű társa. Beke egy haragtalan kapanyéllal hátulról fejbe vágta Gált, mire ez megtántorodva egyetlen lájzár nélkül összeesett. Péntek erre észre fent bicsekával esett neki a vérben feteregő Gálnak, — szemébe szurt és a száját mindkét sarkában felhasította egész a füléig. E pillanatban lépett ki a korcsma ajtaján — László István, kit az időközben megszáporodott gyilkosok szintén leöléssel fenyegettek meg. Ez azonban nem vezette el hidegvérrel, hanem szabéba nyúlt, — előkapott onnét egy tárcát, vagy microdát, és azt, mintha revolvert hit volna, a sötétben a gyilkosokra

fogta, mire ezek ijedten sétárbantek és elmenekültek.

Teljes 24 óráig tartott, — míg a gelsei csendőrség kiderítették, — hogy kik voltak a gyilkosok. — Tegnap délelőtt sikerült csak kinyomozniuk, hogy Péntek Vendelen és Beke Józsefen kívül még részük van a véres munkában Kovács Vendel, Varsos Mihály és Törös Péter szentbalázsi lakosoknak, kiknek legtöbbje nő és katonaviaszt ember.

Őza tulajdonképpen csak Péntek Vendelnek volt arra, hogy haragudják Gálra, ki őt nemrégiben egy korcsmai összeszólközásnál megsértette, a többiek, mindnyájan rossz hírű legények paraszrok, csak barátjukat támogatták, ki egy dorozggal, ki meg egy kiközösrít késsel.

Az elfogott emberi fenevadakat a gelsei csendőrség ma reggel hozták be Nagykanizsára, az ügyéségi fogházba, honnan délután vezették fel őket a vizsgálóbíróhoz aki kihallgatta őket.

A halálosan megsebesített Gál, kinek koponyáján tányérvnyi lézet ütött Beke József ásonyele, tegnap reggelre anélkül, hogy csak egy percet is eszméletére tért volna, meghalt. A törvényszéki orvosok délután felboncolták és azután eltemették.

TRAPPISTA páterek gyártmányai. GRANDE LIKÖR, CACAO LIKÖR, FŐZŐ CSOKOLÁDÉ, CSEMEGE CSOKOLÁDÉ, IMPERIAL CACAO, IMPERIAL TÉA. A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB.

szolgálatják a pénzt a gazdag vacsorákhos, mikor még az utolsó is folyik a passz. A leányuk semmit sem sejt az anyja életéből, halva és menyasszony, a kit szívesen venne feleségül a kiszemelt fiatal ember. Ha Steinhelne bűne köze nem jön, folyik még ez a feszített élet tovább és nem botrányozik meg rajta Párisban senki, mert nem csak egy Steinhelne éli a francia társadalomban. Beteges és romlott erkölcsök hisztériás nője volt ez a Steinhelne, de a hogy élte ezt a romlott életet, érdekes volt, sülást tudott cslnál magának, szinte rokonszenves és gyermekes volt élete folytatásában.

A szabadkai rémregény hősnőjének nincs ilyenféle bekapcsolódása a mi társadalmi életünkbe. Mariaka alapjában csak egy alacsony-fajta rossz asszony. Tempóiban, erkölcsiében és szerelmi hancurozásában olyan mint egy jobbfejta kasziros leány, a kit már mulattat az, hogy két szegény ördögöt kerített a háló-jába. Ezeket meg is fogta kegyetlenül, rájuk csapott, mint egy nagy ragadozó és sodorta piszkos utakon a mocsár felé Bomlott nő, kissé ideges, élvezetre vágyó, de lával áll az elsőrendű hisztériáktól.

A két asszony, Mariaka és Meg, éppen egyszerre és egy napon léptek a bírák elé. Gyilkosság terhel mindkettőjüket — elkét és valószínűleg szabadulni fognak mind a ketten a börtön elől esküdtek jóvoltából. Ha még ez a nagy véletlen is össze fogja kapcsolni őket, akkor sem lesznek egyformák, sőt még különbözőbbek, mert a mi társadalmunk még nincs berendezkedve Steinhelneke guztusa, módja és erkölcsi szerint. Elég tisztességesek vagyunk arra, hogy még ritkák, alacsonyrendűek és csak mákvirágok legyenek a Haverda Mariák.

A balatonparti vasut. Tapolcáról jelentik: A balatonparti vasútiépítést tis nap óta egy kiküldött vegyes bizottság vizsgálja meg, mely több helyen célszerű javítások miatt sürgősen intézkedett. A bizottság különböző az építkezést biztonság szempontjából is megfelelőnek találja.

Zalamegyei akció a cigányügyben. Legutóbb a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület igazgató válaazmányi ülése foglalkozott a cigány-ügy rendezésének kérdésével. Ármos Jenő titkár ismertette a Zalamegyei Gazdasági Egyesület akcióját, majd indítványára elhatározták, hogy feliratot intéznek a földművelésügyi miniszterhez, hogy a vonatkozó törvényoak a cigányokkal szemben teljes szigorral alkalmaztassók. Az ülés a zalamegyei átiratot magáévá tette.

Az Irod. és Műv. Kőr felolvasása. F. hó 7 én, vasárnap délután 5 órakor tartja az Irod. és Műv. kőr első felolvasását. A veiltett képekkel kísért felolvasás címe: »Rómától Palermóig« tartja: »Horvát György fögm. igazgató. A Kőr dalárdája is szerepeint fog ezen a felolvasáson két énekkszámmal: — Abt tól a »Holdvilág« és Rieger Gy. — Borus az ég« című művét fogják előadni. A legközelebbi felolvasást november 21-én Sáfárány Károly fögm. tanár tartja: »Az örök élet« címmel.

Tanítóválasztás Sobifler Miklós Béla ögödöri róm. kath. tanítót Zalavármegye Kányavár községébe egyhangulag kántortanítóvá választották meg.

A Déli vasut tarifái. A kereskedelmi kormány, mint már megirtuk, hozzájárul a Déli vasut tarifáinak felemeléséhez, ugy hogy a Déli vasut magyar és osztrák vonalain egységes tarifa lesz. A tarifákat magyar és német nyelven fogják nyilvánosságra bocsátani. A Déli vasut tarifa felemelése 7 százalék és a vasut legalább öt millió korona bevételt többbetet vár a tarifaemeléshől.

Lefokozott önkéntes. Szponbó írják: A 46. gyalogezrednél szensáció dolog történt a napokban: lefokoztak egy önkéntest és azonnal három esztendő szolgálatra osztották be. Délután öt órakor az ezredparancs meghallgatására fölléptek az ezred legényeigi és egy főhadnagy elküzdte olvasni a napi parancsot. Több lényegtelen parancs után a főhadnagy a következő passzát olvasta föl:

Hirek.

Mariska és Meg.

Mariska és Meg, Haverda Mária és Steinhelne becző neve véletlenséghől most egy-más mellé kerül az újságokban. Párisban tegnap kezdődött a Steinhelne ügy tárgyalása. Ez a véletlenségh megtevészi az embereket és egymáshoz közel hozza, egyforma asszonyfajtának és szörnyetegnek kerdik látni a két asszonyt, a kiket pedig bűnök különfélesége mellett belső differenciák is messze dobnak egymástól. — Meg maga gyilkolt ismeretlen bűntársakkal. Megtevesztő rafinériákkal tudta fedezni magát és hónapokon át tartó hajszánán tudta meg Páris, hogy ő az édesanyja, Madame Japy és ura, a festő Steinhelne gyilkosa. — Mariskáért limonádés szerelemért küldte másvilágra Haverda Boldizsárnét Jánosy Aladár.

Nem egy a bűn, de semmikép sem egyforma asszonyszemély Meg és Mariska, — és semmiképen sem magyar Steinhelne, ez a bűnkal mákvirág, ennyire nem elsőrangú Steinhelne a párisi legelőkelőbb társaság — demi-mondja, a köztársasági elnök szeretője, társasága, nevelése és modora szerint is művelt nő, legalább is, a műveltség külső allűrjével. Egy újforma Madame Bovary, a kit bűnre ragad a hisztériája.

A Steinhelne-ügy bonyodalmas nyomozása alatt feltárgult egészen az Impasse Ronsinbell család bomlott élete. A férj fest, képeit eladja felesége barátainak és ezek a barátok

A hadügyminiszter ur 1909. október hó ... én kelet ... számú rendeletével Bogdánffy József egyes önkéntest, aki a 46-ik gyalogezred 9-ik századná szolgát, az önkéntesi kedvezménytől megfosztja a hozzá felterjesztett iratok alapján. Bogdánffy József rendszeres időtartamu katonai szolgálata ezen gyalogezrednél való meghagyásai a kilencedik százados osztatik be.

Az önkéntesek a legnagyobb izgalommal hallgatták a társuk leszközöséről szóló parancsot, majd körülöttek Bogdánffy és megostromolták kérdésekkel. Kiderült, hogy Bogdánffy, aki magánisztviselő volt Kaposváron, egy rég elkövetett ifjúkori ballépéséért kapta ezt a kegyetlen büntetést, holott már régesrégen megbűnhődött érte.

— Az Arányi nővérek Nagykanizsán. Nem kis jelentőségű művészi hangversenyben lesz részünk november 13-án. E napon a rom. kath. templomépítő bizottság rendezti szokások estélyét, melynek grandiozitását nagymértékben fogja előmozdítani az Arányi nővérek szereplése. A három nővér Adia, Jelly, Hortense, akiknek neve a zeneileg művelt közönség előtt nem ismeretlen. Művészetük nem köz-pez tudás, hanem kipróbált és csodált művészi játék, mely előtt világlapok zenekritikusai hajoltak meg az abszolút dicséret szavával. Reméljük, a siker városunkban sem marad el, s a napokban közkeletű művészi programunk felkelti városunk intelligens közönségének is érdeklődését. A művésznővérek világszereplésére különben még visszatérünk, mikor is az angol és német világlapok kritikáiban mutatjuk be művészetük megcsodált nagyságát. A templomépítő bizottság nagyarányú akciót indított, hogy a fényes művészi est sikere ne legyen kisebb, mint a szereplők művésze. A meghívók már nyomás alatt vannak s a napokban szállnak utra.

— Ellenőrzési szemle. Minden esztendő november hó 4-énél eseménye a kinőtt tartalékos tiszt uniformisok felvételére a nagykanizsai kazernő. Nagy számmal tartózkodtak ma a legkülömbözőbb fegyvernemek uniformisai a kanizsai utcákon, meglehetősen idegenforgalmat is kölcsönözve egyszersmind a városnak az ellenőrzési szemlére jelentkező környékbeliek által. Vagy száz tartalékos tiszt jelent meg ma a két kanizsai laktanyában, hol egy esztendőre ismét ellátták őket sok új rendelettel meg hasonlók jöttek.

— Tűz Kiskanizsán. Ma reggel 9 órakor kigyuladt Kiskanizsán a RÁO-utcában Varga György szalmakazala. Mire a tűzoltóság nagy felszereléssel kivonult a tűzből, azt az otthon időző lakosság már teljesen eloltotta.

— Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 25-étől kezdve további intézkedésig 1 1/2 óra fog kezdődni. Ugyanott dr. Neuman Ede főrabbi a f. évben lamel sorozatos kitzónokliakat fog tartani. Az első ilyen hitazonoklat f. hó 5. én lesz és tárgya „A szeretet vallása.“

— Molnár Jákóné dalai. „Utazás a házasság körül“ címmel kedves és behízog melódia dalok jelentek meg a Bárd cég legutolsó sorozatos zenemű számú köztől. A dalok szerzője dr. Molnár Jákóné urasszony, a nagy kanizsai társaságban egy volt kedvelt tagja, aki férjének, dr. Molnár Jákó munkácsi kir. törv. bírónak „Utazás a házasság körül“ című sok sikert ért vizsziékához szerezte a zenés betéteket. A művészpárt nálunk is sokan ismerik ugyanis dr. Molnár egy időben Nagykanizsán ügyvédeként és itt is fejtették a Zala társaságában írt szellemes csevegéseit. A zenemű Fischer Fülöp Eia cég könyvkereskedésében kapható.

— Riadalom a vonaton. A Nagykanizsáról Barcs felé robogó személyvonat tegnapi délután Babócsa és Barcs között a nyílt pályán hirtelen megállott. A zsúfoltság megelvit vonat utasai szerencsétlenséget sejtve, ijedten ugrottak ki a vonatból. Baleset történt ugyan, de és nem volt jelentős. Ugyanis a gép elgázolt egy tehert, amely a vágányokra tévedt. Az össze-marangolt tehén hátrései belekérültek a mozdony kényesebb részébe s csak ügyel-bajjal tudták ezeket eltávolítani. A vonat néhány percnyi késéssel folytatja útját Barcs felé.

— „A Nyugat.“ Ignótus, Gavát Ernő s Fenyő Miksa irodalmi s kritikai szemléjének novemberi, 21-ik száma a következő rendkívül érdekes tartalommal jelent meg: Szomoró Dezso: Alice a jó gyilkos (Novella). Ady Endre: Portus Herculis movent (Vallomások és tanulmány) Petérd István: Vera, Mórta Zsigmond: Sárarany (Lagény III.) Ignótus: Versek. Lukács György: Thomas Mann új regénye. Babits Mihály: Uti-napló. Lengyel Géza: A lán Novella.) Ady Endre: Versek. FIGYELŐ: Ibsen-museum (Jász Dezso). A művészet könyve (Lengyel Géza). Az Országos Szinfonia Z-nekar hangversenye (Jász Dezso) A „Szentivánéji álom“ a Nemzetiben (Füst Milán). Félelem és irás. (Ady Endre). Most jelent meg a NYUGAT kiadásában: „Taifun“ Irta: Lengyel Menyhért Dráma négy felvonásban. Ár 4 korona. A „NYUGAT“ előfizetési ára: félévre 10 korona, egész évre 20 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. Rákóczy ut 9. II/7.

Halál egy hordócsap miatt.

Gyilkos gazda.

— Saját tudósítónktól. —

Tabi tudósítónk véres gyilkosságról értesít bennünket. Egy jómódu gazdaember esett a gyilkosság bűnébe és agyonverte a legjobb szomszédját.

Markó István és Csapó Sándor tabi gazdának egymás mellett volt a szőlőskertjük. A két szomszéd éveken át jóviszonyban volt egymással, mindig megértették egymást és nagyon sokszor elborozgattak egymással.

A két szomszéd vasárnap is együtt ivott a szőlőben. Csapó szőlőskertjében voltak és szép csönösen idogáltak, mikor valahogyan szóba került egy hordócsap, amelyet Csapó már korábban kölcsön adott Markónak.

Ezen a csappon a két szomszéd összeveszett. Csapó is meg a vendége is alaposan fölöntött a garatra, szó hozott és Csapó megsejtette Markót mire az fölkel és ott hagyta a goromba házigazdát.

Markó átment a maga szőlőjébe és egyedül akarta folytatni az ivást, amikor Csapó is átment és a csap miatt grombá kodni kezdett. Csapót, aki egy barátját is magával vitte, figyelmeztette Markó, hogy ne grombáskodjék az ő házában, mert baj lesz. Csapó erre lekapta a válláról a magával hozott fegyvert és rálőtt Markóra.

A golyó nem talált, de ekkor már Markó fölkapott egy vasvillát és avval roham a merénylő szomszédra, aki menekülni akart a földhódott ember elől, de hiába, mert Markó elérte és úgy halántékon vágta a vasvillával Csapót, hogy ez eszméletlenül terült el a földön. Markó még hármát ütött a földön fekvő emberre, akit felholtan vittek el a saját szőlőjébe, ahol másnap reggelre meghalt. A gyilkosságba esett gazdaember ellen megindították a büntetőeljárást, amelynek során letartóztatták. Csapó holttestét fölboncolták és tegnap temették el.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet

Milhofer Kálmán sorsjegyi irodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyi irodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Jelentkez és húzósi listáim ingyen.

Táviratok és telefonjelentések.

Minisztertanács előtt.

Budapest, november 4. A minisztertanács, melyet a válság egyik fordulópontjává tartanak, ma délután 4 órakor kezdődik a kereskedelmi minisztériumban. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják az eredményt, bár egyöntetű a vélemény, hogy döntő fordulat most sem várható. Általános felfogás szerint a válság kulcsa Justh Gyula kezében van és ezért a makói népgyűlés előtt lényeges változás nem várható.

Justh Gyula beszámolója.

Budapest, november 4. Justh Gyniát a képviselőház elnökét ma is több függetlenégi képviselő kereste föl és hosszasan tárgyaltak vele a makói beszámolóiról. Justh kísérőivel vasárnap reggel utazik el a budapesti Nyugati pályaudvarról. A képviselők Szegedtől külön vonattal utaznak Makóig, hol vasárnap délután 3 órakor kezdődik a népgyűlés. A népgyűlésre széleskörű előkészületeket tesznek.

A bán Budapesten.

Budapest, november 4. Rauch Pál báró horvát bán ma Budapestre érkezett és fontos horvát ügyben érkezett Wekerle Sándor miniszterelnökkel és Josipovic horvát miniszterrel.

Andrássy a minisztertanácsban.

Budapest, november 4. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter ma Tiszadobról Budapestre érkezett, hogy részt vegyen a délutáni minisztertanácsban.

A Haverda ügy tárgyalása.

Két terhelő levél.

Megtörtént az európai szenzációjú bűnbőr összes vádlottjainak kihallgatása. — Haverda Mariska egy primadonna könyvszékével végzett a reáduzó vád súlyával, Vojtás Antal pedig ugylátzik szintén kivágtta magát. — Mindketten konokul tagadnak. Akár van részük a dologban, akár nincs, egy jöleső bizonyosság teszi őket nyugodtakká: bizonyíték nincs ellenük. Az egyetlen terhelő tanu, vádlott-társuk, Jánosy, szenvedélyesen hangoztatja, hogy nem igaz amit ellenük vallott, — hangostatja, hogy Mariska és Vojtás ártatlanok. Ma már a tanukihallgatásokra került a sor és a mai tárgyalás egész szenzációja talán csak annak a két levélnek felolvásásában összpontosul, melyeket Haverda Mariska a fogházban Vojtásnak írt. Jánosy feje fölött pedig kezdenek összecsapni a hullámok. Ezt az embert odáig viszi beteges szerelme, hogy mindent magára vállal és minden törekvése csak arra irányul, hogy Mariskát, kit pedig ugylátzik örökre elvesztett, valahogyan kiszabadíthassa börtönéből.

A nagy tárgyalásról ezek legfrissebb távirataink:

Szabadska, november 4. A Haverda-féle bűnper mai tárgyalásán a tanuk kihallgatására került a sor. Ma reggel a tárgyalás első felében azokat a leveleket olvasták fel, melyeket a fogházban csiptek el. Jánosy arra kérte az elnököt, hogy olvastassa fel azt a levelet, melyet Haverda Mariska a fogházban Vojtásnak írt. A levélben az foglaltatik, hogy Jánosy fogházban marad, míg ő (Haverda Mariska) és Vojtás kiszabadulnak és Amerikába mennek majd. A levél felolvasása közben Jánosy felugrott ülőhelyéről és így kiáltott fel: «Nem akarok itéletet mondani, de az ügyész hazudott! Az elnök Jánosyt emiatt rendreutasította. Rzután felolvasták Haverda Mariskának azt a levelet, melyet pár nappal a gyilkosság előtt egy szabadkai gyógyszerésznek írt. «Közeleg a pillanat — így szól a levél — midőn gazdagok leszünk! Az elnök közbevetésére, hogy ez a gyilkos-

ságra vonatkozik, Haverda Máriska hirtelen lelépítván így vágott közbe: «Nem arra érttem.»

Délután a tanukihallgatások következtek.

Növekszik a vivándorlás.

Nagybecskerek, november 4. Torontálme-gye alispánja táviratilag jelentette a belügymi-nisternek, hogy a kivándorlás Torontálmegyében drámai mértékűt ölt. Ebben az évben már 8522 utlevélet adtak ki.

A meglepett kártyások.

Vakmerő rablás.

Barcs, november 4. Páratlanul vakmerő rab-lást követett el Barcsan egy ismeretlen ember. A gyógyszerésznél naponta nagy társaság szo-kott kártyázni. Tegnap délután tájban beállított egy hatalmas termetű ismeretlen ember és a kártyázóknak revolvert szegezve követelte, hogy minden pénzüket adja át. A társaság tagjai meg-rémültek és több ezer korona készpénzüket át-adták, mire a rabló távozott. A csendőrség erélyesen nyomoz.

Véres kardpárbaj.

Kecskemét, november 4. Dr. Kovács jog-akadémiai tanár és Szasa Ferenc ügyvéd bírapi polémiából kifolyólag ma kardpárbajt vívtak. A párbajban Kovács-tanár sebesült meg.

Emberkinzás a rendőrségen.

Éudapest, november 4. Hims Sámuel postaszóga tudvalevőleg feljelentést tett arról, hogy vallatás közben a rendőrségen a detektívek megkínították. Ez ügyben Boda főkapitány befejezte a vizsgálatot, melynek eredményeként Óriai Sándor és Keller Mihály detektívek ellen oly terhelt adatokat állapít-tott meg, hogy az ügyet *bánvádi útra terelte*, a két titkos rendőrt állásától felüggesztette és az iratokat áttette az ügyészéghöz.

ANGOL-KÖR

tönkre fogja tenni az Ön gyermekének egész-ségét, ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

SCOTT csukamájolaj EMULSIÓ-ja

megszünteti az angol kört, megerősíti a csontokat és egészséges hússal borítja azokat.

Azonfelül, és ez az, a mit tapasztalt szülők teljes értéke szerint meg tudnak becsülni, — semmi nehézségvel nem jár a kis szenvedőt rábírní arra, hogy a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t bevegye, mert kellemea, tejfeles íze van. A gyermek megemészti még ha a tejföl undorodik is.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —

(Távirat.)

A pesti Magyar Rereshedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál jelentése:

Magyar hitelrészvény 771,75. Osztrák hitelrészvény 659,50 4%, magyar koronajáradék 91,70. Kereskedelmi-bank részvény 3475. — Salgótarjáni kőszépbánya részvény 627. — Rimamurányi vasúti részvény 662. — Adria tengerhajózási részvény 432. — Hazai bank részv. 285,50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 4.

Készáru-üzlet.

Buza 5 fillérről olcsóbb.

Határidő-üzlet.

Buza 1910. április 13,97. Buza 1910. október 11,58.
Rossz 1910. április 10,13. Zab 1910. április 7,58. Tengeri 1910. május 6,79.

Szerkesztői üzenetek.

Egy szülő. Arról a vizsgálatról kezdettől fogva tudunk és lefolyását a legelőnlőbb fi-gyelemmel kísérfük; de meg kell vární a vé-gét s akkor az Ön levelének is helyet adunk. Amiólt Ön szól, annak megjelölésére az *in-kollégiális* skó kevés és gyenge; mi majd igazi nevén fogjuk nevezni, mert ha van nyilvánosságot érdeklő közügy, ez az.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőz-mű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvri-zó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Köl-csel-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Argyezék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

József főherceg-ut 69. sz. ujonnan épült ház előnyös feltételek mellett eladó. 3266

Egy udvari három szobás lakás

a hozzá tartozó mellék helyiségekkel azonnal kiadó. — Teleký ut 5. szám. 3269

Ludmáját

a legmagasabb árban és minden meny-nységben vesz 3270

Grünfeld Mór, Teleký ut 20-ik szám.

Az Lötös-téren egy öt szobás lakás az összes mellék helyiségekkel 1910. május elsejére kiadó. Bővebbet Erzsébet-Királyné-tér 14-15. sz. ház tulaj-donosánál. 3267

Berger József

grázi almakereskedő

a helybeli piacon elárúsít valódi fajalmát.

— Kilója 20 krajcár. —

Népszerű életbiztosító intézet itt helyben

Főügynökséget

kiván létesíteni. E főügynökség révén havonta 4—500 K jövedelem érhető el. Ajánlatok „Nagykereset 1715“ jelige alatt BLOCKNER I. hirdető irodájába Buda-pest, IV., Sütő-utca 6. küldendők. 3274

4206. szám. tk. 1909.

Árverési hirdetemény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint övi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezet végrehajthatóknak Raichel Györgyözé szül. Kúhm Anna bakónaki lakos végrehajtható srendvedett eleni 61 K. 52 f. tőke, ennek 1907 decem-ber hó 1-től járó 6 $\frac{1}{2}$ %, késedelmi kamatai, 22 K. 80 f. per, 12 K. végrehajtás kérelmi, 16 K. 75 f. árverés kérelmi, és 6 K. 40 f. újabb árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a bakónaki 121. sz. újyben + 1332 hrsz. szántóföld a Dionkolos dűlöben 118 K. 1361 hrsz. szántóföld a Konkolos dűlöben 29 K. 1386 hrsz. szőlő és kaszáló pincével a déli hegyen 552 K. 1391 hrsz. szőlő és kaszáló a déli hegyen 1516 korona becsér-tékben 1909. évi november 20-ik napjának délelött 10 órakor Bakónak község házánál Dr. Schwarz. Adolf felperesi ügyvéd, vagy helyettese köz-benjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen el-adatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 száza-lékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság; Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 2 napján.

Gózoný,
kir. törvénbíró.

1881/100. végreh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-s. 108. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróknak 1906. évi V. 152/1 számú végzése következtében Dr. Bentzik Ferenc nagykanizsai ügyvéd által képviselt M. K. Klein Miksa és Klára részére kirendelt ügygondnok javára Klein József nagykanizsai lakos ellen 794 korona 80 fillér a járulékal erejéig 1906. évi február hó 26 án foganato-sított bírósági végrehajtás utján lefoglalt és 1960 koronára becsült különbözőle szobatorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósg 1906. évi V. 152/3 számú végzése folytán 9794 korona 80 fillér tőkekövetelés 1/3, váltó díj és eddig összesen 428 korona 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán, (a Délalati Takarékpénztár épületében) leendő eszközlésére 1909. évi november hó 8 ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében kész-pénzfizetés mellett a legelőnlbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A mannyiben az elárverezendő in-góságokat mások is le-és feldfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna. ezen Árverés az 1881. LX. t.-c. 120 §-a és a v. h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi október hó 24-ik napján.

Maximovits György
kir. bír. végrehajtó.

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökeres és sima Delavare vesszők telepemen nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telepéről a legméskeltebb áron fajtisztán bocsáttatnak eladásra, melyért a legmesszebre menő felelősséget vállalom.

Cim: Kágyi Szabó István

érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardiószeg.

— Nivóntára képes árjegyzéket legyzen és bérmentve küldök. —

3271

Hentes mészárszék megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közön-seget tisztelettel értesíteni, hogy a

Kardos-féle mészáros üzletet Magyar utca 10. szám alatt a „Ma-gyar Király“ vendéglővel szemben, átvettem és azt tovább fogom vezetni, miért is kérem a n. é. közön-ség szives pártfogását.

Kovács Lajos,

mészáros és hentes.

3272

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös keresztbezh“

Nagykanizsán.

2674

Szerkesztőség-kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művelőknek, hallgatóknak és magán-
köriemenyeknek szonként 50 fillér.
Előfizetőknek az egyévi árterítésnek díja
3 kor: előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben lakók körében:	
Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szállítással:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

A helyzet kulcsa.

Nagykanizsa, november 5.

Sokat csavargatták a dolgok állását erre is arra is. Kombináltgattak, hogy így, meg úgy lesz a megoldás; de arról lehetőleg nagyon keveset vagy semmit sem akartak hallani és tudni, hogy a válságot csakis a függetlenségi és negyvennyolcas párt elvi álláspontjának mérlegelésével és kellő méltatásával lehet a megnyugtató megoldás stádiumáig juttatni. A sok csavarintgatás azonban, melyekkel az önálló magyar banknak a függetlenségi és negyvennyolcas párt részéről teljesen homlokterbe tolt ügye mellett mindenáron el akartak siklani, — mind olyan taktika volt, amelyeknek kitervezése közben a voltaképpen való *gazdáról*, a többségi párról nagyon szívesen megfeledkeztek. Igen természetes, hogy ezek a szíves megfeledkezések mást nem is eredményezhettek, mint hogy a megoldási tervek vagy mondjuk: kombinációk egymásután csütörtököt mondtak.

Azt pedig éppenséggel nem mondhatnók, hogy nem támogattak feülről a legnagyobb készséggel, sőt teljes odaadással minden olyan törekvést, mely az önálló magyar bank kérdésének megoldását legalább is az idő, tehát élet-biztosító *»moratórium«* ösvényére iparkodott csuszatni. — De hát hiába volt mindeu. A bank kérdése mellett a függetlenségi és negyvennyolcas párt példás egyértelműséggel, tömören kitartott; s ezzel a példás összetartásával elérte azt, hogy bármennyire ügyekeztek különböző taktikai fogásokkal, még egyszer-másszor egy kis terrorttal is kiragadni kezéből a helyzet kulcsát: ez sehogyszem sikerült. A sok próbálkozásnak, a különböző modorban és módon, a kapacitásnak minden hangnemén végigvezetett kísérletezésnek az lett vége, amit a *»Zala«* is szakadatlanul és keskenről óta hangnizozott, hogy a helyzet kulcsa a függetlenségi párt kezében van.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy kizárólag a függetlenségi párt akarata és óhaja szerint történhetik a megoldás. Ezt nem is mondhatjuk; mert hisz az ismert dolog, hogy bizonyos keudözött alkalmányszabással úgy is meg lehet oldani a válságot, hogy a függetlenségi pártot melőlőzik. Csakhogy az ilyen megoldási kulcs nagyon könnyen beletörhet a kérdés, a

válság nyitjának zárába. Vagy ha sikerül is vele fölnyitani a závárt, úgy elrontja a helyes megoldásra várakozó zárt, hogy aztán ugyancsak zseniális politikai lakatos legyen, aki az elrontott zár okos, megnyugtató fölnyitására vállalkozni merjen. Tehát hiábavaló, sőt határozottan káros eredményű lenne minden olyan válság-megoldási kísérlet, mely a függetlenségi párt nagy politikai súlyának mellőzésével, kikerülésével igyekeznék tisztázni a helyzetet.

A függetlenségi párt szilárdan áll elvi álláspontja mellett. Az önálló magyar bank kérdését a történeti multja adta kezébe, hogy *»ezzel vagy ezen le«* Vagy győzelemre jut és megvédi életét ezzel a paizszsal; vagy elbukik vele. Itt már igazán nincs semmi alkudozásnak helye. A megalkuvás itt halált jelentene. Akkor inkább küzdve, harcolva essék el a párt. A megalkuvás halálából nem lenne többé föltámadás. A hősi elbukást pedig csak az új életre való föltámadás követheti. Ez a helyzet. Így írta ezt a *Zala* mindig. Most is az a mi erős hitünk, meggyőződésünk, hogy próbálkozhatunk bármilyen megoldási móddal; de a válság alapos, megnyugtató és tartós megoldásához a kulcs mégis csak a függetlenségi és negyvennyolcas párt kezében van és marad is mindaddig, míg példás tömörséggel marad életbiztosító s egyuttal nemzetmentő hatalmas álláspontján.

A válság.

Folytatják a minisztertanácsot.

Levelek Justh Gyulához.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Tegnap délután és este órákon át folyt a minisztertanács, ami kétségtelenül azt jelenti, hogy a miniszterek ismét valami halavány remény fűznek a kibontakozás lehetőségéhez. Hogy Kossuth Ferenc legutóbbi fontos kijelentése után mi nyult ehhez elfogadható alapot, azt sejtve sem lehet, de annyi bizonyos, hogy a további tárgyalások ülete nem indulhat ki Kossuth Ferencől, hanem okvetlenül Andrásy Gyula gróftól, ki a lehetetlenül váit kormány tagjai közül a legmakacsabbul ragaszkodik a hatalomhoz.

Kossuth Ferenc még tanácsolozik, ami tápot ad a 67-es lapok és a bécal »Zelta«-ma híresztelésének, mely szerint Kossuth és Andrásy közti megegyezés jöit létre. Egy mal táviratunk is ezt az állítólagos megegyezést kolportálja. Azt hiszik, korai a 67-es öröm-

mámor, mert Kossuth Ferencet érzelmi, politikai multja és gyakori, leghatározottabb kijelentéssel sokkal erősebb szálakkal fűzik a függetlenségi párthoz, sem hogy a párt törekvéseivel és lefogásával ellenkező állásfoglalásával a pártot befejezett tények elé akarná állítani. A függetlenségi párt belső viszonyainak minimális ismerete amellett szól, hogy annak az alább közölt nyilatkozatnak lehet igaza, mely szerint Andrásy kétségbeesett utolsó erőfeszítéseket tesz és Kossuth türellemmel bírálja ezek végét, nehogy a kifejezett királyi óhajjal szemben illoyállanak lassák.

Míg a kormány kebelében ily ólomlábon fejlődnek az események, a függetlenségi képviselők nem haboznak és nem kerteinek. Oly nyilt lelkesedéssel csatlakoznak Justh Gyula mellé, hogy a makói beszámoló döntő pontja lesz a válságnak. Ezzel szemben nem tudjuk, mi jelentősége van Nagy Emil vacsorájának, de ha van, előfött a függetlenségi párt napirendre térhet. A párt előrehozását ez nem fogja gátolni.

Folytatják a minisztertanácsot.

Budapest, november 5.

A tegnap megkezdett minisztertanácsot ma délután folytatják. Ezt a körülményt a politika komoly köreibben arra magyarázzák, hogy a kibontakozás nehézségei *nincsenek elhárítva*.

Kossuth és Andrásy.

Budapest, november 5.

Hatvanhetes politikai körökben, különösen az elvotmánypárt táján ma örömmel ülszgjöjk, hogy Kossuth Ferenc és Andrásy közt teljes a megegyezés.

Budapest, november 5.

A függetlenségi pártnak Kossuth Ferenchez közel álló egy előkelő tagja ma volt szíves a *Zala* tudósítója előtt nyilatkozni.

A látszat csaknem smellett szól — mondta — hogy Andrásy kibontakozási programja alapján áll a minisztertanács, de hogy ezzel Kossuth Ferenc is szolidáris lenne, ezt föltételezni nevétséges. Kossuth Ferencet minden szál a bankköveteléshez fűzi, azonban ő nem állhat ki a sikra népszónoknak. Respektálni tartozik a király kifejezett óhaját és amíg komoly terv merül fel, melynek alapján a pártok közös működése meghozszabható, — e tervek dugabódülését be kell várnia. Andrásy pedig nem szünetel ily tervek fölvetésében és ilyen terv tárgyalásnál van most is jelen Kossuth, bár tudja, hogy mind e kísérletek meddők.

Mennek Makóra

Budapest, november 5.

Justh Gyula ma is igen sok táviratot kapott, melyekben a képviselők bejelentik, hogy részt vesznek a makói népgyűlésen.

A táviratok nagyon lelkes hangúak, biztatják Justhót, hogy lobogtassa magasán a függetlenségi zászlót és ne engedje, hogy a pártot a szabadelvű párt sorsára juttassák azok, kik a szabadelvűpártban is a bomlasztó elemet képviselték.

MEGHIVÓK, NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK

nagy választékban, izléses divatos kivitelben készülnek a

„ZALA” nyomda R.-I.-nál Nagykanizsán.

Hírek.

— Az iparfelügyelőség köréből. Braun István kir. ker. iparfelügyelő folyó hó 1 én egy bónapi szabadságát megkezdte. Szabadságidejének tartamára helyettese Laky Kornél kir. iparfelügyelő.

Az új kerületi honvédparancsnok megérkezése. Loskay Gábor altábornagy, az új kerületi parancsnok ma délelőtt érkezett Székesszeghővárra. A vasúti állomáson Próbald Károly vezérhadbiztos, Dämpf Henrik ezredes-dandárparancsnok és Teleházy János ezredes, a 17-ik honvéddalvezető parancsnokok fogadták. Az állomáson a fogadásra megjelentek az összes lözetszisztek. A kerület tisztifőnöke holnap délelőtt tisztieleg az új parancsnoknál.

— Állami tanonc- és anyaotthon Nagykanizsának. Említettük a minap, hogy dr. Szenthe, a szombathelyi állami gyermekmenhely orvosa több napi tartózkodásra Nagykanizsára érkezett és itt a manhahez tartozó szertartásba kiadott gyermekek gondozása felát, ellenőrzését gyakorolt. A orvos, aki a mi szociális bajainknak is alapismerője, a városunkban lévő nagyszámú zülött gyermekek jövőjéről és a manhely gondozása alá felvett anyák sorsáról sokat gondolkodott és hosszasan beszélgetett több arra illetékes egyénnel és két époly humánus, mint nagy fontosságú intézmény megvalósítását véli Nagykanizsán legkönnyebben kivihetőnek. Az egyik a tanoncotthon, a másik az anyaotthon. Az előbbibe azoknak az itenni illetőségű zülött gyermekeknek nyújtandák szigorú felügyeletet és célirányos nevelést gyakorló otthont, kiket helybeli iparosoknál képezte az állam tisztességes kenyérkeresetre. A másik pedig azoknak a szegénysorsú anyáknak aziluma lenne, kik a maguk erejéből nem képesek a saját és kisdéd gyermekük életét is fontartani. Ennek az anyaotthonnak lakóit szigorú felügyelet mellett legalább a szoptatás idejére kifogástalanul erkölcsös életre kényszerítétek, de módjában lenne emellett az anyáknak kenyérkeresetet is gyakorolni. Mint napközbeni bejáró nők, nagyon sok helyen pótolhatnák a cselédeket. E reform tabát a cselédkérdést is nagyon sok helyen a legkedvezőbbben megoldás. Mindkét internátus céljára dr. Szenthe nagyon megfelelőnek találta a Báthory utcában lévő régi tűzoltó laktanyát, melyet ha a város az államnak e célra rendelkezésre bocsájtana, a kitűnő eszme a városnak minden további áldozata, egyetlen fillér költsége nélkül megvalósíthatna. Dr. Szenthe egyébként e tárgyban legközelebb javaslatot is tesz a városi tanácsnak.

— Értesítés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűlése nagykanizsai fiók pőhstár t. tagjai értesítették, hogy folyó hó 7-8-án kezdődőleg a beosztások szentel mindíg d. u. 1—4 óráig tartanak meg a szokott helyiségben. Az előadás.

— Kinos jelenet az utcán. Kis városban nincsenek magánúgyek, mert az emberek oly közel élnek egymáshoz, hogy a közérdeklődés a legprivátább intimitásokra is rávilágít és valamely esemény egyetlen szemtanúja is elégséges ahhoz, hogy az eseményről az egész város tudomást szerezzen. Ezért, ha némely dolog megírása kellemetlen is, elballgatásának alig van értelme, különösen ha az esemény a tegnapielőtti utcai afférhoz hasonló zajjal egy utca egész közönsége előtt játszódik le. Maga a feltűnést keltő eset, melyről ma már városzerte beszélnek, a következő: Nemrég Nagykanizsára került egy feltűnő eleganciával öltözködő fiatalember, ki nemcsak a ruháit hozta Budapestről, de a fővárosi korzó szokásait is. Ezzel tegnapielőtti este a legnagyobb kellemetlenséget okozta egy előkelő házaspárnak, amiért egy, a családdal rokon fiatalember esti 8 órakor a Zrínyi Miklós utcában kérdőre vonta. A kérdőre vonás, illetve figyelmeztetés nagyon udvarias formában történt, azonban a pesti fiatalembert tűzbe hozta és körülbelül így utasította vissza: — Mi köze hozzá! Ki maga? Tudja-e, hogy én a léta vagyok, mindjárt elbánok én magával!

A fiatalember még többször hangzottat, hogy ő atléta, azonban a másik, — kiroi Nagykanizsán mindenki tudja, hogy rendkívül erős, kitornászott ember, elsőrendű vívó, bár ehhez arányitva szokatlannul és rokonszenvesen egyszerű, szerény ember, — nem ijedt meg a hangzottatott félelmetes minőségétől. Hogy történt? nem lehet pontosan tudni, — állítólag a kanizsai fiatalember arcul ütötte az atléta, mire dulakodás, birkózás támadt közöttük, melyben miniket kaptak ütések, de többet és erősebbet az atléta. — A verekedésnek, melyet ma már városzerte tárgyalnak, sok szemtanúja volt. Az ügynek, persze, nincs vége, mert lovagias uton folytatják.

— A déli vasut tarifaemelés. Az osztrák képviselőház vasuti bizottságában, mint Bécsből jelentik, ma a déli vasut tarifaemeléséről folyt a vita. Viba vasuti miniszter kijelentette, hogy számolni kell a déli vasut viszonyával, hogy a vasut szanálhat legyen. A tárgyalás a szanáló-bizottsággal még folyik. Egyelőre a tarifaemelés terén kellett keresni a segítséget. A kormány azonban a képviselőház és az érdekeltek kívánságaira tekintettel volt annyiban, hogy a tarifa emelését csak ideiglenesen egy esztendőre engedélyezte. A szanáló-bizottsággal folyó tárgyalás további menetétől tétetik függővé, hogy a tarifaemelés jóváhagyása végleges lesz-e. Kuranda képviselő kérdésre megjegyezte még a miniszter, hogy a tarifaemelés a koncessió szerinti való tarifák keretében mozog és a magyar érdekelteknek nem adtak külön engedményeket akkor, a mikor a tarifa jóváhagyásáról a megegyezés létrejött. A miniszter kijelent, hogy nem megokolt az érdekeltek nyugtalankodása, különösen a triesti forgalom és az élelmiszter szállítása dolgában Bécsbe és Alsó-Ausztriába, Steinvender képviselő hosszú beszédben reflektált a miniszter szavaira. Az ügyet végül az albizottsághoz utasították.

— Állategészségügy. Bajcsa községben járványos sertésvész ütött ki. A község sertésállományát szigorú zár alá vették. Ellenben a sertésvész megszűnt a következő községekben: Bagolásanc, Garabonc, Zalamereny és Bánokszentgyörgyön, a sertésorbánc pedig: Orbánosfán és Hahóton, mely községeket a zár alól feloldották.

— Pápa—Zalaegerszeg. Szalkay Lajos színháza Pápan tegnap fejezte be előadásait. Utolsó estén Sudermann „Othon”-a került színre, Magda szerepében Verő Jankával, ki ezúttal koszorút kapott sikeres pápai szerepléséért a művészetéért. A társulat Zalaegerszegre megy.

— Kulturkép. A Határszéli Újság című lapban olvassuk:

„Úszokon, mely alig ezer lelket számlál, 17 sikeknéma a vagy 15 halyo tanköteles gyermek van 8 mi ennek az oka? Nézzünk be a nép lakóházába: kőmőnyénélküli viskó, a kemencénél és 2—3 szurtos lócánál egyéb bútora ninc. E putrik mind-egyikében 2—3, sőt némelykor 4 huzatár is lakik, az őregebb családtagok ide sem számítva. A hitvesekai hűség e helyeken egyáltalában nem számít sőt van példa sokkal szörnyűbb és megbotránkoztatóbb dolgokra. S vasárnap, midőn a férfi nem dolgozik semmit, teste tenát pihen, akkor annál inkább a annál nagyobb mértékben ad munkát szellemének a pálinkázással a midőn már estefelé holtig leitta magát, akkor támad föl benne a bujáság érzete! Ez tökéletesen magyarázatát adja az óriás számú sikeknéma és halyo gyermekek szaporodásának. A zülött állapotokon csak két igen szigorú vármegyei rendelet segítene: 1. Rendeltesseék el, hogy minden házaspár külön napéket építsen magának. Nem kell megijedni, nem lehetetlen dolog ez, mert anyag, t. i. fa, bőven áll rendelkezésre s házát népnök maga csinálja. 2. Szigorú rendelet kell, hogy a korcsmákat és pálinkaműveket vasárnap egész napon zárva tartsák.

— Utószemle. A cs. és kir. közös hadseregbeli tartalékos tisztek utószemléjét folyó hó 15-én, a cs. és kir. tartalékos zászlósok, hadapródok és hadapródjelöltéket pedig, folyó hó 17-én tartják meg a cs. és kir. 48. sz. hadkiegészítő kerületi parancsnokságnál Nagykanizsán.

— Utóállítás. Ma tartotta meg a rendes katonai sorozó bizottság a Polgári Egyet kistermében a novemberi havi utóállítást. Sor alá került 8 környékbeli újoncjelölt és 11 apa, kik keresetképtelenségük akarták magukat nyilváníttani, hogy ezzel fiaikat a katonai kötelezettség alól kiszabadítsák. A rekruták közül 4 váit be, míg a 11 apa körül hetet keresetképtelenségük nyilváníttottak.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben, mint vidékre is. Argyezékinyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknak, kövénynél, csukorbetegségnek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Saliny-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudóvárosi-párt 8.

TRAPPISTA

GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA

CACAO LIKÓR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

Törvényték.

§ Közdelem a nőért Valóságos kongresszusa volt tegnap a nagykanizsai törvényték tárgyalási termében a kanizsai csirkéfogókak. Ennek a jólszervezett, szűkkörű társadalomnak két különösen „előkelő” tagja volt a nap hőse, kiknek tiszteletére a bajársak teljes számmal kivonultak. Dölelőt a jól ismert Mandelbaum Gusztáv 21 éves notórius csavargó bűntudatát tárgyalták, kit az ügyész személyes szabadság megsértésének büntetvével vádolt meg.

F. év április hó 18 án az este háromnegyed 10-kor érkező budapesti személyvonattal Nagykanizsára érkezett Korpics Teréz erzsébetfalvai 19 éves vézna lányka, hogy férjhezmeneteléhez szükséges okmányait beszeresse. A leány, ki nemrég kanizsai lakos volt, keresztanyjához igyekezett, a Petőfi ut 16. számú házába, hogy az éjszakát ott töltsen. Amint a vasutról bejött a korzóra ért, itt két régi ismerősével találkozott, kiket arra kért, hogy kísérik szállására. Ezek ajánlották az elkísérésre, s amint így hátran haladtak a Sugár-ut sarkánál egy civilekből és több katonából álló társaság mellett mentek el, melynek tagjai a lányra megjegyzéseket tettek. Ez és kísérlől nem reagáltak a megjegyzésekre, hanem sietve tovább mentek. Alig ért azonban a kis társaság a Szentháromságig, midőn a sarkon állók közül két civilruhás alak, mint a rendőri nyomozás kiderítette, — Mandelbaum Gusztáv és Horváth (Masznyák) József nyomukba ért és rövid szóváltás után a két kísérlőt elkergették a leány mellől. Már egészen közel voltak a Petőfi-ut 16. sz. házához, és a leány ide be akart menekülni. Mandelbaum ut azonban elfogta és a kaputól elrángatta a menekülő leánykát s a szókkal hurcolta magát: »Enyém vagy, — velünk jössz!» Ekkorra odaért a Sugár-ut sarkán két katonai és egyikük, Pimoiz Géza bajonettjével szurkált a leány fele, hogy az támadóinak teljesen meg adja magát. — De a leány folyton kiabált, miközben gyors menetben vonszolták az utca vége, a József főherceg ut felé. Utközben egy Petőfi-utú öreg emberrel találkozott, aki ki akarta szabadítani a nőt durva támadói közül, de ezek nem értették, hogy az öreg mit beszél és egyikük, Pimoiz Géza, a baka, aki azt hitte, hogy az öreg is velük akar tartani, és szókkal küldte az öreget utjára: »Menjen csak Szelemé bácsi, elegen vagyunk mi már hozzá!» S ezzel tovább hurcolták — az ütésektől és félelmétől már egészen elalélt vézna teremtet a József főherceg uton át egészen a Síkator utca sarkán lévő üres telekig. — Itt a lány ismét retentő helyzetének öntudatára ébredt, újra torka szakadtából ordítani kezdett — s mielőtt a négy brutális férfi ellene az alja merényletet elkövethette volna, megjelent a helyszínen a honvédkapitány őrsége egy főhadnaggy vezetésével, akinek a menekülőket lelévással fenyegetve, sikerült az egész diszes társaságot lefűlelnie. A tegnapi fő tárgyaláson Mandelbaum Gusztáv igaz baráti feláldozással az egész felelősséget magára vállalta és polgári barátját teljesen kimentette. A katonák ellen azonban a katonai hatóság szigorúan eljár. A lovagiatlan Mandelbaumot a törvényték 2 évi fogháza ítélté, a mi ellen az fellebbezett.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet 2239

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kufforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyi-irodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátéokra szerencse-sorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Jólétkervek és huzóai lejtromok ingyen.

Közgazdaság.

Okos szervezkedés.

A mészároszsövetség nagykanizsai fiókja.

Rosszindulatu sajtóhadjárat.

— Saját tudósítónktól. —

Éppen azon voltunk, hogy örömmel üdvözöljük a nagykanizsai busiparosok egy örvendete, gazdaságiag szerencsés alakulását. Midőn kezünkbe kaptuk egyik dunántúli lap társaságát, mely éppen ennek az alakulásnak ottani mására ugyancsak ráterít a vízes lepedőt és ami kifejezést a politikai korteskedés szótára oszták kizsákmányról, magyar élehetlenségről tartalmaznak, azt mind rákeni erre a célszerű, első tekintetre is örvendetes szervezkedésre.

A dolog lényege a következő:

Jellemző a magyar kisipar élehetlensége és külterjesen üőrt gazdálkodásra az a mód, ahogy eddig a magyar mészárosok az állatvágásnál nyert melléktermékeket, főképpen a nyers bőrt értékesítették, helyesebben *alpolyáták*. A bőr mindig fontos és kellendő kereskedelmi cikk volt, tehát megbecsülendő értéket reprezentál. A mészárosok azt hitték, hogy üzleti figyelmeükre nem méltó az értékes bőr és ezért csupán a kimerendő hússá fektették a fősvit, míg a bőrt eladták a közvetítő kereskedőnek olyan áron, amennyit éppen kaptak érte. Mivel pedig a kereskedő is nyerni akar, természetesen, hogy az árak megszabásánál a kereskedők nem tanúsítottak valami nagy bőkezűséget. Az iparosokra nézve még kedvezőtlenebb alakult a helyzet szután, hogy a börgyárosok kartelbe álltak a bőráratat lenyomták a minimumra. Csalátságos, hogy értékes ipari cikkről lévén szó, a mészárosok mindaddig néma türellemmel hagyták apasatani jövedelmük egyik fő forrását, pedig ha idejében kinyílik a szemük, ma sok mészáros tovább tartana.

Ezzel Bécstől jött a segítő és felvilágosító eszme. Közel lékvőnek és természetesnek tetszett az ötlet, hogy a monarchiában levő börgyárosok karteljenek a *busiparosok karteljé*t kell szerelni, szervezkedni kell a mészárosoknak és henteseknek is és akkor a normális feltételeket ők diktálhatják. Mivel pedig a börgyárosok is a monarchia mindkét államára kiterjedő kartelt állottak, a busiparosok sem maradhattak szűkebb keretek közt. Ezek előtt megalakult tehát a *mészárosok melléktermékekértékesítő szövetsége* csakhamar tagjai lettek Budapest, Sopron, Szombathely, Pozsony és más nagy városok összes mészárossal. Legutjában a kaposvári és a nagykanizsai mészárosok léptek a tagok sorába.

A szövetség céljai és előnye maguktól értődőnek. A mészárosok tagjai a szövetség-

nek és kötelezik magukat, hogy a szövetség tudja nélkül a bőrt és egyéb melléktermékeket nem adnak el. A szövetség pedig a mészárosok nagy többségét képviselve, természetesen nagy súlyal léphet föl a kereskedőkkel és gyárosokkal szemben és így a mészárosok részére a legelőnyösebb árakat biztosítja. Hogy milyen eredményei, azt a következő példa bizonyítja:

Nagykanizsán eddig a kereskedők a német ökrbőr kilóját 90 fillérért, az üszöbőr kilóját 90 fillérrel, a borjubőr kilóját 150—160 koronával fizették. Láttunk egy szövetségeti leszármolást, mely szerint a szövetséget az ökrbőrt 115 koronával, az üszöbőrt 125 koronával s a borjubőrt 210 koronával értékesítette. Már most vegyük tekintetbe, hogy vannak bőrdők, melyek 40—50 kilogrammot nyomnak, az óriási differenciát könnyen kiszámíthatjuk.

Végeredményül megállapíthatjuk, hogy egy nagykanizsai mészáros szerény számításával 1500—2000 koronával fog többet keresni évente a bőrdőn, mint keresett eddig. Ez pedig nagy szó a kisipari viszonyok közt és aki kisiparunk tengődését ismeri, csak lelkiismeretének megtagadásával, vagy a maga üzleti érdekéből ellenezheti a szövetségeti működés kiterjesztését.

Nem akarjuk részletesen ismertetni a szövetségeti belső szervezést, ez nem érdekli a nagy közönséget. A szövetségeti működésre vonatkozólag megemlíthjük, hogy a magyar mészárosok tovább is a magyar gyáraknak és kereskedőknek adják el a melléktermékeket, de az árakat a szövetséget állapítja meg. Ha tehát a kanizsai mészáros budapesti gyárak ad el bőrt, bejelenti ezt a szövetségetnek, mely az árat kialakítja, a pént behajtja és elküldi a kanizsai mészárosnak, ki meg a bőrt egyenesen küldi Budapestre.

Ahelyett, hogy az említett újság politikai kivonulásával hosszabban polemizálnánk, a tényeket mondtuk el; állapítsa meg bárki, hogy hol itt a politika? Felcsigolyos ilyen esetben rablihistóriákat regélni Bécstől gurul aranyaktól, mert ezáltal az arany Bécsből gurul hozzánk gazdaságos, oros, praktikus és jogos szervezkedés révén. Ez üzlet és nem politika. Politikai frázisokkal, hangos korteskedéssel lehet képviselőket választani, de nem szabad megakadályozni rosszhiszemű fordításokkal jó és közgazdaságiag hasznos alakulásokat. Ennek a szövetségetnek nincs politikai, csak tisztán gazdasági jellege. Vanuk magyar, német, lengyel, olasz tagjai és vezetőségében is sok jóval Magyar ember van. Elhiszük, hogy ez a szervezkedés bántja a börgyárosok kartelljének és a közvetítő kereskedők érdekeit, de az meg nem méltó hivatalosa egy újságnak, hogy *ezeknek befolyásolására* politikai korteskedéssel közgazdaságunk kárára dolgozon.

A szövetséget Nagykanizsán is szépen hódított, mert a kanizsai mészárosoknak is meg van a helyes belátásuk és a hazafias kötelesek teljesítését nem abban találják, hogy a börtartelt táplálják. Hazafias köteleseiket más téren fogják teljesíteni: ott, ahol az helyénvaló.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —

(Távira.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 775. — Osztrák hitelrészvény 659.50 4/5, magyar koronajáradék 91.70. Kereskedelmi bank részvény 3470. — Salgótarjáni közszabvány részvény 587. — Rimamurányi vasmű részvény 663.50. Adriai tengerhajózás részvény 432. — Hazai bank részv. 289.50.

A gabona üzletről.

(Távira.)

Budapest, november 6.

Közös-üzlet

változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1910. Április 13.97, Buza 1910. október 11.58, Rossz 1910. Április 10.13. Zab 1910. Április 7.58. Tengeri 1910. május 6.79.

Táviratok és telefonjelentések.

A Lovag-utcai családirtás.

Az éjszaka borzalmas családi drámát rendezett Budapesten, a Lovag-utca 6. számú házában egy a nyomortól kétségbeesett ember, **Lévai Mór** képerkedésű. Csak a minap költöztek be új lakásukba Lévaiék. Még be sem butorozták az új lakást, ahol össze-vissza hevert minden. A nagy család ideiglenesen a földön, szalmaszéken aludt. Lévai nem tudta kifizetni a lakbért, melyet tegnap előre kértek tőle és egész napon át nem tudott pénzt előteremteni. Talán a rettentő nyomor és a kétségbeesés vette el az esztét a kereskedőnek, amikor a szörnyű tettere vetemedett. Bate 9 órakor fektüdtek le Lévaiék és midőn az asszony és négy gyermeke, kik közül a legidősebb 10 éves, a legkisebb pedig allig több egy évesnél, elkezdte véres munkáját. Kalapáccsal nekiment először a feleségének. A fejét ütötte elvadult dühvel a álmában az asszony talán nem is érezte, mire készül rettentő elhatározással a férje. Borzasztó ütéseket mért az asszonyra, akinek szétrepedt a koponyája. Aztán következtek sorra az apró gyermekek. Mindegyiket agyonütötte a véres kalapáccsal az apa. Szétrombolta mindegyiknek a fejét, kilocsosant agyvelő, véres húsdarabok egymáson hevertek, a mikor elkészült a mészárlással Lévai.

Híados öltözékben, kezében a vértől csöpögő kalapáccsal, önkívületi állapotban rohant föl a mészárlás után a harmadik emeletre Lévai. Amikor a folyosóra ért, — átvette magát a korlátot és lezuhant az udvar közepére. A hátára esett. Intózatossan puffant a cementen. Ezt nyomban meghallották többen a mikor a házmester lámpájával rávilágított, fölismerte a képerkedést. A házmester nyomban odatelefonálta a mentőket és a rendőrség embereit, kik az spának és gyermekeinek — csak rettenetesen megcsontított holttesteit találták, az anya azonban csodálatosképpen még élt. — Az asszony sorsáról így szól mai táviratunk:

Budapest, nov. 5. A Lovag-utcai családi dráma egyik áldozatát, Lévai Mórnet a mentők a Rókus-kórház sebészeti osztályába szállították. A borzalmasan megcsontított asszonyt nem lehetett kihallgatni. Mindvégig eszméletlenül, tompán hörögve feküdt ma reggel 8 óráig, amikor végre, arékül, hogy magához tért volna, *kiszorvódott.*

A Haverda ügy tárgyalása.

A védők kifakadása.

Szabadka, november 5. A Haverdaügy mai tárgyalása izgalmas jelenettel kezdődött. A tárgyalás tulajdonképpeni megkezdése előtt az elnök felhívására előlépett egy börtönőr és előadta, hogy tegnap délután a tárgyalás

felüggesztése után, midőn dr. Bródy Ernő Haverda Máriákkal beszélgetett, a védő azt mondta védencének: »Az is gazember, aki magát elitéli.«

Az elnök erre felzújlította dr. Bródy Ernőt, hogy nyilatkozzék a börtönőr jelentésére nézve.

Bródy dr. kijelentette, hogy nem emlékszik, hogy a neki imputált kifejezést védenél előt használta volna-e. Egyébként pedig a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy magánbeszélgetéseiket kihallgassák. Neki jog van védencével minden ellenőrzés nélküli beszélgetnie. Egyszerűen botrányos, hogy ezeket a magánbeszélgetéseket a tárgyaló teremben megemlíti.

Longyel Zoltán, a másik védő is hozzászólt az esethez. Ennek az ügynek az egész tárgyalása és az egész eljárás nem egyéb folytonos botrányok sorozatánál. És ezek között is a legnagyobb botránynak tartja azt, ami a védő társával történt. Felkéri az elnököt, hogy derítsék ki, hogy ki az aki a börtönőrt a spicli-skedésre felbízta. Mert ezek hallatlan állapotok, hogy a szabadkai fogházban az ügyész egyenruhás denunciaciókat tart.

Az elnök nyilatkozattételre hívta fel erre az árulkodó börtönőrt, ez azonban nem akart beszélni.

Ekkor áttértek a tanúkihallgatások folytatására.

Öngyilkos gimnázista.

Segesvár, nov. 5. Krotler Samu VII. osztály gimnázista diák az este revolverrel föblötte magát és meghalt. A 16 éves öngyilkosságának oka az, hogy osztályfőnöke tegnap az iskolában azt mondta neki, hogy ne töltsé estét a kávéházban.

Vonatösszeütközés.

Budapest, november 5. Albertirsa és Pilis állomások között ma hajnalban vonat összeütközés történt. Egy személyvonat belszaladt hátulról egy előtte haladó tehervonatba, mely miatt, hogy a mozdony kerekeinek csuszása nem tudott rendes gyorsasággal haladni, szokatlanul késett. Az összeütközés következtében a tehervonat több kocsija megrongálódott és néhány vasúti alkalmazott könnyebb sérülést szenvedett. A személyvonatnak és utasainak semmi baja sem történt.

Rablógyilkosság Rétságon.

Balassagyarmat, nov. 5. A rablógyilkosságairól oly hirhetté lett Rétság az éjjel megint rablógyilkosság történt. Egy ismeretlen rabló Elber Sarolta szatócsüzletében megjelent, a tulajdonosnőt megölte és kirabolta. A csendőrség nyomozza a vakmerő rablógyilkost, mindeddig azonban nem jutott nyomára.

Hirdessünk a Zalában.

1078/1101. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezenel közhírró teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. III. 496, 644, 666 számú végzése következtében Dr. Miklós Dezso, Dr. Sabján Gyula, Dr. Bentik Ferenc ügyvédek által képviselt Györfly János özv. Lipótné Nagykanizsa város közönsége javára 50 korona 24 fillér, 46 korona 52 fillér és 1110 korona a járulékal erejéig fogantatott kielégítési és biztosítási végrehajtás útján le- és felülforgalt és 2100 koronára becsült 4 ló, 1 szivattyúgép 2 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 654/3 számú végzése folytán 59 korona 24 fillér, 46 korona 52 fillér és 1110 korona a járulékal erejéig a fizetett összeg levonásával **Nagykanizsán**, (a gyvelepen) leendő eszközlésre **1909. évi november hó 13 ik napjának d. e. 9 óra** határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érlutett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a leltőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülforgaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120 §-a és a v. h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi október hó. 30-ik napján.

Maximovits György
kir. bír. végrehajtó.

3279

Tudmaja

a legmagasabb árban és minden megnyiségben vesz
Grünfeld Mór, Teleky ut 20-ik szám.

Palkó Péter építő
Nagykanizsán, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Szálló ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozásait szolid árak mellett költségvetést és terveket díjmentesen készítenek. Legyélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. e. közönség bizalmát kérem.

EGY LITER

legtinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös kereszthez“

Nagykanizsán.

2674

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kifűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetését és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Budapest, Babeltrumf és Tárca utcák, Budapest, IX., 8114-ot 21. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műhelyek, két kintváltó és magán-
kiosztmányok soronként 50 fillér.

Előfizetési és reklámkiadások díja
3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben mászkor borsos:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	2.—
Félévre	5.—
Egész évre	12.—

Postai szállítással:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egész évre	16.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felőlős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

A negyvennyolc.

Nagykanizsa, november 6.

Budapesti Hirlap november 2-iki számában ezzel a címmel egy vezércikk jelent meg. A cikk írója meghajtja a zászlót a 48-as idők nagy eszméi előtt és ezzel felkelti azt a látszatot, mintha őt is át megáthotották volna ezek az eszmék, miben egyébként nem is kételkedünk, mert azt az egy állítást elfogadjuk a cikkírónak, hogy végelemzésben vagy tán titokban minden magyar ember hiva a personál unióban megtestesülő teljes nemzeti önállóságnak és függetlenségnek.

A magyar függetlenség szeretetének ezen hangsúlyozása után aztán arra a következtetésre jut a cikkírő, hogy a politikai erkölcs követeli, hogy a függetlenséget ne követeljük. Ne követeljük, mert ezt gyakorlatilag megvalósítani nem tudjuk, elvileg pedig hangoztatni felesleges, mert ugy is itt van a szívünkben, a az elvek hangoztatása csak igazja Ausztriát. Ennek folyamánaként felhívja a függetlenségi és 48-as pártot, hogy dobja el nevét és ne nevezze magát se függetlenségnek, se 48-asnak, mert a név nem fedi a programot és válasszon magának új nevet »gyakorlati törekvései köréből.«

Bocsánatot kérünk, de ez több a soknál és azt hisszük, hogy az igazságot mondtuk, midőn azt állítjuk, hogy ez a cikk valóságos típusa a magyar sajtóban rutinszámszámra megjelenő azon cikkeknél, melyeknek célja egyes-egyedül a függetlenségi párt tönkretétele, kettéválasztása, agitációs eszközeitől való megfosztása és mindezek alapján a hatvanhetes uralom visszazállítása.

A függetlenségi párt akkor, — amidőn többségre jutott, új kornak nézett elébe. Ha nálunk a többségi elv a maga tisztaságában érvényesíthetett volna, a párt ezt az új korszakot már megvalósította volna a nemzet életében is. Mindnyájan tudjuk, hogy ez nem lehetséges egyszerre, tudjuk ma jobban, mint valaha, hisz az evolúció korát éljük, hogy ugrás sem a természetben, sem a nemzetek életében nincs, de van fokozatos fejlődés. Azt akarjuk, — hogy ez a fejlődés a valódi függetlenség felé vezessen, ezért jelöljük meg programunk azon pontjait, melyeket belátható időn belül megvalósíthatunk; ezek azon

pontok, melyek a gazdasági függetlenség felé vezetnek: az önálló bank és az önálló vámterület. Ezek a közvetlen lehetőségek sorába tartoznak. A feljükk vezető ut törvénnyel van kiköveve. Többi kívánságaink a távolabbi jövőben kerülnek megvalósításra. És itt a különbség köztünk és nem függetlenségi polgártársaink között. Ők csak szeretnék a függetlenséget, de nem tesznek érte semmit, sőt ellene dolgoznak. Mi érte dolgozunk. És a munkában a fokozatos fejlődés elvét tartjuk szem előtt. Amit pedig akarunk megvalósítani, azt hirdetni szabad, sőt kell! Évért nem mendünk le elveinkről, ha egy részük ma nem is képezi gyakorlati megvalósodás tárgyát. Mivel pedig elveink a 48-as törvényekben gyökereznek, mely törvények az ország függetlenségét célozták, elvünket és törekvésünket igen jól és találóan jellemzi a párt neve. Sem elveinkről, sem pártunk nevééről tehát nem mendünk le, egyrészt, mert meg akarjuk elveinket valósítani, másrészt, mert az elnevezés találóan jellemzi őket. — És mert meg akarjuk valósítani őket, éppen a politikai erkölcs nevében ragaszkodunk hozzájuk. A megvalósítás idejét bízzák csak reánk a 67 esek. Mi megvalósítjuk amit lehet, mikor arra az idő eljön. És ebben is különbözünk azoktól, kiknek szívében mélyen eltemetve úgy él a függetlenségi eszme, hogy a megvalósítását megakadályozzák, mert szerintük sohasem jön el az arra alkalmas idő.

A pozitív munka alapján.

Batthyány Tivadar gróf Zalamegyéhez.

— Saját tudósítottól. —

Kritikus napokban érkezett hozzánk Batthyány Tivadar gróf levele. A válság felhői annyira telítve vannak, hogy az energiák feszültségének kitörése minden nap várható. — Mindazok, kik hazafias lelkük minden érzésével és óhajával fűződnek a nemzeti jogok sorsához, eddig a függetlenségi párt szilárd egységébe vetett hittel a gyors és legjobb kibontakozást remélték és ez a remény valóra is vált volna, ha feléle törtető ingatag politikai karakterek és fáradhatatlan bécsi armány éket nem vernek a függetlenségi párt egységébe. Ez, sajnos, megtörtént, a párt egységébe vetett hit megingott és ezzel megszűnt a lehetősége annak, hogy ha a pártvezérek az uralkodóval szemben kötelességeket vállalának, ezek teljesülését egységes, tömör párt ga-

rantálja. Talán éppen a győzelem közömbös, a nemzeti jogok érvényesülését közvetlenül megelőző pillanatokban támadt fel Nagy Emlék nemzetrontó munkája, mely annyi- val károsabb, hogy Kossuth Ferenc nevét sem hagyja érintetlenül.

A nemzeti jogok sikere tehát — ne álltassuk magunkat, — egyelőre újabb nagy akadályokba ütközik, ami azonban nem ok a csüggedésre; mert ha valóra válnának is Nagy Emlék vérmes reményei, a parlamentben még mindig van 150 elszánt harcosa a gazdasági függetlenségnek s ez az impozáns ellenék nem fog hiába dolgozni. Mellettük az ország és egy legközelebbi választások megadják neki a többséget. Ugy tekiütünk tehát holnap Makó felé, hogy ott programot adnak, mely a maga számára leköti a közeli jövődőt.

Batthyány Tivadar gróf hozzánk intézett lelkes és meggyőző riadója szilárdítsa meg e megye közönségét az eddig követett irányban. Ennek a levélnek minden sora a mélyen szánó hazafias lélek őszinte megnyilatkozása. Az ír és eszeléskszik így, ki nemzeti igazságokra talál rá és ezekért az igazságokért önfeláldozásra is kész. Az eljövendő, esetleg nehéz napokban Zalamegye közönsége ne feledje, hogy a nemzet egyik leghivatottabb vezére szót hozzá és becüsülte meg e megye gyönyörű megnyilatkozását.

Batthyány Tivadar gróf a következő levelet írta *Bosnyák Gézához*, a Zalamegyei függetlenségi párt elnökéhez:

»Igen tisztelt Barátom!

Végül bánattal kellett belenyugodnom abba, hogy a Zalamegyezegen az önálló magyar nemzeti bank érdekében megtartott népgyűlésen már előbb más felé lévén eljérkezve, személtve meg nem jelenhettem. De ha sajnálom előzőleg, hogy ködötötkbe el nem jöhettem, szaz-szorta jobban sajnálom, most midőn szentannálól értesíttem a zalamegyezei népgyűlés fényes, impozáns és nagyhasán eredményétől.

Rendkívül jólesett azonban nekem a nagy megelégedettségnek veszem, hogy a népgyűlés távolléteben is kegyes volt rólam megemlékezni, sőt engem távirattal elismerő szavakkal a búvárlétevel felkeresni. Kötelességet mulasztanék el ha nem ragadnám meg az alkalmat, hogy Zalamegyez és egész Zalavármegye függetlenségi érzelmei polgárságának nem to máscolnám ez alkalommal és általa mélyen érzett nagyrabecsülésem és szives megemlékezéséért leghálásból köszönetemet. Nagy dolgot műveltek ti Zalavármegyében Magyarország javára, amidőn minden egyes választókörületben alkalmat nyújtatok a polgároknak, hogy Magyarországi jövő boldogúsát, gazdasági önállóságának elvívásának érdekében megnyilatkozhassanak. De-Ák Ferenc vármegyéje ezen impozáns és egyhangú megnyilatkozásával igazolja azon lefogásunkat, hogy a önálló kiegyezésű törvény keretében elvitáztatlanul törvénybe iktatott jogunk édes hazánkat, Ausztria gazdasági elnyomása alól felszabadítani. Ez a mi törekvésünk szolgálja a magyar nép javát,

megegyezt az állam anyagi erejét és követeve a magyar király és a monarchia nagyhatalmi pozícióját.

Mindaddig, míg hazánkat anyagiilag tetemesen meg nem erősíthetjük, képtelenek vagyunk reformjaink s a szociális igények követelése eszközöket a nemzetnek rendelkezésére bocsátani. Amíg pedig ezen igényeket legalább is nagy részben nem elégítjük ki, képtelenség, sőt ördögség lenne elszegényedést népünket újabb hadügyi kiadásokkal terhelni. — Királynak, a kettős monarchiának és édes hazánknak s a magyar népnek egyaránt az egyenlő érdeke, hogy az országos gazdasági mizériából, a gazdasági jólét utjai a területük. Vannak ez országban, akik a gazdasági önállóság ellen harcolnak nyíltan avagy titokban, de még egyikük sem mutatja ki ellenünk közül azt, hogy melyik más ut vezet az ország anyagi megerősödésére; mi vagyunk az egyedüliek a mi programunkkal, akik nem a tagadás hanem a pozitív munka alapján állunk s ezért igen természetesen tartom, hogy az ország lakossága napról-napra nagyobb számban sorakozik a mi zászlónk alá. Zalavármegye ismételt lelkes és méltóságteljes megnyilatkozása példaképpül szolgál, amelyet a haza minden igaz fiának kell hogy kövessen.

Fogadj legmelegebb üdvözetemet, tolmácsoldóid kérlek, ha módodban áll elvbarátainknak szíves megemlékezésükért ismételt meleg hálátam, melyek után vagyok szíves üdvözléssel, régi igaz barátod

Lajtafalu, 1909. október hó 27-én.

Batthyány Tivadar.

Községi takarékpénztárak.

Reflexiók „Egy zalaegerszegi város-
atyja” cikkéhez.

Irta G. H. takarékpénztári igazgató.

Nagykanizsa, november 6.

Magyarország a jelszavak hazája. Politikában, társadalomban s az állami élet ezernyi nyilvánulásaiban a jelszavak dominálnak. Öröndetes fejlődés is mutatkozik e téren. Míg pár év előtt még csak a „Jog, törvény, igazság” — „Mélyebben szántunk” s ezekhez hasonló jelszavak uralkodtak, ma már a jelszavak közigazgatási téren is hódítanak. E haladás bizonyára némely közigazgatási magántudós öröndetes vívmánya. Elismerés és nemzeti babér illeti e névtelen hőst, mert mint a külföld példája is mutatja, a közigazgatás fejlesztéséhez a legfontosabb kellék: a szép, hangzatos jelszó. Tudás, szakértelem és munka, csak mellékes dolgok.

A legújabb jelszó: a fenti cím. — Községi takarékpénztárakat kell létesíteni! Ettől lesz boldog a magyar. — Ezek az intézmények fognak „termelő, bérlő és értékesítő szövetkezeteket” alakítani, ezek fogják „a helybeli iparágakat felkarolni”, a „hasznosított vállalatokat a hasznos-lesők kezébe” megmenteni” és ami fő, a „városok terheit csökkenteni.” Ez lesz tehát az az univerzális arkanum, amely minden betegség ellen használ. — A csodaszor, melytől szép hazánk jóléte s kedvre derül.

S mind ehhez nem kell egyéb, mint hogy a községek némi kis pénzeket e célra szánjanak s a képviselő testületek — részben vagy egészen pénzügyi vezetőségé is alakuljanak. Mivel nem hihető, hogy e testületek a köz pénzzel akarnának pénzintézetesditi tanulni, tehát fel kell tenni, hogy maga e metamorfózis az összes képviselő testületi tagokra oly hatással lesz, hogy csak úgy egyszerre, máról holnapra, megannyi pénzügyi, kereskedelmi s ipari szakemberekké válnak. S akik eddig mint képviselőtes-

tület sem ipart, sem szövetkezeteket, sem hasznosított vállalatokat nem csináltak, ellenben a pótdókat lassan, de biztosan emelték, — azok holnap mint pénzügyi vezetők, mindezt egyszerre, mindnyájunk javára fordítva fogják csinálni. — S mivel akkor több dolguk lesz, természetesen mindent jobban is fognak elintézni. Mert ez a logika örök törvénye. — Mily kár, hogy ezt a Kolombus tojását már régebben fel nem találták! (Akkor talán még nem lett volna ennyire záp.)

Nehogy azonban magam is abba a hibába essem, hogy jelszó ellen íres szavakkal küzdök, rátérek az előző, hasonló című cikk adataira is. — Ezen adatok közt említetett, hogy ma 14 községi takarékpénztár működik hazánkban, amelyek közül anév szerint is felsorolt 9 intézet 1904-ben 356.000 K tiszta jövedelmet produkált. — Körülbelül fedik ezen adatokat ugyanezen intézetek 1908. évi eredményei is, Amde arról nem írt a t. cikkző ur hogy ezen intézetek egyike: a Földesi községi takarékpénztár 1908-ról 25323 K tiszta veszteségről számolt be. Tehát a 9 intézet közül, amelyek eredményei ismeretesek, egyik intézeté éppen nem kedvező. Anpál kevésbé, mert a községnek az intézetbe fektetett összes tőkéje csak 240.000 K; tehát ezen tőkének több mint egytized részére rug a veszteség. Másrészt pedig, ha figyelembe vesszük, hogy a részvénytársasági pénzügyintézeteknél, évente 100 körül alig 2—3-nál, tehát legfeljebb 1/320 részénél fordul elő veszteség, míg a 9 községi, takarékpénztár között egykilenced részénél, ugy ez az arány a községi takarékpénztárak feldicsért eredményeit nagyon sötét színben mutatja.

Két otthon-terv Nagykanizsán.

Nagykanizsa, november 6.

Dr. Szenthe a szombathelyi gyermekmenhely igazgató főorvosa, legutóbb Nagykanizsán töltött pár napot, hogy az ide kihelyezett menhelybeli gyermekek helyzetét, ellátását, gondozását illetően alaposan, körül-
méretyesen tájékozódjék.

Titlété alatt érintkezett a nagykanizsai közélet több vezető egyéniségével és két olyan szép tervet vetett föl, amelyekkel sietünk mi is egyelőre csak általánosságban foglalkozni, nemcsak azért, mert a két tervet a beteg, erkölcsstelen társadalmi viszonyoknak szanálá-sához igen helyes és dicséretes kezdőlépésnek tartjuk; hanem mert bizonyos tudomásunk van arról, hogy a szombathelyi gyermekmenhely igazgató-főorvosa két tervét városi hatóságunkhoz is be fogja terjeszteni; tehát azok a hivatalos fórumon is szerepelni fognak nem sokára.

Dr. Szenthének egyik terve a tanoncotthon, a másik: az anyasotthon.

Az igazság érdekében meg kell jegyez-nünk, hogy a tanoncotthont illetően már Mártonly Márton, az ország összes iparisko-láinak főigazgatója, szinten felvetette itt a tanoncotthon tervét, nagyon melegen foglal-kozott vele és tárgyalt erre nézve Vécsey Zsigmonddal, városunk polgármesterével is, ki szinten nagy érdeklődést tanusított a föl-
vetett terv iránt. Körülbelül akkor meg is állapottak, hogy minő módon lehetne erre nézve a kezdő lépéseket megtenni. Ez a terv tehát nem lesz új városi hatóságunk feje előtt. Ha ez az otthon csakugyan létesül, főképpen azoknak a szegény tanoncoknak során fog segíteni, akiket az utcáról szedtek föl, s akik után senki sem fizet tanoncdíjat; tehát hogy azok minő bánásmódban részesülnek, az köny-

nyen elképzelhető. Végtelenül örülünk ennek fogva, hogy dr. Szenthe igazgató-főorvos szinten foglalkozott már ezzel a gondolattal, s hogy ennek fogantatásáért iránt szinten egész komolyan és határozottan teszi meg a lépéseket. Arra nézve teljesen nyugodtak va-gyunk, hogy városi hatóságunk ezzel az ügy-gyel szívesen fog szinten foglalkozni; s akkor azok a szerény iparos-tanoncok, akik bizony-bizony nagyon sanyaru helyzetben vannak ugy az élelmezést, mint az éjjeli szállást ille-
lően, olyan helyzetbe jutnak, amelyet embari-
nok nevezhetünk majd. Talán nem is kell hangsúlyoznunk, hogy egy ilyen tanonc-ot-
thonból bizonyára egész más kedélyvilágot
visznek magukkal az élet küzdelmeinek teré-
re, mint amint eddig vittek ki. Ez az a tár-
sadalmi helyzet békés egyensulya szempont-
jából nagyon emleens érdeke.

Éppen ilyen rendkívül fontos és jövőbe
ható kérdésnek tartjuk dr. Szenthének az
anyasotthonra vonatkozó tervét is. A gyerme-
kek fejlődésének anyagi és erkölcsi érdeke
ugyanis erősen sürgeti, hogy a most szét-
szórtan, egyes helyeken elhelyezett gyermek-
tápláló anyák egy otthonba koncentráltsa-
nak. Az otthonba koncentrált anyák a gyer-
mekek táplálás mellett még kenyérkereseti dol-
gokkal is foglalkozhatnak. Ez erős a remé-
nyünk, hogy az anyasotthon létesítése esetén
a családok érdeke is valamivel jobb viszonyok közé jut; mert az anyasotthonban levő
nők kétségtelenül nagyon könnyen végez-
hetnek olyan munkákat, amiket egyes családoknál az ugynevezett »bajárók» szoktak
végezni.

Hisszük, hogy egy városi hatóságunk,
mint Nagykanizsa közönsége nagyon szívesen
veszi az anyasotthon létesítését is. Ha tehát
annak idején ez a kérdés dr. Szenthe igaz-
gató-főorvos betérjesztése alapján a hivatalos
forum elé kerül; bizonyára készséggel támo-
gatja mindenki ezt a tervet is, mely kétség-
telenül már egy társadalmi kép a jövő fejlődésére vonatkozóan. Akik u. i. mélyebben
betekintenek a társadalom helyzetébe, látják
vagy láthatják, hogy azok az erkölcsi alapok,
— melyekbe a társadalom fejlődése eddig a
maga gyökérszálat bocsátotta, — oly erős
mértékben meglazultak, hogy egészen új er-
kölcsl alap kibontakozásának lehetőségével
állunk szemben; sőt már szinte elkerülhetel-
lennek látszik.

Végtelenül örülnénk, ha ennek a két ot-
thonnak társadalmi jelentőségéhez mérten
karolnánk föl irányadó egyéneink dr. Szenthe
igazgató-főorvos javaslatát.

TRAPPISTA páterek gyártmányai.

TRAPPISTA

GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA

CACAO LIKÓR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

Hírek.

— Az új temetői hidat átadták a forgalomnak. A temetőhöz vezető új vasbetonhid próbaterhelését tegnap reggel megkezdték és mai napon befejezték. A próbaterheléssel egybekötött vizsgálaton a kereskedelmi miniszter kiküldöttjének Nagy Sándor kir. főmérnöknek vezetésével Viggás István vasutas és halászati főfelügyelő, Strasszky István d. v. főfelügyelő, Rauschenberger Adolf d. v. felügyelő és Schustler József budapesti mérnök, vasbetonépítési vállalkozó velek részt. A terhelés a két hid nyílásánál megfelelően két részletben történt. Még pedig oly módon, hogy mind a három nyílás fölé 44.000 kg. teher raktak öntött vasdarabokból. Ez az egyenletesen elosztott súly megfelel egy 15 tonnás gőzke hatásának, melyet a hid közepére helyeztek volna. A terhelés következtében a város felőli hidnyílás fél milliméternyire, a középső nyílás 1 1/2 milliméternyire, a temető felőli nyílás pedig 0,6 m/m. nyire hajlott be. E behajlásokat előre kiszámították, még pedig így eredményel: a szélső nyílásokra nézve 1 m/m. a középső nyílásokra nézve pedig 1,3 m/m behajlással. A megterhelés folytán mutatkozó behajlás tehát, amint az összehasonlításból kitűnik, kisebb volt, mint a maximumot megállapító számítás, ami a hid szilárdsága mellett bizonyít. Viszont pedig az a körülmény, hogy midőn az egész megterhelést lehozták a hidról, az eredeti helyzetébe tért vissza, a szerkezet rugalmasságát igazolja. A súly elhordása után a hid szerkezetén semmiféle, egy hajrányli repedés sem mutatkozott. Ezen megállapított kiűző eredmény folytán a bizottság vezetője a hid ideiglenes forgalomba helyezését a helyszínen nyomban megengedte. A déli vasút üzemeltetőségére a próbaterhelés kedvező eredménye alapján a végleges használati engedélyt a vármegye alispánjától megkérte.

— Új nemes. A király Gesell Sándor főbányageológusnak és törvényes utódainak sok évi sikeres szolgálata elismerésül a magyar nemességét adományozta „Terebesfejérpataki” előnévvel.

— Szubvenciók gyárak. Minapi tudósításunk hosszan kesergett a jobb sorsra érdeme alólendvái esernyőgyár mostoha sorsa felett. A gyár most elsőbbségi részvényeket bocsát ki, hogy ezzel rendezze magát és így a mostani részvényeket teljes értékűekké tegye. A gyár igazgatósága bizonyára nem utolsósorú kívánja ehhez a végleges megoldási módhoz és erre nem is került volna a sor, ha a kért és joggal elvárt segítyt idejében megkaphatta volna. A kormány szubvenciói. Erről van szó, minden keletkező magyar gyár ideállásáról és legvégsőbb reményéről. Ez a támogatás megillette volna a gyárat és még sem kapták meg, pedig fűt-fát megmozgattak érte. Annyira nem kapták meg, hogy még rá is fizettek. Ugyanis, — mint a legbiztosabb helyről tudjuk, — mikor már éveken át hajszolták a szubvenciót, a múlt évben azt a

leivilágosítást nyerték a kereskedelmi miniszter lumban, hogy alapítóik árnyában csak elenyésző csekély szubvenciót kaphatnának, hanem ha vagy száz ezer koronával fölemelik az alapítókat, akkor aztán dől az állami pénz, mint a pelyva. A derék igazgatóság tehát dicsőretn burgossággal jegyzett száz ezer korona értékű új részvényt az osztalékra való azkétikus lemondással és ezek után a szubvenciót — nem kapták meg. A gyár küzdött tovább a maga erejéből, míg nem eljutott az elsőbbségi drámai fordulatához. Ez pedig a magyar kormány nagyra hivatott iparpártolása, melyről költségvetéseket készítenek, vezércikket írnak és parlamenti szónoklatokat tartanak. Ebből az egy jellemző esetből kifolyólag is konstatálhatjuk, hogy a fejlődő magyar ipar minden barátját elkeseletheti a kormány iparipártolási tervének megdöbbentő rendszertelensége és az a nemtörődömség, melyvel az atyafiságon befolyásoknak és korruptciónak tért enged. Za megyében tudunk több gyárat, melyeket az iparpártolási törvény értelmében is megilletne a szubvenció és bár a tulajdonosok rédely koptatják a lábukat, azt nem kapják meg. É. ha kapnak, úgy járnak, mint az a kanizsai gyár, amelyik papíron 12 ezer korona értékű gépet kapott a a gépek tényleg ennek a felét sem érték meg. Ezekkel szemben számtalan példa van. Melyek arról szólnak, hogy az állam százazek től bele életképesen, fel-aliges vállalatok támogatásába és míg hivatalos gyárak tönkremennek a tőke hiányában, addig céltalan gyárakat éveken át tisztán a kormány bőkezű iparpártolása élte. Ez így van és szomorúan van. Pedig tisztán vezércikkkel és hullpapgyűlési mozgalmakkal lehet ipart fejleszteni. De még elsőbbségi részvényekkel sem.

— Házasságot kötöttek a héten Nagykanizsán: Baa Károly géplakatos — Kis Bozával, Ádám Róbert kereskedő — Leitner Jolánnal, Weinberger Károly kereskedelmi utazó — Miholjinec Ludmillával, Klein Mór d. v. főmérnök (Budapest) — Spitzer Karolinnával és Gyarmati György nyomdász — Orbán Terézszel.

Nyerünk!!

Ezen jelszó bejelölés mindazokon kik
osztálysorsjegyet

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenbergek felé házban vásárolnak.

Siessen tehát mindeaki a szerencsés kút forrását felkeresni, s a fenti sorsjegyirodájában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékokra szerencsés sorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Jelöltervek és húzások listáim ingyen.

— Gyászruvok Nagykanizsán a héten elhunytak: Csombor György 4 éves, öz. Gartner Vilmosné szül. Holler Jozefa pékmesterné 80 éves, Geyer Péter zongoramester 39 éves, Pingiczer Pál városi szegény 76 éves, Pozsovec Rozália 18 napos, Dávidovics Ferenc főfőnökö 53 éves, Máhom Boldizsárné szül. Salamon Mária v. szegény 73 éves, Oái János napzámos 38 éves, öz. Tenk Jánosné szül. Ehrenwirth Mária napzámos 73 éves, Halner Lajos 28 napos, Szijj Dániel Kovács 77 éves.

— Új fogorvos. Dr. Dobó Dezső főnévű fogorvos helyét, kit mint szedőorvost a debreceni hussárokhöz helyezték át, ma egy fiatal fogorvos, dr. Köszig József foglalta el. Az új fogorvos dr. Dobó lakásán nyitotta meg rendelőjét.

— A legény-egylet mulatsága. A nagykanizsai Katolikus Legény egylet vasárnap f. évi november 7-én a Polgári Egylet nagytermében táncos egybekötött társasösszejevetelt rendez. Belépő díj személyjegy 40 fillér. Kezdeté este fél 9 órakor.

— Honpolgári eskü. Zapletal Ignác nagykanizsai borbély ma tette le Zalaegerszegen Árvay Lajos alispán előtt a magyar honpolgári esküt.

— Frankl Mór új produkciója. Jó ideje muli, hogy az orfelmok deszkájáról letűnt, de még ma is élénk emlékeztében van a közönségnek Frankl Mór új fejlesztésű csoda, ki legutóbb Nagykanizsán is tartott előadásokat. Annak idején a legbámulatosabb technikai bravurokat végezte: hétégyű számokat szorított hétégyű számokkal, osztott, gyököt vont, hatványozott. Most arról jön hír, hogy Frankl könyv nélkül megtanulja Budapest, Bécs és Páris valamennyi telefonszámát a vállalkozik arra hogy a három világ város bármelyik telefon előfizetőjének a számát kivágyja Frankl Mór reméli, hogy ez a produkció érdekelni fogja a publikumot.

— Tüdővész a Dunántúl. A belügyminiszter által 1909 május hóra kiadott jelentés szerint ország-é z illetve törvényhatóság szerint csoportosítva összesen 7881 egyén halt meg tüdővészben. Ebből esik a Duna jobbparti városok és városokra: Barena vármegyére 101 Pécsre 19, Fejérvármegyére 80, Székesfehérvárra 16, Győrvármegyére 47, Győrre 13, Komáromvármegyére 88, Komáromra 8, Mosonvármegyére 48, Somogyvármegyére 132, Sopronvármegyére 109, Sopronra 13, Vas megyére 182, Veszprémvármegyére 106, Zalavármegyére 154, összesen 1114 Duna balpartjára 742, Duna-Tisza közére 1551 Tisza jobbpartjára 845, Tisza balpartjára 916, Tisza Maros szögletére 883, Királybágon taira 873, Fluméra 17 Horvát-Szlávonországára 1070.

— Kínos jelenet az utcán. Ily című tegnapi hírnök fölkérés folytán oda módosítjuk, hogy az utcai afférnek tanuja nem volt s így nem állapíthatjuk meg, hogy az afférnek ki volt a kezdeményezője és az kire nézve végződött kellemetlenebbül. Mi a hirt a városban általában kolportált hírek szerint irtuk meg, anélkül, hogy a részleteket illetékes forrásból ismernők. Tény, hogy az affér megtörtént.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO prof. Nápolyban.
Calata S Marco 4.

Bevezette a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kitüntette a gyógyszerészeti kiállításokon 1904-ben, a Hygiene kiállításokon 1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításokon 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (poralakban) valamint comprimált állapotban (pizulák) minden nagyobb gyógyszerárban kapható. Rére mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Meggyőződéssel vagy tudatosítás miatt tessék Real Apotheca S. Pietro Brucchi Via. (Szállás). hivatkozni.

— **Megszökött fegyenc.** Nagy riadalmat keltett tegnap délután a piacon, amint egy darócruhás fegyenc rohant a törvényszék épülete felől menekülve az öt üldöző börtönőr elől. *Figurec* Jánosnak hívják a megszökött rabot, akit két esztendő fogházra ítéltek el körülbelül 4—5 hónapja amiatt, mert egy nagykanizsai kereskedőt meglöpett. A szökés úgy történt, hogy a törvényszéki zárattal udvarban két szuronyos börtönőr felügyelete alatt fát vágtak a rabok és *Figurec* egy őrizetlen pillanatban lecsapta a fűrész és szerencsésen eliramlott. A boldog szabadságot azonban nem soká élvezhette. Az időközben értesített rendőrségnek sikerült a szökevény nyomára jutnia és este hét órakor a Batthyány utcában Krausz fuvaros házában, hol valamikor kocsis volt s ahol máig vannak pajtsái, lefűltek és vasra verve kísérték vissza a fogházba.

— **Meghamisított betétkönyv.** Alaposan megjárta a napokban Szeier Egyedné szentkirályi lakos. Beállított hozzá Berghold Sámuel kaproncai picór és azt állította, hogy borjukat vesz a községben. De miután nincs elég pénz, azért kölcsön kért Szeiernétől 36 koronát. Ennek ellenében Berghold átadott neki egy póstatakarék-pénztári könyvet, amely 251 koronáról szólt. Szeierné csak Berghold távozása után vette észre, hogy a takarékkönyv hamis és az 1 koronás betétet Berghold 251 koronára javította ki. Följelentette Bergholdot a csendőrségen, a mely szökevény nyomozást indított meg a csaló után.

— **Szőlőbirtokosainkhoz.** Nagy Gábor szőlő nagybirtokos augusztus hónap felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyésztett Delaware faj-szőlőnek termését az idén, a midőn az ország összes szőlőtermését a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a hegyasinén tekintsek meg a győződjenek meg, hogy a Delaware szőlőről tett állítások a valóság-nak teljeseen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország bor-vidékeiről tömegesen utaztak Kólyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagú küldöttségei is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínen annyira el volt ragadtatva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírd Delaware szőlőnek és bornak, hogy t. olvasóink saját érdekükben cselekedzenek, ha meghozhatják Nagy Gábor, Károly, (Bihar m.) képes Arjegyze két, melyet ingyen és bérmentve küld.

— **Halálos baleset.** Brezanovits János malmházi mészáros, mint jelentik borzalmas szerencsétlenség érte. A mészárosmester tegnap üzletében marhat darabolt szét. Mikor egy nagyobb darab bust a hegyes fogásra akart felakasztani, átgaskodás közben kicsuszott, minek folytán tenyere a fogak hegyére került és az át-szurta a tenyerét. A szó szoros értelmében felakasztva függött a szerencsétlen ember a fogaron, míg segítség érkezett. Brezanovics élete kockán áll, mert a szegre lapadt romlott vértől vérmérgezést kapott.

— **Hőmérséklet és időváltozás közhogát,** rekedséget és hurutot okoz. Ezeket enyhíteni és eltávolítani lehet a Tymomel Scilla használatával.

— **Rendőri hír.** Itt a tél, tünnek az őrizetlen téli kabátok. *Móri* Antal a régi sörházi vendéglős házihozájának, míg az ma reggel a faházba ment dolgát végezni, valamelyik vékonnyujjára vendég elvitte a korecsmaszobában lógó hosszú télikabátját. A rendőrség nyomos.

— **Időjárásunk október hónapban.** (Klimateológiai jegyzetek alapján.) Ritkaságok közé tartozik októberi időjárásunk, mert az átágonnál két egész fokkal melegebb és 50%-al szárazabb volt és a hőmérséklet csak egyszer, — (27-én reggel) esett a 0-alá. A ténybeli adatok a következők: Légkörmérséklet: ezen hónap átlagos hőmérséklete 12,2. szemben a normálisa 10,5-tel; legmelegebb volt 6-án: 17,8. — (reggel 12,8, délelben 23,0, este 17,6) leghidegebb 26-án 4,4 (reggel 4,2 délelben 6,2, este 2,8) 27-én reggel — 2,3 fokos hideg. Felhőzet: Ezen hónap átlagos felhőzete féltg déült volt; egészen derült napok száma 9. Egész borult napok száma pedig csak 4. — Szél iránya és erőssége: Az uralkodó szél az északnyugati, utána délnyugatról fújt leginkább. Általában gyengén; gyenge szélvihar volt 25-én és 26-án, szélesendes napok száma 10. Csapadék: Egész havi csapadék összege 48,1 szemben az átlagos 89,0 mm-rel, csapadékos napok száma 9, legnagyobb csapadék volt 10-én: 16,2 mm. — Egyéb feljegyzések: reggelienkénti köd volt 1, 6 és 13-tól 24-ig, melegebb csapadék 5-én 1,6 mm., délután 13-án, 24-én és 27-én, harmat 2-án, 4-én és 29-ig 31-ig, hold udvart 5-én élveztem. Különleges tünemény 8-án délelőtt 11 órakor 10—15 mperdig tartó gyenge földrengés — mely gyengébb követlen ismétléssel. *Ihászai Horváth István*, az O. M. I. nagykanizsai állomásának felügyelője.

— **Epilepsziában** (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek központja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb baladást, melyet dr. Szabó B. Sándor, Budapest, Nagykorona utca 18. bönösített meg s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll. ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-estő, vegyszeti ruhatisztító, guvrirozó és pilssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Arjegyze ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Várandós anyák

erősítő és az erősitéssel egyidejűleg üdítő szert találnak a

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-ban.

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködést mindenkit. Bevételre kellemes, emésztése könnyű.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelmbe venni.

Egy kísérlet meg fogja Önt győzni, hogy az Ön esetében is mily jótékony hatása.

Szoportatás esetében a

SCOTT-féle EMULSIÓ

elejét veszi a bágyadságnak, bőrszáradásnak, bizonyítja a tejel, rózsás és virágzó arcot teszi a gyermeket.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 Hllér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Törvényszék.

§ A felsült betörők. A kanizsai kétes existenciák egész serege lepte el a törvényszék fővárosi lakásait termelt a maga társaságában rendkívül népszerűségnek örvendő *Kellermann Samu* 22 éves csirkelógó és társainak tegnap fővárosi lakásán is. — *Kellermann Samu* a tavasszal Budapestre akart utazni. Nem volt azonban utiköltsége. Emiatt panaszkodott egyszer *Kovács István* bakónaki származású szőlőlegénynek és egy 15 éves kis borbélyinasnak, *Sáfrány Józsefnek*, aki *Perényi József* borbély és furdótulajdonos üzletében volt alkalmazva. A kis inas, ki a legzüllöttebb társaság közé sodródott, már rég vágyott a *Kellermann mester* jóindulatára, ajánkozott tehát, hogy segít pénzt szerezni. Soká gondolkodott a módokon, végre eszébe jutott, hogy gazdájának furdójében, a Lászlófurdóban van egy cseléd, aki a pénzt és értékes holmiját egyiskatlan szobában tartja, mely azonban minden kulccsal bezárva. A három jómadár március 3-án éjjel végrehajtotta a ravasz tervet. Keresztül másztak vagy három kerítést és ugyanannyi falat, míg célhoz jutottak, sikerült is bejutniok a végső célul kitűzött lakatlan szobába. De mind keserves meglepetés érte őket! — Pénz, az absolute nem volt sehoh az egész szobában, de női ruha az annál több. A felsült betörők hát dühükben is elvittek vagy félucat bluzt, inget és hasonlót, de a pesit kirándulásból nem lett semmi. — E helyett azonban a rendőrség egy-kettőre lefűltek a nagyreményű csemetéket, kik főlőt tegnap itélkezett a bíróság. A kítűző *Kellermann* és ambiciózus tanítványát, a kis *Sáfrány Józsefet* hat-hat havi börtönre ítéltek, *Kovács* azonban nem jelentetett meg a fővárosi lakáson odahaza súlyos betegen felelt. A rutinos *Kellermann* megnyugvással vette tudomásul a szigorú ítéletet, *Sáfrány* azonban a kezdő naivságával annak szigorúsága miatt felbőszett.

§ Az asszony verve jó. Ezt az elvet valjha, a gyakorlatban azonban legalább kissé túlzásba vitte a letenyel *Gyergyák Pál*. Ugy történt az eset, hogy *Gyergyák* egyik júnusi vasárnapon este felé hazatérve a kocsmából, feleségét nem találta otthon. Kiment tehát keresni és ekkor az utcán azt hallotta, hogy a felesége idegen férfakkal a Neumann pék kertjében van. Bármily hihetetlenül hangzott is ez előtte, elindult a jeltett helyre és nagy álmélkodására csakugyan ott találta az asszonyt, még pedig egy bokorban és még pedig — *Silhelm János* letenyel legényel egytomben. Nosza, megmérgeződött erre a férj önértékében sértett *Gyergyák*, felkapott egy dorongot és elkezdte azzal ütlegelni hitvesét. És alapos munkát végzett. Ugy elverte az asszonyt, hogy az az ütések következtében 52 napig nyomta az ágyat. A törvényszék az ügyész vádjára súlyos testisértés büntetésben mondta ki bűnösnek a férj reputációjára oly kényes *Gyergyák*ot és egy havi fogházbüntetést talált számára megcélőzőnek. A büntetésben a szigorú férj csodálatosképpen megnyugodott és nyomban megkezdte fogságának kiállítását.

Sirolin

Füves és érvényes és a testület, megszűnt a közhogát, utasított, által ismertet.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utasztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ár 1/2 üvegért 4.— koron.

Táviratok

és telefonjelenések.

A válság.

A minisztertanács után.

Budapest, november 6. A legtöbb lap értesülésével szemben ma igen jó forrásból közlik, hogy a tegnapi minisztertanács véglegesen megállapodott a megállapodásokat Wekerle Sándor miniszterelnök holnap este viszi Bécsbe. A király Wekerlét hétfőn fogadja kihallgatáson. A miniszterelnök csak egy napot tölt Bécsbe, honnan visszatérve, a kormány tagjai új minisztertanácsra jönnek össze.

Budapest, november 6. Nagy Emil és vele tartó függetlenségi vblosággal korteskednek annak az érdekében, hogy vacsorájukon sokkal több függetlenségi képviselő jelenjen meg, mint a makói népgyűlésen.

Egy neves államférfi, ki Justh Gyulával igen szoros összeköttetést tart fenn, ma a következőképpen jellemezte a helyzetet:

— Nagy Emilék csak akkor láthatnák be igazán, hogy milyen nemzetrontó munkát végeznek, ha a király visszautasítaná a minisztertanács határozatát. Mert a radikalizmus, vagy a politikai mérséklet lehet még meggyőződés és temperamentum dolga, de az már csak nyilvánvaló rossz-hiszeműség, vagy esztelen taktika megbontani a függetlenségi párt egységét, mielőtt a király szándékaival valaki tisztában lenne. Ki hiszi el, hogy a király engedményekre lesz hajlandó, ha már megbontva látja a pártot, melynek egy része annyira kompromitálja magát, hogy engedékenységben akár az egykori szabadelvű pártot is tulcizálhatja. Adja Isten, hogy rossz jó legyenek, de valamennyire én is ismerem Bécsét és tartok tőle, hogy ki fogja használni az alkalmat, midőn a függetlenségi párt idő előtti bomlasztásával védtelenül kiszolgáltatják neki az országot.

A Haverda-ügy tárgyalása.

Új tanúkihallgatások lesznek.

Szabadka, nov. 6. Ma reggel folytatották óriási érdeklődés mellett a Haverda-ügy fő-tárgyalását. Mindjárt a tárgyalás elején Vojtha Antal vádlott több tanú beidézését kérte, — akikkel egyik tegnapi tanúnak, Jóó Albert vasuti kalamaznak esküvel megerősített vallomását akarja megcáfoltatni. A kalamaz ugyanis azt vallotta tegnap, hogy Vojthát a gyilkosság előtti napon Sregeđeről-Szabadkára hozta. »Hamisan esküdtet Jóó Albert!« jelentette ki végül Vojth.

Az elnök Vojthát az utóbbi kitételért — rendre utasította.

Dr. Klein Mátyás védő, Vilhelm dr. szabadkai közkórházi igazgató főorvos beidézését kéri, aki igazolni tudja azt, hogy midőn Haverda Mariska 6 esztendőskorában díftertisben feküdt anyjánál, Haverdáné így szólt egyszer a doktorhoz: »Hagyja elpusztulni azt a rongy lányt!«

A Vojtha által kért tanúkat a törvényszék táviratilag megidéztette, a többi tanú kihallgatását azonban mellőzik.

Major István budapesti erdőőr azt vallja, hogy március hónapban a hűvösvölgyi erdőben Vojthát és Jánosyt rajtacsipte, amint revolverekkel célbalövésben gyakorolták magukat »Rendőrtiltek vagyunk« mondta akkor a két lövöldöző az erdőőrnek, mire ez mindkét hagyta a revolvereket és nem bántotta

őket, mert egyik rendőr nem szokta a másikat bántani, fejezte be vallomását.

Vojnich Fábóláné a következő tanu, aki rokona Haverda Mariskának. Jánosy egyszer a következő kijelentést tette előtte Haverdánéra vonatkozólag: »Le fogom löni azt a vén bestiát!«

A tárgyalás folyik.

Öngyilkos urinő.

Budapest nov. 6. Ringer Gusztávné 46 éves magánzónő ma hajnalban Szövetség-utcai lakásán konyhakéssel elvágta a nyakát. Mire észrevették az öngyilkosságot, elvérzett.

Szökés a fogházból.

Jászberény, nov. 6. Velcner Rezső 26 éves írnök, ki több lopás miatt volt az itteni ügyészségi fogházba csukva, megszökött fogságából.

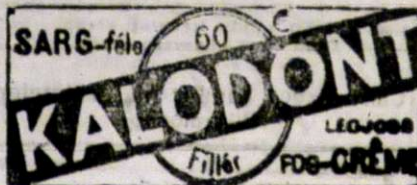
Vészirek Kutasy katasztrófájáról.

Budapest november 6. Naponta kísérletetik az első magyar aonauta Kutasy Ágoston dr. a Rákos-melletti gyakorlótéren repülőgéppel. Ma reggel az a hír járta be a fővárost, hogy Kutasy leesett géppel és szörnyen halt. Ez a hír valótlan. Mert Kutasynak csak a mérnökével történt kisebb baleset, amennyiben egyik felrepülésnél a gép balzárnya egy fába ütközve megsérült, és a mérnökkel együtt lezuhant, ki könnyebben megsérült.

Nyílt-tér.

Dr. König József fogorvos

működését Erzsébet-tér 16. sz. I. emelet alatt f. hó 15-én megkezdi.

Igen jó eredménynyel alkalmazzák

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A legújabb
megbízható
a garai és hárgók
kurájának, fűző- és
mellbátya-gyulladásoknál

Cs. és kir. udvar
fogorvos — Dr. J. G. Popp

Anatherin

száj- és fogvizet 2.80, 2.—, 1.— Fog crémé 60 fillér.
Valódi csakis, ha céggel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkezelet-szerű, egyedüli az orvosok által ajánlt, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Lapzártakor.

Párbaj, vagy büntény?

— Saját tudósítónktól. —

Sulyos kimenetelű kardpárbaj folyt le ma délután a Szarvas szálloda kistermében. A párbaj hősei Brünauer Árpád kereskedő és Tihanyi Jenő gyógyszerészegéd voltak. A sulyos fejtételű párbaj a végkimerülésig való fejtellel folyt. Mindkét fél elsőrendűen ügyes vívó. Az első összecsapásnál Brünauer hatalmas vágást mért elenfele gyomrára, azonban a vágás megakadt a kötésben. A csapás erejétől Tihanyi hátra hanyatolt, mire Brünauer leeresztette kardját. — A második összecsapás drámai mozzanattal végződött. — Brünauer elbukott és midőn már Tihanyi lába előtt feküdt, — bár a párbajvezető megálljt vezényelt. — Tihanyi hatalmas vágást mért Brünauer hátára. A vágás mintegy 22 centiméter hosszú, mely és sulyos jellegű metszést okozott. Ez az eredmény óriási konsternációt okozott. A segítők a párbajról fölvetett jegyzőkönyvben kinyilatkoztatták, hogy az ügyet a lovaslásság szabályai szerint nem tekintik befejezettnek, konstatálták, hogy Brünauert teljesen védtelen helyzetben érte a vágás és a párbaj kimeneteléről maguk tessznek jelentést a kir. ügyészségnek. — A párbajra a »Kinos jelenet az utcán« című tegnapi hírnkben emlekedtünk szolgáltattuk okot.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —

(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 777.—, Osztrák hitelrészvény 658.25 4% magyar koronajáradék 91.67. Kereskedelmi-bank részvény 3473.— Salgótarjáni kőszénbánya részvény 625.— Rómamurányi vasmű részvény 661.— Adria tengerhajózási részvény 432.— Hazai bank részv. 291.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 6.

Készáru-Üzlet

változatlan.

Határidő-Üzlet

Bura 1910. Április 14.10 Bura 1910. október 11.72.
Rosa 1910. Április 10.24. Zab 1910. Április 7.65. Tengeri
1910. május 680

Eladó ház.

Petőffy-ut 57. sz. ház 1400 forintért eladó.

Levélbélyeg

gyűjtemény 1600 különböző garatált valódi, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50—70%, olcsóbban minden katalógus áránál küld A. Weiss-Wien, Adiergasse 8. bevásárlási fiók London. 3283

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a Légrad és vidéke nagyérdemű közönségével tudatni, hogy a légrádi

Málovecz-féle vendéglő megvettem

és e hó 15-én átveszem, melyet a mai kor igényeinek megfelelően fogom kezelni legjobb badacsonyi boraimmal és kitűnő konyhával. — A nagyérdemű közönség be-

cses pártfogását kéri

Ballér József

3284—2

légrádi vendéglős.

Ludmáját

a legmagasabb árban és minden mennyiségben vesz 3270
Grünfeld Mór, Teleky ul 20-ik szám.

Népszerű életbiztosító. Intézet itt helyben

Főügynökséget

kíván létesíteni. E főügynökség révén havonta 4-500 K jövedelem érhető el. Ajánlatok „Nagykereset 1715” jelige alatt BLOCKNER I. hirdető irodájába Budapest, IV., Sütő-utca 6. küldendők. 3274

Ügyes detaillista

a fűszer-szakmából alkalmazást nyer SPITZER SÁNDOR cégnél PÉCSETT, Fényképpel ellátott ajánlatok, eddigi működés és fizetés igények megjelölésével nevezett céghez intézendők. 3284

4476. számú tk. 1909.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagykanizsai Segélyegylet végrehajthatónak, Szabó Ferenc végrehajtást szenvedett elleni 136 korona tőke, ennek 1908 évi március hó 1-ik napjától járó 7 $\frac{1}{2}$ % os kamatai, 7 $\frac{1}{2}$ % os késedelmi kamatai, 19 korona 20 fillér árverés kérelmi, 12 korona újabb árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó az orosztonyi 100 sz. tkjében 165/b hrsz. szántóföld a Kukorica föld dűlőben 109 korona, 344/b hrsz. szántóföld a keskenyei dűlőben 79 korona, 376/b hrsz. szántó a homoki dűlőben 66 korona, 408/b hrsz. szántó a mozsolyáki dűlőben 188 korona, + 1 sorsz. $\frac{1}{2}$ hrsz. közös legről 33 korona, + 2 sorsz. $\frac{1}{12}$ hrsz. közös birtok 33 korona, az orosztonyi 683 sz. tkjében + 196/1) hrsz. erdő a kurjai hegyerdőben 89 korona becsértékben 1909. évi november hó 25-ik napjának délelőtt 10 órakor Orosztony község házáni Rapoch Gyula felperesi ügyvéd. vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 1. napján.

Gózonny,
kir. törvénzbíró.

3280

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az állomásnál, déli vasút, Park, egyedül nyugodt, 16 szoba mellett 200 szobával, jó és olcsó. 2 koronától feljebb.

4468. szám. tk. 1909.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagykanizsai Segélyegylet mint Szövetkezet végrehajthatónak Czápári Ádám végrehajtást szenvedett elleni 136 korona tőke, ennek 1907. október 15. napjától járó 6% kamatai, 6% késedelmi kamatai, egynegyed évenként egyharmad százalékos becsési díj, 32 korona per, 15 korona végreh. kérelmi, 21 korona 30 fillér árverés kérelmi, 16 korona újabb árverés kérelmi, és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó és a nagykanizsai 3952. sz. tkjében + 4240/b 2 hrsz. alatt felvett szántóföld az országúti dűlőben 1081 korona becsértékben 1909. évi november hó 24-ik napjának délelőtt 10 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál Rapoch Gyula felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 1. napján.

Gózonny,
kir. törvénzbíró.

3278

Bármely magyar és külföldi
napilapra
hetilapra
folyóíratra
divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt eszközli,
az csak időt és pénzt takarít meg.

BELEK.

A közeledő házi sertésöléshez ajánlunk: Száritott és sózott marhabetét, sózott sertésbetét és juhszáltingot.

Kienast és Bäuerlein
bélnagykereskedés

Budapest, IX., Szvetenay-utca 21. sz.
Sürgönycim: Kienastef. Telefon 53-56.
Alapították: 1870.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bórmentve küldöm meg, a ki címét tudja. Ezen könyvet még az is térje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megismerheti a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőteványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,
Bihardíószeg. 3146

Stedienpferd-
Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan arcbőrre és
szepítő celen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökeres és sima Delaware vesszők telepemen nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telepéről a legmérsékeltőbb áron fajtisztán bocsátatnak eladásra, melyért a legmesszebre menő felelősséget vállalom.

Cím: Kágyi Szabó István
érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardíószeg.

— Kíváncsi nagy árjegyzékkel ingyen és bórmentve küldök. —

Szakorvosok által megvizsgált és legjobbnak minősítve. Két évvel ezelőtt Ára lucikontól 4. 6. 8. K.

Rz OLUFI 1666 mint 2000 orvos által e megbízható:bnak ajánlva.

OLLA Gumi-kétségesség
A tudomány mai állása szerintibe bizonyítottlag, jobb létező GUMMI Gy. SZER. Kapható gyógyszerárakba és drogériákban.

Az elárultó helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandá re c. ámot ingyen küld az OLLA gumi gyár Wien 11149. Pratorstrasse No. 57.

TRIUMPH-TAKARÉKTŰZHELYEK

SZERKEZETRE KIVITELRE

ELŐMŰL EMMILÍROZVA LAKIROZVA PORCELÁN BURKOLATTAL

GOLDSCHMIDT S. ÉS FIA
WELS F. AUSTRIA

Hentes mészárszék megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Kardos-féle mészáros üzletet Magyar utca 1. szám alatt a „Magyar Király” vendéglővel szemben, átvettem és azt tovább fogom vezetni, miért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását

Kovács Lajos,
mészáros és hentes. 3272

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakie

Schicht zaryasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívül, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségesit.

Akar nősülni? Hölgyektől (azok között vannak törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb) 5-500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjre keressük. Csakis urak (ha vagyon nélkül is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak a címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.** 3046

✂ Ajánlok ✂
Trifaili darab szenet

255 koronáért 10000 kilogr. waggonként franco Nagykanizsa állomás, szállítandó folyó év december hó végéig. Telefon 82. sz.

KLEIN VILMOS

a Trifaili kőszénbánya társaság képviselője, Pályaudvar.

"NIGRIN"

LEGJOBB
cipő
crème

Legtiszább és leggyorsabb kezelés. Az alzó rész egyszerű forgatásból az elfogyasztott órák pótolva lesz és így nem száradhat ki.
ST. FERDINAND
Bécs III/1
Ca és kir. udv. szállító.

gyűjtő
hüvelyben

Törvényesen védve.
Ára 40 fillér.

Winkler József

szőlővessző és szőlőoltványtermelő
ARAD, Batthyány utca 13.

Telefon 410. ————— Telefon 410.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy évi terméséből

kb. 1,000.000

kiváló szép, fajtiszta dus gyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlőoltvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árak mellett. — Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF,

(ARAD), Batthyány-utca 13.

3245

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

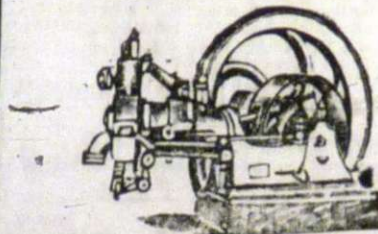
két korona.

Drogeria a „vörös kereszt”

Nagykanizsán. 2674

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú benzín-, nyersolaj-, gáz-, petroleum motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges löerő óráként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Redvező fizetési feltételek!

Mérleghitelesítettés

Mérlegjavítás

Mérlegkészítés.

A „Mértékhitelítésről” szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolös, súlyos (skála) marha- és hídmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. **Minden mérleget műhelyemből hitelesítetve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is.**

A javítás végett hozzám be nem szállítható mér-
legek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezeséget vállalok.
Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület. műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Zala nyomda

és

hirlapkiadó rt.

Nagykanizsán

Nyomdai iroda

Kiadóhivatal és Szerkeztőség

Razinezy-utca 3.

(Melczér-ház.)

Telefon: 78.

Legujabb berendezések-
és felszereléseinkkel . . .

minden nyomdai és könyv-
kötészeti munkát a legtisztább
és legizlésebb kivitel-
ben szállítunk.

Személyzetszaporítás

folytán minden megrendelést a
leggyorsabban eszközölünk.

Áraink a legjutányo-
sabbak

Hirdetéseket

a „Zala” politikai napilap és
„Nagykanizsa” reggeli lap
részére kiadóhivatalunk a legmér-
sékeltbb árak mellett vesz fel.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított házaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvényűnél, oszánál és meghúléseknél.
Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
szomagolva. Ára üvegekben K-30, K 1.40 és K 2.-
s ügyesülván minden gyógyszerertárban kapható. —
Küldtár: Török József gyógyszeresznél, Budapest.
Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

HIRDETMÉNY.

Az 1862. évben alakult és 48 év óta
fennálló

Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet

1910. év január hó 1-én
az alapszabályok 4-ik szakasza értelmében
egy hat évi időtartamu

1910-1915 évi

Új évtársulatot

léptet életbe.

Befizetés szerda délelőtt.

Üzletrész-előjegyzések az újonnan
nyitandó évtársulatra a szövetkezet
helyiségében Csengeri-ut, a Pesti
Magyar Kereskedelmi Bank épületé-
ben folyó évi október hó 1-től kezdve
a hivatalos órákban mindenkor el-
fogadtatnak.

Üzletrészek, valamint kölcsönök előjegyzé-
seért díj nem fizetendő. — Könyvecskék és
egyéb nyomtatványok díjtalanul adatk ki.
Betétek intézetünknel a legjobban gyűmöl-
csöznek és kölcsönök gyorsan és olcsón
eszközöltenek.

Kelt Nagykanizsán, 1909. szept. 23-án.

Nagykanizsai Segélyegylet-Szövetkezet
Igazgatósága.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-é. 63. (Najdi ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tatarozását szolid árak mellett. Költsé-
gvétést és tervekét díjmentesen ké-
szítik. Levélbeli értesítésre személye-
sen megjelennek, vagy levélben vála-
szolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Szőlőolt- ványokat

szőlőültetvények
szőlőoltványok
szőlőültetvények
szőlőoltványok

szőlőültetvények
szőlőoltványok

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 29 sz.
(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről
érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős
személyiségektől úgy szó, mint írásbeli bizony-
ságot szerezhet magának fenti szőlőoltvány telepre
megbízhatóságáról.

"Club"

a legártalmatlanabb

cigarettapapir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz
semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: SCHWARZ ÉS TAUBER

m. kir. dohánygyárgyűjtő-dejében

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírást
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-pórok legújabb gyógy-
hatása a leginkább a gyomor- és altestbán-
talmak, gyomorgörös és gyomorhegy közötti
székrekedés, májbanalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, a jeles háziasszonyok evészedek óta mindig
nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak: — Hamisítások törvényileg fenytettek
2 korona.

MOLL-FELE SÓS BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel.
„A. Moll“ feliratu óno-
zattal van zárva. A Moll-
féle sós borszesz ne-
vezetelen mint fada-
lomcsillapító bedör-
zsölési szer közzévé,
eszes és a meghülés egyéb
következményeinek legin-
gretesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.
MOLL gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb
módszer szerint kész-
ítettek gyermek és hőlyszappant a bőr okserű apo-
lásra gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon-
ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.
Mindenk darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főzetküldés:

Moll A. gyógyszerész. cs. kir. udv. szállító álta-
Bécs, Tuchlauben 9 sz.

Vidéki megrendelések naponta postautányvét mellett
teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ alá-
írással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsa: ROSENFELD ADOLF FIAL.

KÖHÖGŐ

gyermekek- és felnőtteknek.

a leghatásosabb és legeredményesebb
THYOMELSCILLAE

készítményt ajánlják az orvosok, mert
leggyorsabban enyhíti a gőrsős köhögési
rohamokat, oldja fel a nyálkásodást, meg-
szünteti a lélegzési zavarokat. — Száz
meg száz orvos véleménye szerint meg-
lepő és gyors hatása van a „Thymomel-
Scillar“-nek rekedtség és köhögésnél.
Tessék orvosát megkérdezni.

1 üveg K. s. 20, postán bérmentve az
összeg előzetes beküldése mellett 2
K. 90 fill. 3 üveget küldök bérment-
ve 7 kor. és 10 üveget 20 korona
előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:

FRAGNER B. cs. és királyi
udvari szállító.

gyógyszertára a „Fekete Sas“
hoz. Prága, Kleinseite 203.

Figyeljünk a készítő és a szer gyeve-
re és védjegyére.

Bassó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lövas-lási, kocsik átalakítását,
tisztogatását és bélelését, kitűnő munka,
jutányos árak mellett.

Az

2471

összes

lőgépek alkonyát

jelenti

Stoewer-Record

mindenkinek bemutatja

SCHWARCZ H. ARMIN

BUDAPEST,

U., Váci-körút 60. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mutatók, 1000 kimutatások és magán-
köriamények soronként 50 fillér.
Előjegyzési és akadémiai árútelések díja
5 kor.; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:	
Egy hóza	1.— K.
Negyedévs	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szállítással:	
Egy hóza	1.50 K.
Negyedévs	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos: ZALA Műrikiadó és Nyomda Részvénytársaság.	Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.	Megjelenik naponként este 6 órakor Szombatok kivételével.
--	--	--

A Humbertné kincsesládája.

A pesti ebéd és a makói népgyűlés.

Justh mellett a függetlenségi párt.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

A tegnapi nap tiszta helyzetet teremtett a függetlenségi pártban. Ha azokat, kiknél az egyéni hiszég kérdése az országos érdek főlé kerekedett, nem hagyta nyugodni az a tisztán személyes érdekű kérdés, hogy ki a függetlenségi párt igazi vezére, kinek a — nem éppen személye, hanem — programja az, mely az ország és a függetlenségi képviselők többségének helyeslésével találkozni, erre a kérdésre tegnap megkapták a választ. Milyen választ kaptak? Ezt olvassa ki mindenki az alábbi tudósításból, mi nyitán ne konstatáljuk, mert ha nem csalódunk, úgy látszik, hogy a párt további együttműködésére, az ellentétek elsímitására hagytak egy hátsó ajtót és úgy lehet, hogy Kossuth Ferenc egyszer csak nem lesz megelégedve azokkal az engedelmekkel, melyeket Wekerle Bécsből fog hozni. Erősen valószínűnek tartjuk, hogy a függetlenségi párt ismét egységes lesz olyképpen, hogy Justhék maradnak a maguk helyén és az ebédes függetlenségek visszatérnek hozzájuk.

Csufosan csalódtak tehát annak a nem zetrontó tervnek a kieszelői, hogy robbantják a függetlenségi pártot mielőtt a királyi engedékenység határait ismernék. Egyene sen ki akarták szolgáltatni a nemzetet névtelenül, letörvén ellenálló nagy pártját.

A csalódásuk óriási. Hová lett a Humbertné kincse? Humbertné egy rejtélyes lecsukott láda fedezetével vezette a párisi előkelő társadalmat s midőm kinyitották a ládát, kiderült, hogy abban értéktelen holmik vannak. Ilyen fiktív hatalmas hátvédvel vezették eddig a függetlenségi pártot és hogy kenyértörésre került a sor kiderült, hogy a hatalmas hátvéd másból van: *Justh Gyula háta mögött* és a másik rész vezérének kincse ládája üres. Ez a tanulság fölé egy nap igalmaival és egy ebéddel az országos kaszinóban.

Örömríadót harogjon az ország! A makói beszámoló jelentősége a hasamentéssel határos.

A tegnapi nap két nagyarányu mozzanatról a következőkben tudósítunk:

Nagy Emil ebédje.

Budapest, november 8.

— Saját tudósítónk távirata. —

Az Országos kaszinóban Kossuth Ferenc tiszteletére rendezett banketten Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf miniszterek, Tóth János, Mezős, Déry államtitkárok, Barabás

Bécs, Sághy, Hoitay Pál, a függetlenségi párt alelnöke, s a főispán és 74 (hatvannegy) képviselő vett részt.

Az első szónok Szentiványi Árpád volt, ki kijelentette, hogy e máj ünnepülésnek nagy fontossága van, mert a makói zárlóhontással szemben megmutatja, *ki az igazi vezére a függetlenségi pártnak*

Kossuth Ferenc hangsúlyozza, hogy a függetlenségi párt eszméjével, programjával egybeforrt és azokat nála jobban, hűebben senki sem szolgálja. Az ország gazdasági önállósága *malhatatlanul szükséges*, de a fenforgó nehézséggel szemben a körülményekkel számolni kell. A párt eszméit ő el nem hagyja, *de megköveteli a jogot*, hogy az eszmét megvalósítására vezető utat maga megállapítsa.

Gaál Sándor Apponyi Albert gróf, a függetlenségi eszme kiváló harco-át élteti.

Apponyi Albert gróf kifejti, hogy a párt-vezetésben nem lehet dualizmus és a párt egyedül vezére Kossuth Ferenc. Kijelenti, hogy a párt programjának keresztülvitelében csak egy résztvevő öhaft, mint azon küzdelemben, mely a pártot többséggé tette. A párt összes tagja egyetértene a program iránti hűségben, de a taktika megállapítása csakis a vezér dolga.

Ezen kívül még több beszéd hangzott el.

Justh Gyula beszámolója.

Makó, november 8.

(Saját tudósítónk távirata.) A makói népgyűlés lefolyása leírhatatlanul imponáns volt. A népgyűlésre Justh Gyula kíséretében 94 (kilencvennégy) függetlenségi képviselő érkezett ide, kiket a város és vidéke tulajradó lelkesedéssel fogadott.

A népgyűlésen Justh Gyula kifejtette, hogy a függetlenségi párt a koalíciós kormányzás alatt a legnagyobb loyallitást tanusította, mert remélte, hogy elérkezik az ideje, annak, midő Magyarországon gazdasági függetlensége körül szabad kezét nyer. E. ismert, — hogy a koalíció számos hasznos törvényt alkotott, a kiegyezést nem szövetség, hanem szerződés formájában ültotta meg, de minden alkotása 67-es jelleget visel. A válság elhuzódásának oka nem a korona, hanem a pártok versengése. Fuzió, kooperáció a 67-esekkel lehetetlen. Azt mondják, hogy a pártelvek megvalósítását a viszonyoktól kell függővé tenni. Nem Nem az idő alkalmatlan volt, hanem a *háttartalan hatalomvágy, folytonos ingadozás és erőlytelenség tesztek a nemzeti célok elérését lehetetlenné.*

Köszönetnyilvánítás: Abcug Kossuth!

Justh Gyula: Hajlíthatatlanul követéljük az önálló bank felállítását 1911-re és az önálló vámterületet 1917-re. (Viharos tapszás.) Este bankett volt, mely után a város községe a képviselőket lakóhásmenettel kísérté az állomásra.

Községi takarékpénztárak.

Reflexiók „Egy zalaegerszegi város-
a-tya” cikkéhez.

Irla G. H. takarékpénztári igazgató.

Nagykanizsa, november 8.

II.

Egy klassé beható vizsgálatlalt még más tanulságokat is lehet azonban lezűrni az eddigi községi takarékpénztárak működéséből. Nevezetesen a következőket:

E 9 intézet közül 4 intézet és pedig a legjobbak 1872. előtt alapítottak. További 3 intézet 1872-től 1900-ig s csak a karcagi alakult 1904-ben, míg a földesi alapítási ideje ismeretlen. Tudvalevő dolog, hogy a vidéki pénztárszervezetek, és különösen a vidéki hitelközvetítők legnagyobb része az utolsó tíz évben alakult. Nagyon érthető tehát, hogy a régi községi intézetek, a hitelviszonyok akkori fejletlensége mellett, egyrészt tényleg szükségét pótoltak és hivatást öltöttek be, másrészt éppen ezért kedvező eredménnyel is dolgozhattak. Mások azonban ma a viszonyok.

Ma az egész ország hitelrűkségletét élet-erős s szolid pénztárszervezetek és szövetkezetek táplálják. Olyanok, amelyek fényes téspróbat állottak 1907-ben, s melyek egy a községi, mint az állami életben élévületetlen érdeme-
ket szerettek. És pedig nemcsak a jogos vidéki hiteltelvények kielégítésével, hanem nem kevésbé azzal, hogy az állam-adóssági kötvények és a hazai záloglevelek jelentékeny részét, több 100 millió korona értékben lassankint felvették és ezáltal hiteltelvények külföldön való jelentékeny megerősítését és egész hiteltelünknek a külföldi től leendő lehető függetlenítését nagymértékben előmozdították. És lám ezen eminens fontosságú tevékenységet is a községi takarékpénztárak zalaegerszegi előharcosa olyképp állítja be, hogy ezáltal a pénztárszervezetek adóssági kötelezettségeik alól eskattak kibújul. Ily állítás magán visel a tájékoztatás vagy a rossz híremség bélyegét annál is inkább, mert pénztárszervezetekink költsámszerekről, hogy meg lehetőszen súlyos adóssági kötelezettségeik, becsületes lerovássán kívül, mindennemű kulturális és hazafias akciókban áldozatkészségükkel kötelezettség nélkül is elül járnak.

Gyengébbek kedvéért a befizetésül még egyet A pénztárszervezet: üzleti vállalat, mely jelentékeny idegen tőkével, — különösen betétekkel dolgozik. Az üzlet lehet eredményes, de mint a földesi községi takarékpénztár példája mutatja, kockázattal is jár, veszteségre is vezet. Még pedig nem csak oly veszteségre, — mely a befizetést emésztli föl, hanem olyanra is, mely a mások pénzét is elviszi. Kérdem tehát, lehet-e, és szabad-e egy erkölcsi testületnek kényeszerítő rűkség nélkül ily kockázatot vállalni? Kérdem továbbá, lehet-e és

szabad-e egy község összes vagyonát, — sőt nemcsak a községi vagyont, hanem a bixalonnal eltelt polgárok magánvagyonát is, bármily jóhiszemű és jóakaratu, de végre is emberek által vezetett egy intézetre bízni? Kérdem végül, *mindenképpől tekintve* hogyan akarnak Zalamegyében községi pénzügyintézetet létesíteni, amikor az egész megye közönsége még azt sem tudta kivívni, hogy a megye pénzügyintézetét Budapestről hazahozzák, itthon helyezzék el.

Ezszem a jezsuita-termelőink rossz utakon járnak. Nem községi takarékpénztárakra, hanem iparra és modern kereskedőkre van szükség az országnak. Az ipar megteremtésében, a kereskedők nevelésében és támogatásában szép és nagy hivatást tölthetnek be a községek. S ha e hivatásnak csak félig-meddig is megfelelnek, úgy egész nyugodtak lehetnek, hogy a szükséges pénzt a meglévő pénztárak zseke legalább is oly szolid feltételek mellett fogják rendelkezésre bocsátani, mint a tervben lévő községi takarékpénztárak.

Párbaj vagy büntény.

— Saját tudósítónktól. —

A Brünauer Árpád nagykanizsai kereskedő és Tihanyi László (nem Jenő és nem Emeric) gyógyszerészegéd közt a Szarvas szálló kis termében szombat délután lefolyt párbaj eredményei s a hozzájuk fűződő kombinációk a legnagyobb izgalomban tartják városunk közönségét. Az a föltevés, melyre a párbajról fölvetett jegyzőkönyv nyújt alapot hogy a párbaj nem szabályszerűen folyt le, és Brünauer Árpád súlyos sebesülése védtelen állapotában, a földön fekvéskor érte, a végletekig fokozta a kedélyek izgalomát, aminek egyik magyarázatát abban találhatjuk, hogy Brünauer városunk társadalmának egyik igen rokonszenves tagja, kinek válságos állapota mély részvételt kelt. — Alig, hogy a városban híre terjedt a párbaj drámai kimenetelének, a közvélemény a legvégző elkeseredéssel mondott ítéletet Tihanyi felett, ki e felfogás szerint az orviamadással egy színvonalu kimenetelt adott a párbajnak, akár azért, mert fékezhetetlen dühét nem tudta lecsillapítani, akár pedig azért, mert meggyőződött róla, hogy élete a mestervívó Brünauer kezében van. Valóban, a jelen voltak állítása szerint már a párbaj elején Brünauer Tihanyi felett való oly nagy felsőbbségének adta jelét, hogy már az első hasvágásnál, melyet Brünauer Tihanyira mért, kezdett a dolog kivégzés-szerű jelleget ölteni.

Nem a mi hivatásunk körébe vág, hogy e mindenképpen sajnálatos esetből végső következtetéseket vonjunk le. Ezt a kir. törvényszék fogja elintézni, mi pedig már azért sem tehetünk, mert bár az összes segédek által aláírt jegyzőkönyv megállapítja, hogy a sérülés *védtelen állapotában* érte Brünauert, maguk a segédek közt is nézet-elérés forog fenn arra nézve, hogy Tihanyi szándékosan vágott-é akkor, midőn Brünauer már feküdt, továbbá viszont arthatta-e volna Tihanyi a már megkezdett ütést és végül a vágás az esés és az állás — vezényszó nem egy időben történt-e. E kérdések tekintetében nagy eltérések mutatkozik. Tihanyi és Brünauer segédeinek felfogása közt. De azért sem mondhatunk végleges ítéletet, mert a segédek driszkreációrn vannak kötelezve s így

előttünk kimerítő nyilatkozatot nem tehetnek.

Bárhogy történt is, mindenképpen sajnálatos az eset, mint a párbajdívat egy újabb elrettentő példája, melynél még egyáltalában nem állapítható meg, hogy nem két embert tett-e egyszerre tönkre.

Hogy történt a párbaj?

A párbaj lefolyásáról a következő egybehangzó értesítést kaptuk a Jelenvoltaktól:

Mielőtt a felek felálltak, Brünauert figyelmeztették segédek, hogy gummi saru cipője nem megfelelő, de Brünauer ragaszkodott hozzá.

Az első összecsapásnál, — mint említettük, — Brünauer hatalmas vágást mért Tihanyi gyomrára; átvágta a bandagot, de az ütés Tihanyi nadrágjában megakadt. Az ütés erejétől Tihanyi megtántorodott, amit Brünauer nem használt ki, hanem visszahúzódott. A második összecsapásnál történt a sebesülés és erre utaz elternek a jelen voltak állításai.

Brünauer elesett és a hátából borzalmasan szökött fel a vérsugár. A teremben levő zongorára fektették és három orvos másfél órán át varrta a 25 centiméter hosszú és 9 centiméter mély sebet. Brünauer mindvégig eszméletlen volt. Közben Tihanyi meghajolt és távozott. Míg varrták a sebet, Brünauer így nyilatkozott:

— Meggyilkoltak. Éreztem, hogy huzta meg bennem a kardot!

A jegyzőkönyv.

A segédek közben megírták a jegyzőkönyvet, melybe a párbajvezető nyilatkozatait is fölvetették. A jegyzőkönyv szerint a vágás védtelen állapotban érte Brünauert, a segédek az ügyet a lovagiaság szabályai szerint nem tekintik befejezettnek és további elbírálás végett jelentést tesznek a kir. ügyésznek.

A följelentést tegnap meg is tették a rendőrségnek, mely Tihanyit azonnal kihallgatta.

Két szemtanu.

Említettük, hogy a segédek felfogása teljesen eltér a vágás és Brünauer esésének időrendjére vonatkozólag. Az egyik jelen volt a következőket látta:

— Brünauer elbukott. Teljesen elterült a földön, homloka érintette a padlót. Határozottan vallani fogom, hogy Tihanyi egy rövid vágást mért Brünauer felé és midőn ezzel nem érte el, a második vágást, melyet a kar mozdulatlanágával tisztán csuklóval mért, már a fekvő Brünauerre mért. A vágás mozdulata olyan volt, mint ha a porba akarnánk vonalakat húzni. Különben is Brünauer sérülése testének olyan részén van, melyet Tihanyi csak ellenfele fekvő helyzetében közelíthetett meg.

A másik szemtanu azt mondja, hogy a vágás az esés és az állás vezényszó nem részletezhető pillanatnyi időközökben történt és ez a szemtanu meggyőződése szerint Tihanyi javára állapítja meg az eseményeket.

Az orvosi látélet.

A bűnügyi feljelentéshez, melyet a főkapitánysághoz tettek a párbajsegédek, ma csatolta dr. Góds Lipót rendőrorvos látéletét, melyet a súlyosan sebesült Brünauer Árpád sérüléséről felvett. A látéletből közöljük az alábbiakat:

A sérülések a következők: 1. A hát jobb felén, részben a lapocka, részben pedig a hársántul fekvő bordák fölött a negyedik borda magasságától egészen a tizedik bordáig a lapockavonalban részatosan, felül és külső la-

dalon egy tenyérryre a jobb hónalj fölött kiindulól a közép felé a gerincoszlop mellé, de ettől körülbelül 12 cm-nyire a tizedik bordáig terjedő 25 cm. hosszú és közepén 12 cm-nyire tátongó, az összes háizmokon áthatoló, síma oldalakkal bíró, — mindkét végén hegyben végződő folytonossági hiány találtattott, melynek mélyében a teljesen napfényre került bordák észleltettek; a bordákon a csont-hártya is megsérült. A háizmok között fekvő üterek, visszerek és idegek ennek folytán mind átvágtattak.

2. Ezen leírt sérülés alatt körülbelül 8 cm távolságra a tizenegyedik és tizenkettedik borda magasságában a hát jobb felén egy hársántul haladó 4 cm. hosszú, a közepén egy fél centiméternyire tátongó síma oldalakkal bíró, mindkét végén hegyben végződő, a felhám és szarvtelegen áthatoló folytonossági hiány találtattott.

Leír ezen a két, kardvágások által okozott sérülésen kívül a látélet még egy kisebb sebet, mely akkor érte Brünauert, midőn a párbaj körben megcsuszva elesett. Ez a jelentéktelen bőrhörzölés a jobb térden van.

Az orvosi vélemény szerint a gyógyulás 4-6 héttig tarthat és a rengeteg házim átvágása következtében a jobb kar részleges bénasága fog beállni. Azonban hónapok elmúltával, mint remélni lehet, el fog tűnni.

Brünauer és Tihanyi.

Mint említettük, Brünauer Árpádnak az volt az érzése, hogy a vágás őt fekvő állapotában érte és úgy érezte, hogy a kardot a hátán végig hásták. Brünauer állapota igen súlyos, de aggodalomra nem ad okot. Mint értesülünk, a rendkívül ügyes varrás folytán a seb nagyon szépen halad a gyógyulás útján.

Hogy ez az izgalmas kérdés minden oldalról meg legyen világítva, meghallgattuk a közvelelőnül érdekelt Tihanyi László gyógyszerészegédet is. A fővárosi lapok közleménynek hatása alatt nagyon izgatott hangulatban és feldult lelki állapotban fogadott bennünket.

— Egész életemben gentlemannek tartottam magamat és olyan körökben forogtam, hol a férfi-becsület az élet minden értéke. Most ezek a tarthatatlan és valótlán hírek bejárják az egész országot és én ártatlanul tönkre vagyok téve.

— Biztosíthatom az urakat — mondta nagy elkeseredéssel — hogy ebben az ügyben semmi vétek nem terhel, ártatlan és intakt vagyok. Persze én most jöttem ide, ellentélem pedig rég óta itt lakik, természetes, hogy az általános rokonszenvedés irányul és engem alaptalanul elítélnék.

Ezután így mondta el a párbaj lefolyását: Brünauer csak akart alkalmazni olyképpen, hogy teljesen mély állásba helyezkedett, alig ért a gyomromig. Ily helyzetben ugrott jobb oldalához, majd innen átakart ugrani baloldalára. Nekem ettől kellett tartanom, hogy alulról felvág, ezért csuklógátsával pariroztam. Ilyen vágással értem Brünauer fedetlen lapockáját s ugyanabban a pillanatban elbukott az ellenfél. Ebben semmi rendkívül sincs, mert abban csak avatatlanok látnak rendkívülit, hogy valakinek párbajban megsebesül a háta. Nem ez az első eset és ha az egyik fél mély állásba helyezkedve ugrik, ennek kiteszi magát. A párbaj korrekt volt, ezt több szemtanu is mondja és afelel nyugodt vagyok, hogy ez fog kiderülni a tárgyaláson is.

A kir. ügyész nyilatkozata.

Munkatársunk felkereste ez ügyben Jarozy Iván kir. ügyészt, ki azonban semmi konkrétet nem mondhatott még és nagy általánosságban csak a következő kijelentéseket tette:

— Egyelőre csak a rendőr-főkapitány ur szóbeli jelentéséből és a Zala közleményéből ismerem a dolgot. Nem tudom még, volta képpen, nem csupán egyszerű párviadal vétéséről van e szó. Ez persze csak akkor lehetetséges, ha a párba a codex szabályának pontos betartásával végződött. De ha nem így történt az eset, hanem a párba szabályok szándékos mellőzésével akkor nem maradhat el a büntetőjogi felelősségre vonás. Ennek a mértéke pedig attól függ, hogy a sérülés milyen súlyos.

Négy, esetleg hat hétig fog Brünner gyöngyösi, — vetette közbe munkatársunk.

Szóval 20 napon túl, — folytatta az ügyész. Akkor súlyos testisértés büntette lehet a vád. De ismétlem, még nem tudok semmit sem

Mit szól hozzá a büntetőjog?

A magyar büntetőjog a párba, engedve a társadalmi életfelfogásának, privilegizált bűncselekménynek minősíti, ha rendben folyik le, de a közönséges bűncselekménynél szigorubbán bünteti, ha valamelyik párbaívó fél a párba szabályait szándékosan megsérti. Ide vonatkozik a büntető törvénykönyv 299. §-a, mely így szól:

„Azon párbaívó, a ki a párbaívásának szokásos vagy kölcsönös egyetértéssel megállapított szabályait megszegte és annak következtében ellenfelét megölte: a szándékos emberölés, ha pedig megsebesítette: súlyos testi sértés büntetési meghatározott büntetéssel (302 §) büntetendő. A jelen szakaszban meghatározott esetekben a segédek mint bűnrészesek büntetendők.”

A súlyos testi sértés minimális büntetése 6 havi börtön, ha azonban a sérülés következtében valamely nevezetesebb tagját elvesztette vagy az használhatatlanná vált, még súlyosabb büntetés alá esik. Ez a büntetés ér nemcsak azt a párbaívót, aki megsérti a szabályokat, hanem a segédek is, még pedig nemcsak a bűnös fél segédét, hanem az összes segédek, akár meg akarták akadályozni a párba, akár nem, akár meg tudták volna akadályozni a párba, akár nem. A segédek azért bünteti a közönséges részességi szabályokat figyelmen kívül hagyva a törvény szigoruabban, mert a párba megkezdése után a segédek feladata, akárkit képviselnek is, egységesen t. i. az, hogy saját életük kockáztatásával is megakadályozzák azt, hogy szabálytalanság ne történjék (Csal. párba kódex 112. §-a, Finkey Büntetőjog 574 oldal, Fayer Büntetőjog 207. oldal, a vonatkozó Jogtud. Közlöny 1883 évfolyam 407. oldal).

A párba szabályok kétségtelen megsértése, ha valamelyik fél az „Áll” veszenyszó után vágja meg felét, vagy pedig veszenyszó híján is lefegyverezett vagy elbukott ellenfelét sebesítette meg.

A büntethetőség a fent írt mérvben csak akkor áll be, ha a szabályok megszegése szándékos. E szándékosság alatt természetesen nem azt kell érteni, hogy a bűnös fél, a párba előtt közlegyszó okiratot ad arról, hogy a szabályokat meg fogja sérteni, hanem elegendő a magyar büntetőjog szerint az, ha annak tudatában volt, amikor megsebesítette ellenfelét, hogy ez a szabályok megsértésével történik. Ha tehát hallotta a veszenyszót (Képes-féle eset) vagy látta elesni ellenfelét, akkor cselekménye okvetlenül szándékos.

TRAPPISTA
GRANDE LIKÖR

TRAPPISTA
CACAO LIKÖR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ES LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA alyák gyártmányai.

Halálos párba a cigányputrik között.

Esküdtszéki tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

A dánosi cigányok bűnyüének főtárgyalására emlékeztető esküdtszéki tárgyalás folyt ma nagykanizsai törvényszéken. Ennek a szenvedélyes élénksgű utófajnak tipikus képviselője a két vádlott és az a 4—5 cigánytanu, kiket ma kihallgattak. Mivel pedig a vádlottak védekeztek és mindenképpen megcáfolni igyekeztek a terhelő tanu vallomását, elképzelhető az a dobhártyát repegető zsvaj, ami egy-egy nagyobb utközö pont körül kifejlődött. Eleinte a hallgatóság soraiban is nagy számmal voltak képviselve érdeklődő fajkonok, cigányok és cigányasszonyok karjaiban apró purdikkal, akik nem egyszer szintén belevisitottak a tárgyalásba, tiltakozva egy-egy vádlott vagy tanuelőadása ellen, vagy helyeselve azt. A dolog vége természetesen az lett, hogy a fogadatlán prókátorokat karhatalommal eltávolították a publikum közül, de azért még mindig éppen elég dolga akadt a tárgyalást vezető elnöknek azzal, hogy a hivatalosan jelenlevő fárao ivadékok között rendet tartson, hogy egyszerre mindig csak az beszéljen, kit szólítanak, vagy kérdeznek.

A vád tárgya és előzményei a következők: F. évi január hó 22-én a híres récei cigányasszony Kalányos Treszka és fia: Kolompár (Kalányos) Jóska valamint Bogdán Mátyás récei cigányok eljöttek meglátogatni a kiskanizsai hártárban sátorozó cigányokat, kik között egy Fáni nevű öreg cigányasszony halálosan beteg volt. A cigányok Kiskanizsán a faluban találkoztak Lakatos (Vörös) Györggyel, ennek feleségével Kolompár Rozival és két fiukkal Mátyással és Györggyel. Kolompár (Kalányos) Jóska és Lakatos (Vörös) György bementek Kiskanizsán a Faics-féle korcsmába, ahol délutánig vagy 5—6 liter bort ittak meg, de részeg egyik sem lett. Lakatos ekkor kint várakozó családjával felült szekerükre és a kiskanizsai véderdónél felállított sátraikhoz ment.

Alig mult el azonban félóra, midőn Kolompárék is megérkeztek a sátrakhoz Lakatosék nagy meglepetésére. Kolompár ekkor előadta tulajdonképpeni okát látogatásuknak. Hogy t. i. egy jó „fogás” van a környéken kilátásban, de a sikerhez feltétlenül szükség van kocsiira, adja hát oda Lakatos Gyuri kölcsön a szekerét és lovait.

— Én tisztességes vagyok, — jelentette ki a tanu szerint Lakatos, — én nem megyek lopni.

Próbálták rábeszélni anya és fiu a jó utról letérni vonakodó cigányt, hog, tartson velük, de ez hajthatatlan maradt. Az öreg cigányasszonyt annyira dühbe hozta a cigány vonakodása, hogy hirtelen felindultságában nagykendőjét Vörös Gyuri fejére dobta, azzal a védekezésre képtelenné tette és így kiáltott fiának: „Szurd le gyorsan”. És Kolompár Jóska eleget tett anyja kívánságának, rárontott az édes anyja, egy 40 éves cigányasszony által lenyitgözött férfira, élesre fent kését a nyakába, majd kétszer a hátába döfte. A nyakvágás halálos volt. A gyilkos tör átvágta az áldozat hónaljüterét és a visszeret, minek következtében ez rövid félórai kintlódás után elvérzett. A vád: halált okozó súlyos testi sértés.

A bíróság a kisorsolt 12 esküdtön kívül a következő szakbírósból áll: Elnök: dr. Kenedy Imre, szavazó bírák: dr. Fischer József és Gyenes Sándor, ügyész: dr. Molnár Jenő, védők: dr. Friedl Özn és dr. Balázs Zsigmond, orvos-szakértők: a törvényszéki orvosok.

A megvádolt cigány azzal védekezett, hogy Lakatos őt egy hasábfával megtámadta és fejbe vágta, mire csupán önvédelemből használta bicskáját. Anyja pedig, a másik vádlott, az egész ügyben való részességét letagadja. „Nem is nyultam én a Vereshez, csokolom a nagyságos ügyész urak kezét, lábát, úgy segítsen a devla.”

A tanu azonban mindennek az ellenkezőjét vallják és akárhogy ugrál Kolompár és bárhogy visít is bele a tanu vallomásába a vádlott asszony, azok nagyon terhelően vallottak.

Délig befejezték az összes kihallgatásokat és az ügyész megszövegezte kérdéseit, a melyek fölött keletkezett vita után a tárgyalást délután 3 óráig felfüggesztették.

Hírek.

— A zalamegyei függetlenségi párt népgyűlései. A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt legközelebb e hó 14-én délelőtt 11 órakor tart népgyűlést Tapolcán és e hó 21-én, délelőtt 11 órakor Nován. Mindkét népgyűlés nagy sikerűnek ígérkezik.

— Megyebizottsági tagválasztás. Zalaegerszegben a mult héten megejtett választáson dr. Korbai Károly polgármestert törvényhatósági bizottsági taggá választották.

— Képviselőtestületi közgyűlés. Zalaegerszeg város képviselőtestülete szombaton délután 4 órakor dr. Korbai Károly polgármester elnökléte alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen következő ügyek kerültek tárgyalás és elintézés alá.

Dr. Gráner Adolffól az ovoda céljaira megvásárolni szándékolta házra vonatkozó adásvevési jogügylet tárgyalása, tekintettel arra, — hogy a képviselőök nem jelentek meg a kellő számban, újabb 30 napra elhalasztott. — E tárgyban f. 1909. évi december hó 2-án fogunk új közgyűlést tartani s azon hoz majd a képviselőtestület végleges határozatot.

A Faragó Béla városi képviselő elhalálása következtében megüresedett városi képviselői helyre sorrend szerint következő legközelebbi póttag gyanánt Szakony Józsefet hívják be.

A villanyvilágítási bizottságban megüresedett helyekre Gráner Gézát, Köbller Edét és Soronc Józsefet választották meg.

A városi takarékpénztár felállításának ügye azon okból, mert az kellően előkészítve niu-

csen, s az alapszabályokat nem tárgyalták le a bizottságban, a napirendről levették, azonban elhatározták, hogy egy legközelebb megtartandó rendkívüli közgyűlés foglalkozik majd ennek a kérdésnek a megoldásával. A szép számban jelenvolt képviselők hangulatából ítélve, a városi takarékpénztár létesítése biztosított van; mert minden érdekelt ember belátja ennek az intézménynek a városra való előnyös s hasznos voltát.

A bécsi magyar egyesület kérelmére elhatározták, hogy a város 5 egymást követő évre az egyesületbe évi 10 korona tagdíj fizetésének kötelezettsége mellett pártoló tag gyanánt belép.

Grünwald A. adár zsalogorszegi lakos azon kérelmét, hogy az általa kibérelt Fehérképi kocsmája után járó haszonbér egy részét a város engedje el, elutasította a közgyűlés, mert kérelmező a bériemény tárgyát azon idő alatt is használta, a mely időre a bér elengedését kérte és így kérelme indokolatlan.

— **Tanítói áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Dávidovics György* csongrád—mindszenti állami elemi iskolai tanítót a Venczel Rezső igazgatótanító nyugdíjazásával megfűrésedett állásra a nagykanizsai állami elemi iskolához áthelyezte.

— **Gyászrovat.** *Vormes Oszkár*, Welaz Mór nagykanizsai kereskedő fia tegnap 21 éves korában meghalt. Temetése ma délután folyt le.

— **Egyházmegyei hírek.** Brandt Ferenc zsalogorszegi káplánt Tótszerdahelyre, Supka Márton törökkoppányi káplánt Zalaszentbalázásra dlszponálták.

— **Véres kártyázás.** *Crácz József* kiskanizsai munkás tegnap este Kiskanizsán a Habjanec-féle kocsmában kártyázott Kovács Király István nevű barátjával. A máriának azonban véres vége lett. Valami baj volt az adut körül, vagy mi történt, denike Kovács zsebkését Crácz József házába vágta és a tődejében jól megforgatta. A súlyosan sérült partnert a mentők életveszélyes sebével a kórházba szállították.

— **Nászagy helyett prics.** Pabocsa (Boosker) László gyári munkás az éjszaka Róth Laura Erzsébeti lakásába akart bejutni egy nőismerőséhez, ki ott szolgálatban van. A leány azonban nem akarta a későn érkező Don Jüant bebocsájtani, mire ez hatalmas pátáliát csapott a népes ház második emeletén, és a hatalmas konyháknak minden ablakát beverte. A házbeliek rendőrről küldtek, ki a bangos éjjeli látogatót, aki megpróbált beszezelni, bekísérte és a priccare tekintet. Nagy álmélkodással ébredt itt fel ma reggel Pabocsa és sehogyan sem tudta megérteni, hogy kerülhetett a rideg deszka ágyra.

— **Osztrák—magyar személyforgalom.** A magyar királyi Államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a magyar és osztrák vasutaknak egymásközti közvetlen személyforgalmára vonatkozó díjszabások 1910 január hó 1-én új kiadásban jelennek meg, mely részben lecsökkent, részben felmért menetidőket tartalmaz.

— **Agyonvert legény.** Gál János zsalozentbalázsi szolgalegény nemrég összevezetett Péntek Vendellé, ainek azt ígérgette, hogy a halál fia lesz Péntekben lorrort a méreg, de nem mert egyedül Gállal kikezdeni, hanem összenedte barátait, Beke Józsefet, Kovács Vendelt, Vörös Pétert és Boros Mihályt s négyen lesték az ellenfelet. Gál szerdán együtt ért haza gazdájával, László István polgárral. László bement a kocsmába, a legény pedig haza küldte. Az őt jőbarát

a kocsmája előtt várakozott s amikor Gál kijött, azonnal közrefogták. Ez látta a vesszedelmet és futásnak eredt, az át ember pedig üldözte. Egyik egy árnóydíjjal Gál fejbe ütötte, amire ez lerogyott. Az üldözők még néhányszor fejbe verték az eszméletlen embert, Péntek pedig bionkájával a szemébe szurt s azáját a föléig felhajtotta. Gál két napig tartó kínos szenvedés után meghalt.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyeszeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben, mint vidékre is. Arjegyzékinyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik
osztálysorsjegyet 2239

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyirodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.
Játéktervek és húzást listromok ingyen.

Táviratok

és telefonjelentések.

Makótól az Országos kaszinóig.

A makói nyilvánvaló nagy siker.

Kossuth csatlakozik Justhoz?

Tárgyalások a pártegység érdekében.

Makó, november 8. *Justh Gyula* tegnapi beszámolója után bankettet rendeztek a Korona szállóban a képviselők tiszteletére. A terem zsúfolásig tele volt. A vacsorán *Justh Gyula* beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy az önálló bank és az önálló vám terület követelése mellett *rendületlenül kitart* és ezekből egy jótányit sem enged. Ez a mai nap — ugymond — kárpótol a szenvedésekért, melyeket hónapokon át el kellett szenvednünk azért, mert az önálló bankért törhetetlenül küzdöttünk.

A banketten még több beszéd hangzott el. Éjjel *Justhot* és a képviselőket tízezer főnyi tömeg fátylászmenettel kísérte a pályaudvarra, szívdobogóval ünnepelve a képviselőket és énekelve a Kossuth nótát. A pályaudvaron *Justh* megköszönte s nagyszéű fogadtatást, kéri, tartssanak ki szilárdan és igéri, hogy ő törhetetlen marad.

Budapest, november 8. A ma reggel kiadott hivatalos jelentés szerint az országos kaszinóbeli ebédén *hetvenöt*, Makón pedig *kilencvennégy* képviselő vett részt. Kétségtelen, hogy a többség *Justh Gyula* részén van.

Makó, november 8. Az előzől függetlenségi párt tegnapi népgyűlése határozati javaslatot fogadott el, melyben kimondta, hogy

mivel az ország boldogulásának legfontosabb alapköve a gazdasági önállóság, követeli az önálló bank és az önálló vámterület felállítását.

Budapest, november 8. *Justh Gyula* és a kíséretében volt képviselők ma reggel érkeztek Budapestre. *Justhot* a délelőtt folyamán számos képviselő fölkereste, hogy a függetlenségi párt mellobbi pártterkekezitének összehívását vele megbeszéljék. Azt kívánják, hogy a párt legközelebb *hozzon döntést* és szólítsa fel a képviselőket, hogy *akik nem hives a bankkövetelés programjának, azok lépjenek ki a függetlenségi pártból*. Minden jel arra mutat, hogy *Kossuth Ferenc felállításánál csatlakozni fog a Makón volt csoporthoz*. Ehhez a kezdeményezés már megtörtént. Ma *Kossuthal Tóth János államtitkár és Batthyány Tivadar gróf* hosszasan tárgyaltak. — Államános a fellegás, hogy az egész függetlenségi párt az önálló bank követelésének alapjára helyezkedik.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécs, november 8. *Wekerle Sándor* miniszterelnökkel *Zichy Aladár* gróffal ma ide érkezett. *Wekerle* délelőtt a külügyminiszterrel tanácskozott és délután 1 órakor külföldi kihallgatáson jelent meg a királynál.

Tauszky félmillió családja.

Budapest, nov. 8. *Tauszky Lipót*, a Tauszky féle budapesti híres butorszállító cég főnöke és tulajdonosa félmillió koronás család elküvetése után nyomtalanul eltűnt. A vizsgálóbíró a milliomos cégtulajdonos ellen körözést rendelt el. Az eset a fővárosban óriási szenzációt keltett.

A Haverda ügy tárgyalása.

Szabadka nov. 8. Ma felolvasták a tegnapi érkezett iratokat. Ma délelőtt még kihallgatták *Vojtha* ujan beidézett tanuit, délután pedig az orvosszakértők terjesztették elő szakvéleményüket. Ítélet szerdára várható.

A kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás

SALVATOR

vase- és hólyagbajoknak, köszvénynek, csukorbetegségnek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártényitkokorcsodában vagy a Salvo-Lipódon
Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Kudorfstr. 4.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —

(Távirat.)

R pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 771.—, Osztrák hitelrészvény 658.—, 4% magyar koronajáradék 91.70, Kereskedelmi bank részvény 3470.—, Salgótarjáni kőszénbánya részvény 623.—, Rimamurányi vasmű részvény 660.60, Adria tengerhajózás részvény 431.—, Hazai bank részv. 290.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 6.

Közaru-üzlet

Buza öt fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet

Buza 1910. április 14-08, Buza 1910. október 11.70, Rossz 1910. április 10.23, Zab 1910. április 7.63, Tengeri 1910. május 6.81.

Egy szolid 13—15 éves leány

fizetéssel felirónónek felvétetik a Polgári Egylet vendéglőjében. 3292—2

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.Műveltség, béli kintetások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldésnél:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

Makói tanulságok.

Nagykanizsa, november 9.

A hatvanbetes újságok ugyancsak erősen megverték a nagydobot a budapesti Országos Kaszinóba összehívott estebéd mellett azzal a nagyon is könnyen megérthető, sőt igazán féltreírhetetlen céllal, hogy Justh Gyulának makói kivonulása okvetlenül csütörtököt mondjon.

És lón, hogy a makói kivonulás ugyancsak fényesen sikerült, a budapesti estebéd pedig csak hajszálon mulott, hogy meg nem savanyodott teljesen.

Makó eddig csak arról volt nevezetes, hogy messzeséget Jeruzsálemről. November 7-ike óta most már arról is nevezetes, hogy közelebb van a budapesti Royalklubhoz, mint a budapesti Országos Kaszinó.

Ezt pedig azért mértük konstatálni, — mert november 7-én vasárnapon az történt, hogy Makón Justh Gyula megjelent választókerületében; a budapesti Országos Kaszinóban pedig estebédet rendeztek Kossuth Ferenc tiszteletére. Mindkét helyre meghívták a függetlenségi és negyvennyolcas képviselőket a budapesti Royalklub tagjait. És megtörtént, hogy az Országos Kaszinóba csak hatvanegyen mentek el, Makóra pedig kilencvennégyen.

Pedig hát hideg, szélviharos, téli idő volt. Ugy hisszük, hogy kényelmi és egyéb szempontokból is sokkal könnyebb lett volna az Országos Kaszinóba gummiradlezni vagy automobilozni, mint Makóra utazni ilyen kritikus téli időben kényelmetlen átszállásokkal és egyéb kellemetlenségek kilitásával.

Ámde a Makóra utazó Justh Gyula vitt magával egy olyan hatalmas mágnest, amely egyszerre közelebb hozta Makót a budapesti függetlenségi és negyvennyolcas párti klubhelyiséghez, mint amilyen közel van hozzá rendezettség méret szerint az Országos Kaszinó. Ez a mágnes az a törhetetlen kitarás és minden megalkuvást elementáris erővel elsöprő, nyílt hitvallás volt, mellyel Justh Gyula az önálló magyar bank mellett állást foglalt. Ez a lángoló, nemzetszavató, szinte varázslatos lelkesedés, ez bővölte meg a függetlenségi és negyvennyolcas párt képviselő tagjainak lelkét; ez ragadta őket magával; mert megérezték, fölismerték benne a nemzeti akarat-erőnek azt az előlthatatlan, hatalmas, szent tüst, melyen — mint maglyatűzőn — el kell hamvadni a magyar nemzet jogos érdekeit már századokon át mindig következetesen eltemető megalkuvás elvrongyolainak.

Nos hát, ha azt a vasárnapi estebédet az Országos Kaszinóban csakugyan azért rendezték, hogy Makó vonzza-e jobban a függetlenségi képviselőket vagy az Országos

Kaszinó: most már napnál fényesebben világítja meg a nyílt valóságot, vagy — amint a jogászok mondják — a való tény az az elvitathatatlan eredmény, hogy Makó került ki győztesen a versenyzésből.

Most már világosan állhat mindenki előtt, hogy az a gonosz bécsi terv, mely a függetlenségi párt erős megbontására célozott, teljesen dugába dűlt; mert a képviselők többsége határozottan egy állásponton, az önálló magyar bank álláspontján van. Az a nyolcvan képviselő, aki se Makón, se az estebédén meg nem jelent, bizonyosan Makón jelent volna meg, ha a zordon idő engedte volna. Őket csak ez tarthatta vissza; mint ahogy vármegyénk főispánját Batthyány Pál grófot, az önálló magyar bank tántoríthatatlan bajnokát is, csupán a zordon idő tartotta itthon. Ellenben az Országos Kaszinóba bizonyára elment mindenki, aki csak tüntetni akart Makó ellen. Minden tulás nélkül megállapíthatjuk tehát, hogy Justh Gyula mellett 174 képviselő foglalt állást, Kossuth Ferenc mellett pedig csak 74.

Ugy tudjuk, hogy most már össze fogják hívni a függetlenségi és negyvennyolcas pártot értekezletre, s ott egyenesen felhívják azokat, akik az önálló magyar banknak 1911 ben és az önálló vámterületnek 1917-ben való felállítását mellett nem foglaltak állást, — hogy lépjenek ki a pártból.

Erős a hitünk, hogy ezen az értekezleten fog még csak igazán hatalmas fiaskóba fullni a bécsi pártbontási terv; mert nemcsak a hatalom mezadagjaival elcsalogatott párttagok, hanem a miniszteri diszkreció hálójába ravaszul belefont Kossuth Ferenc is bizonyára a magyar banknak és önálló vámterületnek a jelzett években való felállítását mellett foglaltak állást. Így aztán a bécsi manőverek megint csak erős egységben, tömörségben láthatják a pártot, mely — amiként megirtuk — kezében tartja a helyzet kulcsát.

Zalamegye Makón volt.

— Saját tudósítóminktól. —

Mióta a függetlenségi pártban a szakadás árnya kísértett, nem került le naprendről annak a kérdésnek a feltevése, hogy ki és kik mellett van az ország, de bennünket az a kérdéslehetőség is érdekelt: ki mellett van Zalamegye?

Er nem kérdés többé, bár eddig is csak a kishitűség és a bizalmatlanság kételkedhetett. Megtörtént, hogy a függetlenségi párt egyszerre két lobogót szerezett a földbe: egyet az Országos Kaszinó ebédijében s egyet a makói népgyűlésen. Ott a megadás, a megalkuvás, a behódolás lobogóját, Makón pedig a nemzeti jogok mellett való szilárd kitarását.

Zalamegye ez utóbbi lobogó alá vonult Zalamegyének négy függetlenségi orsz. képviselője van. Eack közül Eitner Zsigmond és Dobrovics Milán személyesen jelentek meg Makón, Batthyány József gróf orsz. képviselő pedig, kit egészségi állapota akadályozott a megjelenésben, táviratilag bejelentette a csatlakozást. Ugyanezt tette a mi eszményi hevíltető főispánunk, Batthyány Pál gróf is; továbbá a makói népgyűlést táviratilag üdvözölték: a nagykanizsai függetlenségi párt nevében dr. Hajdu Gyula és Tripammer Gyula pártelnökök és a zalaszentiúrci függetlenségi választók.

Zalamegyén-k ezek ama politikai tényezői, melyek vasárnap megszólaltak, és akik nem nyilatkoztak közülnk, mert nem fogták fel az országos vélemény nyilvánítás fontosságát és szükségét, azok is a makói sikert várták és óhajtották.

Tehát leszegezzük azt a tényt, hogy Zalamegye azok táborában van, kiket magyar nemzeti aspirációk, alkotmányos követelések teljesülése hevítettek, nem pedig miniszteri tárcák és bécsi váll eregetések.

A válság fordulópontja.

Wekerle második kihallgatása.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A most folyó politikai válság történetébe elsöndü kritikus napokként helyezkedik be csütörtök és péntek. Csütörtökön a függetlenségi párt értekezletét tart és ezen a párt további sorsára vonatkozó döntő határozatokhoz, péntekre pedig a képviselőházt hívták össze. Ma még nem tudni, hogy a képviselőház tárgyalni fogja-e a bankügyet, de semmi esetre sincs ez kizárva.

Wekerle Sándor miniszterelnököt a király ma is fogadta kihallgatáson. Úgy látszik: a király már engedett merev álláspontjából, azonban a makói eredmény sem tette még azt a hatást, hogy a pártok kooperációjának tervét eljette volna.

A mai nap politikai eseményei a következők:

Bécs, november 9.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt hosszas tanácskozott Zichy Aladár gróf személye körüli miniszterrel, majd Aehrenthal gróf külügyminiszter látogatását fogadta. — Ezután Wekerle fölkereste Bienerth báró osztrák miniszterelnököt és vele tanácskozott.

A király délelőtt 10 órakor Bienerth, utána pedig Aehrenthal grófot fogadta külön kihallgatáson és mint beavatott forrásból jelentik, velük a magyar politikai válsággal összefüggő ügyekről tárgyalt.

Bécs, november 9.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután fél 2 órakor kihallgatáson jelent meg a király előtt és e távirat feladásakor még tart az audiencia.

Budapest, november 9.

Politikai körökben az a meggyőződés uralkodik, hogy a válság döntő eseményei nem Bécsben, hanem Budapesten folynak le és pedig a függetlenségi párt csütörtöki értekezletén és a képviselőház ülésén. Ezért azt hiszik, hogy a miniszterelnök bécsi útjának nem lesz pozitív eredménye. Nagy feltűnést kelt a külügyminiszter lapjának, a Frenkenblattnak mai vezércikke, melyben a többek közt ezt írja:

— Kossuth és Jusch közt a politikai módszer és taktika tekintetében oly nagy örvény tántorg, hogy ennek áthidalása teljesen ki van zárva. Jusch makói beszéde siettetti a párt ketté szakadását. Magyarország politikai viszonyainak konszolidációja érdekében üdvös, hogy ide fejlődtek a dolgok, mert semmi sem árthatmasabb a politikai bizonytalanságnál.

Budapest, november 9.

Jusch Gyulát ma nagyon sok képviselő fölkereste a képviselőházban és vele tanácskoztak. Jusch bizik benne, hogy azoknak a képviselőknek nagy része, kik sem Makón, sem az ország kaszinójában nem jelentek meg, szintén az önálló bank követelésének alapján áll.

Gyilkoltak a vadászok.

Megölték egy csendőrt.

Véres harc az inkei határon.

— Saját tudósítások.

Véres tragédia játszódott le tegnap előtt éjjel a városunkhoz alig néhány kilométernyire fekvő Ihárosberény és Inke között fekvő erdőben. Agyonlőtték egy csendőrt, aki kötelessége teljesítése közben az erdőt járta a vadászok után.

Ejféli után 2 óraker az erdő sötétjében leste a csendőr a vadászokat, már nyomukba is akad, amikor a már menekülő gazok egyike kevés távolságról visszafordult és mellé lötte a csendőrt, aki holtan bukott el az ősi fátalakkal borított földre.

Magyar közigazgatásunk egyik legkitűnőbb szerve a csendőrség, amelynek szelleme minden emberében élő öntudattá válik és amelynek működése szinte pártatlan az európai közrendészeti hatóságoknak működésével szemben. Éppen azért minden olyan esemény, amelynél a csendőrséget, vagy csak annak egyes tagját is, vereség, baj éri, szomorú megdöbbenést kelt. Így van ez az inkei esettel, amikor a kötelességet teljesítő csendőrt földre terít az öldökölt gazemberek.

A tragikus esetről tudósítunk a következők:

A golyakuti fácánosban.

A csurgói járás főszolgabírájához a vadászati szezon megnyitja óta érkeztek be panaszok, hogy a vadállományt nagyban pusztítják a vadászok s hogy észszerűként sűrű egymásutánban lehet hallani a vadászok lövéseit.

Legutóbb az Ihárosberény és Inke között elterülő golyakuti fácánosban tettek sok kárt a vadászok, ahol nemcsak fácánt, foglyot és nyulat, de őzet és nagyobb vadat is ejtettek. A csendőrségnek is jelentést tettek a dologról, a mely meg is indította a nyomozást, ez azonban eddig még eredményre nem vezetett s a vadászokat nem sikerült megcsapni.

Nyomokat, amelyek arra vallottak, hogy az erdőben vadászok jártak, mindig találtak, sőt több megsebesített s később elhunyt állat hullájára is akadtak, de semmiféle olyan jelet nem sikerült fölfedezni, amelynek alapján a vadászok kiletét is ki lehetett volna deríteni.

A sikeres nyomozás.

Végre is sikerült annyit megállapítani, hogy melyik irányban szoktak legfőbb eset-

ben a vadászok az erdőben átvonulni. Ugy látszik azonban ezek la meszt vették az erőlyes nyomozásnak és óvatosabbak lettek. Ekkor a csendőrség a nyomozással látszólag fölhagyott, csakhogy kelepőbe csalja a vadászokat. Ez sikerült is.

Tegnapelőtt este Szabó Balázs Ihárosberényi csendőr egy társával újra kivonult a golyakuti erdőbe s ott lesbe állott. Éjféltűn egy óraker észrevették, hogy járnak az erdőbe, még pedig a leshegy irányában, úgy, hogy feltétlenül a csendőrök felé kellett közeledniük.

Harc az erdőben.

A csendőrök készen tartott fegyverrel várták a közeledőket, akikről bizonyosan lehetett tudni, hogy azok a vadászok. Hosszu várakozás után Szabótól alig néhány lépésnyire szétvált a sűrű bokor s egymásután több óvatosan közeledő alak bukkant elő, akik közrefektették fegyverrel lépkedtek. Alig tettek azonban néhány lépést, amidőn Szabó Balázs csendőr fölemelkedett leshegyéről s a vadászokra kiáltott:

— Megálljatok!

A kiáltásra azonban a vadászok visszaugrottak a sűrűbe s rohanó lépésűt zajából halsztartott, hogy futva akartak menekülni.

Szabó Balázs és csendőrtársa a menekülőket után futottak, akik alig néhány méternyi távolságban begúdsoltak előttük.

Egyszerre, amikor az egyik vadász egy terebélyes fa mellé ért, e mögé ugrott, az őt nyomon követő csendőrt félba vette és rálőtt. Szabó Balázs fájdalommal kiáltással csett össze s mire társa hozzáért, Szabó már halott volt.

Az így nyert időt a vadászok főhasználták és elmenekültek.

A vizsgálát.

A szerencsétlen Szabó Balázs társa azonban jelentést tett az esetről az Ihárosberényi őrsparancsnokságnak, amely a szárnyparancsnokságot értesítette. A csendőrőrsparancsnokság a legszigorubb nyomozást indította meg ez ügyben és ma már harminc csendőrt összes pontosították Ihárosberénybe, ahol megindítják a nyomozást.

Székesfehérvárról a helyszínre érkezett Dalmai József hadnagy százados, aki a vizsgálátot vezetni fogja. Tegnap az ő jelenlétében ejtették meg a törvényszéki boncolást, amelyet a csurgói járásbírószág rendelt el.

A részvét.

Ugy a legénység, mint a tisztikar körében nagy részvéttel beszélnek Szabó Balázs haláláról, akit bajtársai is, fő ebbőlvalói is egyaránt szerettek és kötelességűdők, pontos, ügyes embernek ismertek. A legénység és a tisztikar részvétél egy-egy koszorút helyeztek az elhunyt koporsójára, sírjára pedig egy díszes sírkövet állítanak. Temetése ma délután két óraker volt.

Nyerünk!!

Ezen jelző beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet 2239

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrasát felkeresni, s a fenti sorsjegyirodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Jóéltérvek és húzósi lajstromok ingyen.

Hírek.

— **Ügyészségi megbízott.** Az igazságügyminiszteriumi vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Bazsa Dezso toposai gyakori ügyvédet a zalaegerszegi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

— **Az Irodalmi és művészeti kör felolvasása** Vasárnap délután kezdte meg a Nyugatisai irodalmi és művészeti kör ezidei téli felolvasásainak sorát. Az első felolvasás tárgya az Uránia tudományos színház műsoráról volt véve: utazás Rómától—Palermóig. A felolvasó asztalnál Horváth György főgymn. igazgató, a kör elnöke ült, ki nagy hozzáértéssel főleg az antik kor klasszikus emlékeivel foglalkozott élvezetes előadásában. Ezenkívül a dalárda is szerepelt két énekszámmal, nagy hatást érve el fegyelmezett karénekével.

— **A szombati párbaj és az ügyész.** A szombat délutáni vitás kimenetelű párbaj ügyében, mint tegnap közöltük, munkatársunk felkereste Jureczky Iván kir. ügyészt, a nyakanzsal ügyészség vezetőjét is, akit nyilatkozattételre kért fel. A nyilatkozatot körölte a Zala, abba azonban egy tévedés került. Ugyanis a nyilatkozatban az volt olvasható, mintha a kir. ügyész azt mondta volna, hogy amennyiben a körállít esetben 20 naponál tovább tart a sérült gyógyulása, ekkor súlyos testi sértés büntetése lehet a vád. Ez teljesen került a nyilatkozatba. Mert a kir. ügyész a Btk. 299 §-át idézve így fejezte ki magát: „Azon párbajvivő, aki a párvadalmnak szokásos vagy kölcsonös egyetértéssel megállapított szabályait megszegte és annak következtében ellenfelét megsebesítette; a súlyos testi sértés büntetése meghatározott büntetéssel büntetendő. Az a körülmény tehát, hogy meddig tart a sérült gyógyulása, nem a büncselekmény minősítésénél, hanem csupán mint súlyosító körülmény, a büntetés nagyságának megállapításánál jöhet figyelembe.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Kozma Iván beszercebányai pénzügyi fogalmazó gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz végleges minőségben áthelyezte.

— **Vásár áthelyezés.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Zala vármegye területéhez tartozó Kotor községben a minden évben március 9., június 27. és szeptember 30-ra eső országos vásárok, amennyiben ezen határnapok valamelyike vásár vagy ünnepnapokra esnek, ezental állandóan minden évben az ezen határnapokat közvetlenül követő hétköznapon tartassanak meg.

— **Az Arányi nővérek hangversenye.** E héten, szombaton lesz a felsőtemplomi építő bizottság hangversenye. A szablons hangversenyek körén tulcsap e hangverseny a szereplők művészi nagyságának következtében. Az Arányi nővérek, mint majdnem minden igaz magyar nagyság, külföldön nagyobb névvel bírnak. Világlapok hozták a hatalmas német és brit birodalomban arcképeiket. Csodás három nővér ez. Adila, Huba és Joachim tanítványa. Művészete a hegedűjáték telje. Hegedűjét Joachimtól, a hires hegedűművész nagybátyjától örökölte. S a nagy mester halála óta csodás művészetét nem kisebb rezonánccal adja vissza az a híres Straduarus, mely Arányi Adila tulajdona, mint akkor, mikor bossorkányos gyorsasággal Joachim újjal jártak a huruk felett. A másik kis művész Jelly szinten hegedűs. Arányos kis teremts ez. Csodás nemidőroddomséggel áll a pódlumra s csak játéka mutatja benne a nagyot, a művészt abba a kis flegmatikus lelete leányban.

— Szerkesztő ur, álljon oda! A tragédiának is van humor, ezt tudja minden szülőháza járó ember. A szegény Brünauer Árpád még súlyos sérülésében szenved, de már a borzalmasan komoly eset tövén is kibajtanak a megvisszaintult, lecsillapult kedélyek derűs termékei. A legnagyobb humor persze az, — hogy ma nincs ember Nagykanizsán, ki a párbajnak ne lenne szakértője. A legbékésebb családapák, kik becsületbeli ügyeik elintézésével eddig a bíróságot szokták farszian, kik elvi ellenséggel minden lovaglaskodásnak, ma ugy hadonásznak az utcán botokkal és pusztá karjaikkal, bemutatván a lefolyt párbaj képzelt mozzanatait, mint ha nem is a méter, rőf, sommás kereset és egyéb srelid házi állatok vágnának foglalkozásuk körébe, hanem a fényes kard és a rettevetes Uchásius. E békés emberek előkotorják emlékek lezáró lomtárjából valami rég elfeledett párbajszökönyv, párbajsegédség, vagy más ily nagyobb szabásu hadi tény emléket és ezekre hivatkozva megkövetelik, hogy tekintélynek tartásák őket. A kávéházak, társaskörök és a korzó minden zuga, sarka tele van hadonászó emberekkel, kiknek ajkán félelmetesen libben el a kecses »prime, a harsány »szekond,« rövid »terc,« és a kategorikus »Állj!« Eddig terjed ugyanis minden nem párbajozó párbajismerete. A legkomolyabb emberek napfényes délelben csöddületet keltenek a korzó közepén azzal, hogy nekirohannak, ugrálnak, lebujsnak, majd macskaszzerű szökéssel lesmét föllendülnek. Igy mutatványt be szemléltető előadásban Brünauer és Tihanyi párbaját. A városi képviselőtestület egy nagyon komoly tagja meg éppen arra ragadtatta magát, hogy egy hatalmas kirakatot bevágott a botjával, midőn az utcán egy egyes fejrágást akart bemutatni Csodálatos, hogy mi mindnyájan, kik a párbajmániát elterjűk, azt l aszágtalan ellentézési módnak, diuításegnak, sz istenítéletek elődtételes maradéknak tartjuk, éppen egy ily elrettentő esettel szemben, hogy gerjesztjük fel magunkban a tisztéletet a párbaj iránt és az óazi náthától is remegő emberek mily féltékenyen ragaszkodnak abhoz, hogy őket az igazságnak e napjában gáncstalan párbajhősöknek tekintsék. — Egyébként megállapítható, hogy a tárgyat párbaj lefolyásáról a legtöbb embernek téves fogalmat vannak. — Például a Casinóban a párbaj estéjén Tihanyi vágását ugy képzelték, ahogy Szent László pogányirtását az egykoru metszetek feltűntették. A földön lekszik egy kun vitéz, a szent király pedig félrefordított fejfel áll a pogány nyakán. A király áhitatosan mosolyog, miközben kardjával békés nyugalommal, bölcs ráéréssel nyiszálja a pogány nyakát. — Mindent sokat tárgyalták a párbaj, de legtöbbet a Zala szerkesztőségében. Tegnap mintegy 25 ember járt ebben az ügyben nálunk és elvették drága időnk nagy részét. Mindenkinél külön elmélete volt arra nézve, hogy a vágás miként történhetett. Az előadók végül kivétel nélkül belemelegedtek és szemléltetve iluszt álni abarakt az elméletet.

— Szerkesztő ur, álljon oda — Intették a felszólítást szerkesztőnkhoz, ki az első néhány alkalommal nálunk engedett és a vívás kovácson, takácsai és egyéb lakosai rajta próbálták ki, hogy hogy talál az ember lábát, mikor fejbe akar vágni.

A később érkezőknek már nem állt ki a szerkesztő, hanem Istványunkat állította ki, hüdd folyjon egy csepp kék vér is. Végül azonban teljesen megelégtünk a dolgot és

mikor már egész sereg emberi elutasítottunk azzal a kérdésükkel, hogy odaálljunk, elhatározzuk, hogy a legközelebbi elméleti hős, ki a szerkesztőségben a párbajról beszél, rosszul jár. A baleset, egy különben közbécsülésben álló ur, este felé érkezett. Megállt a szerkesztő asztalánál és kezdett hadonászni:

— Tudja, szerkesztő ur, est a párbaj csak én írtam. Mert nézze: az a szék a Tihanyi, én meg vagyok Brünauer. Most én, hopp! nekimegyek, puff! és most ügyesen a hátára vágok egy bandázst.

— Ne számárkodjék — világoztottuk fel, — hiszen a bandázs az kötés és a drogériában árulják. Haem majd mindjárt megmagyarázzuk, hogy történt. Álljon oda!

— Álljon a fene, — remlenkedett a látogató.

— Álljon oda és ne okozkodjék. Nem ütöm meg.

Oda állt. A szerkesztő lett az ellenfél, az Istvány a vezető segéd és ami kellemetlen séget és fizikai fájdalomt huszonöt látogatótól napközben elszenvedtünk, azt leverük eren az egygyen. Kéjjel ütöttük és ő fürte, azt hitte, hogy lovagias embernek ez kötelessége. Végül azonban mégis megharagudott, gorbábkodul kezdett, mire mi rávágtunk még egy hatalmas — bandázst. És ezért ma be vagyunk pödlöve könnyű testi sértés címén. A pör tárgyalásáról majd tudósítunk.

— A nagykanizsai katonai hadastyán egylet, betegsegélyezési és temetkezési alapja javára Závody Albin, dr. Gross Dzsóz, Konold Frigyes és Löwenfeld Joachim dísztagok 20-20 koronát és Steiner Edgárd ur 5 koronát voltak kegyesek adományozni, melyért a testület elnöksége ez uton is köszönetét fejezi ki.

— Halálos baleset. Keszthelyről jelentik: Major József, szentgyörgyvári ispán az esti órákban a kehidai hegyről hajtott egy kocsi a hazafelé. Valószínűleg kissé ittas lehetett, — mert beléhajtott egy árokba, amely a Zala mellett húzódik. A kocsi feborult s az ispán alá került. Mire kocsisa, ki sziatén vele volt, nagy ügyvel bajjal leemelte róla a kocsit, az ispán már halva volt.

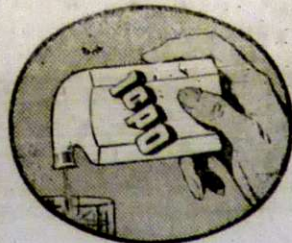
Ajánlatos, ha néha eszünkbe jut, hogy modern ember, reitdszabályai közt, melyet egészsége fentartására követ, a fogak helyes ápolása majd nem a legfontosabb. Gondoljuk meg — és újabb vizsgálatok ezt újolag kétségtelenül bebizonyították — hogy a fogak állapota közérzetünkre sokkal nagyobb befolyást gyakorol, mint azt többnyire hiszik. De csak akkor mondható a fogápolás helyesnek, ha

a fogrontó anyagok, az erjesztő- és fahasztó csírák, melyek a szájban naponta újból képződnek, naponta tételnek ártalmatlanná. Ehhez, mint azt mindenki elképzelheti, szükséges, hogy ily anyagok eltávolíttassanak vagy legalább is káros hatásukban megakadályoztassanak. A fogakhoz közvetlenül tapadó tisztatlanságokat bizonyos fokig eltávolítja a fogkefe, de csak bizonyos fokig; mivel a kefe csak felületesen hat, de az ártalmas

— Vasuti baleset. Tegnap vasuti szerencsétlenség történt Sümegon a baxai országúti átjárónál. A baleset szerencsére emberáldozatot nem követelt, csak egy jármű ökrös pusztult bele. A baleset így történt: Kardos Antal sümegosi földműves hazafelé ballagott szekérével délelőtti 10 óra tájban. Állítása szerint az ökrök előtt ment. A baxai ut átjárójához érve a sorompót felhuzva találta. Tehát bátran keresztül akart haladni rajta, nem is gondolva, hogy vonat érkezhegyék. Mikor a sorompón már belől volt, egyszerre élen föltty figyelmeztette, hogy jön a vonat. Kardosnak csak annyi ideje volt, hogy fejre ugorhatott, így megmenekült. Az ökröket már vissza nem tarthatta. A Sümegről Tapolcára robogó tehervonat mozdonya a jobb ökröt rettenetes ütással vállon sújtotta s aztán mintegy 40 méter távolságra már csak az ökr hulláját toltta maga előtt. Itt végre a mozdony megállott. Az ütéstől a szekér rudja kiszakadt s ezt a másik ökrrel együtt a vasut árkába dobtá. Ez az ökr élethen maradt. A vonatnak a harmadik és negyedik kocsija kiugrott. A vasuti ör ott, a 9 ik számú örházban avval védekezik, hogy a vonatok oly nagy késésekkel közlekednek, hogy szinte állandóan zárva kellene tartania a sorompót. A vizsgálatot megindították.

— A városok segélyének megoszlása. Megírtuk, hogy a városok kongresszusának állandó bizottsága minap tartott ülésén megárgette a városok állami segélyét. Fontos tárgya volt a bizottság tanácskozásainak az is, hogy a sokat emlegetett 2 millió koronát, a városok segélyét, milyen arányban utalványozza ki a pénzügyminiszter. Az erre vonatkozó javaslatot sokáig tárgyalták, míg végre a kiküldötték abban állapodtak meg, hogy a következő felszámolt tervezetet fogják javasolni: Ama városok, melyeknek pótdója 10 %-ig terjed, a segélyre nem szorúnak rá, tehát segélyben nem részesítendők. A 10-20 százalékkal bíró városok 1908. évi fedezeti hiányuknak 3-5 százalékát kapják segélyül, a 21-30 százalékos pótdóval bírók 3-33 százalékát, a 31-40 százalékos pótdóval bírók 5 százalékát, 41-50 százalékos pótdóval bírók 9 százalékát, 51-70 százalékos pótdóval bírók 11 százalékát, 71-80 százalékos pótdóval bírók 14 százalékát, 81-90 százalé-

csírák a száj nyákhártyájának minden részében, főleg zúgokban és ráncokban is, hová a kefe el nem érhet; jelen vannak, a fogkefen kívül még Odolt is kell használni, mely a száj legrejtettebb részeibe is eljut és az összes kártékony anyagokat eltávolítja. A mi az Odolt különösen kitünteti az összes többi száj tisztító szerekkel szemben, az a különös saját-szerűsége, hogy a száj-üregt az öblítés után mikroszkópi vékony-ságu, de mégis sűrű antiseptikus réteggel vonja be, mely még órákon át, miután a szájöblítés megtörtént, tovább hat. Ezen tartós hatás, mellyel semmiféle más készítmény nem bír, adja meg annak, a ki az Odolt naponta használja, azt a biztos-ságot, hogy száját határozottan megvédi a rothasztó- és gerjesztő anyagok hatásától, melyek a fogakat megromtják. A nagy üveg Odol ára 2 kor., a kis üvegé 1.20 kor.

kos pótdóval bírók 17 százalékát, a 90 száza lékon földi pótdóval bírók 21 százalékát kapják meg.

— Inasok az égő olaj közt. Szombathelyen Bartos Pál lakatosmester két tanulója, a 15 éves Sprokal Béla és a 17 éves Németh Antal égő lámpással kezükben mentek le a pincébe, hol 25 részint nyersolajjal telt, részint pedig már üres hordó állt. A pincébe érve, a lámpa a légvonat következtében elaludt, mire Sprokal gyufát gyújtott és azt vigyázatlanul dobta félre. A még tüzes gyújtó egy félig telt hordóba esett. Ezt azonban a fiúk nem vették észre. Néhány pillanat múlva óriási dörrenéssel felrobbant a nyersolaj és vakító lánggal folyt széjjel a pincében. A gondatlan inasok közepén állottak az égő olajnak. Ruhájuk tüzet fogott és mire a lángnyelveken keresztül kétségbeesett sikoltozással kimenekültek a pincéből, mindketten összeégtek. A tüzet elfojtották.

— Katonai léghajó a vidékünkön. Nemesvidről jelentik: Érdekes látvány volt a napokban a nemesvidieknek. Délre 11 óra tájban a közeli Kisvid pusztán csöndesen ereszkedett le egy léghajó, amelynek kosarában ketten voltak. A léghajó az erdő fenyőfái között akadt lőnt és a léghajósoknak — egy főhadnagy és egy orvos — minden baj nélkül sikerült a földre jutni. A léghajó bécsi katonai léggömb, amelyben a két tiszt 80 kilométer sebességgel 3000 méter magasságban meglehetősen északi széllel szálltak Bécsből eddig. Az érdekes vendégek, akiket Veres Sándor csákányi föld birtokos látott vendégül, a megsérült léggömböt vonatra téve, maguk is vonaton mentek haza.

— Még két szurkálás. Erős napja volt tegnapi, vasárnap a mentőknek, azaz hogy a mentőkocsinak és a mentői szolgálatot végző rendőrségnek. Kovács Király István kiskaniszi munkás véres kártyapartijáról már tegnap megemlékeztünk, ezzel azonban még koránt sincs a vasárnap éjjeli rendőri krónika kimerítve. Sőt még csak Kovács Király István krónikája sem. Ugyanis amint az összeszukkált Grác Józsefet a mentőkocsin a kórházba elszállították, a véres tett színhelyére, a Hájbanec-féle korcsmába összesereglettek egyike Vajda György szemrehányó szavakkal illetve a szurkálót, aki erre megint oly dühbe jött, hogy Vajdának ugrott és még a Grác vértől csepegő biciskáját annak kezébe és kétszer a mellébe vágta. A dühöngőt ekkor lefogták és lecsillapultáig ártatlanná tették, a megsebezett embert pedig beszállították a kórházba, hol megállapították, hogy neki is a tüdejét érte Kovács Király István biciskája. — A harmadik szurkálási eset Nagykanizsán történt. Vasárnap délután Herbut Sándor Bajza-utcai napszámos elment néhány deci borra az Eötvös-téri Augler-féle vendéglőbe, ahol több háziszolgák és favágókból álló ismerősével találkozott. Vida János, a Balaton-testvérek háziszolgája hetvenkedni kezdett az erejével és a zizdek pohár boránál azt az apodiktikus kijelentést tette, hogy az egész korcsmát kifogja szórni. Herbut Sándor mint akit szintén talált a sértés, felugrott erre és pofonvágta a háziszolgát, aki erre azzal távozott, hogy ha visszajön, mindenkit leszur. Csakugyan egy tőrrel tért vissza a háziszolga, s midőn ezt Herbut meglátta, egy székelt kapott fel a védelmére és azzal támadt a háziszolgára. Ez azonban kikerülte a hatalmas csapást, Herbut mögé került, s rövid pengéjű biciskáját markolatig annak hátába mártotta.

— Koszoru pótló adomány. A napokban elhunyt Veres Oszkár ur iránti kegyelet jeléül adakoztak: A gyászoló család, Mészáros Jenő ur, a Nagykanizsai Segélyegylet 10—10 koronát,

Milhofer Kálmán ur és családja, Mayer Ödön ur, Dr. Szabó Zsigmond ur, Weiss Borna ur és családja 5—5 koronát, összesen 50 koronát. Az írt. szent egylet.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszereti ruhatisztító, guvriró és pillírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — egy helyben mint vidékre is. Arjegyzékinyen és hőrmentve. Alapítási év 1829.

TRAPPISTA páterek gyártmányai.

TRAPPISTA
GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA
CACAO LIKÓR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA ályák gyártmányai.

Esküdtszéki tárgyalások.

— Első nap. —

Halálos párbaj a cigánytanyán.

A kiskaniszi vétező cigányok büntetésének főtárgyalását tegnap délután 3 órától folytatta az esküdtszék. A délutáni tárgyalás a kérdések szövegezésével vette kezdetét. Ugyanezkor pedig az ügyész vádját is megváltoztatta, amennyiben a vádiratbeli »halált okozó súlyos testi sértés« helyett szándékos emberölés büntetléré nézve intézett kérdést a bírósághoz. A védők és az ügyész kérdésének összefoglalásával a törvényszék összesen 16 kérdést intézett az esküdtekhez. Következtek a perbeszéd.

Dr. Molnár Jenő ügyész általánosságban vázolja a cigányoknak, ennek az ősi vadsgában élő emberfajnak életmódját, utal azokra a súlyos büntetésekre, melyeket a cigányok uton utfélen követnek s amelyek őket a civilizált világ rémelvé teszik. Végül ráter azoknak a rettenetes következményeknek elkövetésére, melyek akkor állottak volna be, ha a meggyilkolt cigány hajlott volna gyilkosa unszolására és elment volna vele Tótszentmártonba ölni, rabolni. Szigorú büntetést kér az esküdtektől.

Dr. Fried Ödön (Kolompár Kálányos Józsa védője) tiltakozik az ügyész hangulateltő szavai ellen és fejtegeti, hogy ki van zárva védelem cselekvésében a szándékosság, mert külföldben nem nappal ölte volna meg tanuk jelenlétében és nem olyan primitív eszközzel, mint a mind biciskája volt. Orvetlenül dulakodának kellett történnie. Különb is a faji összetartozás érzése a cigányok között oly nagy, hogy rendkívül nagy ok kell ehhez, hogy egyik cigány a másikat megölje.

Dr. Balázs Zsigmond (Kálányos Treszka védője) lehetetlennek tartja védelem bűnöségét, mert az legfőbb csak előmozdította a bűncselekményt azaz, hogy a meggyilkoltnak fejére nagykendőjét rádobta. Elfogulatlan, halgyűlölettel ment ítéletet kér,

Az esküdtek rövid tanácskozás után délután 6 órakor mindkét vádlottat bűnösnek mondták ki a Btkv. 279. §-ába ütköző szándékos emberölés bűntettében, mire a törvényszék mindkettőt 9 évi fegyházban tartásra ítélte. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak s az jogerős.

Második nap.

Gyermekgyilkos anya.

Ma reggel egy gyermekgyilkos anya állt az esküdtek előtt. Horvatics Jánosné szül. Feletár Zsófia 28 éves légrádi cselédasszony volt a vádlott, kit szándékos emberölés bűntettével vádolt meg a kir. ügyész.

Azt mondta a vád, hogy az asszony, ki néhány hónapja házasság után 1908. év februárjától kezdve férjétől különválva élt, folyó év május hó 19 én egy egészséges leánygyermeknek adott életet. A szülés után az anya ujszülöttjét megfojtotta oly módon, hogy a csecsemő köldökzsinórját annak nyakára tekerte és úgy megszorította, hogy a kis gyermek ennek következtében megfulladt. A gyilkosság után az anya gyermekének hulláját a kertjükben elásta.

Mután női becületről is szó volt az ügyben, a védő zárt tárgyalást kért, az elnök röviddel a tárgyalás megkezdése után kiürltetett a termet és így a tárgyalás adatai nem hozhatók nyilvánosságra. A vádiratból azonban ismeretes a vádlott védekezése. Ennek főbb pontjai: A vizsgálat alatt azt hozta fel Horvatics János védelméül, hogy megölt gyermeke Nemezz Dragutinval való benső szerelmi viszonyából származott. Férje az utóbbi időben vele az életközösséget vissza akarta állítani, de csak oly feltétellel, hogy gyermeke nem élve fog születni. Elhatározta tehát ez okból, hogy ha a gyermeke élve jönne a világra, megöli. Ezért lett gyilkos.

Az ítélethirdetés már nyilvános volt. Az esküdtek a vádlottat erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondták ki bűnösnek, mire a törvényszék Horvaticsné 1 évi és 8 havi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A törvényszék tagjai voltak a kisorsolt esküdteken kívül: elnök Závody Albin kurali bíró, szavazó bírók dr. Fischer József és Székács Pál, ügyész Jpreczky Iván és védő dr. Balázs Zsigmond.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

F. pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykiszorai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 770.25. Osztrák hitelrészvény 657.—. 4% magyar koronajáradék 91.65. Kereskedelmi bank részvény 3475.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 621.—. Rimamurányi vasút részvény 657.—. Adria tengerhajózás részvény 431.—. Hazai bank részv. 290.—.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 9.

Közárú-üzlet

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1910. április 14.08. Buza 1910. október 11.73
Rozs 1910. április 10.23. Zab 1910. április 7.62. Tengeri 1910. május 6.79

A vérszegénységet,

EZT AZ ALATTOMOS BETEGSÉGET meg kell szüntetni a SCOTT féle csukamájolaj EMULSIÓ val, mielőtt túlságosan elharapódnánk.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv visszatér mindazok meglepetésére, a kik először használják a

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

Az eredeti SCOTT-féle eljárás által izletassá és emészthetővé tett legfinomabb a katrások, melyek a vérszegénységnek újat állják, képezik a

SCOTT-féle EMULSIÓ

világzárta ismeri sikerének titkát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végéig — a halászt — kérjük figyelembe venni!

Táviratok

és telefonjelentések.

A Haverda-ügy tárgyalása.

Még egy mentő tauu.

Szabadka, nov. 9. A Haverda Mariska és társai bűnügyének fő tárgyalását ma délután csak 11 órakor kezdhették folytatni, — mert az éjjel az esküdtek szobájában a menyhnyezet egy része leszakadt és attól lehetett tartani, hogy még további felomlások lesznek. De 11 órára helyrehozták a bajt és megkezdhették a tanukhallgatásokat.

Első tanu Rónai Józsefné, Haverda Boldizsárné volt házasszonya. — A tanu szerint azért haragudott a leányra Haverdáné, — mert az nem akarta vőlegényét Jarmatzkyt otthagyni akkor, midőn ez az ügyvédi vizsgán megbukott. Midőn pedig Mariska elvált az urától, — folytatta a tanu — és nagy szegénységbe jutott, irt az anyjának, összetett kezekkel könyörögve annak, hogy vegye vissza magához, ha másként nem, akár cselédnek is. De Haverdáné ezt írta vissza leányának: »Nem kell nekem ilyen puccos cseléd.« Rónainé át is tudja, hogy Jánosy öngyilkos akart lenni. Olvasta Jánosynak azt a levelét, melyben Mariskának öngyilkos szándékairól irt.

Havazik Magyarországon.

Gyergyószentmiklós, nov. 9. Tegnap délután itt nagy hóvihar dúl. Ma reggelig a hó felmértőnyire nőtt.

Véres mulatás.

Sátoraljaujhely, november 9. Tegnap este itt egy kocsmában mulatott Radvánszky Pál több legénytársával. A mulatás olyan méreteket öltött, hogy midőn Radvánszky észrevette, hogy a vendéglő előtt katonák állnak és ezt közölte társaival, elhatározták, hogy rálönek a katonákra. A szót tett követte és néhány pillanat múlva több revolverből repültek a golyók a gyanútlan katonákra. Ezek a váratlan támadásra berontottak a kocsmába és borzalmas vérengzés támadt köztük és a mulatók között. Három katonát és két mulató legényt halálos sérülésekkel szállítottak a kórházba.

József főherceg ut 69. sz. ujonnan épült ház előnyös feltételek mellett eladó. 3266

Egy szolid 13-15 éves leány fizetéssel felíróőnek felvétetik a Polgári Egylet vendéglőjében. 3202-2

Ludmáját

a legmagasabb árban és minden mennyiségben vesz 3270
Grünfeld Mór, Telety ut 20-ik szám.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös keresztbez“

Nagykanizsán. 2674

Van szerencsém Zala-
vármegye t. közönségét
= értesíteni, hogy =
a zalaegerszegi

KORONA

szállodát

november hó 1-én átvettem s azt a legnagyobb gondal tovább vezetem. Igyekezni fogok jó konyhával és pincével, előzékeny kiszolgálással a közönség igényeit kielégíteni. Az ünnepeles megnyitásról később leszek bátor értesítést adni. ::

Szives pártfogást kér

Nagy Dezső

szállodás,

= Zalaegerszegen. =

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a Légrad és vidéke nagyérdemű közönségével tudatni, hogy a légradí

Málóvecz-féle vendéglőt megvettem

és e hó 15-én átveszem, melyet a mai kor igényeinek megfelelően fogom kezelni legjobb badacsonyi boraimmal és kitűnő konyhával. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Ballér József

3284-2 légradí vendéglős.

4202. szám. tk. 1909.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Málk Anna, özv. Réti Pálné végrehajtatonak, Csödör Peter végrehajtást szenvedő elleni 50 korona 20 fillér tőke és jár. iranti végrehajtási ügyben a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a kerecsényi 210. sz. tjkben 648. hrsz. pogácsavölgyi legalónok Csödör Pétert illető 7/100-od része 158 K, a kerecsényi 659. sz. tjkben I. 86 hrsz. pajta és kertnek ugyanót illető fele része 38 K, a kerecsényi 553. sz. tjkben 583.b. hrsz. fehéregyri szőlőnek ugyanót illető fele részre 104 K, ugyanazon tjkben 593 hrsz. fehéregyri szántóföldnek ugyanót illető fele részre 134 K, a kerecsényi 422. sz. tjkben 4. hrsz. ház, udvar és kertnek ugyanót illető fele részre 176 K a kerecsényi 507. sz. tjkben 599. hrsz. szőlő a pogácsavölgy dűlőben 416 K becsértekben a Nagykanizsai Megyei Egylet szövetkezet kérelme folytán Málk Anna özv. Réti Pálné ízetésben keszedelmes korábbi arverési vevő költsege és veszélyére 1637 K hatrálékos vételár és ennek 1908. október hó 10 től 5 százalékos kamatai a 27 K új arverési költség behajtási céljából 1909. évi november hó 26-ik napjának délután 10 órakor Kerecsény község házánál Rapoch Gyula helyettesi ügyvéd. vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói arverésen eladati jog.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldöttü kezéhez letenni.

A. kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 10. napján.

Gózonny,

3293 kir. törvénz. bíró.

3776 1900 tkvyszám. Erk. augusztus 31-én.

Arverési hirdetmény.

A perliki kir. járásbírószék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a csaktornyai gőzmalom és villanstelep részvénycárság, ugy a családokozott Gráner testvérek, csaktornyai og végrehajtatonak, Margyetko János ligetvári lakos elleni végrehajtási ügyben 300 K 24 fillér tőke, ennek 1909 évi január hó 14-ik napjától járó 5% kamatai, 81 K 5 f. eduzt, 19 K 60 f. arverési kérényi költség, megis 540 K 30 f. tőke, ennek 1908 március 10-től járó 5% kamatai és 57 K 80 f. költség behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék, a perliki kir. járásbírószék területén fekvő Ligetvár községi 75. sz. tjkben felvett 73 hrsz. ház, 33 sz. a. udvar és kertnek, ugy az 1906 hrsz. szántó Kergeveczai ligetváriaknak B. 6 és 10 sorsz. a. Margyetko János nevében álló 7/100-od része együttesen 173 K, u. o. 504 sz. tjkben felvett 638 hrsz. Menhecz dűlőben fekvő rétnak ugyanót ilto háromnegyed részé 308 K, u. o. 1800 sz. tjkben foglalt 281 hrsz. rét Na Igli dűlőben egészben 287 K, 1650 hrsz. szántó a Sark dűlőben 146 K, 1659 hrsz. szántó ugyanót 158 K, 136-180 hrsz. szántó a Gutka dűlőben 126 K, 1886.b. hrsz. a Gornyi Stuk dűlőben 154 K, 1087. hrsz. rét a Modék dűlőben 89 K kiküldési árban mint becsárban az 1909 évi november hó 27-ik napján d. e. 10 órakor Ligetvár község házában dr. Kovács Lipót és Wollák Rezső csaktornyai ügyvédek vagy helyettese. közbenjöttével megtartandó arverésen eladati fog.

Az ingatlanok a kiküldési ár (7/10) kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók és az aki az ingatlanert a kiküldési árnál magasabb ígertélet tett, ha többet igerni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldési ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért összeg ugyanannyi százalékháig kiegészíteni.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az arverés megkezdése előtt a fenti kiküldési ár 10% -át bánatpénz fejében letenni s a vevő a vevőért 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre az arverési feltételeket a hivatalos órák alatt aluirt tkvi hatóságnál és Ligetvár község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírószék mint tkvi hatóság.
Perla, 1909. október 17-én.

3290 Dr. Szűts, kir. aljbíró.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefonszám: 78.
egy mellékkelonással.

Mulatságok, bálkínatások és magán-
közörmények aronként 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja
3 kor: előzetesnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai székföldesével:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnap kivételével.

A mai minisztertanács.

Közeledés a függetlenségi pártban.

Ma nem határoztak.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A makói kivonulás oly két-égtelenül be igazolta a függetlenségi párt többségének álláspontját, hogy Kossuth Ferenc a bankcsoporttal való megegyezés nélkül az uralkodóval szemben semmiért sem vállalhat garanciát. Ezért, ha még csak egy jótányi súlyt is helyeznek arra, hogy a válság ne végződjön a magyar nemzet teljes vereségével, a függetlenségi párt két árnyalata közt létre kell jönni a megegyezésnek. Ezt belátja Kossuth is, ki nek lapja ma elismeri, hogy ellentét van a függetlenségi párt két árnyalata között, de azt mondja, hogy ebből a felületi ellentétből nem szabad mélyreható, a pártot alapjában, erejében, — jelentőségében és létefeltételeiben megrendítő visszavonásnak támadnia.

— Ez okos, békülékeny hang óhajtható, hogy Kossuth Ferencről erred legyen, mert akár kormányvezetés, akár ellenzékbe vonulás lesz a függetlenségi párt sorsa, mindkét esetben csak úgy látjuk kezében biztosítva a nemzeti érdekeket, ha a párt egységes és ha nem fejlődik ki kebelében a versengés áldatlan szelme, hogy a párt két frakciója elkezeredetben küzd egymás ellen, — mint Bécs és szarncsapatal ellen.

A mai hírlapszemle ráakad a bankettes Nagy Emil egy terjedelmes és nem kevésbé érdekes nyilatkozatára. A nyilatkozatból a következőket közöljük:

Az önálló bank követelése tekintetében a pártnak Jushoi követő részre, s Jushoi másod részére el nem ismerő része között elvi különbség nincs, s egy cseppet se jogos az az ideges türelmetlenség, a mely Jushóknál velünk szemben megvillvánul. Az ellentét csak az eljárás módjában tekintetében forog fenn.

E pontnál Nagy Emil részletezi a követendő taktika szempontjából felmerült különbözőségeket kiindulva a Lukács szólóval történt tárgyalásokból, melyeket ő nem helyeselt, mert Lukácsnál előbbrevalónak tartják Andrássy Gyula gróf politikai megbízhatóságát. Aztán így folytatja:

Döntően a párt többsége, higgadt megfontolással, hazafini mértékeltséggel, terrorizmus nélkül. S ha a többség Jushoi taktikáját helyesli, mi levonjuk a következtetéseket. Egyet azonban mondhatok, s ez az, hogy stessen az uralkodó a függő kérdések megoldásával, ne halogassa tovább, mert ha még két hétig próbára állítja a mérsékeltelenségek degredenszerét, biz' Isten házában nem maradunk, a kik tovább is türellemmel várunk, s akkor azután vége minden kibontakozásnak, s a mi bukásunkkal nem akad ebben a hazában olyan jó bolond, a ki még valaha mérsékelt legyen.

A fészült érdeklődéssel várt mai minisztertanács határozathozatal nélkül oszlott szét. A kormány bevárja a holnapi függetlenségi

párti értekezletet és a pénteki képviselőházi ülés eseményeit és csak azután határoz Wekerle Sándor miniszterelnök előterjesztései felett.

A mai minisztertanácsról és a politikai válság egyéb mozzanatairól a következő távirati jelentéseket kaptuk:

A minisztertanács.

Budapest, november 10.

A kormány tagjai ma délelőtt fél 11 órakor a kereskedelmi miniszteriumban Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, melyen a kormány minden tagja megjelent. A minisztertanács délután fél 1 órakor ért véget. Főhivatalos jelentés szerint a minisztertanácsban Wekerle Sándor miniszterelnök beszámolt bécsi útja eredményéről. Jelentését a minisztertanács tudomásul vette s ez után a politikai helyzet megbeszéléseivel foglalkozott.

Budapest, november 10.

A minisztertanács után a hírlapírók megkérdezték Andrássy Gyula grófot, hogy mi történt a minisztertanácsban.

— Ma csak tudomásul vettük a miniszterelnök jelentését, de nem határoztunk.

A minisztertanácsról legutóbbára Wekerle miniszterelnök távozott, ki így szólt a hírlapírókhoz:

Nagy jelentősége van annak, hogy Kossuth és Andrássy kihallgatásra mennek a királyhoz, ami szombaton vagy a jövő hét első napjában fog megtörténni. Ma nem határoztunk, mert ezt egy későbbi minisztertanácsra halasztottuk.

Budapest, november 10.

A mai minisztertanács után Wekerle Kossuthnál maradt és vele még hosszasan tanácskozott. Később elhivatják Nagy Emil orsz. képviselőt és őt is bevonták a tanácskozássokba.

A pártértekezlet előtt.

Budapest, november 10.

Politikai körökben bezzélik, hogy a minisztertanács ma azért nem határozott, mert megvárja a függetlenségi párt holnapi értekezletének és a képviselőház pénteki ülésének eredményeit. Ezután újabb minisztertanács lesz, melyen határozni fognak a királynak teendő előterjesztés felett.

Budapest, november 10.

A kormány megcáfoltatta azt a hírt, hogy a képviselőháztól indemnitást fog kérni. A bankcsoport körében kijelentik, hogy a költészetvétsi felhatalmazást akkor is megtagadják, ha új kinevezés alapján teljes felelősséggel jelennek meg a Házban.

A holnapi pártértekezlet.

Budapest, november 10.

Jushoi Gyulát ma is sok képviselő kereste fel a Házban, köztük Batthyány Tivadar gróf

és Mérey Lajos alelnökök. A bankcsoport holnap teljes számmal jelen meg a pártértekezleten. Délben a Royalban közös ebéden lesznek és innen mennek a pártértekezletre.

A bankkérdés a képviselőház ülésén.

Budapest, november 10.

Nagy György orsz. képviselő ma megjelent a képviselőházban és bejelentette, hogy indítvány alakjában követelni fogja, hogy a Ház a bankbizottság jelentését tűzze napirendre.

A jelen és a jövő.

Találó nyilatkozat.

Főll kell vetni a pártkérdést.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy Dezső orsz. képviselő egy hírlapíró előtt a következő találó nyilatkozattal jellemzte a makói siker után előállt helyzetet és a kiszámítható eshetőségeket:

A vasárnapi nap az aktív függetlenségi politika győzelmét jelenti az elvontartó, habozó esüggetegséggel és lemondással szemben. Ez az utóbbi tábor mérkőzésre szólította ki az aktívokat és ez a mérkőzés dőlt el november 7-én. A provokálás célja volt egyenként színvallásra kényszeríteni a függetlenségi párt tagjait azzal a céllal, hogy az ugynevezett bankcsoport tagjait kiszorítsák a pártból, kényszereszközökkel akarták előidézni a függetlenségi párt szakadását, hogy annak romjain megtalálják a különböző pártok kooperációjának talaját. Enyhén szólva, ez a taktika nagyfokú könnyelműségre vall és valami erős pártbűségről sem tanuskodik.

Nem csak az a döntő itti, hogy a Kaszinóban ennyien, Makón pedig annyian jelentek meg, hanem az a súly is, amelyet minden egyes képviselőben dolgozó hajtóerő képviselt Makón a Szemmelvessz-utcabéli urakkal szemben.

Az aktív függetlenségleknek diadala nemcsak számbeli, hanem még sokkal inkább erkölcsi. Ez látszott meg a makói kirándulás egész képén. Leikes kedv töltötte el a társaságot és minden egyes tagját. Még mielőtt a kaszinói lakomáról értesülést kaptak volna, a győzelem érzete villant át a szíveken. Éreztük, hogy a politikai mérkőzés eredője felénk hajolt s az a megnyugtató érzés töltött el, hogy beletaláltunk s politikai fejlődés természeteszerű s ennél fogva helyes irányába. Ebben a táborban a hajtóerőt minden egyes katonalelkében hordja, amelyivel szemben szinte siralmas képet nyújt a kaszinói lakoma ünneplő szónokának az a felhívás, amely becsületző terhe alatt kötelezi a katonákat, hogy a pártértekezleteken és a képviselőházban pontosan jelenjenek meg.

És a helyzet mai képe s most már a közelebbi jövő körvonalai kezdenek kibontakozni. Elsősorban most már formailag is el kell intézni és likvidálni a kaszinói lakodalmasok

által provokált átközet eredményét. Az ügyet pártidekeslet elé kell vinni, hogy hasonló könnyelmű taktikájának a jövőre útját vágjuk. Ennek egy földrörthetetlen, a bankügyös és a kooperációt felolvasó határozati javaslat alakjában kell megtörténnie a pártkörös körlehetetlen feltevéseivel. Minden valószínűség szerint a kaszinói lakomában részvett párttagok alá fogják vetni magukat a határozatnak. Így a párttagságot e tekintetben komolyabb veszedelem nem fenyegeti. Ezután át kell tenni a színteret a képviselőházba, hogy a pártialakulás további részlete az arra hivatott helyen nyerjen lefolyást és tisztázódást. Ennek a nyomán mindenesetre egy újabb pártvegybomlási folyamat fog elkövetkezni, amelyben a függetlenségi többség fogja a vegyi kémszer munkáját végezni.

A képviselőház tárgyalásokról folyamatát egyelőre biztos volna megjósolni, de a kormány lemondott állapota azt meg nem akadályozhatja. A precedensekre való hivatkozás itt nem talál, mert most egy eddig még pártatlanul álló helyzetet állunk szembe, amennyiben az uralkodó parlamenti erő és pártviszonyok kialakulását várja és ettől teszi függővé a kormányválság megoldására vonatkozó döntését és ha nem nyitnók meg a parlamenti erőviszonyok kialakulásának természetes útját, akkor egy oly átkos körforgásba jutnánk bele, mely a mai ideiglenes állapotot beláthatatlan ideig meghosszabbítaná.

A mai konstellációk szerint a parlamenti többség kialakulása a magyar önálló bank tekintetében még lehet kétséges. S ha a fejedelem mindezenk ellenére ama kijelentése után, hogy a válságot alkotmányos úton kívánja megoldani, a többséget a kormányalakítással nem bízná meg, csak a felosztás következhetik, aminek az aktív függetlenségi teljes elszántsággal, de épp olyan lelki nyugalommal néznek szembe.

Ha pedig a fejedelem az abszolút kormányzás terére óhajtaná átlépni, minden ambíció nélkül nézünk szembe ennek is, mert győzelmünket csak elodázhathatja, de annálval biztosabbá tenné.

Hirek.

— A nagykanizsa—csurgói vasút. Mint értesülünk, a Franz Lajos Fial cég, a nagykanizsa—csurgói helyi érdekű vasút előmunkálatainak engedélyezését a vasútépítéshez való hozzájárulás iránti kérvényüket ma benyújtották Zalamegye törvényhatóságához. — E vasút megépülését megyei körökben is fontos megyei érdeként fogják fel — és ezért — a megyei hozzájárulás a lehetőség határáig biztosítva látszik. — Mint jó hírről halljuk, Somogy megye közönségénél is a legnagyobb helyesléssel találkozunk a vasútépítés terve.

— Ady — délután Kaposváron. A nemzeti irodalom ébresztője hangzott el vasárnap délután Somogyvármegyében, Kaposváron, a hol az irodalom minden barátja, híve és megértője megjelent s élvezettel, elragadtatással hallgatta a három meghívott budapesti vendég előadását. A mai magyar költészetnek jelentőségét s a multtal való összekapcsolódását Miksa Lajos dr. Költészeti és politika elméleti olvasása tette világossá és érthetővé. Utána Reinits Béla dr. zenészerző adta elő saját szerzésű Ady-dalait, majd Ady Endre olvasott föl

hosszabb érdekes bevezetés után verseket. A kaposvári előkelő közönség melegen és lelkesen ünnepelte vendégelt.

— Gyulai Pál meghalt. Budapestről jelentik, hogy Gyulai Pál egyetemi tanár, — a nagy kritikus és író tegnap délután meghalt. — Bár az idő tulzárnyalta azt az irodalmi irányt, melynek Gyulai volt egyik leghívebb képviselője és kitartó harcosa, nincs aki ne a legnagyobb tisztelettel emlékezne Gyulai Pál életének nemes mozzanataira és irodalmi munkásságának nemzeti talajban gyökerező nagy eredményeire. Gyulai Pál 83 évet élt.

— A Nagykanizsai Bankgyegetület Részvénytársaság a 4 % os magyar koronajáradék-kötvények december hó 1-én esedékes kötvényeit már folyó november hó 20 ikától kezdve jutalék- és díjmentesen váltja be.

— A kormány a magyar iparért. A pénzügyminiszter a napokban rendkívül érdekes és nagy bőderejű rendeletet küldött a szelvényes pénzügyigazgatásához. A rendelet, amely csak néhány hónap múlva lép életbe, könnyíteni lesz hivatva egy néhány magyar gyáros nehéz helyzetén, akik az ausztriai gyárosok versenyzése folytán még voltak képtelenek boldogulni. A rendeletben a miniszter felhívja a pénzügyigazgatóságot, hogy utasítsa közeget, hogy azok járják sorra a trafik-joggal bíró üzemeket és az ott található osztrák szivarhüvelyekekről és cigarettapapirokról készítsen pontos statisztikát. Továbbá figyelmeztették a dohányárúsítókat arra, hogy ezentúl az osztrák gyártmányu, mindennemű szivarpapirok árusítása tilos. Ez az utóbbi mondat úgy értelmezendő, hogy a mostani készlet kiürülését után az osztrák árukból újat hozatni nem szabad. Ha valamelyik trafikosa a miniszter eme rendeletét nem respektálná, úgy az illetőtől a trafikjogot megvonják.

— Trachoma Somogy megyében. Úgy látszik, hogy a trachomajárvány a Muraközéből áthúzódtott Somogyba is. Mint nekünk írják, Somogyvármegyében a trachomajárvány, különösen a barcsi járásban terjed nagyobb mérvben. Somogy vármegye állispánjának a barcsi főszolgabíróhoz intézett átirata szerint az utóbbi időben Potony és Erdőcsokonya községben ütötte fel a fejét a trachoma. Az állispán ezért elrendelte, hogy a fentebbi községben, valamint Barcs és Drávapálfa összes betegeit, ha a szükség úgy kívánja, vagy a kaposvári vagy a pécsi kórházba kell küldeni.

— Ki a legjobb protektor a belügyminiszterhez? Súlyos fejtájtást tett ma egy Nagykanizsáról kitiltott cselédeleány Halvax Géza nagykanizsai pénzügynök ellen a rendőrszolgálaton. Kovács Anna pukszámgyárosi születésű 25 éves cselédeleányt a rendőrségen több bojtány okozása miatt mintegy másfél hónappal ezélt két esztendőre kitiltottak Nagykanizsáról. A leány a kitiltás vétele után mult hó 5-én nyomban elutazott, de körülbelül három héttel ezélt, mint mondta néhány órára csupán betért a városba, hogy innen másnap Budapestre utazék. Találkozott azonban egy régi férfitársával, Krimmel János kőműves-géppel, kinek elpanaszolta kitiltását. A legény rögtön ajánkozott, hogy próbál valakivel beszélni, hátha meglehet semmisíteni a rendőrség kitiltó határozatát. Senkit sem lephet meg, hogy a Krimmel Halvax Gézához, a jól ismert zugrászhoz fordult segítségért, ki a megfelelő obulusok fejében meg is ígérte támogatását és közbenjárását. Az obulusokat azonban jó előre ki kellett fizetni és így — mondja a fejtájtás — Halvax a leánytól és a barátjától 14 kor. költséglelőget felvett, azonban mindjárt megnyugtatta a rendőri szemek elől bujkáló leányt, hogy csak maradjon egész bátran Kanizsán, 4 nap alatt kieszközöl a belügyminiszteriumban, hogy a kitiltás megsemmisítessék. Elmulott a négy, sötét hét nap is, és még semmi jele sem mutatkozott a befolyásos protektor működésének. Krimmel tehát felkereste Halvaxot, hogy kérdőre vonja a felebbzésért, ez azonban erőlyesen utakozott a szemécsányó szavak ellen és egy levelet mutatott állítólag, melyben Böttös Károly Kedves H. ur! le megzólítással közli, hogy minden rendben van, a kitiltás megsemmisített. Ebben már nem lehetett kételkedni, a leány tehát lakást bérlet és bátran mutatkozott a fórumon. A minap azonban rendőrköt keresték a leányt lakásán, de minthogy nem találták otthon, lakásadó asszonya utján közölték vele, hogy ha nem megy el Kanizsáról, hát vizik. Erre történt a fejtájtás és nyomozás eddigi adataiból már kitűnt annyit, hogy a levél borítéka csaknyugyan Böttös Károly nevezetes irodájából ment Halvax Géza címére, az eredeti levél helyére azonban a Kedves Halvax ur! egy apokrif levelet tett, mely egy fél iv összehajtott fogalmazó papírra van írva és a leghízelmasabb hangon közli a fejtájtással, hogy minden rendben van.

— Megyei pénzek elhelyezése. Zalavármegye közpénzelnek elhelyezése sok és élénk vitára adott okot tavaly. Erre való hivatkozással hívták fel figyelmünket a következő hírre, mely a kérdés megoldásának szintén elfogadható módját tartalmazza:

Zemplén vármegye árpapénzelnek elhelyezése tárgyában a megyei közgyűlés úgy döntött, hogy a gyámpénztárilag kezelt és gyűmölcsözötetés céljából a pénztézeteknek kiadandó pénzek 60% át 1. A Megyei általános bank rt. (Sátorajhajhely) 2. A Sátorajhajhelyi polgári takarékpénztár, 3. A Zemplénvármegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank. 4. A Sátorajhajhelyi takarékpénztár, 5. A Központi takarékpénztár, 6. A Sátorajhajhelyi népbank és 7. A Sárospataki takarékpénztárnál az eddigi arányban, 40%-át pedig alap és tartaléktökejük arányában, azoknál a vidéki pénztézeteknél helyezi el az 1910-ik évben, melyeknél már az 1909. évben ezek a pénzek elhelyezve voltak.

— Vaddisznó helyett embert lőtt. Erelm Gyula ófalui földbírtokos Krämer János nevű mezőre, az ófalui erdőben tegnapi lőtt este

TRAPPISTA A páterek gyártmányai.

TRAPPISTA
GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA
CACAO LIKÓR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLADÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLADÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

vaddisznó lesen volt. Épp az időtáiban ment az erdőn keresztül Hush Jakab béres, Krámer az éjszaka homályában, a szögcsa hallatára a vőlt vadra adította fegyverét a korasztól lötte a bérest, aki szörnyet halt.

Rendőri hírek. Németh Mari nagykanizsai szakácsnő azai a panasszal fordult a rendőrséghez, hogy mintegy két héttel ezelőtt meglátogatta őt szolgálati helyén egy ismerőse Molnár Géza pécsi cipészsegéd, kinek távozása után észrevette, hogy aranygyűrűje eltűnt. A rendőrség a gyuanusított cipész ellen, aki fegyvergyakorlaton volt Nagykanizsán, de nemrég visszatért Pécsre, nyomozást indított és megkereste cunck fogamatossitásával a pécsi rendőrkapitányságot. — **Pászti** Ferenc zalaegerszegi festőmester a zalaegerszegi rendőrkapitányságon feljelentést tett volt segédje, Haas Lajos nagykanizsai festősegéd ellen amiatt, hogy több, a mesterséghez szükséges eszközt ellopott, sőt a lopással pajtásainak megdicsekedett is. Az egerszegi rendőrkapitányság az itteni rendőrséghez tette át az ügyet, hogy kiderítse, mennyi alapja van a festőmester feljelentésének.

Szülőbirtokosainkhoz. Nagy Gábor szülőbirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyésztett Delaware faj-szülőnek természet az idén, a midőn az ország összes szülőtermészt a betegségek majdnem teljesen lepusztították, a helyszínen tekintések meg a győződjének meg, hogy a Delaware szülőről tett állítások a valóságnak teljesen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország borvidékeiről tömegesen utaznak Kölyva, sőt egyes borvidékek 10-16 tagú küldöttségei is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínen annyira el volt ragadtatva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 230,000 darabra tett megrendelést. Cily sok előnye van a világhírű Delaware szülőnek és bornak, hogy t. olvasóink saját érdekében cselekedzenek, ha meghozhatják Nagy Gábor, Köroly, (B. har m.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrilozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Esküdtszéki tárgyalások.

— Harmadik nap. —
Küzdelem a nőért.

Az esküdtszéki tárgyalások mai harmadik napján egy koros de még mindig jóképű gazda ügye került sorra, kit a szerelem, a nő utáni vágyódás vitt rá gyujtogatásra, és majdnem az emberölésre is.

Fáró Márton balatonygyörki jómódú gazda ember a vádlott, aki több éven át vadházasságban őt gazdaasszonyával, Viosz Annával. Anynyira megszerette az öreg baikézről való feleségét, hogy minden ingatlan vagyonát annak nevére iratta, csupán azok haszonélvezeti jogát tartotta fenn magának. Fáró Márton egyébként törvényes nejétől külön váltan élő férj, kit amiatt hagyott ott a felesége, mert egyszer nagyon kegyetlenül megverte. Ezért két és fél évi fegyházra ítélték az öreget és az ítélet éppen akkor lett jogerős, midőn Fáró Márton a legboldogabb egyetértésben őt Viosz Annával. E kellett tehát bagyni a meleg lészaket és az öreg bevonult a szegedi csillagbörtönbe. Két és fél év azonban sok idő és az asszony ezalatt hűlen lett. Anynyira büttlen, hogy annak rendje és módja szerint való törvényes felesége lett Horváth Józsefnek, ki egyszerűen beköltözött a Fáró-portára. Midőn az öreg kiállotta a büntetést és hazatért, nagyon meglepődött a történeteken, de türt és békében próbált együtt lakni a házakkal. Alig néhány hét múlva azonban szerelmével kezdte üldözni, volt kedveseit, az azonban nem akart vele újból viszonyt kezdeni. Napirandén voltak emiatt a veszekedések közöttük és midőn egyszer a férj nem volt otthon, Fáró megverte az asszonyt, ki erre férjével kez-

belyra ment a ott sebeitől orvoslat látleletet vettett fel. Midőn a házastársak Kezthelyről este hazaérkeztek, Fáró Márton nem volt otthon. A korcamában ivott; úgy látanak közült a nagy tetrs. Ejjel körli aztán elindult a korcamából, előbb azonban vett a korcamarostól egy fél liter petrolenumot. Haza érve az ajtót bezárva találta, mire kiment a kertbe, az ott lévő madárrijesztőről lezredte a rongyokat, ezeket ledobta peribummal, beütötte a házastársak szobájának ablakát a petrolenumos rongyasomótt meggyújtotta és bedobta a szobába. Az öreg csóva az ablak hosszú függőnye melé esett. Szerecsére azonban a zajra az asszony felébredett és meilott nagyobb vezedelem támadt volna, sikerül férjével együtt eloltni az öreg rongyokat. A ház és fűt miatt Horváth ekkor ki akartak menni a szabadba, de az ajtó ki vülről be volt támasztva. Veszudakkal kellett ezt kifeszíteniök, hogy kijuthassanak. Alig léptek azonban ki az udvarra, Fáró Márton két kézre fogott fejével támadt a házastársra és teljes erőjével akart Horváth József fejére sújtani. Ez azonban félreugrott, úgy hogy a vállán találta a vágás. A dübögő erre a nőnek ugrott, azt is fejbe akarta sújtani, de szintén csak karján találta.

Ekkor végra megragadták a megsebzettek az öreget, földretspertők, elvették fejzóját és elmenekültek.

Gyujtogatás és azüdükos emberölés kísérletének büntetési és kétréndből lopás vétsége az a bünlajstrom, mely miatt Fáró Mártont ma felelősségre vontak.

A vádlott belsmeri a vádak legnagyobb részét, csupán azt tagadja, hogy az ajtót betámasztotta volna, mielőtt a csóvát a szobába dobta. Nem akartam felgyújtani sem őket — ugymond — csak azt akartam, hogy ha én nem alhatom, hát azok se tudjanak elüdni. Ezenkívül azzal is védekezett; hogy a házastársak őt mindig megölésnel fenyegették.

A tanúk nagyon keveset tudnak. Ugyszólván semmit. Mindössze a két árteu, Horváth József és neje. Viosz Anna vallomása tartalmaz olyan adatokat, melyekből a történetekre nézve valamit meg lehet tudni.

A törvényszék tagjai voltak az esküdteken kívül: dr. Kenedy Imre elnök, Székács Pál és Gyenes Sándor szavazó bírák, ügyész dr. Molnár Jenő, védő dr. Rozsay József, keztbelyi ügyvéd.

Dalig a vallomásokkal és az ügyész kérdéseinek megszövegeseivel végeztek, amikor is az elnök a tárgyalás folytatását délután 4 órára függesztette fel.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet 2239

Milhofter Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyi-rodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Jelkétervek és huzái lajstromok ingyen.

A közönség köréből.

A Hunyady-utcai panasz.

E lap hasábjain néhány héttel ezelőtt volt szives a t. szerkesztőség az Aitila és Rózsá-utcai lakosság panaszát szellőztetni. Tisztelettel kérjük, tessék a mi agyonnyomított utcánk bajáról is tudomást venni. Ezt a szerencsétlen, elfelejtett utcát ugyanis a mérnöki hivatal már évtizedek óta minden évben újból és újból kavicsot fordított, ugyanígy, hogy most már a szekérut nehélsé felől (lábnyal) magasabb a gyalogjárda nál és zápor vagy huzamos esőzés, vagy hóolvadás alkalmával a víz, mivel a szűk utcában folyó árok nincs, egyenesen a házak falának tudni, a lakásokat iszonyu nedvesse teszi. Ha így folytatják a folytonos pótlást, megérjük, hogy az utcától egyenesen be lehet lépni az ablakokon, a pince ablakai a folytonos feltöltögetés folytán már néhány hónap eltűntek a föld alá; hova fog ez vezetni? Hisz ez valóságos szándékos vagyonroncsolás, amit pedig ugyancsak szigorúan tilt a Btk.

Városunkban van utfelügyelő bizottság, felhívjuk ezt a bizottságot, sőt állon egyszer végig ezen az utcán és meg fog győződni, hogy panaszunk jogos és fellajdulásunk érdek és megszívlelésre.

Felkérjük továbbá városunk t. hatóságát, töltsék meg a mérnöki hivatalnak, hogy ezen utcába több kavicsot hordasson, — ehelyett tegye azt, hogy huzamos esőzés után ketortamson le a boltajtás forma magas szekérutból egy lábrnyi kátyut, mert ha még tíz évig így töltögetik a szekérutak, mi meg kényszerből utána fel-fel emeljük a járdát, megérjük, hogy az fel fog lőnni az rblak szélén és a házak lakhatatlanná válnak.

Kérjük segítséget mielőbb, míg az egész utca mekkülni kénytelen.

A Hunyady-utcai lakosok.

Báli
Musseline
Voile
Marquissette
Seidentabrilk. **Selyem** Henneberg in Zürich.

és „Henneberg“ selyem 1 K 30 f-tól feljebb, bérmentve és útmmentesen. Minta postafordultával

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen. Kevesen vannak, kik azt az esetet nálunk részletesebben ismernék és éppen a tárgy e teljes áttekintése készített bennünket arra, hogy az elfoglalt álláspontra helyezkedjünk. **Hitelessé** tudósítást az ügy természeténél fogva nem lehet közölni, a dolog teljes tisztázása a törvényszéki tárgyalástól várható. Egyébként biztosítjuk őt, hogy tudósításunk a nyilvánosság elő nem hozható apró részletek megismerése után készült és ezek szempontjából a legtárgyilagossabbnak mondható.

Közgazdaság.

Értékpapir tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Rezsenedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 772.—, Osztrák hitelrészvény 657.—, 4% magyar koronajáradék 91.70. Kereskedelmi-bank részvény 3475.—, Salgótarjáni közszónbánya részvény 621.—, Rimanurányi vasmű részvény 668.—, Adria tengerhajózás részvény 431.—, Hazai bank részv. 290.—.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 10.

Készáru-úlet

Buza 10 fillérrel magasabb

Határidő-úlet:

Buza 1910. Április 14.19, Buza 1910. október 11.83. Ross 1910. Április 10.26. Zab 1910. Április 7.64. Tengerel 1910. május 6.81

Táviratok és telefonjelentések.

A külügyminiszter Budapesten.

Bécs, november 10. *Aehrenthal* L. ex gróf külügyminiszter ma este Budapestre érkezik. A külügyminiszter jövetelének nincs politikai jellege, mert a miniszter nevével azért jön, hogy apósa, *Saschényi* Gyula gróf nyolcvanadik születésnapját családi körben ünnepeljék meg.

A szerb kereskedelmi szerződés.

Belgrád, november 10. *Forgách* gróf a magyar osztrák monarchia belgrádi követe ma Bécsbe utazik a szerb kereskedelmi szerződés meghosszabbítása érdekében. Remélik, hogy a tárgyalások sikerre vezetnek.

Öngyilkos járásbíró.

Érsekújvár, november 10. *Kramer* József nyugalmazott járásbíró, ma reggel agyonlőtte magát. Öngyilkosságának okát nem ismerik.

A szabadkai végtárgyalás.

Szabadka, november 10. Szabadkán ma délelőtt nem folytatták a Haverda ügy tárgyalását, mert egy vidéki esküdt nem jelent meg. — A mai tárgyalást délután 3 órakor kezdték meg. — *Bartha* dr. orvosszakértő, kinek összetűzése volt *Balog* bíróval; a bírót a szegedi ítélőtáblánál fő jelentette.

Gyulai Pál halála.

Budapest, november 10. *Gyulai* Pál halála alkalmából leányábrós, *Fodor* szárazos feleségéhez garmadával érkeznek a részvételek és táviratok. A ravatali a tudományos akadémia dísztermében állították fel és rengeteg sok koszorúval lepték el.

Végrendelet-hamisító előkelőség.

Zágráb, november 10. A rendőrség ma letartóztatja dr. *Teodorovics* szerb egyházkerületi elnököt; kivel szemben végrendelet-hamisításért tettek feljelentést. A letartóztatás oki feltűnést kelt, mert *Teodorovics* nagytekinthető, köztisztviselőiben álló ember.

A kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás

SALVATOR

vessző- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható érvényvizetreszervekben vagy a Sainy-Lipózi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudófrakpart 8.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely a magyar legalmas rand tulajdona. Elsőrangú kénos hévízi gyógyfürdő! modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szauna, maldancó és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég, szénsavak és villamos fürdők; ivóbelélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld. Az igazgatóság.

Lázus betegségeknek.

mindk: influenza, pneumónia, stb. a „Kufeké” egőszséges táplálékoszer, hatásos tényezője a (Az ellenes diétának, mivel könnyen emészthető, erőt adó táplálék és ásványtartalmával az étvágyat is előmozdítja.

✂ Ajánlok ✂ Trifaili darab szenet

255 koronaért 10000 kilogr. wagonként franco Nagykanizsa állomás, szállítandó folyó év december hó végéig. — Telefon 82. sz.

KLEIN VILMOS

a Trifaili kőszénbánya társaság képviselője, Pályaúdvár.

EGY LITER

legtinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös kereszt”hez

Nagykanizsán. 2674

Bazsó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSA, Teleky-ut. 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Efűvellet lövésesajt, gócsik átalakítását, kocsigyártást és bővelését, kitűnő munka, jutalmak árak mellett.

Palkó Péter építő

Hagykötés, VI. ker. Vörösmarty-sz. 63. (Bajai ház.)

Kivált minden új épület emelését és tartozásait szolid árak mellett. Kölségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre szándékosan megjelölnék, vagy levélben válaszolok. A n. é. közbizonyos bizalmát kérem.

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökerez és sima Delaware vesszők telepeken nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telepéről a legméréskeltebb áron fajtisztán bocsátatnak eladásra, melyért a legmesszebbre menő felelősséget vállalom.

Cím: Kágyi Szabó István

érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardiószeg.

— Kíváncsi képek árjegyzékét ingyen és bérmentve küldök. —

3271

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőfaj, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves tsercsapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűt, egy drb. 4 éves szőlvészda

tőke 168 fűt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szőlvészda tőke 168 fűt és 11 drb. 1 sorban lévő 4 éves szőlvészda tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélküli semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy slonye meg, hogy oltványi és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője többen soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bő termő. Ezen a növény azonban igen sok más hirtvány fajtákat adnak el, ezért aki a valódi börtérmet és legnemesebb fajt akarja megszerzeni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye a DE LAWARE szőlő bőséggel leírását, természetesen királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit szíves kivételben, továbbá a szöveg közepre nyomott 40 szép képet tartalmazó

hépes árjegyzékét ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzékét, mely a szőlőoltványokról és igazságtételről is ad részletes, helyes utabiztosításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KOLY-pósta, Iszlerda és Iszbersező állomás.

Levelezés magyar, német, horvát szerb és román nyelven.

3276

HA NINC SZALMA, NINC TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRITÓGYÁR

Budapest, Köbányai és Törzs utca, Budapest, IX. ker. 21. sz. m.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda-Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Egy vasuterv.

A nagykanizsa—csurgói vicinális. — Nagykanizsa érdeke. — Mit várhat Nagykanizsa a vármegyétől? Somogyi érdekek.

Nagykanizsa, november 11.

I.

A Franz Lajos Fiai cég által tervezett nagykanizsa—csurgói helyi érdekű vasut eszméjének legszélesebb körű népszerűsítéséhez elegendő volt annyi, hogy a Zala az ügy fontossága iránti tekintetből egész terjedelmében közölte azt a beadványt, melyet az engedelményes cég Nagykanizsa városához intézett és melyben a vasutépítéshez törzsrészvények jegyzésének formájában hozzájárulást kér.

E vasuterv eszméje régtől fogva él a levegőben, azt hisszük egy idős azzal az állapottal, hogy az idekelt vidéken csaknem párhuzamosan haladnak az Államvasutak- és a Déli vasut budapesti vonalai. — Bár kezdetől fogva leküzdhetetlennek látszó, szinte elvi jelentőségű akadályok meredtek a terv megvalósulása elé, az óhaj mégis élt, mert egy termékeny, szép és gazdag vidéket nem lehet örökre arra kárhoztatni, hogy fatengelyen oldja meg gazdasági problémáit, továbbá nagy vidék első rendű gazdasági érdekei teszik kívánatosá, hogy átrakodás, tehát költségtöbblet nélkül lehessen árut szállítani e vidékekről a máv. fővonal mentére. Ha ugy ez a h. é. vasut, mint az alsólendvai vicinális megépül, — ez utóbbi is kedvező stádiumban van, — akkor a máv. fővonallal való ezen direkt összeköttetést megkapja Zalamegyének oly nagy területe, hogy indokolt, sőt elvárható is, ha ennek érdekében a vármegye arányos áldozatot hoz.

A városhoz érkezett beadvány röviden, tömören, de világosan és közérthetően ismerteti a vasuttervet és megvalósulásának reánk nézve remélhető hasznos eredményeit. A beadvány tényeket sorol fel s e tények beszélnék.

A tervezett vasut 21 kilométer területen Nagykanizsát Csurgóval kötve össze, továbbá Ihárosberénynél elágozva 30 kilométernyi területen át a szárnyvonalon elvezetve a Déli vasut Komáromváros állomásáig. A Déli vasut Nagykanizsától Gyékényestig és a Máv. Innen Csurgóig összesen 40 kilométer utat futnak meg, míg a h. é. vasut ezt a célt 21 kilométernyi távolságon át éri el, ami fele utnak felel meg. Komáromvárostól Gyékényesig a Déli vasutnak 50 kilométer hosszú vonala vezet. A h. é. vasut ide 42 km.-nyi uton ér el, a Komáromvárostól Csurgóig vezető mostani 60 km.-t tehát 18 km.-rel megrövidíti. Ahhoz a nagyjelentőségű gazdasági előnyhöz, hogy közelről éri e vidék a Máv. fővonalát és így az áruk expedíciója egyszerűbb és olcsóbb lesz, a reánk vonatkozó előnyök szempontjából azt is meg kell jegyezni, hogy a tervezett h. é. vasut mindkét ága népes és gazdag falvakat érint, továbbá, hogy a vonal mintegy folytatni fogja a nagykanizsa—letenye—alsólendvai vicinális és ennek a részére is megteremti az államvasuti csatlakozást.

Hogy a közel jövőben kiváltandó újabb és igen jelentős eredményekkel számoljunk még egy körülményre felhívjuk a figyelmet: A Máv. fővonalat a Déli vasutal most egy vicinális köli össze, mely Somogy-Szobónál ágazik ki a Máv. vonalából és Balatonszentgyörgynél torkollik a Déli vasutba. Ez félkör alakban szintén vagyos vidéket szel át, érintvény Böhönyét, Marcalit stb. A jövő prespektívája annak a megvalósulását tárja elénk, hogy ha a Franz cég h. é. vasutja megépül, akkor egy-kettőre, mint fedezésre önként kínálkozó gazdasági szükséglet lépül, ki kell épünie egy vicinális vonalnak, mely a Franz cég vasutjának Nemesvid állomásától kiindulva csatlakozik az említett balatonmenti vasuthoz és pedig Böhönyénél, vagy Marcalinál. Mindez így mondva kissé komplikált és nehezen elképzelhető, de egy pillantás a térképre mindenkit meggyőz arról, hogy nem túlbajlott ábrándokról, hanem olyan közelfekvő tervekről van szó melyeknek megvalósítását a nagykanizsa—csurgói h. é. vasut megépülése feltétlenül maga után vonja. Tehát annak a perspektívája tárul elénk, hogy a Nagykanizsához közeli vidéknek a képzelhető legcélszerűbben elrendezett vasuthálózata lesz, mely mint a gazdasági élet megannyi jól funkcionáló ere, a hálózat szívébe, Nagykanizsára vezet le egy pompás, nagy vidék gazdasági életnyilvánulását.

Ezek azok a tények, melyek a térképről hangosan megnyilatkoznak, melyeket a a Franz-cég beadványa hangsúlyozott és melyekkel mindenki tisztában van, ha csak szándékosan nem akarja meghamisítani a véleményét olyan tekintetektől vezetve, me-

lyeket ugyan nem tudunk elképzelni, de melyek a város és a vidék érdekeivel semmiesetre sem egyeznek.

Ha nyilvánvaló igazságokkal szemben megszűnik az a feladatunk, hogy a vasuterv helyességével, a megvalósulás várható kitűnő eredményeivel tovább is foglalkozunk. Azzal mindenki tisztában van, hogy egy sikerült vasutvonal valamely vidéknek három iparvállalatnál is többet használhat és hogy a városfejlesztési programokban mindenütt első helyen áll. Arra tehát többé nem térünk vissza, hogy magától értetődő előnyöket magyarázzunk. a továbbiakban, e cikksorozat szombaton folytatódó részében arra fogunk szoritkozni, hogy a két vármegye: Zala- és Somogy megye érdekeltségének arányát megállapítsuk, továbbá, hogy egy eszmét, szerintünk megvalósítandó eszmét fölvevünk arra nézve: mit kell tenni Nagykanizsa városnak, hogy a terv megvalósulását, mely első sorban városunkon segítene, biztosítsa.

Nem fogunk tulzásokba esni: a tervet — azt hisszük — helyes arányban értékeljük és egyetlen szempontból, Nagykanizsa város és vidék érdekeinek szempontjából ítéljük meg. Azt hisszük, ez az a szempont, melyen miudnyáján találkozunk, kik örömmel ragadunk meg minden alkalmat, mely az említett érdekek szolgálatát igéri.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját ludóállónktól. —

Folyó hó 9. éü délelőtt 10 órakor tartotta meg Zalavármegye törvényhatósági bizottsága rendes havi ülését gróf Batthyány Pál főispán elnöklésével.

A közigazgatási b. tagok közül megjelentek Bosnyák Géza, Csertán Károly, Koller István, Vizlendvay Sándor, Tripammer Gyula, Bogyay Máté.

Az elispáni jelentés kapcsán Bosnyák Géza szólalt fel. Kívánja, hogy a községek érdekelt lobban kellene megvédelmezni, — kivált a pótadók kivétele dolgában, mert a pótadó roppantul emelkedik. Nem ütközik meg azon,

Szalónikiban vettünk 62 darab kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget, amelyeknek megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívják SINGER JÓZSEF és TÁRSA.

hogy ha Zalaegerszeg és Nagykanizsa városokban a pótadó oly óriásian emelkedik, hogy a leghívtányabb kisközségekben a pótadó 40—50 százalékkal dolgozik. Felkéri az alispánt, hogy kísérje figyelemmel a pótadók kivételét. Tudomása van továbbá arról, hogy a számadások nem a rendes időben vizsgálhatnának felül. Erre is felhívja az alispán figyelmét. — Hozzászóltak még Koller, Csertán és Odor biz. tagok.

Az alispán, a főorvos, a pénzügyigazgató és a tanfelügyelő jelentéseit vita nélkül tudomásul vették.

Utazik a villany.

A perlaki vízművek.

— Saját tudósítónktól. —

A Zalában egy zalamegyében tervezett vállalatról érdekes hírek jelentek meg.

Arról volt szó ugyanis, hogy egy társaság a Dráva vízében, Murakirály és Perlak közt, tehát Zalamegye területén turbinákat akar alkalmazni és az így előállított nagyfeszültségű áramot Budapest világítására és a közbeeső helyeken ipari célokra akarják használni. A hatalmas (százezer Volt) feszültségű áramot huszonkét méter magasságu vasoszlopokon vezetnék. Egyik oszlop a másiktól 120 méter távolságra lenne. Az oszlopokon 12 kábel szaladna végig, mindegyik 10 mm. vastagságu. Az egész munkálatok a buffalói Niagara vizesés mintájára készülének és körülbelül 10 millió koronába kerülének.

A lapok a hírt amerikai izünek jelezték, s maguk is csak fentartással merték közölni.

A Műszaki Világ nevű előkelő könyvnyomatos újság pedig egyáltalán mosolyogva beszélt a híradásról s ezt írta:

A Műszaki Világ az ügyre vonatkozólag megkérdexte az Unio Magyar Villamossági r.-t. főmérnökét.

Irsay főmérnök kijelentette, hogy ő a Dráva vízerejéről soha senkivel egyetlen szót sem beszélt. A vállalatnak más főmérnöke sincsen. Ha netalán — ami ugyszólván lehetetlen — a vállalat valamelyik mérnöke beszélt volna a tárgyról, ez esetre kijelentették, hogy az illető a vállalat irodájában ezen ügyről soha egy szót sem hallatott. Egyébként az egész hírt légből kapott koholmány-nak kell tekinteni.

Ennek dacára a tervek nagyon is valók, amit a következő Perlakról származó információ igazol:

„Tény az, hogy az itteni község-házánál ki van téve közzemlére az itt tervbe vett vízmű munkálata, amely óriási arányu lesz, ha ugyan még lesz valami belőle. Az összes térképek, a vízmű, gépház, csatorna és duzzasztó, valamint átereszek tervel, mérnöki munkálatai, műszaki leírása, kereszt és hossz-metszetet feltüntető pontos mérnöki rajzok és szakértő vélemények itt vannak, melyeket betekinttettem.

A vízművet Szücs Béla magánmérnök tervezi, aki Badacsonyban már egy amerikai nagyságu bazaltzúzóit tervezett. De hogy a vállalkozásnak van-e társa, az az iratokból nem tűnik ki. Novembér 16-ára van kitűzve a tárgyalás, a vízműmunkok tulajdonosaival a vízjogra vonatkozólag. Az eredményt annak idején megírom.

Tervezve van a Semovec (Horvátország) községnél, Orehovcán (most Drávadiós) felül kezdődő 58 méter fenékszélességű, 78.80 mé-

ter felsőszélességű, mintegy 16 kilométer hosszúságu Ohotovec (most Drávafüred) községnél végződő műcsatorna, mely részén a Dráva vize levezettetik. A csatornán hét gépház lenne. Egyik a másiktól 10 kilométernyire, vagyis az egyik Prodbreszt (most Drávaszilas) községnél, a másik Opporovec (Drávafüred) községnél, mindegyik 7—7 turbinával, melyek összesen 52000 lóerőt fejtenek ki. — A turbinák a villam fejlesztővel közvetlen lennének összekapcsolva. A Dráva-csatorna elején, egész szélességében egy 7 íves hid-forma zsillp, azaz duzzasztót állítanak. — A tutajokat egy óriási méretű vascsőhengeren eresztenék a felsőszillptól a csatorna végén levő Drávában; Ottoknál a Dráván keresztül közúti vashíd, a csatornán pedig három hid van tervezve.

A Drávának ezen szakaszon 20 méternyi esése van, mindegyik gépháznál 10—10 méternyi esése lesz.

Az egész vízmű villamos erőfejlesztésre van szánva. De hogy hová vezetik el, az nem tűnik ki az iratokból, valamint az sem, hogy ki finanszírozza a 20 milliónyi munkálatot.

Az amerikai izü vállalat terve tehát mégis csak igaz.

Lehet, hogy a zseniális mérnök: Szücs Béla ismét párját ritkító, — hatalmas művel ajándékozza meg Zalamegyét.

Legujabban arról értesülünk, hogy a drávai vízműveket részvénytársaság tervezi, — amely 15-én Perlakon értekezletet tart a vízjog-, part- és malomtulajdonosokkal a jogok megváltása ügyében tárgyaljon. S.

TRAPPISTA pátterek gyártmányai.

TRAPPISTA

GRANDE LIKÖR

TRAPPISTA

CACAO LIKÖR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

Esküdtszéki tárgyalások.

— Harmadik nap. —

Küzdelem a nőért.

A tegnap délutáni tárgyalás a kérdések megszövegezésével kezdődött. A feltett kérdések annak kiderítését célozták, bűnös-e Fáró Márton a terhére rott szándékos emberölés és gyújtogatás bűntettében és a két lopás vétségében. A külön kérdések pedig az erős felindulás és a beszámíthatatlanság megállapítására nyújtottak módot az esküdteknek.

Dr. Molnár Jenő ügyész vádbeszédében a vádlottat mint elvetemült brutális embert váolta, aki egyszer már azért szenvedett két és fél évi börtönbüntetést, mert hites feleségét kocsihoz kötve vitte haza a keszthelyi vásárról, otthon pedig a jászol elé kötötte, szénát tett eléje és vasláncsal véresre verte. Tanuk bizonyítják a vád alaposágát.

A védő, dr. Bossay József keszthelyi ügyvéd a szerelem minden józan észit megbénító erejét váolta. Különösen pedig utal arra a sok tapasztalástól igazolt tényre, hogy különösen ha öreg ember szerelmes lesz, nagy bolondságokra ragadtatja magát. Védenccé lttas volt, amihez hozzájárult afeletti elkésere- redése is, hogy a saját házából dobták ki baja okozói. Kéri a beszámíthatatlanság, vagy legalább az erős felindulás kimondását.

Este negyed 8 órakor hirdették ki hosszú tanácskozás után az ítéletet, mely szerint csupán szándékos emberölés bűntettéek kísérletében mondták ki Fáró Mártont bűnösnek, a gyújtogatást azonban nem vették külön bűncselekmény gyanánt, hanem csupán mint az előbbi eszközt tekintették. A verdíkt alapján a törvényszék fél 8-kor hirdette ki ítéletét, mellyel Fáró Mártont a lopásokért is való összbüntetéssel három és fél évi fogház- büntetésre ítélték. A vádlott fellebbezett az ítélet ellen, ma reggelre azonban meggon- dolta és felüzent a tárgyalást vezető elnökhöz, hogy visszavonja fellebbezését.

— Negyedik nap. —

A bikarét titka.

Ma reggel 9 órakor a Kiskomárom és Komárom város községek közötti bikaréten nemrégiben történt gyilkosság foglalkoztatta az esküdtszéket. A vád a következő:

Simon Gyula 49 éves komáromi munkás évek óta viszonyt folytatott Lengyel Mari ugyanottani leánnyal. A vadházastársak június 28-án Kiskomáromban voltak nagyvásáron, ahonnan estefelé indultak haza. Előbb azonban betértek egy kiskomáromi kocsmába, hol ketten egy liter bort ittak meg. Utközben a két helység közötti »bikarét«-lei szóváltás támadt köztük. Az szóváltás vége az lett, hogy a leány annyira elkéseregett, hogy öngyilkossági szándékkal beleugrott a biharét pocsolyájába. Az öngyilkosság azonban nem sikerült s a leány kiubickolt a vízből és annak partján ruháját szárogatni kezdte. Közben odaérkezett Simon és hívta a leányt haza, ez azonban vizes ruhában nem akart a faluba menni. Erre Simon bicskát rántott és szó nélkül nyakába szurt kedvesének, átvágta a nyakou az ütőeret, majd a tüdejébe is beleszurt, úgy hogy a leány ott a tócsa szélén pár pers múlva kisérvett.

A vádlott azzal védekezett, hogy nagy mértékben ittas volt, midőn rémes cselekedetét elkövette, mert Lengyel Mari csak egy fél pohár bort ivott az egy liter borából, a

Árverési hirdetmény.

„Néptakarékpénztár részvénytársaság

Nagykanizsán“

zálogosztályában

1909. november hó 15-én árverés lesz, amelyen az 1909. október hó 17-ig lejárt és ki nem váltott, vagy meg nem hosszabbított tárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete d. u. 2-kor.

3259

többit mind egyedül itta meg. Roenkivül sok sört és pállukát is elfogyasztott a vásárban.

A tanak közül *Horzog Sándor* és *Löwy József* kiakomáromi korcsmárosok megcáfolták *Simonnak* ezt a védekezését, mert szerintük a vádlott szin józan volt, midőn kedv-sével hazafelé indult és csak akkor itta le magát, midőn kedvesét megölte.

Ezeken kívül még csak egy tanu szerepelt a főtárgyaláson, egy parasztasszony, ki a véres drámának néhány lépésnyi távolság-ból volt szemlélője.

Körülbőlül délelőtt 11 órára befejezték a bizonyítási eljárást, és az ügyész kérdéseinek előterjesztésére került a sor, amidőn *Jureczky Iván* kir. ügyész azt a kijelentést tette, hogy a főtárgyalás lefolyásából nyert adatok alapján megváltoztatja a vádat, még pedig súlyosabbra; a halált okozó súlyos testisértés helyett, *szándékos emberölés büntettére*. — Erre dr. *Havas Hugó* védő-ügyvéd kérelmére a törvényszék, melynek tagjai: elnökök: *Závody Albin*, szavazó bírák: dr. *Kenedy Imre* és *Székács Pál* voltak, szombatra halasztotta a főtárgyalás folytatását. Egyszermind pedig a védői tiszteről leköszönt dr. *Havas Hugó* helyébe hivatalból kirendelt védőnek az elnökök dr. *Schwarz Adolf* ügyvédet jelölté ki.

Délután nem volt tárgyalás, holnap pedig az aranyhegyi álarcos rablók bűnügyét fogják tárgyalni.

Hírek.

— Két bizottsági ülés. Holnap délután 4 órakor *építésügyi bizottsági ülés* lesz, melynek fontos tárgya az új építési szabályrendelet tárgyalása. A bizottság tudvalevűleg új építési szabályrendeletet dolgozott ki és azt már a belügyminiszteriumhoz is felterjesztették jóváhagyás végett. Most megérkezett a belügyminiszter leirata a tanácshoz, melyben a szabályrendelet néhány pontját módosítatni kívánja a miniszter. E módosításokat tárgyalják a holnapi bizottsági ülésen. — Vasárnap, f. hó 14-én délelőtt 11 órakor *Horog-londy Béla* elnöklésével a *magyar utbizottság* tart ülést, hol a téli időre szülő intézkedéseket (utak használható állapotban tartása, hólapátolás stb.) beszélnek meg.

— Villamos vasut Keszthely—Hévíz között. Keszthely község képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésén egyhangúlag elhatározta, hogy a tervezett keszthely—hévízi helyi érdekű villamos vasut létesítéséhez 525.000 koronával hozzájárul, miáltal eme, Keszthely fejlődésére rendkívül fontos tervnek megvalósítása biztosítva van.

— Városok segítése. Budapestről táviratozzák: A városok segítségére megszavazott kétmillió kotona kiutalása ügyében a városok legujobb tartott értekezletének határozata folytán a vezetőség ma felterjesztést intézett *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszterhez, melyben a miniszternek sürgős intézkedését kéri a segélynek mielőbbi kiutalása iránt.

— A hivatalos lapból. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatósága *Mógor Károly* nagykanizsai lakost a nagykanizsai m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakoronokká nevezte ki. — *Eppinger Aladár* novai illetőségű dég-ösztelek pusztai lakos, valamint *Klári és György* nevű kiskoru testvérei családl nevének *Elek-re* kért átváltoztatását megengedték.

— Az Arányi nővérek hangversenye. — Nem csekély élvezetre nyújt kilátást a szombati hangverseny. A művészi szereplőkön kívül ott látjuk az Irodalmi és Művészeti Kördalárdáját is. Az Arányi nővérek hangszereik világszerte ünnepezt, kész művészel. Gazdag mű-orukat a következőkben adjuk: 1. Händel: G-moll sonata, két hegedűn és zongorán előadják Arányi Adila, Jelly, Hortense. 2. Bruch: D-moll Adagio és Brahms-Joachim: Magyar táncok: Arányi Adila és Hortense. 3. Tschalkowszky: Hegedűverseny I. tétel, Arányi Jelly és Hortense. 4. Sinding: Serenade, két hegedűn — és zongorán Arányi Adila, Jelly és Hortense. — 5. Paganini: Moses phantasia: Arányi Adila és Hortense. 6. a) Chopin Nocturne d-dur, b) Bazzini la Ronde des Lutins, c) Paganini: Champanella, előadják Arányi Jelly és Hortense. A műsorhoz nem fűzünk dicséretet. Önmagában hordja az a föltétlen tudás művészetének minden ismeretű jelét. Csak a város disztigvált közönségén mulik, hogy a művészi program grandiózus estélye is legyen ily magasrendű élvezetekről oly nagyon elszokott városunknak. Jegyek a hangversenyre mai naptól fogva előre is válthatók *Alt és Böhm* cég üzletében.

— Köszönet a részvételért. Szegény nőm korai elhunytá alkalmából Zalamegyéből is a baráti részvételnek számos, vigasztaló jelét jutatták hozzám és mélyen sujtott családomhoz. Nagy gyászunkban kénytelenek vagyunk ezeket egyenként megköszönni, kérem, fogadják részvételjes szavaikért ez uton hálás köszönetemet. Savanyukut, november 10. Dr. Grim Herman.

F O G Z Á S

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és veasen véget az álmatlan éjjeleknek. A könnyedség, a melylyel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepni.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, a melyek megkívántatnak fehér, egyenes és erős fogak növeséshez. A

SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztaságát és erejét semmisen mulja fölül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkivalóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Nyerünk!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyét

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyirodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyét megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen.

— Halálos baleset a főrhénci hegy mellett. Nagy megdöbbenést keltett tegnap este 6 óra tájban a rendőrségen néhány főrhénci szőlősgazdának az a jelentése, hogy a főrhénci szőlőhegybe vezető uton 2—3 kilométernyire a várostól egy borzalmasan megcsontított hulla fekszik. A jelentésre a helyszínre hajtattott az ügyeletes rendőrtiszt, *Füredi János*, dr. *Goda Lipót* rendőrorvos kíséretében, akik a Magyar utca végén tul, az országutról jobbra ágazó főrhénci uton, néhány lépésnyire az u. n. Telekuttól csakugyan rá is akadtak a borzalmas leletre. Eleinte bűntényre gondoltak a hatóság emberei, de az alaposabb vizsgálat ezt mindjárt valószínűtlennek mutatta, mert szurás vagy más ily külső erőszak jelei nem voltak a hullán, ellenben annál rettenetesebb nyomai látszóttak azon a lópatáknak és a kocsikerekeknek. A rögtön megindított nyomozás csakhamar kiderítette, hogy a haláragázolt ember *Kanics György* 60 éves kiskanisai jómódu gazda volt, ki *Major Jánossal* jött ennek szekeren hazafelé a szőlőből. A szél lekapta az öreg kalapját fejről, mire ez a kalap után kapott, de kissé kaptos fővel egyensúlyát veszítette és a rud mellett a lovak patái közé esett. A szerencétlenül járt embert a lovak összerugdalták, majd megbokrosodva a nehézszekert is keresztül vitték testén. Az öreg néhány perc mulva kiszorvedett és a jaiókecik akadtak rá véres hullájára. Ma délután volt a hatósági felboncolása az összeroncolt hullának. A boncolás a halál okául *agyoncsolást* állapított meg. Bár kétségtelennek látszik a baleset, mégis a köteles vizsgálatot megindították annak ügyében.

— Elnapolták a Haverda-ügy tárgyalását. A Haverda Mariska es társainak napok óta tartó izgalmas tárgyalásában szenzációs, váratlan fordulat történt. A bíróság az esküdtekhez intézendő kérdések szövegezésében súlyosabb bűnnel vádolta meg Haverda Mariskát, mint maga az ügyész: *bűnszegédséggel*. Ennek az lehetett volna a következménye, hogy az esküdtek elítélő verdiktje alapján a bíróság kötéli általi halált is mondhatott volna Mariskára. Ezért dr. *Bródy Ernő* védő törvényadta jogánál fogva a tárgyalás elnapolását kérte, mire a törvényszék a főtárgyalást a legközelebbi esküdtszéki ülészig 1910. februárjáig elnapolta.

— A Nagykanizsai Bankegyesület Résztvénytársaság a 4% os magyar koronajáradék-konvények december hó 1-én esedékes szelvényeit már folyó november hó 20-tól kezdve jutalék- és díjmentesen valija be.

— Rangját visszanyert főhadnagy. Még élénk emlékezetben van az a véres esemény, mely egy svájci város, *Davos* éttermében játszódott le. *Bartunek József*, a 76. gyalogezred várakozási illetményel szabadságot főhadnagya, összeszólalkozás után lelőtt egy dala zeneszerzőt, aki nejével időzött az étteremben. A főhadnagyot a bíróság felmentette és most hadsereg Rendeleti Közlönye arról ad hírt, hogy *Bartunek* főhadnagyot visszahelyezték a hadsereg állományába. Ezzel a davosi gyilkosság — elintéztetett.

— Testvérgyilkosság vigyázatlaniságból. Novai tudósítónk táviratozza: Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Nován. *Sipos József* két fia a 14 éves *János* és az öt éves *Károly* apjuk revolverével játszóttak. A revolver a nagyobbik fiu kezében elsült és a golyó az öt esztendő gyermek fejébe furódott. A kis fiu *szörnyet halt*.

— **Nagy Pista előadása a nagykanizsai iskolákban.** Bár nem volt hős szerelmes, se kedvenc kómius, mégis azt bísszük, hogy minden színházba járó ismeri Kövessy direktornak ezt eredetien egyéni szittyavérű öreg kóristáját: Nagy Pistát. A magyar versnek a magyar nótának nincsen Nagy Pistánál lelkesebb rajongója, ki hogyha valakit hallgatónak a kávéházban megkaphatott. Hajnal előtt nem szabadult meg az 500 strófánként mért hexaméterek és alexandrinusoktól. Nagy Pista, az egykori bíres, elsőrangú magyar tenosista a napokban Nagykanizsára érkezett hogy az itteni összes iskolákban szavatokkal és énekkel illusztrált előadást tartson a magyar dalról. Ak egészét mindössze 5 krajcár (fillért az öreg nem ismer) belépő díjért lehet élvezni és még csak nem is fog hajnalig tartani.

— **Nem találtak elnököt.** A kath. népszövetség tegnapi délután Szombathelyen bontott zászlót. Szigorúan bizalmas volt — írja a Vasvármegye — a tanácskozás és csak meghívó felmutatása mellett lehetett a gyűlésen résztvenni. A haditanácsból csak annyi szivárgott ki, hogy nem tudtak elnököt választani. A kiszemelt Batthyány István gróf nem fogadta el a neki juttatott megítélését. Így csak alelnököt választottak, Tulok József kanonok személyében.

— **A cigányügy rendezése.** Balassagyarmatról írják: A Nógrád-megyei Gazdasági Egyesület a napokban M. Illáth Géza gróf elnöklésével tárgyalta a Zalamegyei Gazdasági Egyesület átiratát a cigányügy rendezése tárgyában. Jeszenszky Sándor bíró erre nézve a következőket indítványozta: 1., kocsit, lovat el kell venni a cigányoktól; 2., fegyvert, kést nem szabad viselniük és ezért a csendőrök által minden találkozáskor megmotozandók; 3., a cigányok működését nyilvánossá kell tenni azáltal, hogy minden cigány sorszámat kapjon és ez a sorszám testének lehetőleg látható részére tetováltassék és így neve is megtudható lesz. Mocsáry János dr. statáriális eljárást óhajt behozni a cigányokkal szemben. Az egyesület Ruzsinkó Antal és Nagy Mihály felszólalása után a zalamegyei átiratot fogadta el.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Táviratok

és telefonjelentések.

Pártértekezlet előtt.

Justh mellett a függetlenségi párt.

A határozati javaslat.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, november 11.

Politikai körökben lázas izgalom előzi meg a délután 5 órakor tartandó függetlenségi pártértekezletet, — mely vagy pártszakadást eredményez, vagy azt, hogy Kossuth Ferenc közeledni fog a bankcsoport álláspontjához. Erre az utóbbi föltevésre az új kevésküljást, hogy Kossuthot nem elégtetik ki *Wekerle* miniszterelnök bécsi kihallgatásának eredményei, melyek nem állnak egyébből, — mint hogy az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbítása kapcsán tárgyalá-

sok folytathatók a készfizetések fölveteléről. Kossuth most oda akar hatni, hogy a bankcsoport várja be az ő és Andrásy jövő heti királyi kihallgatását. — *Kossuth* Ferenc határozottan kijelentette, hogy a mai pártértekezleten *föltétlenül megjelen* és azon elnökölni fog. Egy hozzá közel álló politikus erre vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette:

— *Kossuth* a mai pártértekezleten ki fogja jelenteni, hogy tovább is minden erejével dolgozni fog az önálló bankért és az ország gazdasági önállóságának megvalósításáért. Olyan enunciaciót tesz, melylyel az egész függetlenségi pártot ki akarja elégtetni, rámutatván arra, hogy elvi ellentétek nincsenek a pártban és ismét hangsúlyozza, hogy ő tudja a legbiztosabb forrásból azt, hogy az önálló bankot 1911-re nem lehet felállítani. Ha alkotmányharcot idézünk is fel, erre a dátumra a kérdést nem lehet megoldani. Tehát azt akarja elérni, hogy egy terminusért ne áldozzák fel a párt egységét, mert enélkül a pártprogram egyáltalában nem valósulhat meg.

Budapest, november 10.

A függetlenségi párt mai értekezletének erőviszonyai már ma délelőtt tisztázódtak. Ugyanis elhatározták, hogy a bankcsoport a Royalban, Kossuth hível pedig a Hungáriában ebédet rendeznek. Kossuth hível a hozzájuk tartozóknak *becsületbeli köteleességükkel* tették a megjelenést, mégis az történt, hogy délig csak 27 képviselő jelent meg a Hungáriában, mire az ebédet 1 órára halasztották. Délután 1 órakor mindössze 47 képviselő ült az ebédhez a Hungáriában. A Royal-beli közös ebéd nagyszerűen sikerült, még több képviselő jelent meg, mint a makói beszámolóban.

Budapest, november 11.

A függetlenségi párt két árnyalata nagy harc készséggel készül a délutáni pártértekezletre. Minden jel arra vall, hogy a *pártszakadás bekövetkezik*, csupán a frakciók számarányára nézve eltérők a vélemények.

A Justh-csoport nagy bizakodással tekint a pártértekezlet elé és biztosra veszi, hogy pártszakadás esetén a függetlenségi párt 225 tagja közül 140 ide fog tartozni. A Justh-csoport ma délelőtt megszövegezte a pártértekezlet elé terjesztendő határozati javaslat pontjait. Hír szerint többek közt a pártból *ki fogják utasítani* az országos kaszálóbelli ebéd rendezést azon címen, hogy *vétettek a pártúság ellen*. Heves viták folytak afellett, hogy ha pártszakadás áll be, melyik rész tartja meg a függetlenségi párt nevet.

Budapest, november 11.

A Justh-csoport által a délutáni pártértekezlet elé terjesztendő határozati javaslat föléli a következő pontokat:

1. *Kívánják az önálló banknak 1911-re lendő felállítását.*
2. *Tiltakoznak a pártok kooperációja ellen.*
3. *A képviselőház intézzen feliratot a királyhoz, melyben kéri az uralkodót, ismerje el a nemzetnek ahhoz való jogát, hogy az önálló bankot 1911-re felállíthassa.*

Az a hír van elterjedve, hogy ha Kossuth Ferenc részt vesz a pártok kooperációjában, a bankcsoport *proklamációt* intéz a nemzetet.

Budapest, november 11.

Ma *megcáfolják* azt a hírt, hogy *Justh* Gyula a makói beszámoló elűt *Lukács* Lászlóval tanácskozást folytatott.

Kossuth Ferenc ma délelőtt *Hoitsy* Pállal, majd *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel hosszasan tanácskozott.

A csödbe került ügyvéd feljelentése.

Arad, nov. 11. Néhány hónappal ezelőtt dr. *Kele* József aradi ügyvéd csödbe került és csödtömeggondnokául dr. *Kortész* Miksa ügyvédet nevezték ki. Pár hete a csödbe került ügyvéd visszatért külföldi tartózkodásából és csödtömeggondnoka, *Kortész* dr. ellen 150.000 koronának a csödtömegeből való elcsikkasztása miatt bűnvádi feljelentést tett. A törvényszék dr. *Kele* Józsefet feljelentésével elutasította és az ügy iratait lefoglalta.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinya-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudófrakpart 8.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 778. — Osztrák hitelrészvény 659.50 4% magyar koronajáradék 91.80 Kereskedelmi bank részvény 3475 — Salgótarjáni köszönbánya részvény 627. — Rimamurányi vasmű részvény 1664. — Adriai tengerhajózás részvény 431. — Hazai bank részv. 289.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 11.

Készáru-üzlet

Buza változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1910. április 14.14. Buza 1910. október 11.78.
Rozs 1910. április 10.23 Zab 1910 április 7.64. Tengeri 1910. május 6.70

Fontos! vendéglősöknek, kávésoknak. Különböző berendezési tárgyak, tálcák, csészék, ágyak stb. stb. olcsón eladó. Bövebbet *Haas Vilmos, Arany Szarvas szállodánál Nagykanizsán.* 3297

TANONC

azonnal felvételik

Schwaitzer József borbélyüzletében.

3869/1908. tkv. sz.

Érk. szeptember hó 9-én.

Póthirdetmény.

A perlaki bír. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a csáktornyai gőzmalom és villamtelep részvénytársaság és Gráner Testvérek csáktornyai bejegyzett cég végrehajthatóknak Margyetkó Jeromos ligetvári lakos végrehajthatást szenvedett elleni 540 korona 30 fillér, illetve 300 korona 24 fillér s járulékai iránti végrehajthatási ügyében 375/1909 tkv. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben a ligetvári 75 sz. tjkvben 78 hrsz. ház — 33. sz. a udvar és kertnek, úgy az 106. hrsz. injevica nevű szántónak B. 6. és 10. sorsz. a Margyetkó Jeromos nevű 1/2-od részre, az ugyanottani 504 sz. tjkvben fölvet 538 hrsz. melinc nevű dülőbeni rétnek a most nevezettet illető 1/2 részre, az ugyanottani 1809 sz. tjkvben 281, 1650, 1659, 136/167, 1688/b és 1087 hrsz. ingatlanokra 1835 korona kikiáltási árban *Ligetvár községházánál 1909. évi november hó 27-ik napjának dé. 10 órájára* kitézött árverés az 1881. IX. törvény cikk 167 § a alapján Heinrich Miksa bejegyzett csáktornyai lakos végrehajtható érdekében is 162 kor. 35 fillér tőke követelése s járulékai kielégítő véget megtartatni fog.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Perlak, 1909. szeptember 20-án.

3298

Dr. Szűts,
kir. aljbíró.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Mulatók, bál kiállítások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Pártszakadás.

Kossuth Ferenc kilépése a függetlenségi pártból.

Nagykanizsa, november 12.

A magyar Hamlet tragikumja beteljesedett. — Kossuth Lajos fia odahagyja a függetlenségi és 48-as pártot, mely az országgyűlés minden számottevő pártjai közül a leghűségesebben konzerválta és ma is őrzi Kossuth Lajos eszméit, ideáljait és a legkitartóbban törekszik, hogy az általa kijelölt programnak a változott helyzetben alkalmazott részét megvalósítsa. Kossuth Lajos fia, egy nagy örökség hitben és kitartásban nem harmoniásan erős örökös, kívül helyezkedett dicső emlékü atyja hagyományainak körén, a pártot megfosztotta a Kossuth utód nevének varázsától s magát a Kossuth tradíciók őrzésének magas sztosz hivatásától és súlyától. Mert amely pillanatban Kossuth Ferenc képes odahagyni a függetlenségi és 48-as pártot, azért, mert e párt elérkezettnek látta az időt a március 15-iki tizenkét pont egyikének megvalósításához, amidőn Kossuth Ferenc kiválik amiatt a pártból, nem más, mint egy párttörődék számottevő vezére, aktuális politikai tényező, akit többé nem ragyog be a Kossuth név fénye, mert ennek sugárkörén kívül helyezte magát. Ezzel Kossuth Ferenc nem csupán egy pártot hagyott el, hanem egy hatalmas nemzeti hivatást is, mely reá, mint Kossuth Lajos fiára hárult.

A magyar Hamlet tragikumja beteljesedett. Hazánkra szomorú eredményű, — de lélektani szempontból izgatón érdekes harc folyt le előttünk, melynek hőse, alkalmasint és sajnos, elbukott hőse Kossuth Ferenc. Nagy hivatások gyenge képviselőinek harcait vívta hatások és ellenhatások közt ingadozva, egyfelől hűséget esküdve nagyszabású örökségének, másfelől védve labilis talaju egyéniségét, mely az örökség hatalmas koncepcióinak nem felelt meg. Itt állt előttünk görnyedve az apai szellem hagyományainak sulya alatt, szinte hallani véltük ajkairól Hamlet feljajdulását:

»Kizökkent az idő; — oh kárhozat!
Hogy én születtem helyre tolu az!«

Kossuth Ferenc tisztában lehetett azzal, hogy benne Kossuth Lajos fiát hozták

haza az országba, a Kossuth név kincsévarázsát akarták élő tényezőül megnyerni a radikális magyar politika részére, Kossuth Lajos fiának fogadott hűséget az ország leggyökeresebb pártja és Kossuth Lajos fiát ruházták fel azzal a sokáig döntő sullyal, hogy az egész nemzet nevében szólhatott. Kossuth Ferenc vállalta ezt a minőséget s csak akkor tagadta meg, mikor a hivatás a cselekvés terére szólította. Mert Kossuth Ferencnek lehet e véni meggyőződése, e meggyőződés kultuszával építhetett volna tovább is olasz vasutakat, vagy lehetett volna tagja a magyar parlamentnek, de aki vállalja azt a minőséget, hogy Kossuth Lajos fiaként benne lássák a legtisztább függetlenségi eszmék letéteményesét, az a függetlenségi pártot utóljára hagyhatja oda; Kossuth Lajos fiának az utolsónak kell lenni, ki kertel, haboz, taktikázik, midőn negyvennyolcas tradíciókban és kiegyezési törvényben gyökerező nemzeti jogok radikális érvényesítéséről van szó. Mit féltett és mit kockáztatott? Nem a Kossuth nevet és nem az apai hagyományokat, mert e név fogalmának és e hagyományok logikájának mindeu egyéb inkább megfelel, mint a behódolás. Mi történhetett volna, ha tovább is Kossuth Lajos fia marad és nem tisztán, pórén Kossuth Ferenc? Ha élére állt volna azoknak, kik számítottak rá? Győz, vagy ellenzékbe vonult volna és nevének hódító varázsát sértetlenül megőrizte volna a magyar nemzeti politika élő és kifejezésteljes tényezőjeül.

Nem zendítünk örömríadót afelett, hogy hetek kétséges harcai után a függetlenségi pártban kinyilvánult a bankszabadság világos győzelme. Ez a győzelem főlemelő, de mert a függetlenségi párt kettészakadásával jár, lesújtó is, és a kilátásokat elfátyolozza. Az egységes függetlenségi párt remélhette a gyors győzelmet; így szétszakítva talán bonyodalmakon, talán alkotmányválságon is átvezet a győzelem útja. De feltétlenül a győzelemhez vezet!

A függetlenségi párt e kiválás után számban kisebb, de még tisztább és egységesebb marad. Akik kiválnak, azok — névleg felsorolhatnók őket, — Széll Kálmán miniszterelnöksége óta vándor, gyökértelen proletárijai parlamenti életünknek,

Apponyi személyes pártja ez, mely minden pártban külön párt volt. A kiválásnak meg kellett történnie, mert éppen Apponyi e párt. És Kossuth Ferenc megy velük, nyíltan kockára téve minden értékét.

Mert Kossuth Ferenc minden ingatlansága mellett is naivul őszinte és előtérbeállításával elfödte azt, kit háta mögül elő kellene vezetni és felelőssé tenni minden bekövetkező konfliktusért: *Apponyi Albert grófot*. Abban a pillanatban, midőn a függetlenségi pártban fölvetették a liberalizmus és a reakció kabinetkérdését, nyilvánvaló volt, hogy Apponyi ismét pártot bont. Ki hitte, hogy Kossuth Ferenc vele megy?

Most tiszta harc kezdődik, melynek sorát előbb-utóbb a nemzet fogja eldönteni. S a nemzet ítélete nem kétséges többé.

A tegnapi pártértekezlet.

Kossuth Ferenc kiválása a pártból.

— Saját tudósítónktól.

A függetlenségi párt tegnapi estei értekezletén történeteket a *Zala ma reggeli külön kiadása* közölte. A pártértekezleten *Holló Lajos* hosszabb, lelkes beszéd kíséretében a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A függetlenségi és negyvennyolcas párt kimondja, hogy a *közös bankszabadságnak meghosszabbításához hozzá nem járul* és csak oly kormányt támogat, amely az általános választójognak megalkotása mellett, az *önálló banknak 1911. január elsejére való föllállítását kormányzati programjába fölveszi* és amely minden koalíció vagy kooperáció mellőzésével a függetlenségi és negyvennyolcas pártból, mint a *parlament többségéből* alkottatik. A párt egyuttal kimondja, hogy a képviselőházban a párt részéről indítványt terjesztetik elő, amely szerint a válságnak ez elvek alapján való mielőbbi megoldása érdekében öfelségéhez hódolatteljes *lőlizat* intéztessék és ennek elkészítésére egy huszonegy-tagu bizottság küldessék ki. Ez indítvány támogatását és a föntebbi párthatározatban kimondott elvekhez való ragaszkodást e párt a *párthűségből folyó kötelességnek* tekinti.

Ezzel szemben *Kossuth Ferenc* szintén alapos fejtegetés után a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

»A függetlenségi és 48-as párt változatlanul, régi programja alapján áll és így, sőt első sorban az ország gazdasági függetlenségének megvalósítását tekinteli feladatának. E törekvés szolgálatában az önálló jegybank

Szalonikiban vettünk 62 darab kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget, amelyek-

nek megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívják

SINGER JÓZSEF és TÁRSA.

megvalósításáért minden rendelkezésére álló alkotmányos eszközt igénybe vett és igénybe fog veni. Éppen azért főlöseges a mellett a főforgó viszonyok között időszerűtlen is, hogy a párt az eddigiektől eltérő újabb határozatokat hozzon éppen most.

A párt 74 tagja Kossuth indítványára szavazott, 120 pedig Hollóéra, tehát a többség a Justh csoport határozati javaslatát fogadta el. Erre Kossuth kijelentette, hogy miután a párt többségének bizalmát nem bírja, *kilép a függetlenségi pártból.*

Kossuth 74 hívével még tegnap megalakította az új pártot, melynek *Negyvennyolcas függetlenségi Kossuth párt* a neve. Új programot nem adott Kossuth Ferenc.

Országgyűlés.

Az elnök és az alelnökök lemondtak.

Holnap elnökválasztás lesz.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 12.

Leírhatatlan érdeklődés gyűlvánult a képviselőház mai ülésé iránt. A Ház padjai és karzatai zsufolásig megteltek. A terembe lépő Kossuth Ferencet az új Kossuth-párt, az alkotmánypárt és a néppárt tagjai percekig tartó óvációkkal fogadták, Justh Gyulát pedig beléptekor a függetlenségi párt ünnepelte viharosan.

Az elnöki emelvényen megjelent Loszkay Gyula háznagy és bejelentette, hogy Justh Gyula a házelnöki, Batthyány Tivadar gróf és Mérey Lajos pedig az alelnöki méltóságokról lemondtak, mert a függetlenségi párt, mely őket megválasztotta, ketté szakadt. Indítványozza, hogy a Ház az új elnök választásáig Papp Eleket válassza meg körelnököknek.

A Ház a jelentést tudomásul vette, mire Papp Elek elfoglalta az elnöki széket és mindenekelőtt az elnök és alelnökök lemondó levelét olvastatta fel.

Hock János kéri Loszkay háznagyot, hogy tartsa meg tovább is e tisztséget. A Ház Hock János indítványa szerint határoz.

Elnök indítványozza, hogy a Ház november 18-iki ülésén válasszon elnököt és alelnököt.

Rakovszky István sürögösen szükségesnek tartja, hogy a Ház már a holnapi ülésen ejtse meg ezeket a választásokat.

A Ház elhatározta, hogy a képviselőház új elnökét és alelnökét már a holnapi ülésen megválasztja.

Ezzel a mai ülés véget ért.

Előkészületek az elnökválasztásra

Pártszakadás után.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Budapest, november 12.

A képviselőház mai ülésén nagy meglepetést keltett az a bejelentés, hogy Justh Gyula, Batthyány Tivadar gróf és Mérey Lajos leköszöntek az elnökségről. Tehát az ellenük készült alkotmánypárti és néppárti bizalmatlansági nyilatkozat sikertelen maradt. A holnapi képviselőházi elnökválasztás esélyei izgatók a kedélyeket.

A Kossuth párt ma este a Pannoniában értekezletet tart, — melyen a Ház elnökévé Gaál Sándort, alelnökké Návay Lajost és Rakovszky Istvánt jelöli. Ugyanekkor a függetlenségi párt a Royalban ülés és Házelnöknek Moskó Lászlót, a leköszönt államtitkár, alelnöknek Batthyány Tivadar grófot és Mérey Lajost jelöli. — A párt elnökévé is Moskó Lászlót választják meg.

Budapest, november 12.

Holló Lajos a függetlenségi párt megbízásából ma indítványt nyújtott be a képviselőházhoz, melyben egy 21 tagú bizottság kiküldését kéri a királyhoz intézendő felirat megszerkesztése végett.

Budapest, november 12.

A nemzetiégi képviselők kijelentették, hogy bár rokonszenveznek Justh Gyula törekvéseivel, a holnapi elnökválasztásnál semlegesen viselkednek.

A képviselőház folyosóján Justh Gyula megszólította Benedek Jánost, a balpárt tagját és indítványozta, hogy a balpárt lépjen be a függetlenségi pártba. Benedek János kijelentette, hogy a balpárt helyesli Justh Gyula álláspontját, azonban a belépésnek többen ellene vannak. Később a balpárt értekezletet tartott, melyen kimondta, hogy örvendetes tudomásul veszi a függetlenségi párt megítélését, azonban még nem lát okot arra, hogy beolvadjon a függetlenségi pártba.

Budapest, november 12.

Moskó László igazságügyi államtitkár ma írásban közölte Wekerle Sándor miniszterrel, hogy állásáról lemond.

Hírek.

— Batthyány főispán lemondása. Zalagerszegről táviratozzák a Zalának: Gróf Batthyány Pál, Zalavármegye főispánja ezen állásáról való lemondását ma benyújtotta.

— A Zala rendkívüli kiadása. Nagykanizsán is feszült érdeklődéssel várták a függetlenségi párt tegnapi értekezletének eredményeit. Ezekről szerkesztőségünk este 9 órakor kapott távirati értesítést, melynek tartalmát a szerkesztőség nyomban közölte a város lakóinak ama részével, mely ebben az időtáiban a nyilvános helyeken még megtalálható. Ma reggel 9 órakor jelent meg a Zala rendkívüli kiadása, mely beszámolt a pártértekezleten történetekkel. Rendkívüli tudósításunk nagy feltűnést keltett és példányait egy óra lefolyása alatt elkapták.

— Gyászrovat. Hrabovszky Kelemen m. kir. főerdőmérnök tegnap Nagykanizsán 45 éves korában meghalt. — Temetése holnap, szombat délután 4 órakor megy végbe.

— A nagykanizsai munkásbiztosító pénztár 1908. évi zárszámadásai. Az orsz. munkásbetegségélyező és balesetbiztosító, a nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár 1908. évi kezelési feleslegét megállapította. A megállapítás, mely bár az állami munkásbiztosítás hivatal jóváhagyásától van még függővé téve, nagyon kedvező eredményekkel számol be a nagykanizsai kerületi pénztár múlt évi működéséről. Az 1908. évre megállapított felesleg 9909 korona 52 fillér, melyből kétharmad rész az országos pénztárt illeti, egyharmad rész pedig a nagykanizsai ker. munkásbiztosító pénztár kezelése alatt marad azzal a rendeltetéssel, hogy helyi betegsegélyezési céloknak, illetve munkásjóléti intézmények létesítésének alapjául szolgáljon. A zárszámadásból közöljük az alábbi nagyjelentőségű adatokat: A pénztárnak az 1908. évben 85,624 K 10 f. betegsegélyezési járulék bevétele volt. A kúlevőssége címen 14,956 K át tett ki. A pénztár kiadásai ezek voltak: táppénzekre 27,013 K 17 f., gyermekágyi segély 461 K 98 f., szülész nőknél 329 K 20 f., gyógyászati ellátásra 16,774 K 70 f., temetkezési segély 1800 K 60 f., kórházi költségek 5139 K 95 f., fürdők és szanatoriumok 415 K 90 f., kezelési költség 17,035 K 77 f., orvosi költségek 20,926 K 75 f., vegyes 172 K 24 f. Összesen 99,089 K 76 f.

— A sörgyári közgyűlés. A nagykanizsai malátagyár és sörfőzde r. t. rendes évi közgyűlését f. é. november hó 30 án tartja.

— Népies előadás. A Balaton Szövetség megbízást kapott Darányi földművelésügyi minisztertől, hogy a télen a balatonparti községekben 40 népies gazdasági előadást rendezzen. Az első előadás Balatonfüreden volt jelentékeny érdeklődés mellett. Horváth Mihály gazdaköri elnök élénk színekkel mutatott rá a gazdák jelenlegi helyzetére és mutatta ki a fejlődés irányát. Cséplős Ernő, a Balaton Szövetség titkára a földművelésügyi miniszter népjóléti intézményeit ismertette. Sági János szakíró pedig az állatok szeretetéről, azok gondozásának szükséges voltáról beszélt. Az előadás kapcsán élénk eszmecsere indult meg és elhatározták az egybegyűltek, hogy tekintettel a nagy csemegeszőlő kivételre, a községben a Balaton Szövetség támogatása mellett kosárfonó tanfolyamot rendeznek.

— Somoskeő gyára Nagykanizsán. A fiatalabb nemzedék már alig emlékezik Somoskeő Géza névére, akit a hetvenes és nyolcvanas években Európa egész rendőrsége rettegett. Somoskeő a múlt század legzseniálisabb kalandora volt. — Előkelő fellépésével sikerült a legzárkózottabb nagyuri körökbe itt bejutnia s a krónika szerint nem egy hercegnek kegyelvel is dicsekedett. Zsenialitása főként abban nyilvánult meg, hogy a világ városok rendőrségeit orruknál fogva vezette és csak egy évtizedes hajsza után hagyta magát elfogatni, hogy aztán bizonyítékok hiányában szabadon bocsássák. Egy angol miss nagy vagyont hagyott rá és a kilencvenes években nyugalomba vonult. Párisba költözött Somoskeő, hol gyönyörű palotát vett. Két fiát Budapesten neveltette. — Most két éve hazajött és azzal a tervvel foglalkozott, — mint most egyik fővárosi lap írja, — hogy a Dunántul, Győrött, Nagykanizsán, vagy Pécsen gyárat alapít. Egyik fiával azonban nagy botránya volt s e miatt a terv meghiúsult. — Somoskeő nagyarányú porcellán

TRAPPISTA páterek gyártmányai.

TRAPPISTA

GRANDE LIKÖR

TRAPPISTA

CACAO LIKÖR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

gyárat akart létesíteni, hasonlót a német császáréhoz. — Egy rossz flu miatt így esett el Nagykanizsa a mindenesetre érdekes gyáralapítástól.

— Az első zsúr. A nagykanizsai Izr. Nőegylet idel első zsúrja holnapután, vasárnap délután lesz a Casino-ban. A Nőegylet nagyszabásúnak tervezi első zsúráját és ezért a zsúr programjának meglepetésszerű pontjai vannak, melyről soká fognak beszélni a városban. — Az első zsúr tehát fényes sikerűnek ígérkezik.

— Elfogták a csendőrgyilkos vadorzót. Részletesen tudósítottunk a minap arról a borzalmas gyilkosságról, melyet Ihárosberény és Inke községek között erdőben egy vadorzó a szolgálatát teljesítő Szabó Balázs csendőrtizedesen elkövetett. A rendkívül leleményességgel és erélyesen megindított nyomozás tegnap a gyilkos nyomára vezetett, kit rögtön letartóztattak és a kaposvári ügyészség fogházába kísérték. Rögtön a gyilkos merénylet után a meggyilkolt bajtársai Ihárosberény falu széléhez rohantak, hogy minden a faluba érkezett jól szemügyre vegyennek. Rövid idő múlva három gyanús külsejű paraszt jött az erdő felől, kiket igazolásra szállítottak fel. A feltartóztatottak nagy zavarba jöttek, de miután igazolták magukat, a csendőrök utjukra bocsátották őket. Ezután a csendőrök a vadorzók lábnyomait kutatták fel és ez eredményre vezetett. Ugyanis a gyilkos vadorzó csizmájának nyomában megállapították, hogy az egy foitozott talpu csizmától származik. Elhozták tehát a három gyanús utas csizmáit a bűntény színhelyére és itt a nyomokkal való összehasonlításnak meglepő eredménye lett. A foltos nyomok a gyanuba vettek egyike, egy ihárosberényi borbély csizmájától származtak. A borbélyt tehát letartóztatták és ellene bűnügyi eljárást indítottak.

— Körorvos és patikus. Szaploneczay Manó dr. kaposvármegyei tiszti főorvos egyszer hivatalos körútjában elérkezett Böhönyére, a hol azt tapasztalta, hogy dr. Szattler Ignác körorvos és a böhönyei patikus között éles ellentétek vannak; úgy hogy a két ember nem is beszél egymással. A patikus az híresztelte, hogy a körorvosnak állandóan pénzt kölcsönöz, az orvos percentet huzt tőle a receptek után, hogy göromba a betegekkel, nem teljesíti a kötelezettségét. Persze a körorvos sem maradt adós a görombaságokért és rábizonyította a patikusra, hogy az kuruzsol, a recepteket meghamisítja, más orvosságot ad és előléket. A csunya veszekedésből aztán vizsgálat lett, a mely kiderítette, hogy mind igaz, a mit ez a két haragos ember egymásra mond, mire az alispán a patikusra vonatkozó iratokat áttette a büntető bírósághoz a bűnvádi eljárás megindítása végett, a körorvos ellen pedig elrendette a fegyelmi vizsgálatot.

— Féltreértés. Egyik Alsólendvához közel eső községben a jó szimatu finauc rajta csipett egy urat, hogy sok volt a vágatlan dohányra, amely azonban nem trafikban termett. Persze csendőrt hívtak, felvitték a financelaktanyára és 12 korona erős bírságot szabtak rá, amellel még a dohányt is elvették tőle. Az illető dühös lett és amikor lefizette a bírságot, keményen odaszólt:

— No ezért hat embernek kell meghalnia!

K vérengző fenyegetésért aztán a csendőr nyakon csipette az urat és vitte a törvény elé, ahol le akarták csukni.

— No már azt szeretném látni — szól — hogy ezért engem lecsukjanak!

— Hát hogy merete maga azt mondani, hogy ezért hat embernek kell meghalnia?

— Arért kérem, mert 12 koronára büntettek; már pedig én kántor vagyok. Hat embernek kell meghalnia, hogy 12 koronát keressek a temetésükkel.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcse-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet 3239

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyi-irodában a **november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet** megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolead 1 korona 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen.

Esküdtszéki tárgyalások.

— Ötödik nap. —

Az aranyhegyi rablás.

— Saját tudósítónktól. —

Az őszi esküdtszéki ülészak utolsó ügyének tárgyalása volt a mai esküdtszéki nap elintézésre váró feladata.

Zsibrik János 61 esztendőes löbbször büntetett, fegyházviselt vén munkakerülő volt a vádlott, ki bűneinek hosszú listáját legújabbán fegyveres rablással toldotta meg. Január hó 11-én este 6 órakor egy bakóltott fejű marcona alak toppant be az Oroztony község mellett lévő Aranyhegyen Gerencsér József szőlősgazda szőlőbéli házába. A rablónál kétesöví vadászfegyver volt, melyet a szobában tartózkodó Gerencsér mellének szegezett, és pénzt követelte. Gerencsér azonban vonakodott a pénzt eladni, mire kívülről egy durva hang így kiáltott be a szobába: „Ne engedj neki, lödd agyon!” A gazda most már nagyon megijedt, besietett hát a szomszédos pinceszobába, pár pillanat múlva előkereste pénzt és azt, 442 koronát kitevő egész vagyonát odadta a fegyveres rablónak, mire a rablók eltávoztak.

Gerencsér és neje, valamint családjá, kik szintén a szobában tartózkodtak a rablók működése közben, az udvaron volt rablónak Zsibrikre ismertek, de a másikat ki a fegyverrel a lakásba bement, sehoggy sem tudták felismerni. A nyomozás legújabbán kiderítette, hogy ez Török Gyuri, a híres kanizsai bandita volt, kit nemrég Pátróban a csendőrök agyonlőttek.

Zsibrik, a kitapasztalt vén gonosztevő úgy az egész eljárás során, mint a mai főtárgyaláson is állhatatosan tagadott mindent és alibit akart igazolni, ez azonban éppenséggel nem sikerült neki. Pontban déli 12 órára befejezték a bizonyítást és néhány perces szünet után dr.

Molnár Jenő ügyész, valamint dr. Balázs Zsigmond védő megtették a kérdések feltévére vonatkozó javaslatukat. A vád a rablásban való **tetteséget**, míg a védelem a **bűnsegédséget** kívánta kérdésbe foglaltatni.

A törvényszék a tárgyalás folytatását délután fél 4 órára tűzte ki. Délután a perbeszédre és ítélethozatalra került a sor.

Új ipari részvénytársaság Zalában.

— Saját tudósítónktól. —

Mint perlaki tudósítónk közli, a Perlaki Takarékpénztár Részvénytársaság Kovács Márkus muravidí lakossal, mint a *muravidí kosárfonó telep* tulajdonosával egyetértésben több tekintélyes muraközi pénzember közreműködésével egy *kosár és fonott butor ipar részvénytársaság* megalakítását vette célba oly módon, hogy a Perlaki Takarékpénztár, mint fő részvényes, úgy a többi kedvező bér szerződéssel kivette bérbe Kovács Márk és dr. Kovács Lipót tulajdonát képező egész becsőséget az alakítandó részvénytársaság céljaira és az alapítási terv szerint a 100.000 korona alapítókével alakítandó részvénytársaság már 1910. évi január hó 1.ével megkezdendé működését.

A társaság vállalatának székhelye Muravidí lesz, azonban egyik legfőbb gondja lesz, a fiók-hehelyek alapítása elsősorban Perlakon, s Muraköz egyéb helyein és különösen még a Balatonnak zalai oldalán elterülő községekben.

A társaság üzletkörébe fog tartozni különösen a kosáripár körébe vágó mindennemű gyári, főképpen házi-iparilag előállított áruk készítése, vásárlása és ismét eladása; a földmívelésügyi miniszterium által létesített háziipari szövetkezetek és telepeknél készült kosáráruk megvásárlása és értékesítése; a kosárfonó ipar részére szükségelt fűzvesző vásárlása és termelése; utóbbi célból erre alkalmas területek bérlete és esetleg megvétele; az üzletkörébe tartozó árucikkek készítésével foglalkozó szegényebb háziiparosok számára előlegek nyújtása; kosárfonó háziipari szövetkezetek létesítésénél közreműködés; mint a raktárak felállítása; bel- és külföldi képviselőségek és ügynökségek létesítése.

Ezen vállalat szép jövő elé tekinthet elsősorban azért, mert a Muraköz klimatikai és terepviszonyai nagyon kedveznek a fűzfa minden fajának tenyésztéséhez.

Különös súlyt helyeznek az alapítók a Balatonvidéki szövetkezetek fejlesztésére és az ott készített áruknak szerződésileg biztosított átvételére. Ezen működésben nagy segítségére lesz a társaságnak a Balaton Szövetség, mely már eleve megígérte messze menő támogatását.

Az alakítandó részvénytársaság valósággal hiányt pótol, mert hazánkban kosáráknak és házi butoroknak kézilipari nagyban gyártására csak az utóbbi két esztendőben alakult egyik részvénytársaság, de az egész Danántulban nincs még hasonló nagyipari vállalkozás és így — bizony szégyenletes állapot — Ausztria szolgáltatva ugyszólván kizárólagosan azt az iparcikket, melynek gyártásához szükséges terület és anyag 1000 és 1000 holdnyi területen magában a Muraközben is adva van, arról pedig szólni sem kell, hogy a mi munkásainkat a legkönnyebb módon lehet majd begyakorolni a kosárfonás mesterségébe. Ebben segédkezni fog a földmívelésügyi mi-

niszterium is, melynek kiküldöttje már több ízben lent is járt Muraközben, sőt már néhány kisebb telep létesült is.

Elismerés és dícséret illeti elsősorban a Perlaki Takarékpénztárt, hogy ezt az ügyet oly melegen és energikusan felkarolta és így a Muraköz amugy is szegényes ipari életébe ezzel a vállalkozással lendületet hozott.

Táviratok

és telefonjeleutések.

Az elhagyott asszony boszuja.

Budapest, november 12. Szenzációs mérénylet történt ma délelőtt a Rókk-Szárd-utcában. Iványi Margit irodai leány volt a merénylő, kit Vermes Jenő magánhivatalnok évekig azzal hitegetett, hogy feleségül veszi, nemrégiben azonban elhagyta a leányt. Ma reggel Iványi Margit revolverrel megleste a hivatalnokot, kit a mérénylet után *haldokolva* vittek a Rókus-kórházba. A merénylő előfogták és előzetes letartóztatásba helyezték.

Ertékpapir tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 775.50. Osztrák hitelrészvény 661.50 4% magyar koronajáradék 92.25. Kereskedelmi bank részvény 3480. — Saigótáriani kőszénbánya részvény 629. — Rimamurányi vasmű részvény 665. — Adria tengerhajózás részvény 431. — Hazai bank részv. 290.50

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 12

Készáru-üzlet:

Buza változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1910. április 14.17. Búza 1910. október 11.79
Rozs 1910. április 10.23. Zab 1910. április 7.61. Tengeri 1910. május 6.74

Veszek 50 métermázsa
öregszemü burgonyát,

kőszári átvételre, a faj mellékes. — Ajánlatokat
kér Mihály István Nagykanizsa, Teleky ut 15.
3300

T. A N O N C

3296

azonnal felvételik

Schwaitzer József borbélyüzletében.

Fontos! vendéglősöknek, kávéosknak.
Különféle berendezési tárgyak, tálcák, csészék, ágyak stb. stb. olcsón eladó. Bővebbet Haas Vilmos, Arany Szarvas szállodánál Nagykanizsán. 3297

Szakerosok által megvizsgált és legjobbnak minősítve. Két évi jártas Ára fuvaronként 4.6.8 Ft

OLLA GUMMI
Különleges
A tudomány mai állása szerint a legjobb létező GUMMI ÖV. SZER. Kapható gyógyszerárakba és drogeriákban.

Az elárulító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandát ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien 11.149. Praterstrasse No. 57.

Az OLLA több mint 2000 orvos által e megbízhatóknak ajánlva.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Sajál ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítenek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok; A n. é. közönség bizalmát kérem.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös kereszthez”

Nagykanizsán. 2674

Meghívó.

*A Nagykanizsai Malátagyár és Serföződe
Részvénytársaság*

t. részvényesei tisztelettel meghívotnak

az 1909. évi november hó 30-án délután 3 órakor

Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókjának helyiségeiben tartandó

XVII. évi rendes közgyűlésre.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése.
 2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovatfordítása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
 3. Az alapszabályok 20. §-a értelmében kilépő Bogenrieder József, Fehér Miksa, Fellner Heurik, Rapoch Gyula, Rothschild Samu, Steru Sándor igazgatósági tagok helyett három évre újabbak, vagy ezek újból megválasztása.
 4. Öt felügyelő bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.
- Nagykanizsa, 1909. november hó 11-én.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtnak, sziveskedjenek, részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 18. §-a értelmében legalább három nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál térítvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelő bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentései, nyolcz nappal a közgyűlés előtt a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, bál kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
6 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
szombatnapok kivételével.

Apponyi a háttérben.

Nagykanizsa, november 13.

Akik a külső jeleknek, az előttünk történő politikai mozzanatoknak nem felszínét vizsgálják, hanem kutatják a mozgató erőt, amely rendszeren a háttérben, a szintér mögött szokott rejtőzni: attól a pillanattól kezdve, mikor Apponyi Albert a függetlenségi pártba belépett és Kossuth Ferenc mellé a maga elhatározásából vezértársul szegődött, világosan láthatták, hogy ez a politikai egyéniség a *balvégzet* megszemélyesítőjéül jelent meg a pártban; mert minden jelben, minden mozzanatban az ő szerencsétlen politikai kezére ismerhettek.

Apponyi szerencsétlen kezű politikus volt egész életében. Míg maga vezetett pártot, örökös ingadozásával, a nemzet többségének lelkében meg nem gyökerezethető, népszerűtlen törekvéseivel csupán közvetlen barátai, ismerősei körében bírt csak híveket toborozni és megtartani. Mikor azután átment a szabadelvű pártba, — rögtön megjósolták, hogy ez a belépés végzetes lesz a pártra nézve. Apponyi azt okvetlenül szét fogja robbantani. Egészen így történt. Ezt olyan természetesnek tartották a megjósolói, hogy ezért a megvalósult jóslatért nem is reflektáltak a politikai próféta babérjára.

Mikor Apponyi a szabadelvűpárt szétrobbantása után átsiklott a függetlenségi és negyvennyolcas pártba és Kossuth Ferencet maga előtt függetlenségi bálványistenül tolvá, azt egyuttal a maga politikai esz közvévé kezdte átvarázsolni: egyenesen fogadások történtek szétrobbantott szabadelvűpárt megmaradt hívei részéről, hogy két esztendő leforgása alatt vagy a függetlenségi párt nem lesz függetlenségi párt többé, vagy Apponyi hagyja ott a pártot. Ez nem történt ugyan meg így a jelzett két esztendő leforgása alatt; hanem négy esztendő leforgása alatt történt olyan szellemváltozás a függetlenségi párt belső életé-

ben, mely az immár megtörtént dolgok tanúsága szerint azt elszomorító mértékben megérlelték a szétrobbantásra. Mindaz, ami a pártban elégedetlenséget szült, amit csak Kossuth Ferenc a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak féltékenyen őrizett tradíciói, immunis szabadelvűsége kockáztatásával cselekedett, — az mindig Apponyi Albertnek a háttérben mozgó végzetes keze munkája volt.

A szétrobbantás érlelését ez a balvégzetes kéz megkezdte abban a pillanatban, mikor Justh Gyula a szabadelvűség kérdését kezdte hangoztatni és erősebben rámutatott erre vonatkozóan a függetlenségi és negyvennyolcas párt történeti multjára; és kijelentette, hogy ahhoz hűnek kell maradnia. Attól fogva Apponyi balvégzetes keze a gyöngébb kezű Kossuth Ferenc hipnotizált szellemén át egyenesen arra dolgozott, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas pártból a szabadelvű elem egyenesen kilökődjen.

Mert ne méltóztassék ám azt hiúni, hogy a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak ez a belső küzdelme, mely a bankkérdés körül hullámozott, csupán az önálló magyar bank és önálló vámterület megvalósításának időpontját illetően verődött föl. Nem! Ebben a küzdelemben nemcsak a „megalkuvók” és „megnemalkuvók” állottak egymással szemben, hanem a liberális és nemliberális elemek. Hisz az ugynevezett Kossuth-banketten is legnagyobb részt azok a párttagok vettek részt, akik Apponyi Alberttel vonultak be a pártba és annak tűzőn-vizen át, elszántan, vakon rohanó fegyverhordozói.

Nagy érdeke volt a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak, egyenesen létérdeke, hogy inkább Apponyitól és fegyverhordozóitól szabaduljon meg, mint sem tradícióit, szabadelvűségét engedje lassan-lassan szétmarcangoltatni.

Ha a párt most meg nem tisztult volna ettől a határozottan bontó és a párt lét-

jogát kockáztató elemtől: a belső forrongás, a párterőt gyöngítő belső küzdelem csak tovább tart, és később talán még rombolóbb, még végzetesebb pártszakadást eredményezett volna.

Az igazán liberális függetlenségi párt lelkének közszellemének meg kellett szabadulnia Kossuth Ferenc erősen szuggerrált lelkével együtt attól a szerencsétlen, balvégzetes politikai kéztől, melyben *nem a függetlenségi és negyvennyolcas párt vére lüktet.*

Országgyűlés.

Elnökválasztás a képviselő házban.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Budapest, november 13.

A képviselőház ma zsufolt padsorok és karzatok előtt tartotta ülését. Az érdeklődést az magyarázza meg, hogy a képviselőház ma választotta meg elnökét és alelnökeit. Az ülésen Papp Elek korelnök elnököt.

Elnök felolvastatja a bizottsági tagsági tisztségekről történt lemondásokat.

Hoffman Ottó a házszabályokhoz szólva támadja az összeférhetlenségi bizottságot amlatt, hogy még sok ügyet nem intézett el. Ennek a bizottságnak az elnöke Gaál Sándor, akit most a képviselőház elnöki méltóságára jelölnek. Kérdi, hogy lehet az a Ház elnöke, ki már bizottsági elnök korában így megsérti a házszabályokat?

Hoffman Ottó beszéde nyomán nagy zaj kerekedett és az egyes pártok tagjai sértő szóváltásba elegyedtek egymással. Elnök nem tudta a rendet helyreállítani ezért az ülést felfüggesztette.

Szünet után megejtették a választásokat. Az elnökségre Gaál Sándort és Justh Gyulát jelölték. Gaál Sándorra szavaztak az alkotmánypárt, néppárt és Kossuth-párt, Justh Gyulára a függetlenségi párt, a nemzetiségiek és a balpárt; a horvátok üres lappal szavaztak:

Összesen leadtak 382 szavazatot. Ebből jutott

Gaal Sándorra	201
Justh Gyulára	157

Szalónikiban vettünk 62 darab kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget, amelyek-

nek megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk

SINGER JÓZSEF és TÁRSA.

szavazat, 24 szavazó lap üres maradt. A képviselőház tehát Gaál Sándort 44 szavazattal több séggel elnökké választotta.

Az elnöki tisztségre Návay Lajost, — Rakovszky Istvánt, Batthyány Tivadar gróft és Mérey Lajost jelölték.

Összesen 376 szavazatot adtak be. Ebből kapott:

Návay	195
Rakovszky	183
Mérey	152
Batthyány gróf	152

szavazatot.

Az elnök Návayt alelnöknek jelentette ki. Mivel a másik három jelölt közül egyiknek sincs abszolút többsége új szavazást rendelt el. Mérey és Batthyány Tivadar grófra egyenlő számú szavazat jutván, köztük sors-huzás döntött. Ennek eredményeként az új szavazás Rakovszky és Batthyány Tivadar gróf közt fog dönteni.

Az ülés folyik.

nával és anyagi erejével. Bizonyos, hogy a legmesszebbmenő áldozatokat meg fogja hozni azért, hogy a vasut létesüljön.

Ebben az irányban tehát felesleges befolyásolni Nagykanizsa város képviselőtestületét és ezért arra szoritkozunk, hogy a követendő eljárás két helyes módjára hívjuk fel a figyelmét. A két mód a következő:

1. Okvetlenül szükséges, hogy Nagykanizsa a vármegyei közgyűlést megelőzően foglalkozzék a vasut ügyével.

2. Nagykanizsa város teljes mértékben tegye magáévá a vasut ügyét és a megye hozzájárulását maga Nagykanizsa város kérje.

Megbizható forrásból tudjuk, hogy a vármegye már a decemberi közgyűlésen határozni fog a Franz cég kérvénye felett. Mit fog határozni? — ez a kérdés kétségtelenül Nagykanizsa város magatartásán dől el. Bár a vármegyei vezetőség körében — értesülésünk szerint — rokonszenvvel viseltetnek a vasuterv eszméje iránt, mégis megeshet, hogy a megyei közönség helytelenül fogja fel ennek a vasutnak megyei hivatását.

Ugyanis laikus emberek egy vasuterv megyei misszióját azzal a mértékkel ítéli meg, hogy a vasut hány kilométert fut be a vármegye területén. A Franz cég vasutjának meg az a különös sajátága van, hogy bár Zalába vezet le egy gazdag, nagy vidék gazdasági életnyilvánulásait, Zala megye területén alig tesz meg egy-két kilométert, mert Nagykanizsáról kiindulva mindjárt somogyi földre ér. Már most ha a megyei közönség az említett helytelen álláspontból ítelné meg e vasuterv reánk való fontosságát, az eddigi arányok szerint oly említésre sem méltó hozzájárulást szavazna meg, hogy a vasuterv megvalósulása kétségszerűen válna. Nagykanizsára, mint első sorban és életbevágóan érdekelt vármegyei tényezőre vár az a feladat, hogy a vasuterv megyei hivatásáról meggyőzze a vármegye közönségét és így a megyei hozzájárulás biztosításával előmozdítsa a terv megvalósulását.

Ezért szükséges, hogy Nagykanizsa előbb hozza meg közgyűlési határozatát, mint a vármegye és ezért helyesebbnek legnagyobb mértékben, ha megválaszolja az a terv, mely bizonyára fölmerült már a város körütekintő vezetősége körében is, hogy t. i. határozza el a város képviselőtestülete, hogy maga a város kérje a vasuterv vármegyei támogatását. A város e kérelmében két momentumra mutathat rá: az egyik az, hogy a vasut Zala megyében nemcsak Nagykanizsa érdekelt szolgálná, hanem az egész megyerésznek, mely ezen a h. é. vasuton érne el a Máv. fővonalát, a második szempont, hogy Zala megye legyen jóindulattal legnagyobb városának sorsa iránt és járuljon hozzá ahhoz, hogy e város új fejlődési tényezővel gazdagodjék. Ezt a város elvárhatja a vármegyétől, mely kisebb és kevesebb megyei adót fizető területek érdekében is hozott már nagyobb áldozatokat. Városunk kérését aztán a megyegyűlésen tekintélyes számú törvényhatósági tagjaink támogathatják és a teljesülésre segíthetik, mert a vármegyének még

mindig módjában van, hogy az arányos hozzájáruláshoz fedezetet találjon.

Zalamegyében tehát Nagykanizsára vár a feladat, hogy e vasut létesítése érdekében minden befolyását latba vesse, mert a vasut a legnyilvánvalóbban Nagykanizsának hoz igen nagy, igen megbecsülendő előnyöket.

Mint halljuk, Somogy megye kellő mérvű támogatása máris biztosítottnak tekinthető, mert Somogy megyében régtől fogva él az óhaj, hogy e termékeny, nagy vidéknek, mely erre rég megérett, vasutja legyen. A kaposvári lapok némelyike ugyan e vasutervben kaposvári érdekek sérelmét látja Nagykanizsa előnyére, de végre is egy megye közönsége nem számolhat mindenkor egy város érdekeivel, különösen akkor nem, ha egy attól független, nagy vidék jogos gazdasági érdekeinek kielégítéséről van szó.

Azt hisszük, nem túlozunk, ha a dolog tengelyét Nagykanizsa városában találjuk és ha hangsúlyozzuk, hogy a mi városunknak kell minden tőle telhetőt elkövetni a terv érdekében. Az elsőrendű tennivalók közé számíthatjuk pedig azt, hogy Nagykanizsa a fent vázolt módokon igyekezzék megnyerni Zala megye hozzájárulását. Ezenivel Nagykanizsa tartozik önmagának, de tartozik neki ezzel a megye is.

Hatása meglepő! — Szelence ára 40 fill.

Hirek.

— Alakul a munkásgimnázium. Eppen a Zala kezdeményezésére már néhány esztendeje az általános érdeklődéstől kísérve tartja magát felszinen a nagykanizsai munkásgimnázium soká vajudó kérdése. Kezdeményezésünk sok és nagy vitákat vont maga után e kérdés körül, mely viták némely részükben valóban elismerést érdemlő színvonalon szárnyaltak. Persze e nívónak voltak olyan kicsucosodással is, mint amint egy hetilap írt meg, midőn elmélyedő alaposággal a részlet kérdés minden aktualitása nélkül azon töpreng, hogy a nap 24 órája közül melyikben leginkább alkalmas a munkásagy a percipálásra, külön tekintettel a zubbonyváltásra és emésztésre, mint olyaura. Erre őszintén beismerjük, hogy a legképzettebb szociológus sem gondolt még. De, hogy a tárgyra térjünk, azt a hírt közöljük, hogy a munkásgimnázium régóta vajudó kérdése elérkezett a valóságos, immár nemcsak a vég és hossz nélküli tervekben élő magvalósulás stádiumához. Még pedig az erre leghívarottabbak, a munkások, helyesebben a munkaadók garanciákat jelentő kezében. E munkaadók alatt

TRAPPISTA páterek gyártmányai.

TRAPPISTA
GRANDE LIKŐR

TRAPPISTA
CACAO LIKŐR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

Egy vasuterv.

A nagykanizsa—csurgói vicinális. — Nagykanizsa érdeke. — Mit várhat Nagykanizsa a vármegyétől? Somogyi érdekek.

II.

Nagykanizsa, november 13.

Miután legutóbb részletesen ismertetük a vasuttervet, nem marad más hátra, mint hogy tessék a térképen követni a tervezett vasut irányát, vajjon lehet-e más következtetésre jutni, mint melyekre mi jutottunk? A kérdés előterében Nagykanizsa város érdeke dominál, melyet minden iparvállalatnál eredményesebben és gyorsabb lendülettel szolgálja ez a vasut és az ennek megépüléséhez fűződő további fejlemények.

A Franz cég Nagykanizsa várostól 300 ezer korona névértékű törzsrészesvény jegyzését kéri. Az összeg nagyságához nincs szavunk, ezt majd megállapítja a város képviselő testülete, számolva a város remélhető hasz-

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító szer

ERNESTO PAGLIANO professor Nápolyban.

Calata S Marco 4.

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kitüntetve a gyógyszerészeti kiállításon 1894-ben, a Hygienikus kiállításon 1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításon 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (poralakban) valamint comprimált láblakban (pixulak) minden nagyobb gyógyszerárban kapható. Kérje mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjegyével. Megrendelés vagy tudakozódás miatt tessék Real-Apotheka Sokrato Brocchettli Nla (Sódtórol) fordulni.

a nagykanizsai Ipartestület néhány éppoly lelkes, mint intelligens, a kor szellemét megértő tagjai, a mintegy 12-15 iparost értjük. Ezek komoly megfontolás, az ügy és más városok hasonló intézményeinek hosszas tanulmányozása után elhatározták, hogy eszméjükkel a munkásgimnázium komoly megvalósításának eszméjével az Ipartestület elé fognak lépni és ott keresztül viszik, hogy az Ipartestület, mint amelynek az egyenesen kötelessége is, alkossa meg a munkásgimnáziumot. Azt a kérdést, hogy minő anyagi és erkölcsi fontosságot jelent a munkásgimnázium az iparos elemre nézve, ezt az évekig folytatott viták minden oldalról élénken megvilágították, elégséges tehát ez előnyök kiszámíthatatlanul nagy számának egyszerű konstataciója. Lényeges az, hogy ezek az agilis emberek, kik a munkás sorsát igaz emberiséggel gondolják át, az erős akaratú támogatott cselekvés terén mozognak és szordán, folyó hó 17 én este fél 9 órakor a Centrál kávéház külön helyiségében elő nagy értekezést tartják a mielőbbi megvalósítás ügyében, melyre az Ipartestület tagjait ez uton is meghívják és minél tömegesebb megjelenést kérnek. Itt beszélnek meg az Ipartestület választmánya esetleg rendkívül közgyűlése elé terjesztendő javaslatokat a munkásgimnázium megvalósítására vonatkozólag, melyet, mint az arra illetékesek nyilatkozataiból kétségtelen, úgy a város, valamint az állam is hathatósan fog támogatni.

— Gyászrovát. A nagykanizsai törvényszéknek egy régi, érdemes hivatalnok, — bogáti Hajdu Sándor nyug. kir. telekkönyvvezető hunyt el tegnap délután Nagykanizsán 65 éves korában. A megboldogult telekkönyvvezető, ki valóságos mintaképe volt a hivatalnok kötelesség-teljesítésnek, egészen addig fáradhatatlanul dolgozott, míg csak 4 évvel ezelőt szélhűdés nem érte. Hajdu Sándor eseményekben gazdag, változatos multjából közöljük az alábbi adatokat: Mint 20 éves ifju önkéntes huszár-hadapród lett, de két év múlva leköszönve hadnagy rangjáról, kilépett a hadseregből, hogy megnősülhessen. — Ekkor Bihar megyében t. szolgabíróvá neveztek ki, midőn azonban a nagyváradi árvaszéki ülnöki állásra pályázva, a pályázon megbukott, a megyei szolgálatot is elhagyta. Póstatisztai vizsgát tett és póstatistai lett. — Nyugtalan vére azonban e pályán sem engedte megőszülni. 1884 ben Perlakon telekkönyvi igazgató, majd 1886 ban Nagykanizsán telekkönyvvezető lett és azóta itt dolgozott, csak a munkának és családjának íve. Az elhunytban, kinek temetése holnap, vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető halottas házából, dr. Hajdu Gyula ügyvéd édes apját gyászolja.

Elhunytak még e héten Nagykanizsán Özv. Horváth Ferencné szül. Sós Rozália magánzó 87 éves, Beck Béla 1 hónapos, Falcs József földmives 87 éves, Vermes Oszkár magánhivatalnok 21 éves, Horváth Józsefné szül. Tóth Teréz 34 éves, Szommer József szobor 69 éves, Halász György csizmadi segéd 32 éves, Holmann Erzsébet 10 hóna-

pos, Szabó György 8 napos, Samu Jánosné szül. Otvös Teréz napszámos 62 éves, Koré Zsófia napszámos 23 éves, Arany Anna 1 hónapos, Báton Samu nyug. d. v. pályamester 57 éves, Hrabovszky Kelemen m. kir. földmivész 45 éves, Kunics György földmives 66 éves, Kósek János földmives 58 éves, Hajdu Sándor ny. kir. telekkönyvvezető 65 éves és Mihálicz Rozália 1 hónapos.

— Tanácsülés. Tegnap délután tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket intéztek el. Ugyancsak ott nyitották fel tegnap a »Csak egy virágszálat!« jelleg alatt működő hölgyek gyűjtő ridiküljeit. A ridikülök összes tartalma 54 korona 30 fillért tesz ki, ami valóban szép eredmény.

— Házasságot kötöttek e héten Nagykanizsán: Hajdu István gőzmalom munkás Babó Máriával, Balázs György vasuti munkás Garadics Viktoriával, Horváth Imre vasuti munkás Agh Rozáliával, Ágh Ede magánhivatalnok Pitos Erzsébettel és Varga Imre fogházor Jancsi Szidóniával.

— A zsúr vendége. Tegnap jeleztük már, hogy a nagykanizsai IZR. négyzet holnap első zsúrján valami meglepetés készül. Szereplők elmondani, hogy miből áll ez a meglepetés, de sajnálatunkra nem tehetjük, mert diszkreciót fogadtunk. Annyit azonban elárulhatunk, hogy egy szereplő illusztris vendége lesz a zsurnak, kinek szíves közreműködése elsőrendű művészeti nevezetességet kölcsönöz a zsurnak. Mint értesülünk, a rendezőség különleges intézkedéseket tett azért, hogy a vendégek előrelátható nagy számának kényelmes hely jusson.

— Birósági kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Salt József zalaegerszegi kir. törvényszéki joggyakornokot a pápai kir. járásbiróság-hoz jegyzővé nevezte ki.

Meg kell érteni az Odol különleges hatás módjának rendkívül fontos voltát: Míg más száj- és fogtisztító szerek csakis az öblítés néhány pillanatában fejtik ki a hatásukat, az Odol még utólag is, órákig a fogak tisztítása után, hat.

Ezen különleges sajátsága folytán az Odol megakadályozza a szájbeli erjedéses folyamatokat és a fogak megromlása ellen hat.

— A kereskedelmi iskolai tanárválasztás. Markovits Dávid tanár eltávozására óta Vermes Aladár középiskolai tanár töltötte be ideiglenesen Markovics helyét a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolánál. Az IZR. hitközség által kiírt pályázat e hó 15-én lejárt és a kereskedelmi iskolai diákok lázas érdeklődéssel várják, hogy vajjon ugyanabból a tárgyból lesz-e ez évben még egy harmadik tanárunk is. A tanárválasztás nem vállalati belügy és így lehetőleg nem is családi ügy s így szabad róla írni. Három pályázó jöhet komolyan figyelembe. Az egyik Vermes Aladár városunk szülőtte, középiskolai tanár, a ki az állást ideiglenesen töltötte be s megválasztása esetére a különbözeti vizsgát leteszi ígéri. Vermes helybelli családból származik, összes iskoláit itt végezte és mindenki igen jól ismeri multját és képességét. Mellette szól az, hogy az állást eddig is betöltötte és hogy a tanulmányok érdeke az, hogy ne legyen kitéve egy évben háromszoros tanár-változásnak, másrészt mint helybelli, első sorban tarthat igényt arra, hogy a helybelli adófillérekéből fentartott intézmény neki adjon kenyeret. — Steiner a másik pályázó, az egyedüli kereskedelmi szakképzetséggel tanár a pályázók között, a közismert Röser-féle magántanintézetből kívánkozik a mi vidéki Eldoradónkba, a harmadik Lonkai szüntén középiskolai tanár, Nagykanizsán teljesen ismeretben és csak állítólagos hatalmas protektorában bizva lehet némi reménye arra, hogy néhány szavazatot kapjon. Reméljük hogy a hétfőn történendő tanárválasztást nem a protekció, hanem a méltányosság és a tanulmányok érdeke fogja dominálni. A mi hitközségi előjárásunk tudhatja legjobban, hogy sohasem lehet eléggé elővigyázatos a kereskedelmi tanári állások betöltése körül. Az az egy azonban bizonyos, hogy minél nagyobb tudóst és jobb tanerőt választanak meg, annál előbb hagyja az ott az iskolát, a melynek még csak nyugdíjigénye sincs, úgy, hogy a munkaképtelenné vált tanárai bátran mehetnek a szegényházba, ha csak nem akarják az előjárásnak jószívű tagjait kegydíjjel végigháználni.

— A jövő évi esküdtek lajstroma. Megállították össze Závody Albin törvényszéki elnök elnökelete alatt a nagykanizsai törvényszék jövő évi esküdteinek lajstromát. Az ülésen a törvényszéket Závody Albin elnök és dr. Eöry Szabó Jenő törvényszéki bírák képviselték, Zala vármegye közlgaatási bizottsága részéről pedig bizalmi férfiakul Knortzer György, Tripammer Gyula és Falcs Lajos voltak jelen.

— Kaposvári ujságok sérelme. Kaposvárról jelentik: A Kaposvárott megjelenő Somogyi Hírlap és Somogyvármegye kritikát gyakoroltak a városi vagyonkezelésről és a hivatalnokok működéséről. A kritika soha sem lépett az objektivitás határát. Németh István polgármester mégis megtiltotta a tisztviselőknak, a rendőrkapitánynak, hogy hírrel lássák et a lapokat. Ugy a sajtó, mint a város közönsége a polgármester intézkedésében a sajtószabadság megsértését látja és ezért vasárnapra népgyűlést hívtak egybe, a melyen tiltakozni fognak a polgármester eljárása ellen.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvélyt, megszünteti a köhögést, vádálékot, síjeli tisztadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárterekben. — Ára üvegenként 4.— korona.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet

3239

Milhoffer Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrasát felkeresni, s a fenti sorsjegyi-irodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencse-sorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Jóféltérvek és húzási lapstromok ingyen.

— A nagykanizsai Kath. Legényegylet szórakoztató délutánjának műsora:

1. Egy gondolat bánt engemet. Petőfi Sándortól, szavalja Sáfrány József. 2. Dalegyveleg, zongorán előadja Asztalos József. 3. Délolaszországi képek, Urániai előadás vetített képekkel, bemutatja Horváth György főgimn. igazgató. 4. Magyar népdalok, zongorán előadja Asztalos József. 5. A Nővérek, írta Farkas Pál. Páros jelenet, előadják Erlich Mancsi és Szabó Erzsike k. a. — Kezdeté délután fél 5 órakor. Helyárak: Fenntartott helyek 30 fillér, egyéb ülőhelyek 20 fillér, állóhely 20 fillér, karzat 10 fillér. Este a Polgári Egylet nagytermében táncal egybekötött társas összejövetel lesz, kezdeté 8 órakor. Belépő jegy 40 fillér.

— Eljegyzés. Ungár Ferdinánd pacsai terménykereskedő eljegyezte Rosenborg Samu ur kedves leányát Margitkát, Kadarkutról. (Minden külön értesítés helyett.)

— Az Arányi nővérek ma esti hangversenye. A ma esti nagy művészi élvezeteket kínáló hangverseny előtt talán nem lesz fölösleges a szereplő művésznőkről néhány vonást idevetnünk. A világhírű nagy mesternek, Joachimnak huga és tanítványa Arányi Adila. Ettől örökölte, mint a Times is írja, zeniallítását, a melyhez páratlanul alapos tudás jár. Ugy Adilának, mint nővéreinek, kik dr. Arányi Taksony fővárosi rendőr tanácsos leányai, szereplése a külföldön kezdődött. Ott már ismerte őket a zenelag művelt világ, mikor mi még csak a világlapok kritikai hasábjairól szereztünk tudomást művésztükről. S hogy mily nagy Adila művészete, legjobban jellemzi az a tény, hogy Joachim, mikor már betegeskedett, a művésznőt maga helyett küldötte el kvartettjével játszani. Csakhamar megismerte egész Németország, majd az osztrák főváros kedvelt művésznője lett s tavaly télen a holland és belga városokat hódította sorra. A nővérek híre eljutott Angliába is és tömeges meghívással árasztották el őket. E sikerekről Times, — Morning Post, — Itandard, Globe stb. hasábos kritikái beszélnek. Mert olaszországi művészkörutra indulnak s igysikerült a hangversenyrendező bizottságnak a művésztestvéreket szerződten, hogy városunk művelt közönsége is megismerhesse a Strandard zenekritikusának szavai szerint a jelen és a jövő legnagyobb hegedű-művészt.

— Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Zala vármegye területéhez tartozó Zalaegerszeg rend. tanácsu városban a jövő évi október 28-ra eső országos vásár kivételesen 1910. évi október 26-án tartassék meg.

— Rablótámadás a sétatéren. M. B. mozgópóstatiszt tegnapelőtt este 8 órakor hivatalából a sétatéren át sietett haza, midőn a sétatér közepe táján két toprongyos alak eléje állt és azt kérdezte tőle, hogy hány óra van. M. ki rosszat sejtett, azt mondta, hogy nincs órája, mire az egyik alak odakapott a kabátja nyílásához és a póstatiszt óráját elő akarta ráncigálni. E pillanatban a másik utonálló, kit M. felismert, s aki valószínűleg félt a felismerttetéstől és M. hatalmas erejétől, így kiáltott társára: »Ereszd el, menjünk.« A következő pillanatban már futva ment a támadás színhelyéről, — a két csirkefogó magára hagyva a póstatisztet. A vakmerő támadásról M. a rendőrségnél jelentést tett, mely már nyomában van a sétatéri utonállóknak.

— Kettős halál egy kutfurásnál. Perjépusztán súlyos szerencsétlenség történt tegnap. Kutfurást végeztek avatatlan emberek s a kutfűrő műve két munkásra rászakadt és mindkettőjüket agyonütötte. Deli Imre bírja bérben ezt a pusztát a káptalantól s a bérlő a napokban megegyezett Valariák János kutasó mesterrel, hogy a tanyán lévő kutasó kijavítja, sikészi. Valariák nem ment el személyesen a munka vezetésére, hanem a fiát, ifj. Valariák Jánost küldte maga helyett. A fiatal, 16 éves Valariák azonban még nem volt valami nagy mester a kutasás körül és valószínűleg ilykép történt a szerencsétlenség. Hozzáértő emberek helyett ugyanis Valariák két napszamos embert

— Kocsis Jánost és Szabó Fereucet — fogadott föl segítségül. Egy darabig ment is a kufépítés és már elkészült az 56 métermázsas cementkava is, amely azonban tegnap összeomlott és bezuhan a kutba. Kocsis János és Szabó Ferenc a kuferegben dolgoztak e pillanatban és a lezuhanó cementtömeg mindkettőjüket agyonütötte. A tanyai emberek megkísérelték a szerencsétlenek kimentését, de már csak holttestüket találták meg a romok alatt. A vizsgálat megindult.

— Egy városi pénztáros vád alatt. Kaposvárról jelentik: Mintegy két esztendővel ezelőtt a város pénztárában nagy szabálytalanságoknak jöttek nyomára. A lefolytatott hivatalos vizsgálat alapján Sörös Lajos városi pénztárost nyugdíjazták. A bíról vizsgálat tovább folyt Sörös Lajos ellen, akit ma dél előtt a vádtanács hivatali sikkasztás miatt vád alá helyezett.

— Talált hulla. Stridórol írja tudósítónk: A besztercei erdőben tegnap egy akasztott embert találtak a falu részét gyűjő asszonyai. Nagy riadalommal futottak el a sűrű tölgyesből a borzalmas látvány elől és felfedezésüket az erdőörnek jelentették. Erre hivatalos bizottság ment a helyszínére, hol megállapították, hogy a hulla már régi idő óta függ a fán, mert az már egésze oszlásnak indult. Az akasztottat senki a vidéken nem ismeri, zsebelben pedig egy betű írást nem találtak, s így kilitét nem tudják megállapítani. Mivel külső erőszak nyomait nem észlelték a hullán, minden valószínűség szerint öngyilkosságot követett el az ismeretlen, kiről csak annyit lehetett megállapítani, hogy a szomszédos Stejerországból való.

— Alapszabályjövahagyás. A zalaszentmihályi ifjusági egyesület alapszabályait a belügyminiszter jövahagyta.

— Az egyenes adók kivetése. A hivatalos lap tegnap száma közli a pénzügyminiszter körrendeletét az egyenesadók 1910. évre vonatkozó kivetése tárgyában. A körrendeletben a pénzügyminiszter utal arra, hogy az egyenesadók kivetésének idején való befejezése nemcsak az adókezelésre fontos, de érdeke a közönségnek, — amely az adókivetés megtörténtéig köztartozásaira nézve tájékozatlan, szintugy érdekében áll az az adóalapokra váró helyhatóságoknak, a községeknek és törvényhatóságoknak, melyeket az állami adókivetés késedelme pótdadók kivetésében, háztartási ügyeik intézésében hátráltat. Ezért figyelmezteti az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy a kitűzött határidőket pontosan tartassék be.

— Jámbor kívánság. A külföldi képes-újságok a megfőtősek helyes beküldőinek különböző ajándékokat osztanak ki. Ennek a szokásnak hódol a Tolnai Világlapja is, s vele esett meg, hogy egyik helybeli előfizetője azt írja: Megfőttem a rejtvényt, egyben küldöm a fél-évi előfizetést és kérem, hogy a Világtörténelem helyett nőmnek egy kis arany órát küldjenek, nekem pedig a boidogult nagyanyámtól visszamaradt néhány gyűrűt forrasztassék egybe, s miután ez csak 6 gramm, 20 grammra tessék kiegészíttetni. Ha ezen kívánságomat teljesítik, gyűjtök még egy előfizetőt. Persze, hogy nem teljesítették a kívánságát, mert körülbelül 120 koronába került volna, amit kért és az előfizetés pedig 6 korona, a mit beküldött. Különben ez a képes újság szinte páratlan gyorsasággal hódította meg a publikumot, Budapestről talán lap sem jön oly nagyszámban hozzánk, mint a Tolnai Világlapja.

— A regényiró és látogatója. A napokban elhunyt Gyulai Pálhoz egyszer beállított egy gyászfátyolos hölgy, aki mély bókkal kezdte a beszédét:

— Bocsásson meg, méltóságos uram, hogy alkalmatlankodom, de leküzdhetetlen tiszteletem és bámulatom hozott önhöz. Addig nem hallhatok meg, mondtam magamban, míg a Törökvilág Magyarországon nagynevű szerzőjét meg nem ismerem.

Gyulai ideges mozdulatot tett.

— Tehát tetszett önnek a regény.

— Ki sem tudom mondani, hogy mennyire. Ez a legszebb dolog, amit életemben olvastam. Az a korfestés, azok az alakok, az a nyelvezet, az az érdekesség . . . ó, példátlan.

— Hm, van benne valami, — mondta Gyulai komolyan — csinos kis regény volt, emlékszem rá, milyen lelkesedéssel írtam. Hát a többi könyvemhez mit szól? Olvasta a „Kárpáti Zoltánt“ és a „Köszívű ember fiát“?

— Ó hogyne, el vagyok ragadtatva tőlük.

— Hát a „Velencei gályarab“ és a „Zulejka, a hárem gyöngye“?

— Óriási dolog. Ön a világ legnagyobb regényirója.

TÖRLEY PEZSGŐ

— Nos tehát — pattant föl Gyulai, olyan tekintetet vetve az asszonyra, hogy annak nyomban el kellett sülyednie — tudja meg, hogy ezek közül egyet sem irtam én, hanem részben Jókai, részben még rosszabb regényírók mint ő. Én csak egy regényt irtam. A címe „Egy magános udvarház története.” Hanem azt fölöttöbbségesen olvasták.

A gyászruhás hölgy azonban nem sülyedt el, hanem megszólalt:

— El fogom olvasni. Hanem adjon méltóságod éhező gyermekeimnek öt forintot.

Erre Gyulai adott öt forintot az olvasott hölgynek, hogy ne hallja tovább — a regényt.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszertári ruhatisztító, guvrilozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Esküdszéki tárgyalások.

— Ötödik nap. —

Az aranyhegyi rablás.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután folytatták és befejezték az aranyhegyi rablás bünperének esküdszéki tárgyalását. A délutáni tárgyalás a kérdések feltevésével kezdődött, melyek arra vonatkoztak, hogy Zsibrik János tettes volt-e, vagy csak bünsegéd az aranyhegyi fegyveres rablás elkövetésénél.

Juraczkó Iván kir. ügyész vádbeszédében a betyáromantika emlékeit idézi, majd megrajzolja a vádlott jellemképét, mint félelmetes, rettegett emberét, kinek rablómerényletét a kiraboltak sem merték teljes öt hónapon át nyilvánosságra hozni.

Dr. Balázs Zsigmond védő azt igyekszik bizonyítani, hogy helytelen és lehetetlen az a felfogás, hogy a vádlott, ki csak kűnn, a házan kívül segédkezett a rablás végrehajtásánál, tettes lehessen. Sőt azt is cáfolni akarja, — hogy Zsibriknek egyáltalán része lett volna az esetben. Sőtét volt a tett idejében, hihetetlen, hogy a szobában lévők csakugyan felismerni képesek voltak az udvaron tartózkodót.

Este egy negyed 7 órakor hirdették ki az esküdtek a verdiket, mellyel Zsibriket rablás bűntettében *totusnek* mondták ki. Az esküdtek igazmondása alapján a törvényszék a vádlottat *nyolc évi fegyházbüntetésre* ítélte, mely ellen a vádlott az alatt a nem kevésbé érdekes feltétel alatt nem felebbezett, hogy ha nagyon gyorsan elszállítják valamelyik fogházba, mert az itteni fogházban borzasztóan unalmas az élet.

A bikarét titka.

Ma reggel folytatták a csütörtök délelőtt elnapolt tárgyalást, melynek a Kiskomárom és Komárom községei közötti bikaréten történt emberölés volt a tárgya.

Mint hogy a korábbi védő dr. Havas Hugó az ügyésri vád súlyosbítása alkalmával lemondott védői tisztségéről és helyébe dr. Schwarz Adolf ügyvédet rendelte ki a törvényszék védő gyanánt, ma reggel az egész első napi tárgyalást meg kellett ismételni, hogy az új védő is mindenről fogalmat alkothasson magának. Ez a repriz gyors tempóban folyt le, úgy, hogy már délelőtt 11 óra felé a perbeszédnek kerülni kezdtek sorra.

Juraczkó Iván kir. ügyész sőtét színekkal ecsetelte a vádlott elvetemültségét, aki a

vadállatokkal meghaladó gonoszsággal vadházastársát, a 3 közös apró gyermekük anyját minden különösebb ok nélkül kivégezte. Az új vád szerint szándékos emberölés büntetéseben kéri bűnszék kimondani.

Dr. Schwarz Adolf védő hosszan cáfolja a szándékoság fenforgását és arra kéri az esküdteket, hogy mondják ki védelmére azt, hogy erős felindulásban követte el cselekedetét.

Délután egy negyed kettőkor hirdette ki az esküdtek főnöke az esküdtek határozatát, mely szerint Simon Gyulát az eredeti vádban, a *halált okozó súlyos testi sértés bűntettében* mondták ki bűnszéknek. A törvényszék ezután pár percnél tanácskozás után meghozta ítéletét: az *öt évi fegyházbüntetésre*. Az ítéletben ügyész és vádlott megnyugodtak.

Üvegéből táplált

gyermek, rózsás és teli arcúakká, erősekké és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jótéveszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krómszerű ízért. Kitűnő bármilyen okból eredő erőtlenység és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Nyílt-tér.

Nyilatkozat.

Minap Haan Lajos szobafestősegéd ellen följelentést tettem amiatt, hogy elvitte az ecsetjeimet. Tudatom, hogy ezt a följelentést ma visszavontam, mert meggyőződtem róla, hogy ő ecsetjeimet nem szándékosan vitte el, hanem mert azokat az én inasom Haan Lajos ecsetjei közé csomagolta ennek tudtán kívül. Haan Lajos az ecseteket visszaküldte hozzám.

Zalaegerszeg, 1909. november 12.

Pásztor Ferencz
szobafestő és mázó.

Táviratok és telefonjelentések.

Akik meggondolták magukat.

Budapest, november 13. Thoroczkay Viktor báró és Lengyel Zoltán bejelentették, — hogy belépnek a Kossuth-pártba. Hír szerint Eötvös Károly is tagja lesz a pártnak.

Halálos elgázolás a Múzeum-köruton.

Budapest, november 13. A Múzeum-köruton ma délelőtt fél 10 órakor borzalmas villamoselgázolás történt. Özv. Lukács Antalné, a német főrendiházi tag neje volt a szerencsétlenül járt, aki ma reggel cselédjével bevásárolni ment. Az özvegy urinő a nagy forgatagban egy bércocsi és egy villamoskocsi közé került, s mikor a villamos sinein akart átsietni, egy másik villamoskocsi sebes vágatásban jött arra és az urinőt elvágta. A szerencsétlenül járt széttuzott koponyával repült a járdára. Nyolc árvaja siratja.

Külön kihallgatások a Burgban.

Bécs, november 13. A király ma délután külön kihallgatáson fogadta József kir. herceget, majd Aehrenthal és Burián közös minisztereket. Utóbbiak kihallgatása összefügg a magyar válsággal.

Az újságírók bucsuja a házelnöktől.

Budapest, nov. 13. A Ház tudósítói Rákossy Jenővel élükön ma délelőtt bucsúztak a lemondott elnöktől. — Rákossy szép szavakkal bucsúzott Justhtól, aki válaszában azt monddta, hogy mindig a sajtó híve volt és mindig a sajtó ügyét szolgálta és az újságírók igazát védte. — Ezenkívül a Ház tisztviselői is tisztelegtek Justhtól Dessowly Arisztid elnöki tanácsos vezetésével.

Cs. és kir. udvar
fogorvos — **Dr. J. G. Popp**
Anatherin

száj- és fogvize 2.80, 2.—, 1.— Fog crème 60 fillér.
Valódi csakis, ha céggel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedvelt-ségű, egyedüli az orvosok által ajánlt, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 775.50, Osztrák hitelrészvény 662.25. 4%, magyar koronajáradék 92.30. Kereskedelmi bank részvény 3480.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 630.—. Rimamurányi vasmű részvény 668.50. Adria tengerhajózási részvény 438.—. Hazai bank részv. 290.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 13.

Készáru-üzlet

Buza változatlan.

Határvidék-üzlet

Buza 1910. április 14.14, Buza 1910. október 11.76.
Rossz 1910. április 10.20. Zab 1910. április 7.54. Tengeri 1910. május 6.69. — 13.40

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknak, köszvénynek, cukorbetegségnek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Csányi-László utcai Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. kerület, Rákóczi utca 8.

Házeladás.

A Csányi László utca 21. számú ház kedvező ár mellett eladó. 3310

ÁFONYA

a karinthiai Alpokból, a legfinomabb cukosba főzve. Fél-séges befőtt vadhoz és pecsenyéhez Kilója 1.60 kor., szállít 5 kilogrammtól fölfelé **Josef Vidour Graz** Joanneumring Nr. 9. 3308

Veszek 50 métermázsas öregszemü burgonyát,

kőszéri Átvételre, a faj mellékes. — Ajánlatot kér **Mihály István Nagykanizsa, Teleky ut 15.** 3300

Eladó ház.

Petőfy-ut 57. sz. ház 1400 forintér eladó. 3281

Fontos!

vendéglősöknek, kávéosoknak. Különféle berendezési tárgyak, tálak, csészék, ágyak stb. stb. olcsón eladók. Bővebbet **Haas Vilmos, Arany Szarvas szállodánál Nagykanizsán.** 3297

Egy szolid 13–15 éves leány

fizetéssel felirónőnek felvétetik a Polgári Egylet vendéglőjében. 3292-2

TANONC

azonnal felvétetik

3296

Schwaitzer József borbélyüzletében.

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az államasut, déli vasut, Park, egyedüli nyugodt, tó, sziget mellett 200 szobával, jó és olcsó. 2 koronától feljebb.

Bármely magyar és külföldi napilapra

hetilapra

folyóíratra

divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt eszközli, az csak időt és pénzt takarít meg.

Akar nősülni? (ezek között vannak törvényesen gyermekesek. Ist. hibákkal stb.)
5–500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megtehető terjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnó kő leg is), akiknek komoly szándékuk van és **gyors házassághoz** akadály nincsen, írjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.** — 3046

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, osztnál és meghúléseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be vásárlaskor óvatosaak legyünk és csak olyan eredeti üvegot fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Winkler József

szőlővessző és szőlőoltványtermelő
ARAD Batthyány utca 13.

Telefon 410. — Telefon 410.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy évi terméséből

kb. 1,000.000

kiváló szép, fajtiszta dus gyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlőoltvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Ripária Portálts szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árak mellett. — Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

WINKLER JÓZSEF,

(ARAD), Batthyány-utca 13.

3245

Köhögés, rekeség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pémetefű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk jól és határozottan „Réthy”-félét kerjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Zala nyomda

és

hirlapkiadó rt.

Nagykanizsán

Nyomdai iroda

Kiadóhivatal és

Szerkesztőség

Razinczy-utca 3.

(Melczer-ház.)

Telefon: 78.

Legújabb berendezések és felszereléseinkkel . . . minden nyomdai és könyvkötészeti munkát a legtisztább és legizlésesebb kivitelben szállítunk.

Személyzetszaporítás

folytán minden megrendelést a leggyorsabban eszközünk.

Áraink a legjutányosabbak

Hirdetéseket

a „Zala” politikai napilap és „Nagykanizsa” reggeli lap részére kiadóhivatalunk a legmérsékeltőbb árak mellett vesz fel.

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schlottrumpf és Társa cégétől, Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Levélbélyeg

gyűjtemény 1600 külömezőzö garatált valódi, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70% olcsóbban minden katalogus árnál küld A. W. v. s. W. on, Adlergasse 8 bevásárlási fiók London, 3288

Stedienpferd-
Lilientejszappan

Legenyhőbb szappan arcbőrre és szepio ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Ajánlok Trifaili darab szenet

255 koronáért 10000 kilogr. waggonként franco Nagykanizsa átlomás, szállítandó folyó év december hó végéig. Telefon 82. sz.

KLEIN VILMOS

a Trifaili kőszénbánya társaság képviselője, Pályaudvar.

"NIGRIN" gyűjtő hüvelyben

LEGJOBB cipő krémé
Legtisztább és legegyszerűbb kezelés. Az alsó rész egyszerű fogatásánál az elfogyasztott krém pótolva lesz és így nem száradhat ki.
ST. FERENC ERŐP
Bécs 114/1.
Cs. és kir. udv szállító.

Törvényesen védve.
Ára 40 fillér.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív. okozott székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepedőértélt eredeti doboznak: — Hamisítások törvényileg fenyegetnek
2 korona.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, „A. Moll“ felirattal van zárva. A Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslészszer köszvény, osz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona
MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bőr ókszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely: Bécs, Tuchlauben 9 sz.
Moll R. gyógyszerész, cs. kir. udv szállító állal
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek.
A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár Nagykanizsán: ROSENFELD ADOLF FIAL.

Barsó József

kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bélelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres Vesszőket külön

féle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdusább választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllömenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 29 sz (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhetsz magának fenti szőlőtelep feletlen megbízhatóságáról.

"Club"

a legártalmatlanabb

cigaretta papir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: SCHWARZ ÉS TAUBER
m. kir. dohánygyárgyűjtésében

MAGGI-féle

husleves-kocka, darabja **6 f**, 1 lányer (1/2 liter) leveshez

főleg huslevessel készített: dara-, rizs-, metélt-, laplaka-leves, stb. előállítására szolgál, továbbá mártásokhoz és főzelékekhez; ez csak a **MAGGI** névvel és a keresztcsillag védjeggyel valódi!

a legjobb!

3285

Olcsó fa és kőszén

beszerzési forrás.

A kővágói erdőből azonnal házhoz szállítható egészséges száraz erdei rakású bükkfa. Továbbá a legjobb minőségű trifaeli és vízi-kőszén házhoz szállítva jutányos áron kapható

3304

SCHMIDT ZSIGMOND ecetszesz és cementárnyagárnál
Nagykanizsán, Magyar-u. 12.

Van szerencsém Zala-
vármegye t. közönségét
= értesíteni, hogy =
a zalaegerszegi

KORONA

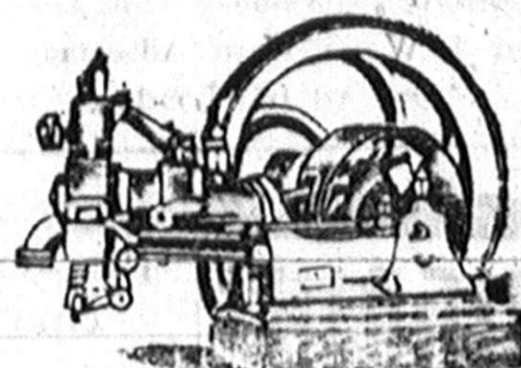
szállodát

november hó 1-én át-
vettem s azt a legna-
gyobb gonddal tovább
vezetem. Igyekezni fo-
gok jó konyhával és pin-
cével, előzékeny kiszol-
gálással a közönség igé-
nyeit kielégíteni. Az ün-
nepélyes megnyitásról
később leszek bátor ér-
tesítést adni.

Szives pártfogást kér

Nagy Dezső
szállodás,
= Zalaegerszegen. =

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság.
Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú
benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum
motorokat és lokomobilokat
valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges löerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legme-szebbmőző jótállás! Redvező fizetési feltételek!

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varazdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tatarozását szolid áron mellett. Költsé-
gvetést és terveket díjmentesen ké-
szíték Levélbeli értesítésre személye-
sen megjelenek, vagy levélben vála-
szolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Rz Olúrr több mint 2000 orvos
által e megbízhatóknak ajánlva.

OLLA GUMMI
költségtérítés
A tudomány mai
állása szerint
bizonyítottleg
jobb létező
GUMMI ÖV-
SZER Kap-
ható Gyógy-
szertárakba
és drogériák
ban.

Szakorvosok által megvizsgálva
és legjobbnak minősítve. Két évi
jótállás. Ár a literenként 4, 6, 8 Ft.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket
és eredeti propagandá rovatát ingyen küld az
OLLA gumi gyár Wien 11/149, Praterstrasse
No. 57.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös kereszthez”

Nagykanizsán. 2674

MérlegHITELESÍTÉS

Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „MértékHITELESÍTÉS” szülő törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tizedes, száza-
dos, tolós, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyor-
san és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. Minden mérleget műhe-
lyemből hitelesítve szállítok el, ugy-
an a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mér-
legek javítására vidékre is elsőrendű munkái-
mat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezeséget vállalom.
Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

2471

Rz
ÖSSZES

lőgépek alkonyát

jelenti

a

Stoewer-Record

mindenkinek bemutatja

SCHWARCZ H. ÁRMIN

BUDAPEST,

U., Uáezi-körút 60. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, bál kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—
Postai azétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

A tapolcai függetlenségi népgyűlés

Válságos órákban.

— Saját tudósítónktól. —

Zalamegye rendíthetetlen függetlenségi politikai hitvallásának impozáns megnyilatkozása volt a tegnap délután Tapolcán tartott függetlenségi népgyűlés. A tapolcai népgyűlésen, mely már az ötödik volt vármegyénkben, olyan tömegben vonult fel a nép, mely szinte kétségtelenül bizonyító megnyilatkozását mutatja a benne gyökerező rendíthetetlen függetlenségi szellemnek. Ugy látszik, éppen a mostani politikai krízis állította ily tömör sarokba Tapolca nagy köznévének népét és vitt be minden épkézláb embert a népgyűlésre, mely a leghatártalanabb lelkesedés jegyében folyt le.

A népgyűlésről így szól tudósítónk:

A fogadtatás.

Kora reggel nagy tömeg vonult a fellobozó városból a vasúti állomásra az érkező képviselők fogadására. A Zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt részéről jelen voltak: *Bosnyák Géza* elnök, ifjú *Czoketter Lajos* jegyző, továbbá *Nagy László*, *Háry Dezső* és *Dorvariics Ákos*.

A képviselők reggel 9 órakor a budapesti gyorsvonattal érkeztek. *Eitner Zsigmond*, — *Mádi Kovács János*, *Hoffmann Ottó* és *Nemes Bertalan* országgyűlési képviselők voltak az érkezettek.

Mintegy 800 ember jelent meg a fogadtatásnál, élén a megyei függetlenségi párt fentebb említett vezetésével és *Nedeczky Jenő* vel, a tapolcai függetlenségi és 48-as párt tagjai körül a következőkkel: *Karácsony Kálmán* és *Langer István* főszolgabírák, dr. *Kaszás Károly*, dr. *Kovács Vilmos*, *Csillag Ernő*, — *Orosz Ernő*, *Csángoly Pál*, dr. *Miskolczi Ernő*, dr. *Deák Jenő*, *Pruska Ferenc*, dr. *Révész Sándor*, *Vörös György* és *Papp Lajossal*.

A képviselőket dr. *Kaszás Károly* ügyvéd üdvözölte hatásos és lendületes beszéddel. A képviselők közül *Nemes Bertalan* mondott köszönetet a fényes fogadtatásért.

Ezután megkezdődött az utcán álló ezek sorfalal között a gyönyörű bevonulás, melynek egyik legérdekesebb részlete az a dísz kíséret volt, melyben a sümegei bazaltbánya küldöttsége zászlókon »Szerencse felé felirással vonult a képviselők kocsija mellett.

A népgyűlés.

A népgyűlésen 3500—4000 ember vett részt. Dél előtt 11 órakor nyitotta meg azt annak elnöke dr. *Kovács Vilmos* rövid beszéddel.

A zalamegyei függetlenségi párt nevében üdvözölte azokat, kik nem ismerve féltelmet és fáradságot, élesztik a függetlenségi törekvések égő fátylóját, mely már-már kialudni készült. Ezek azok, kik az »önálló bank« jel-
szavával ékes zászlót viszik diadalra.

A határozati javaslat.

Dr. *Kaszás Károly* a népgyűlés jegyzője olvassa fel ezután a határozati javaslatot, — melyet elfogadásra ajánl. A határozati javaslat így szól:

A tapolcai választókerület székhelyén, Tapolcán a most megtartott népgyűlés egyhangú lelkesedéssel határozatilag kimondja, hogy az *önálló magyar nemzeti banknak 1911. év január 1-én leendő felállítását*, mint az igaz függetlenségi és negyvennyolcas párt sarkalatos programpontjának megvalósítását követeli és az önálló bankért lankadatlanul küzdő függetlenségi és negyvennyolcas pártot osztatlan elismeréssel lelkesen üdvözli, bátor szókimondása és szilárd elvhűségéért feltétlen ragaszkodásáról biztosítja.

A tömeg sorai között egy hallgató, *Schwarz József* indítványozza, hogy a határozati javaslatához csatolják hozzá, hogy semmiféle kooperációba nem megy be a párt.

Beszédek a bank mellett.

Bosnyák Géza a megyei párt elnöke az első szónok.

A vármegyei függetlenségi párt — úgy mond, — egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy az önálló nemzeti bank felállítása érdekében legszélesebb körű mozgalmat indít s e végből az összes választókerületekben népgyűléseket tart. Így jutottunk ma önök elé, ide kéntük önöket, hogy lelkesedésükből erőt kitanásként meríthessünk további küzdelemünk-
höz, melyben elbukni nem szabad. Ujra és újra szakadtak állg behagadt sebelünk és újra harcba kell szállnunk letipróink ellen. Nem újság ez nekünk, mert ezek a harci állapotok négyszáz év óta mindig előálltak, ha törvényben gyökerező jogainkat akartuk érvényesíteni. Most sem akarunk egyebet, mint törvényes jogaink érvényesítését, nem akarjuk meghosszabbítani a közös bank szabadságát (éljenzés), mert ma a képviselőházban a függetlenségi párt a többség (hosszantartó zajos éljenzés), s ez a párt szakítani akar az eddigi megalázkodó kormányzási politikával. (Helyeslés.) Nem azt keresi, ami Ausztriának jó, hanem azt, ami az országunknak üdvös. Ennek első követelménye az önálló bank felállítása, mert ez az első lépés ahhoz, hogy az országot gazdaságilag függetlenné tehessek. (Ugy van! Ugy van!) Ehhez törvényben biztosított jogunk van és inkább törjünk le, de jogunkból egy porszem sem engedünk! Legyen vége a szemfényvesztésnek! Vagy van alkotmányunk és akkor teljesüljön a többség akarata, vagy ha nincs, akkor a császár kergesse szét a parlamentet és uralkodjék nyíltan, puskákkal és szuronyokkal. (Zajos helyeslés.) Itéljen a nemzet. Bár a császár hatalma puskákkal és szuronyokkal, de akkora hatalma nincs, hogy belőlünk kiölje a szabadság vágyát és azt a gyűlöletet, melyet bennünk maga ellen a német uralom keltett. A nemzeti eszme túléli a zsarnokságot, mert a nemzeti eszmet sem golyó, sem börtön, sem bitó meg nem ölheti. Beszéde végén kijelenti a szónok, hogy a függetlenségi párt minden kép meg akarja akadályozni azt a zagyva po-

litikát, melyet a pártok kooperációja jelentene.

Eitner Zsigmond orsz. képviselő mondja, hogy a küzdelem teréről egyenesen idejött. Négy éve is itt volt, hogy az akkor itt megválasztott képviselőt támogassa. Becsüli most is a tapolcai képviselőjét, de elveit nem követi. A koalíció nem tudta kiküzdni a nemzet szabadságát, ez azonban nem a függetlenségi párton múlt, hanem a párt kölönceln, azokon a pártokon, amelyek bécsi morzsákért koldulnak. Ismerteti a bankmozgalom célját és így végzi: Akadtak a magyar nemzet között árulók, de én nem félttem a magyar népet, mert hiszem, hogy az igaz magyar igazság nem fog behajolni az ármánynak. (Viharos éljenzés, a közönség percekig ünnepli a szónokot.)

Nemes Bertalan orsz. képviselő elismeri, hogy e kerületért sokat tett a képviselője, de most nem egy kerületről, hanem az ország egyetemes érdekéről van szó. Ismerteti a függetlenségi pártszakadás eredményét. Mi őszinte, becsületes képviselői akarunk lenni a nemzetnek s a nemzet törvényes jogait meg akarjuk valósítani. Ezzel újabb és nagyobb áldozatokat követelnek tőlünk, mi ezekkel szemben a nemzeti jogok érvényesülését követeljük. Tartsunk össze s akkor céljaink egyesülnek. Mi inkább letesszük a mandátumot, sem hogy a nemzeti kívánalmak árulói legyünk. Foglalkozik a Kossuth-párt alakulásával. Ez szemfényvesztés, mert azt a látszatot kelti, — mintha Kossuth Lajos nevével neveztek volna el, pedig Kossuth Lajos hagyományainak e párthoz semmi közük sincs. Örömet fejezi ki afelett, hogy a tapolcai kerület választói a függetlenségi lobogó mellett tartanak. (Hosszantartó, zajos éljenzés.)

Mádi Kovács János orsz. képviselő: Nem akarja lekicsinyelni e kerület képviselőjének érdemét. Ez 67-es politikus, de elterít Deák Ferenc hagyományaitól, mert a 67-iki törvények is biztosítják a nemzet jogát az önálló bankhoz. E tekintetben szerződés áll fenn a nemzet és király közt s ezt a királynak is meg kell tartania. Mi nem követjük vakon Kossuth Ferencet s így akadnak, akik kitanásként a nemzet igaza mellett. (Zajos helyeslés.)

Hoffmann Ottó orsz. képviselő: Ebben az órában, midőn mi a magyar nép elé lépünk, most lép be Wekerle a császár szobájába s jelenti, hogy csatlakozott hozzá egy 70—80 tagú párt annak a vezérletével, ki szegre akasztotta apja elveit. A 48-as pártot vezérének tétovázása döntötte meg. De mi kitanásként megalkuvás nélkül se küzdelemben főképpen a kisiparosokra és kisgazdákra számítunk. Boldogan megyünk a harcba, mert miénk a győzelem. (Zajos éljenzés.)

Nedeczky Jenő beszélt még igen nagy hatással.

Ezután a népgyűlés a határozati javaslatot egyhangú nagy lelkesedéssel elfogadta.

A népgyűlés táviratilag üdvözölte *Justh Gyulát*, *Batthyány Tivadar* grófot, *Holló Lajost* és a vármegye főispánját, *Batthyány Pál* grófot.

A bankett.

Népgyűlés után 150 teritékű bankett volt, melven *Mádi Kovács János* orsz. képviselő *Batthyány Pál* gróf főispánra, mint az önálló bank lelkes harcosára mondott nagyhatású felköszöntőt.

Impresszió van, de engedmények nincsenek.

Wekerle, Andrassy, Kossuth a királynál.

Tovább tárgyalnak.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Három magyar miniszter volt tegnap és ma királyi kihallgatáson. Bejelentették a függetlenségi párt kettészakadását, helyesebben: kettészakítását és várták a Bécsnek tetsző cselekedetért a méltánylást. Ugy látszik azonban, hogy a méltánylás nagyon gyengén ereszt: *nemzeti engedményekről nem számolhatnak be a miniszterek.* Kossuth Ferencnek ugyan kedvező impresszió van, de talán ő sem hiszi, hogy impressziók kedvéért engedmények nélkül érdemes volt pártszakadást előidézni.

Ugy vesszük észre, kiviláglik, hogy helves volt az az álláspontunk, hogy nem lett volna szabad pártszakadást előidézni, mielőtt a király határozott, kijelentett felfogását nemernék. Ki hiszi el, hogy miután a parlament legnagyobb pártjának megbénításával az országot védtelenül kiszolgáltatták, Bécs csupa nagyelkűségből megad mindent, amit eddig megtagadott. Képzellük el, mennyivel önértesebben léphetett volna Kossuth Ferenc ma a király elé, ha még mindig egy 225 tagu kitarító párt állana a háta mögött.

Minden jel arra vall, hogy a király nem enged, sőt még csak most nem enged igazán. És ezért a kormány tagjai allghanem kellemtelen helyzetben vannak, mert azt nem bocsájthatja meg az ország, hogy a függetlenségi pártot könnyelműen feláldozták semmiért, azért a halvány beleegyezésért, hogy a készfzetések fölveteléről akadémiail jellegű tárgyalásokat folytathatnak Ausztriával.

A mai nap eseményeiről annyit tudunk, hogy audienciáztak és tanácskoztak sokat, de engedményekről nem nyilatkoztak. Pedig mily szívesen, melilverdeső büszkeséggel jelentették volna ki, ha érték volna el valamit.

De tényleg: csak impressziók vannak.

Bécs, november 15.

A király tegnap *Wekerle-Sándor* miniszterelnököt külön kihallgatáson fogadta. — Mint felhatalosan jelentik, a kihallgatáson *nem történt döntés.* — Még tegnap este *Wekerle, Kossuth, Andrassy és Zichy* miniszterek és *Szterényi* államtitkár a magyar Házban tanácskoztak és ekkor *Wekerle* beszámolt audienciájának eredményéről.

Bécs, november 15.

Wekerle-Sándor miniszterelnök ma délelőtt a magyar Házban *Zichy Aladár* gróf miniszterrel folytatott megbeszélést. Később *Wekerle, Zichy és Andrassy* meglátogatták *Kossuth* Ferencet és hosszasan tanácskoztak vele. Ezután *Kossuthnak* *Lersch* minisztertanácsos referált a monarchia és Németország közt folyó vámkérdés ügyéről.

Bécs, november 15.

Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ma délelőtt *Eszterházy Pál* gróf külügyminiszteri osztályfőnökkel és *Nákó Sándor* gróf flumel kormányzóval konferált. — Ezalatt *Wekerle-Sándor* miniszterelnök *Burián* báró közös pénzügyminiszterrel tanácskozott. *Andrassy* fél 11 órakor gyalog a Burgba ment, hol 11 órakor jelent meg a királyi audiencián. A kihallgatás 1 óráig és 20 percre tartott. Kihallgatás

után *Andrassy* visszatért a magyar Házba, hol a reá várakozó hírlapírókhoz így szólt: — Egyelőre nem mondhatok semmit. *Még van dolgunk Bécsben.*

— Délután visszautaznak a miniszterek Budapestre? — kérdezte az újságlíró.

— Valószínű, de még ez sem bizonyos, — válaszolt *Andrassy.*

Andrassy egyenesen *Kossuth*hoz ment, hol már vártak rá a miniszterek, kiknek félórán át beszámolt kihallgatásáról. Délután háromnegyed 1 órakor *Kossuth* Ferenc hajtatott a Burgba kihallgatásra.

Bécs, november 15.

Kossuth Ferenc 2 óra előtt 5 perccel jött el a Burgból. Az újságlírókhoz így szólt:

— Kihallgatásom csnkem egy óra hosszúságú volt. A királynak előterjesztést tettem a kibontakozás alkalmas módjairól. Ófelsége kegyesen fogadott. A dolog lényegéről természetesen nem adhatok felvilágosítást. Most ismét *Wekerle* fog menni a királyhoz.

— Milyen impressziókat nyert kegyelmes ur? — kérdezte egy hírlapíró.

— Kedvező impresszióim vannak — mondta *Kossuth.* — Különbben azt hiszem, rövidesen újra Bécsbe jövünk.

Délután 2 órakor ismét *Wekerle Sándor* miniszterelnök jelent meg a király előtt, kihallgatása félóráig tartott.

Budapest, november 15.

A legilletékesebb helyről jelentik a következőket:

Ófelsége a miniszterek előtt azon kívánságát fejezte ki, hogy a válságból való kibontakozásra irányuló tárgyalásokat tovább folytassák. Ezért a miniszterek ma délután 5 órakor visszautaznak Budapestre. A további kihallgatásokra vonatkozólag még nem határoztak.

Nagykanizsa város költségvetése.

73 százalékos pótdadó.

— Saját tudósítónktól. —

Városunk jövő, 1909. évi költségvetésének költségvetésén kinyomott példányai ma hagyják el a nyomdát s rövidesen a v. képviselők kezében lesznek. A költségvetés a pénzügyi bizottság által már jóváhagyott következő végső eredményeket tartalmazza:

A bevételek összesítése.

Pénztári maradvány	K	772.47
Javaalmak után	"	42064.60
Ingatlanok után	"	2523.58
Alapok és tőkék után	"	40209.63
Tanintézetek után	"	21622.06
Különfélék után	"	209581.22
Mezőörsök illetménye	"	3475.60
Elhagyott gyermek seg. alapja	"	9553.22
Hátralékokból	"	105002.60
Községi pótdadó	"	—
Átmeneti tételek után	"	—
Osszesen	K	684597.20

Kiadások összesítése.

Tisztviselők fizetése	K	160942.32
Igazgatási költségekre	"	18304.96
Közzükségekre	"	43825.55
Gazdasági kiadásokra	"	96035.13
Tanintézeti kiadásokra	"	82164.95
Képző, jótékony intézetekre	"	46155.60
Adósságok és terhekre	"	197801.56
Különfélékre	"	183633.35
Elhagyott gyermek seg. alapja	"	9553.22
Hátralékokra	"	105002.60
Átmeneti tételekre	"	—
Osszesen	K	943419.24

Összeillesztés.

Összes szükséglet	K	943419.24
Összes fedezet	"	684597.29
Mutatkozik hiány	K	258821.95

A községi pótdadó-alap 854550 korona 60 fill. állami adó minden egyes koronája után 73 fill. teljes fedezetet nyújt.

TRAPPISTA páterek gyártmányai.

TRAPPISTA
GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA
CACAO LIKÓR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

Az Arányi nővérek hangversenye.

Írta: Lukács József.

Mielőtt eltűnnék s elvonulna előttünk hangtalanul, bucsutlanul, mint *Machbet* komédiája a szombati hangverseny emléke, ezzel egy sajnálatraméltó tény emlékét is be kell balzsamoznunk. Nem kis dolog volt: — hogy a szombati hangverseny negatív eredménnyel zárult. Megmutatta ez este, mint tavaly is ez alkalommal, hogy a keresztény intelligenciának egy fontos jegye hiányzik műveltségéből; nem tud s nem is akar lelkesedni a művészetért. S nem akkor sem, ha egy nemes eszme szolgálata is összefonódik a művészi intenciókkal. Megérdemlik, hogy vékony tekintettel nézze végig az ember azokat a nagyságokat, melyek elzárkózottsággal tüntetnek távolmaradásukkal ily alkalmakkor. Most már tisztán látunk. Látjuk bennük a kulturember fogalmának e hiányát. Látjuk, hogy zenei műveltségük nem hord tul a cigányzene meghallgatásán s zenei érzésük sem vág mélyebben a közönséges nótázás hamis kadenecián. Összes szereplésük nem más, mint excellálás a fals hangokban. Mulatságosan komikus tehát ez a távolmaradás. Különbben bizonyos golyók s falakok koppanása nekik talán nagyobb művelvézetet nyújt. Hagyjuk meg őket e tudatban.

A hangversenyen megérelődött nagy tehetségek nyújtottak élvezetet. A jelenlevők lelkesedéssel üdvözölték a szereplőket s nem fukarkodtak az elismerésben. Műértéssel dokumentálták, hogy a művészetek barátai mind ott voltak. *Arányi Adilla* hegedűművész *Bruch* d moll Adagljában s *Brahms-Joachim* »Magyar Lánok« előadásában kitűnő izléssel s nem közönséges technikával játszott. Meglepi művészi érettségét azonban *Paganini* *Mózes* fantáziájában mutatta meg. Nem különös, ha művészi készültségéről, önálló felfogásáról s játékának magas szintáju melegségéről a világlapok kritikái mindenütt a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A kis *Jelly Fschalkowszky* d-dur hegedű versenyevel, *Chopin* Nocturnójával keltett csodákat. De a kitörő lelkesedés orkánja akkor zugott fel, mikor *Bazzoni* la Ronde des Lutlus számát adta. Városunk zenészel tomboltak s a lelkesedés heve innen átszállt az összes jelenlevőkre s az egységbe forrott elismerés éljene és tapsvihara rezgett bele a darab végső akkordjaiba. A *Händel* g moll szonátát s *Sinding* szerenádját együttesben játszották, mely előadásban a finom zenei szociális rendki-

veli értékét tematikus művészettel domborították ki. A zongorakíséretet Arányi Hortense zongoraművész adta művész, dískrétnüansszal simulva kíséretében a játék plasztikájához. Az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája is kitett magáért szereplésével. Énekük mindkét számban (Dal a dalról, Dalünnepen) tele van jellemző erővel, színnel, elragadó hévvel. Rászolgáltak a tapsra és a dicséretre.

Hirek.

— **Negyven beszámoló.** Negyven beszámoló beszédet mond megszakítás nélkül Dobrovics Milán, — a letenyei választókerület orsz. képviselője Dobrovics végiglátogatja a kerület összes helységeit és mindenütt hosszabb beszédben foglalkozik a politikai helyzettel és ismerteti a koalíciós rezsim eredményeit. Dobrovics első beszámolóját vasárnap tartja. Dobrovicsot abból az alkalomból, hogy bennmaradt a függetlenségi pártban, a letenyei függetlenségi párt nevében dr. Csomposz Kálmán pártelnök a következő távirattal üdvözölte:

Üdvözlünk férfias állásfoglalásodért! Kerületed lelke kísért makói utadon is. Féire a kishitűséggel! Csínjátok tiszta helyzetet! Éljen Justh vezérsége! Dr. Csomposz Kálmán.

— **Főuri vadászat.** Festetics Tasillo gróf, m. kir. főudvarmester által a keszthelyi uradalmához tartozó vadászterületeken rendezett vadászatok alkalmából a következő főuri vendégek időztek Keszthelyen: Metternich herceg és neje, Potocki Román gróf és neje, Gontant-Biron grófnő, Leghait belga követségi tanácsos és neje, Eszterházy Sándor gróf és neje, gróf Herberstein ezredes és neje, Eszterházy Mór gróf, Pallavicini őrgróf, — Wenckheim László gróf, Potocki György gróf, és Festetics György gróf. A november 10. 11 és 12-én megtartott három napi vadászaton közel 5000 darab vad került területekre.

— **Két utcanyitási terve az építési bizottságban.** Folyó év elején több Hunyady- és Petőfi-utcai ház és telektulajdonos közös kérvénnyel fordult a városhoz az a, a mérnöki hivatal tervei között már nem új ötlettel, hogy nyitasson a város a Kölcsey-, valamint a Királyi Pál-utca meghosszabbításaként a Hunyady-utca-tól egészen a Petőfi utig két új utcát. A kérvényezők azzal a határozott ígérettel támogatták a városrendezés és városfejlesztés szempontjából igazán sokat jelentő kívánságukat, hogy a szükséges területet telkeikből ingyen fogják a város rendelkezésére bocsájtani. A tanács e kérvény folytán tárgyalásokba bocsátkozott a kérvényezőkkel és a kérvényen kívül maradt érdekeltekkel. E tárgyalásoknak lett is annyi eredménye, hogy a telektulajdonosok legtöbbször csakugyan minden pénzbeli rekompenzáció nélkül hajlandó az utcanyitásokhoz szükséges telkeket a városnak adni csupán az utba eső épületeket kellene kisajátítani. E tárgyalások befejeztével a tanács a kérvényt véleményezés végett az építési bizottsághoz tette át, mely péntek délután tartott ülésében foglalkozott azzal. A bizottság hosszan tanácskozott a kérvényről és a mérnöki hivatal e tárgyban kidolgozott tervekről, de azt határozta, hogy mielőtt a bizottság ebben állást foglalna, helyszíni szemlét fog tartani a szóban forgó telkeken. A helyszíni szemle napja még nincs megállapítva, de azt mielőbb megtartják és ha annak kedvező eredménye lesz, úgy röviden a kisajátítási eljárásra kerül a sor. Ez az eljárás azonban sajnos, évekig is eltarthat, mert egy utcanyitási tervünk kivételénél egyszer már sikerült 14 esztendő rekordot elérnünk a kisajátítási eljárás lefolytatásával.

— **Fedák zsúr.** Fedák Sáriól a letenyei járás úgy emlékszik meg, hogy az európai hírű, kiváló művész „páratlan urileány.” Ez a meghatározás egy közel vidéki földbirtokosoktól ered és valóban találó. Fedák Sári közvetlen kedvese és generozus szivesség tevése páratlan. Elhatározta, hogy Magyarországon többé nem lép közönség elé, mert szinte mesébe illő, ragyogó sikerei után olyan igaztalan támadások érték, melyek kitörülhetetlen nyomokat hagytak a művész érzékeny lelkében. De e komoly elhatározása sem akadályozta meg abban, hogy mielőtt zalamegyei pihenőjéről visszatérne a német színpadra, egy-két nótával, néhány cabaret-szám végtelenül bájos és magával ragadó előadásával még ne köszönje azt a meleg szeretetet, mellyel Zalamegye és különösen Nagykanizsa városi közönsége a körébe érkező művészt fogadta. Fedák Sári tegnap délután a nagykanizsai izr. négyzet zsúrnak volt illusztris és ünnepi színezettel fogadott vendége. A művész ugyan nem állhatott ellen Vidor Samuné urasszony főkérdésnek és megígérte, hogy a négyzeti zsúron közreműködik. Ez megtörtént tegnap olyan óvációktól kísérve, hogy beheremegtek a Casino üvegtáblái. A művész leírhatatlanul kedves, magával ragadó volt és előadása után nagy szeretetreméltósággal vegyült el a zsúrtársaságban. Ha nem csalódnak, kellemesen érezte magát, „On revient toujours” . . . mondotta tegnap oly meghatóan, hogy az érzékenyebbeknek könnyek csillogtak a szemükben. Nem adtuk fel a reményt, hogy Fedák Sári is visszatér még első szerelméhez, a magyar színpadhoz. A művész Vidor Samuné urnó vendége volt s ma délután utazott el városunkból. A tegnapi zsúr társaságát még Reinitz Aurél festőművész mulattatta ismert ügyes számaival.

— **Pénzügyi bizottsági ülés.** Ma volt a lejárata annak a terminusnak, melyet a tanács a városi boltbérletnek adott arra nézve, hogy nyilatkozzanak: elfogadják-e a felemelt boltbéréket, vagy ezzel ellenkező esetben felmondtnak ismerik el üzleti helyiségeiket. Az üzlet-tulajdonosok mindnyájan írásbeli bejelentést intéztek a tanácshoz és e bejelentésekkel a pénzügyi bizottság már ma délután fél hat órakor tartandó ülésében foglalkozik.

— **Egyházmegyei hírek.** A salomvári plébánia javadalmat Huszár Károly szombathelyi káplán, a meszlényi plébánia javadalmat Török József letenyei káplán nyerték el. Klaff Mihály zalaegerszegi káplán Szombathelyre, Virág Ferenc salomvári káplán Zalaegerszegre disponáltattak.

— **Építési engedélyek.** Az építési bizottság legutóbb tartott ülésében a következő építési engedélyek megadását javasolta: Vince Kálmán (Kinizsy-utca 47.) utcai téglakerítés, Juh Lajos (Kisfaludy-u. 28.) mosókonyha, Maucsek István (Kiskanizsán) lakóház sárfalának kicserélése, Pintér Gyula (Gyár-u. 23.) utcai lakóház építése, Nagykanizsai malátagyár és serfőződe belső átalakítások, Talabér Gyuláné (Sugár-ut) udvari téglakerítés, özv. Sió Károlyné (Arany János-utca 2/a) udvari lakóház, Takács József (Árpád-u. 12.) kút Zerkovitz Albert (Kisfaludy-utca) udvari lakóház és Csányi Eleknek (Csányi László-u. 26.) udvari lakás és melléképület építésére.

— **A Nagykanizsa Város- és Járási Gazda-Kör 1909. évi november hó 24. é. c. 10 órakor a városház tanácstermében rendes közgyűlést tart.** Tárgyak: 1. Elnöki jelentések. 2. Titkár jelentése G. B. Sz. c. nél eszközölt biztosítások s a szénkénegraktár 1909. I. félévi forgalmáról, továbbá a bizományi áruraktárról. 3. Több régi tag törlése s új tagok felvétele. 4. Számvizsgáló bizottság megválasztása a folyó évi számadások felülvizsgálására. 5. Folyó ügyek és netáni indítványok.

— **Tanítóválasztás Zalaegerszegén.** Weber Mariska kerkasztentkirályi okl. tanítónő és Desics Kálmán beicli (Vasmege) okl. tanító az alsórendű járásban levő Zalaegerszegén egyhangulag osztálytanítónővé, illetve osztálytanítóvá választották.

— **Egy előkelő vendéglő.** A következő levelet kapjuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Zala” egyetlen napilapja lévén a vármegyének, tisztelettel közlöm Önökkel a következő jellemző esetet, amely velem a zalamegyei Turnisa községben történt.

F. hó 12-én este 7 órakor hideg, esős és szeles időben érkeztem Turnisára s érdeklődésemre megtudtam, hogy a helységben egyetlen vendégfogadó van mely Frankó Antalné tulajdonosa. Odamentem s éjjeli szállást kérve, a vendéglősné kérdőre vont, hogy milyen a vallásom: katolikus, zsidó vagy lutheránus-e; amikor az érdeklődés okát kérdeztem, Frankóné hegyesen kijelentette, hogy azért érdeklődik a vallásom iránt, mert nála zsidónak helye nincs.

Természetesen ez a szemtelenség felháborított s ott a vendégek jelenlétében megmondtam Frankónénak a véleményemet, amiből aztán hangos szóváltás lett.

A csendőrségen kaptam éjjeli szállást, ahol még az est folyamán meglátogattam két turnisai — egyik keresztény, másik zsidó — kereskedő, akik a vendéglősné eljárása fölött megbotránkozásukat fejezték ki s mondták, hogy illetékes helyen a dolgot szóvá teszik. Egyebekben pedig ők adták a tanácsot, hogy ne fővárosi lapban, hanem a „Zala”-ban tegyem meg a panaszomat.

Ezt ezennel megteszem, anélkül, hogy ahöz bármily megjegyzést fűznék.

Kiváló tisztelettel Lorschy Béla kereskedő, Szombathely.

Reméljük, hogy a vendéglősné önagysága perfid eljárásához lesz szava Turnisa község elöljáróságának.

— **Az új bor.** Zalaegerszegről írják: Bálint Imre és Gombkötő Károly együtt dolgoztak a csáfordi hegyen. A gazda nem fősvénykedett a borral, tehát a munkások jól berugtak. Bálint Imre tréfálkozott Gombkötővel, akivel egyébként jóbarátságban volt. — Játékos kedvében elővette Bálint a bicskáját, s azzal társa felé szurt. — A kés beleszaladt Gombkötő Károly nyakába s átvágta az ütőeret. A szerencsétlen ember rögtön meghalt.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet. 3239

Milhotter Kálmán sorsjegyirodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrását felkeresni, s a fenti sorsjegyirodában a november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolead 1 korona 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen.

— A Kath. Legényegylet szórakoztató délutánja. A diadalmas sikert aratott *Arányi* nővérek tegnap a Kath. Legényegylet szórakoztató délutánján felléptek. Másodszori szereplése a három kitűnő művésznőnek az elsőnél jóval nagyobb érdeklődést váltott ki a közönség körében, azt a szomorú tényt bizonyítva be ezzel, hogy ma a pénzzel bírók kulturális érdeklődésénél sokkal nagyobb a kispénzűek vonzódása a szellemi értékek és élvezetek iránt. Az Európa-szerte ismert nevű hegedű és zongoraművésznők elsőrendű művészetéről, önálló hangversenyükről szóló bírálatunk számol be részletesen, itt csak azt fejezhetjük ki ismételve, hogy e három csodás nővér hosszú időre feledhetetlenné tette emlékét Nagykanizsán. A szórakoztatón *Horváth György* főgim. igazgató *Uránia* felolvasást tartott és az egyesület tagjai és helyi vendégei szerepeltek több pompás számban.

— Cabaret a kereskedő ifjak egyesületében. A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egyesületének vigalmi bizottsága legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy december hó 4-én a Kaszinó nagytermében cabaréval egybekötött nagy táncestélyt fog rendezni.

— Tűz a Várban. Tegnap délután fél öt órakor az a riasztó hír járta be a várost, hogy a Korona szálloda ég. Ez a vészír valótlannak bizonyult és annak alapját az képezte, hogy a Koronával szomszédos herceg Batthyány-Strattmannféle főúri urodalmi épület az u. n. Vár udvarában egy faház gyuladt ki és égett hatalmas lángokkal. A gyorsan kivonult tűzoltóság csakhamar utját állta a tűz terjedésének, mindazonáltal még hajnali 3 órakor is tüntani kellett a tüzet, mert a faskamrákban elhelyezett rengeteg mennyiségű felvágott tűzifa hozzáférhetlen helyen égett és minduntalan újra meg újra kigyuladt. A tűz oka ismeretlen, de minden valószínűség szerint gyújtogatásból eredt. A kár, mely egyébként nem nagy, mert csak egy régi rozoga épület lett a lángok martaléka, — biztosítás útján megtérül.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrinrozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helyben mint vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Nyílt-tér.

Dr. Kőnig József fogorvos

működését Erzsébet-tér 16. sz. I. emelet alatt f. hó 15-én megkezdi.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 777.—, Osztrák hitelrészvény 664.25 4%, magyar koronajáradék 92.32. Kereskedelmi bank részvény 3488.—, Salgótarjáni kőszénbánya részvény 623.—, Rimamurányi vasmű részvény 669.—, Adria tengerhajózási részvény 434.—, Ilazai bank részv. 290.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 15.

Készáru-üzlet

Buza 2 és fél fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14.09. Buza 10.77 október 10.18
Rossz 1910. április 07.50. Zab 1910. április 6.70. Tengeri 1910. május 13.40.

Táviratok

és telefonjelentések.

Pártszakadás a debreceni függetlenségi pártban.

Debrecen, november 15. A függetlenségi párt kettészakadása természetesen Debrecenben is a függetlenségi párt szakadására vezetett. A párt tegnap gyűlést tartott, melyen bejelentették, hogy *Bekonyi Samu*, a párt elnöke, a változott politikai helyzetre való tekintettel az elnökségről lemondott és a függetlenségi párthoz csatlakozott. Ezután *Bakonyi* be akart számolni lépéséről, azonban a kisebbségben levő *Kossuth* pártiak oly botrányosan viselkedtek, hogy ez lehetetlenné vált. „Pusztuljon, le vele, abcug” kiáltásokat zúdítottak feléje, miközben óriási kavargás támadt a gyűlésen, úgy, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Erre a nagy többségben levő függetlenségiiek kivonultak a tereméből, magukra hagyva a botrány-szerző *Kossuth*-pártiakat, kik ekkor *Varga Lajos* ügyvédet választották meg a párt elnökül.

Kossuth Ferenc balesete.

Bécs, november 15. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi minisztert mai kihallgatása előtt baleset érte. Mikor ugyanis *Szterényi* államtitkár kíséretében a Burgba hajtatott, kocsija egy szembefövő kocsival összeütközött. — A miniszternek és az államtitkárnak nem történt semmi bajuk, *Kossuth* leszállt a kocsiról és gyalog ment a Burgba.

Athelyezték a szabadkai ügyészt.

Szabadka, november 15. Az országos szenzációju Haverda bünper egyik hőisévé előlépett kulisszák mögötti szereplőjét, *Winchler* István ügyészt, a szabadkai kir. ügyészség vezetőjét törvényszéki bírónak Budapestre helyezték át a budapesti kir. törvényszék egyik polgári tanácsába.

Pető Sándor a választójogért.

Békés Csaba, november 15. *Pető Sándor* a kerület orsz. képviselője tegnap tartotta itt beszámolóját. „Előbbre valónak tartom az általános titkos választói jogot — jelenfette ki a képviselő, — minden egyébnél, a bankcsoport harcát nem tartom őszintének.” Határozati javaslatot hoztak, mely szerint se a Justhék, se más csoportokhoz nem csatlakoznak.

Katasztrófa a tengeren.

Singapore, november 15. Nagy tengeri katasztrófa történt az „Onda” nevű nagy angol gőzessel. A hajó a nyílt óceánon összeütközött egy postahajóval. A gőzös utasai közül 12 tiszt, 20 katona és 88 utas a tengerbe fullt.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Varazdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid áruk mellett. Költségvetést és tervet díjmentesen készítenek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Dunántúl legrégibb ékszerüzlete!

Berény József és Fia

Nagykanizsán.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüst-árak raktára. 3311

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Kemek menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszébb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillanti, gyémánti és színes drágakövi tárgyakkal.

Régi vagy vásott foglaltat drágakőtárgyak dívtalan és tartósan műhelyünkben átfoglaltatnak.

Celjes ékezőkészletek valódi ezüstből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olcsó árak!

Eladás részletfizetésre is!

A berendorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaca-ezüst ékezőkészletekből.

Brillantok, gyémántok, arany- és ezüstitárgyak legmagasabb ártan megvételnek vagy becséreltetnek.

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az államasút, déli vasút, Park, egyedül nyugodt, 16, sziget mellett 200 szobával, jó és olcsó. 2 koronától feljebb.

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökerez és sima Delavare vesszők telepemen nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telepéről a legmérsékeltőbb áron fajtisztán bocsátatnak eladásra, melyért a legmesszebre menő felelősséget vállalom.

Cím: Kágyi Szabó István érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardiószeg.

— Kivántra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. —

5271

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös keresztbezh”

Nagykanizsán.

2674

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Melletegok, bañ kmutatások és magán-
közlemények soronkint 50 fillér.

Eljegyzés és értékesítési díjak
5 kor.: előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.— " "
Félévre 6.— " "
Egész évre 12.— " "

Postai szétküldéssel:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 " "
Félévre 9.— " "
Egész évre 18.— " "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

Nagykanizsa költségvetése

Nagykanizsa, november 16.

Itt fekszik előttünk Nagykanizsa r. tan. városnak 1910-re szóló költségvetése, mely minden tekintetben dicséretes gonddal öszszeállított munka.

Ezuttal nem szándékozunk a költségvetésről részletesen foglalkozni; csak általános sígban kívánjuk megtenni észrevételeinket.

Kitűnik a költségvetésből, hogy a város óriási összegeket fordít a maga kulturális színvonalának emelésére. Különösen nagy összeget igényel az adminisztráció személyzetére előirányzott szükséglet. És ennek dacára hol itt, hol ott, állandóan merülnek föl panaszok, hogy az ügyvitel, az ügyek elintézése nem minden vonalon megy a közönség érdekeinek megfelelő és a közérdeket kielégítő gyorsasággal. Nem akarjuk kétségbe vonni ezeknek a panaszoknak jogosultságát, de itt is csak ki kell jeleznünk azt, amit már más alkalommal is hangsúlyoztunk, hogy a személyi kiadások nagyságát nem pusztán a városi ügyek halmazára okozza, hanem az a körülmény is, hogy az állam a rendezett tanácsu városokat az adóbejárást és a bünygi nyomozatot illetően olyan erős munkával terheli meg, amely sehogy sincsen arányban azoknak anyagi erejével. Legalább Nagykanizsával nincs. Megengedjük, hogy vannak kivételesen olyan rendezett tanácsu városok is, amelyek nagyon könnyen tarthatnak tisztviselőket voltaképpen való állami funkciók elvégzésére is; de Nagykanizsa nem ezek közé tartozik. Igaz, hogy a kormányának az a helyes és igazságos intézkedése, mellyel a városok részére évenként fölveendő 2 millió korona segélyt a pótlódó nagyságának arányában kívánja szétosztani, Nagykanizsának nagyobb összegű államsegélyt is biztosít, mint a szerencsésebb. — könnyebb viszonyok között levő városoknak; de ez az államsegély igazán csak egy csepp a tengerbe. Ha az állam csakugyan segíteni akar Nagykanizsán, és igazán hovárálni akarja azt a páratlan nagy buzgalmat, áldozatkészséget, mellyel a maga elért kulturális színvonalát őrzi, védi, fenntartja: akkor más alkalommal is mindenkinálkozó alkalommal olyan őszinte jóakarattal tanúsítson vele szemben, mint amint legutóbb a főgimnázium és az állami elemi iskolák részére állítandó új épületek fölépítésének ügyét illetően tanúsított.

Hisz még emellett a kétségtelenül szép tekintélyes összegű támogatás mellett is 258821.50 korona hiány mutatkozott az 1910-re szóló költségvetési előirányzatnál, amelyet 73 százalékos pótlódó-kivetéssel kell pótolni.

Nagykanizsa — amint az előttünk fekvő, dicséretes gondossággal szerkesztett költség-

vetési előirányzat tételeiből és végösszegéből világosan kitűnik, — a maga haladottsági színvonalának emelése, általános haladása, fejlődése érdekében kész megadni a szükséges áldozatot; de már az eddig bemutatott áldozatkészségen túl nem igen mehet, hacsak a csőd felé nem akar rohanni az erejüket túllontul megfeszítő és immár roskadozó rendezett tanácsu testvérvárosok útján.

Bárki vegye kezébe ezt a költségvetési előirányzatot és nézze meg azt a világos ténny, hogy 684597.29 kor. fedezettel szemben 943418 79 korona szükséglet szerepel: azt a legnagyobb rosszakarat mellett sem mondhatja, hogy a szükséglet megállapításánál az illetékes tényezők szűkmarkuságot tanúsítottak. Igaz, hogy semmi — ugynevezett kényelmi vagy luksuszkiadás nem szerepel benne; de ezt csak dicsérnünk kell; mert a város közönségére nagyobb terhet róni már igazán nem lehet. Ha az állam a rendezett tanácsu városok óriási áldozattételeit és így Nagykanizsáét is kellő méltánylásban fogja részesíteni: akkor majd lehet még gondolni olyan szükségletekre is, amelyek Nagykanizsának bizonyára sokkal vonzóbb képet fognak adni.

Addig csak dicsérnünk lehet az okos, az anyagi erőtől nem lépő költségtervezetet.

A főispán.

— Saját tudósítónktól. —

A főispán üdvözlése.

Zalamegyének a függetlenségi párthoz hű maradt közönsége a válságos napokban fokozott tisztelettel és szeretettel övezte Batthyány Pál gróf főispán személyét, ki nek ismert ideális politikai elvzárdsága a legbiztosabb garanciája annak, hogy míg őméltósága akár mai állásának keretein kívül is megmarad Zalamegye közéleti vezetőjének, e megyében más politikai irány nevet vehet gyökereit. A tapolcai népgyűlés, — melyről tegnap tudósítottunk, — a következő két távirattal fejezte ki szilárd bizalmát és nagyrabecsülését főispánunk iránt:

A tapolcai választókerület folyó évi nov. 14-én tartott népgyűlése őszinte tisztelettel és törhetetlen ragaszkodással üdvözli Méltóságodat, mint az önálló magyar nemzeti bank egyik kiváló harcosát és biztosítóját Méltóságodat, mint aki az önálló bank és a haza alkotmányáért a főispáni széket is kész volt odahagyni, hogy Zalamegye örökké tartó és soha el nem múló hálával fog mindenkor megemlékezni Méltóságod vezetésed alatti korszakra és Méltóságod igaz magyar nagy személyére.

Kovács Vilmos dr., népgyűlési elnök.

Kassás Károly dr., népgyűlési jegyző.

A tapolcai népgyűlést követő bankett résztvevői egyértelmű lelkesedéssel üdvözlik Méltóságodat, mint az önálló magyar nemzeti

bank tántoríthatatlan harcosát és biztosítóját méltóságodat, hogy az igaz függetlenségi és 48-as párt elveiért folytatandó küzdelemben hűséggel, őszinte ragaszkodással maga mellett fogja találni a tapolcai kerület független értelmű polgárait.

Ezekre az üdvözlésekre Batthyány Pál gróf főispán a következő távirattal válaszolt:

Dr. Kovács Vilmos

Tapolca.

Az önálló bank érdekében ma tartott népgyűlésök alkalmából küldött nagyon szives üdvözlőlevelet mely hálával köszönöm. Boldog vagyok, hogy hazánk gazdasági önállóságáért vivot elszánt küzdelemben Tapolca is velünk van azon kötelekek dacára, melyek képviselője általánosan tiszteit személyéhez fűzik. Működésem oda is irányult mindig, hogy legteljesebb összhangban legyek vármegyémel és hogy ez elérnem sikerült, ez nemcsak büszkeségem, de legnagyobb elégtélelem is most, midőn állásomból távozom.

Gróf Batthyány Pál.

Világos szavak.

Akiket befolyásolna Kossuth Ferenc „beletásos” politikája és ennek hatása alatt hajlandók lennének azt hinni, hogy a függetlenségi párt vezetői ennyire tisztán őszinte politikát csinálnak, azoknak frappánsabb cáfolattal alig szolgálhatnánk Batthyány Pál gróf főispán következő nyilatkozatánál, mely az események objektív bírálatának, a precíz törvénytárgyarázatnak és a főispán kötelességtudásnak nagyszerű megnyilatkozása.

Az „Egyetértés” f. é. november hó 13-iki számában „Ellenzéki főispánok” cím alatt foglalt közleményre az „Egyetértés” szerkesztőségéhez az alábbi helyreigazító cikket küldtem be, aminek közlésére a tekintetes szerkesztőséget is felkérem.

Az Egyetértés nevezett cikkének azon állítása, hogy nevezett főispánok, kik között személyem is szerepel, azért mentétnének fel a legközelebbi napokban állásuktól, mert a kormánnyal ellentétbe helyezkedtek, nem fedli a tényeket, mert eltekintve attól, hogy egy lemondott kormánnyal ellentétbe helyezkedni nem is lehet, de maga Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, volt 48-as függetlenségi pártvezér, a Bácsben megtartott koronatanács után is jónak látta és helyeselte az egész országban folyó bankküzdelmeket, — sőt erre egyenes felszólítást is adott párthíveinek, amelyek — úgy látszik — a király előtt az ő akkor elfoglalt álláspontjának erősítésére voltak szükségesek.

Továbbá Zala vármegye főispánja a kormány többi tagjaitól sem kapott ez irányban semminemű más irányítás, vagy letiltást, s így nem volt módjában a kormánnyal ellentétbe helyezkedni.

Azonkívül Zala vármegye május közgyűlése egyhangú határozattal az önálló banknak 1911. január 1-ére való felállítását követelte; mely álláspontot én is, mint a vármegye főispánja ki meggyőző közbejöttásával soha ellentétbe nem helyezkedtem, elfogadtam. Az a kormányhoz fel is terjesztetett, — de meg nem semmisítetteti.

Egyébként a beállott pártszakadás és várható politikai alakulás miatt, mindjárt az első

napon — immár másodszor — lemondásomat ajánlottlevélben beküldöttem azért is, — mert a Kossuth-Ferenc által oly meghatározó rezignációval bejelentett azon körülményt, — melyet öfelsege törhetetlen akarataként jelzett, mintha az önálló banknak a törvényes időben történendő felállítását megtagadtának — ez az apostollal magyar király elleni sértésnek tűnnék fel — kizárnak tartván azt, hogy úgy az 1867-iki kiegyezési törvényekben, — mint az 1907-ben megkötött kereskedelmi szerződések klauzulájában foglalt királyi szentesítés — a rosszul informált király vétőjén — hajótörést szenvedne.

Különben is az eddigi jogszokás, melyet több ízben éppen Kossuth-Ferenc is hangosított — az volt, hogy a válság miatt lemondott főispánok lemondását, csakis az újonnan kinevezett belügyminiszter terjeszti fel öfelsegéhez elfogadásra, s így ezen lemondott, de még újból ki nem nevezett kormányoknak, eszerint módjában sincs a történt lemondások felett dönteni.

Ismételten kérve ezen helyreigazító soraimnak szíves közlését, maradtam

Zalaegerszeg, 1909. évi november 14-én

teljes tisztelettel

Batthyány Pál gróf,

Zala vármegye főispánja.

A néppárt a koncert.

Még sem az újabb koalíció, sem a szörnyeteg kooperáció nincsen nyíbe ütve, — a néppárt, — nos, mit tesz a néppárt? — a néppárt már osztozik a hatalmon. Budapesti levelezőnkől tudjuk, hogy a néppárti klubkelyiségben hangos cserebere, osztozkodás folyik, mert a függetlenségi párt kettészakadásával ugyancsak emelkedett a néppárt árziója. Hogyisne! A kormánynak allig van számbavehető többsége, a néppárt 30 képviselőjére tehát életbevágóan szüksége van. A néppárt tehát ősi szokása szerint siet, hogy a helyzetet kiuzsorázza. A legközelebbi választásra és ezutánra nem követel kevesebbet, csak 55 képviselői mandátumot, két miniszterséget, két államtitkárságot és tíz főispánságot; ezen utóbbiak közt a zalamegyei főispánságot is — *Szmrecsányi György* részére.

Csak jöjjön ez a nehéz nevű főispán; idáig elhozta a vonat, de hogy Batthyány Pál gróf helyébe nem fog beülni erről minden politikai jóstehetség nélkül is biztosíthatjuk.

Batthyány Pál gróf fölmentése.

A hivatalos *Budapesti Közlöny* ma délután érkezett száma közli a Batthyány Pál zalavármegyei főispán fölmentésére vonatkozó királyi kéziratot, mely a következő:

Magyar belügyminiszterem előterjesztésére *Fernbach Károly* Bács-Bodrogmegye és Zombor szab. kir. város, gróf *Vay Gábor* Szabolcsvármegye, gróf *Batthyány Pál* Zalavármegye és *Balla Aladár* Ujvidék szab. kir. város főispánját főispáni állásától saját kérelmükre fölmentem.

Kelt Bécsben, 1909. november hó 13.

Ferencz József s. k.

gróf *Andrássy Gyula* s. k.

Kérelem és felhívás!

A nagykanizsai róm. kath. felsőtemplom építő-bizottsága a templom építési szabályrendelet rendelkezése alapján az építési alap gyarapítására f. évi november 13-án egy teljesen elsőrangú művészestélyt rendezett, melyen a következők voltak jelen:

1. Családok: *Bárczy János* és neje, *Balog Öszkár* és neje, *K. Boér Gusztáv* és neje, *Breier Zoltánné* és leánya, *Csizmazia Vilma*, dr. *Fodor Aladár* és neje, *Hoffrichter Emma*, *Hayden Józsefné* (Dobsza), *Laendler Antalné* és leánya, *László József* és neje, *Malr* nővérek, *Marzso Tibor* és neje, *Mathea Károly* és neje, *Remete Géza* és neje, *Sallér Ilonka*, *Sanveber Józsefné* és fia, *Sommer Ignác* és családja, *Vécsey Zsigmond* és neje, *Welsz Tivadar* és neje, *Weissenböck Jánosné*, *Wolf Mii* (Szepetnek), *Zerkowitz Lajos* és neje.

2. A 20. honvéd gy. ezred tisztikarából: *Csorba*, *Ebensperger*, *Nagy főhadnagyok*, *Kogutovics*, *Pencz*, *Restič*, *Schrantz*, *Vértesy*, *Weinhardt* hadnagyok, *Freitag* zászlós.

3. A cs. és kir. 48. gy. ezred tisztikarából: *Kahien* és *Karl főhadnagyok*, *Kapenberger* és *Schwarz* hadnagyok, *Dillinger*, *Luksic* és *Majör* zászlósok.

4. Az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdájából: *Gürtler Ferenc* karmester és a dalárda 21 tagja.

5. A szerkesztőségek tagjai.

6. Urak: *Andry Ferencz*, *Asztalos József*, *Bentzik József*, *Bentzik Lajos*, *Bogenrieder Károly*, *Boon Andor* (Szent-Miklós), *Farkas Sándor*, dr. *Ferenczy György*, *Gästner Antal*, *Grosz Mór*, *Grünhut Alfréd*, *Hársing István*, *Hernyeivits Bertalan*, *Horváth György*, *Hertelendy Béla*, *Klapper Miklós*, *Keömvics Ferenc*, dr. *Kenedy Imre*, *Köő János*, *Lehrmann Béla*, *Lukács József*, *Lang Ferenc*, dr. *Neumann Ede*, *Pásztor Miksa*, *Pálffy Géza*, *Pfeifer P. Elek*, dr. *Pihál Viktor*, *Plutér Nándor*, *Rosenfeld József*, *Saueremann Mihály*, *Sterneck Zsigmond*, *Szabó István*, *Welsz Ernő*, *Wajdits József*, dr. *Zámor Rezső*.

7. Jegyüket megváltották illetve felülfizettek (1909. novbr. 16-án déli 12-ig) *Belus Lajos*, *Eperjessy Gábor*, *Grünhut Fülöp* fia, dr. *Hajdu Gyula*, *Hertelendy Béla*, *Irmiler József*, *Kránitz Kálmán* (Veszprém), *Ozterhuber László* 10—10 korona, dr. *Málek S.* és *Wajdits József* 8 kor. 80 fil. *Samu József* 8 kor. dr. *Pihál Viktor* 6 kor. *Bettihelm Aladár* és *Gyöző*, *Csizmazia Vilma*, *Fehér Gyula*, *Kertész Lajos*, *Radnay Jenő*, *Rosenfeld József*, *Trippammer Gyula*, *Vécsey Zsigmond*, özv. *Vidor Samuné*, *Zerkowitz Lajos* 5—5 kor. *Fischer Ignác*, *Kardos* és *Steiner*, *Lukács József*, *Pilzer Albert* 4—4 koronát. *Hirschler Sándor*, *Welsz Ernő* 3—3 koronát, *Bartos Géza*, *Darvas Lajos*, *Dants Kálmán*, *Halicz Lipót*, *Kálmán Leó*, *Keömvics Izidor*, *Milthoffer Ödön*, *Rotschild Samu* 2—2 kor. *Köő János* 1 kor. 20 fillér. *Áts József*, dr. *Ferenczy György*, *Gálos Béla*, *Haffner János*, *Hefter Gyula*, dr. *Málek László*, *Martinek Gyula*, *Pollák Henrik*, *Rutich Sándor*, *Sió József*, *Sterneck Zsigmond* 1—1 korona.

Ezek a száraz statisztikai adatok.

Nem akarok ez alkalommal ezen balsikerért rekriminálni csak azon körülményre hívom fel a nagyközönség figyelmét, hogy a templomépítő bizottság nem saját jókedvéből rendezte e mulatságot, hanem a szabályrendelet utasítása alapján, melyet pedig követni tartozik. Az építési alap gyarapítása ezen szabályrendeleten felül annál inkább kötelessége, mert a templom felépítése városi érdek, mert — eltekintve minden más szemponttól — a templom városi épület lesz és a város tulajdonát képezi.

Ezen kötelességek vezették a bizottságot ezen hangverseny rendezésénél is, és sajnálatlaltal tapasztaltuk, hogy a közönség mennyire megelégedett a város érdekéről. Mivel pedig a legjobb szándék és törekvés dacára is ily balsikerben volt osztályrészünk, a törekvéseink (a templom-alap gyarapítása) dugába dültek, sőt az a veszedelem fenyeget bennün-

ket, hogy a mutatkozó cca 180 korona hiány fedezetére az eddigi alapot kell felhasználnunk. Hogy legalább ez be ne következzen, azon tiszteletteljes kérelemmel járulunk városunk közönségéhez, hogy ezen hiány pótlására utólag belépőjegyet megváltani illetve a templom-alap javára ennek árát lefizetni sziveskedjenek. Adakozzék kiki tehetségéhez mérten, úgy, hogy ha már ezen alkalommal nem is sikerült az építési alapot gyarapítani, de legalább ne okozzunk kárt benne. Szíves adományokat kérem hozzám juttatni, hogy azokat időnkint nyugtázhassuk a nyilvánosság előtt.

Teljes tisztelettel

Eperjessy Gábor,

a b. pénztárosa.

TRAPPISTA A páterek gyártmányai.

TRAPPISTA
GRANDE LIKÖR

TRAPPISTA
CACAO LIKÖR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

Hirek.

— **Pénzügyi bizottsági ülés.** Gazdag programja volt a tegnapi pénzügyi bizottsági ülésnek. Külön tudósításokban számolunk be e rovatban az ülés több fontos tárgyáról, de azokon kívül említést érdemelnek még a következők is: A városi mázsház egyetlen hidmérlege a forgalom szaporultával ujabban kevésnek bizonyult. Szükségessé vált tehát ott egy újabb mérleg felállítása. Az erről szóló jelentés tegnap a pénzügyi bizottság előtt volt, mely javasolja, hogy a mázsházban, ennek a felső templom elő eső oldalán az új hidmérleget építtesse meg a város. — A bizottság Perczel Mór elhunyt 48-as vértanú tábornok bonyhádi szobrára, valamint a bécsi magyar egyesület részére adományképpen 25—25 koronát szavazott meg, végül a vallás és közokt. miniszterium ipariszkolai főigazgatójának, dr. *Mártonfy Márton* nak ama leiratára, hogy az ipariszkola fokozatos fejlesztésére a város adjon helyiségeket, azt határozták, hogy a város kérje meg a főigazgatót, hogy személyesen jöjjön el, mert csak úgy lehet e kérdéssel eredményes tárgyalásokat folytatni. A hosszúra nyúlt bizottsági ülés nem volt ment minden izgalomtól, amtt különösen a városi boltberek kérdése váltott ki.

— **Mi van a városházi boltberekkel?** Tegnap járt le a határidője a városházi boltberek nyilatkozattételének a város ama alternatív leiratára nézve, hogy vagy elfogadják a boltberek emelését, vagy pedig a legközelebbi felmondási terminusra felmondottanak veszik bérelt helyiségeiket. A nyilatkozattételre felhívottak három kivétellel nyilatkoztak és kénytelen-kelletlen, de mindenesetre

Csikos - Selyem
Kockás - Selyem
Shantung - Selyem
Armure - Selyem
Seidentabrizt. Henneberg in Zürich.

és „Henneberg“
selyem 1 K 35 f
-tól feljebb, bér-
mentve és várm-
mentesen. Minta
postafordultával

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, bál kimutatások és magán-
közlemények aorokint 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értekezések díja
6 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hiriapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünneppnapok kivételével.

Batthyány Pál gróf.

Nagykanizsa, november 17.

Batthyány Pál gróf, Zalavármegye főispánja a belügyminiszter rendelkezésére bocsájtotta állását s a király főispánunkat ezen állásától fölmentette. — Az erre vonatkozó királyi kéziratot tegnapi számában közölte a hivatalos lap.

A láthatáron sűrű fekete felhők gomolyognak. Vihart jósol az erős légnymás, melynek tikkasztó hőségében a lélekzet is elakad. Rossz idők jele és nehéz napok hírnöke az, hogy oly meggyőződéses, igaz magyar embernek, milyen Batthyány Pál gróf, el kell hagynia főispáni székét, mert az ő erényei összeütközésbe kerülnek az országot kormányzó politika irányával. — Semmi jót nem jelenthet az, ha Batthyány Pál gróf lángoló hazaszeretete, sziklaszilárd függetlenségi elvhűsége és igaz magyar főúri tradíciókban gyökerező eszményien nyílt, egyenes egyénisége inkompatibilisekké váltak a főispáni székekkel. Mi jót, nemzetboldogítót akarhat az a magyar kormány, melyet Batthyány Pál gróf nem képviselhet elveinek és nagyszabású egyéniségének megtagadása nélkül, mi jó várhat a nemzetre, melynek olyan tette, nagyarányú alkotásokra kész fiait, milyen a mi volt főispánunk, e sérelmi politika negatív álláspontjaira kényszerülnek? Ez a magyarosztrák közösség gyökeres, régi átka, mely a nemzet legjobb fiait mindenkor a tagadás, az ellenállás, a sérelmezés szükséges, de inproduktív padjaira kárhóztatta, míg — mint ha Darwin fejlődés-elméletének mi lennének a legklasszikusabb példái, — csak az alkalmazkodásra képesebbek, elv-elalkuvók, nemzeti érzésekben, erényekben gyengébben gyökerezők hivattak el a termékenyebb munka terére, hogy dolgozzanak — kérdés: kinek a javára? Szomorú állapotok ezek, melyek egy Szilágyi Dezsőt is arra kényszerítettek, hogy ha a közlogi ellenzés nem elégíti ki tettekre kész ambícióját, megalkudjék és behódoljon. — Nem ezek azok a viszonyok, melyek a Batthyány Pál grófok szilárd érzelmeinek és hitvallásá magasztosult függetlenségi meggyőződésének a kormányzó magyar politika terén helyet biztosítanának. Itt azok maradhatnak, kik közlogi küzdelmet leszerelnek gazdasági programokért s e programot megfosztják »dátumtól«, kantéllák-

tól, hogy mint egy lefosztott árbocrud pórén hánykódjék lefokozott nemzeti aspirációk és királyi kegy áramlatai közt.

Ezeké a jelen, a ma, de másoké a nemzet hite, bizalma, szeretete, nagybecsülése. Azok a politika szerencselovagjai és ezek ma a hősei. Azoké a pillanatnyi siker, ezeké — hinnünk kell: — a jövő és addig a becsületes kitartás megnyugtató és föl-emelő érzése. Batthyány Pál gróf büszkén távozik négy évi működésének előkelő színteréről, melynek az ő egyénisége és munkássága eddigi mértékeket meghaladó tiszteletet és fényt kölcsönzött. Ezt a föfokozott méltánylást nem a pillanat hatása, sem egyoldalú érzések, vagy tekintetek váltják ki: mindenki, aki közelről tanuja volt annak a rajongással határos optimizmusnak és munkaszeretetnek, mellyel Batthyány Pál gróf főispán Zalamegye politikai, közigazgatási, közgazdasági, társadalmi és kulturális előrehadásának ügyén csüggött; ahogy végtelen gondossággal és szeretettel dolgozott e megye minden talpalattnyi földjének magyarosodásáért, a liberális függetlenségi politika terjedéséért, a közigazgatás rendjéért, kulturális fellendüléséért; ahogy fenkölt hevületű nevével igyekezett a megye társadalmát egyesíteni és haladást, nemzeti fejlődést jelentő eszméknek megnyerni; mily őszinte, biztató, bátorító meghallgatója és támasza mindenkinek, aki ismeri Batthyány Pál gróft, munkásságát, céljait, törekvéseit: azt csak nagyon értéktelen egyéni szempontok tarthatják vissza annak elismerésétől, hogy Batthyány Pál grófnak a főispáni székből való távozása Zalamegye közügyeinek súlyos veszteségét jelenti. Egészen bizonyos különben, hogy mint minden erős karakter, Batthyány Pál főispán pályája is szélsőséges érzések sorfala közt vezetett és ezért lesznek helyek és oldalak, melyeken örömtüzek gyulnak e távozás alkalmából. Ahhoz, hogy távozó főispánunk iránt érzett nagybecsülésünk még magasabbra csapjon, elég tudnunk, hogy ezek az örömtüzek olyan oldalakon gyulnak, amelyek a társadalmi széttagolás, legtulzóbb reakció és legmagyartalanabb politika berkei. Különben az örömtüzek lángja legyen szerény és ne csapjon nagyon magasra, mert nem tart sokáig, hogy erősen le kell lohadnia, talán végképpen kihamvadnia is. Ez az ország nem bagolyfészek, hogy baglyok legyenek az urai.

Batthyány Pál gróftól csak mint főispántól veszünk bucsut, meghatott bucsut. Reméljük, — s e reményre szüksége van e vármegye közönségének, — hogy köztünk marad, hogy tanuja legyen annak, mint szökken sudárba a függetlenségi politikának a megyei barázdákba gondos kezekkel elhintett magva. Maradjon köztünk, mint a megyei élet egyik vezéralakja, továbbra is bizalomnak és nagybecsülésnek letéteményese. Az ő erényeivel felruházott férfiakat kötelesség tartja vissza a teljes visszavonulástól. Csupán működése színterét cseréli és ezen újabb működési körének gyökere, talaja, kiindulópontja legyen Zalamegye, melyet eddig sem egy főispáni szék, hanem Batthyány Pál gróf vezetett.

A zalaegerszegi községi takarékpénztár.

A tegnapi közgyűlés határozata.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg város képviselőtestülete tegnap délután jól látogatott rendkívüli közgyűlést tartott dr. Károly Károly polgármester elnöklésével. — A közgyűlés egyetlen fontos tárgya a Községi takarékpénztár felállítására vonatkozó tanácsli javaslat volt.

A javaslatot Fülöp József főjegyző ismertette, ő is olvasta fel a Községi takarékpénztár alapszabály-tervezetét, melyből a következő szakaszokat ismertetjük:

1. Zalaegerszeg r. t. város közönsége 200 000 korona alaptőkével Községi takarékpénztárt alapít.

2. A városi takarékpénztár célja az, hogy e nagyközönség, különösen a szegényebb emberek megtakarított betétjeit biztosan megőrizze, gyümölcsöztesse, úgy ezen betéteknek, valamint az alaptőkének, ezenkívül a város által kezelt alaptulajdoni tőkéknek és egyéb pénzalapoknak olcsó és biztos elhelyezése által a földbirtok lehető megmentését, javítását és gyarapítását elősegítse, nemkülönben az ipari és kereskedelmi érdekeket előmozdítsa, végül, hogy a várható üzleti nyereséggel a város kulturális intézményeit fentartsa és ilyeneket létesíthessen.

5. A takarékpénztár cégje: »Zalaegerszeg r. t. város községi takarékpénztára.«

6. A takarékpénztár Zalaegerszeg r. t. város közönségének a tulajdona, aki egy szerszmind a cég tulajdonosa.

16. A város közönségének a közszükséglete fedezésére a takarékpénztár, ha az üzletmenetére békítő hatást nem gyakorol, a képviselőtestületnek törvényszerűen hozott határozata folytán kölcsönöket nyújthat, amelyeket a város közönsége, a kölcsönszerződés megállapítandó módozatai értelmében tartozik visszafizetni.

18. A takarékpénztár ügyének legvégső fokozatú vitelére a képviselőtestület illet meg.

19. A képviselőtestület hatáskörébe tartozik: a) a vezérigazgatónak, a vezérigazgató

helyettesének, az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagoknak megválasztása és elmozdítása; b) az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések tárgyalása és az ezek felett való határozathozatal; c) a vezérigazgató és a tisztviselők fizetésének és óvadékának meghatározása; d) az évi nyereség felosztása stb.

26. A vezérigazgatót és helyettesét, valamint az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagokat a közgyűlés három évi időtartamra a községi törvényben szabályozott módon választja meg.

27. Az igazgatóság áll a vezérigazgatóból, polgármesterből és 12 igazgatósági tagból.

32. A 12 igazgatósági tag fele részben a városi képviselők közül, fele részben a város választó polgárai közül választandó és megbízatásuk 3 évig tart.

63. A takarékpénztár üzleti körébe tartozik:

1. Pénzkölcsönzés:
 - a) váltókra,
 - b) ingatlanokra,
 - c) kézi zálogul lekötött értékekre,
2. Betéti üzletek kötése.
3. Visszszámítási üzletek kötése.
4. Biztosítási üzletek közvetítése.

99. A nyereségből 20% a tartalékalapra fordítandó, 15% az igazgatóság, a felügyelőbizottság és az intézet tisztviselői jutalékára fordítható. A tiszta nyereség többi részét a város házi pénztárába kell szolgáltatni.

Az alapszabálytervezethez igen alapos hozzászólások történtek. Hozzászóltak Fischer Pál, Udvardy Ignác, Dömötör, Boschán Gyula, dr. Keresztury József, Graner Géza, dr. Hajós Ignác és mások.

A képviselőtestület a tanács javaslatát az alapszabályok némi módosításával elfogadta. A közgyűlés a polgármester elzetésével ért véget.

Hatósági magyarfalás.

Egy kanizsai kereskedő horvát börtönben.

— Saját tudósítlónktól. —

Schreiber Benő nagykanizsai rövidáru kereskedő megdöbbentő, szinte hihetetlen tartalmu följelentést tett a nagykanizsai rendőrségnél. E följelentés megtétele után Schreiber Engländer Béla, Steiner Gábor és Lichtenfeld Sándor társaságában eljött szerkesztőségünkbe és itt a következőképpen adta elő sérelmét:

A horvátországi Kaproncán tegnap országos vásár volt, melyen Nagykanizsáról is megjelent hat kereskedő, köztük Schreiber Benő. Schreiber 15 éve jár a kaproncai vásárookra és ott mindig ugyanazon a helyen rakta le áruját. Midőn tegnap reggel kirakódott, egy rendőr jött hozzá és felszólította, hogy távozzék arról a helyről. A rendőr eljárását Schreiber azzal magyarázza, hogy ő mindig tulzott tisztelettel viseltetett a kaproncai rendőrök hozzáférhetetlensége iránt. Schreiber egy kis türelmet kért, míg segítséget kap, mert egyedül nem viheti odább a sok árut, a rendőr azonban úgy oldotta meg a kérdést, hogy két embert hozott s ezekkel az összes árut bevittette a rendőrségre. A rendőrségen aztán Schreiberrel jegyzőkönyvet vettek fel és a rendőrkapitány Schreiberrel elítélte 25 korona pénzbírságra vagy három napi elzárásra.

A megrémült Schreiber halasztást kért a fizetésre, mert nem volt nála pénz és arra hivatkozott, hogy az áruk elegendő fedezetet nyújtanak. De nem hallgatták meg, hanem két rendőr megragadta, belökték egy cellába és rázárták az ajtót. Schreiber ártatlansága tudatában döngögni kezdte az ajtót, mire megakarták vasalni, közben pedig a rendőrök ékesszólóan kitanították, hogy disznó magyar ne jöjjön többé Kaproncára.

Ez délelőtt történt. Délután 2 órakor Weiss Simon nagykanizsai kereskedő, ki értesült a történetekről, elment a rendőrségre és kijelentette, hogy ha Schreiber szabadon bocsájtják, ő megfizeti helyette a bírságot. A rendőrkapitány Weiss Simont elutasította az ajánlatával.

Délután 5 órakor Engländer Béla járt el Schreiber érdekében. Hosszas utánjárással eljutott a polgármesterhez, ki az ügyben értekezett a rendőrkapitánnyal, aztán a következőket mondta:

— Én utasítom a kapitányt, hogy Schreiber szabadon bocsássa, de csak úgy, ha a 25 koronát kifizeti és írást ad arról, hogy neki a kaproncai rendőrségen semmi követelni valója nincs és kijelenti, hogy semmi sérelem nem történt vele.

Az elcsigázott Schreiber szívesen fizetett és az összes ott levő kanizsaiak tanúzsága mellett aláírta a nyilatkozatot, mire délután 5 órakor szabadon bocsájtották, de még hat órába telt, míg áruját is megkaphatta.

Erről az épületes esetről Schreiber följelentést tett a nagykanizsai rendőrségnél, mely — mint értesülünk, — az ügyet fölterjeszti Zalamegye alispánjához, hogy az a horvát báui kormánynál járjon el.

A hihetetlenül brutális eset magyarázatul megjegyezzük, hogy Kaproncán mindig barátságtalanul fogadták a magyar kereskedőket. 12 éve történt, hogy a kanizsai kereskedőket a polgármester és a rendőrkapitány egyáltalában nem engedte be a vásárra, ami e két urnak állásába is került. Állítólag a tegnapi vásáron is megjelent a polgármester és ilyen utasításokat osztogatott:

— A kanizsai magyarokat egészen hátra kell állítani a kuthoz. Aki egy szót szól, azt be kell vinni!

Ha ez így igaz, reméljük, hogy a galád magyarfalás nem marad büntetlen.

Megölte a férjét.

Paraszt tragédia

— Saját tudósítlónktól. —

Borzalmas hitvesgyilkosság tartja izgatottságban Gyürecs község népét. Keddre viradó éjszaka történt a borzalmas gyilkosság.

Hajnal 4 óra tájban a csendőrkapitány Pap Ferenc gazdát a lakásán végbefagyva holtan találta. A csendőröknek föltűnt, hogy Pap Ferenc házában éjjel óta lámpa égett s a szobába két izben is benéztek, de senkit sem láttak. Hajnalban aztán bementek a ház udvarára és az ajtókat tárva nyitva találták. A kivilágított szobával szomszédos szoba padlóján az ágy előtt nagy vértócsában élettelenül feküdt Pap Ferenc. Az egész házban egy lelket sem találtak. A halott fején a jobb szemöldök fölött baltával ütött mély sebtátongott.

Az első pillanatban kétségtelen volt, hogy az öregedő ember büntény áldozata. Az első gyanu a gazda feleségére hárult, aki már régen rossz viszonyban élt az urával. A fiatal asszony szeretőt tartott s több alkalommal emlegette a faluban, hogy megunta az emberét.

— Az ördög már elvihetné ezt a vén koloncot.

Tegnap éjszaka későn vetődött haza Papp Ferenc s a szokásos csetepaté megismétlődött. A szomszédok azonban rá se hederítettek. A csendőrök tehát ezen a nyomon keresték a

Pap Ferenc gyilkosát. Hosszas keresés után az istállóban megtalálták az asszonyt, aki éppen a teheneket fejte.

Mikor a csendőrök vallatóra fogták, kétségbeesetten tépte a haját:

— Irgalmas Isten, rablók ölték meg!

A csendőrök látva az asszony izgatottságát, bizonyosra vették, hogy tud a gyilkosról. Követelték, hogy adja elő a baltát, a mellyel az urát agyonütötte. Az asszony tagadta, hogy tudna a vérengzésről s azt iparkodott bizonyítani, hogy egy órával előbb kelt föl s akkor még Pap Ferenc az ágyban aludt. Közben a csendőrök felkutatták a házat és az istállóban megtalálták a véres fesszét. Amikor az asszonynak megmutatták, sikoltozva rohant az udvarra s a kutba vetette magát. A csendőrök utánafutottak s hamarosan ki is emelték a mély vízből. A hitvesgyilkos asszonynak semmi baja nem történt. Az öngyilkos merénylet után egyetlen szót sem szolt a csendőrök kérdéseire.

A csendőrök értesítették a királyi ügyészséget.

Az Odollal való szájpótlás valóságos jótétemény. A szájbéli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassankint megrontják, biztosan megakadályozhatók és minden Odollalöltés után az egész szájbán üdítő frissesség terjed el.

Hírek.

— Képviselői beszámoló. Filipics Lajos, a csáktornyai kerület orsz. képviselője ma Nagykanizsára érkezett s itt több függetlenségi férfival megbeszélést folytatott. Dobrovics Milánnal, a letenyi kerület képviselőjével úgy állapodtak meg, hogy előbb Dobrovics számol be Letenyén, aztán Filipics Csáktornyán. E beszámolókon mindkét képviselő jelen lesz.

— Széll Kálmán és a D. K. E. Széll Kálmán, a Dunántúli Közművelődési Egyesület megalapítója és díszelnöke tegnap fogadta betegségéből felépülve, Pallavicini Ede őgróf és Rákosi Jenő vezetésével a D. K. E. választmányának küldöttségét. Széll Kálmán hosszabban folytatott beszélgetést Pallavicini Ede őgróffal, Rákosi Jenő elnökkel és a küldöttség tagjaival, majd pedig azzal bucsuzott, hogy a jövő közgyűlés ünnepi beszédét hazafias örömmel fogja megtartani.

— **Meskó László fölmentése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. *Meskó László* igazságügyminiszteri államtitkár ezen állásától, buzgó szolgálatának elismerésével saját kérelmére fölmentette.

— **A Principális kanális és mellékvizeinek szabályozása.** Vagy százötven csizmás, tarisznyás polgártárs tolongott ma a városház kis tanácstermében. Nagy pénzügyi ügyről volt ott szó. Néhány esztendeje már, hogy a Principális kanálisnak Ujduvar községtől észak felé terjedő vidékén, az u. n. Kőgyárberekben egy vizitársulat működik nagy eredménnyel. A vizitársulat az érdekeltségéből alakult egyesület, melynek elnöke *Koller István* alsórajki földbírtokos, tagjai pedig mind azok, kiknek birtokai a kanális mellett fekszenek. A társulat szakértő vízimestert szerződöttetett, ki nagyszámu munkáival állandó gondozásban tartja a Principális kanális és mellékvizeit, mi által elejét veszik azoknak a régebben majdnem minden évben megisméltódnak szokott kiöntéseknek, melyek e pompás szénát termő berek termésében óriási károkat okoztak. E nagy eredmények láttára *Vécsey Zsigmond* polgármester kezdeményezésére a mi vidékünkön is ily vizitársulatot akarnak szervezni, — mely a Pallástól egész a Murálg terjedő berek vizeinek rendben tartására lenne hivatva. Ma délelőtt 10 órakor volt az alakuló értekezlet a vizitársulat megalakítása tárgyában a városházán. Az értekezleten az összes érdekeltek, u. m. Bajcsa, Fltyeháza, Belezna, Murakeresztur és Légrád képviselői a községi jegyzőkkel élőkön, a Nagykanizsa városbéli parti telektulajdonosok és a Déli vaspálya társaság képviselői megjelentek. Az értekezlet elnöke *Vécsey Zsigmond* polgármester, előadója pedig *Rieger Antal* szombathelyi kir. kultuszmérnök voltak, a város mérnöki hivatalát pedig *Király Sándor* v. mérnök képviselte. A népes értekezlet leghatározottabban a vizitársulat szervezése mellett foglalt állást és meghatalmazta az elnöklő polgármestert, hogy annak megalakítására a kezdeményező lépéseket tegye meg. Rövidesen tehát eléjük, hogy a nagy vagyont jelentő kanálisparti berteink az elemi csapások zavarai nélkül szolgálhatják népünk gyarapodását.

— **A sümegi — devecseri vasutért.** A sümegi — csabrandek — devecseri b. ó vasut végrehajtó bizottsága kimondta, hogy *Sümeg* községhez, *Zala* és *Veszprém* vármegye közönségéhez, *Hornig Károly* báró megyés püspökhöz, a sümegi, csabrandek, devecseri takarékpénztárakhoz és a sümegi népbankhoz kérelmet intéz törzsrészvények jegyzésére, illetve hozzájárulás végett.

— **Polgármesterek értekezlete.** A rendezett tanácsú város polgármestereinek országos egyeztetés december 9-én délelőtt 10 órakor Ujpesten a városház nagytermében tartja meg közgyűlését. A közgyűlés két legfőbb tárgya a városi törvényalkotásának megszüntetése és a városi tisztviselők nyugdíjügyének rendezése.

— **A sümegi plébános.** A *Nap* írja: Sümegben meghalt tegnapelőtt *Paulinyi József* gabonakereskedő, — nagybérlő s városi és megyei bizottsági tag. Meghalt, de temetése nem történhetett meg azzal a zavartalanul, amely a halandó embernek a sírjánál kijár. A család, mint tudósítónk írja, bejelentette annak rendje és módja szerint a gyászát *Németh János* római katolikus plébánosnál. És ekkor a plébános kijelentette, — hogy semmi esetre sem temetteti el, mert *Paulinyi* csak polgári házasságot kötött. A család erre kénytelen volt a református lelkészt felkérni *Gehárdi* a szertartás elvégzésére.

A városban igen rossz hatást keltett a plébános eljárása, — néhány száz család a püspöknél is tett följelentést. Sőt arról is van szó, hogy a templomot kerülik addig, amíg *Németh* sümegi plébános marad.

— **A nagykanizsai munkásgimnázium.** Ma este fél 9 órakor tartja első, alakuló értekezletét a Központ kávéház külön helyiségében az ipartestület tagjainak az a frakciója, mely komoly elhatározásával tette, hogy Nagykanizsán *munkásgimnáziumot* létesít. A ma esti értekezlet iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik az ipartestület összes tagjai körében, ami az előtt, a ki a szociális kérdés nagy jelentőségét ismeri, nagyon érthető és természetes is. A ma esti értekezlet összehívó, a kitűnő eszme lelkes mozgatója és ébrentartója serényen készülnek arra, hogy munkájuk alapos legyen és tervük biztos sikerre jutásához vezessen. E célból fáradhatatlanul leveleznek más, az országban már megalakult hasonló intézmények vezetőivel, kik őket bőséges felvilágosításokkal és utbaigazításokkal látják el. E levelekből közlünk egy levélkivonatot, mely bennünket csak azért is érdekel, mert éppen Zala megye egyetlen eddig létesült munkásgimnáziumáról, az egerszegiről van benne szó. — Közülből 250 korona készpénzre volt nekünk szükségünk, — szól a legilletékesebb írás, — ezenkívül kellett még helyiség, fűtés, világítás, vetítógép és áram. Helyiségért és fűtésért az ipartestülethez, áramért, világításért és tekintve a város szegénységét, csak évi 50 kor. segélyért a városhoz, végül évi 200 koronáért és a vetítógéphez szükséges 300 koronáért a megyéhez fordultunk. — Mindezt meg is kaptuk. Az előadások nagyobb része gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanár, ezenkívül két tanító, a kir. ügyész, orvos, gazdasági titkár és az ipartestület jegyzője. Az egész tanfolyam 3 éven át október 1-től március 31-ig tart. Tárgyai az első évben: Magyarország földrajza, egészségügy, polgári ügyiratok, helyesírás és számtan (3 hónapon át), Magyarország története, ipartörvény, könyvelés és számtan (3 hónapon át), a második évben: egyetemes földrajz, a természet-tan alapelvi, ábrázoló mértan, természetrajz (3 hónapon át), magyar irodalom, magyar művelődés történet, szabadkézi rajz és természetrajz a félév másik felében, végül a harmadik év első felében világtörténelem, nem-

zetgazdaságtan, vegytan, szabadkézi rajz, s a második felében törvényismeret, mezőgazdaságtan, technológia és kísérleti természettan hetenként 1—1 órában, egyenként tehát 12 órában előadott tárgyak. Ezenkívül az Uránia színház vetített képei is szerepelnek az előadásokon, melyekkel az egyes tantárgyakat illusztrálják. A tárgyak végighallgatása nem képesít semmiféle állásra, mert a cél csupán a hallgatók művelése, ismeretkörének fejlesztése, de a végbizonyítvány alapján kérheti esetleg a hallgató a polgári iskola IV. osztályáról a magánvizsga letételét. Az anyagiak megszerzése az első, — tanácsolja nagyon helyes érzékkel a levél írója — tehát mindegyiknek a 250 koronát kell biztosítani. Ezt Kanizsa városa megadhatja, amint a vetítéshez szükséges áram költségét is szívesen fedezheti. Helyiséget, fűtést adjon az ipartestület. Az egész intézet vezetésére buzgó, tevékeny tanár-embert kell megkeresni. Tizenkét óra jut csak minden tantárgyra, de azért ez idő alatt nagyon sokat lehet előadni. Ezért tehát csak olyan vállalja el az előadó állását, akinek van mondani valója. Nálunk az előadók nem kívántak semmi honoráriumot működésükért. Talán ott is akadnak önzetlen emberek. Minél kevesebben intézik az ügyet, annál jobban meg lehet csinálni. Még sok részletkérdésre is kiterjeszkedik a terjedelmes információ, melyeket a ma esti értekezleten mind behatóan ismertetnek és megvitatnak.

— **Baleset vagy büntény?** Szombat délután egy súlyosan összeégett embert vittek szekéren Homokkomáromból Magyarzentmiklósról a lakására. A megégett *Ruff József* 65 éves félkegyelmű marhahajcsár volt, ki égési sebekekkel érkezett már Homokkomáromba is, hol a kocsmába tért be és ott rosszul lett. Midőn eszméletét veszítve, hazaszállították lakására, hozzátartozói kérdezték súlyos állapotának okát, de a kérdésekre mindegyre csak ezt hajtogatta a gyengeelméjű ember: „Majd holnap reggel megmondom.” Mire azonban reggel lett és egyik rokona a beteg ágyához ment, akkorra *Ruff József* már kihűlt testtel feküdt ágyán. A rejtélyes eset felderítéséhez a szerencsétlenül járt tehát egy szóval sem járult hozzá, — de a hivatalos vizsgálat már majdnem teljes bizonyossággal megállapította, hogy balesetről van szó, melynek csak az elhunyt félkegyelműsége lehetett az oka. Tegnapelőtt délután volt ugyanis Magyarzentmiklóson a hulla törvényszéki boncolása, — melyen *Csoznak* Miklós vizsgálóbíróval mindkét törvényszéki orvos megjelent. A boncolás alkalmával megállapította a vizsgálóbíró, — hogy *Ruff József* Zákányban járt a napokban és ott szerzte égési sebeit, melyek rendes orvos kezébe való kötésekkel voltak ellátva. A baleset minden valószínűség szerint úgy történhetett, hogy *Ruff*, mint féle marhahajcsár, pásztortűzet rakott és ebből egy sziporka ingujjába került és midőn ruhája égni kezdett, ahelyett, hogy azt letépte volna magáról, bizonyára fájdalmat miatt még futni kezdett, ami a tüzet ruháján csak élesztette. Így került a zákányi orvoshoz, ki behatározta és onnan jött *Ruff* Homokkomáromba. A boncolás pedig azt állapította meg, hogy *Ruff* halálát kizárólag égési sebei okozták, melyek a jobb kar és az egész jobb mellkast a hát közepéig borították.

— **Erdővétel.** *Festetics* Taszilló gróf vasperi erdejét megvette *Zollner* Béla jánosházi ákereskedő. Az eladás jóváhagyásáról szóló értesítés most érkezett le a földművelésügyi minisztériumból.

TRAPPISTA A páterek gyártmányai.

TRAPPISTA

GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA

CACAO LIKÓR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

— **Északamerikai halak a Balatonban.** Egyik korszaki lap írja: Mint illetékes helyről értesülünk, múlt hó végén és november hó elején magyar tengerünkben az északamerikai eredetű „törpe harcsán” kívül, melyet békapusztító tulajdonsága miatt és jóízű busáért haltenyészési kísérletképpen bocsátottak be ezrével a Balatonba és nálunk már meghonosodottak tekintetű — még két más északamerikai eredetű édesvízi halfajt is fogtak ki halászaink. Érdekes jövevényeink egyike a szivárványszínű és gyöngyház fényben ragyogó színtű „naphal”, melyet Németországban jóízű husáért már szőlőben tenyésztettek, a másik, a közgazdaságilag még fontosabb „pisztrángsügér”, melynek busa a fogas és a pisztrángra emlékeztet és szaporaságán kívül eléggé gyorsan piacképesse válik. Érdekes vendégeinket senki sem bocsátotta be kísérletképpen se szép nagyvizűnkbe, hanem a somogy megyei Sárd községbeli dr. Hirsch-féle haltenyésztőből, hol mesterségesen tenyésztik őket, szöktek meg és vándoroltak be Balatonunkba jó szándékból.

— **Helyreigazítás.** Tegnap számunkban a pénzügyi bizottság legutóbbi üléséről szóló ama tudósításunkba, melyben a kézimunkára nevelő magyar egyesület ajánlatáról és az erre hozott bizottsági javaslatról szólt, szerdés hiba került. A bizottság ugyanis a kézimunka előadójának nem 50, hanem **öt száz** (500) korona díj kiutalását javasolja a négy hetes tanfolyan tartásáért.

— **Gyujtogató leány.** Kaposvári levelezőnk írja, hogy ott a csendőrök letartóztattak egy tizenéves kis parasztleányt, aki felgyújtott egy kazal szalmát aztán gyönyörködve a pusztító elem lobogásában, körüláncolta az égő kazal. Kaposváron az utóbbi időben napirenden volt a szalmatűz és a csendőröknek feltűnt, hogy a kis leány mindig ott ugrál, ujong, táncol a tűz körül. Vallatásra fogták és beismerte, hogy ő okozta a tüzet. **Boros Rozinak** hívják a szerencsétlen elmebeteg teremtést, aki csupa kedveteléből csak azért hogy tüzet lásson, ellenállhatatlan kényszer hatása alatt nap-naap után felgyújtotta a kazalakat.

— **Orosz cserkesz-társulat Nagykanizsán.** Glacérow hírneves, orosz lakir, delejező és bűvész-társulata európai körútjában Nagykanizsán is bemutatkozik. E hó 20-án és 21-én, szombaton és vasárnap este a **Polgári Egylet** nagytermében tart a társulat előadásokat és bemutatja produkcióit. Ezt a társulatot a legnagyobb városokban óriási tetszéssel fogadták és sok helyen 8-10 napig is produkálta magát előkelő nagy közönség előtt. A társulat tagjai elsőrendű művészek. A társulat szerepléséről egy eszéki lapban többek közt a következőket olvassuk: „Nyugodtan állíthatjuk, hogy Eszéken e nemből ilyen értékeset, művészt még nem láttunk. Csupa bevégzett, kiváló művésszel volt dolgunk. Kiknek produkciói frappánsan hatottak. Mindegy, hogy melyik számról beszélünk: Ben Ali bey misztikus homályba burkolt illuzionista produkciójáról, a fantasztikus cserkeszcsoporthoz méltó illúziós táncáról, vagy a színekben topzódó szerpentin táncosnőről, — minden amit láttunk, nagyszerű volt, csodálatot keltő és felejthetetlen.”

— **A Nyugat, Ignó, Osvát Ernő és Fenyő Mikea** irodalmi szemléjének november 15-iki száma feltűnést keltő gazdag tartalommal jelent meg. Gyulai Pálról Schöpfung Aladár cikkkel, Ady Endre verset írt. A Nyugat e száma „Vacsora” címen egyfelvonásos színdarabot közöl Molnár Ferencről. A füzet tartalma a következő: Schöpfung Aladár Gyulai Pál, Ady Endre Harcos Gyulai Pál (vers) Beck Ö. Fülöp A gödönlők, Molnár Ferenc Vacsora (színdarab 1 felv.) Nagy Zoltán **Az ismeretlen ember** (vers), Adorján Andor

Párbeszéd Anatole France házasságáról, valamint az irodalom eliparosodásáról, Mórész Zsigmond Sárarany (regény IV.), Szép Ernő Versek, F. Kafka Margit Taifun, Lőrincz Zsigmond Taifun, Lengyel Menyhért A jó színész, Ady Endre Versek. — Figyelő: Szűry Dénes (Schöpfung Aladár) Rákóczi emléke, (Lengyel Géza) Oláh Gábor Petőfi képzelete (Nagy Zoltán), A „Taifun” rendezéséről (Fürst Milán). — Beküldött könyvek jegyzéke. A címlapon Beck Ö. Fülöp Mikos érmének reprodukciója. — A Nyugat előfizetési ára félévre 10 K, egész évre 20 K. Mutatószámokat kívánatra készséggel küld a kiadóhivatal, Rákóczi ut 9.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzműfestő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kőlcsey-utca 19. — Elvállalom bársony, plüss ruhák tisztítását és felgőzölését, miáltal visszanyerik eredeti fényüket.

Nyerünk!!

Ezen jelszó beteljesül mindazokon kik osztálysorsjegyet 3239

Milhoffer Kálmán sorsjegyi irodájában

Csengery ut Rosenberg féle házban vásárolnak.

Siessen tehát mindenki a szerencse kuforrasát felkeresni, s a fenti sorsjegyi irodában a **november 18 és 20-án kezdődő új sorsjátékra szerencsesorsjegyet** megvásárolni.

Egész sorsjegy ára 12 K, fél 6 K, negyed 3 K, nyolcad 1 korona 50 fillér.

Játéktervek és húzási listák ingyen.

Táviratok

és telefonjelentések.

A szélsőséges válság.

Budapest, november 17. **Apponyi Albert** gróf ma délután 1 órakor meglátogatta **Kossuth** Ferencet és másfél órán át tárgyalt vele a politikai helyzetéről.

Budapest, november 17. A függetlenségi párt több tagja ma meglátogatta lakásán **Justh** Gyulát és tanácsoztak vele. Elhatározták, hogy egyelőre várakozó álláspontot foglalnak el, bevárják ugyanis az új kormány programját s csak ezután intéznek a nemzethez **manifestumot**, melynek elkészítésével **Holló** Lajost bízták meg.

Az államtitkár bucsuja.

Budapest, november 17. **Meskó** László, a leköszönt igazságügyi államtitkár ma délelőtt bucsúzott el az igazságügyminisztérium tisztikarától, melynek nevében **Imling** Konrád mondott beszédet. Kérte Meskót, hogy ezután is tartsa meg érdeklődését az igazságügy iránt. Meskó válaszában kijelentette, hogy élete legkedvesebb emlékei közé sorolja azt az időt, melyet az igazságügyminisztériumban töltött.

Kutasy Agoston katasztrófája.

Budapest, november 17. Csaknem végzetes katasztrófa érte ma dr. **Kutasy** Agoston magyar aviatikust és segítő társát **Dufour** mérnököt. Kutasy dr. a Rákos katonai gyakorlóterren már napok óta felszállási kísérleteket végez aeroplánján. A ma délelőtti felszállását igen nagy közönség nézte végig. Kutasy és Dufour fél 11

órákor szálltak fel. A gép szépen emelkedett két méter magassáig, azonban egy fordulónál a **benzintartó leesett a gépről és felrobbant.** Kutasy és Dufour idejében leugrottak a gépről. Kutasy sértetlen maradt, azonban a francia mérnök oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a mentők szállították el. A baleset a közönség körében nagy riadalmat keltett.

A szász király Bécsben.

Bécs, november 17. A szász király ma ideérkezett és **Mária Jozefa főhercegnőnek** lett a vendége. A szász király ma délelőtt a király, majd a trónörökös látogatására hajtatott.

Püspökök a kongrua tanácsban.

Budapest, nov. 17. Ma délelőtt a magyarországi püspökök a budapesti hercegprímási palotában értekezletre gyűltek össze. — A püspökök a kongruáról értekeztek **Vaszary** Kolos hercegprímás elnöke alatt, s miután nemrégiben királyi rezolúció megalkotta a kongrua tanácsot, a püspökök maguk közül **Párvy** Sándor szepesi, **Csernoch** János csanádi róm. kath. és **Hosszu** Vazul lugosi görög katolikus püspököket delegálta a kongrua tanácsba. A püspökök végül gróf **Zichy** Nándorhoz 80 éves születésnapja alkalmából üdvözlő levelet intéztek.

Megszökött gyáralapítók.

Budapest, november 17. A budapesti bűntörvényszék vizsgálóbírója elfogató parancsot adott ki **Radics** Lajos kereskedő és neje ellen, kik Ujpesten kötésgép gyárat akartak alakítani, miután azonban 50 ezer koronát az alapítás céljára összegyűjtöttek, a pénzt elszikkasztották és azzal megszöktek.

Hatása meglepő! — Szelence ára 40 fill.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

Budapesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 776.50, Osztrák hitelrészvény 663.50. 4% magyar koronajáradék 92.40. Kereskedelmi-bank részvény 3493.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 629.—. Rimamurányi vasmű részvény 665.—. Adria tengerhajózás részvény 432.—. Hazai bank részv. 291.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 17.

Készáru-üzlet

Buza 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14.00. Buza 11.70 október 10.13
Rozs 1910. április 07.50. Zab 1910 április 6.70. Tengeri 1910. május 13.45.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál különösen hatásos.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízközelében vagy a Salinye-Lipócai Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

József főherceg-ut 69. sz. ujonnan épült ház előnyös feltételek mellett eladó. 3266

Veszek 50 métermázsas öregszemü burgonyát, kőszert átvételre, a faj mellőkes. — Ajánlatokat kér Mihály István Nagykanizsa, Teleky ut 15. 3300

Bayer Vincze utóda Makoviczky Gyula cukrászdájában egy kisasszony felvétetik.

Ajánlok

Trifaili darab szenet

255 koronáért 10000 kilogr. waggonként franco Nagykanizsa állomás, szállítandó folyó év december hó végéig. Telefon 82. sz.

KLEIN VILMOS
a Trifaili kőszénbánya társaság képviselője, Pályaudvar.

Bassó József
kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat. Elvállal lövasalást, kocsik, átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

EGY LITER
legfinomabb
Háztartási rum
két korona.
Drogeria a „vörös keresztchez“
Nagykanizsán. 2674

Ügyes alj és derék varrónők
valamint TANULÓLEÁNYOK azonnal felvétetnek. Cim: LUX LINKA divatterme Zrinyi Miklós-utca 62. sz. 3314

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!

Berény József és Fia
Nagykanizsán.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben. 3311

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüst-árak raktára.

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszebb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglaltat drágakövi tárgyak dívatosan és tartósan műhelyünkben átfoglaltatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olesó árak!

Eladás részletfizetésre is!

A berendorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaccocszüst étkészletekből.

Brillantok, gyémántok, arany- és ezüsttárgyak legmagasabb árban megvétetnek vagy becseréltetnek.

Van szerencsém Zala-
vármegye t. közönségét
= értesíteni, hogy =
a zalaegerszegi

KORONA
szállodát

november hó 1-én átvettem s azt a legnagyobb gonddal tovább vezetem. Igyekezni fogok jó konyhával és pincével, előzékeny kiszolgálással a közönség igényeit kielégíteni. Az ünnepélyes megnyitásról később lesznek bátor értesítést adni. ::

Szives pártfogást kér
Nagy Dezső
szállodás,
= Zalaegerszegen. =

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökeres és sima Delavare vesszők telepemen nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telepéről a legmérsékeltőbb áron fajtisztán bocsátatnak eladásra, melyért a legmesszebre menő felelősséget vállalom.

Cim: **Kágyi Szabó István**
érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardiószeg.
= Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. = 3271

Rz Olujr több mint 2000 orvos által e megbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA Gumi-különlegesség
A tudomány mai állása szerintbe bizonyítottleg jobb létező GUMMI ÖV-SZER. Kapható gyógyszertárakba és drogeriákban.

Szalorososi által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi időállás Aró tucatonként 4. 6. 8 Ft.

Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklamát ingyen küld az **OLLA** gummi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Palkó Péter építő
Nagykanizsa, VI. ker. Vörösdí-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új építésmelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy leveleiben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel al: egy drb. 20 éves cseresapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vétettek fel, a hol pár méternyre tőle az európai oltványokon a termés négy-ötöszi permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélküli semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megfogadni nem kell, vesszője telben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bő termő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért aki a valódi börtömő és legnemesebb faj akarja megszerezni, az csak a **NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE“** vesszőt vegye. A **DELAWARE** szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugaállításokról is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybírtokos, KOLY
pósta, távirtda és táubeszélő állomás.
Levelezés magyar, német, horvát szerb és román nyelven. 3276

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, bálh kimutatások és magán-
közlemények saronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünnepnapok kivételével.

Munkásgimnázium Nagykanizsán.

Nagykanizsa, november 18.

Most már teljes a mi reményünk arra nézve, hogy a munkásgimnázium ügydőlőre jut Nagykanizsán is. Fiatal, lelkes iparosok vették kezökbe, akik világosan látják, helyesen felfogják tisztán megértik, ennek az intézménynek a nemzetársadalom jövőjére, alakulására erősen kiható fontosságát. Ezzel az ügy nemcsak jó kezekbe, de minden tekintetben helyes mederbe is jutott. Hiszen ha csak a munkásgimnázium célját, rendeltetését vesszük figyelembe, — nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a céllal, rendeltetéssel senki sem lehet olyan igazán tisztában, mint azok a fiatal iparosok, akik önmagukon érzik a korszellem követelésének egész súlyát. Ők tudják legjobban, hogy mik azok a hiányok, amelyeknek pótlása nélkül a magyar iparosság nem kapcsolódhatik olyan tényezőül a nemzetársadalom fejlődési, haladási mozgalmába, mint aminőül közismert anyagi és erkölcsi érdekei megkövetelik. Nagyon természetesen, hogy így ők tudják legjobban, legalaposabban megjelölni, megállapítani, hogy mily terjedelmű és minőségű oktatási anyag kell a munkásgimnázium számára, hogy hallgatóinak lelkébe az értelmi világosságának legértékesebb sugarait áraszsa.

Ugy értesültünk ugyan, hogy azok a lelkes iparosok, kik a társadalom munkásrétege számára a munkásgimnáziumot Nagykanizsán szervezni fogják, nagyon szerény keretben óhajtják megkezdeni az intézmény működését; de ez a, különben nagyon helyes, szerénykeretű kezdet éppenséggel nem zárja ki, hogy azután a jól megalapozott talajon lassan-lassan, ügyes, okos fokozatossággal úgy bontogassák ki az intézmény szárnyait, hogy a munkásréteg előtt nyílt látkepe nyilják meg a nagy embertársadalom minden alakulásának és az alakulatokat mozgató érdekszálak, intézményes szövevényeinek. Szóval: a kétségtelenül dicséretes szerény megindulás mellett azért fokozatosan el kell vezetni a munkásgimnázium hallgatóit azokra a magasabb nézőpontokra is, ahonnan szélesebb látóköri táruinak eléjük az embertársadalom jogi és jóléti küzdelmének nagy hullámzásából; amely pontokon azután megtanulnak tisztán, világosan látni, és megismerik, hogy az egyén a maga jogi és jóléti igényeivel miként helyezked-

jék bele ebbe a hullámzó nagy küzdelembe. Mert — ha a nagykanizsai Ipartestület lelkes tagjai csakugyan ideális, magasabb célt óhajtanak elérni a munkásréteg szociális ereje és haladása szempontjából (amint-hogy bizonyára erre is törekednek) akkor nem szabad szem elől téveszteniök, hogy a munkásgimnáziumot hallgatók részére első sorban nem a polgári iskola IV. osztályáról való magánvizsgálat letételéhez, hanem a létküzdelemben való alapos helyfoglaláshoz, öntudatos megálláshoz kell jogot, módot, értelmi színvonalat biztosítani. Ehhez a tudományhoz pedig nem is kellene föltétlenül okleveles szaktanítók, hanem igenis kellene olyan szakegyének, akik szintén tisztában vannak azzal, hogy az ő szaktudásuk anyagából mi és mennyi kell a társadalom munkásrétege minden tagjának, hogy jogi és közgazdasági érdekeit öntudatosan képviselhesse a különböző társadalmi alakulásoknak egymást érintő, egymással szorosan kapcsolatos érdek mozgalmában. Szóval: a mi szerény nézetünk az, hogy a munkásgimnázium nagyjelentőségű intézményének megalkotásánál nem kell okvetlenül sem külföldi, sem hazai sablonokhoz ragaszkodni. Mi úgy hisszük, hogy az Ipartársulat fiatal, lelkes tagjai, akik az eszme megvalósításának apostolaiává lettek, a maguk lelke mélyében és a maguk tapasztalatai terén legjobban megtalálják a vezető, irányító sugarat az intézmény helyes megalkotásához. Csak a helyes, a valódi célon csüngjön tekintetök szakadatlanul az alkotás munkája közben!

Perlak—gyárváros.

A perlaki vízmű engedélyezési tárgyalása.

Akárcsak Amerikában.

— Saját tudósítónktól. —

A Zala több ízben foglalkozott már Szűcs mérnök nagyszabású terveivel, melyek ha megvalósulnak, egész gyárvárost varázsolnak a Dráva partjára, Nagykanizsa közelébe. Mint most értesültünk, Szűcs mérnöknek nem ez az első hatalmas terve, mely különben, hogy a megvalósulás komoly stádiumába lépett, erről tanuskodik perlaki levelezőnk következő kimerítő tudósítása:

Mozgalmas, élénk napja volt november 16-án Perlak községének. A perlaki vízművek engedélyezési tárgyalását tartották meg a községházban. Kora reggel már nagy csoportok verődtek össze, a drávaparti községek nagy-

számu kiküldöttjei, az érdekelteket molnárok, halászgazdák, révések. Egymásután érkeztek a szomszédos uradalmak kiküldöttjei, fogatok, autombilok, mint valami verseny napon.

A községháza tanácstermében kiterítve fektüdtek a nagyszabású vízmű tervel, melyet vitázó csoportok vettek körül magyarul, németül, horvátul, franciául magyarázgatva, kapacitálva egymást. Szűcs Béla zseniális tervező ködüljár a hangosan vitázó csoportok között itt és ott és magyaráz, kér, kapacitál. Ismeretli nagyszabású tervezetét, igyekszik az elmentéket kiegyenlíteni. Vele van Gerstner főmérnök, a világhírű Türr tábornok segítő társa a korinthusi csatorna építésénél. Különösen a horvát küldöttséggel sok a baj. Nagyszámu küldöttséggel vesznek részt a tárgyaláson. A horvát kormányt Belosevics István báni tanácsos képviseli, Varasd vármegyét Kalcsár Gusztáv alispán.

Perlak város részéről dr. Tamás János, dr. Fakel Lajos, dr. Reményi István, dr. Szabó Zsigmond, Szácaer Balázs városbíró, Zala József jegyző, mint bizottsági tagok kijelentik, hogy a műcsatorna építését örömmel üdvözlők, a csatorna számára a községi területeket ingyen átengedik, 10 évi pótdómentességet biztosítanak az építendő gyárak számára, a város rév-, víz- és halászati jogáért mitsem követel, csupán állandó hid építését kéri a Dráván s hogy a vállalkozó biztosítja a községet, hogy a gyárak Perlak határában épülnek meg.

Legnagyobb vitát a horvátok provokálták. A horvát szakértők keveselték kis vizátláskor a Drávában maradó vízmennyiséget és 5 köbméter helyett 50 köbmétert kívántak. Híába magyarázta nekik Szűcs Béla ezen kívánság abszurd voltát. Kimutatta, hogy ezen kívánalom teljesítése esetén a vízművet megépíteni lehetetlen. A horvát mérnökök azonban arra hivatkozva, hogy ilyen kis vizátlásnál a galóca halak kipusztulnának — megmaradtak kívánalmuk mellett. A vízmű megépítése esetén azt kívánták, hogy a nyírt erdőfelérésben Horvátországban használatosék ki, minthogy a Dráva fele részben horvát víz. Ez ellen a tervező mérnöknek elvi kifogása nem volt. Hosszu tárgyalás után a horvátok küldött véleményét adták be. A horvátok viselkedése egyáltalán azt az impressziót keltette, hogy ők már ezen kifogásokkal elkészülve jöttek a tárgyalásra. Minthogy a vízjog adományozása és egyáltalán az engedély megadása Zalavármegye hatáskörébe tartozik — teljesen bizonyos, hogy a horvát ellenzés dacára Zalavármegye alispánja eme nagyméretű és hasznában kiszámíthatatlan vállalkozásnak engedélyét ki fogja adni.

A tervezett vízmű ismertette lett már a Zala hasábjain. Olyan nagyszerű vállalat ez, melynek hasonmása csupán Franciaországban Rhone vizein Lyon városa mellett található. A Dráva azonban az ottani lóerőnek kétszeresét adja. Az itt nyert körülbelül 52000 lóerő gyárak hajtására használhatók fel. A két turbina kar között létesülnének a gyárak. A dolog pénzügyi része biztosítva van. A pénzcsoport csupán az engedély megadására vár, hogy a nagy művet megkezdhesse. Valószínű, hogy ez már 1910. tavaszán meg is lesz. A részlettervek kidolgozása után 2-300 munkás fog bele a 18 kilométer hosszú műcsatorna felépítésébe, melynek hozzávetőleges költsége a turbina házak, gépház, durrasztó, tutaicsége és árapasztóval együtt 25 millió koronát tesz ki. A csatorna sok he-

Táviratok és telefonjelentések.

Tolvaj ágróf.

Budapest, nov. 18. Tegnapelőtt este a függetlenségi-párti Royakklubban egy Grün Stefánia nevű magános nő jelent meg, — ki öccse, egy miniszteri számtiszt részére Battihyány Tivadar gróf protektorját kereste. Egy elegáns ur állott a vendég szolgálatára, és magát Eszterházy gróf néven mutatta be a nőnek. „Szívesen szolgálok egy szép asszonynak,” e szavakkal ígérte meg közbejárását a vendégnek, kinek lakása címét feljegyezte. Tegnap délelőtt megjelent az asszony lakásán és azt jelentette, hogy ügyét elintézte. M. d. azonban a „protektor” eltávozott az asszony lakásáról, ez azt vette észre, hogy több ezer koronát érő gyűrű és órája asztaláról eltűntek. Az asszony a rendőrségnél tett jelentést a dolgról, mely kiderítette, hogy Takács János züllött községi jegyző volt az ágróf, ki az asszonyt a látogatáskor meglopta.

Öngyilkos urileány.

Nyiregyháza, november 18. Reischmann József dúsgazdag földbirtokos 16 éves Anna nevű leánya ma hajnalban revolverrel agyonölte magát és szörnyet halt.

Az »Onda« magyar utasai.

Batavia, november 18. Hiteles forrásból megerősítik azt a hírt, hogy az »Onda« nevű angol Oceánjáró katasztrófájánál, mely Singapore közelében történt, Beniczky István magyar magnás és neje szül. Valdék Valéria is a tengerbe fulltak.

Megkezdték Kragujevics tárgyalását.

Budapest, november 18. Nagy érdeklődés től kísérve ma vette kezdetét Kragujevics Spázó bűnügyének tárgyalását a budapesti esküdtbíróóság. A délelőtti nagy része az esküdtek kisorsolásával telt el. M. d. a vádlott kihallgatását megkezdték, az sz. általános kérdésekre alig hallható módon válaszolt. Ezután az elnök zárt tárgyalást rendelt el.

Ki nyert?

Budapest, november 18. Az osztályozásjárték ma kezdődő húzásán 60 ezer koronás nyereménynyel húzták ki a 102 és a 928 sz. és 10 ezer koronás nyereménynyel a 44. 972 számú sorsjegyet.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai főhíjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 778. — Osztrák hitelrészvény 668. — 4% magyar koronajáradék 92 55. Kereskedelmi bank részvény 3496. — Saigótariáni kőszénbánya részvény 629. — Rimamurányi vasmű részvény 672. — Adria tengerhajózás részvény 433. — Hazai bank részv. 291 59

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 17

Készáru-üzlet

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14 06. Buza 1910. október 10 17
Rozs 1910. április 7 51. Zab 1910. április 6 71. Tengeri
1910. május 3 45

József főherceg ut 69. sz. ujonnan épült ház előnyös feltételek mellett eladó. 3266

Keresztény utazók felvételnek jó keresetre, esetleg 200 K havi fizetésre Szemere-utca 10. Simon Ernő.

Egy jókarban levő

SZALON-GARNITURA
szabad kézből eladó. Zárda-utca 14.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös keresztchez”

Nagykanizsán. 2674

Hirdetmény.

A „Pölöskefői Fogyasztási Szövetkezet” felszámolás alatt áll. Felhívunk mindenkit, akinek bármilyen természetű követelése van a szövetkezettel szemben, igényét a felszámoló-bizottságnál jelentse be.

Pölöskefő, 1909. november 17.

3317

Felszámoló-bizottság.

ASTHMA

Nélszorulat és rövid lélegzést

azonnal megszünteti. Dr. Eiswirth

Asthma-Astma-Por,

mely számos orvos és gyógyult által el van ismerve.

Probakérdőmennyit ingyen és bérmentve küld. Török József gyógyszerár, Budapest VI, Király utca 12. Nagy doboz ára 3.—korena. Kapható minden gyógyszerárban.

A Nagy Gábor-féle
DELAWARE szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbírja vele, aki soha szőlővet nem kezelt. Minden szállítmányhoz utasítás mellékeltek ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell nem árt ennek a filoxerára és rimbóira, vesszője telben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3-4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összekeverni más ugyanilyen név alatt forgalomba hozott hírvány fajtával, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle DELAWARE-szőlő olyan bort ad, mint az aszu, ed-és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyit ér két el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinek küldök 1 kor-ért. A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetnek királsi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

küldöm mindenkinek, aki velem ímet tudja. Okvetlenül kérje még ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetéről is ad részletes, helyes utasításokat. NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, RÓHP. Posta, Távirat és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven. 3276-B

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mutatók, bñl kimutatások és megá-
közlemények eoronkint 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.— "
Félévre 6.— "
Egész évre 12.— "
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.— "
Egész évre 18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótalajdonos:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponkint este 6 órakor
szombatnapok kivételével.

A válság.

Hétfőn koronatanács lesz.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A jövő hét döntő események jegyében fog lefolyni, addig azonban szélsécsend van. A bécsi lapok ugyan azt híresztelik, hogy a megegyezés már létrejött, ennek a híresztelésnek azonban minden jel ellene vall. E bécsi értesülések szerint a következő két pontra nézve jött létre megállapodás:

1. A bankszabadság meghosszabbítható 1917-ig, de csak az esetben, ha egyidejűleg a készfizetés is megkezdődne;

2. A katonai kérdésben a király honorálná a kormányt nevezetesen Andrássy álláspontját, de ez csak a véderő reformjánál, a mikor a hadsereg is nagyobb követelésekkel áll elő, volna érvényesíthető.

Budapesti tudósítónk értesülése szerint még ezek az engedmények sincsenek biztosítva, pedig engedménynek ugyancsak soványak. A készfizetések fölvétele ma sem jelentene sokat, még kevesebb azonban a jelentősége, ha kétszázötvenre eltemetik, ami pedig Andrássy vívmányát illeti, az egyenlő a semmivel és nem mond többet, mint hogy a nemzet a véderő reformjánál ismét előállhat követeléssel. Ez a jogunk ma is meg van, arra pedig nincs garancia, hogy később több eredménnyel érvényesíthetők.

Ma már meg lehet állapítani, hogy Bécsben csakugyan jött létre valami megállapodás féle, azonban ez oly jelentéktelen vívmányokat tartalmaz, — ha ugyan vívmányoknak egyáltalában nevezhetők, — hogy a kormány nem mer velük előrukkolni. Most huzzák, halasztják a megoldás bejelentését és keresik a formákat, melyekkel a semmit tetsze ősebb köntösbe öltöztethetnek.

Nagy blamázs, az van és semmi egyéb. Azok, akik megcselekedték nem mernek az ország elé kerülni és felelni azért, hogy a függetlenségi pártot szétrobbantották és ezzel megindították Bécsben a visszafelé licitálás politikáját. Autentikus forrásból származik az a hír, hogy Bécsben sokkal merevebb álláspontot foglalnak el és sokkal kevésbé hajlandók engedni, mint voltak akkor, mikor a nemzet követeléseit az egységes függetlenségi párt képviselte.

Budapest, november 19.

Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsből hazaérkezve ma délelőtt a kereskedelmi miniszteriumban meglátogatta Kossuth Ferencet. Később odaérkezett Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gróf, kiknek Wekerle referált a tegnapi kihallgatásról.

Budapest, november 19.

Beavatott politikai körökben kijelentik, hogy minden jel szerint a kibontakozás alapjait még most sem vetették meg. A kormány

helyzete igen nehéz, mert különösen a katonai engedmények dolgában nagy nehézségekkel találkozik. A helyzetet Kossuth Ferenc is nagyon pesszimiztikusan itéli meg és egy mai kijelentése szerint nem bizonyos benne hogy tudnak olyan eredményeket elérni, melyek a kormányváltást lehetővé teszik.

Budapest, november 19.

Ma már félhivatalosan is kijelentették, hogy hétfőn megtartják Bécsben a koronatanácsot a király elnöklésével. A kormány tagjai vasárnap utaznak Bécsbe. Ha a koronatanácsban végleges megállapodások történnék, akkor Andrássy Gyula gróf miniszterelnökké való kinevezése a jövő hét közepére várható.

A főispán távozása.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszegi tudósítónk jelenti:
Gróf Batthyány Pál főispán ma kapta meg írásbeli felmentését, mely a következőképen hangzik:
6320. szám.

ein.

Méltóságos

Gróf Batthyány Pál urnak,

Zalavármegye főispánjának Zalaegerszeg.

Ő császári és apostoli királyi Főisége folyó 1909. évi november hó 13-án kelt legfelsőbb elhatározásával előterjesztésemre Méltóságodat Zalavármegyei főispáni állásától saját kérelmére legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott. Midőn erről Méltóságodat értesitem, egyuttal főispáni állásában kifejtett buzgó szorgalmat és őszinte köszönetemet és elismerésemet fejezem ki. A főispáni állásával egybekötött illetményeknek beszüntetése mellett a Méltóságodat az 1886. XXI. t. c. alapján megillető végkielégítési összeg megállapítása és folyóvá tétele iránt egy idejűleg intézkedem.

Budapest, 1909. évi november hó 6-án.

Andrássy s. k.

Gróf Batthyány Pált távozása alkalmából a vármegye minden részéről üdvözlök. Ma Tripammer Gyula függetlenségi párti elnök Nagykanizsáról a következő levelet intézte gróf Batthyány Pálhoz:

Méltóságos Uram!

A főispáni méltóságtól való felmentés alkalmából nem mulasztatom el legőszintébb tisztelőmetnek és ragaszkodásomnak kifejezést adni, amellyel Méltóságod kimagasló lángoló hazafisága, igazlelkű szeretetreméltó egyénisége iránt viseltem. Szívem elszorul, vérem keringése majd megáll lelkem hazafias fájdalomában, ami dőn azt kell látnom és tapasztalnom, hogy a gazok nem átalának felemelni szentségtörő kezeiket hazánk szabadsága ellen, mikor üldözni merik nemzetünk hő fiait, akiknek oltárt kellene emelni; mert oly kevesen vannak, akik önzetlenül, csupán lángoló hazaszeretettel áthatva fáradhatatlanul küzdenek hazánk szabadsága, jóléte és függetlensége kivívásáért.

De még feljajdulunk is csak csendesen lehet, mert szegyenpir fedi arcunkat, hisz azok, kik ezt teszik, — előttem bár nem, — de a világ előtt magyarok és huszgul a 48-as eszmék követőinek vallják magukat. De ne csüggedjünk,

bizunk a nemzet erejében; nagyobb embereknek nem sikerült, — így van reményünk, ezen száználmas törpéknek sem fog sikerülni ezeréves alkotmányunkat megdönteni.

Küzdjük tovább rezignációval, tán felderül még egy szebb jövő hajnala. Adja Isten, hogy úgy legyen.

További szíves jóindulatodba ajánlva magamat, maradtam tántorithatatlan híved:

Tripammer Gyula

Justh Gyula a helyzetről.

Budapest, november 19.

Justh Gyula a „Pester Lloyd“ egy munkatársa előtt a helyzetről hosszabban nyilatkozott. A nyilatkozatból kiemeljük a következőket:

— A képviselőház összehívása ránk nézve csak addig birt fontossággal, amíg saját pártunkban szorgalmaztuk a határozatot. — S minthogy ez a határozat a mi elveink szempontjából oly fényesen dőlt el, a Ház együttmaradása kérdésének fontossága jelentékenyen csökkent. Mi várhatunk. — Az ország minden részéből érkeznek nyilatkozatok, melyek azt bizonyítják, hogy a választó közönség nagyrésze eljárásunkat helyesli és elfordul Kossuthtól és híveltől.

Majd így folytatja Justh Gyula:

— Annak bizonyítására, hogy nekem nem volt részem abban, hogy személyem akko, amikor a bankkérdés aktuálissá vált, előtérbe jutott, elmondom a következőket:

A múlt év november havában felkeresett az alkotmánypárt néhány tagja, hogy a tervezett fuzió létrejötte sikeréért Andrássy gróf belügyminiszternél odatörekedjem, — hogy a bankkérdést, illetőleg a gazdasági függetlenséget vegyék fel programjukba. — Én már előzőleg értésére adtam Andrássynak, hogy az ő választójogi programját, amely ellen súlyos kifogásaim vannak, nem fogadhatom el és csak az esetben tűrném, ha a bankkérdés pártunk programjának megfelelő módon volna megoldható! Az említett alkotmánypárti képviselők kérelmére fölkerestem Andrássyt és közöltem vele hívei egy részének óhaját. Andrássy azt felelte, hogy ő a maga részéről nem teljesítheti ezt az óhaját, nem veheti fel a fuzió programjába a gazdasági függetlenséget, mert ebben a kérdésben meghajlik Wekerle, Széll és Popovits finánciális okai előtt. Nemsokára észrevettem, — hogy Andrássy a képviselőház folyosóján embereinket beható módon igyekszik megdolgozni. Kossuth beteg volt. Apponyiról pedig már akkor ismeretes volt, hogy Andrássyval tart.

Az a veszedelem fenyegetett, hogy Andrássy megtizedeli embereinket. Erre elhatároztam magamat, hogy sűrűbben engedem át a Házban az elnöklést és felveszem a harcot Andrássyval a folyosón. Januárban Apponyi beszélt s a beszéd közben elhangzott közbeszólásom az eljöttéleg elég világosan bizonyít-

totta és később Gaál Gaszton kritikus tartalmu beszédét iünető módon helyeselt. Kossuth, aki — mint említettem — beteg volt, s egy alkalommal mikor meglátogattam, megköszönte fáradozásaimat, amelyekkel a párt egységét Andrassy csalogatásával szemben megvédeni törekedtem. Később aztán észre kellett vennünk, hogy Kossuth ingagózó lett. Egyik nap ezt, a másik nap amaz mondta és végre egészen Apponyi befolyása alá került. Nem kellett tehát csodálkozni, hogy abban a harcban, amelyet elveink egyik pontjának fentartásáért vívtam, személyem mindinkább előtérbe került.

Justh több újságnak ama jelentéseiről, hogy Lukács László és Kristóffy József azon fáradoznak, hogy a koronának a Justh-párttal való tárgyalását lehetővé tegyék így nyilatkozott:

— Lukácsot egy ízben az utcán láttam, Kristóffyt egyáltalában nem láttam. Ha ők tesznek valamit, vagy nem tesznek, így én arról semmit sem tudok, nem is szólva arról, hogy a tárgyalásokra vonatkozólag bármilyen megbízásról csak szó is lehetne. Annak idején a »homo regius« Lukácssal történt beszélgetésem, talán részben ismert dolgokat ismételtek — a következőleg folyt le: Lukácsnak értésére adtam, hogy a függetlenségi párt, amely az általános, egyenlő választói jog és a gazdasági önállóság híve, anélkül, hogy nevetségessé válnék, nem akceptálhat olyan kabinetet amelyben »bizalmi férfiak« gyanánt egy belügyminiszter, aki pluralitás híve és egy pénzügyminiszter, aki a gazdasági közösséget vallja foglalnak helyet. Egyebekben pedig egyenesen megkérdeztem Lukácsot, hogy »mi van az önálló bankkal?« Erre Lukács a közös banknak Magyarországra vonatkozó előnyeit kezdte fejtegetni. Ezt hallva, ezzel fejeztem be a beszélgetést: Akkor hiányzik az alap hogy tárgyalhassunk.

Gyermekgyilkos menyecske.

Az özvegyasszony büne.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas büntetőről értesít bennünket csurgói tudósítónk.

Öz. Seffner Ferencné szül. Illés Jullánna három évvel ezelőtt temette el az urát. Azóta él özvegyiségben a fiatal asszony az Inámpusztán.

Özvegyiségének csak az első esztendeje volt szomorú, mert a fiatal asszony ifju, tüzes vére csókra, szerelemre vágyódott és nem érzett sem elég erőt, sem elég kedvet a vére megfékezésére. Nem akarta fiatalságát bus hervadásban eltölteni, hanem bizony megvizsgáltatódott egyik pusztán legény acélos karjál között.

Szombaton aztán baj történt. Seffnerné házára — bár már erősen benn vagyunk az őszben — rászállott egy megkésített golyamadár és az asszony özvegyi szobájában egy egészséges leánygyermeknek látta meg a napvilágát.

Nem örült az asszony a parányi kis gyermek érkezésének. Csak az volt előtte, hogy most már neki szegyenkeznie kell bűnös szerelme miatt az emberek előtt és hogy bűnös szerelmét elítélolja megfojtotta alig néhány órával élő gyermeket.

A pici holttestet estig az ágyában rejtgette, este pedig kiment a temetőbe, ott a sötét éjszakában végezte el az ártatlan kis

áldozat temetését. Maga ásta meg a sirt és földelte el megölt gyermekét.

Nem volt nyugta a gyilkos anyának. Az éjszakát otthon álmatlanul, lázas betegen töltötte és rémlátások gyötörték. Attól rettegett, hogy valaki meglátta, amikor elásta a kis holttestet és most rájönnek szörnyű bűnére. Másnap éjszaka újból kiment a temetőbe, halálos rettegések között ásta föl a kis sirt és a meggyilkolt csecsemő holttestét elvitte.

Hamar érkezett azonban a bűnhődés. Az özvegy anyja büne a hatóság tudomására jutott és a temetőben rá is akadtak a sírgödörre, amelyben azonban csak egy véres ruhadarabot találtak.

A csendőrök erre házkutatást tartottak a gyilkos özvegynél, akinek házában a padláson megtalálták a megfojtott félnapos gyermek hulláját.

A gyermekgyilkos anyát, akit a kiállott izgalmak és a fizikai szenvedések felhőtá tették, a csendőrök letartóztatták.

Hírek.

A nagy szegénység.

Hétfőn megnyílik a népkonyha.

Adjatok, — adjatok.

Vidor Samu né urasszony mondja, pedig ő illetékesen tudja, hogy soha annyi szegény nem volt Nagykanizsán, mint az idén van. Alig hogy híre terjedt a népkonyha megnyitásának, hihetetlen áradatban jelentkeztek azok, kik ebben a legolcsóbb, sőt ingyen vendéglőben igényelnek izletes tápláló déli kosztot. Asszonyok, férfiak, gyermekek, felnőttek veszik ostrom alá a népkonyha vezetését nehogy kimaradjanak.

A népkonyhát hétfőn nyitják meg és ettől a naptól mindaddig nyitva lesz, míg a melegebb tavaszi napok el nem érkeznek. Ismét beállítják a csodálatosan nagy fazékokat, tálakat, melyekből a jótékony bablevesek és tészták kikerülnek. A népkonyhában olyan izletes és tápláló az eledel, hogy ennél már csak a kosztosok egészséges, hatalmas étvágya jobb. Ez megható és fölemelő látvány; ahogy a munkában kifáradt emberek szürcsölik a meleg teát és rengeteg sok apró iskolás gyermek kalanazza a párolgó levest és ebéd után elcsepi a nagy darab kenyeret. Ugy-e nincs kizárva, hogy talán a jövő államtitkárral és egyéb nagysággal nevelődnek a népkonyhák padjalu?

De hajh! tulságos nagy és egészséges az étvágy ezen a mi vidékünkön és a népkonyha vezetősége csak úgy tudja ezt kielégíteni, ezt a legemberségesebb, áldásos munkát csak úgy tudja végezni, — ha segítségére vannak azok, kik adakozhatnak a népkonyha javára, kiket meghat a pufók gyermekek nagyszerű étvágya és a népkonyha felnőtt kosztosainak halálja.

Adjatok, adjatok: — marad nekünk is még koncertre, bárra, kellemes téli zsurokra. Pénzt, babót, diót, tűzifát, — mindent köszönettel fogad a népkonyha, mely szintén zsurokat rendez kevésbé előkelő, de éhező és jó étvágyu urak és hölgyek részére.

— Gyászrovat. Öz. Böhm Fülöp né született Hoffmann Betti 74 éves korában Nagykanizsán meghalt. Temetése vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a Magyar utca 11. számú gyászszobából.

— A Zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt folyó hó 27-én d. e. 11 órakor Zalaegerszegén az Arany Bányászállóban pártgyűlést tart, a melyre a meghívókat most bocsátja ki az elnökség. A gyűlés tárgyai: 1. A vármegyei függetlenségi és 48-as párt állásfoglalása a pártszakadás miatt. 2. A lemondás folytán megüresedett alelnöki állás betöltése. 3. Jelentés a lefolyt vármegyei népgyűlésekről. 4. Indítványok.

— Erzsébet-gyászmise. A szentferronrendiek templomában ma délelőtt 10 órakor boldogult emlékü Erzsébet királynénk emlékeztetőre díszes gyászmisét tartottak, melyen azonban csak a polgári hatóságok küldöttei vettek részt. A magyarázata ennek a látszólagos részvétlenségnek abban van, hogy a tragikus halállal elhunyt királynő emlékét meggyilkolásának évfordulóján szokta gyászmisével megünnepelni a katonai és hivatalos Magyarország, mely emiatt nem vett részt a mai, csupán Erzsébet-napja alkalmából rendezett gyászistentiszteleten.

— A közkórház jubileuma. A nagykanizsai közkórházat 1884 április 24-én nyitották meg és adták át rendeltetésének. Tehát ez évben negyedszázados fennállását jubilálja a kórház, mely időközben sokat fejlődött. Mint értesülünk, a negyedszázados évforduló tényét a kórház vezetősége megragadja abból a célból, hogy a kórházra nyomtatékosabban felhívja a figyelmet és ezért a kórház 25 éves működéséről részletes jelentést fognak kiadni.

— Hová kellene egy ivlámpa? Említettük, hogy a város polgármesteréből, főkapitányából és mérnökeiből álló bizottság jár a körül esténként a város utcáit, hogy megállapítsa azokat a rosszul világított helyeket, hova az új villamos szerződés szerinti 180 villamos lámpát leghelyesebb lesz elhelyezni. A városházi urak községi társaságát nem ismejtük azonban azokat a jegyzeteiket, melyek arról szólnak, hogy melyek tulajdonképpen ezek a diszkrét homályba burkolt pontjai a városnak. Az új lámpák elhelyezésének kérdése szempontjából nem tarjuk tehát érdektelennek emondani annak a karambolnak történetét, mely a Király- és Zrínyi Miklós utcák összetorkolásánál a pokoli sötétség miatt esett meg. Egy gazdátlan szekér állt a Zrínyi Miklós-utca utolsó háza előtt ma hajnali 2 óra tájban a lovak hátára vetett istarrággal. A gazda valahol a Petrics-féle vendéglőben öblögethette toikát ezalatt és a felügyelet nélkül hagyott lovak kissé a kocsi középe felé fordították a kocsi rudját. Sebességteljesen kanyarodott be ekkor egy Kiskánizsa felől érkező másik kocsi a Zrínyi utcába. A kocsi a nagy sötétségben csak egy tömeget látott az uton állni, de azt nem tudta ki-venni, hogy a kocsi rudját állja, a gyorsan haladó lovak tehát egyenesen neki vitték a szekeret a keresztbe meredő rudnak. Ólasi recsegés, ropogás közt állt meg erre a vágató szekér, s midőn a megrémült polgár leugrott szekereéről, mely a heves összeütközésre majdnem felborult, látta, hogy mindkét szekér rudja derékban ketté tört és a szilánkok mind a négy lovat megsebesítették. Ide égetően szükséges volna nemcsak néhány izzólámpa, hanem egy messzevilágító ivlámpa is, mert e rosszul világított pont a város legforgalmasabb utcájának olyan része, honnan az egy ivlámpa három irányba szórná fényét.

— **A holnapi előadás.** Emellettük már, hogy Ben-A-Bey és társulata holnap szombaton és vasárnap este a Polgári-Egylet nagy termében előadást tart. Az előadás iránt élénk érdeklődés nyilvánul, mert a társulat valóban érdekesítő programot ad elő és jó hírneve megelőzte jövőjét. A külföldi lapok egy hangu nagy elismeréssel írnak Al-Bey, Oga Lum'ere s a többi tagok bámulatos produkciójáról.

— **Sáringer Károly kitüntetése.** Magasztos és lélekemelő ünnepélynek voltak szemtanúi Magyarszerdahely és Buc-ka község előjárósága és iskolaszéki tagjai, ugyanis f. hó 18-án délután 4 órakor dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos tanfelügyelő *Sáringer Károly* Magyarszerdahely község érdeműs nyugalmazott tanítójának fészarádot is meghaladó munkásságának elismerésül átadta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerő miniszteri okiratát. Dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tan. tanfelügyelő a könnyekig megindultan vett búcsút vármegyéjének legmunkásabb tanítójától s átadta neki a miniszter elismerő okiratát, mit *Sáringer Károly* meghatva köszönt meg.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelmi miniszter Fried Adorján és Deutsch S. budapesti cégnak az építés alatt levő drávavölgyi h. é. vasut Siklós állomásától Harkány, Szerdahely, Bogdása, Lakócsa, Potony és Zádor községek érintésével a szentlőrinc—szlatina—nasici h. é. vasut keresztelésével, pécs—barcsi vasut Darány vagy Rigóc állomásig vezető rendszer nyomtávu, gőzfűzemű h. é. vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét megújította.

— **Ugrás a második emeletről.** A pécsi elmeegógyintézet egyhangúságot tegnap egy hirtelen elkövetett öngyilkossági kísérlet zavarta fel. A hatalmas épület második emeletén volt elhelyezve *Lustyán Katalin* hevesmegyei illetőségű elmebajos asszony. *Lustyán Katalin* tegnap hirtelen az ablakhoz ugrott és kivetette magát azon. A látvány borzalmas hatással volt az elmebetegekre, de még inkább az ápolókra, akik riadtan szaladtak le az udvarra. *Lustyán Katalin* ott feküdt eszméletlenül, vértócsában. De nem halt meg. Az ugrás oly szerencsésen sikerült, hogy csupán súlyosabb sérüléseket szenvedett. Az ügyészség megindította a vizsgálatot abban az irányban, hogy vajon az ápolók közül nem terhel-e valakit felelősség.

— **Kiszélesítik a kiskanizsai utat.** Nagyszerű Kiskanizsát összekötő nemrég épített utat tudvalevőleg a második hidnál vagy hat méterrel össze-zúkul és így huzódik egészen a Principális kanális hidjáig. Sok panasza volt már említett a kiskanizsai polgártársaknak, kik az utat naponta sok ezrelék járják. Segíteni azonban nem lehetett egykönnyen a bajon, mert az ut összezúkulásának oka az, hogy a két hidat szabták szűkre, a közük eső utnak pedig a hidak méretéhez kell alkalmazkodnia. A számos panaszra a város mérnöki hivatala javaslatot dolgozott ki, mely részletes költségvetésbe foglalja az ut és a hidkiszélesítés kiadásait. Ma terjesztette be a mérnök a v. tanácshoz javaslatát, mely először a pénzügyi bizottság hozzájárulását várja és csak azután kerülhet a közgyűlési tárgyalás elé.

— **Lelőtte a támadóját.** Bonyolult, ezideig még teljesen nem tisztázott ügyben nyomoznak a sáregresi csendőrök. A rejtélyes ügyről ottani tudósítónk a következőket írja: *Garbacz István* 46 éves sáregresi lakos folyó hó 12-én este vállán vadászfegyverével hazafelé igyekezett a szőlőből. A községbe vezető uton előtte haladtak

Baki István és *Csuka József*, akik szintén a szőlőhegyről igyekeztek haza. Amikor *Garbacz* elhaladt mellettük és köszöntötte őket. *Baki István*, aki a sötétben nem ismerte fel, megkérdezte *Csukát*, hogy ki volt ez. *Garbacz* erre megfordult és a fegyverét megdöntve eléjük állt és mielőtt csak szólhattak volna — *Csukára* sűtötte. Így adja elő az esetet az életveszélyesen sérült *Csuka* és *Baki* is. Ezzel szemben *Garbacz* azt állítja, hogy *Csuka* és *Baki* újat állítanak és önvédelemből megtöltötte fegyverét, mire *Csuka* kérésre kezdte, hogy ne löjje le. Erre leeresztette a fegyvert és ki akarta venni a töltényt. Miközben ezzel foglalatzkodott, *Csuka* egy bottal többször löbecsapta. Eközben a fegyver a földre esett, elsűt és a lövedék *Csuka* arcába hatolt. Mindkét előadás oly valószínűtlen, hogy a csendőrség széleskörű nyomozást indított a valódi tényállás felderítése végett.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzműfestő, vegyszeri ruhatisztító, guvrlrozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kőlcsey-utca 19. — Elvállalom bársony, plüss ruhák tisztítását és legőzölését, miáltal visszanyerik eredeti fényüket.

TRAPPISTA páterek gyártmányai.

TRAPPISTA

GRANDE LIKŐR

TRAPPISTA

CACAO LIKŐR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

Törvényszék.

§ **Az erőszakos legény.** Két zárt tárgyalás is volt tegnap a nagykanizsai törvényszéken. Mindkettő kényes háttérű história. — Minthogy a vádlat tartalma nem tilalmas a publikálásra, a tárgyalás adatainak mellőzése az közölhető. Az első tárgyalás egy önmérsekklet nélküli ifju gyászos kimenetelű esete. *Bonyai József* 23 éves csersegtomaji legény volt a vádlott a tegnapi zárt tárgyaláson. Bűne pedig a következő: Van Csersegtomajban egy nagymértékű elmeegyengeségben szenvedő 20 éves leány. Ez a leány kis nővérével egy tavaszi délután a fajú szőlőn álló kutra ment vizért. — Alig ért a két leány a kuthoz, ott termelt a tegnapi vádlott és ölelgetni kezdte a hülye, de nagyon jól fejlett leányt. — Hogy pedig zavartalanabban folytathassa az ölelgetést, elkergette a kis leányt nővére mellől. A kis lány haza szaladt a másik nővéréért, kinek azt jelentette, hogy „a Karolin nagyon sir a bokorban, mert egy ember bántja.” A nővér futva ment az izgalmas mérközés színhelyére, és éppen még jókor érkezett, mert láttára a legény egy vesztett csata emlékével távozott a csatateret jelentő bokorból. A vád hivatalos műnyelven

nemi erőszak kísérletének büntette volt, — melyre a törvényszék egy évi börtönbüntetést talált megfelelőnek. A szigorú ítélet ellen az elítelt felebbezett.

§ **Falusi ember — városban.** *Turi László* jobbmodu szentpéteruri parasztagzda május 20-án Nagykanizsán járt valami ügyes-bajos dolga után. Dolgát végezve, az éjszakát itt akarta eltölteni, bizonyára csak azért, hogy otthon legyen mit mesélnie. Utjában betért az egyik éjjeli mulatóba, mely *Práger Matild* tulajdonát képezi. A mulató egyik festett arcú tündérével, *Hajdu Rózsi*val vonult annak fülkéjébe a tapasztalatlan ember, hol megivott egy-két üveg sört, mire csakhamar elnyomta az álom. De a tulajdonképeni mulatás csak most kezdődött, melyben azonban *Turi László* részéről csupán annak pénze vett részt. Bajlott ugyanis *Rózsi* budoarjára egy másik tündér, ki a prózai hangzásu *Cseh Mari* névre halgat, továbbá a tulajdonosnő egy férfitökona, a 19 éves *Hirschler Ede*. *Hajdu Rózsi* mindenekelőtt kihuzta a vendég feje aló annak jól bélelt erszényét és meggyőződően annak tartalmi gazdagságáról, megkezdődött a rendezés. Néhány óra lefolyása alatt 70 üveg sör és 4 üveg pezsgő vonult fel a kis fülkébe. A ceh összesen 120 koronát tett ki, ami bőven futotta a nyugodtan alvó vendég erszényéből, de a jó társnő, *Hajdu Rózsi* nem fukarkodott egyébként sem az idegen pénzzel. *Cseh Mari* 49 korona 62 fillórral ajándékozta meg, de mert minden nap ilyen jó vendég, magának is eltelt a rosszabb időkre 60 koronát. Ez össze-vissza 229 K 62 f.-t tett ki, ami ugyan nem valami borzasztó sok pénz, de csupán egyetlen éjjeli szállásért még egy szentpéteruri polgárnak is kissé borsos ár. A dolog vége feljelentés lett, minek végső eredményeképpen tegnap adott tette a jól sikerült mulatságra a nagykanizsai törvényszék büntető tanácsa, mely *Cseh Mari* és *Hirschler Edét* orgazdaságban, *Práger Matild* tulajdonosnőt pedig a tiltott italmérés miatt szabályrendelet és tulajdoni kibágásban mondta ki bűnösnek. *Cseh Mari* 2 havi, *Hirschler Edét* 8 napi fogházra, *Práger Matildot* pedig 40 kor. pénzbüntetésre ítélte a törvényszék. *Hajdu Rózsi*, a főbűnös nem volt megidézhető, úgy mondják valahol Schweizban jár ezóta. Az ítélet ellen csupán *Práger Matild* felebbezett, egyéb részben tehát az jogerős.

Közgazdaság.

Értékpapir tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 777.50, Osztrák hitelrészvény 665.25. 4% magyar koronajáradék 92.45. Kereskedelmi bank részvény 3495.—. Saigótariáni közszékhely részvény 627.—. Rimamurányi vasmű részvény 670.—. Adria tengershajózás részvény 433.—. Hazai bank részv. 201.50.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 17.

Készáru-üzlet

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14.09, Buza 11.78 október 10.19
Rozs 1910. április 7.58, Zab 1910 április 6.73, Tengeri 910, május 13.45.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salnye-Lipcsai Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfparkban.

Táviratok

és telefonjelentések.

Ujságírók a házelnöknél.

Budapest, november 19. A parlamenti tudósítók Rákosi Jenő főrendiházi tag, szerkesztő vezetésével ma délelőtt tisztelegtek Gaál Sándornál, a képviselőház új elnökénél. Az elnökök az ujságírók nevében Rákosi Jenő üdvözölte, amit az elnök megköszönt és kijelentette, hogy ismeri és méltányolja a sajtó hivatását a parlament életében és megfogja óvni a sajtó-jogát és a szabadságát.

Budapest, november 19. Az országgyűlési tudósítók szindikátusa mai gyűlésén Singer Zsigmondot a P. L. főszerkesztőjét választotta elnökévé.

Erzsébet napja a fővárosban.

Budapest, nov. 19. Erzsébet királyné emlékezetét díszes gyászpompával ünnepelte ma a főváros. Az összes körépületeken fekete lobogó lengett, és a hivatalos nagy gyászmisé a szent István-bazilikában rendezték, ahol az összes hivatalok vezetőin kívül megjelent a budavári várkapitány és a darabont testőrség Fejérváry Géza báró testőrkapitány vezetésével. Az egyetem mellett is volt fényes gyászmise, melyen Saághy Gyula rektorral az élén az egyetemi tanárok és hallgatók nagy tömege vett részt. A főváros összes iskoláiban szüneteltek ma az előadások és mindenütt Erzsébet-emlékünnepeket rendeztek.

Kossuth Lajos feleségét és leányát a Kossuth mauzoleumba viszik.

Budapest, november 19. A főváros által kiküldött Kossuth emlékünneplérendő bizottság ma délután tartott ülésén elhatározta, hogy Kossuth Lajos feleségének Meszlényi Teréznek és leányának, Vilmának tetemeit a készülő nagy ünnepélyt megelőzően a Kossuth mauzoleumba viszik és annak falába helyezik el tetemeiket. Megállapították a mauzoleum felavatásakor tartandó ünnepély részletes programját. E szerint Kossuth Lajos ravatalánál a képviselőház tagjai fognak díszőrséget alkotni és az egyetemi hallgatók sok ezer tagból álló serege zászlók alatt fog a felavatásra kivonulni.

Sikkasztó számvevő tiszt.

Arad, november 19. Az itteni katonai bíróság távirati megkeresést intézett a budapesti rendőrfőkapitánysághoz, mely szerint Kostál János aradi számvevő tiszt nagyobb pénzösszeget sikkasztott és megszökött ezredétől.

Keresztény

utazók felvételnek jó keresetre, esetleg 200 K havi fizetésre Szemere-utca 10. Simon Ernő.

Egy jókarban levő

SZALON-GARNITURA

szabad kézből eladó. Zárda-utca 14.

Teljesen külön álló, modern villanyvilágítással berendezett

három nagyszobás

CSALÁDI HÁZ

szépen parkirozott udvarral szabadkézből eladó, esetleg kiadó.

3208

Bővebbet:

Palkó postafőtisztnél,

Csányi-utca, 14-ik szám.

Rz OLLA több mint 2000 orvos által megbizhatóbbnak ajánlva.

OLLA Gumi-különlegesség A tudomány mai állása szerint a legjobb, legbizonyított, legjobb létező GUMMI OVSZER. Kapható gyógyszerárakba és drogériákban.

Szakterosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi letállás. Ára tucetonként 4. 6. 8. K.

Az elárutó helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklamot ingyen küld az OLLA gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!

Berény József és Fia

Nagykanizsán.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüst-árak raktára. 3311

Jeggyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Remek menyaeszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszébb női- és férfi aranyórák. Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágaköveű tárgyakban.

Régi vagy vásott foglaltat drágakőtárgyak dívatosan és tartósan műhelyünkben átfoglaltatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Tutányos, olesó árak!

Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár főelárutó helye csakis első minőségű Alpacaezüst étkészletekből.

Brillantok, gyémántok, arany- és ezüstitárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becseréltetnek.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös kereszthez“

Nagykanizsán. 2674

A lullítottak, mint gyermekek az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett jó anyánk,

özv. Böhm Fülöpné

szül. Hoffmann Betti

életének 74-ik évében mai nap csendesen elhunyt.

A megboldogult hült teteme f. hó 21-én délelőtt 10 és fél órakor fog a Magyar-u. II. sz. gyászházból az izr. hitvallás szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni.

Nagykanizsa, 1909. évi november hó 19.

Böhm Imre és neje, Böhm Gyula és neje, Mayer Józsefné sz. Böhm Szidónia, Böhm Ernő és neje, Dr. Bíró I. Jenő és neje

Hirdetmény.

A „Pölöskefői Fogasztási Szövetkezet“ felszámolás alatt áll. Felhivunk mindenkit, akinek bármilyen természetű követelése van a szövetkezettel szemben, igényét a felszámoló-bizottságnál jelentse be.

Pölöskefő, 1909. november 17.

3317

Felszámoló-bizottság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Mutatók, bál kimutatások és magán-
közlemények sorankint 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hejben házhoz hordva:

Egy óra 1.—
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Égész évre 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra 1.50
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Égész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

A zalamegyei függetlenségi- párt a távozó főispánhoz.

A megyei párt állásfoglalása.

— Saját tudósítónktól. —

Bosnyák Géza, mint a zalamegyei 48-as függetlenségi párt elnöke a következő levelet intézte **Batthyány Pál** grófhhoz a főispáni székből való távozásának alkalmából:

Méltóságos uram!

A vármegyei függetlenségi és 48-as párt nevében fogadd tiszta szívből jövő mély bánatunkat a felett, hogy a váratlanul beállt politikai helyzetből kifolyólag főispáni díszes állásod önrántodból elhagyni voltál kénytelen.

De amidőn egyrésztől távozásod szomorúsággal tölti el szívünket, másrésztől nem palástolhatjuk el a feletti örömünk, hogy a midőn választanod kellett a császár kegye és elveid tisztasága között, Te nem haboztál egy percig sem, és inkább elhagytad állásod, mintsem folytat hagyj elveid, s politikai tisztességeden.

Te törhetetlen hűve vagy az országos függetlenségi és 48-as párt azon elveinek, a melyek sohasem ismerték a lemondást s a megalkuvást, a kishitűséget s megragadtál minden egyes alkalmat arra, hogy azt tettel is bizonyítsd. S midőn országos pár-

tunk volt vezére, Kossuth Ferenc tetért azon utról, a melyen a haladás nem a bécsi udvar kegyéhez vezet s a melyen minden egyes lépést csak elszánt, kitartó küzdelemmel lehet megtenni, Te akkor elhagytad főispáni széked, s választottad újra azt az utat, a melyről egy igaz függetlenségi érzelmű férfiú letérni nem tud sohasem.

S ha távozní vagy is kénytelen díszes állásodból, engedd reménünk, hogy lán-goló hazaszereteted és elszánt megalkuvást nem ismerő 48-as elveiddel újra elfoglalod pártunkban a vezér szerepét, s velünk karöltve mindent elkövetsz arra, hogy imádott Hazánk önálló, független és szabad legyen.

Ezen hitben bucsuzik és ezen reményben üdvözöl a vármegyei 48-as és függetlenségi párt nevében igaz híved:

Bosnyák Géza,

a vármegyei 48-as és függetlenségi párt elnöke.

*

A Zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt folyó hó 27-én d. e. 11 órakor Zalaegerszeg az Arany-Bárány szállóban pártgyűlést tart, a melyre a meghívókat most becsátja ki az elnökség. A gyűlés tárgyai:

1. A vármegyei függetlenségi és 48-as párt állásfoglalása a pártszakadás miatt,
2. A lemondás folytán megüresedett alelnöki állás betöltése.
3. Jelentés a lefolyt vármegyei népgyűlésről.
4. Indítványok.

Hajgató Sándor sirjánál.

Sohogysem bírnék beletörődni abba a rettenetes valóságba, hogy ez a láng-ember csendes, örökre elnémult, öntudatlanul kihűltlen fekszik a föld mélyében: ha nem láttam volna lassu elmúlását; ha előttem nem folyt volna le az enyészetnek, a halálnak az a lélekcsüggesztő munkája, mely öbenne olyan borzasztó megállíthatatlansággal végezte ki az öntudatot. Mikor ez, a nemzetéért, az emberiség boldogságáért, megváltásáért égő, lángoló lelkű ember kétségbeejtő bizonytalansággal, révetésséggel kezdte nézni a körülötte hullámzó életet; mikor történi szemében már sem a Rákóczi-induló, sem a Kossuth-induló, sem a Marsilles hangjaira föl nem lobbant a szabadsághimnusz lángsu-gara: akkor már — amint mondani szokták — *lélig meghalt. Réám nézve egészen.*

Ejött hozzám azután is. Leírhatatlanul kínos látogatások voltak azok. Megviselték a lelkemet rettenetesen. Elhozta hozzám — mint ahogy régebben szokta — örömet, bánatát, reményeit, aggodalmait; de megkuszált, megtépétt, vergődő lelke csak foszlányokat birt elem adni. Azokból kellett őt megértenem. Megértettem. Milyen szomorú, kínos megértés volt az, melynek folyamata egyuttal megértette velem a lesújtó, fájdalmas valóságot, hogy a megértés többé már sohasem lehet köztünk kölcsönös. Az a mérhetetlen örök-erő, mely csak teljesen ép, egészséges

agyszerkezetben képes jól működni, valami csebély, orvosilag talán meg sem alapítható elváltozás következtében megdöbbsentő tünetekkel jelezte kimerítő, tehetetlen vergődését. Borzasztó valóság volt ez! Egykor oly nagy kölcsönös megértéssel összeforrott lelkünk világát vágta ketté. Még jó, hogy ennek a kegyetlen kettévágásnak rettenetes hatásait már nem érezte. Különben: Isten tudja! Hisz néha voltak megérthetetlen látogatásai is. Amikor csak eljött hozzám, leült és réveteg tekintettel hallgatta közös küzdelmeinkről, a mult egy-egy vidám eseményéről szóló emlékezésemet. Isten tudja: olyankor, abban a szenvedet némaságban, mellyel minden idegszálamat megborzongatte, nem az a fájdalmas belső vergődés fejeződött-e ki, hogy hiába beszélek, hiába emlékezem: ő már nem képes velem érezni, velem gondolkozni! Ha a révedezésnek azok a pillanatai ilyen lelki vergődést jeleztek, — akkor, szegény, ő is velem szenvedte át lelkünk világa kettévágásának leírhatatlan fájdalmát.

De hát most már átszenvedte a második halált is. Meghalt testileg is. Haló porai lenni pihennek a sírban. Ez bizonyos. Ez megfogható, megérthető valóság. De tud-e ő majd valamiképpen magyarázatot adni arra a nagy rejtelmekre, amit vele egykor napi sétáik közben, meg a *Szentgyörgyvári Helikon* délutánjain csendes, édes meditációink közben megérthetetlenül boncolgattunk: hogy *»ez a megfogható valóság ó a cél, a vég?«* Mert

Tallózás a költségvetésben.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város jövő évi költségvetését nem azzal a szándékkal vesszük kezünkbe, hogy abban új keletű nagy berendezések nyomalt keressük és nem azzal a reménnyel, hogy ilyenekre akadjunk. Szegény a város, mint minden vidéki magyar város és emellett a várostartó uraknak nagyon kell arra ügyelniök, hogy a pótdadó-százalék numerusát inkább csökkentsék, mint emeljék. Így hát a költségvetésben csupán azok a pontok tartanak némi érdeklődésre számot, melyek néhány száz, vagy néhány ezer koronával eltérnek az idei költségvetés hasonló célú tétéleitől. A jövő évi és idei költségvetést összehasonlítva, a következő lényegesebb eltérésekre akadunk:

A bevételek közt a városi épületek bérjövödelmét 461 koronával kevesebbre irányozták elő, mint az idén. Tehát a városházi bolt és iakberek emeléséről még nem beszél költségvetés.

A szántóföldek és rétek hasznobérét jövőre pont ezer koronával többre irányozták elő, ellenben a városi erdők jövödelmét négyezer koronával kevesebbre. Ugy látszik, jövőre kevesebb fát fognak vágni. A gimnáziumi tandíjakból a város ezer koronával többet száradékozik beszédni, mint az idén, hasonlóképpen a végrehajtásokat is oly ügyesen akarják kezelni, hogy ezek is ezer koronával többet jövedelmezzenek. Nyolcszáz korona bevételi többlet mutatkozik az új költségve-

ahányszor a lét korlátolt bizonyosságának sivár tartalmán túl az óhajta sejtette világ bizonytalanságaihoz akartunk közeledni: belebotlottunk a sírba. Megállított bennünket a sír, a halál. Ott vége a komédiának is, a tragédiának is. Valószínű, hogy így van. De ha így van: mi a rendeltetésünk? Mi a célja életünknek, mellyel a magunk öntudatos meg-tökéletesítésének munkáját sem bírjuk elvégezni? Az bizonyos, hogy itt ezen a bolygó-csillagon, a Földön, mi, emberek vagyunk a fejlődésre, a haladásra, a tökéletesedésre leg-alkalmasabb, legrátermettebb lények. De ha a mi legeszményibb tökéletesedési vágyaink is mind csak mint vágyak hullanak veünk a sírba: mire való volt ezeknek a vágyaknak meg-termésére képessé alkotni a mi agyunkat? És menjünk tovább! Miért lett, miért van a Mindenség-erő? Mi a célja szakadatlan, el-mulhatatlan jellegű munkájának, munkaké-pességének? Mit akar maga-magával? Mi a célja a megalkotott és fentartott Mindenség-gel? Mert az csak nem elfogadható végcél, hogy az ismert és ismeretlen naprendszer a végtelen térben végtelen időn át keringjenek, forogjanak, utazzanak s ez alatt a bolygókon különböző lények, természeti produktumok teremjenek, pusztuljanak, szóval: transzformá-lódnak csupán azért, hogy azokon mégis történjék valami. És ha magasabb, lélekeme-lőbb, eszményibb, emberien isteni vagy istenien emberi célja nincs az ismert és ismeretlen Mindenség létének: akkor igazán értéktelen

tésben járható levelek eladása, kiállítása és átirása címén és 4600 korona többlet a fogyasztási adók bevételénél. A kiadási rovatnak több nevezetes tétele van:

Az első az, hogy az idel 22896 korona közvilágítási díj helyett jövőre már csak nyolcezer koronát fizet a város.

A szolgák, szegődményesek fizetése jövőre csaknem négyezer koronával többet tesz ki, mint az idén. Miután rendőri létszám emelkedik, a ruhailletményesek tétele háromezer koronával többet irányoz elő. Irodai kellékekre is 350 koronával több fog kelleni. A városi épületek tatarozására ezerötszáz koronával többet irányoztak elő, amiben valószínűleg befoglaltatik a városházi épület homlokzatának újrafestése is. Az erdei kiadások nyolcszáz koronával csökkenni, amint hogy az erdei bevételek is apadást tüntettek fel. A kegydíjak rovata 700 koronával emelkedett, de emelkedett még ötszáz és néhány koronával a toloncköltség is, amire vonatkozólag a rendőrkapitány adhatna közelebbi magyarázatot. Az állami fogyasztási adók kezelési költsége és jutaléka négyezer koronával emelkednek. A városi kongóutak költségvetésénél háromezer koronával többet irányoztak elő a hiány fedezésére. A városi múzeum és könyvtár javára is 300 koronával többet irányoztak elő.

A kiadási rovat új tételei a következők: a város általános csatornázási és vízvezetéki terve egy részének elkészítése 1500 korona, fertőző betegszállító kocsira 1546 korona, II. Rákóczi Ferenc arcképének megfestésére 800 korona, a városi alkalmazottak a kerületi munkásbiztosító pénztárnak 500 korona fizetendő.

Mint a Zala már említette, a városok közt szétosztandó 2 millió korona államsegélyre való hivatkozással a tavaly a tisztviselők rendkívüli segélye címén fölvetett 5000 koronát leszállították 1000 koronára, kihagyták továbbá a jövő évi költségvetésből azt a 4688 koronás tételt, mely tavaly a katonatartási alap javára pótdadó-előleg törlesztése címén lett fölveve.

sivár, üres, céltalan komédia az egész világ és semmi az egész élet. Befejezetlen, töredékes alkotás a Mindenség. E töredéknek hltvány töredéke az ember-élet.

Ilyen sivár tépelődések között jártuk mi ketten nagyon sokszor a temető utját. Különösen mikor már majdnem több volt a jóbarátunk, jóismerősünk a temetőben, mint az élők között. És azt mondtuk egyszer tréfásan, hogy majd amelyikünk előbb elmegy innen valamiképpen tudatja a másikkal: van-e a fejlődésnek, a tökéletesedésnek egy másik, egy olyan világa, amelyet mi még eléggé meg nem finomodott érzékeinkkel észre nem vehetünk. Ha pedig nem történik semmi létezés, akkor a siral bezárul minden.

Most itt állok az ő sírjánál. Nem várok jeladást. Nem várom a rejtelem magyarázatát. Magam is az enyészet, az elmúlás bizonyossága felé lépegetve, immár kezdem érteni azt a nagy bölcsőséget, amely az óhajtvá sejtette világ bizonytalanságait a hit ragyogó szép költészetének aranyos ködébe burkolta. Ugy van az jól, hogy itt, az ő hangtalan sírjánál is csak folytatnom kelljen azt a csendes, talán néha kissé lélekesüggesztő, de mindig a tökéletesedés felé vezető tépelődést, mely azóta egészen az én lelkemre feküdt, amióta az ő első meghalása a mi kölcsonös megértéssel összeforrott lelki világunkat kettévágta. Ebben a kettős teherben benne van most az ő lelkének része is. Az ő hagyatéka. Az én diágra örökségem. Hordozom, őrizem hűségesen most már egyedül. Egészen, egyedül. —y.

Nevezetes változáson ment át a takarékpénztár betétek tétele. A tavalyi 9400 koronát ugyanis fölemelték 14500 koronára a következő részletekben: a színházalakra kétezre helyett négyezer koronát fordítanak, a felsőtemplom alapra 2400 koronát és a református templom építésére ezer koronát.

Ezek a költségvetés összes tanulságai, melyek megvilágítják ezt a rejtélyt, hogy történetesen, hogy csökkent a pótdadó.

Nyílt levél*)

Nagykanizsa város tekintetes képviselőtestületéhez.

Midőn érdekeink oly nagy mérvű veszélyeztetésével állunk szemben, hogy ez már existenciánkat, létünket is érinti, bizalommal fordulunk a tekintetes városi képviselőtestülethez, mint a városi polgárok érdekeinek hivatott őréhez és miután azt látjuk, hogy a pénzügyi bizottság határozata immár a megvalósulás stádiumába lép, itt, a városi élet legfőbb fóruma, a nagy közönség nyilvánossága előtt, ajánljuk ügyünket tiszteletteljes bizalommal a tekintetes képviselőtestület jóindulatába.

A képviselőtestület egy közgyűlésén utasította a tanácsot, hogy a város pénzügyi bizottságának bevonásával újra szabályozzák a városházi lakás és bolti helyiségek évi béreit. A tanács a fent nevezett bizottsággal egyetemben elvégezték a reájuk bízott munkát olyképpen, hogy béreknek évi összegét 37 mondd harminchétt százalékkal fölemelték.

Mivel a bérlők és a város közt fenálló szerződések már lejártak, a tanács rövid úton felszólított bennünket és tetszésünkre bizta, hogy vagy elfogadjuk és aláírjuk az új feltételű 37% béremelést tartalmazó szerződést, vagy pedig május 1-én mehetünk. Engedelmet kérünk, tekintetes képviselőtestület, más városokban is vannak városházi bolti bérlők, de ilyen ridegen, ilyen módon széles ez országban nem bántak volna el velünk!

Tehát azok a kereskedők, kiket létérdekük a városházi helyiségekhez kötnek, kénytelenek voltak ezen minden tekintetben sérelmes nyilatkozatra igennel felelni azon egyszerű oknál fogva, mert a kést a nyakukra tették.

Erős a bizalmunk abban, hogy a tekintetes képviselőtestület a pénzügyi bizottság határozatával nem azonosítja magát és azt nem fogja jóváhagyni. A képviselőtestület erkölcsi hivatása tulterjed azon, hogy csupán az intézményes városnak jövedelemszaporodást biztosítson, mert ez a jövedelemszaporodás nem jelent városi érdeket akkor, ha gazdasági tényezőkként szereplő városi polgárok megélhetését, tehát egyebek közt a város számottevő adóforrását veszélyezteti.

Tekintetes képviselőtestület! Alig szorul bővebb magyarázatra az, hogy Nagykanizsa visszafejlődő közgazdasági körülményei közt mi jelentősége nem egy kereskedőre, iparosra nézve annak, ha helyiségbérelt egyszerűre 37%-al emelik, ami egyebek közt azt is maga után vonja, hogy ezen 37%-on kívül a város 73% pótdója is érzékenyebben sújt bennünket, miután a III. oszt. kereset-adó kivételénél legelőször is helyiségünk bére képezi ennek alapját.

Nem hisszük, hogy a tek. képviselőtestület előtt ismertek lennének a konjunkturák olyan örvendetes változásai, melyek a kanizsai gazda-

*) Minden közelebbi kommentár nélkül közöljük ezt a nyílt levelet, csupán azt jegyezzük meg, hogy a bolti béremelés átlaga tesz ki 37%-ot, mert részletekben például Fesselhofer bérét 54, Schweitzerét 43, Melczert 95%-kal akarják emelni. Szerk.

sági tényezők újabb és ilyen nagyarányu megterhelését indokolnák. A mi helyzetünk nem javult, de rosszabbodott legalább 37%-kal és a legkomolyabb nyíltsággal állítjuk, hogy ilyen szomorú körülmények között nagyarányu újabb megterhelésünk már existenciánkba vág. Ez így van, tek. képviselőtestület és aki ebben kételkedik, az vagy nem ismeri kereskedelmünk és iparunk szomorú pangását és vigasztalan visszafejlődését, vagy nem akar erről tudomást venni. Ne higgye senki, hogy e sivár állapotokat, melyek bennünket érintenek a legközelebb-ről, szívesen tárjuk fel a nagy nyilvánosság előtt, de kénytelenek vagyunk e módhoz folyamodni és tanuságra tisztelettel felkérjük a kereskedők társulatának igen t. elnökét, aki egyuttal a városi pénzügyi bizottságnak is elnöke.

Ez még nem minden. A városházi bolti helyiségek kivétel nélkül rongáltak, renoválásra szorulnak. Nincs egyetlen boltajtó az egész városházán, mely használható lenne. Minden este beszegezni kell boltjainkat, mert az ajtók nem nyújtanak kellő biztonságot. A város talán hajlandóságot mutatna, hogy modern portálékat készíttet, de csak úgy, ha ezek költségeit is mi viseljük, természetesen a 37 százalékon felül még jelentékenyen emelt bér alakjában. Még ezt is, tek. képviselőtestület? Még a 37%-kal emelt bérért sem kaphatunk megfelelő helyiségeket, melyek legalább vagyoni biztonságot nyújtanak?

Ez az eljárás és az ilyen felfogás nem felelhet meg a tek. képviselőtestület intencióinak, mert a mi védelmünkre bivatott testület a körülményekkel számolva, nem enged hivatalos példát statuálni a kereskedők és iparosok tulterhelésére, mely már a kihasználással határos. Maga ellen az arányos béremelés ellen nekünk sem volt kifogásunk, de az ily tulzott arányu stájerolás meghaladja a méltányosság körét.

Tisztelettel és bizalommal kérjük a tek. képviselőtestületet, hogy a bizonyára intenciói ellenére teremtett tulzott javaslaton változtasson bölcs belátása szerint, a szerződés tervezeteket ne vegye tudomásul és méltóztassék elrendelni, hogy a béreket 10—15%-ig emelhessek és ezzel adja jelét annak, hogy a kereskedőket és iparosokat is a város fentartó, védelemre méltó értékes elemeinek tekinti és nem csupán közterhek viselő adózó alanyoknak.

Nagykanizsa, 1909. november hó 20.

Alt és Böhm
iff. Fesselhofer József,
Fischel Fülöp Fia,
Fonyó Mihály,
Frank Jenő,
Gürtler Ágoston,
Melczér Jakab,
Miltényi Sándor,
Róth Laura,
Schweizer József,
Singer József és társa,
Weiss és Ledofszky

Cs. és kir. udvar
fogorvos

Dr. J. G. Popp

Anatherin

száj- és fogvize 2.80, 2. — 1. — Fog créme 60 fillér.
Valódi csakis, ha céggemmel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedvelt-ségű, egyedüli az orvosok által ajánlt, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Nagy katasztrófa a Dráván.

A fölborult csónak áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este Gyékényes és Góla között a Dráván. A katasztrófának halálos áldozatai is vannak és teljesen a véletlennek tudható be, hogy a rémséges baleset összes szereplőit nem lelték halálukat a hullámok között.

A szörnyű katasztrófáról levelezünk a következőket írja:

Gyékényes és Góla között a Drávát most szabályozzák. A szabályozási munkálatoknál foglalkoztatott munkások közül tegnap este nyolcan csónakon akartak hazatérni.

A nyolc munkás, hogy hamarabb hazaérkezzen, egy kicsi lélekvesztőbe ült. Gyékényes és Góla között fekvő Gotalovo község alatt érte uton őket a szerencsétlenség. A csónak lánca eddig ismeretlen okból lekapcsolódott s egy utbakerült ugynevezett sarkantyuba beleakadt. — A hihetetlen sebességgel haladó csónak, amely a terhelés következtében mélyen alatt járt, megbillent s a hőmpölygő hullámokkal oldalát fordult. A pullámok egy pillanat alatt fölfordították a lélekvesztőt és a nyolc munkás a vízbe esett.

Leírhatatlan percek következtek. A vízbezuhanó munkások közül három a csónak alá került, öt munkást pedig a megáradt folyó pehelyként sodort lefelé. — Ez az öt munkás emberföldtől erőfeszítéssel, teljesen kimerülten elvergődött a somogyi partokra.

A csónak alá került három munkásnak sikerült ugyan kiszabadulni, — de ezeket a Dráva sebes árja magával ragadta. Egyideig küzködtek. Azonban mindhárban. Örvénybe kerültek s többé föl sem tűntek. A hullám-sírbán lelték halálukat.

A három vízbe fullt munkás közül egyet még tegnap kifogtak. Kettőnek a holttestét azonban a Dráva hullámai elragadták.

A rémséges szerencsétlenségről elsősorban a drinjei hatóságot értesítették, ahonnan valamennyi drávamenti hatósággal még tegnap tudatták a katasztrófát. A kifogott holttestet, amely a Dráva partján fekszik, — föl fogják boncolni.

Hírek.

— **Ki lesz a főispán?** Ez a kérdés élénk érdeklődéssel foglalkoztatja most Zalavármegye közönségét, mely mély sajnálattal látja távozni a főispáni székből *Batthyány* Pál grófot. Vármegyeszerte megludultak a találgatások melyek különösen négy nevet vesznek kombinációba. Az egyik a *Zala* által említett néppárti *Szmrecsányi* György, a második *Farkas* József, az egerszegi kerület képviselőjé, a harmadik egyik *Somsich* gróf, a negyedik pedig egy külön nagykanizsai jelölt. Ezekon kívül pedig a vármegye egy tisztviselőjét is tippelik a főispáni szék betöltésére. Hogy ki lesz a sok közül és éppen ezek közül való lesz-e, még nem tudhatjuk, ezzel talán még az osztozkodó pártok sincsenek tisztában. A zala főispáni kinevezéssel foglalhozik ma a »M.g.« is, Irván a következőket:

»Zalamegyének kiváló főispánja, *Batthyány* Pál gróf megvált állásától, mert elvételre feladására hajlandó nem volt. A függetlenségi párt e törhetetlen bajnokát azonban *Kossuth* Ferenc könnyen képes pótolni. A helybéli ültet a néppárt egy fiatal tagját, *Szmrecsányi* Györgyöt. Gyönyörűsége függetlenségi politika az, mely a függetlenségi érzelmi főispánokat a néppárt ambiciózus, előretörtető tagjaival cseréli fel. Ezek után nem lehet aggodalma senkinek sem, hogy ez lesz az igazi, valódi és hamisítatlan függetlenségi politika. Hiszen mindeki beláthatja, akinek egy csepp ezse is van, hogy erősebb támasza lesz a függetlenségi törekvéseknek a közös bankra, közös vámtérületre esküvő *Szmrecsányi*, mint *Batthyány* Pál, az önálló nemzeti bank és az önálló vámtérület lelkes híve.«

— **Uj ügyész Nagykanizsán.** Az igazságügyminiszterium vezetésével megbízott magy. kir. miniszterelnök dr. *Kiss* László nyiregyházi kir. ügyészt a nagykanizsai kir. ügyészséghez helyezte át.

— **Tanácsülés.** A városi tanács tegnap délután tartotta rendes heti tanácsülését, melyen többek között a *jövő évi költségvetés* tervezetével is foglalkoztak. Az 1910. évi költségvetés tervezetre nézve azt határozta a tanács, hogy azt a pénzügyi bizottság javaslatával elfogadja és így fogja a legközelebbi városi közgyűlés elé terjeszteni.

— **A városházi bolt- és lakásbérek emelése a tanács előtt.** Az ismeretes városházi bolt és lakásbérek emelésének ügye tegnap a tanács asztalán fektült. A tanács tagjai azonban nem nyultak hozzá a kényestestü médiumhoz, hanem úgy határoztak, hogy azt a rendes szokás ellenére a városi közgyűlés elé terjesztik, határozzon az annak sorsa fölött. Itt jegyezzük meg, hogy a rendes szokás az, hogy a közgyűlés elé a bérlőkkel már megkötött szerződéseket terjesztik csupán jóváhagyás végett.

— **A Teleky-uti utépités.** Tudvalevőleg az állam a pécs-varasdi állami utnak a nagykanizsai Teleky-utra eső részét bazaltciklopsz kockákkal kiköveztette és ehhez a város támogatását kérte. Minthogy azonban a kövezet az állami ígérettől eltérőleg nem 8 hanem csupán 6 méter szélességben fedi a Teleky-ut kocsiútját, a város a hozzájárulást megtagadta, illetőleg a legutóbbi közgyűlés kimondta azt, hogy a hozzájárulást csak akkor adja meg, ha az utat az eredeti tervek szerint még 2 méternyivel kiszélesítik. Ezt az ügyet valóságos rikordot jelentő gyorsasággal intézte el a miniszterium, — mert bár a város említett közgyűlése még csak f. hó 3-án volt s mégis már tegnapelőtt reggel megjelentek a munkások a Teleky-ut kezdetén,

hogy a kiszélesítést megkezdjék. Munkájukat azonban a beállott fagy és kedvezőtlen időjárás miatt be kellett szüntetniök és azt az utasítást kapták, hogy a munka folytatását most már egészen a jövő tavaszig függeszék fel.

— **Hajgató Sándor temetése** Tegnap délután félnégykor temették *Hajgató* Sándor, nyug. polg. iskolai tanárt nagy részvételével és óriási részvétellel. A temetése kivonultak a nagykanizsai főgimnázium s a polgári leány- és fiúiskola összes tanulóit a tanári karok vezetésével, az 117. fő kereskedelmi és elemi iskola és az áll. el. iskolák három igazgatói körzetének tantestületei. A koporsót nagyon sok koszoru díszítette; ezek között a járás tanítói körének, a polgári iskolai tantestületnek, a kiskánizsai Polgári Olvasókörnek, az ovónőknek koszorúja is. A sírnál a Zalamegyei Általános Tanítótestület nagykanizsai járási körének nevében *Banekovich* János áll. isk. tanító mondott megható szép beszédet; a kiskánizsai Polgári Olvasókör nevében pedig *Plander* Ferenc olvasókörtag búcsuzott az elhunytól, mint az Olvasókör alapítójától, igazán megkapó, meleg közvetlenséggel.

— **Ben-Ali-Bey ma esti előadása.** Ben-Ali-Bey a titokzatos arab mágus Mekka felé fordított arccal imádkozik napestig és készül mai nagy előadására. A közönség pedig egymást kérdi, hogy hát tulajdonképpen mit produkál ez a misztikus keleti. Mert a feltűnő plakátok csak annyit árulnak el, hogy a titokzatos ember világszerte ismert fakir, delejező és illuzionista. Többet mi sem tudunk, de módunkban volt a beyt lakásán rábírni, hogy mutasson valamit nagy műsorából, mire egynehány valóban csodával határos produkcióval lepett meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel egyébként a kitűnő művészársaság ma esti előadását a Polgári Egylet nagytermében holnap, vasárnap este is megismétli.

— **Esküvő.** A helybelli *Miltényi Sándor és fia* cég beltagja f. hó 20-án vezette oltárhoz *Bay* György nagykanizsai rendőrkapitány és neje *Urban* Berta leányát, *Irénekét*.

— **A magántisztviselők egyletének választmánya** holnap vasárnap délután fél 11 órakor a Polgári Egylet olvasótermében fontos ügyben ülést tart.

— **Házasságot kötöttek** e héten Nagykanizsán: *Kaufer* Ignác áll. főnök (Budinscánán) *Augenfeld* Stefánival, *Miltényi* Gyula *Bay* Irénnel és *Lurmann* József d. v. kalauz (Zágrábban) *Piczmaus* Krisztinnával.

— **Népgyűlés egy város tisztikara ellen.** Kaposvár polgársága és sajtója hetek óta hadilábon áll a város tisztikarával. A városnál visszaélések történtek a pénztár körül s a tisztviselők nem szívesen látják, ha a lapok dolgaikat szellőztetik. A városi tanács ezért eizárkózott teljesen az újságírók elől és a sajtó részére megtagadtak minden felvilágosítást. Ugyilátszik: ez esetben a közönség a sajtóval érez, mert vasárnap megtörténik Kaposváron az a szokatlan és rendkívüli eset, hogy népgyűlést rendeznek a város tisztikara ellen, amelyre a város minden polgárát és dolgozó munkását meghívják. A népgyűlés tárgya: *Az elüljáróság és a sajtó* lesz.

»A város minden övérzetes polgára tartsa kötelességének, — mondja a felhívás — hogy a népgyűlésen részt vegyen, mert ha az elüljáróság továbbra is így folytatja a polgárság jogainak megsértését, úgy maholnap végleg ki leszünk szolgáltatva saját fizetett tisztviselőink legteljesebb önkénykedésének.«

TRAPPISTA A páterek gyártmányai.

TRAPPISTA
GRANDE LIKŐR

TRAPPISTA
CACAO LIKŐR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

Furcsa város tehát Kaposvár, ahol népgyűlésnek kell megtartani a hivatalnokokat arra a tisztességre és kötelességre, mellyel tartoznak a nyilvánosságnak, a sajtónak.

— A Katholikus Legényegylet holnap vasárnap este a Polgári Egyletben az ott rendezendő bűvész-estély miatt *nem tart táborgyakorlatot.*

— A munkásgimnázium. Emelítettük, hogy a felállítandó munkásgimnázium ügyében a nagykanizsai ipartestület számos tagja értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy az ügy keresztülvételére fölkerik az ipartestületet. Az értekezlet szűkebb bizottságot küldött ki, mely kidolgozta az ipartestülethez terjesztendő memorandumot. A memorandum szövegéből a következő részeket közöljük:

Munkaadó iparosok előtt bizonyára felesleges bővebben kifejtelnünk, hogy az iparosok és munkásaik intelligenciájának emelése, ismeretkörüének bővítése mily fontos országos érdek, mennyire kívánatos, hogy a munkásság is megszerezze azokat a tudnivalókat, melyek az iparosnak az ország intelligens középosztályában biztosítanak helyet. Az intelligencia fejlesztését megköveteli a munkaadó érdeke, a munkás emberi önérzete és az ország közgazdasági kívánalma. — Nekünk, munkaadó iparosoknak kötelességünk gondoskodni a magunk és munkásaink lelki fejlődéséről, nekünk kell odahatni, hogy a mi sorainkban értelmes, gondolkodó, elméletileg is képzett emberek legyenek, hogy akik helyeinkre fognak lépni, intelligenciájukkal fenntarthassák az iparosságot a haladás színvonalán. Az ipartestület pedig az iparosság intézménye lévén, elsősorban neki kötelessége, — hogy tagjai és a munkások iskolán kívül való továbbképzését előmozdítsa, arra felügyeljen, azt kívánatos irányba terelje.

A memorandum további része ismerteti a tervezett munkástanfolyam beosztását és felszólítja az ipartestület elöljáróságát, hogy ennek előkészítő munkálatait végezze el; ha pedig erre bármely okból nem lenne hajlandó, kéri, hogy sürgősen hívja össze az ipartestület rendkívüli közgyűlését.

— Kimutatás. A november 13-ki Felsőtemplomi mulatság alkalmából felmerült hiány fedezetére adakoztak: Dr. Simon György kánonok (Veszprém) 20 kor. Dénes Lajos, özv. Hajdu Sándorné, Nenmann Aladár 10—10 kor. Bartos Géza (II. részlet), Dr. Gross Dezső, Köhler testvérek 5—5 kor. Hegedüs Pál 4 kor., Halvax Frigyes 3 kor. Reichenfeld Sándor, Reinitz József, Dr. Schwarz Adolf, Vellák János 2—2 kor. Összesen 80 (nyolcvan) korona. Mely adományokért ezton is hálás köszönetet mond a bizottság nevében *Eperjesy Gábor* b. pénztáros.

— Meglepően gyorsan és olcsón készíthetünk ma már — hus nélkül! — természetes, erőteljes huslevest. A „Maggi-féle husleves-kockát“ egyszerűen leöntjük forró vízzel. Az illetéknéppen nyert husleves semmiben sem különbözik a házilag készítettől, — mert a „Maggi-féle husleves-kocka“ nem más, mint tiszta (legkiválóbb) husleves száraz alakban és a szükséges konyhasót és fűszert is tartalmazza már. Egy-egy kocka egy tányér (egy negyed liter) husleves készítésére elegendő és csak 6 fillérbe kerül. Ügyeljünk azonban a „Maggi“ névre és a »keresztcsillag« védjegyre. Más kocka nem Maggitól való.

— **Gyászrovat.** Elhunytak a héten Nagykanizsán: Gáspár Mária 12 éves, özv. Konlechner Frigyesné szül. Knortzer Teréz magázó 71 éves, Boda József munkás 54 éves, Balassa István 15 hónapos, Varga Károly 4 hónapos, Kálovics Anna 5 hónapos, Hajgató Sándor nyug. polgári isk. tanár 65 éves, özv. Böhm Fülöpne, szül. Hoffmann Babetta magázónő 73 éves és Halász Lajos d. v. kalauz 37 éves.

— **Nagy cabaret a Szarvasban.** Nagyszabású és jó művészi erőkből álló cabaret társulat kezd meg előadásait e hó 22-én, hétfőn a Szarvas szálloda éttermében. A társulat erőssége *Göndör Aurél*, a kitűnő jellemkomikus, aki nagy népszerűségnek örvend városunkban, továbbá *Kovács Andor*, *Bérczi Jenő* és négy énekesnő. A társulat szenzációs műsort fog bemutatni.

— **Az élet örök.** Ezzel a címmel tart vasárnap (21-én) délután 5 órakor felolvasást *Sáfrány Károly* tanár a Polgári Egylet nagytermében.

— **Félféru vasuti jegy váltására** jogosító arcképes évi igazolványok kiállítása és a már használatban levőknek érvényesítése az 1910. évre. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsú városok tisztviselői félféru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1910-ik évre leendő érvényesítésé végett a magy. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrassy-ut 73-75. már beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1910-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánják, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéséért és az újak kiállításáért járó korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekben rovandó le. A postabélyeget a heterjesztendő névjegyzékre vagy kérvényre ragasztandók fel. Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadjatik. A hivatalok részéről heterjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek. Budapest, 1909. évi november hó 3-án. *Magyar királyi államvasutak igazgatósága.* 3307

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzműfestő, vegyészeti ruhatisztító, guvrinrózó és pillsirozó gyára Nagykanizsa, Kőlcsey-utca 19. — Elvállalom bá sony, plus ruhák tisztítását és feigőzőlését, mi által visszanyerik eredeti fényüket.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek vérszegénységből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkotórészek, amelyek izletes módon könnyen emészthető krémmé egyesítettek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a SCOTT-féle EMULSIO-t a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan birnevet biztosítottak számára ezekből a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Van egy leány...

I.

Van egy leány; ezer nap ragyogását
Sugározza két mosolygó szeme,
Csudás meséknek eleven világát
Látod és nem birsz betelni vele.

A szava: zene, mosolya: virágok,
Boldogságot fakaszt, hol megjelen, —
S nem tudja, hogy a legragyogóbb álmodot
Róla álmodják minden éjjelen.

II.

Nem tudja, hogy a legszebb lány a földön
S a legsomorubb ifju én vagyok,
Nem tudja, hogy fájdalmasan zokogva
Róla szállnak a legbusabb dalok.

Nem tudja, hogy kötőterhes éjszakákon
En ott állok az ablaka alatt,
Mig puha párnán tán másról álmodja
A legragyogóbb, legszebb álmokat.

Radnóthy Dénes.

Hatása meglepő! — Szelence ára 40 fill.

Törvénytörő.

§. Uj tárgyalás a Haverda-ügyben. Mint Szabadkáról jelentik, a szabadkai kir. törvénytörő Haverda Mariska és bűntársai ügyében 1909. december 15-én kezdődő rendkívüli ülészekre tűzte ki az esküdtzéki főtárgyalást.

— A rossz fiu. *Miller* József 18 éves nagykanizsai lakatoslegény együtt lakott özvegy édesanyjával. Még június hónapban történt, hogy a munkában kifáradt fiu egy este hazajött és vacsorát kért. Anyja azonban kijelentette, hogy megunta már pénztkeresőt fiát kitaratni, aki soha még egy fillért keresményéből nem adott haza. A fiu iszonyú dühbe hozta ez a kijelentés és mérgében tombolni kezdett. Sorra zuzta össze a kis lakás rozoga butorait s éppen egy széklél végzett, midőn az anyja jajveszékélésére rohant a lakásba a házban lakó Nagy Istvánné, egy munkás felesége. Nagyné meg akarta akadályozni a tomboló fiut a további rombolásban, de az most egész dühével az asszony ellen fordult és egy letört széklélbal megütötte azt. E pillanatban lépett be a szobába Nagyné felüött fia Nagy István, ki anyjának védelmére sietett. Midőn Nagy Ist-

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkör „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Ez az étvágyat és a testületet megszűnő teti a köhögést, váladékot, áljalet izmadást.

„Roche“

Kapható orvosai reueletre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

ván anyja bánatmizását látta, felkapott egy éppen kezűgyébe eső vaslábat és azzal a dühöngőt mellbedobta. Ez erre egy tört kapott fel az asztalról, rávetette magát Nagy Istvánra és azt jobb keze fején oly súlyosan megsebesítette, hogy az kerek 50 napig munkaképtelen volt a séülés következtében. A törvényszék súlyos testi sértés büntetésben mondta ki bűnösnek a hálátlan fiut és három havi fogsázbüntetésre ítélte. A vádott ugy látszik érezte, hogy nagyon megérdemli ezt a büntetést, mert megnyugvással vette azt tudomásul és nem felebbezett ellene.

§ Rosszul sikerült becsültreparálás. Ez a het a pikantériák hete volt a törvényszéken. Tegnapelőtt két pikáns kaland története élénkítette a komoly főtárgyalási termet, s ma megint olyan esetről számolunk be, melynek tárgyalása ugyan nem folyt zárt ajtók mögött, de az elnök ez alkalommal is egész bátran elrendelhetette volna a zárt tárgyalást. F. évi március hó 25 én nagy zenebonás táncmulatság volt Hapoton Schönfeld Antal korcsmájában. Bazsika Fánl, egyik hahóti kereskedő családja is ott forgott a jókedvű párok között. Legtöbbit két hahóti fiatal legény nyel táncolt, Dominkó Jánosnal és Osztovcics Józseffel. Osztovcics József egyik fordulónál, amint a korcsma ajtajához értek, szépen kitáncolt a leánnyal a folyosóra. A többi a szigorú vádirat mondja el. Még pedig úgy mondja el, ahogy mi nem mondhatjuk el, hanem csak annyit közölhetünk belőle, hogy a történet további részében szerepe jut egy sőtét istállónak, a másik legénynek, vagyis Dominkó Jánosnak és az istállót kívül körülálló nagy falusi publikumnak. A vád tárgya pedig ismét a neml erőszak büntetése volt, melyben Dominkót mint tettest, Osztovcicsot pedig mint bűnsegédet vádolta meg a vádirat. A főtárgyalás adatait azt igazolták azonban, hogy a fura esetenél szó sem volt erőszakról, és hogy a leány csak amiatt tett feljelentést az indiszkrét lovagok ellen, mert azok az egész táncmulatság közönségét meginvitálták a pásztorórához publikum gyanánt. S minthogy ez kiderült, az ügyész a tárgyalás folyamán elejtette a vádat s így a lovagiatlan lovagok ellen legfeljebb csak a Bolgár vagy Clair-féle párba j kodex alapján lehetne eljárni, de semmi esetre sem a büntető kodex alapján.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Bécs, november 20. Félhivatalosan jelentik, hogy legujabb diszpozíció szerint a koronatanácsot, melyen a magyar kormány minden tagja részt vesz, a király elnöklésével nem hétéfőn, hanem kedden tartják meg.

Budapest, november 20. A függetlenségi párt Royal-beli klubhelyiségében Jasth Gyula, Holló, Batthyány Tivadar gróf és még 30 képviselő értekezletet tartottak. Az értekezleten megállapították, hogy a képviselőház összehívása egyelőre nem kívánatos. Első sorban bevárja a párt a keddi koronatanács eredményeit és ha a kormányválság a jövő hét végéig sem nyer megoldást, akkor összehívják a képviselőházat.

Holló Lajos diszpolgársága.

Budapest, november 20. A függetlenségi párt klubhelyiségében ma megjelent Kiskun-

főlegyháza község száz tagu küldöttsége és Holló Lajosnak átadta a község diszpolgári oklevelét. Holló meghatva köszönte meg a község bizalmát, mely — ugymond — kétszeresen jól esik neki a mai napokban, midőn szükségét érzi annak, hogy a nemzet veleérzésének jeleit tapasztalja. A diszoklevél átadásánál jelen volt Jasth Gyula is, kit a küldöttség zajosan megéljenezett.

A horvát bán Budapesten.

Budapest november 20. Rauch Pál báró horvát bán ma ideérkezett és délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnökkel és Josipovics horvát miniszterrel értekezett hosszasan a horvát politikai helyzetről.

Kossuth Lajos emléke.

Budapest, nov. 20. A Kossuth-emlékünnepe rendező fővárosi bizottság ma bejelentette, hogy a kormány koszoruját a kormány tagjainak élén Wekerle Sándor miniszterelnök, a képviselőház pedig Gaál Sándor házelnök fogják Kossuth Lajos szarkofágjára elhelyezni. — Az emlékünnepeyre szerdán haza érkezik Kossuth Lajos Tivadar is Milanóból.

A szerb külügyminiszter látogatása.

Bécs, november 20. Milanovics szerb külügyminiszter ma két óra hosszat tanácskozott Aehrenthal gróf külügyminiszterrel. A szerb miniszter délután elutazott Budapestre, hogy a magyar kormány tagjaival a szerb kereskedelmi szerződésről tárgyaljon.

Öngyilkos tanár.

Salgótarján, november 20. Gömöri Zoltán nyugalmazott középiskolai tanár gyógyíthatatlan betegsége miatt ma agyonlőtte magát.

Ki nyert?

Budapest, nov. 20. Az osztálysorsjáték mai húzásán a 87464 számú sorsjegy 20 ezer koronát nyert.

Sztrájkoló ipariskola.

Szeged, november 20. Szegeden nagy felzúdulást kelt az, hogy az itteni ipariskola 46 növendéke kimondta a sztrájkot és a tanulók nem látogatják az előadásokat. Memorandumot adtak be az iskolai igazgatóhoz, melyben kikérik Mórinc Ferenc művezető goromba bánásmódja ellen és követelik, hogy ezt a művezetőt távolítsák el az intézettől. Tordai igazgató fekete táblán tudatta a növendékekkel, hogy aki a legközelebbi előadáson nem jelen meg, azt az iskolából kikaparnak tekintik, — azonban e szigorú intézkedés is hatástalan maradt, mert az előadáson egyetlen tanuló sem jelent meg. Az igazgató a történetéről táviratilag értesítette a növendékek szüleit.

Igazolt egyetemi tanár.

Budapest, november 20. A miskolci rendőrség táviratilag megkérdezte a budapesti főkapitányságot, hogy dr. Leyer Adaibert hersingforsi egyetemi tanár járt-e Budapesten és Ballagi Aladár és Sághy Gyula egyetemi tanár ismerik-e. A budapesti főkapitányság visszatáviratozott és igazolta a fiun tanárt, ki politikai menekült. A budapesti rendőrségen nem tudják, nincs-e valami bűnügyi vonatkozása a miskolci rendőrség kérdésének.

Nyílt-tér.

Dr. König József fogorvos működését Erzsébet-tér 16. sz. I. emelet alatt f. hó 15-én megkezdi.

Számtalanszor bevált

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
Tisztelettel ajánlom
SÁVANYUVÍZ

A dugó egétsége

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgysavat megkötő szer.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 779.—. Osztrák hitelrészvény 665.75. 4% magyar koronajáradék 92.48. Kereskedelmi-bank részvény 3495.—. Salgótarjáni köszönbánya részvény 626.—. Rimamurányi vasmű részvény 668.—. Adria tengelhajózási részvény 441.—. Hazai bank részv. 292.75.

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 20.

Készáru-üzlet

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1910. április 14.04, Buza 1910. október 11.75, Rozs 1910. április 10.14, Zab 1910. április 7.54 Tengeri 1910. május 6.71, Repce 1910. augusztus 13.45.

2834. tk. 1909. sz.

3324

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. járásbíró-ág mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a zalaezerszegi királyi ügyészségnek mint a kir. kincstár képviselőjének ügyében végreh. árverési 150 K pénzbüntetés tőke, 3 K 60 f. eddigi, 4 K 80 f. eszményi bélyeg, ezuttali költség, továbbá a következő csatlakozóknak kimondott hitellezők, u. m. a letenyei kir. bíróság által a kir. kincstár javára kiszabott 250 K pénzbüntetés tőke, 3 K 30 f. eszményi bélyegkötség: Balassa Andor polai lakosnak 36 K 30 f. perköltség tőke, dr. Csémpess Kálmán ügyvéd letenyei lakosnak 36 K 30 f. perköltség tőke, végül Zakál Gyula ügyvéd letenyei lakosnak 25 K költség tőke és 11 K 30 f. költségből álló követelésének behajtása vegett a nagykanizsai kir. tisztek illetve a letenyei kir. bíróság területén fekvő 1. a becehelyi 561 szíjkyvben felvett I 1 sor 1142 hrsz. szőlő, rét és pince az öreg Pál helyen ingatlanok felére 57 K, 2. a becehelyi 959 szíjkyvben felvett I. 8—12 sor 358. d. hrsz. rét a berenyei dűlőben, 1556/b hrsz. szántó a Kövecses dűlőben, 1635/a hrsz. szántó az urtáblai dűlőben, 1670/a hrsz. szántó és rét a szegedei dűlőben, 1761/b. hrsz. rét a korongi dűlőben, egész ingatlanra 1045 K, 3. a becehelyi 813 szíjkyvben felvett I. 1 sor 1375/b hrsz. ingatlanra B. 4. szerint Kovács Jánost illető 1/16-od részére, ezen utóbbira mégis azzal, hogy az árverés Balassa Juli özv. Kovács Jánosné javára C. I. a. bekeblezett özyvegyi haszonélvezeti jogot nem érinti, 317 K kikiáltási árban ennél elrendelt és annak megtartására határnapul folyó évi november hó 25 ik napjának délelőtt 9 óráját. Becehelyre, a községi bíró házához, kitűzi.

Kikiáltási ár fentebb kitett becsár.
Letenye, 1909. augusztus 30.

Dr. Farkas László aljárásbíró.

MAGGI-féle kocka 6 darabja

segélyével takarékoskodhatik!!!

Figyeljen mindenkor a MAGGI névre és a keresztcsillag véd egyre.

Csupán forró vízzel leöntve a legjobb erőteljes húslévest szögáztatja, levesek, mártások, főzelékek részére,

József főherceg-út 69. sz. ujonnan épült ház előnyös feltételek mellett eladó. 3266

Levélbélyeg

gyűjtemény 1600 különböző garantált valódi poostai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70%, olcsóbban minden katalogus árnál küld A. W. s. s. Wien, Adlergasse 8 bevásárlási fiók London, 3283

Magyar királyi államvasutak. — Igazgatóság.

218292 szám. FIV.

Morzsolts uj friss tengeri soronkívüli továbbítására.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a folyó évben is intézkedést tett aziránt, hogy a morzsolts uj (friss) tengeri, akár zsákokban, akár ömlesztett állapotban (a la rinfusa) kerül feladásra, folyó évi november hó 8-ától kezdve visszavonásig legkésőbbben azonban 1910. évi február hó végéig az élő állatok, a friss hús, a friss gyümölcs, a friss főzelék és tojás-küldemények kivételével az üzletszabályzat 56 §. 4. bekezdése alapján minden egyéb kocsikakománnyu toheráru- és gabona-szállítmány előtt sorrendben kívül, de az uj (friss) tengeri feladásának sorrendjében rákassék a kocsikba és szállíttassék el.

Amennyiben a befutározás általánvala berakásra nem állana azonnal kocsik rendelkezésre, a morzsolts uj (friss) tengeri az üzletszabályzat 55 §. (3.) pontjának alkalmazása mellett átvétetik mindaddig, míg az állomás tá olási hely felett rendelkezik.

Áru felvételi korlátozás esetén ha az áru felvétel csak előállatot és gyorsan romló élelmiszerekre nézve tartatik fenn, — a morzsolts (friss) uj tengeri sem vehető fel.

Budapest, 1909. november hó 10. én.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Utánnnyomás nem díjazatik!

Dunántul legrégibb ékszerüzlete!

Berény József és Fia

Nagykanizsán.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüst-áruk raktára. 3311

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendez és különleges formákban.

Kemek menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszébb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillanti, gyémánti és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatu drágakötárgyak dívatosan és tartósan műhelyünkben átfoglaltatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olesó árak!

Eladás részletfizetésre is!

A berendorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpacczeüst étkezőkészletekből.

Brillantok, gyémántok, arany- és ezüsttárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becséreltetnek.

Egy jókarban levő

SZALON-GARNITURA

szabad kézből eladó. Zárda-utca 14.

Ügyes alj és derék varrónők

valamint TANULÓLEÁNYOK azonnal felvételnek. Cim: LUX LINKA divatterme Zrinyi Miklós-utca 62. sz. 3314

4499. tk. sz. 1909.

3322

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tsvszék mint tkvi batóság közhírré teszi, hogy Tiból György kiskomáromi lakós végrehajtatónak, Tiból Péter kiskomáromi lakós végrehajtatást szenvedett elleni 47 K 20 f. tőke, 13 K 80 f. végrehajtas kérélmé, 10 K 77 f. felérészbent árverés kérélmé és a még felmerülő költségek iránti végrehajtatási ügyében a nagykanizsai kir. tsvszék területéhez tartozó a kiskomáromi 111. sztkjben I. 142 hrsz. 74/b. népsorsz. házának közös udvarral a 144. hrsz. kertnek a beltelekben Tiból Pétert illető felérésze 623 K, a behiáki 173 sztkjben + 321 hrsz. haszálónak a kiskomáromi hegyen ugyanöt illető fele része 71 K + 323 hrsz. szőlő és kaszálónak pincével a kiskomáromi hegyen ugyanöt illető fele része 744 K b esértékben 1909. évi december hó 2 ik napján d. e. 10 órakor Kiskomárom község házánál Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bíról árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, melynek a kiskomáromi 111. sztkjben felvett I. 142. és 144. hrsz. ingatlan felénél a behiáki 173. sztkjben + 321. és 323. hrsz. ingatlanok kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A kir. törvényszék mint tkvi batóság.

Nagykanizsán, 1909. szeptember hó 4 én.

Gózony kir. tsvszéki bíról.

4499 tk. sz. 1909.

3323

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tsvszék mint tkvi batóság közhírré teszi, hogy Tiból György kiskomáromi lakós végrehajtatónak, Tiból Péterné szül. Kerachofér Zsófia kiskomáromi lakós végrehajtatást szenvedett elleni 60 K tőke, 16 K végrehajtas kérélmé, 10 K 70 f. felérészbent árverés kérélmé és a még felmerülő költségek iránti végrehajtatási ügyében a nagykanizsai kir. tsvszék területéhez tartozó a kiskomáromi 111. sztkjben I. 142 hrsz. 74/b. népsorsz. házának közös udvarral és 144. hrsz. kertnek a beltelekben Kerachofér Zsófi férj. Tiból Péternét illető felérésze 623 K, a behiáki 173. sztkjben + 311. hrsz. kaszálónak a kiskomáromi hegyen ugyanöt illető felérésze 71 K, + 323. hrsz. szőlő és kaszálónak pincével a kiskomáromi hegyen ugyanöt illető felérésze 744 K b esértékben 1909. évi december hó 2 ik napján d. e. 11 órakor Kiskomárom község házánál Hertelendy Béla felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bíról árverésen eladatni fog. — Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, melynek a kiskomáromi 111. sztkjben felvett I. 142—144 hrsz. ingatlan felénél a behiáki 173. sztkjben + 321—323. hrsz. ingatlanok kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

A kir. tsvszék, mint tkvi batóság.

Nagykanizsán, 1909. szeptember 4.

Gózony, kir. tsvszéki bíról.

Akar nősülni? Hölgye töl (ezek között vannak törvönnyel gyermekekkel, testi hibával stb) 5—500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjre keressni. Csakis urak (ha vagyonuk külsiek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak a címre: **L. Schlesinger, Berlin 18 Deutschland.** 3046

2—4 korona kereset

naponta és állandóan könnyű 331—95 munkával otthon, legjobban bevált és legmegbízhatóbb gyorskötőgéppel. Távol-ság mellékes. Beszerzési ár-esekegy. Jótállás állandó munkavételére! Tanítás ingyen! Árjegyzéket díjmentesen küld **Karl Wolf** iparvállalata **Wien, VI/1., Nelkengasse 1/183.**

"NIGRIN"

gyűjtő hüvelyben

Törvényesen védve. Ara 40 fillér.

LEGJOBB cipő crème

Legtisztább és leggyorsabb kezeles. Az első rész egyszerű forgatásból az elfogyasztott krém pótlva lesz és így nem száradhat ki.

ST. FERDINAND Bécs III/1 Cs és kir. ud szállító.

Bassó József
kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos uj kocsikat.

Elvállal lovasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

TRIUMPH-TAKARÉKTŰZIFIAK

PERZS-OKTENDÉSIK, KÁVEHA-ZAK, MÁLLÓ-OKTENDÉSIK, STB.

RÉSZÉRE. TELJES KONYHA-BERENDEZÉS

FŐÁRJEKÉZÉK BÉRMENYVE.

GOLDSCHMIDT'S FIA

WELSH-FAHRT.

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az államasut, déli vasut, Park, egyedüli nyugodt, tó, sziget mellett 200 szobával, jó és olcsó. 2. koronától feljebb.

Olcsó fa és kőszén

beszerzési forrás.

A kővágói erdőből azonnal házhoz szállítható egészséges száraz erdei rakású bükkfa. Továbbá a legjobb minőségű trifaili és vízi-kőszén házhoz szállítva jutányos áron kapható

3304

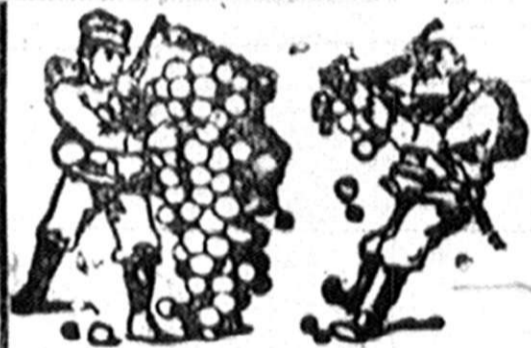
SCHMIDT ZSIGMOND ecetszesz és cementárugyárosnál
Nagykanizsán, Magyar u. 12.

Stechenpferd

Liliumtejszappan

Légenyhébb szappan arcbőrre és szeplő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket külön

féle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdusább választékban a már évök óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 29 sz (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhel magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

3189

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös kereszthez”

Nagykanizsán.

2674

Teljesen külön álló, modern villanyvilágítással berendezett

három nagyszobás

CSALÁDI HÁZ

szépen parkirozott udvarral szabadkézből eladó, esetleg kiadó.

3208

Bővebbet:

Palkó postafőtisztnél,

Csányi-utca, 14-ik szám.

Rz OuluR több mint 2000 orvos által e megbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA GUMMI
különlegesség
A tudomány mai állása szerintbe bizonyítottan a legjobb létező GUMMI ÖV-SZER. Kapható gyógyszerárakba és drogériákban.

Szakorvosok által megvizsgált és legjobbnak minősítve. Kéi évi jótállás. Árú tucatonként 4. 6. 8 K.

Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklamot ingyen küld az OLLA gümmit gyár Wien III/149. Praterstrasse No. 57.

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökeres és sima Delavare vesszők telepemen nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telépéről a legmérsékeltőbb áron fajtisztán bocsátatnak eladásra, melyért a legmesszebbre menő felelősséget vállalom.

Cim: Kágyi Szabó István

érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardiószeg.

— Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. —

3271

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszerez, mely már sok év óta legjobb bedorzosóknak bizonyult közszénel, oszuzal és megkülösknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozta van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 140 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Ajánlok

Trifaili darab szenet

255 koronáért 10000 kilogr. waggonoként franco Nagykanizsa állomás, szállítandó folyó év december hó végéig. Telefon 82. sz.

KLEIN VILMOS

a Trifaili kőszénbánya társaság képviselője, Pályaudvar.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varazdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

A Nagy Gábor-féle

DELAWARE szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbanik vele, aki soha szőlőtvet nem kezelt. Minden szállítványhoz tasítás mellékeltek ingyen ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, ke-

zelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oitani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszera és bimbója, vesszője tölben soha el nem fagy? Haddanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3-4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad össze tévesztetni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ugyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor-féle DELAWARE-szőlő olyan bort ad, mint az aszu, edes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyit kéi el, mint más borok. Kostolónak egy üveggel barminek küldök 1 kor.-ért. A DELAWARE-szőlő bővebb leirasat, termesnek királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fenykép felvételeit szines kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

küldöm mindenkinek, aki velem emét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, iugasüitéstről is ad részletes, helyes utbagazításokat

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, RÓUP. Posta, távírda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven. 3276-B

„Club”

a legártalmatlanabb

cigaretta papir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: **SCHWARZ ÉS TAUBER**
m. Mr. dohánynagyfőszedőben.

KÖHÖGŐ

gyermek- és felnőtteknek

a leghatásosabb és legeredményesebb

THYMOMEL SCILLAE

készítményt ajánlják az orvosok, mert leggyorsabban enyhíti a gőrosős köhögési rohamokat, oldja fel a nyálkásodást, megszünteti a lélegzési zavarokat. — Száz meg száz orvos véleménye szerint meglepő és gyors hatása van a „Thymomel Scillae“-nek rekedtség és köhögésnél.

Tessék orvosát megkérdezni.

1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az összeg előzetes beküldése mellett 2 K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve 7 kor. és 10 üveget 20 korona előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:

FRAGNER B. cs. és királyi udvari szállító.

gyógyszertára a „Fekete Sas”-hoz, Prága, Kleinseite 203.

Figyeljünk a készítő és a szer nevére és védjegyére.

Rz

2471

ÖSSZES

Írógépek alkonyát

jelenti

a

Stoewer-Record

mindenkinek bemutatja

SCHWARCZ H. IRMIN

BUDAPEST,

U., Váci-körut 60. szám.

Winkler József

szőlővessző és szőlőoltványtermelő
ARAD, Batthyány utca 13.

Telefon 410. — Telefon 410.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy évi terméséből

kb. 1,000.000

kiváló szép, fajtiszta dus gyökerzetű bor- és csemegefajta

szőlőoltvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Rípária Portóits szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árák mellett. — Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF,

(ARAD), Batthyány-utca 13.

3245

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatára a legmakacsabb gyomor- és altestőndán-talmak, gyomorgöros és gyomorhév. okozott székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, a jeles háziasszonyok évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak: — Hamisítások törvényileg fenytettnek 2 korona.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. „MOLL A. Seidlitz” feliratu ónoztal van zárva. A Moll-féle sos-borszesz nevűen ismert fajta-lomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona
MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgysszappant a bőr ókszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 30 fillér. Öt darab 1 korona 30 fillér.
Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.
Főszékhely: Moll R. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító áll. Bécs, Tuchlaube 19 sz.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét melletteljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Köszönjük megköszönöm. ROSENFELD ADOLF FIAL.

MérlegHITELESÍTÉS

Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „MértékHITELESÍTÉSÉRŐL” szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tizedes, száza-
dos, tolós, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyors-
an és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. **Minden mérleget műhe-
lyemből hitelesítette szállítok el, úgy**

a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mér-
legok javítására vidékre is elsőrendű munkásai-
mat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezességet vállalok.
Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

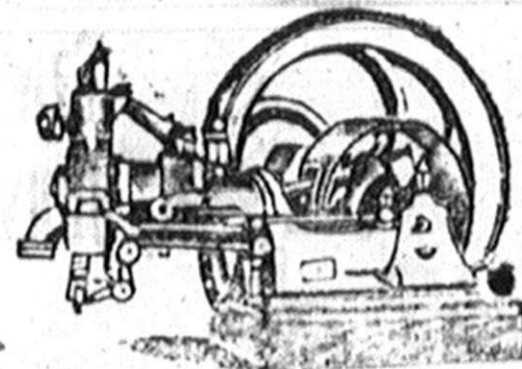
Kohn Samu

épület. műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3. szám.

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság.

Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum

motorokat és lokomobilokat
valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körut 41. Telefon 12-91.
Legmosszebbmenő jótállás! Redvező fizetési feltételek!

Hirdessünk

a Zalában.

Hirdetmény.

A „Pölöskefői Fogasztási Szövetkezet”
felszámolás alatt áll. Felhivunk mindenkit, akinek
bármilyen természetű követelése van a szövetke-
zettel szemben, igényét a felszámoló-bizott-
ságnál jelentse be.

Pölöskefő, 1909. november 17.

3317

Felszámoló-bizottság.

ALAPÍTÁSTÓL: 1884-ben.

CZUBA-COGNAC

CZUBA-DUROZIER ÉS TÁRSA
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓK.
FRANCIA COGNACGYÁRA
BUDAFOK.

VEZÉRDÖNYÖKSÉG: RUDA ÉS BLOCHMANN, BUDAPEST.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, báli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
szombatnapok kivételével.

A király pálmaága.

Nagykanizsa, november 22.

A főváros politikai köreit az a hír járta be, hogy a király pálma-ágát helyeztet Kossuth Lajos koporsójára. Talán legendának is merész ez a hír, de míg maguk a tények meg nem cáfolják, közölhetjük a következő hozzánk jutott cikket. (Szerk.)

(P.) A kegyeletos közérzet és hazafias áldozatkészség immár feléltette s e hó 25-én ünnepélyes gyászpompával fölavatja örök hajlékát Kossuth Lajos dicső hamvainak, a fényes mauzoleumot, ahova a késő ivadék hazafias kegyelettel emlékezni, gondolkozni és megújhodni jár.

Nemzeti életünk fejlődésének és előhaladásának mértékmutatói közül három kolosszális nagy név emelkedik ki. Árpád, aki hazát adott, szent-István, ki államot alkotott, a magyarnak és Kossuth Lajos, a ki a századok viharaiban elkorhadt intézmények talapzatán új és korszerű alkotmányt emelt s megteremtette a modern Magyarországot.

E gigászi munka közben nemzetünk dicső apostolának nagy és végzetes tusája támadt újabbkori történelmünk egy másik providenciális alakjával, aki most Isten kegyelméből és a nemzet akaratából szent-István fényes koronáját viseli fölként homlokán. Ami e világraszóló viadal alatt és utána történt: a harc lánghevében végbement mérközést, az adott és vett súlyos sebeket, a dinamikus erőkltörések rombolását hagyjuk most bolygatatlanul. Hiszen maga a két nagy bajvivő, hallgatag megegyezéssel a történetekre kölcsönösen ráborította az engesztelés fátyolát.

Kossuth Lajos élete utolsó évtizedében tudvalevőleg a saját személyére tartotta fenn az ugynevezett inkompatibilitási teóriát, de nemzetétől nem kívánta azt. A kibékülés történelmi pillanataiban nem állott a nemzet és király közé, inkább szenvedte önként a honatalanság gyötrelmet és megnyugvással várta, hogy nemzet és király megértsék egymást. S viszont a király lelkéből is eltűnt a keserűség s mikor a sors rá mérte a nemzetre azt a csapást, hogy legnagyobb fiát elvesztette, a király már nem a régi ellenfelet látta az elhunytban, hanem csak azt a szellemórlást, — aki ragyogó betűkkel írta be nevét a történelem könyvébe, — akinek elvesztését tehát méltán sírhatta elvált nemzete.

Igenis, a király néma meghatottsággal szemlélte azt a mélyseges gyászt, melyet Kossuth Lajos halála borított az egész nemzetre s fenkölt lelkében bizonyára feltámadt az a gondolat, hogy amelyik nemzet így meg tudja becsülni nagyjait, az nem lehet hűteler királya iránt sem s az a nemzet méltó arra, hogy nemis kegyeletét mindenki háztálatban tartsa. Ekkor jött tehát tudatára a király

annak, hogy a Kossuth Lajos iránti kegyelet és a király iránt tartozó hűség nem zárja ki egymást, mert mindkettő tiszta forrásból: a nemzet tradícióból származik.

Ezután történt, hogy a király hozzájárulásával haza hozhattuk Rákóczi Ferenc dicső fejedelmünknek és bujdosó társainak földi maradványait s a király miniszterének közbenjárta mellett fejedelmi pompával temettük el a hazai földben. S így történt meg az is, hogy a király tudtával előkészítettük a Kossuth szobor felállítását, s a szent hamvak számára felépíthettük azt a fejedelmi nyugvóhelyet, melyet lámét a király miniszterének és az ország legelső közhatalóságainak részvételével, országos ünnepély keretében fogunk most felavatni.

És szájról szájra jár az a gyönyörű hír, hogy a király kegyelote az ünnepek-ünnepévö fogja avatni ezt a napot. Ferencz József lelke és Kossuth Lajos szelleme találkoznak e napon. A felség pálmaágát küld a mauzoleumra. Legendának is csudaszép ez a gondolat; valóságuk pedig bűvös erejű, mert az egész magyar nemzet szívét fölmelegíti az a jelenet, amikor a király a béke pálmaágát teszi le a nemzet nagy halottjának síremlékre.

Kossuth Lajos sírjánál tehát király és nemzet benső harmóniában összeforrva áldoznak a kegyeletnek s ez a zavartalan összhang bizonyára megerősíti a kölcsönös megértés reménységét, melyet oly hő örömmel táplálunk mindnyáján.

Ebben az ünnepélyes pillanatban szívünkben megszólal az a reménység is, hogy talán Kossuth Lajos sírjánál föláljuk azt, mit nemzetünk nagy kárára oly régen nélkülözünk: a magasabb értelemben vett összetartozandóság érzetét és a testvéri szeretetet.

= Kie lesz a függetlenségi párt vagyona? A függetlenségi pártnak a pártszakadás előtt 110 ezer korona vagyona volt, melyet agitációs célokra gyűjtöttek. A pártszakadás után fölmerült természetesen a kérdés, melyik pártnak milyen irányban van joga ehhez a pénzhez. A Kossuth párt azt hangoztatja, hogy az összeg egy részét maga Kossuth Ferenc gyűjtötte, ezért e párt azt követeli, hogy vagy ezt az összeget, vagy az egésznek a felét engedje át a függetlenségi párt. Ennek ellenében a függetlenségi párt arra az álláspontra helyezkedik, hogy azoknak, kik kiléptek a pártból, semmi joguk sincs a párt vagyona hoz, mert az összeg a pártklubé, és az a körülmény, hogy a klub tulajdonját nem érinti. — Észertint tehát a 110 ezer korona vagyón sértelesen megmarad a függetlenségi párt birtokában.

= A koronatanács egy tárgya. A N. Fr. Presse vasárnapl számának értesülése szerint a holnapl koronatanács a szerb kereskedelmi szerződés kérdésével is foglalkozni fog.

Városi közgyűlés.

Költségvetés. — Boltbérek.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1909. évi november hó 24 én szerdán délutón 3 órakor kezdődőleg a következő tárgysorozattal évi rendes közgyűlést tart:

A Deák Ferenc és Lengyel Lajos v. főjegyző nevére tett városi alapítványokért a m. kir. valóság és közokt. miniszter ur közönlő elismerése.

A város 1910. évi költségelirányzata, tanácsai javaslattal.

A városháza épületében levő lak- és boltbérlok nyilatkozata a felemelt bérösszeg tárgyában, tanácsai jelentés és javaslattal.

A közimunkára nevelő országos egyesület kérelme egy Nagykanizsán tervezett tanfolyam költségei fedezése tárgyában, tanácsai javaslattal.

A gelsei Gutmann Henrik-lele alapítvány 1909. évi kezeléséről a nagykanizsai izr. hitközség előjáróságának előterjesztése.

A m. kir. pénzügyigazgatóság által 1908. évben törölt állami adók után, továbbá a C. jegyzék és hivatalból törlendő v. pótladók törlesztés jogzókének bemutatása.

Behajtatlaná vált legelő bérek leírása érdekében tanácsai javaslat.

Illetőségi ügyek.

Póstarablás Zalaszentmihályon.

Ki a bünös?

— Saját tudósítónktól. —

Titokzatos eset történt szombaton éjjel a Zalaszentmihály postahivatalától a vasuti állomásig vezető uton a postakocsival, illetőleg egy 4000 koronás pénzeslevéllel, melyet szombaton délután egy zalaszentmihályi kereskedő adott fel, s amely a postakocsiról az összes leveleket tartalmazó zsákkal együtt eltűnt. Az eset, melynek felderítésére a nagykanizsai kir. ügyész és a mozgó posta főnöke sürgősen a helyszínére utaztak, nagyon rejtélyes és bár kétségtelenül megállapították azt, hogy bünéről van szó, a bünös személyét illetőleg azonban még mindig nem tudtak kideríteni semmi bizonyosat, mert a gyanuba vett postakocsis tagad és a történeteket egyszerűen érthetetlennek mondja.

Tegnap, vasárnap délelött érkezett a sürgönyi jelentés Juroczky Iván nagykanizsai kir. ügyészhez arról, hogy szombatról vasárnapra virradó éjjel egy Zalaszentmihály postahivatalánál feladott 4000 koronás pénzeslevél a küldönc kocsijáról a postaszákkal együtt eltűnt, melyben a pénzeslevél a többi összes levelekkel egybe volt csomagolva. Ugyannyi értesítést kapott Kaffka József nagykanizsai mozgóposta főnök is. Az ügyész és a postafőnök a legelső vonattal kintaztak Zalaszentmihályra, hogy a titokzatos ügyben nyomozást indítsanak. Mire azonban ők odaértek,

a nyomozó csendőrök már megtalálták a póstaszakot a póstahivataltól az állomásra vezető ut mentén a szántóföldeken, mintegy 200 lépésnyire a falutól. A zsák, melyet a postán lakattal zártak le, oldalán fel volt hasítva és mellette szanaszéjjel szórva heverték a levelek, a 4000 koronás pénzeslevél azonban eltűnt. Nyilvánvaló lévén, hogy itt bűntényt követtek el, az ügyész tehát mindenképp előtt a postakocsist és a postamesternőt hallgatta ki. A kocsis természetesen minden részességet tagad és azt mondja, nem érti, hogy ki és hogyan vehette le utközben kocsijáról a zsákot. Az ügyész keresztkérdései azonban néha zavarba hozták és főleg annak nem tudta elfogadható magyarázatát adni, hogy éppen ez este miért tette a zsákot a kocsi tetejére és nem a kocsi ládája, az ülés alá, mint máskor mindig szokta.

A megindított nyomozást a csendőrök nagy eréllyel folytatják és a gyanuba vett kocsinak minden lépését figyelik, mert azt, mint-hogy mindeddig semmi pozitív bizonyíték nem merült fel kétségtelen bűnösségére nézve, az utóztatni nem lehetett.

Hírek.

— **Zalaegerszeg jövő évi költségvetése.** Zalaegerszegről írják: Zalaegerszeg város jövő 1910. évi szülő háztartási, üfentartási alap s villamos üzem költségelirányzatát már összeállították. Mult szerdán foglalkozott vele a pénzügyi bizottság. A költségvetést részletesen megvitatták és gondosan átnézték, — hogy csak a nélkülözhetetlen kiadások foglaljanak abban helyet, nehogy a város adózó polgársága ok nélkül terheltessék meg községi pótdadó fizetésével.

— **Uj vállalat Nagykanizsán.** A Balatoni Szövetség erkölcsi támogatása mellett nahyobb szabású vállalat alakulása van kilátásban, melynek célja a Balaton-vidéken rendkívüli mennyiségben található nád, sás, gyékénynek feldolgozása és értékesítése. A Balatoni Szövetség az alkalmas helyeken termelő szövetkezeteket alkot, melynek tőkeerős részvénytársasággal szerződéses viszonyban lesznek. Így a legfontosabb kérdés, a háziipari cikkek értékesítése biztosítva lesz. Az új vállalat székhelyét mint Budapestről jelentik alkalmasint Nagykanizsát választják.

— **A zalaegerszegi esküdtszék elnökei.** A győri kir. ítélőtábla elnöke az 1910. év tartamára a zalaegerszegi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírótság elnökévé dr. Degré Miklós kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesé dr. Fritz József kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Ajándék a Szépitőegyletnek.** Ujnépí Elek Géza, ki a Szépitő egyesület iránt mindenkor élénk érdeklődést tanúsított és a sétatert már számos díszfával és cserjével ajándékozta meg, újabb 100 darab díszfát adományozott a Szépitő egyesületnek, melyért az egyesület választmányja köszönetét nyilvánítja.

— **Sáfrány Károly felolvasása.** Sáfrány Károly, a mi tudós gimnáziumi tanárunk érdekes témájáról ismét hatalmas közönséget vonzott az Irodalmi és Művészeti Kör tegnapi felolvasó délutánjára. „Az élet örök” volt a címe s mélyen szántó címélkedésnek, mely azt a természetbölcséleti tételt boncolgatta és igazolta minden részében, hogy az egyén élete örök, mert minden ember „én”-je folytatódik

fajának további egyedében, az egész emberiségben. Az élvezetes és értékes cititumokkal élénkített előadást a szépszámú intelligens közönség nagy tetszéssel fogadta és a tudós felolvasót zajos elismeréssel honorálta.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Pollák Sándor pacsai lakos nevét belügyminiszeri engedéllyel „Pogány”-ra változtatta át.

— **Megnyílt a népkonyha.** Négyszáz gyermek és vagy száz felnőtt éhező ostromolta meg ma először a népkonyha ajtait, majd gőzölgő, izletes ételekkel jól megrakott asztalait. Végre megnyílt a népkonyha is. Van végre meleg ebédje a város minden szegényének, árvájának és elkagyottjának. De meddig lesz? Ez a kérdés mered elénk. midőn ezt a nagy ostromot látjuk és tudjuk hozzá azt, hogy milyen szűkek azok az eszközök, melyekkel ez a humánus, mindenek fölött jótékony egyesület a maga szegényeivel ezt a nagy jótékonyt gyakorolja. Főünk nagyon, ha nem járul mindenki, bár legkisebb adományával is, a jótékony egyesület nemes működéséhez, annak erőt ily rettenetes nyomorúság kielégítése közepette csakhamar ki fognak merülni. Pedig még messze a tavasz és addig egy-egy csésze forró leves és egy tál meleg főzelék az éhező nyomorgóknak mindennap az egész életet jelenti. Nemes szívek, gazdagok, jóllakottak, juttassunk néhány morzsaát asztalunkról a népkonyha éhező vendégeinek.

— **A Szent Ferenczrend jubileuma.** A Szent Ferenczrend fennállásának VII. százados jubileuma alkalmából, a helybeli Ferencsek templomában az ünnepségek a következő sorrendben lesznek:

1909. december 5-én délután 5 órakor szentbeszéd. Tartja Lukács József ur, főgimn. tanár. Utána litánia. 6-án délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise, délután 5 órakor szentbeszéd. Tartja Kreutzer Dező ur gelsel plébános. Utána litánia. 7-én délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmise, délután 5 órakor szentbeszéd. Tartja Danassy György ur, csurgói hittanár. Utána litánia. 8-án délelőtt fél 11 órakor szentbeszéd, utána ünnepélyes főpásztori mise. Végül nagyszószó és főtisztelelendő Rosos István pát plébános ur. Délután 5 órakor szentbeszéd. Tartja Lukács József főgimn. tanár ur. Utána litánia és pápai áldás.

— **Kereskedelmi ismeretek sorozatos előadása.** A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete ismét tanujelét adja annak, hogy tagjai kereskedelmi ismeretének gyarapítását köteleességei közé sorozza. Ugyanis felbuzdulva a már éveken át tartott gazdasági trányu felolvasó esték nagy sikerén, az idei télre szakelőadások rendezését határozta el. Az e célra kiküldött bizottság tegnap számolt be a választmány munkája eredményéről. A bizottságnak a következő előadókat (kizárólag a tagok sorából) sikerült megnyernie: László Vilmos gyári tisztviselő: *Problémák a gyári könyvvitel köréből*, Dr. Miklós Dező egyesületi ügyész: *A csődtörvényről*, Bokor Gyula banktisztviselő: *A bankügyletekről*, Marosi Gusztáv gépgyári tisztviselő: *A modern kereskedelem eszközei*, Brandhofer Antal biztosítási főtisztviselő: *A biztosítási üzletekről*, Kálmán Leó banktisztviselő: *A folyó számlák tana*, Hamburger Zsigmond tisztviselő: *Kereskedelmi usanceok különös tekintettel a gabonakereskedeleme*. — A választmány végül elhatározta, hogy a tél folyamán egy nevesebb közgazdasági író hiv meg felolvasás tartására, mit aztán társas vacsora fog követni. Az előadások iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadásokon vendégeket szívesen lát az egyesület.

— **Színházépítési szempontok.** Nagykanizsát és Kaposvárt a színházépítés azonos gondjal busítják. A kaposvári városi tanács végre legutóbb azt a javaslatot hozta, hogy a város ne építsen közsínházat, ami módfelett elkeserítette a tanácssal nem a legjobb lábor álló kaposvári újságokat. A kaposvári színházépítés kérdéséhez igen érdekes szempontból hozzá szól a Pécsi Napló is és e hozzászólása bennünket nem csak azért érdekel, mert nálunk is rég óta költenek színház tervét, hanem mert ez a jellemző hozzászólás Kövesi Albert színházigazgató városából érkezik. »A színház éppen a legintelligensebb elemek részére nélkülözhetetlen. — Irja P. N. — azok járnak legkevésbébbet színházba és alig mulik nap, hogy szemrehányást ne kellene hallanunk, hogy áll a mi szép színházunk, mely évi 33 137 korona fentartási költséget ró a városra anélkül, hogy ebből a színházigazgató anyagi segélyezésére egy ftyinget is fordítanánk. Ezen kiadás a város adózó közönségének semmi örömet sem okoz, az évi bérlés Pécsen allg ér el 10 000 koronát, problematikus annak jövedelmezősége, még akkor is, ha — mint az idén — jóval leszállított üzemi költség mellett jól megy a színház! De igen sokan akadnak náunk, akik egyáltalában nem mennek színházba, akiknek nem lelki szükséglete a színház, bármily jók legyenek is az előadások és irodalmi szempontból is érdekes a műsor. Pedig Pécs az országnak egyik legintelligensebb városa. 55.000 lakosa, fejlett kultúrája van és mindig ugyanazokat látjuk a színházban. Legalább 20.000 ember be se teszi a lábát, ezek között igen sokan a községi terhek súlyát se érzik. . . Ne propagálják tehát a kaposváriak a költséges színházépítést. Várjanak, míg akad tőkébe, vagy hitelben dus vállalkozó színházigazgató, az majd fölépíti önmagának a színházat, mely rendeltetésének meg fog felelni. De ne exponálják magukat a kulturális törekvésekért, mert sába való ma az idealizmus, mely a színházakból amugy is kiveszőben van és amikor a vállalt terheket fizetni kell, akkor ugyis csak az újságról illetik a szemrehányással, amiért belevonják a várost a nagy kiadásba, amikor a vidéki közönség jó nagy része szépen megéli színház nélkül is.

— **Öngyilkos gazdatiszt.** Zwieback Ildor gazdatiszt minőségben volt alkalmazva Hűvös Sala botfal uradalmában. Még mult nyáron kilépett a szolgálatból s Grázban lakó fivéréhez utazott, akinél hosszabb ideig tartózkodott. Botfából történt eltávozása óta, úgy látszik, nem volt állandó lakása és nem tudott megfelelő alkalmazáshoz jutni. Pénteken Zalaegerszegre ment ahol véletlenül találkozott volt főnökével, Hűvös Sala botfal nagybírtokossal, kivel beszélgetett egy ideig. Ettől elválva, a városban járt, kelt, majd kiment Botfára, ott egyik padlás szobába ment, levetkőzött, ágybafeküdt és revolverrel halántékou lötte magát s nyomban meghalt. Levelet hagyott hátra, melyben bocsánatot kér tettéért, de nem tudott az élet küzdelmeivel szembe szállni. Kéri, hogy Grázban lakó fivérének és Bécsben lakó nőrokonát értesítsék az esetről. A szerencsétlen embert Zalaegerszegre szállították, a hol tegnapi délután temették el. Zwieback 28 éves, nőtlen volt.

— **Halálos kocsizás.** Alsólendváról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a szentgyörgyvári uton. Egy fiatal ember gyászosan fejezte be életét. Major József szentgyörgyvári uradalmi ispán a kehidai hegyen járt, hogy ott

az uradalom részére bort vásároljon. Késő este hajtatott haza s a nagy sötétségben olyan ügyetlenül hajtatott, hogy a kocsiával egy a Zala folyó mellett elvonuló mély árokba dőlt. A kocsi maga alá temette Majort, aki olyan szerencsétlenül esett az árokba, hogy mire a kocsi hátulján ülő kocsis a nehéz járművet felállította, Major már halott volt.

— Fogas kérdés. A mai postával a következő levelet kaptuk:

A »Zala« tek. Szerkesztőségének helyben.

Eggedje meg az igen tisztelt Szerkesztőség, hogy egy életbevágó fontos kérdésben kikérjem részrehajlatlan szíves ítéletét. Két jobbsorsra érdemes uriember a Központ kávéházban füstfelhők közepette azzal kiindult, hogy a vasárnap költségtelt az ellenfelel benyerje egy barátságos »en deux« alsós utján. Az egyik gentlemannek öt órai játék után már sikerült is ez, de csak papíron — illetve táblán — erre azután megszólal a kibic és azt mondja, hogy csak 30 kártyával játszanak, mert a zöld felső és a piros alsó hiányoznak, (könnyű a kibicnek, mert festő, tehát inkább ügyelhetett a színekre!) Kérném kegyeskedjék a tisztelt Szerkesztőség legközelebbi számában jelen soraimra közölni, vajjon vesztés fél ilyen körülmények között tartozik-e fizetni; azért kérem sürgős válaszát, mert a dolgból könnyen lovagias ügy keletkezhetik és én azt 24 órára belül óhajtanám elintézni. Szíves fáradozásáért fogadja előre is hálás köszönetemet. A tekintetes Szerkesztőségnek készséges híve

Régi előfizető.

A szerkesztőség azt ajánlja, hogy forduljanak Nagykanizsa nagyszámu kártyaszakértőinek valamelyikéhez, a mi véleményünk annyi, hogy hatóságilag kellene tiltani az olyan Sontagsjägereket a kártyától, kik öt órai játék után nem veszik észre, hogy egy alsó és egy felső hiányzik a »pakli«-ból.

— Országos vasutas gyűlés Nagykanizsán. A nagykanizsai vasuti munkások ma bejelentették a rendőrkapitányságon, hogy vasárnap, folyó hó 28 án délután Nagykanizsán a Gőzfürdő vendéglő helyiségeiben országos vasutas gyűlést szándékoznak tartani. A gyűlés programjára tűzött tárgyak: a vasuti munkások nyugdíjpénztára és a jelenlegi helyzet megbeszélése.

— Öngyilkos huszár. Keszthelyről jelentik: A helybeli huszárszázad egy közlegénye két hete eltűnt. Akkor azt hitték, hogy a legény megszökött és elrendelték a körözését. Néhány napja azt vették észre, hogy a lovak nem akarnak inni a laktanya udvarán levő kut vizéből. A napokban megvizsgálták a kutat és mindenki nagy meglepetésére benn találtak az eltűnt huszár holttestét. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen fiu öngyilkosságot követett el.

— A királyi kihallgatásról. Budapesti tudósítónk írja:

Wekerle Sándorral — valahányszor Bécsből visszatér, sokan keresték a találkozást, mert elvégre az audienciák után mégis csak ő tudta a legtöbbet. Wekerle azonban valósággal menekült a beszélgetések elől és ha már semmiképpen sem tudott kitérni a kérdezők utjából, hát valósággal dodonai feleleteket adott.

A legutóbbi válság derekán egy volt miniszternek sikerült választ kicsalni a helyzetre vonatkozóan. De nem volt benne köszönet.

— Hát milyen volt az audiencia? — kérdezte tőle ez a kollegája.

Wekerle nevetett.

— Erre a kérdésre — mondotta — csak úgy fetelhetek neked, ahogy az egyszeri parasztgazda felelt a járási főszolgabírónak, mikor azt kérdezte tőle, hogy milyen volt az idej terems.

Hogy felelt? — érdeklődött savanyu arccal a volt miniszter.

— Azt mondta: „Hát követem alásan, nem mondhatnám, hogy ilyen vagy amolyan, így vagy úgy, ez vagy amaz, hanem hát, hogy csak éppen hogy no!“

— Itt a hó. Nem írhatjuk a régi sablon szerint: »Amit ma először kitekintettünk az ablakon, abban a kellemes meglepetésben volt részünk, hogy mindent szűz, fehér hólepel borít.« Nem írhatjuk ezt, mert a szűz, tiszta hó csak addig volt olyan, mint az a hagyományos ujságfrázisban él, míg leesett, mert nyomban utána olyan lucsokká változott, hogy ember, vagy költő legyen a talpán, aki annak nyomán hangulatos szóképeket keres. Másodszor pedig nem is reggel volt, hanem este, kora 8 órai este, midőn az idej első hó leesett. De az a fő, hogy itt van és én a riportert megszabadultam attól a kényelmetlen kötelességtől, hogy ezt nyilvántartsam megírandó témáim jegyzékében.

— Megszökött nagykanizsai betörő. Mester Sándor híres alak a nagykanizsai rendőrök előtt. A mindössze 23 éves fiatal szabósegéd vézna vállait, helyesebben: laza lelkiismeretét nagyon sok lopás és betörés vádjára nyomja. A kitűnő Mester legutóbbi operációja Nagykanizsán az volt, midőn nemrégiben Pávekovic Kálmán szabósegédet, kinek egy görbe éjszaka után szállást adott, mindenéből kifosztotta és megszökött. A tolvaj mint legujabban kiderült Budapestre szökött, de csakhamar ott is rosszat tett a tüzre és egy-kettőre a hűvösre került. Tudomást szerzett a betörő holtartózkodásáról a nagykanizsai ügyészség és sürgősen megkezdte a budapesti ügyészséget, hogy ha a Mester ott levezelte a bűnét, hozzák Kanizsára. Tegnap reggel telt le Mester Sándor büntetése és az Alkotmány utcai fogházból a tegnapi reggeli gyorsvonattal akarták a delinkvenst ide szállítani. Egy fogházor kísérte a rabot a déli vasut budai állomására, azonban egy utcasarkon hol nagyobb embertömeg járt, nekiiramodott és megszökött fegyveres kísérőjétől. A budapesti rendőrség a szökésről táviratban értesítette rendőrségünket.

— Agyonnyomta a gép. Baumgartner József bagodi molnár Keszthelyre ment vásárra s megkérte Barabás József bonczodóldi lakost, hogy amíg távol lesz, a benzínmotort tisztogassa meg. Barabás hozzá is látott a gép tisztogatásához, úgy látszik azonban, nem értett hozzá, mert a gépet megindította s így keresztül feküdt egy hengeren, hogy a szivattyút megolajozza. — A henger felcsavarta Barabás ruháját s a szerencsétlen embert magával ragadta. A gép leszakította egyik karját s a felső testét teljesen összezúzta. Barabás azonnal meghalt.

— Megszökött cigányok. A napokban két cigányt kísért két belovári csendőr Zalaegerszegre. Baranyai Vajda Gyula és Horváth Gyula Ferkina fogva levő cigányokat a zalaegerszegi kir. törvényszék idézte s innét Szombathelyre kellett volna őket szállítani, mert az ottani törvényszéknél is folyik ellenük valami büntető ügy. A horvát csendőrök, akik egy szót sem tudtak magyarul, az éjszaka után két órai vonattal érkeztek Zalaszentivánra. Miután ehhez a vonathoz Zalaegerszeg felé nincs összeköttetés s miután a csendőrök ismeretlenek a vidéken, a váróteremben akarták bevárni a reggeli vonatot. A két cigány össze volt bilincselve. Egy padon ültek egymás mellett. A csendőrök fegyvereiket a fogásra akasztották s unalmukban talán el is

bóbskoltak. A cigányok levetették a csizmáikat s végignyújtóztak a padon. Hajnal felé az egyik cigány engedelmet kért arra, hogy kimehessen. A csendőrök azonban nem oldták fel a bilincset, hanem az egyik csendőr elkísérte a két cigányt a félreeső helyre. Egyszerre felcsapódik az ajtó s egyik cigány jobbra, a másik balra rohant a sötét éjszakában. Mire üldözésükre lehetett volna gondolni, már túl voltak árkon bokron. Valószínűleg a bilincset már előbb meglazították s csizmáikat is azért vetették le, hogy könnyebben menekülhessenek. Az egyik cigányt, aki különben sokszor tartózkodott a nekeresdi tanyán, reggel a pozval maiomnál látták. Azóta azonban nyoma veszett.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzműfestő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsey-utca 19. — Elvállalom bársony, plüss ruhák tisztítását és reigőzölését, miattal visszanyerik eredeti fényüket.

TRAPPISTA
GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA
CACAO LIKÓR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ES LEGOLCSÓBB.

Raktáron:
SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

Táviratok
és telefonjelentések.

Pártszakadás után.

Marosvásárhely, november 22. Fenyvesi Soma, a kerület volt orsz. képviselője itt tegnap beszámolót tartott, melyen azt fejtegette, hogy az önálló bankot lehetetlen 1911-re felállítani.

Besztercecsánya, nov. 22. Potrogalli Oszkár tegnapi beszámolóján hosszasán megindokolta, hogy a függetlenségi párt kettéválása után miért csatlakozott a Kossuth párthoz.

Miskolcz, nov. 22. A miskolci függetlenségi párt tegnap értekezletet tartott, melyen a párt tagjai feltűnően kicsiny számban jelentek meg. Ennek az volt az oka, hogy híre jár, hogy a Kossuth párt hível erőszakosan fognak föllépni, ezért a Justn párt hível távolmaradtak. A megjelentek aztán kimondták, hogy a Kossuth-párthoz csatlakoznak.

Debrecen, nov. 22. Az itteni Kossuth-párt csekély számu hível tegnapi értekezletükön kimondták, hogy a Justn-párt külön szervezkedést merényletnek tartják a függetlenségi párt ereje ellen.

Hajduböszörmény, november 22. Bónedek János orsz. képviselő tegnapi beszámolóján állásfoglalását jelentette be az önálló bank és a választójogi reform követelése mellett.

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

Szekelyudvarhely, november 22. Valencsics Ferenc, a kerület orsz. képviselője tegnap Székelyudvarhelyen beszámoló beszédet mondott, melyen kivüle még több függetlenségi párti képviselő is részt vett. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott, melyben kimondja, hogy a függetlenségi párt kettészakadását sajnálja és hogy a népgyűlés csatlakozik a **Justh Gyula** vezetése alatt álló függetlenségi parthoz, mely a nemzeti jogokért folytatja a harcot.

Szolnok, november 22. Az itteni függetlenségi párt tegnapi népgyűlése bizalmatlanságot szavazott **Nagy Emilnek** és táviratilag üdvözölte **Justh Gyulát.**

A ceglédi küldöttség Kossuth Ferencnél.

Budapest, november 2. Végre ma tisztalgett Cegléd város küldöttsége **Kossuth Ferencnél.** A küldöttséget ezer tagunak tervezték, azonban csak kétszáznegyvenen vettek benne részt **Galambos Lajos** polgármester vezetésével. **Kossuth Ferencet** a polgármester üdvözölte és biztosította a város ragaszkodásától. **Kossuth Ferenc** megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy törhetetlenül ragaszkodik a függetlenségi eszmékhez, és követi apja hagyományait is, mely szerint minden kísérlet, mely a siker biztosítása nélkül indul meg, válságba sodorja a nemzetet. A fogadásnál jelen volt **Apponyi Albert** gróf is, aki szintén beszédet intézett a küldöttséghez. Orvend, ugymond — hogy éppen ma érkezett a ceglédiak küldöttsége, mert ő is ma kapott táviratot Jászberényi választóitól, melyben **Kossuth**hoz való változatlan ragaszkodásukról biztosítják.

A miniszterek Bécsben.

Budapest, november 22. A kormány tagjai **Zichy Aladár** gróf miniszter kivételével, ki már tegnap Bécsbe utazott, ma délután 2 órakor utaztak el Bécsbe, hogy részt vegyenek a holnapi minisztertanácson.

Csaló építési vállalkozó.

Budapest, nov. 22. A budapesti büntetőbíróvizsgálóbírója elfogató parancsot adott ki **König Ottó** budapesti építési vállalkozó ellen, aki számos csalás elkövetése után megszökött a fővárosból.

Büntanya Népfürdőben.

Budapest, nov. 22. A rendőrség ma a Népfürdőben egy nagy bünszövetkezetet leplezett le. Tizennégy fajtalankodót tartóztattak le, kik a fzdő helyiségeiben a legbotrányosabb módon viselkedtek.

Nyolc munkás a vonat kerekei alatt.

Bécs, nov. 22. Ma reggel a Linz felől érkező személy vonat Szent-Pölten állomás közelében 8 munkást, kik a pályatesten dolgoztak, halálra gázolt.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 778.—, Orsztrák hitelrészvény 668 — 4% magyar koronajáradék 92.52. Kereskedelmi bank részvény 3495.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 626.—. Rümamurányi vasmű részvény 665.50. Adria tengerhajózárs részvény 443.—. Hazai bank részv. 295.25

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 20.

Készáru-üzlet

Buza 10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1910. április 14.01, Buza 1910. október 11.73. Rozs 1910. április 10.13. Zab 1910. április 7.53. Tengeri 1910. május 6.74. Repce 1910. augusztus 13.45.

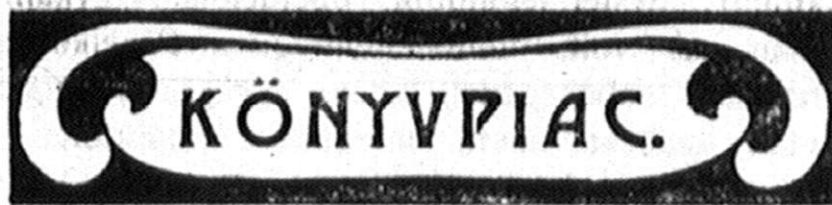
A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknak, köszvénynek, cukorbetegségnek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salvo-Lipócai Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolirakpart 8.

Kincses Kalendárium.

— 1910. —

A gyakorlati tudnivalóknak és az érdekes olvasmányoknak már országzszerre mindenütt kitűnően ismert **Kincses társ,** a **Kincses Kalendárium** megjelent az 1910. esztendőre. Tartalma: csupa olyan dolog, a mit mindenkinek tudnia kell, de amit jóformán senki se tud. Ez a **Kincses Kalendárium** páratlan sikerének, óriási elterjedtségének a titka. Anyaga csakis gyakorlati szempontból, hogy úgy mondjuk: a közszükséglet szempontjából van összeválogatva és az egyes cikkek a tudás legmagasabb régióiba is elviszik az olvasót, anélkül, hogy előtanulmányokat, vagy bármely képzettséget követelnének tőle. Az ismeret-terjesztésnek az irodalomban ma már nincsen olyan faktora, mely népszerűség dolgában a **Kincses Kalendáriummal** versenyre szállhatna.

Az új **Kincses** megtanítja az olvasót például arra, hogy hogyan készül a kalendárium? Hogyan készül az ünnepek kiszámítása, és mi az a vasárnapi betű, az arany-szám, hold-ku cs stbi., a mit gyermekkorunktól a boltunk napjáiig ott látunk minden naptárban, a nélkül, hogy tudnók, mi az értelme, mi a célja? Shackleton hadnagy déli sarki útja, Cooknak az északi sark eléréseért vívott szinte emberfölötti küzdelme nagy cikkekben, térképekkel és illusztrációkkal magyarázva itt van leírva a **Kincses** új kötetében. Az idén az egész Európát foglalkoztatta a balkáni kérdés és bizonyára foglalkoztatni fogja még néhány évtizedig; a **Kincses** az idén apróra elmondja, hogy politikai tekintetben mit lehet és mit kell tudni a Balkánról és számos térképen mutatja be a különféle balkáni népek aspirációját. Az oroszországi és kínai események is folyton foglalkoztatják az újságokat és általuk a közvéleményt. E két óriási birodalomról is nagy cikkek közöl a **Kincses.**

A történelmi ismeretek terjesztése a célja egy nagy tanulmányának, mely a magyar szabadságharc történetét mondja el, a megszokott sablonoktól és frázisoktól menten, — egy történetírónak a szemével mondja el az eseményeket föltárva számos olyan dolgot, amit mások észre se vettek; például azt, hogy az 1848. március 15-iki híres 12 pont szerkesztésekor a választójogi reform kérdése hogyan ütközött össze az önnálló bank kérdésével; mintha csak a mai napok történetét olvasnók. Egy másik cikk a tengerparti magyar történelmi emlékeket idézi föl, egy harmadik pedig még messzebb megy vissza

a múltba: az asszír és babiloni királyok idejébe. A természettudományok kedv. lőit érdekálni fogja a sárkányoknak a meteorológiában való szerepét ismertető cikk — és egy igen érdekes tanulmány a tengeri halak életéről. A nagyvilágából, a hasznos és kártékony madarakról a Dunáról is van egy-egy érdekes cikk a **Kincsesben.** Általános érdeklődésre tarthat számot egy nagy cikk, mely az agy és az idegek működését ismerteti.

Hogyan készül az ujság, — hogyan üzik a politika mesterségét a miniszterek és képviselők, — mit és hogyan dolgoznak a diplomáták, — mindezt elmondja a **Kincses** apróra, szokás szerint érdekesen, nyílt szókimondással és tömör érdek ismeretet közölve. Aki az egyházi dolgok iránt érdeklődik, talál egy-egy cikket Rómáról, és pápaságáról és Budapest minden felekezeti templomairól, — akinek a sport a passziója, annak az idén az uszásról és a hegy-mászásról szóló cikk az olvasmánya. Az ifjuság hasznát fogja látni a külföldi főiskolákat ismertető cikkeknek. A kultur történet köréből egy cikk az ember művelődés elemeivel foglalkozik, érdekesen, képekkel is illusztrálva anyagát. Azt hisszük számtalan embert fog érdekelni egy nagy cikk, mely Magyarországnak mintegy hétézeröt száz régi nemesi családját ismerteti.

Ezek csak a felülőbb dolgok a **Kincses Kalendárium** új kötetében. ezeken kívül még száz más dologgal foglalkozik a **Kincses** — de úgy hisszük, hogy már a felsorolt dolgok is igazolják azt, hogy a **Kincses Kalendárium** becsü ettel megérdemli a nevét — és megéri az árát. Amikor már mindennek fölfelő szökik az ára, a **Kincses Kalendárium** a szokott piros kötésben még mindig a régi, szerény árért kapható: két koronáért, vászonkötésben három korona a **Kincses**, szattyánbőr-kötésben pedig négy korona negyven fillér. Mindenütt kapható a bol könyvet árulnak.

Keresztény utazók felvételnek jó keresetre, esetleg 200 K havi fizetésre Szemere-utca 10. Simon Ernő.

Rz Ollár több mint 2000 orvos által megbízhatóbbnak ajánlva.

Szokorossok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Régi füljótállás ára tuczonként 4. 6. 8 Ft.

OLLA Gumi-különlegesség A tudomány mai állása szerint bizonyítottan jobb létező **GUMMI ÖV-SZER.** Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklamot ingyen küld az **OLLA** gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös kereszthez“

Nagykanizsán. 2674

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Varazdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Mulatságok, bálh kiutatók és magán-
közlekedések soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
6 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhöz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

ünnepnapok kivételével.

Valódi török himzések

≡ kiállítása! ≡

Érdekes kiállítás látható mátol fogva az Arany Szarvas szálloda kistermében, ahol valódi török himzések tekinthetők meg díjtalanul, vételkényszer nélkül. A kiállítás, mely csak 2-3 napig lesz nyitva, kiváló alkalmat nyújt karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére.

3330

≡ Nyitva este 9 óráig. ≡

Beszámoló a zalai népgyűlésekről.

Nagykanizsa, november 23.

Zalavármegyének ama választókerületeiben is, amelyek a legutóbb lefolyt választások alkalmával hatvanhetes képviselőket küldtek a parlamentbe, megtörténtek a függetlenségi párti népgyűlések. Megnyugvással és örömmel állapíthatjuk meg, hogy a függetlenségi pártra nézve nagyon szép és biztató eredménnyel. Világosan állhat most már előttünk is és mindazok előtt, akik a *zalaegerszegi, tapolcai, alsólendvai és novai* választókerületek függetlenségi népgyűléseit elfogulatlanul figyelték meg, hogy a zalamegyei választópolgárok közül még azok is, akik hatvanhetes képviselőre szavaztak, immár teljesen kiábrándultak abból a rettenetes politikai *mérsékletből*, amely Ausztriával szemben a koronával való békés harmonia cége alatt a *derékbeadásnál* magasabb rekordu politikai, nemzeti vívmányt még nem igen bír felmutatni. Különösen a hatvanhetes pártoknak a most folyó válságban való magatartása volt igen nagy hatással. Zalavármegye hatvanhetes politikai gondolkodású választóira, mert a lehető leghatározottabban meggyőződtek arról, hogy ennek a politikai iránynak erkölcsi súlyértéke Bécsben is oly erős mértékben alászállott, hogy azzal abszolúte semmit, de semmit el nem lehet érní a sokat hangoztatott nemzeti szellem érdekében. Ez a meggyőződés vezette a jelzett négy hatvanhetes választókerület polgárait, amikor a megtartott függetlenségi népgyűléseken egyenesen a függetlenségi lobogó köré tömörültek

annak demonstrálásával, hogy most már ők is ennek a pártnak hazafias és megalkuvást nem ismerő erélyességétől, kitartásától várhatnak és remélhetnek hazánkra, nemzetükre nézve eredményes, áldásos küzdelmet. Ebből azután meggyőződhetek azok is, akik eddig olyan erős mellveréssel hivatkoztak mindig arra, hogy Zalavármegyében a hatvanhetes pártok éppen olyan politikai erőt képviselnek, mint a függetlenségi párt; meggyőződhetek teljes mértékben arról, hogy a zalamegyei választók lelkébe nagyon is ébresztő sugarakkal világítottak be a most történő események, a jelen politikai fejlemények; — s e világításnál megismerték a nemzeti szellem és a magyar érdekek szempontjából egészen letörpült hatvanhetes pártokat. Ez a megismerés — természetesen — nem is eredményezhetett mást, mint a végképpen való kiábrándulást. A választóközönség, a nép világosan látja már, hogy a hatvanhetes pártok készek minden eminens nemzeti érdeket elalkudni a hatalomért. Hogy képesek lemondani mindenről, amit eddig a függetlenségi párt vezető sulyának nyomása alatt ők is erősen hangoztattak, követeltek. Mindent otthagynak, semmit sem követelnek, csak a hatalom valahogy át ne menjen teljesen annak a pártnak kezébe, aki Kossuth Lajos hagyományainak, tiszta, félreérthetetlen demokratizmusának alapján küzdenek a független Magyarországért, a magyar nemzeti egységért. Nagyon meg kellett volna tehát Zalavármegye választóközönségének, illetve a hatvanhetes gondolkodású választópolgároknak feledkezniük e vármegye hagyományos politikai közszelleméről, ha ilyen tapasztalatokkal szemben is ragaszkodtak volna tovább is a hatvanhetes pártok politikájához. Hála Istennek: nem feledkeztek meg. A függetlenségi népgyűlések során igazán fényesen bizonyították, hogy nem feledkeztek meg. A hatvanhetes választók éppen olyan lelkesen hangoztatták a nemzeti követeléseket, mint a függetlenségi párt tősgyökeres hívei. — Azért állapíthatjuk meg a hatvanhetes kerületekben befolyt függetlenségi népgyűlések után teljes megnyugvással és hazafias örömünk egész lelkesedésével, hogy Zalavármegye választói lélekemelő egyértelműséggel állottak a becsületes, a szintiszta nemzeti alapra.

Tanulhatnak tőlük a hatvanhetes képviselők is.

A vármegyei tisztviselők bucsuja a főispántól.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Az a végtelen szeretet és ragaszkodás, amely körülvette gróf *Batthyány Pált*, mint főispánt, igazolta a tegnapi nap, amikor *Zalavármegye hivatalkara* bucsuzott szeretettel főispánjától, ki velük érzett, velük élt. — Nyitva volt a hivatala, a családi otthona minden tisztviselőjének és tisztviselőjének érdeke legelső volt előtte. — Tegnapelőtt 10 órakor bucsuzott a tisztikar gróf *Batthyány Páltól*, *Árvay Lajos* alispánnal élén. Az alispán magas szárnyalású beszédben méltatta a távozó főispán érdemeit, mire *Batthyány Pál* gróf a következő beszéddel válaszolt:

Kedves Barátaim!

Fogadjátok szívem mélyéből fakadó köszönetemet szíves megjelenésetekért és azokért az önzemekért, melyeket vezéreték, az alispán ur, annyi melegséggel volt szíves kifejezni és tolmácsolni az imént, — abból az alkalomból, hogy a vármegye főispáni székéből távozom.

Nagyon jól esik lelkemnek, hogy kérés nélkül is összegyűjtetek még egyszer körülöttem és hogy az a *bajtársai érzület*, mely három és fél esztendő főispáni működésem kezdete óta fűzött hozzátok, olyan termékeny és meleg viszonzásra talált nálatok.

Mert én kezdettől fogva *bajtársalimnak* tekintettek benneteket és soha sem kívántam más lenni számotokra, mint bizalmas barátotok és készséges segítőársatok.

Nagy örömmel szolgál és kedves emlékül viszem magammal magánéletembe, hogy az elmúlt idő mindenben beváltotta azokat a reményeimet és azt a várakozásomat, melyeket az alispán ur által a vármegyei háznál történt üdvözlésem alkalmával: képzettségekhez kötelesegiudástokhoz és egyéniségekhez fűztem.

Fogadjátok mélyen átértett hálámat és köszönetemet azért a támogatásért, melyben működésem alatt részesítettetek és ragaszkodásnak és a szeretetnek azon jeleiért, melyekkel úgy a múltban, mint most, a bucsuzás pillanatában elhalmoztatok.

Utaink elválnak, — de én a magam részéről a közös működés és negyedfél éves *örökösünk emlékeit* nagy szeretettel őrzöm meg számotokra életem hátralevő részére és mindig a legnagyobb örömmel és legmelegebb készséggel fogok rendelkezésetekre állani, ha bármi tekintetben is szolgáltatotokra lehetek.

Isten áldjon meg benneteket!

A tisztviselők mély meghatottsággal ünnepezték a távozó főispánt.

Karácsony Kálmán tapolcai főszolgabíró a főszolgabírói tisztikar nevében intézett levelet a távozó főispánhoz. A levélből következő részt közöljük:

Ismerve az okokat, melyek *Méltóságodat* elhatározásra bírták; engedje meg *Méltóságod*, hogy távozása felett legfájdóbb sajnálkozásunknak adhassak kifejezést úgy a magam, mint a hivatalom tisztviselői nevében.

Egyben pedig irántunk, vármegyei tisztviselők iránt, mindenkor tanúsított atyai, kegyes jóindulatáért fogadjon *Méltóságod* ragaszkodó meleg szívünk örök háláérzetét. Azon hitben és reményben, hogy *Méltóságod* ezen lépése közelebb juttat bennünket nemzeti ideáljaink eléréséhez, miután bennünket kishitűség nem csüggeszt, bizton hisszük, hogy kitartásunk és szakadatlan küzdelmünk a nehezen várt sikert meg fogja hozni szeretett hazánk részére.

A novai népgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A zalamegyei 48-as függetlenségi párt vasárnap Nován tartott népgyűlést, ezzel a megye ama kerületeiben, melyek 67-es alapon álló képviselőket küldtek a parlamentbe, a párt egyelőre befejezte működését. Ennek eredményeit mai vezércikkünk tárgyalja.

A novai népgyűlés, — mint tudósítónk jelenti, — méltó volt a megyei párt eddigi népgyűléseinek fényes sikeréhez. A népgyűlés alkalmából Novára öszönlött a kerület minden választója és ott oly lelkesen tüntettek a függetlenségi program mellett, hogy ez a kerület szinte politikai jellegét imponánsan kidomborítja.

Novára a pártvezetőség nem hívott meg országgyűlési képviselőket, mert az odautazás nagy nehézségekkel jár. A megyei párt részéről megjelentek *Bosnyák Géza* pártelnök, ifj. *Czukeller Lajos* párttitkár, *Háry Dezső*, *Dervalics Ákos*, *Meyer főszolgabíró*, *Paál Viktor* szolgabíró és még többen.

A fogadtatás megkapóan díszes és lelkes volt. A fellobogózt községbe lovasbandérium kísérte be az érkezőket. A népgyűlésen mintegy kétezer ember vett részt.

A népgyűlést az elnök, *Persay Gyula* nyitotta meg hatásos beszéddel, utána *Bosnyák Géza* megyei pártelnök mondott kimerítő, hatalmas és magas szárnyalású beszédet, ismertetve a politikai helyzetet és a függetlenségi párt álláspontjait. A beszéd óriási hatást keltett, a közönség minden jelentősebb kitételét zajos éljenzéssel fogadta.

A népgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta az ifj. *Czukeller Lajos* párttitkár által előterjesztett következő határozati javaslatot:

A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt a Nován 1909. november 21-én tartott nagyarányú népgyűléséből kifolyólag üdvözlé az országos függetlenségi és 48-as pártot az önálló bank felállítása körül lefolytatott, hazafias küzdelméért, egyúttal, mivel a gazdasági önállóság kivívása az önálló nemzeti bank nélkül lehetetlen és mivel a nemzetnek elsőrendű érdeke, hogy pénzügyileg Ausztria gyámsága alól felszabaduljon: követeli, hogy az önálló magyar nemzeti bank 1911-re felállítsassék és 1917-ben a külön vámterület tényleg megvalósíttassék.

A népgyűlést száz terítékű bankett követte, melyen számos lelkes felköszöntő hangzott el.

„Függetlenségi és 48-as népkör” alakulása Letenyén.

— Saját tudósítónktól. —

Az a hatalmas akció, melyet az országos függetlenségi pártnak az igazi függetlenségi elvekhez hű maradt tagjai a nemzet boldogulása érdekében az egész országra kiterjesztve folytatnak, napról-napra mindjobban érezteti az ország egész népére hatását. Ezreket tesznek ki már azok a sürgönyök és üdvözlő iratok, melyekkel a magyar nép a legújabb nemzeti harc bajnokait kitartásra, fáradhatatlan küzdelemre buzdítja. De azoknál az ékes szavaknál, melyekből ez üdvözlő irások állanak, sokkal kifejezőbb, imponálóbb eredmények is támadnak a nagy küzdelem nyomában. Függetlenségi pártkörök születnek egyre másra minden legkisebb községben is, győnyörű bizonyosságát szolgáltatva annak, hogy

mind termékeny talaja van népünk körében a tiszta nemzeti eszme megvalósítására való törekvéseknek.

Mai vezércikkünk foglalkozik azoknak a nagy eredményeknek méltó felbecsülésével, miket ez a küzdelem Zalamegyében elért, de elsőnek kell ez eredmények közé utalnunk azt a lelkesedést, mellyel *Letenye* mezőváros intelligens publikuma a mi megyénkbeli legújabb függetlenségi kört, a „Függetlenségi és 48-as népkör” megalapította.

Szombaton, f. hó 20-án értekezletre gyűltek a letenyei függetlenségi és 48-as párt tagjai, hol a párt tagjai egy korábbi határozata szerint megállapították egy Letenyén létesítendő „Függetlenségi és 48-as népkör” alapszabályszervezetét. Az új Kör a *Justh Gyula* vezérlete alatt küzdő anyapárthoz csatlakozik. Miután mindezt a legnagyobb lelkesedéssel elhatározták a szép számmal egybegyűltek, az az értekezlet megbízásából dr. *Csempe Kálmán* pártelnök, továbbá *Orosz Béla* járásbíró, dr. *Farkas László* aljárásbíró, *Zakál Gyula* és dr. *Lakó Imre* ügyvédek, *Vajda Manó* takerékpénztári pénztárnok és *Walde Dezső* járási számvevő aláírásával a következő szövegű táviratokban üdvözlötték *Justh Gyulát* és gróf *Batthyány Pált* távozó főispánunkat.

Nagyméltósága *Justh Gyula* urnak

Budapest.

A letenyei függetlenségi és 48-as párt tartott értekezletéről lelkesült örömmel üdvözljük Pártelnök urat és a vezérlete alatt törhetetlenül, becsületes hazafias hűséggel és elszántsággal harcolni kész igazi függetlenségi és 48-as pártot, melynek a küszöbökkel és hitehagyottakkal szemben felyeendő diadalmas küzdelméhez az Isten minden áldását kívánjuk!

Méltóságos gróf *Batthyány Pál* urnak,

Zalaegerszeg.

A letenyei függetlenségi és 48-as párt értekezletéről lelkesedéssel üdvözljük méltóságodat elveink tántoríthatatlan hűségű és lánglelkű vezérferfiát, aki mellett hiven becsülettel fogunk küzdeni az elárult szent ügy diadaláért.

Hirek.

Junga Sebő a kórházban.

Hirek a pokolgépes századosról.

— Saját tudósítónktól. —

Mióta *Junga Sebő* századost, *Mátyássy Zoltán* hadbiztos merénylőjét elszállították Nagykanizsáról, személyét körülveszi a katonai titkolózás sötét homálya és mit sem lehetett róla megtudni. Most végre cáfolat formájában közli a katonai hatóság, hogy hol van *Junga* és mit csinál.

Egy fővárosi lap vasárnapi számában azt a feltűnést keltő hírt közölte, hogy *Junga Sebő* bűnügyében a katonai bíróság előtt, melynek *Ludman* százados az elnöke, már két nap óta folyik a végtárgyalás, mely alkalmával azzal végződik, hogy *Jungát* beszámíthatatlannak nyilvánítják. Mint ma kiderül, ez az egész hír koholmány.

Egy hírlapíró tegnap kint járt a budapesti katonai kórházban és elment a honvédkerületi hadbírószobáéba is, hol kétségtelenül megállapíthatta, hogy a tárgyalásról még szó sincs, sőt nem is *Budapeston* lesz. — *Junga Sebő* a honvédkórház V-ik osztályán, teljesen elkülönítve, a legszigorubb őrizet alatt fekszik. A kerületi hadbírószobánál *Noszlopy Pál* százados így nyilatkozott:

— Nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy *Junga* százados ügyét tárgyalnák már, tehát nem is titkolhatja senki az eredményt. Az pedig, hogy a kórházban tárgyalnák, nevetséges híresztelés. De itt, nálunk sem fogják ezt tenni. Volt ugyan dolgunk ebben az afférban, — a vizsgálat egy részét, kiegészítésképpen mi végeztük, de maga a tárgyalás *Székesfehérvárott* lesz, a kerületi hadbírószobánál, mert oda tartozik *Junga* ügye. Többet nem mondhatok.

Sem *Budapest*en, sem *Székesfehérvárott* nem tudják még, — hogy a tárgyalás mikor lesz. Az idegbajosnak látszó merénylő különben apatikusan viselkedik. Idegent nem bocsátanak hozzá, amit úgy értelmeznek, hogy csakis katonák lehetnek körülötte s még a feleségének sem adtak engedelmet a beszélgetésre.

— **Politika a megyében.** Sümegről táviratozzák, hogy a sümegi függetlenségi párt meleg tüntetések közben fejezte ki elismerését *Eitner Zsigmond* orsz. képviselő iránt és táviratilag üdvözlötték *Justh Gyulát*.

Darányi Ferenc, a baksai kerület néppárti képviselője vasárnap kevésszámú hallgató előtt beszámoló beszédet mondott Csesztregén.

— **Breuer Mór** kitüntetése. A király *Breuer Mór*nak, — a déli vaspálya társaság helyettes igazgatójának, kiváló és buzgó szolgálata elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **A király Pálmaágja.** A *Zala* közölte, hogy egy budapesti német lap vasárnapi számában azt jelentette, hogy a király pálmágot fog küldeni *Kossuth Lajos* koporsójára. Mint *Budapest*ről jelentik, ez a hír alaptalau. Utánna jártunk a dolgnak isja tudósítónk, és a mi értesülésünk szerint erről senki sem beszél, erre kísérlet senki részéről sem történt. A *Bács*ba érkezett *Kossuth Ferenc*hez erre vonatkozóan kérdés intéztünk és ő ezt felelte rá:

— Én is csak a budapesti lapokból értesültem erről a dolgról. Egészen addig, a míg azt elolvastam nem hallottam erről semmit. Már pedig ha volna benne valami hát én csak tudnám.

— **Gutmann Henrik báró** győzelme. Nem első esetben emlékezünk meg *Gutmann Henrik* báró, *Gutmann Vilmos* báró fiának külföldi sportsikeréről, legújabb sikere azonban az eddigieket is felülmúlja. A *Cambridge* világhírű egyetem idei kard-főversenyét — mint nekünk jelentik — *Gutmann Henrik báró* nyerte meg. A fiatal vívó, a ki *Fodor Károly* tanítványa, már a Nemzeti Sport meetingjén is szép szerepet játszott, tavaly pedig *Cambridge*ben megnyerte a junior kardversenyt. Idei győzelme alapján az egyetem öt jeltette képviselőjének a *Cambridge*—*Oxford* egyetemmel közti vívóversenyre.

— **Kanizsa város** küldöttei a *Kossuth* gyászünnepélyen. Azon a nagyszabású ünnepélyen, melyet holnapután, csütörtökön rendeznek *Kossuth Lajos* mauzoleumának felavatása alkalmával, — *Nagykanizsa* város is küldöttségileg képviselteti magát. Öt tagú küldöttség megy az országos ünnepélyre — *Vécsey Zsigmond* polgármester vezetése alatt, ki a mauzoleumban *Kossuth Lajos* szarkofágjára a következő felírásu koszorút helyezi el: „*Nagykanizsa* város közönsége Magyarország második megalapítójának.” A küldöttség a holnap délutáni gyorsvonattal utazik *Budapestre*.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mutatók, bál kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadónáljados:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szünnapok kivételével.

Valódi török himzések

≡ kiállítása! ≡

Érdekes kiállítás látható mátol fogva az Arany Szarvas szálloda kistermében, ahol valódi török himzések tekinthetők meg díjtalanul, vételkényszer nélkül. A kiállítás, mely csak 2-3 napig lesz nyitva, kiváló alkalmat nyújt karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére.

3330

≡ Nyitva este 9 óráig. ≡

Kossuth sirjánál.

Nagykanizsa, november 24.

Kossuth Lajos, kiről megfeledkezünk, holnap egyetlen napra köztünk terem és figyelmet követel. Nagyszerű tetemrehívás rendeződik holnap a főváros díszes sirkertjében, Kossuth Lajos felavatott mauzoleumánál. A mauzoleumot körülállja Magyarország közléte, e közélet minden vezére, kik Kossuth Lajos nevét hordják ajkaikon és nem hordják e magasztos alak hagyományait lelkeikben és ott lesznek mindazok, kikben Kossuth Lajos eszméi, céljai, önfeláldozásának elszántsága és hazaszeretetének tüze él és akik ezt a tüzet ápolják anélkül, — hogy annak megcsodálásához Kossuth Lajos nevével akarnának országos közönséget gyűjteni. Bár e sorok frappánsan aktuális jellegűeknek látszanak, az a színezetük, mint ha Kossuth Lajos teteme felett politikai pártok közt akarnánk itélni. Ez a szándék távol van tőlünk. Kossuth Lajos éppen azért imádságos nagy alakja a magyar nemzetnek, mert az ő egyetemes hatását csak nagyon kicsinyes szempontok ítélik meg pártok programjai és taktikai állásfoglalásai szerint.

Nem politikai pártokról beszélünk a Kossuth sirjánál, hanem a nemzet általános politikai erényeiről és vétkeiről és e szempontból juthatunk el ahhoz a szomorú megállapításhoz, hogy Kossuth Lajos szelleme nem mindig ott él a legintenzívebben, hol az ő halhatatlan nevét a leghangosabban emlegetik. Ha valóra válna a középkori legenda és a holttetem tanuval-

lomást tehetne a köréje gyülekezők közt, hány mellverdeső honfi érdem maradna hazugságban, hány nagyra kiáltó hangos torokban némulna el a szó, a kisajátított hazafiság hány hamis nagysága zuhanna le talapatáról, melyre talán azokat állítaná a nagy halott igazságtétele, kik eddig hátul álltak és nem hanggal, sebek mutogatásával, klméletlen törtetéssel szolgálták a hazát, hanem lelkük országot átölelő nagy szeretetével, hittel, bizalommal és főképpen munkával.

Ki az, ki ma az igazság megtagadása nélkül mondhatná, hogy egész egyetemeségükben őrizi Kossuth Lajos hagyományait az ő liberalizmusának, haza- és fajszeretetének, fáradhatatlan agilitásának, — meseszerűen hősi energiájának és óriási koncepcióju munkásságának legmagasabb fokán? Ha életre kelne a nagy halott és örökségét keresné: az országos politika, mely pártja, a közélet melyik vidéke, a társadalom melyik rétege az, mely azt az örökséget neki sértetlenül átadhatná? Merre van az a párt, réteg, vidék, melyben újra él Kossuth Lajos alkotmánykiterjesztő liberalizmusa, a népszabadság ama rajongó imádata, mely mindent föltesz az elnyomás ellen vezetett nagy harc kockájára; Kossuth Lajos akadályt nem ismerő haza- és fajszeretete, mely nemzeti öntudatot támaszt életre, országos lángot szít és a hazát újjá teremti! Nem Kossuth Lajos csodás energiáját, hatalmas elméjét és századok legnagyobb zsenijének egyéni kiválóságait keressük és reklamáljuk, hanem azokat az erényeket, melyek monumentálisan nagyszabásu munkásságában megnyilatkoztak és melyek örökségképpen szállhattak reánk. Ezeket az erényeket keressük és ezek az erények nincsenek sehol . . .

A legszebb közéleti erények negyvenes évekbeli tüpeményes fellángolásai helyett ma tudóvést és korrupciót találunk az országban. A közélet síkján ellentétes szelek fujnak és viharok tombolnak, gyakran nemzetrontó, nemzetsorvasztó hatással. Kossuth liberalizmusának erősbülő közéleti reakció lépett a nyomába, nemzetmegváltó hazaszeretetének taktikázó kicsinyes pártpolitika és emigráló önfeláldozásának a hatalom gusztustalan és szemérmetlen hajszo-lása. A magyar közélet ebben a mezben áll holnap Kossuth Lajos holttesténél, hogy tündöklő nagy alakjára a méltatlan utód szégyenével tekintsen.

Olyan időkben jelent meg köztünk Kossuth Lajos szelleme, midőn ismét kockán forog mindaz, ami Magyarország önállóságának tartalmat adhat és ebben a harcban is csak Kossuth Lajos erényeivel és hagyományával győzhetünk. Legyen úgy, hogy áradjon ki e sírboltból annyi erő, mely köztünk életre keltheti a nemzetmegváltó erényeket és tradíciókat!

A sümegi állásfoglalás.

Tüntetés Eitner Zsigmond mellett.

— Saját tudósítónktól. —

Sümegnek és vidékének választópolgársága folyó hó 21 én lelkes, meleg tüntetésben fejezte ki elismerését, tiszteletét és ragaszkodását a kerület országgyűlési képviselője, Eitner Zsigmond iránt. Délután 11 órára a Polgári Kör nagytermét zsufolásig megtöltötte a polgárság; sokan a terembe be sem fértek. Németh Lajos üdvözölte a nagyszámban megjelent választókat s fejtegette az új politikai helyzetet és az önálló bank ügyét. Majd indítványára 25 tagu küldöttséget me-
nesztett a gyűlés Eitner Zsigmondért.

Kiss Antal városbíró lelkes szavakkal tölmácsolta a választók igaz, szívből fakadt szeretetét és ragaszkodását a képviselő iránt.

Eitner Zsigmond hosszabb beszédben válaszolt. Ismertette a függetlenségi párt kette szakadásának történetét s kijelentette, hogy amint egykor hűséget esküdött a függetlenségi lobogónak s a függetlenségi párt nagy, magasztos elveinek, s amint törhetetlen szilárdasággal és elvhűséggel harcolt e zászló alatt, akként most is lelkiismeretből, szent kötelességének ismerte, hogy el nem csábítva a hatalom szavától, oda álljon a meg nem hódoló, a meg nem alkuvók táborába. Erre kötelezte őt a hűség és a ragaszkodás ama zászló iránt, amelynek szűzi tisztaságáért hitet fogadott. Meg-megújuló tetszéssel kísérte a gyűlés Eitner beszédét, s végül feltörő viharos éljenzéssel fejezte ki elismerését és helyeslését Eitner álláspontja iránt.

Az éljenzés lecsillapulása után Fürst János dr. szárnyaló szép beszédben fejtegette Eitner képviselői működését, aki az országgyűlésen és a függetlenségi pártban kifejtett kiváló tevékenységével, jellemzilárdaságával és elvhűségével oly előkelő helyet vívott ki magának.

A gyakori helyesléssel félbeszakított beszéd után Fürst dr. a következő határozati javaslatot terjesztette a gyűlés elé:

Az egybegyűlt polgárság helyesléssel fogadja, hogy Eitner Zsigmond meg nem hódolva a bécsi hatalom előtt, szilárdan megállott az igazi függetlenségi és negyvennyolcas politika mellett. Ez alkalommal törhetetlen hűségéről, ragaszkodásáról és bizalmáról biztosítja és lelkesedéssel üdvözli.

Justh Gyulához a következő sürgönyt küldötte a népgyűlés:

Az *Eitner* Zsigmond tiszteletére egybegyűlt polgárság lelkesedéssel üdvözli Nagyméltóságodat és a vezetése alatt álló pártot, s a magyarok Istenének áldását kéri a függetlenségi eszmék kivívásáért folytatott nemes küzdelmére.

Fürst János dr.
jegyző.

Németh Lajos
elnök.

Most Balogh Mihály képviselő kért szót s általános tetszés mellett ismertette a párt állásfoglalását.

A gyűjtő beszéd hatása alatt fölharsant a Himnusz s ezzel a népgyűlés véget ért.

TRAPPISTA-páterek gyártmányai.

TRAPPISTA

GRANDE LIKÖR

TRAPPISTA

CACAO LIKÖR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

A hála.

Sikkasztó jegyzői írrok.

— Saját tudósítónktól. —

Zalaszentgrótnak szenzációja van. *Sztróky* György körjegyzőnek urí származású írroka, ki a szentgróti intelligencia körében megbecsülésnek, rokonszenvenek örvendett, kirabolta gazdáját és megszökött. Az eset annál megdöbbentőbb, hogy a sikkasztó írrok, *Krajcsák* Arthur hála volt kötelezve principálisa iránt, ki a különben eszes és szinpatikus fiut jótéményelvel valósággal elhalmozta.

Krajcsák Arthur a reál iskola hét osztályát végezve került el írroknak Szentgrótra. Kezdetben szerény, szorgalmas munkás volt, ki csakhamar megnyerte a főnöke bizalmát. A jegyző megszerette az intelligens, törekvő fiut, érdeklődni kezdett jövője iránt is és anyai jóindulattal, szeretettel bánt vele, mint ha a fia lenne. Hogy a fiu jövőjét biztosítsa, beíratta a soproni reáliskola nyolcadik osztályába, könyveket vett a részére és tanulásra serkentette. Ezekon túl a hivatalban is legnagyobb bizalmával ajándékozta meg a jegyző.

A szentgróti jegyző ugy. csak családott kedvencében. Hétfőn, e l. 22-én a körjegyzőnek valamelyik szomszéd faluban akadt dolga és midőn este felé haza hajtatott, otthon kínos meglepetésben volt rész. Az irodában nem volt senki, a jegyző íróasztalán az iratok szétszórva feküdtek. Az íróasztal fiókját valaki feltörte és az abban talált 705 korona hivatalos és magánpénzt elrabolta. Mindezek tetejébe pedig *Krajcsák* Arthur, a megbecsült jegyzői írrok nyomtalanul eltűnt.

Mikor a rablásnak híre terjedt a községben, csakhamar akadtak, kik meg tudták

mondani, hogy *Krajcsák* a zalaszentiváni állomásra kocszott egy parasztszekéren és onnan Bécs felé utazott.

A jegyző bejelentette az esetet a község csendőreinek, kik minden intézkedést megtettek avégett, hogy a tolvaj írrok kézre kerüljen.

Hirek.

Katonadiákok.

Ezredgyakorlatok a gimnázium udvarán.

*

Akinek nincs főgimnáziumba járó diák fia, öccse, bátyja, az a *Zalából* is értesülhetett róla, hogy legujabban mily katonai, sőt harci kiképzésben részesülnek a diákok. Nagyon komoly dolog ez, — legalább a diákok, a katonák és — *Szemere Miklós* komolyan veszik. *Káplár* ur *Kovács* például nem veszi komolyan. Minap a *káplár* vezette végig a diákregimentet az utcán harsány trombitaszóval és mikor elvonultak a közös kaszárnya előtt, *káplár* ur *Kovács*, *Csicskár*, vagy *Varga*, — nem tudom, minek hívják a derék magyar legényt, — jóízű humorral és nem minden büszkeség nélkül szólt oda a poszt-hoz:

— Vezetem a — hátul gombolós ezredet!

Káplár ur *Kovács*, vagy *Varga* incselkedve hátrakacsintott a fiukra, a poszt pedig megadta, a mi dukál: tisztelgett és a diákok viszonozták.

Humoros jelenet volt ez, de volt benne valami megkapó is. Az, hogy e percben nyolc középiskolai esztendő nevelésének az volt minden vágya, ambíciója, hogy a *káplár* ur megelégedését megnyerje, az volt minden öröme, hogy ez sikerült is, hisz a *káplár* ur humorizál. E percben a fiuk arra voltak leginkább büszkék, hogy egy rangban levőknek képzelhették magukat a két katonával, kik ugyan középiskolai tanultság nélkül, de duzzadóbb izmokkal és teljesebb fizikummal valóságos, aktív katonák. Ha latin tanárok lennének, a velük való ismeretségre kevésbé lennének büszkék a fiuk. De olyasmilhez értenek, amilhez ők nem értenek: célba löni, öt másodperc alatt hasravágódnál és felugrani, ugy kilépnál, ahogy ember rendes körülmények közt sohasem lép, a töltéstáskába a puska alatt benyúlnál és nem a puska felett, — csupa nagy tudomány ez, ami imponálhat egy érettségire készülő diáknak. Ugy van ez, ahogy *Bismarck* megmondta: »Ha valakit meg akarsz nyerni, ne abban dicséred, amiben mester, hanem amiben műkedvelő.« A diákoknak is jobban imponál, ha a *káplárok* vannak velük megelégedve, mint ha a tanárok. Pedig a latin mondattanban és a görög igékben alkalmasint otthonosabbak, mint a hadi tudományokban.

A gimnázisták katonai kiképzése. — Nagykanizsán *Bodó* százados alapos, szakszerű vezetésével, nagyon komolyan folyik. Hadnagyok őrmesterek és *káplárok* buzgólkodnak azon, hogy a mozgékony gyermek karokat és lábakat katonai merev szögletekbe dresszírozzák, olyan munka ez, melyet gyönyörűség nézni a főgimnázium udvarán. Nem kevésbé komoly dolog az, ahogy a gimnázisták *Manlicherrel* célba lödöznek és ahogy otthon a házi gyakorlatra rendelkezésükre bocsájtott *Wernld-puskával* bezuznak mindent, ami nincs vasból.

Hogy e komoly hadi-készülődésekből valamikor lesz-e öröme a császárnak, — jobb katonák lesznek-e azok, kik korábban kezdik, — ezt igazán nem tudjuk. Ártani semmi esetre sem ártanak ezek a kemény testgyakorlatok. Ényiben igaza van *Szemere Miklós*nak, ha emellett jogosult is a főgimnáziumi zenetárnak az a panasza, hogy a diákok gyakorlaton kívül is átkozottul szünetlen trombitálásától — elveszti a zenei hallását.

— **Bucsuzó tisztelgés főispánunknál.** November 23-án, kedden délelőtt bucsuzó tisztelgés volt *Batthyány* Pál grófnál. *Ruzsicska* Kálmán dr. kir. tanácsos, tanfelügyelő bucsuzott vármegyénk főispánjától. *Kőrössi* Sándor, *Rutsok* Imre, *Madarász* Lajos kir. s. tanfelügyelők; *Szalay* Sándor, a megyei tantesztület elnöke, *Zrinyi* Károly, a csáktornyai tanítóképző igazgatója, *Kászonyi* Mihály, zalaegerszegi áll. polg. iskolai, *Pankovich* György, *Novák* Mihály zalaegerszegi áll. el. iskolai igazgatók kíséretében. A kir. tanfelügyelő mély meghatottsággal tolmácsolta az őszinte hála közérzését, mely a vármegyei tanfériak lelkét *Batthyány* Pál grófnak a magyar tanításügy iránt eszményien lángoló nemes alakjához fűzi. Végül a kir. tanfelügyelőség, a megyei ált. tanítótestület, a csáktornyai tanítóképző, a megyei polgári és elemi iskolák személyzete, tagjai, illetve tanári és tanítói kara nevében fájdalmasan bucsuzott vármegyénknek rajongással szeretett főispánjától. *Batthyány* Pál gróf szintén nagy meghatottsággal köszönte meg a róla való szíves megemlékezést. Hangsúlyozta, hogy a magyar nemzet igazi boldogulását a kultúra erejétől, megizmosodásától várja és reményli; éppen azért a kultúra lelkes munkásai iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetik. Megnyugvással és örömmel jelezte is, hogy azért — ha a főispáni székből távozik is — ebben a vármegyében marad és ezután is lelke teljes odaadásával fog dolgozni a közművelődés, a magyar nemzeti kultúra érdekében azokkal, akik ennek hivatásos apostolai. A főispán meggyőződéses szavait lelkes helyesléssel és éljenzéssel kísérték a tisztelgők. A bucsutisztelgés után a főispán a megjelenteket leültette és megnyerő, lebillincselő nyájjassággal elbeszélgetett velök.

— **Polgármesterek gyűlése.** A rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos egyesülete december 9-én délelőtt 10 órakor tartja meg közgyűlését Ujpesten a városháza nagytermében dr. *Szentpál* István polgármester elnöke alatt. A gyűlés napirendjén szerepel a többi közt egy előadói javaslat a városok háztartásának rendezése dolgában, indítvány a katonabeszállásolásra vonatkozó törvény revíziója tárgyában, a városi alkalmazottak vasúti kedvezménye, előadói javaslat a városi tisztviselők nyugdíjügyének rendezése dolgában, tanácsli javaslat a műszaki, pénzügyi, gazdasági, sajtóügyi, jogi, közigazgatási, fizetésrendezési, nyugdíjügyi és szolgálati pragmatika szakosztályok alakítása iránt. A gyűlésen, mint értesülünk, *Vécsey* Zsigmond, Nagykanizsa város polgármestere is résztvett.

— **Gazdaköri közgyűlés** — **gazdak** nélküli. Ma délelőtt 10 órára hívta egybe a „Nagykanizsa város- és járási gazdakör” elnöksége tagjait a városház tanácstermébe évi rendes közgyűlésre. De az elnökség tagjai kívül egyetlen egy érdeklődő sem mutatkozott egész 11 óráig a városház táján, nem maradt tehát más hátra, mint hogy ennek az igazán érde-

suk után újságírók előtt kijelentették, hogy Impresariók szerint a koronatanács kedvezőlen eredménnyel járt és Kossuth nem bízik abban, hogy említésre méltó eredményeket érjenek el.

Budapest, november 24.

Közölték már a lapok, hogy Wesselényi Ferenc báró levelet intézett Jasth Gyulához, melyben bejelentette, hogy belép a függetlenségi pártba. Ezen ma délelőtt megjelent újság állítólag megbízható forrásból Wesselényi báró leveleinek egy titkos pontját is közli, melyben Wesselényi kiköti, hogy a függetlenségi pártba való belépését attól a feltételtől teszi függővé, hogy ha a Kossuth-párt a tervezett kooperáció sikertelensége esetén vissza akarna térni a függetlenségi pártba, a függetlenségi párt intéző bizottsága előbb az összes párttagokat kérdezze meg afelől, hogy a Kossuth-pártot vissza fogadják-e és ha igen, a párt mely tagjait.

A Kossuth gyászünnepély előkészületei.

Budapest, november 24. A Kossuth Mauzoleum holnapi felavatási ünnepélyére nagyon sokan érkeznek az egész országból. Ma exhumálták a Kossuth család katolikus tagjait, Kossuth Lajosné szül. Meszlényi Terézt és leányát Kossuth Vilma, kiknek koporsóit már elhelyezték a mauzoleum kriptájában. Az exhumálás ünnepélyes aktusára jelen volt Kossuth Ferenc és a turini küldöttség.

Kinevezték az új szabadkai ügyészt.

Szabadka, november 24. A Haverda ügybéli szereplése miatt Budapestre törvényszéki bírónak áthelyezett Winchler István ügyész helyét ma betöltötték. A szabadkai ügyészség vezetőjévé dr. Loitzel Kálmán lugosi ügyészt nevezte ki az igazságügyi kormány.

Négyszeresére emelt fogházbüntetés.

Budapest, november 24. A Kuria büntető tanácsa ma foglalkozott az eperjesi köpenki kapitány (bűnperével). Pocsár György borbélysegéd volt a szélhámós, ki magát a nyáron Krecsánvi Kálmán detektívőnöknek adta ki, Eperjes város pénztárából nagy összegű pénzt elvitt. Az eperjesi törvényszék 1 évi börtönbüntetésre ítélte a szélhámóst, de az fellebbezett, minek folytán ma a Kuria büntetését négy és fél évi fogházbüntetésre emelte fel.

Egy anarchista bombamerénylete.

Páris, nov. 24. Sant Paulóhól jelentik: Az este a városház előtt egy anarchista bombát vetett el, mely óriási pusztítást idézett elő. A városház és körülötte az egész városnegyed romba dőlt és tűz is támadt. A robbanás következtében számos ember halálát lelta.

Kirabolt községháza.

Szatmár, nov. Baracs nagyközség pénztárát az éjjel kirabolták. A kasszában sok pénz volt, melyből a rablók 10 ezer koronát vittek el. A két községi bakter azt mondja, hogy semmit sem vettek észre. A rablók álkuccsal nyitották ki a Wertheim-szekrényt és gazdag asszékányukkal nyomtalanul elűntek.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatánál Budapest, V. Rudólfirakpart 8.

Szerkesztői üzenetek.

Carolin. A népkönyvha bizottságánál tessék átadni az Erzsébet téri Zöldfa kertben. A bizottság naponta délelőtt 10-től délután 1 óráig működik.

B. Z. Köszönjük a sikerült tárcát. Közöljük.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —

(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 777.—, Osztrák hitelrészvény 666.25 4%, magyar koronajáradék 92.43. Kereskedelmi bank részvény 3490.—, Salgótarjáni kőszénbánya részvény 625.—, Rimamurányi vasmű részvény 663.50, Adriai tengerhajózási részvény 439.—, Hazai bank részv. 291.50

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 24.

Készáru-üzlet

Változatlan

Határidő-üzlet:

Buza 1910. április 14.04, Buza 1910. október 11.75. Rozs 1910. április 10.14, Zab 1910. április 7.57, Tengeri 1910. május 6.73, Repce 1910. augusztus 10.40

Keresek egy idősebb izraelita magános nőt gyermek nélkül, ki háztartásomat képes vezetni. Árpád-utca 13. 3334

Kis tőzsde Kazinczy-utca 5 szám alatt, más vállalkozás miatt azonnal is átadó. 3329

Sertésöléseket privát házaknál a legpontosabban és legszolidább árban elfogadok. Kovács Lajos hentes és mészáros. Magyar-utca, Magyar Királylyal szemben. 3328-5

Mikszáth Immanach az 1910. évre, ára 2 korona és kapható

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve lesz megküldve

RZ OlulR több mint 2000 orvos által e megbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA Gummi-különlegesség A tudomány mai állása szerintbe bizonyítottleg jobb létező GUMMI ÖV-SZER. Kapható gyógyszerárakba és drogériákban.

Szakorosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi időállás Ára tucatszámint 4, 6, 8 K.

Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandá re...ámot ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varazsdí-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Répuiseletet előkelő cégektől bármily szakmában elvállal Bokor Manó bizományi irodája, TAPOLCA, Zala-m. Telefon-szám 66.

3314-3

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökeres és sima Delavare vesszők telepemen nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telepéről a legmérsékletesebb áron fajtisztán bocsátatnak eladásra, melyért a legmesszebre menő felelősséget vállalom.

Cim: Kágyi Szabó István érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardiószeg.

— Kiváratra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. —

3271

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „vörös kereszthez”

Nagykanizsán.

2674

Köhögés, reketség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk jól és határozottan „Réthy“-felét kerjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Mulatságok, bál kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Szombatnapok kivételével.

Ha nem lesz engedmény!

Nagykanizsa, november 25.

Most mindenki azt veti föl, hogy mi történik akkor, ha nem lesz engedmény.

Hát ezzel mindenesetre érdemes és kell is foglalkozni ebben a pillanatban, de nem úgy, hogy „ha nem lesz engedmény”; mert hiszen az már teljesen bizonyos, hogy engedményekről, de még csak engedményről sem lehet beszélni. Ezt már megírta szent Dávid és el is hegedülte. A helyzet bizonyossága az, hogy a koronától a kooperációra győzött pártok vagy semmit sem, vagy csak olyanféle engedményeket kapnak, amelyek a magyar nemzet szemének a kitörlésére nem lesznek alkalmasak, de arra igen, hogy nemcsak egész Magyarország, hanem egész Európa kacagjon fölötte. Tehát bizonyos az is, hogy az ilyen kacagtató politikai kabaret szereplésre nem vállalkozó magyar pártoknak nem marad más hátra, mint ezuttal követni az osztrák hadsereg leghagyományosabb, legjobban begyakorolt sztratégiai mozdulatát, a *rückverkoncentrirungot*, és visszatérni ilyképpen oda, ahonnan négy esztendővel ezelőtt néztek farkasszemet a burgbeli politikusoknak minden nemzeti érzést, törekvést elnyomni, megsemmisíteni akaró politikájával. Igenis: azzal a merev megtagadással, fumigáló elzárkózással szembe, mellyel a hatvanhetes pártok behódolását Bécsben honorálják, csak egyetlen igaz, hamisítatlan nemzeti szellemű elhatározásra juthatnak a pártok: vissza kell vonulniok teljes egyértelműséggel a négy év előtti hadállásba; és ott támogatni a függetlenségi és negyvennyolcas pártot, mely most teljesen izoláltan áll a nemzeti követelés talaján. Ha a bécsi politikusok azt hiszik, hogy a magyar nemzet jogos nemzeti követelésének következetes megtagadásával és be nem váltott ígéretésekkel is üdvösségesen lehet nemzetet kormányozni; ha azt hiszik, hogy a magyar nemzetet újra meg újra jogos ellenállási küzdelembe való kergetésével nagyszerűen lehet növelni a Magyar és Osztrák Monarchia közös erejét: hát csak csinálják a maguk politikáját, mely a mi véleményünk szerint előbb-utóbb mégis csak végzetes következményekkel fog járni. Talán a magyar nemzetre is. — De a monarchiára nézve bizonyosan.

Lehet, hogy annyit, amennyi talán a nagy megalkuvásra is kész és képes hatvanhetes pártoknak legalább ideiglenes kielégítésére alkalmas lesz, a makacs Bécs valamiképpen mégis kimaszkiroz; de a kooperációra vállalkozott függetlenségi Kossuth-párt ennyivel nem állhat a nemzet elé. Ennek föltétlenül vissza kell térnie arra az elhagyott álláspontra, ahol most a függetlenségi és negyvennyolcas párt várja a további kibontakozást. Ha Bécsnek akna-

munkája, mellyel a párt szétrobbantásán már évek óta dolgozott, egyidőre sikerült is; ha a Burg politikusainak ki is jutott abból a gyönyörűségből, hogy a rájuk nézve ijesztően hatalmassá nőtt pártot kettészakíthatták: azt a pokoli kéjt még se élvezhessék, hogy ennek a szétszakadásnak átkát az egész nemzet fejére zudithassák. Kossuthnak is be kell látnia, hogy édesatyja tiszta, szent emlékének, a tőle öröklött névnek és eddig vallott elveinek egyaránt tartozik annyival, hogy — amikor már világosan állhat előtte: mennyire kihasználták koncilians jóhiszeműségét — visszatérjen azok közé, akiket otthagytott éppen a legkritikusabb pillanatban, amikor a bécsi kéz az aláaknázott párt szétrobbantását kitervezte; amikor vagy a bécsi politika, vagy a függetlenségi párt erejének kellett diadalmaskodnia. Fájdalom: a bécsi dinamit jól működött. A robbantás sikerült. Hogy csakugyan bécsi dinamit csinálta a szétrobbantást: most a válság megoldása tárgyában bekövetkezett leki-csinylő merevségből világosan láthatják Kossuthék. A rettegett párt nincs együtt. Bécs a markába nevet és fütyül minden nemzeti követelésre. Nagy nemzeti érdekek követelik tehát, hogy a függetlenségi pártba az igazi függetlenségiiek mind visszatérjenek.

Városi közgyűlés.

A távozó főispán. — Költségvetés. —
A robbanó boltbérék.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város képviselőtestülete tegnap délután Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével rendes közgyűlést tartott, melynek nevezetesebb határozatait annyiban összegezhetjük, hogy a közgyűlés mély sajnálatát fejezi ki Batthyány Pál grófnak a főispáni székből való távozása felett, a város 1910. évi költségvetését elfogadták, hasonlóképpen a városházi bolt- és lakbérék fölemeléséről szóló tanácsi javaslatot; ez utóbbit nem minden izgalom nélkül, amiről lapunk más helyén is esik szó. A közgyűlésen mintegy 40—50 városi képviselő volt jelen.

A költségvetés.

Vécsey polgármester megnyitván az ülést, bejelenté, hogy a budapesti Kossuth mauzóleum felavatásánál a várost a polgármester és Longyel Lajos városi főjegyző fogják képviselni és a város nevében koszorút helyeznek el.

Miután ezt az előterjesztést a közgyűlés elfogadta, a polgármester folytatta:

Bejelenté, hogy a király Batthyány Pál grófot (öljenzés) zalamegyei főispáni méltóságától fölmentette, jellemzi azt a tiszteletet és nagyrebecsülést, — melyet Batthyány gróf e méltóságában megyeszerte kivívott, ezért azt hiszi, a közgyűlés minden tagjának érzelmeivel találkozik azon indítványa, hogy a köz-

gyűlés a főispán távozása felett jegyzőkönyvében mély sajnálatát fejezze ki és azt Batthyány gróf tudomására hozza. (Zajos helyeslés.)

A város 1910. évi költségvetését Longyel Lajos főjegyző ismertette.

Blau Ottó úgy találja, hogy a városi tisztántartásra fordított magas tétel dacára csak a belvárost öntözik és seprik, a külvárosi részek pedig a legvadabb elhanyagoltságban vannak. Különösen kéri, utasítsák a mérnöki hivatalt, hogy az Arany János utcát, melynek állapotát élénk színekkel ecsetell, — hozassa rendbe. (Helyeslés.)

Vécsey polgármester kijelenti, hogy a városi elüljáróság a legnagyobb örömmel szánná a bajokat, ha erre a költségvetés keretében neki a képviselőtestület módját ad. — Egyebekben jelenti, hogy az Arany János utca rendezése már utban van, legközelebb kezdetét veszi, a költségvetés és tervezet már elkészült. (Helyeslés.)

Hegedüs László a két városrész közt levő ut kiszélesítését kéri, mert e nagy forgalmú uton, különösen este életveszélyes a közlekedés.

Vécsey polgármester: Mődjában van közelebbi a közgyűléssel, hogy már legközelebb foglalkozhat ezzel az utbővítéssel, mert ennek a terve és költségvetése is készen van.

Ujváry Géza beszédének néhány közvetlenül ható kifejezésével derültséget kelteve, szintén a külső részek elhanyagolt állapotát teszi szóvá, mert igazságtalannak tartja, hogy a külvárosiak anyagi hozzájárulásából is csupán a belvárost rendezik. — Nekem magamnak kell — úgy mond — tisztán tartanom a járdákat, a belvárosiakét pedig a város tisztíttatja az én pénzből. Indítványozza, osszák fel a várost körzetekre és minden körzet fizesse a maga tisztítási költségeit. Panaszra van továbbá amiatt, hogy bár sok pénzt fordítanak a szegényügy rendbentartására, a várost mégis ellepi a koldusok és ahol csak a házaszszyonyt találják otthon, ott tolakodók. Védelmet kér ellenük.

A közgyűlés ezek után a költségvetést egyhangulag elfogadta és Ujváry indítványának tárgyalását a legközelebbi ülés napirendjére tűzte ki.

Nagy zaj a házbérek miatt.

Longyel Lajos főjegyző ismerteti a városházi lakás- és boltbérék fölemelése tárgyában hozott tanácsi javaslatot, melyet a Zala már több ízben közölt. Bejelenté, hogy három fél szerződése még nem járt le, kettő úgy nyilatkozott, hogy a helyiségeket megtartják, de kéri a közgyűlést, hogy mérsékeltebb bért szabjon, kettő egyáltalában nem nyilatkozott, tehát ezeknek a város felmond, a többiek pedig aláírták az új szerződést.

A tanács indítványozza, mondja ki a közgyűlés, hogy a javasolt bérekből senkinek nem enged, azokat a cégeket, melyek nem nyilatkoztak, záros határidővel felhívják a nyilatkozattételre és azután esetleg a helyiségek bérbeadása iránt intézkedik a tanács, az aláírt szerződéseket pedig hagyja jóvá a képviselőtestület.

Longyel főjegyző: Az eddigi bérlőktől egy kérvény is érkezett be a képviselőtestülethez.

Dr. Fried Ödön: Ismerjük! Megkaptuk. Mindenki megkapta. (Nagy zaj.)

Dr. Weiss Lajos: Én sem olvastam.
Vécsey polgármester: Én is megkaptam;

a Zalában is bent volt. Csöndet kér. Határozton a közgyűlés afelett, hogy a kérvényt felolvassák, vagy azt felolvasottnak tekintik.

Dr. Fried Ödön: Felolvasottnak tekintik! (Zajos ellentmondások. Folytonos nagy lármák.)
Vécsey polgármester: A hangulatból úgy látja, hogy a közgyűlés a kérvényt felolvasottnak kívánja tekinteni. (Szűnni nem akaró nagy zaj)

Tóth Lajos ellenzi, hogy a kisebb boltok bérét is így aránytalanul felemeljék.

Polgármester szavazás alá bocsájtja a kérdést.

„Elfogadjuk! Elfogadjuk!” kiáltja több képviselő, mire a polgármester kimondta, hogy a közgyűlés a tanács javaslatát egyhangulag elfogadta.

Apró ügyek

A kézimunkára nevelő országos egyesület ajánlatot tett a városnak, hogy megfelelő (kb. 1200 koronát kitevő) támogatás fejében Nagykanizsán egy u. n. slójd tanfolyamot rendez a tanítók részére, kik a hasznos kézimunkát megtanulva annak elsajátítására oktatják tanulóikat és a népet.

A közgyűlés a tanfolyam költségeire ezer koronát szavazott meg.

Ezután jóváhagyták az I. sz. hitközségnek a gelsei Guttman Henrik féle alapítvány 1909. évi kezeléséről szóló jelentését, a pénzügyigazgatóság által 1908. évben törölt és Nagykanizsa város lakóit illető állami adók (7429 kor.), a leikészek, tanítók s a törvény alapján mentesek és a város mint erkölcsi terület pótdólya (1426 k. 72 f.) és 2698 k. 52 f. hivatalból törendő pótdóly jegyzékének bemutatását és a behajthatlan legelőbérek (6 bérlőné) leírását.

Végül néhány illetőségi ügyet intéztek el.

mélyebben foglalkozunk, de hangot adunk annak a jogos liberális felfogásnak, hogy a város nem háziúr, nem kegyetlenkedhet egy atálgazdát házigazda szerepében és még leg-sajátabb gazdasági ügyeinek intézésekor is tekintettel kell lennie ama polgárainak érdekeire, kiket a városi intézkedés közvetlenül érint. Olyan felfogás ez, melynek helyességét csak azok tagadhatják, kik a tegnapi közgyűlésen e kérdés tárgyalásánál lábrakapott személyi tekintetektől engedték magukat elragadtatni és kik képviselőválasztásra emlékeztető tónussal kiemelték ezt az ügyet eredeti jelentéktelenségéből.

A képviselőtestület minden ellenkező vélemény meghallgatása nélkül úgy határozott, hogy a béreknek a tanács által javasolt mértékben való fölemelése indokolt és helyes. Lehet, hogy ennek a véleménynek van igaza; erről minden esetre lehet vitatkozni. Mi más véleményen vagyunk, anélkül, hogy véleményünknek a tegnapi közgyűlésen alkalmazott módon és eszközökkel akarnánk érvényt szerezni. Nem is magát a közgyűlés határozatát akarjuk most érinteni, ez nem érdekel bennünket túlságosan; a béremelést a közvetlenül érdekelték elfogadják és ezzel — azt hisszük — a dolog rendben van. Jellemző közéleti tünetként érdemesebb a közgyűlési határozat meghozatalának részletelvel és formájával foglalkozni.

Miért szépitgessük, ha egyszer úgy van, hogy ez a kérdés a közgyűlési terepen valahogy a legtulzóbb személyi terepre terelődött, sőt azt lehet mondani, hogy hatalmi kérdéssé nőtte ki magát. Ugy festett a dolog, mintha a béremelés kérdése döntene el: ki a legény a csárdában, kinek van irányító sulya a képviselőtestületben, ki győz és ki bukik, ha beleszánul is az r. t. város. Ne tessék tagadni: ez így volt. Vagy van? Öt perccel azelőtt egy londoni vasárnap unalmában és csöndjében intézték el a város félmillió költségtetését és hogy fölgerjedtek a szenvedélyek hullámai, alig hogy e pár ezer koronás ügyet a polgármester bejelentette. Letorkolások, elnémítások, korteskedés voltak a tárgyalás nyitánya és hadvezérek diadalmas mosolya a befejezése.

Miért volt ez a nagy izgalom? A városi boltbér kérdése lenne a városházi pártoskodások erópróbája? Engedelmet: hisz ez nem villanyvilágítási ügy! . . .

Ha e kérdésben a pénzügyi bizottság javaslata képviselte a helyes városi szempontot, első intrádára miért terrorizálták oly izóan azt a jelenlevő 20—25 képviselőt, kik más véleményen voltak s kik azért nem mertek fölszólni, mert az ügy ilyen intonálása mellett úgy festett volna, hogy magánérdeket védnek, ettől pedig megóvja őket a jó izlésük, amiben ezuttal példát mutattak a gyengébbek számára.

Ez a tónus nem ajánlatos a közgyűléseken, mert akik kezdik, úgy járhatnak, mint a bűvész inasa, kit az általa felidézett szellemek vernek le. Terrorizálni, mindenki tud és például éppen a tegnapi ügynek vannak pontjai, melyeket éppen az ellenkező nézetek használhattak volna, ki demagógiai célokra, ezek közül egy igen hatásosat, melyet itt nem akarunk említeni, emlegettek is elég hangosan a bal oldalon.

Megesett a tegnapi közgyűlésen, hogy egyhangú határozatot hoztak, ámbar legalább fele a jelenlevőknek névszerűen szavazásnál másként szavazott volna. Ez határozottan így

van: névszerűen feltudnók sorolni őket. Ezekbe a nemvárt riadalom beléjük fagyasztotta a szót. Nem voltak rá elkészülve, hogy a közgyűlés nem nagy jelentőségű ügy miatt ilyen nívótlan és szélsőséges eszközökhöz folyamodik, kockára téven a tárgyalás szabadságát és komolyságát, színvonalát. Vigyázzunk: a bűvészinas esete áthelyeződhet a mi közgyűlési termünkbe is.

Megesett végül, hogy adófizető polgároknak a városi képviselőtestülethez intézett rövid beadványát, mely talán más véleményt kelthetett volna, nem engedték felolvasni. Ezt fel kell jegyezni, mert ez példátlan eset. Így az örökös főrendek sem járnak el a polgársággal szemben, nem hogy választott képviselők. Ugy vagyunk értesülve, hogy az a beadvány nem azonos annak a felhívásnak a szövegével, melyet a v. képviselők megkaptak. Több vagyonos, tekintélyes polgár nem kapott audienciát a közgyűléstől. Az ő bőrükről határoztak nagy bőkezűséggel azok, kik alkalmasint más álláspontot foglalnak el a saját lakbéreikkel szemben és egyszerű, hígadt szavaik nem juthattak el a képviselőtestület elé.

Ezek történtek tegnap. Szóvá tettük és és reméljük, azzal a hatással, hogy Nagykanizsa város közgyűlési termében nem fognak ismétlődni. Mert gondoljuk meg: torkok és öklök győzelme nem mindig azonos az igazság győzelmével.

Hírek.

Amerikai karrierek.

Kanizsaiak Amerikában.

Kövesdi Iván és Szabadszállás Béla.

Két földinkről érkeztek érdekes hírek Amerikából: Kövesdi Ivánról, a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola volt növendékéről, kinek szük volt Európa és szülei tilalma ellenére kiment Amerikába; úgy látszik nem bánta meg. A másik Szabadszállás Béla volt nagykanizsai kereskedő, ki kissé bonyolultabb körülmények közt hagyta el az ó-világot.

Egy évi távolléte után ma Kövesdi István-tól levelet kapott szerkesztőnk. A levél tartalma arról tanuskodik, hogy Amerikában nemcsak a munka szerelése hanem a mark-twainel humor is ragályos. A levél egy része, melyben Szabadszállásról is szó esik, a következő:

November 7-ét írtak — éppen mint ma — mikor Amerika szabad földjére léptem. Míg az ideutazás alatt a vizen meglehetősen erősnek éreztem magamat, szárazföldet érezve talpam alatt, egyszerre inogni kezdett a talaj. Bizony nem is ok nélkül! Pénzem hamar elfogyott, az angol nyelvet nem ismertem, a gazdasági és ipari viszonyok a képzelhető legrosszabbak voltak s százas csoportokban áldogáltak a munkanélküliek az utcákon és a parkban. Igazán erősen s vasakarattal néztem munka után, fölkelve reggelként 3 órakor. Valóságos szerencsének tartottam, midőn végre egy kisebbszertű vendéglőben tányérmosói, angolul „dishwasher” minőségben alkalmaztattam. Mivel ez nem felelt meg, új foglalkozás után néztem s helyi ismeret: szaporodásával több eredménnyel is. Nem megvetendő helyem akadt. Mrs. Smithnél, aki egy péküzlet boldog tulajdonosnője, kinél mint süteménykihordó működtem cégének felvirágoztatása érdekében. Jó szolgálati hely volt, csak enni nem kaptam. Rövidesen megkaptam kinevezésemért egy gőzfürdőt, ahol aztán meglehetősen sok alkalmam volt különböző formás és

TRAPPISTA

GRANDE LIKŐR

TRAPPISTA

CACAO LIKŐR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

Szomorú „egyhanguság”.

Stajgerolt a város.

A városi képviselőtestület tegnapi közgyűlése egyhangulán megszavazta a városházi lakások és bolti helyiségek béremelését. A fölemelt béreket meg fogják fizetni Alt és Böhm, Weisz és Ledofszky, Kardos és társa, Miltényi és egyéb cégek, továbbá a városházi lakók. Bennünket nem érint közelebbről a béremelés kérdése, nekünk az nem fájt, mert sem szerkesztőségünk, sem nyomdánk nincs a városházán, nem is lakunk ott. Mégis egyedül mi voltunk azok, kik e kérdéssel szemben meg-tettük a kötelességünket és bár magát a kérdést nem tartottuk elég fontosnak ahhoz, hogy miatta félreverjük a harangokat és azzal

formátlan lábak és lábacskaiknak a kendővel való letörése művészetében magamat kiképezni.

Végre február 27-én egy szerencsés véletlen folytán bejutottam azon házba, ahol máig is működöm. Csakhogy végig kellett másznom az amerikai létrán, míg mai pozíciómhoz jutottam. Etső napon a háziszolgák díszes gardájába soroztattam be a bizony sok piszkot kellett a járdáról eltakarítanom, míg áthelyezésemet keresztülvittem és pedig a cég szállítási osztályába. Reggeltől estig, 8-tól 5-ig, ládákat szegeztem, míg az osztály vezetője észrevette, hogy talán jobb munkára is használható lennék. Beváltam és addig haladtam, míg rövid idővel ez előtt rendes hivatalnokká avanszáltam. Most boldog vagyok. Egyébként fizetésem is négyszerese hazai jövedelmemnek. Szép három szobás lakásom van 20 percnire az irodától.

Éppen ma volt megint nálam látogatóban Szabadszállás Béla és tisztelteti mindnyájukat. Ő egy mosodában ingvasaló s a héten — láttam az elszámolást — éppen 23 dollárt keresett 480 ing vasalásáért. Havi jövedelme 200—250 forintra rug.

— **A letenyei vasút.** Budapestről jelentik: A nagykanizsa—alsólandvai vasút építési ügyében legutóbb döntött a kereskedelemügyi miniszter. A döntés értelmében a miniszter a saját felelősségére, a parlament utólagos jóváhagyása reményében megengedte a vállalkozóknak az építés megkezdését.

— **A keresk és iparkamara közgyűlése.** A soproni kereskedelmi és iparkamara e hó 30-án közgyűlést tart.

— **Építési bizottsági ülés.** A város építési bizottsága ma délután fél 6 órakor bizottsági ülést tartott, melyen több építési engedély kiadását javasolták. A javasolt engedélyeket holnap közöljük.

— **Ügyvédi vizsga.** Gärtner Antal dr. nagykanizsai kir. ügyészégi jegyző a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát letette.

— **Készül a jégpálya.** A nagykanizsai korcsolyázó egyesület vezetősége közli velünk, hogy a korcsolya pálya a napokban megnyílik. A melegező kitisztítva és kitatarozva készen áll, a pályát felöntötték, és a jég is megfagyott, csupán néhány napra van még szükség, hogy az a kellő vastagságot elérje. Az évi, illetve idényjegyeket a múlt évi főtételekkel már most át lehet venni az egyesület pénztárosától, Urbanek Károly drogulistától.

— **A szocialisták ismét gyűléseznek.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt kérvényt adott be a rendőrséghez, melyben bejelentik, hogy jövő vasárnap, — december hó 5-én a Gőzfürdő vendéglőben népgyűlést szándékoznak tartani és ahhoz a főkapitány engedélyének megadását kérik. A népgyűlés bejelentett programja a következő: a szakszervezetek multja és jelene, a politikai helyzet és a sajtó. A népgyűlésre a budapesti központi szociáldemokrata párt küld ki szónokot, akinek személye azonban még nincs meghatározva.

— **Nálunk keresik a ciánkális merénylőt.** Annak a szörnyű bűnténynek elkövetőjét, mellyel egy örült, vagy emberfeletlenül bosszúálló merénylő a tizenhét osztrák vezérkari tisztet méreggel el akarta pusztítani, nálunk is keresik a lankadatlan kitartással nyomozó bécsi rendőrség. Ma reggel érkezett a rendőrkapitányságra a bécsi rendőrség átirata annak a levélnek fotografikus másolatával, mellyel a merénylő gyilkos pirulált kiszemelt áldozatának elküldötte. A hivatalos írás a bűnös személyének kiderítésére kéri fel a mi rendőrségünket is segítségül és közli annak az embernek személyleírását, aki, mint most már

bizonyos, a bécsi főpostán feladta a ciánkális leveleket. — A személyleírás a következő: A merénylő 28 éves, középtermetű, haja szőke, sűrű és feje baloldalán elválasztva jobbra van fésülve, bajusza szőke, kis gyűrűbe sodort sűrű bajusz, szemel ké-k, a levelek feladásakor világos felöltőt és magas világos színű lábszárvédőt (kamásnit) viselt. Aki a merénylőt elfogja, vagy a rendőrséget annak nyomára vezeti 2000 korona jutalomban fog részesedni.

— **Városi tisztviselők fizetésemelése.** Kaposvárról írják: A tanács tegnapi ülésén elhatározták, hogy az előkészítő bizottság által elkészített terv szerint elfogadásra ajánlják a képviselőtestületnek a kaposvári városi tisztviselők fizetésemelését, amely évenként mintegy harmincötezer koronával több kiadást jelent a polgárságra. A fizetésemelési tervet a legközelebbi közgyűlésen tárgyalja a képviselőtestület.

— **Csak öten.** A fővárosi lapok is megemlékeztek pártállásuk szerint a soproni függetlenségi párt kettészakadásáról. A pártból való kilépést Ullein József iparkamara elnök szervezte, hogy milyen eredménnyel, az mindjárt kiderül. A kilépettek értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy Kossuth Ferenchez csatlakoznak és üdvözlik a minisztert. Ez meg is történt, de olyan formában, hogy a miniszter azt hitette, hogy az egész soproni párt melé állt. Ezt nem hagyhatta szó nélkül a függetlenségi párt elnöke és a következő távirattal világosította fel Kossuth Ferencet:

Azok, akik pártunkból kiléptek és méltóságodnak bizalmat szavaztak, öten voltak.

A soproni függetlenségi és 48-as párt elnöksége.

— **Állategészségügy.** Legujabban a következő községekben oídották fel az állati betegségek miatt elrendelt zárlatot: Ujudvaron, Kerkaszentkirályon, Somogyszentmiklóson (sertésvész) és a pacsai járásban Vörrű községben (sertésorbánc). A zárlatot pedig a keletkezett járványos sertésorbánc miatt elrendelik Egyedután és a pacsai járásbeli Kisbucsa és Zalahoszúfalú községekben.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzműfestő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Köcsey-utca 19. Alapítási év 1892. — Bőr és bunda kabátok, szörmeboák, karman-tyuk, selyem-, bársony- és plüsruhák tisztítása céljából küldendők.

Pályázati hirdetmény.

A Néptakarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán segédtisztviselői állásra

pályázatot hirdet

A pályázatbar csakis oly fiatal emberek vehetnek részt, akik felső kereskedelmi iskolát végeztek, s a magyar- és német nyelvet tökéletesen bírják.

Előnyben részesülnek, kik már irodai gyakorlatlal bírnak, vagy gyors- s gépirásban jártasak.

Kezdfizetés 800—1000 korona.

Pályázati határidő december 10.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Nagykanizsa, 1909. november 24.

Az igazgatóság.

Ha reggel, délben és este a száját egyszerűen Odollal alaposan kiöblítjük mindig jóillatu a légzés és erjedés mentes a száj, a mi a szép és jó fogak elengedhetetlen előfeltétele.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Újabb királyi kihallgatások.

A válság tengelye kezd új szögbe hajolni és mind határozottabban mutat a Justh Gyula vezetése alatt álló függetlenségi párt felé, mely nélkül a válságot megoldani lehetetlen. A kormány helyzetét leghűségesebben jellemző állítólagos nyilatkozata:

— Én már unom ezt a megalázó hercehurcát. Az én önérzetemet már eddig is oly erős próbára tették, hogy alig bírtam, de most már elég. Én többé nem is megyek Bécsbe! Nincs értelme ezeknek a tárgyalásoknak. Én vívmányok nélkül nem vállalkozom a Burgban hallani sem akarnak a katonai koncessziókról.

Si non e vero, — ha nem is igaz, jellemzi a helyzetet. Kétségtelen, hogy a kormányt zsákutcába vitte a taktikai hibája és bűne, hogy idő előtt szétrobbantotta a függetlenségi pártot. Mint a legujabb tudósítások jelentik, a király pártokon kívül álló politikusokat fog meghallgatni, köztük első sorban Tisza István grófot; de valószínű, hogy egy bécsi távirat ma cáfolja, hogy Justh Gyula is megy audienciára s ekkor alkalma lesz, hogy garantálja a választójogi reform megalkotását. Justh Gyula kihallgatását a B. H. egy beavatott helyről eredő tudósítása is megerősíti.

Bécs, november 25.

Ma megkezdődik, hogy a király több pártonkívüli politikust kívén meghallgatni, elsősorban Tisza István grófot, utána valószínűleg Khuen Héderváryt. Tisza meghallgatását maga Wekerle Sándor miniszterelnök ajánlotta.

Budapest, november 25.

Politikai körökben híre jár, hogy Tisza István gróf ma vagy holnap Budapestre érkezik, hogy Wekerlével és Andrássyval tárgyaljon.

Bécs, november 25.

Erősen cáfolják azt a hírt, hogy *Justh Gyula* is kap meghívót királyi kihallgatásra. E cáfoatok dacára mint egy előkelő bécsi lap írásai, valószínű, hogy *Justh is fogaudiencián megjelenni*, annál is inkább, mert a trónörökös fellogása szerint egyedül a függetlenségi párt nyújthat garanciát a választójogi reform megalkotására. E garancia ellenében hajlandóság mutatkozik Bécsben az engedékenységre.

A bolgár király Belgrádban.

Belgrád, november 25. Szófia felé való visszautaztában ma ideérkezett *Ferdinánd* bolgár király, ki megérkezte után *Péter* király vendége volt a konakban. *Ferdinánd* király estig marad ott, aztán folytatja útját Szófiába. A bolgár király látogatásának nagy jelentősége van, mert ez az első eset, hogy a bolgár uralkodó szerb földre lép. Ez a tény, az egész balkánpolitikára befolyással lesz.

Batthyány Pál gróf távozása.

Zalaegerszeg, november 25. Zalaegerszeg város közönsége tegnap este impozáns ünnepség keretében búcsuzott *Batthyány Pál* gróftól és családjától. Este fátylasmenet volt, utána fényes bankett, melyen számos szép beszéd hangzott el. (A fátylasmenet és a bankett leírásáról holnap részletesen tudósítunk. *Szerk*)

A Kossuth-mauzoleum felavatása.

Budapest, nov. 25. Országos ünnepség keretében ma avatták fel a Kossuth mauzoleumot. Az ünnepélyen a kormány összes tagjai, az ország összes törvényhatóságainak képviselői, a főrendiház és a képviselőház tagjai teljes számban jelen voltak. Már korai reggeli nagy néptömeg indult meg a Kerepesi temető felé, ahol nagy sereg rendőr tartotta fenn a rendet. Dél előtt 11 órakor vették ki régi síkjából Kossuth Lajos koporsóját, melyet a mauzoleum díszes katedrálisjára helyeztek. A koporsó körül a képviselőház tagjai álltak díszőrséget. — Miután a mauzoleumot dicső halottalval *Bároczay* István polgármester a főváros nevében átvette, — *Soltz* Gusztáv evangélikus püspök magasan szárnyaló beszédében áldást osztott. Ezután a rengeteg koszorúk elhelyezése következett a katedrálison.

Szenzációs csalások egy egyletnél.

Arad, november 25. *Steinitzer* Pál dr. az országos tornaegylet elnöke feljelentést tett az egylet ellen a befűgyminiszternél, amiatt, hogy az egyletet annak vezetői több ezer korona erejéig megkárosították. A befűgyminiszter távlatilag utasította az aradi rendőrséget, hogy a vizsgálatot az egylet ellen indítsa meg. A feljelentés és a vizsgálat híre óriási konsternációt keltett a városban, mert a tornaegylet élén a város legtekintélyesebb emberei állanak.

Munka közben elaludt betörő.

Budapest, november 25. Nagy riadalom keletkezett ma reggel a Verseny utcai postahivatalnál. Amint ugyanis reggel a szolgák tisztogatni kezdték a hivatalt, egy eldugott helyen egy alvó embert találtak. Midőn felébredt, nagyon zavaros feleleteket adott, mire rendőrt hívtak, ki megállapította, hogy *Knébel* Lajos asztalos legény volt a furcsa ember, ki rabolni akart a postahivatalban, de rejtekhelyén, hol azt akarta megvárni, míg a hivatalt bezárják, a nagy melegben elaludt és reggelig nem ébredt fel.

Az Osztrák-magyar bank kormányának ülése

Bécs, november 25. Az Osztrák-magyar bank kormánya ma délelőtt *Popovics* Sándor bankkormányzó elnöklésével ülést tartott. *Pranger* vezértitkár bejelentette az ülésen, hogy lehetséges volt a múlt hónapban a kamatláb feszültségét és az ebből következő kamatláb felemelést elkerülni.

Kis tőzsde Kazinczy-utca 5. szám alatt, más vállalkozás miatt azonnal is átadó. 3329

Sertésöléseket privát házaknál a legpontosabban és legszolidabb árban elfogadok. *Kovács Lajos* hentes és mészáros. Magyar-utca, Magyar Királyi-lal szemben. 3328-5

Teljesen külön álló, modern villanyvilágítással berendezett

három nagyszobás

CSALÁDI HÁZ

szépen parkirozott udvarral szabadkézbe eladó, esetleg kiadó.

3208

Bővebbet:

Palkó postafőtisztnél,
Csányi-utca, 14-ik szám.

STRÉM KÁROLY

tűzifa és kőszénagykereskedő

kicsinybeni árjegyzéke:

Bükkhasábfa öle	K 38.—
Szilhasábfa "	" 34.—
Felvágott fa 100 kg.-kint	" 2.50
Eibiswaldi fénykőszén 100 kg.	3.20
Konseinai barnaszén 100 kg.	1.80
I-ső rendű poroszszen 100 kg.	4.—
Ostrai dió-cox 100 kg.	K 5.50
I-a ostrai kovácsszen 100 kg.	5.—

== HÁZHOZ SZALLITVA!
PONTOSAN MEGMÉRVE!!

Telephon: 127. szám.

Ács-iparos és kut-készítő.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy betegségemből felgyógyultam és munkámat tovább folytatom. Kérem a n. érd. közönség szives pártfogását. Tisztelettel

SCHLEGER JÓZSEF

Teleky-ut 30. szám.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!

Berény József és Fia

Nagykanizsán.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dunan felszerelt ékszer, arany és ezüst-őrök raktára. 3311

Jeggyűrűk a legnagyobb választékban rendezés és különleges formákban.

Kemek menyasszonyi ajándékok linom izlésben.

Legszebb női- és férfi aranyóraláncok.

Szép raktár brillant, gyémánt és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatu drágakötő tárgyak dívalosan és tartósan műhelyünkben átfoglaltatnak.

Teljes élezkészletek valódi ezüstből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olesó árak!

== Eladás részletfizetésre is!

A berndorfi gyár ídelárusító helye csakis első minőségű fúpacoezüst élezkészletekből.

Brillantok, gyémántok, arany- és ezüsttárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becseréltetnek.

24570
909.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező Felsőnyiresen levő 91 drb. száraz szálfa a helyszínen 1909. december 2-án d. e. 9 órakor, az alsónyiresi májkóberki területen levő 343 drb. száraz szálfa a helyszínen 1909. dec. 4-én d. e. 9 órakor, az Alsónyiresen levő 135 drb. szálfa a helyszínen 1909. dec. 7-én d. e. 9 órakor, az alsó erdő Budini évi vágásterületen 73 drb. szálfa a helyszínen 1909. december 9-én d. e. 9 órakor, a Felső-erdő fáslegelőterület évi vágásterületén 90 drb. szálfa a helyszínen 1909. december 11-én d. e. 9 órakor, a Felsőnyiresen 375 drb. szálfa a helyszínen 1909. decz. 14-én d. e. 9 órakor, az alsónyiresi erdő vágásterületén 7678 drb. szálfa a helyszínen 1909. dec. 16-án, 18-án és 21-én nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett elfog adatni.

Nagykanizsán, 1909. évi nov. 24-én.

Vécsey Zsigmond s. k.,
polgármester.

3336

VILLANYERŐRE

berendezett

műintézetünkben

mindennemű

könyvnyomdai

és

könyvkötészeti-

munkák tetszetős és olcsó kivitelben gyorsan és pontosan készíttetnek.

Zala Nyomda

Részv.-Társ.

Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.
Telefon-szám: 78.
 egy mellékállomással.

Mulatók, bál, kimutatások és magán-
 közlemények soronként 50 fillér.
 Eljegyzési és esketési értesítések díja
 5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben házhoz hordva:
 Egy óra 1.— K.
 Negyedévre 3.—
 Félévre 6.—
 Egész évre 12.—
 Posta szétküldéssel:
 Egy óra 1.50 K.
 Negyedévre 4.50
 Félévre 9.—
 Egész évre 18.—
 Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
 ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
 Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
 Szombatheti kivétellel.

Zalaegerszeg bucsuja Batthyány Pál gróftól.

— Sajátludóállítónktól. —

Ha a vármegye közönsége veszteségének tartja Batthyány Pál grófnak a főispáni székből való távozását, akkor ez kétszeres veszteség súlyával érinti Zalaegerszeg városát, melynek odaadóbb jóakarója, istápolója nem volt a gróf Batthyány családnál. Batthyány Pál gróf negyedfélévi főispán-sága alatt nemcsak intézményesen és gazdaságilag fejlődött Egerszeg, hanem ami nagyon sokkal felér, oly harmonikus, élénk és tartalmas társadalmi élet fejlődött ott ki, melyet megirigyelhet minden vidéki magyar város. A főispán és a társadalmi munkában osztályos társ, eszményi lelkületű neje voltak az egerszegi társadalmi élet középpontjai és ezt a pozíciót arra használták, hogy azt a társadalmi életet ideális, nemes, magyaros tartalommal töltsék meg. És ez gyönyörűen sikerült is. A főispáni lak volt naponta az egerszegi társaság találkozó helye, innen indult ki minden célszerű, áldásos mozgalom és alig van társadalmi intézménye e városnak, mely minden, vagy sokat ne köszönhetne Batthyány Pál grófnak és nejének.

Az egerszegiek tudták és méltányolták mindezt és ezért páratlan szeretettel övez-

ték a főispáni párt. Ez nyilatkozott meg tegnap megható nagyszerűséggel, midőn Zalaegerszeg város közönsége bucsuzott a távozó Batthyány gróftól és családjától. — E bucsuünnepség hangulata megragadóan emelkedett és őszinte volt.

A fátylasmenet.

A polgármester beszéde.

Este fél 7 órakor vonult fel Zalaegerszeg közönsége ötszáz fátylával és zenével a főispáni lak elé. Hatalmas impozáns felvonulás volt ez. Az ablakokban megjelenő főispáni családot szünni nem akaró riadó éljenzéssel fogadták, majd az irodalmi kör dalárda énekelt igen szépen. Ezután dr. Korbay Károly polgármester intézett a főispánhoz igazán klasszikus magaslaton álló és hatásos beszédet, melyből hejyszűke miatt őszinte sajnálatunkra csak a következő megkapó részt közölhetjük:

Az isteni gondviselés téged azzal a rendeltetéssel, azzal a hivatással ajándékozott meg, méltóságos uram, hogy fényt szórj utjára környezeteknek. Vezér szerepre vagy hivatva közdobben, mint ősapád, Ős vezér, a hét magyar vezér egyike is őt állott a magyar nemzet sorsa felett. Mint ebből az ősmagyar nemzetségből származó Batthyány család méltó tagjához tekintünk itt fel ma hozzád, méltóságos uram, aki családi tradíció szerinti hivatásodat híven betöltöd. A Batthyány név az egész magyar hazában, a városok falai között, a pusztákban éppen úgy, mint a tanyák és puszták népe között, a kunyhóban

a hazafiasság fogalmát jelenti, — Nemzetünk — történelme egyttal története annak, hogy a Batthyányak hazafiassága és hazaszeretete mindig oly szilárd megdönbtetlen szikla volt, amelyen megtört az armány, és erőszak. A Batthyányak hazaszeretét ellenben nem törte meg soha senki és semmi. És jölesett a mi hazafias lelkeinknek, hogy a te lelkedben, méltóságos uram megmaradt az erős nemzeti érzés, ugyanazt a megdönbtetlen magyar hazaszeretetet láttuk lobogni, amely ősed lelkében is mindig lobogott. Utmutató volt ez nekünk mindnyájunknak, amely a mi hazafias meggyőződésünknek hajóját irányította.

A szeretetnek és ragaszkodásnak, a tiszteltnek és nagyrabecsülésnek közvetlen érzéselt váltotta ki mindnyájunk szívéből a te nemes példád. Elismeréssel és bámulattal adóztak irántad azok is, akik esetleg más uton kívántak haladni, mint te, ama közös cél felé, amely a haza javát munkálni akarja. S ime, most mindnyájunk lelkéből visszasugárzik reád, méltóságos uram, mind az a ragyogás, amit a te hazafias érzésed a mi lelkünkre árasztottak. S ennek a visszasugárzó ragyogásnak a fénye világítsa be előtted azt az utat, amely most, — amidőn elhagysz bennünket — előtted kitarul. Ez az út — meglásd! — ismét vissza fog vezetni hozzánk!

A polgármester így végezte nagyhalásu beszédét:

Hangos szóval adok kifejezést ama reményemnek, hogy csakhamar be fog következni az az idő, amikor az egekig töd öröm hangján fogunk örvendezni visszatérted felett s kiáljuk újból, mint most a bucsuzás eme nehéz pillanatában: »Éljen Batthyány Pál gróf, a mi szeretett vezérünk!«

Korbay polgármester szavait percekig tartó éljenzés követte, melynek csillapultával

Idegenben.

Irta: Lukács József.

Messziről jött. Törtető vonat hátán sietett a modern kincses bányába. Otthon testén, lelkén átjárt a sors kereke, nem bírta tovább a panaszosan fájdó életet, elindult világgá. Pedig itt is maradhatott volna, ha nem üzi egy vágy, a gazdagodás vágya.

Pénzt akart szerezni sokat, hírtelen. A lassu munka áldását hosszadalmasnak találta, nem tudta kivárni. Azért jött ide, távol idegenbe, hol egy nap, vagy talán óra alatt is ezeket rak zsebre a szerencsés, ha koldus nem lesz a szerencsétlen.

Sivár tervek fűzték el hazulról. Az ábrándok verőfényes égálfába ragadta szerelme, de most szegény volt, a valóság ködös légkörébe bukott vissza. Érezte, hogy boldog csak akkor lesz, ha ismét visszazárlhat oda a gazdagság szárnyain, honnan a szegénység száműzte.

Ment hát keresni e szárnyakat s elűzni a szegénységét. Üzletszerűen végzett dolgalval s azután szárazon vágott neki utjának, hogy a szegénységtől nyert sebet begyógyítsa.

Este volt már, mikor a kaszinóba ért. Kiszértetlen borult a lámpa bágyadt fénye asztalra, emberre. Időtlén idők képe ez itt. Állandó, mint a szellem, mely itt kísért s mint a szerencse, mely sugárzik, meg elborul, mint a szeszélye tartja.

Odalent, az ablak alatt, őülten kergetik egymást az akkordok az ochester játékában. S egy egyszerű tempócsere hangja mellett lép a szerencse asztalához. Mielőtt tervéhez fogott volna, szemelt leévedezve szegerte arra az aranyhalomra, mely a bankár előtt feküdt, melyből a kísértés démona beszélt felé, vágyainak virágágyait mutogatva.

Habozott, inogott. Állt egy darabig mereven, előrenyult arccal, mint kinek nem volt más gondolata az aranyon, a kincsen kívül.

Egy hely űült meg előtte. Sietve foglalta el. Azután összeráncolt homlokkal nézte a guruló golyót s a szerencse forgandó kerekét. Ő is ment a többi után. Elkezdte rakni a színeket. Itt nem boldogult. A számok felé fordult. Ott sem kedvezett neki a szerencse. Egymásután hullt el minden aranya, a melyet magával hozott. Pedig nem kevés volt. A jóbarátok segítettek rajta, mielőtt útra indult. Szánták azt az életszégelt s reménytörött jófiut, összeadták neki az utravalót a szerencséhez. S az mosolygott is rá játék közben olykor-olykor.

Reményén kívül már csak egy aranya volt. Két részre váltotta s így próbálta meg, mit előbb hiába kísértett. Ez is a többi után ment. Most már mindent elvesztett. Némán bámulta azt a táblát, melyen egy élet boldogság terve omlott össze. S ez az ő életének boldogsága volt. Nem hallott már semmit a körülötte levő zsongásból Megkövültlen űlt ott egy darabig, miközben ajka összefüggéstelen szava-

kat mondott, s azután felállt. Cél nélkül járt fel s alá, teremről-teremre, hol a sokaság ellenére is gyámoitalannak s elhagyottnak érezte magát. Nem volt sem gondolata, sem akarata. Valami setétes apáthiába esett. — Az utolsó, amit látott, az volt, hogy a bankár a fekete mezőről utolsó fénydarabját, az ő reményének alkonyát is magához huzta. Érzte, hogy itt nem maradhat. Ugy hat rá minden, mintegy kriptá, melybe eltemették, ki életünk mindene volt. S lelkében valami rideg űrességet érez, mely szinte nyomta, mire meg is borzong, mint valami belső fázástól. S erre vágy támad benne, hogy elmenjen innen, hol minden reménye bucsut vett tőle.

Ösztönszerűleg tart az ajtó felé. Nem tud itt maradni. — Nincs már ereje engedelmessékedni akaratának. Pedig talán jobban tenné.

Reménytelen embernek veszedelmes az egyedüllét. Ember kell a mellé, a ki kibeszélje fejből a sötét terveket. Ezek hamar lepik meg a csüggedő lelket. — Az maga is alig érsi a kezdetet, csak azt látja egyszer, hogy életkedvét elborították a kishitűség komor felhőgomolyai. Azután már nincs menekvés, nincs remény a szabaduláshoz. Az örvény megnyílt a lélekben s ez elnyeli az egész embert. El, egészen biztosan.

S mert ő is ilyen reménytörött. Nem csen-dül mellette semmi vigasztalás. Nincs senkije, ki most lelkében egy rombadült világot segítené összerakni. Vagy legalább a ki megmutatná, hogyan kell hozzáfogni.

Batthyány Pál gróf mélyen meghatva megköszönte az ovációt.

Igen tisztelt közönség!

Végtelenül kedves és lekötő gyöngéd-ségük sokkal jobban meghatva szívemet, hogysem méltó szavakat találhatnék köszönetem kifejezésére.

Azonban két kijelentéssel tartozom önöknek és lelkemnek még a válás percelben is.

Az első az, hogy én Zalaegerszeg város közönségét negyedfélvi főispáni működésem alatt úgy tekintetem, mint a családomat; bebizonyítottuk ezt azzal, hogy akkor voltunk boldogok, ha családom tagjaival Önök közt időzhettünk.

Másodszor pedig lelkem mélyéből ígérem, hogy bámerre is int a végzet, mindig szent kötelességemnek fogom tartani, hogy e kedves és derék város érdekelt szeretettel, hálaival és tölem telhető erővel előmozdítsam.

Isten sok áldását kérem Zalaegerszeg város társadalmára s annak minden lakójára! (Szünni nem akaró lelkes éljenzés.)

A bankett.

Batthyány Pál gróf beszéde.

Kevéssel a fáklyás felvonulás után 350 terítékű bankett volt, mely szüntén a legemelkedettebb hangulatban folyt le. A bankett közönsége szinte odaadással ünnepelte a távozó főispánt és családját.

Logáth Kálmán apát és dr. Thassy Gábor főorvos Batthyány Pál grófot, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő a grófuét éllette, dr. Csák Károly pedig a főispáni család két leánykáját, Mariotta és Lajza grófnőket köszöntötte fel. Mindegyik felköszöntőnek viharos éljenzés járt a nyomában.

A banketten Batthyány Pál gróf a következő beszédet mondta:

Igen tisztelt Uralom! Mélyen megindít a szimpatia és az érdemtelmen tulmenő megbecsülésnek az a meleg megnyilatkozása, mely az elhangzott szép beszédekből és ebből a mai díszes keretből olyan megvesztegetően felém árad. Olyan gyönyörű jutalma ez 3 és fél éves főispáni működésemnek, — mely értékesebb nekem a hatalom minden kegyénél és elismerésénél, — bár ki kell jelentenem, hogy egyetlen pillanatig sem ringattam ma-

Egy darabig a parkban bolyongott. Üresnek találta e paradicsomot, mint magát az életet. Vagy talán azért, mert a kora ősz már megtépte szépségét. Mert ősz volt már itt is, ha még nem is olyan hideg, deres ősz, mint ott, a honnan ő idszakadt remény nyílást lenni — ősszel, mikor a hervadás az idő.

Látta, hogy neki már itt nincs mit keresni. Neki vágott hát az utnak, mely hoteljéhez vitt. Csalódását, mámorát s keservét hozta magával, melyet nem fujt ki fejéből az ősz szele sem. Pedig erősen fujt. Nem megszire töle felfodrozta a hullámokat s azok fehér habba verődve csapkodták a sziklákat zúgva, haragosan. De ő ezt már nem hallotta. Ránézve minden meghalt, csak a gondja nem.

Ezt jött ide elülni s még nagyobb szerzett a régi helyett. S ez most már nem tárgított tőle. Kísérte mindenütt s abba a rideg emeleti szobába is bejött vele. S itt látta, hogy az álmától még rosszabb esett a ma délutánján. Hogy ma már csakugyan nem lehet az övé, kinek elnyeréséért idejött kísérletezni a szerencsével. Látta, hogy szétfoszlik reménye, mint az elszálló füst. Gondolt egyet. Ha ő is így tenne. Talán jobb lenne neki is. Egy fájdalommal, egy bánattal kevesebb lenne a földön, hol úgy is maradt még elég az emberek között. S úgy is lett... Reggelre füres volt az a szoba, hol ő lakott s egy gondolat is kevesebb lett a földön.

De megtelt más. Egy üres földdarab abban a jeltelen temetőben, hol mind ily reménytörtek pihennek.

(Vége következik.)

gam illuziókban arra nézve, hogy erre a gyönyörű jutalomra rászolgáltam-e és hozzá ilyen bőségesen.

De hogy osztályrészemül jutott mégis, — az végtelenül jól esik lelkemnek és nagyon boldoggá tesz azért, mert abban a működési körben, melyben közéleti szereplésem önök között mozgott, nem volt forróbb vágyam, mint hogy ezt a jutalmat legjobb tehetségem szerint és minden jogos és méltányos érdek meleg támogatásával — megnyerjem és kiérdemeljem.

Azt hiszem, nem mondok vele sem meglepőt, sem újat, ha bevallom, hogy azok a kötelek, melyek a lefolyt negyedfél esztendő alatt Önökhez fűztek, kedvesek és becsesek voltak nekem. Azok voltak pedig azért, mert a köz érdekének legjobb tehetségem és másrésről politikai ideáljaimnak nyílt és legjobb meggyőződése szerinti szolgálatát egyidejűleg tették nekem lehetségessé.

A sors — feldulta azonban ezt a harmoniát és mint másoknak, nekem is választanom kellett vagy a díszes főispáni állás vagy azon tábor között, mely a hatalomból kizárva és üres kézzel, de tántoríthatatlan elhűséggel, meg nem alkudva és kishitűség nélkül küzd neincsak a nemzet törvényben biztosított jogaiért, de a hogy ma állanak a dolgok, anyagi existenciájáért és ezzel jövő lételéréért is.

És én habozás nélkül választottam, — nem azonban megindultság nélkül is.

Mert — egy kedves otthont és nagyon sok kedves köteleket hagyok el, midőn ma búcsúzom Önöktől.

Fogadják szívem mélyéből fakadó köszönetemet mindazért a szimpatiaért, megbecsülésért és jóindulatért, melyben mind a mai napig részesítél és a mai mindig emlékeztetésnek maradó estén is elhalmozni szívesek voltak.

Nagyon hálás vagyok azért, hogy annyira sokom van a legkedvesebben és legmelegebben visszaemlékezni az Önök közt eltöltött időre s azért ha ma búcsúzom is, elválásom csak térbeli, de nem egyuttal érzelmi is.

Az Isten áldása legyen mindnyájukon! (Viharos, dörgő éljenzés.)

A halálos léghajózás.

Holttestek a sziklákon.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Fiume, november 26.

Borzalmas leletre bukkantak ma reggel a Bukkariból Fiuméba menők. A Karszt sziklái között, nem messze az országutól két vérbe fagyott hullára akadtak és pár lépésnyire tőlük egy léghajó csatokra tépett roncsai heverték a csenevész bokrokra terítve. A felfedezőik ijedten szaladtak a városba, hol a szerencsétlenség híre nagy izgatottságot keltett és dacára a rettentő bórának a hatóság emberein kívül nagyon sokan kimentek a szerencsétlenség színhelyére. A két léghajós holttestét azonban senki sem tudta felismerni. Ekkor a rendőrség egész Európába szétküldte kérdezősködő táviratait, aminek ma déltán 2 órára meg is lett az eredménye. Frankfurtból jelentették, hogy a szerencsétlenül járt légi utasok ottani lakosok, az egyik Frank Hugó mérnök, a másik pedig Bringolmann Frigyes léghajós. Tegnap délelőtt indult el a két bátor ember Frankfurtból egy kormányozhatatlan léghajón, melyet a szél egyenesen az Adria tengernek vitt. — Itt, midőn Fiume fölé kerültek, a napok óta dühöngő bóra hatalmába kerültek, mely először a tengerbeulás halálával fenyegette a merész léghajósokat. Mily nagy lett azonban örömük, midőn a szél megfordult és a tengerről a part felé hajította a léggömböt.

De a veszély, melytől, azt hitték, már teljesen megmenekedtek, itt érte csak el őket.

A vihar egyenesen Bukkar felé, a Karszt szikláinak vitte a halálos félelemben szorongókat. Ezek látták a veszélyt, mely érheti őket, ha nem tudnak a sziklák fölé emelkedni. Mindent kidobáltak a kosárból, hogy könnyítsék a terhet, de a gáz már nagyon fogytán volt a gömbben, nem használt semmi, a vihar a léghajót a halálra szántakkal együtt nekivágta egy kiálló szirtnek, ahol mindketten véresre zuzott holttesttel zuhantak ki a léggömb kosarából, a léggömb pedig darabokra rongyolódott az éles sziklákon.

A szerencsétlenül jártak holttesteinek hazaszállítására iránt hozzátartozóik sürgönyileg intézkedtek.

TRAPPISTA páterek gyártmányai.

TRAPPISTA

GRANDE LIKÓR

TRAPPISTA

CACAO LIKÓR

TRAPPISTA

FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA

IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA

IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTABB, LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

Hírek.

— Ki lesz a főispán? Bár a találgatásoknak nem sok hitelt tulajdonítunk, de az érdekességet nem tagadhatjuk meg tőlük. E címen egészítjük ki a főispán-kombinációkról közölt legutóbbi hírünket azzal, hogy mint jó forrásból értesítenek bennünket, a megye néppárti körrel Malatinszky Ferenc csányi földbirtokost s mellette Árvay allspánt tartják a legkomolyabb főispánjelöltnek. Ugy látszik, hogy Farkas József és Szurecsányi György főispánságában maguk a néppártiak sem bíznak s ennek konstatálásáért is érdemes volt e hírt regisztrálni.

— Zalamegye a Kossuth-mauzoleum felavatásánál. Mint Budapestről jelentik, — a Kossuth-mauzoleum tegnapi felavatási ünnepélyénél jelen voltak: Zalamegye részéről Batthyány Pál gróf, Batthyány József gróf és Árvay Lajos allspán, Nagykanizsa városáé pedig Vécsey Zsigmond polgármester képviselte.

— Készül a munkás gimnázium. A munkás gimnázium ügye, melynek mi is első propagálói között voltunk és vagyunk, szépen halad a megvalósulás felé. A memorandumot, melyet az alakuló értekezlet által annak meg szerkesztésére kiküldött tizenötös bizottság írt, s amelyet nemrég mi is ismertettünk, eddig vagy 180 ipartestületi tag írta alá. Valóban örvendős jelenség ez a nagy érdeklődés, mellyel a kanizsai iparosoktól a munkás gimnázium nagy közéleti jelentőségű ügyét felkarolja. Ebben a nagy érdeklődésben biztos győzelmet látjuk azoknak, kik az ipartestületre anyagi megterhe-

TRAPPISTA atyák gyártmányai.

léssel alig járó munkásgimnázium létrehozását most már kétségteljesen komolysággal akarják. A memorandummal, melyet a napokban terjesztenek rengeteg aláírással az ipartestület elé, mint értesülünk az ipartestület előjárósága már a legközelebbi ülésén foglalkozni fog.

— **Építési engedélyek.** Az építésügyi bizottság tegnap délután tartott ülésében a következő építési engedélyek megadását javasolta: Tóth Ferencnek (Gyár utca) utcai és udvari lakóház; Fischl Jánosnak (Szemere-utca 8/a.) utca lakóépület, Frei Györgynek (Gyár-utca) utcai lakóépület és Marton Györgynek (Kiskánizsán) kut építésére.

— **Faludi Károly repülőgép konzorcium.** Ezzel a címmel van alakulóban most Pécsen egy egyesület, amelynek célja Faludy Károlyt, a pécsi aviatikus színeszt a kanizsaiak ismerősét abba a helyzetbe hozza, hogy repüléseit megkezdhesse. Faludynak mint már többször említettük, teljesen készen áll a saját konstruálta repülőgépe. A gépet még Aradon összeállította és ez a gép egy kicsiny öt lóerős motor segítségével már a levegőben repült is. Ez a kicsiny motor azonban csupán magát a gépet bírja fel a levegőbe, ha kormányos is ül bele, ezt a nagyobb súlyt már képtelen felemelni. Hogy tehát kormányossal együtt is eredményes repüléseket végezhesen a gép, egyetlen feltétele ennek az, hogy nagyobb megfelelő hajtóerőt kifejteni képes motora legyen. Egy ilyen 25—30 lóerős motor beszerzése az első célja ennek az egyesületnek. A második legközelebbi célja pedig az, hogy alkalmas garagét építsen a gép számára, ahol a most alkatrészeire szétszedett gép teljesen összeállítható lesz. A felhívást aláíró alapító tagok (Lippe Hermann gróf, Reeh György városi tanácsos, Hamerli József gyáros, Bors Lajos dr. orvos, Tichy Aladár iparos, Kóbor Aladár gyáros, Kálmán Jenő dr. ügyvéd, és Gruber Győző hirdető.) 5000 koronában szabták meg a szükséges alaptőkét. Ez az 5000 kor. 250 darab 20 koronás névértékű részjegyek kibocsátása útján lesz összehozandó. Szombaton kerültek csak az ívek a nyilvánosság elé és már is szinte nagy az eredmény. A haladás iránt fogékonysággal bíró közönség már is tekinthető számú részjegyet jegyzett, úgy hogy az egyesület megalakulása már most, a kezdet stádiumában is biztosítottnak látszik. Ha Faludy gépével felszáll, a felzárkózások jövedelmének, ha versenyen részt vesz és esetleg díjat nyer, a díjnak, egyszóval bármilyen, a gép révén szerzett jövedelemnek 20 százaléka a konzorciumot illeti és ez az összeg a befizetett részjegyek arányában fog felosztani a részjegytulajdonosok között.

— **Rendőri hír.** A ludszeszonnal megkezdődött egyszersmind a ludlopások szezonja is. Az éjszaka özv. Toth Lipótné Petőfi-utcai kereskedőnek 4 darab gömbölyűre hízlalt libáját vitte el egy mindaddig ismeretlen tolvaj. A rendőrség nyomozza a tettest.

— **A megszökött asszony.** Nem minden nap esete van N. J. nagykanizsai délviasuti segédkalauznak sem. Az eset a maga érdekességén kívül azt a nem is új igazságot demonstrálja, hogy a szerelmi házasságok sem megbízható kulcsai már manapság a földi boldogságnak. Alig egy éve, hogy a 25 esztendő fiatal kalauz megnősült, még pedig a szíve szerint mondott le a független legényéletéről. Ma pedig az a mozzanat állott be a házastársak életében, hogy a fiatal, alig egy esztendő menyecske megszökött az urától. De ez még csak megjárna, ha nem kellene azt is megtudnunk, hogy hová szökött. A férj ugyanis, kinek a kis szökevény melleleg 52

koronát kitevő készpénzét is magával vitte, ezt a jelentést tette a rendőrségen, hogy a menyecske a szeretőjéhez, egy volt kanizsai csendőrhöz szökött Budapestre. De a szerelmében oly nagyon csalódott férj nem is a hűlen asszonyt bánja, hanem sokkal inkább az 52 koronát, de még ennél is jobban, hogy ezt a szép pénzt mind a csendőr fogja elszívároznia. Ezért is kérte a rendőrséget, hogy köröztesse az asszonyt, és ha elfogták büntessék meg a lopásért.

— **Olcsó fürdő a diákoknak.** Csillag Jenő, a gőzfürdő agilis bérleje ajánlatot tett a helybeli középiskolák igazgatóinak, hogy hetenhétt kétszer, szerdán és szombaton délután 4 órától 7-ig a tanulók 10 krajcáros jegyekkel élvezhetik a jól berendezett fürdő összes kellemességeit. Tegnapelőtt nyílt meg a diákfürdő és mondhatjuk, még nézni is gyönyörűség volt a vígan lubickoló diáksereget, mely jókedvének hangos kitöréseivel az egész gőzfürdőt betöltötte.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzműfestő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssrező gyára Nagykanizsa, Kő csey-utca 19. Alapítási év 1892. — Bőr és bunda kabátok, szőrmeboák, karniattyuk, selyem-, bársony- és plüssruhák tisztítása céljából küldendők.

Pályázati hirdetmény.

A Néptakarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán segédtisztviselői állásra

pályázatot hirdet.

A pályázatban csakis oly fiatal emberek vehetnek részt, akik felső kereskedelmi iskolát végeztek, s a magyar- és német nyelvet tökéletesen bírják.

Előnyben részesülnek, kik már irodai gyakorlattal bírnak, vagy gyors- és gépirásban jártasak.

Kezdfizetés 800—1000 korona.

Pályázati határidő december 10.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Nagykanizsa, 1909. november 24.

Az igazgatóság.

Törvényszék.

§ Az apa és a fiuk harca. Épületes családi életbe engedett bepillantást egyik tegnapi törvényszéki főtárgyalás. Jómódu parasztgazda Gyenesdláson az öreg Major Ignác. Szép egyetértésben élt a 67 éves öregember feleségével és két meglelt férfi fiával, Jánossal és Ignáccal egészen ezeltől három esztendőig. De akkor az öreg egyszerre csak zsémbes lett, folyton inni járt a kocsmába, otthon mindenkiel elvakodott, úgy hogy mindnapos lett a verekedés Majorék házában. F. év január 19-én az öreg Major Ignác összeveszett hasonló nevű kisebbik fiával és a szócsata vége az lett, hogy mindkét fia és a felesége is az öregre rontottak és alaposan elpüfölték. Annyira megverték az öregot, hogy az helegig viselte arcán a kudarc nyomait. Feleségét is, meg mindkét fiát feljelentette az öreg Major, de a törvényszék csak a két fiu büntettségét látta belgazoltnak és Major Jánost 3 havi, ifj. Major Ignácot pedig 1 havi fogházbüntetésre ítélték, ekkorban öreg Major Igná-

cot a törvényszék felmentette. Az öreg Major, ki az eset óta családjától különváltan él, most egész sereg polgári pert indított családjaok tagjai ellen, hogy azokat házában elhagyására kényszerítsék és a vagyont neki adják át.

§ Aki a fináncot rágalmozza. Bálint József zaiaszabari gazda f. hó 16-án panasszal fordult a pénzügyminiszterhez, melynek mindjárt az első szavában így szedte le a keresztvizet két pénzügyőrrel, kik ellene valami szeszjövődéki kihágás miatt feljelentést tettek; »Nem nézik azok, vajjon jogost, vagy jogtalan követelnek el, ha zsebpénzre van szükségük és olyan jegyzőkönyvet vesznek fel, amilyen nekik tetszik.« Erre a szigorú kritikára pedig közvetlenül az indította a nagy fináncgyűlölet, hogy két pénzügyőr ellene nemrégiben feljelentést tett azon okból, hogy a szőlőtörköly között titokban veszenyét is párolt le és emiatt Bálintot a pénzügyi hatóság megbüntette. Bálint Józsefet, ki ellen két rendbelli hatóság elleni rágalmozás címén hivatalból megindították a kritika miatt az eljárást, a törvényszék tegnapi főtárgyalásán 20 korona lő és 20 korona mellék-büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Táviratok

és telefonjelentések.

Tisza István gróf Budapesten.

Budapest, november 26. Tisza István gróf, mint ezt a lapok előre jelezték, ma reggel Budapestre érkezett. Tisza István még nem kapott meghívást a kabinet-irodától, de kétségtelen, hogy kihallgatásra való meghívásáról már biztos értesítésre van. Mint jelentik, a király előbb Wekerle Sándor miniszterelnököt fogadja és azután következik Tiszára és Khuen Héderváryra a sor.

Budapest, november 26. A függetlenségi pártban biztosra veszik, hogy a király Juth Gyulát is megfogja hallgatni. A párt egyik vezető embere Tisza István kihallgatásáról ma így nyilatkozott:

— Nem lehet kétségbe vonni, hogy Tisza István gróf királyi kihallgatásának figyelemreméltó jelentősége van. Azt halljuk, hogy Tisza csak a mostani kormánnyal tudja elképzelni a kibontakozást, mert elvi ellensége a választójogi reformnak, mely irányban a függetlenségi párt programja ideális radikalizmust jelent. Mintán Tiszának csupán ez ellen van kifogása, e kérdésben pedig az uralkodónak az a kialakult álláspontja, hogy a reformot meg kell csinálni, azt hiszem: Tisza legfőbb érve a függetlenségi párt kormányra jutása ellen elesik és minden egyéb vonatkozó véleménye és tanácsa bennünket fog igazolni.

Halált jósolnak a monarchiának.

Bécs, november 26. Külpolitikai körökben nagy feltűnést kelt egy konstantinápolyi tudósítás, mely arról szól, hogy Csarikov konstantinápolyi orosz nagykövet egy orosz hírlapírót fogadott és előtte így nyilatkozott:

— Nem értem, mi indította külügyminiszterünket arra, hogy elismerje az annexiót, holott az el nem ismeréssel a nagy orosz birodalom tiltakozását juttatta volna kifejezésre. Oroszországnak azért még nem kellett volna háborút viselnie, sem Szerbiának vagy Montenegrónak. Miért fizetett Ausztria-Magyarország Törökországnak kárpótlást? Nyilván azért, mert érezte, hogy nem jár el lojálisan. A viszony az osztrák-magyar monarchia és Oroszország között engesztelhetetlen. A cár külföldi utazása is azt bizonyítja

hogy Ausztria-Magyarországot teljesen ignorálta.

A nagykövet ezzel végezte a szavalt.

— Be fog teljesedni Goresakov hercegnek a berlini kongresszuson elhangzott jóslata, hogy Ausztria-Magyarország Bosznia-Hercegovinában fogja sírját lelteni.

Justh Gyula állapota.

Budapest, november 25. Justh Gyula állapota gyorsan javul, azonban az ágyat még nem hagyhatja el. Ma délelőtt számos képviselő kereste fel lakását.

Tüntetés a lordok ellen.

London, november 26. Az angol költségvetési vita tudvalevőleg sok bonyodalomra ad okot, mert a költségvetést a lordok háza nem akarja elfogadni és az alsóház remélt felosztásával harcot izen a liberalizmusnak. Tegnap este mintegy hatezer főből álló tömeg véres tüntetést rendezett a felső ház ellen. A tömeg beverte a parlament ablakait és a lordokat kifűtyölte. A tüntetőket a rendőrség kardlapozva kergette szét, miközben többen megebesültek.

Nyilatkozik a panamázással vádolt vasutépítő.

Budapest, nov. 26. Nagy feltűnést keltett több lapnak az a ma megjelent híre, hogy az arad-kikindai vasut végrehajtó bizottsága a vasutépítésnél nagy visszaéléseknek jött nyomára és hogy a tegnapi zárt ülésen milliókra rugó csalásról beszéltek, melynek főhőse Pallós Árpád, a vasut építési vállalkozója, kit mint vasutépítő vállalkozót régóta mindenfelé ismernek az országban. Pallós ma délben nyilatkozatot adott ki ez ügyben és visszautasítja az ellene felhozott vádakot. — „Valótlan az, hogy a részvénytársaság általam károsodott volna, szól a nyilatkozat, — mert ezt már kizárja az a biztosíték, a vagyonom, melyet a részvénytársaságnak biztosítékul leköltöttem. Mellettem szól az a körülmény is, hogy a kormány az általam letett 300 ezer korona kauciót már kiadta a részvénytársaságnak.”

Letartóztatott liliomtipró földbirtokos.

Budapest, november 26. A Rákóczi-uton lévő Hattyu szállóba ma délelőtt egy elegáns megjelenésű uri ember érkezett egy 10 esztendő, feltűnő szépségű leánykával és az első emeleten két szobát bérelt. Bernáth Mihály vidéki földbirtokos nevét írta az idegen a bejelentő lapra. A portásnak gyanus volt a vendég és jelentést tett a rendőrséger. Detektívek mentek a jelentésre a szállóba és az idegent a kerületi kapitányságra kísérték. — Itt kiderült, hogy álnevet írt a bejelentőre mert Rózsa Kálmán a valódi neve a jómódu földbirtokosnak, aki a szállóba Morvai István mosóné kis leányával ment. A gonosz anya eladta leánykáját a földbirtokosnak, ki azzal perverz hajlamát akarta kielégíteni. A rendőrség úgy az anyát, mint a földbirtokost letartóztatta.

Megszökött fegyencek.

Nagyenyed, november 26. Az itteni orsz. fegyintézetből a napokban megszökött két fegyenc, Kadosa József és Neiger Ferenc rablógylilkosság miatt elítélt gonosztavók. A szökevények azóta állandó rettegésben tartják az egész Sármelléket, ahol több községet kirabolnak és sok pénzre tettek szert. Nagy vidék csendőrsége keresi a baramlákat, kikről azt hiszik, hogy Budapest felé vették útjukat.

Öngyilkos bankhivatalnok.

Budapest, november 26. Neumann Hugó banktisztviselő az éjjel megmérgezte magát s mire ma ráakadták már megvolt halva. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 778. — Osztrák hitelrészvény 669. — 4% magyar koronajáradék 92.45. Kereskedelmi bank részvény 3492. — Salgótarjáni kőszénbánya részvény 629. — Rimamurányi vasmű részvény 608.50. Adriai tengerhajózás részvény 437. — Hazai bank részv. 293. —

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 26.

Készáru-üzlet

Buza 5 fillérrel olcsóbb.

Hataridő-üzlet:

Buza 1910. április 13.98. Buza 1910. október 11.75. Rosta 1910. április 10.13. Zab 1910. április 7.55. Tengeri 1910. május 6.71. Repce 1910. augusztus 18.40.

Kis tőzsde Kazinczy-utca 5. szám alatt, más vállalkozás miatt azonnal is átadó. 3329

Répviseletet

előkelő cégektől bármily szakmában elvállal Bokor Manó bizományi irodája, TAPOLCA, Zala-m. — Telefon-szám 66. —

3334-3

Alma eladás.

Nagymennyiségű (körülbelül 1600 drb.) finom piros borizű alma 20 koronáért, 750 drb. 10 koronáért kapható, fagymentesen csomagolva. Láda ingyen. Bőr Kanell 100 kg. 40 korona. Megrendelhető utánvétellel, vagy az összeg 3343 beküldésével

Berger József
Graz, Hofgasse 4.

4463/1'09. tksz.

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nemesvidi takarékpénztár r. t. végrehajtónak Benze István galamboki lakos végrehajtást szenvedett elleni 105 korona tőke, ennek 1909 évi március hó 31-ik napjától járó 6% kamata, 6 K 20 f óvási, 1 K 35 f közlési, egyharmad százalék váltódíj, 42 K 40 f per, 21 K 95 f árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a galamboki 849 sz. tjkvben A + 1711/c hrszámú szőlő, kaszáló, pincével a Paphegyen 1248 korona becsörtékben 1909 évi december hó 15-ik napjának d. e. 11 órákor Galambok község házában Dr. Döri József felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbejöttével, megtartandó nyilvános bírói árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 15.én.

Gózon,

kir. törvényszéki bíró.

Sertésöléseket privátházaknál a legpontosabban és legszolidabb árban elfogadok. Kovács Lajos hentes és mészáros. Magyar-utca, Magyar Királylyal szemben. 3328-5

Rz Oluf több mint 2000 orvos által megbizhatóbbnak ajánlva.

OLLA Gummi
különlegesség
A tudomány mai állása szerint bizonyítottan jobb létező GUMMI OVSZER. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandát ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien II. 149. Praterstrasse No. 57.

Palkó Péter építő
Nagykanizsán, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítenek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

EGY LITER
legfinomabb
Háztartási rum
két korona.
Drogeria a „Vörös kereszt”
Nagykanizsán. 2674

Bassó József
kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.
Elvállal lovasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Mutatók, bál kimutatások és magán-
közlemények aorokint 50 fillér.

Eljegyzési és soketési értékek díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.—
Negyedévre	3.—
Félévre	6.—
Egész évre	12.—
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egész évre	18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hiriapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik napenkint este 6 órakor

szünetnapok kivételével.

A királyi kihallgatások.

Nagykanizsa, november 27.

Most mindenki nagy érdeklődéssel várja a jövő heti királyi kihallgatásokat. Folytak erősen már is az eszmecserék, vitatkozások, hogy mi történik, minő véleményekkel járulnak a kihallgatásra menő államférfiak a király elé. A koalíció vagy (amint új néven nevezik) kooperáció fennmaradásáért reszkető közvélemény persze teljesen bizonyosra veszi, hogy azok a bölcs államférfiak mást nem is ajánlhatnak a királynak, mint a jelenleg együttlevő, tehát kooperálódott politikai pártokkal való operálást. Ezt a kooperálódott pártokkal operáló újságok olyan bizonyossággal állítják, mint a halált. No hát természetes, hogy ennek okvetetlenül így is kell történnie. Mert az egyenesen elképzelhetetlen, hogy például okáért: Tisza Pista valami egyebet tudjon vagy merjen gondolni, mint ami egyenesen a kooperáció malmára hajtja a politikai alakulások vizeit. Azt a napvilágosságnál is világosabb elkerülhetetlenségnek látják, hogy aki a királynak valami okos, tehát eredményt ígérő tanácsot akar adni, semmiesetre sem

mondhat mást, mint hogy adja még a kooperációra vállalkozott politikusoknak azokat az engedményeket, amikkel azok a nemzet véleményének megkérdezése esetén az új választási küzdelem alkalmával a nemzet elé léphessenek, mint általuk elért nemzeti vívmányokkal.

Ez a csodálatos lélekbelátás azonban mindig kételkedéssel fogadható szellemi képesség még a legalaposabban gyakorlott politikai Cumberlandokkal, gondolatolvasókkal szemben is. Különösen pedig nagy kételkedéssel fogadható most, amikor talán a lehető legbonyolultabb helyzetet az teremtené meg, ha a politikai irány és felfogás tekintetében már egymással ugyis szembe helyezkedett pártok között kifejlődött élesebb ellentéteket a politikai hatalom előnyének akár egyik, akár másik részre való odanyújtásával még inkább kiélesítenék s ezzel a választások során bekövetkező küzdelem arányosságát egyenesen már előre elbillentenék. A királyi kihallgatások során tehát nem akadhat egyetlen okos, bölcs államférfi, aki a kormányhatalomnak akár egyik, akár másik részre való odanyújtását ajánlhatná a királynak.

Hogy mit mond majd Tisza Pista, mit mond Khuen Héderváry Károly: azt senki sem tudhatja; még talán most ők maguk sem tudják; mert hisz azt sem tudhatják, hogy a király voltaképpen mire nézve óhajtja meghallgatni véleményüket. De ha úgy kombinálunk, hogy a bonyolult válságból való tiszta, megbízható kibontakozás érdekében követendő eljárásra nézve kér tőlük véleményt a király: akkor teljes tárgyilagossággal ők sem, még Justh Gyula sem ajánlhatnak mást, mint: egy teljesen párton kívül álló, de kifogástalanul tiszta magyar-érzésű államférfiakból alakítandó kormánnyal a politikai pártok egyetértő hozzájárulása úján biztosítani, kell, hogy a szükséges kormányzati ügyek fennakadás nélkül és gyorsan elintéződjenek és így az ország törvényen kívüli (ex-lex) állapotba ne jusson; azután pedig az országgyűlés bezártával új képviselőválasztások tüzessenek ki.

Ebbe a választói küzdelembe vigye bele mindegyik politikai párt a maga elveit, a maga programja erejét, és ezekkel győzőn vagy bukják a nemzet ítélőszéke előtt. Ennek a választási küzdelemnek és ered-

Idegenben.

Írta: Lukács József.

Hívős volt már a Rivierán. Ugy halottak napja táján ott is fordul az idő. Párás ködök jönnek a tenger felől s azok mindent megfílnak. Még még a napot is, melynek sugaraik küzködve is csak bágyadtan tudtak áttörni azon a sűrű fehérségen. S ebben a sápadt reggeli fényben sietett a vonat a mortekarló állomás méhébe. Itt megállt. Sokan szállnak ki belőle. Fáradtan, álmosan, mint ahogy az éjjeli ut után szokás. Hiába itt az élet minden komfortja. Az a folytonos dűbörgés, rázás még sem az éjjeli kényelméhez tartozik. — Néhány perc mindössze, míg kikerül az állomásról az utas. S azután előtte egy park s egy út. S mindez egy hegy tetején, melyen a tőkék tengere tűnik szembe.

Két nő is érkezik a vonattal. Tétova néznek szét, mintha valamit keresnének. Ez nem különös. Itt mindenki keres valamit. vagy élet, vagy holtat. De keres. S ha nem embert keres, úgy nagy természetű vágyukat, vagy azokhoz a kielégítést. Odon krónika ez itt, mióta oda fenn a golyó kering a szépséges sorskezek pályáján.

Az egyik már az előre haladt kor nyűgöbe került. Homlokán ráncot szántott az élet. Örömeivel, bánatával, — ki tudná megmondani? Most még fáradtabb s törőtebb. Azonban erőlteti magára az erőt, a nyugalmat.

A másik egy eleven tavasz. Kacagó szem, életfriss sziv, virágzó arc, a melybe azonban némi melankólikus fájdalmas vonás is vegyül.

Egyszerű történet a miért idejöttek. Egy nap eltűnt mellőlük a fiatal ember, ki a leány-
nak már mindene volt. Eljött kincsét keresni.

Gondolom jövőt akart teremteni annak, ki szeretett. De nem sikerült terve. S mert fájalmát másképpen nem bírta elaltatni, elaltatta önmagát is azzal együtt ö-ökre.

Érte jött most az anya és leány. Érté, hogy visszavágyék. Éve. Ők nem tudják, hogy az már nem él és nem érez többé. Jó néhány napja, hogy levelet kaptak tőle. S abban oly szomorúan írt, mint akinek nincs a kiadó halálán kívül semmiben reménye.

Eljöttek megmenteni, hogy megtanítsák élni s remélni egy életben, melyben a lélekről elsimul az aggodalom minden ránc. A szállodába mentek, honnan azt a bus levelet írta, mely utolsó hangja volt életében. Mentek. Hegyre emelkedő úton, téglás kövezeten tartottak magas palotaszorok között a hotelnek. Alig éltek itt meg az emberek. Akivel utközben találkoztak, azon meglátszott, hogy másnak kezébe nem azért él, hogy önmagának szolgáljon. Azután komor paloták, melyek falain belül az élet exor tragédiája nyert befejezést. Már a külsejük is oly különös. Mutatják, hogy nem ritkán nagy események folynak le bennük. Ezer vihar hullámszik azokban a lelkeken át. Ki tudná azt mind leírni? Meunyi történet, melyek szőlő különféle érzelmek. Kinél a kinosvágy, kinél más valami, a mi elfoglalja egész életét. Innen mennek sokan oda, hol az elfáradt test megpihen s a kimerült lélek meg-megnyugszik az emberi hit szerint.

Nemsokára elérik a szállást. Azt, amelyikből az az utolsó levél kelt. Vén portás őriz a bejáratot. Mult évtizedek rokkant maradványa. Megvándult már rajta minden, az arc, a haj, a szem, csak a nyelv maradt fiatal. Pörög, mint az orsó s szigálatkészségtől áradozik.

Sablonosan válaszol a leány kérdésére. Csak mikor azt a fiatal embert kérdezik tőle, akkor akad meg kisse nyelve s emlékezete, mint mondja, mert nem tudja a sok közül, melyikről kell adnia felvilágosítást. Végül azt felli: — elutazott az is, mint a többi.

Szakadó árként ujul meg most a leány ajkán a kérdés. Egy új világ forrong már lelkében, a gyanu világa, mire romba dől egész belseje, az érzése a gondolkodása s csak az izgatottság és közeli kétségbeesés beszél már belőle, hol szóban, hol könyben.

A sziv fájalmáinak láttára megolvad az öreg janitor hivatalos merevsége, s elmondja a valót. El mindent, úgy, a hogy történt. Hisz emlékszik még mindenre élénken. S azután a pénz internacionális emlékezeterősítő. Csak egyre nem emlékszik, hogy a temetőben melyik sírba tették. Azt nem tudja, mert odakünn minden sír egyforma. Egyforma, szomorú és jeltelen. Az ő hoteljükből azóta nem történt ily eset, de a többiekben nem lehetetlen s történt is. Ki tudja hány ily lélekben szünt itt meg azóta az egyensúly. S ezt mind oda temetik abba a kifalazott hegyoldalba. Sorba egymás mellé. Csek egy kis oszlopot vernek oda, hol ily sír őriz egy-egy holtat. Ezzel jelzik, hogy az a hely elfoglalt. Azontul semmi emlék, csak szomorú üresség, behorpadt gödrök.

Idejön az anya és leány. Bágyadtan, leverten, mint kit egy élet csapása sújtott. Hangja alig hallatszott, a leány fájalma átragadt az anyára is. — A mint oda érték, súlydét körülfűttük minden. Ugy érzik mindkettő, a lélek kiesett belőle s egy nagy kö van most benne. S most az működik a lélek helyett. Tisztán, világosan, e fájdalmon kívül minden érzés nélkül.

ményének tisztasága, megbízhatósága igazán kétségtelen lesz, mert egyik pártot sem gyanúsíthatja meg senki azzal, hogy hatalmi eszközökkel dolgozott.

A függetlenség, negyvennyolcas párt a maga tiszta, nemzeti programjával bizonyára nyugodtan megy bele az így lefolytatandó választási küzdelembe.

Szülőj tanfolyam Nagykanizsán.

Mentsük meg a népet!

— Saját tudósítottól. —

Most, hogy a legutóbbi városi közgyűlés ezer korona segélyt szavazott meg a Kézimunkára nevelő Országos Egyesületnek a célból, hogy miként ezt megajánlotta, itt Nagykanizsán a tanítók részére u. n. szülőj-tanfolyamot tartson, de még inkább a küszöbön álló tölnek az a szomorú kilátása, hogy a pauperizmus, a népszegénység az eddigénél is ijesztőbb mörveket fog ölteni, bár még csak június hónapban fog a tanfolyam megnyitni: nem minden aktuálitás nélküli a szülőj munkának nemzetgazdagító nagy jelentőségét már most ismertetni.

Tudjuk, hogy az idén némely vidéken a buza megint gyengén adott. A gazda még csak tűrhetően jött ki, de az arató-rész bizony nagyon keveset juttatott a munkásra, kinek magának földje nincs. Ebben a helyzetben nagyon megnyugtató gondolat, hogy van mód rá, melylyel a mező munkás télen is szép keresményre tehet szert. S mivel adhatnók meg jobban ezt a módot a gazdasági házi iparral, mely a szülőj munkák legnagyobb részét képezi. Már maig is körülbelül 100 000 azoknak száma, kik Magyarországon házi-iparral foglalkoznak, vagyis nyírfaszeprűt kötnek, gyékényt fonnak, talicskát, kaszákapa nyelet faragnak, szóval odahaza kis tudománytal, de nagy igyekezettel és szorgalommal napról-napra az élelmiszert megszerzik. Hogy a mezőgazdasági háziipar nem afféle eszopp-csopp dollog, kitűnik abból, hogy Dorozsmán gyékényfonók szövetségében 300,000 korona volt a

S most előtűnik a találkozó hely. A temető mert most itt lesz a vizitálás, a találkozás helye. De hol? Itt igazán nincs különbség. — Szomorú jelenség és semmi más. Talán itt senki sem keres holtat. Csak ők ketten, az anya és leánya. Mert ők tényleg keresnek. Minden dombnál megállnak s szótlanul mennek tovább. Nem mondják, csak érzik, hogy nem ez az. De melyik az igazi? Sorokon mennek át s még sem találják meg. Az őr maga sem tudja. Ő nem gondol vele, kit temetnek. Embert, — egy-két életunt embert. Ő csak ennyit tud s azon kívül néma minden kérdésre.

S azok tovább keresnek, tovább találgatnak. Szeretnének minden sírba betekinteni. Ugy talán ráismernének az igazira. Vagy talán így sem. Mert a feloszlás fullajtárja mindenkihez elérkezik a sírban. S hova ex beköszöntött, ott a vonás minden különbsége megszűnik. S nem marad más, mint a foszló tömeg.

Már az est közeleg. Szürke, ködös, ősz este. Ködlepel ereszkedik le a földre s bevon mindent, nagylva kísértetiesen. S azután hallik, a mint a külső, félhomályos lombokon átizzan a szellő. Ha kan, egészen halkán surra rajtuk át, mire azok megremegnek és síró hang kel a fonnyadó levelek között.

S azok ketten tovább járják a sírok közt a keskeny ösvényeket. Lelkük csak nem tért rendbe. Nem még akkor sem, mikor az idő már a késő éjszakába nyúlt. A meggyült képzelem ezerszer találkozott, míg végre a kimerültség nehezített rájuk. S ez alatt összeestek. Össze, egy síron. S talán éppen ez volt, melyet aanyira kerestek.

forgalom. Pedig még itthon csak a kezdet kezdetén vagyunk. Hiszen például Svajoban a kopár óriás hegyek országában, a hol nem terem buza egy szem se, a nép mégis igen jól él. Jólétét köszönheti a téli iparüzésnek. Az a sok úri gyerek, a ki karácsony tájt babát, lovat, kocsit és más efféle játékszer kap a fenyőgalyas karácsonyfa alatt — azt a svájci háziiparosok eszkábálták össze.

A népjólétnek szinte ideális fokát érték el ott a háziiparral. Mert hisz ennek rengeteg előnye van. Egyik előnye az, hogy nem kell hozzá tőke, ellehet kezdeni pénz nélkül. A másik, hogy a földmívelésügyi minisztérium küld akármely faluba tanítómestert, a hol a munkásság sorakozik, hogy ő télen valamely háziipart akar elsajátítani. A harmadik nagy előnye pedig az, hogy majdnem minden vidéken a természet jóformán ingyen nyújtja a háziiparnak való nyers anyagot. Okos ember természetesen a háziiparnak azt a fajtáját választja, amelynek nyers anyaga a keze ügyében van. A hol erdő van, ott a fafaragás háziiparának kell természetesen elterjednie. Vizöntötte területeken a nád, gyékény, sásos ipara fog virágozni. A hol szalmát kaphatunk, vagy kukorica csuhat, ott ezeket fogjuk feldolgozni. A fő az, hogy amit dolgozunk, azért pénzt ne adjunk.

Nem lehet eléggé hangsúlyoznunk, hogy a városnak ajánlatot tevő egyesület minő apostoli missióra vállalkozott, midőn igazán csak a népjólét megteremtésére irányuló nemzeti buzgólkodását megkezdte. — *Gattenberg Pál* az egyesület igazgatója pedig, ki maga jön majd ide a nyár elején, a tanfolyam megtartására, az egész Dnnáutulon Nagykanizsát és vidékét téríti annak a pontnak, mely táu legjobban rá van szorulva arra, hogy a nép itt megelőbb téli kenyérkeresést folytasson.

Bár a június hó 1-től július 10-ig tartandó tanfolyamon mindenki részt vehet, főleg a vidék tanítóinak figyelmét hívjuk fel arra, mert azok lesznek majd hivatva a népet a nyomorától megváltó közügyességre megtanítani. S aki közülük csak egy olyan nyomorult munkáscsaládot látott, mely heteken át nem ehet egy kanál meleg ételt s vajjon ki nem lát ilyet mindennap, az kapva kap az alkalmon, hogy a nyomorított kézimunkákat elsajátíthassa.

El nem mondott beszéd.

A színházügy a képviselőtestületben.

A következő beszédet — melyre erősen készült, — valaki a legutóbbi városi közgyűlésen, a jövő évi költségvetés — tárgyalásakor nem mondta el. Ennek a közgyűlésnek nem ez volt az egyetlen el nem mondott beszéde.

Tekintetes képviselőtestület!

A külső utcák sarát, a koldusokat és a legelőket már letárgyalták, de tekintetes képviselőtestület az ember nem csupán sárból, koldulásból és legelőről él, hanem a művészet igéjével is. *(Élénk helyeslés a kiskanizsaiak részéről.)*

A költségvetésben nyomát találok a város ama bőkezűségének, hogy ezentul nem kettő, hanem négyezer koronával növeli a színházalapot. Ez az elhatározás nem erős kulturérzékről tanuskodik, de én ezt a tételt még sem szavazom meg *(zajos „oh” kiáltások)*, nem tisztelt uraim, mert én már azt is kezdem kétségbe vonni, hogy ez az alap egyáltalában létezik-e, nem csupán szép legenda, színes mese-e, nem-e csak a mi művészlemben való hivatkozásunk egy üres Humbertné ládája? Micsoda jel garautálja nekünk annak az alapnak a létezését? Hihető-e, hogy ha a

városnak van egy másfél-száz ezer koronás alapja, — arról emberemlékezett óta szó nem esett a városi közgyűlésen. *(Egy üde hang: A bizottság foglalkozik vele.)*

Tréfán kívül: tudom én is, hogy ez az alap megvan, létezik. Tudom, hogy ma már száz ezer koronát jóval meghaladó összegre rug. Tudom azt is hogyha a városi hozzájárulást tökéltjük, az alap eléri a 150 ezer koronát. Tudom továbbá, hogy jövőre már nem jöhet szintársulat Nagykanizsára, mert nincs hol játszania, ugyanis a rendőrfőkapitány az arénában való játszásra többé nem ad engedélyt. Tudom végül, hogy a színház-építő bizottságban időtlen idők óta tervek vajudnak, hogy gyűjtés után, vagy állami hozzájárulással hogy lehetne az alapot 250 ezer koronára növelni. *(Egy üde hang: Már készül a memorandum.)*

De, tek. képviselőtestület, éppen mert mindezt tudom, elfog a csodálat, hogy e városi közgyűlésnek még nem volt módjában, hogy erről az alapról közelebből tárgyaljon, pedig kétségtelen, hogy ennek az időszerűsége és szüksége már rég elérkezett. A színházügyi bizottság mereven kimondta, hogy a Kölcsey-utcai arénában többé nem lehet játszani, inkább egy-két-kilenc évlg ne jöjjenek színészek Nagykanizsára. Hihízem, hogy a bizottság tisztelt tagjai a színház hiánya nem érintenék érzékenyebben, mert ők már is torkig lehetnek a színész ügyekkel, de mit szólna ehhez a megdöbbenő elmaradásunkhoz Európa és főképpen kiskanizsai polgártársaink? *(Hegedüs László: Nem tűrjük!)* Ugy e nem tűrjük? Bizony nem, mert e város közéletének Szaharájában egyedül a néhány hónapos színházi óázis, mely művészetet jelent és ha ettől is megfosztanak bennünket, akkor már igazán, igazán... nem is tudom, hogy mit mondjak hamarjában.

A színházépítés tehát sürgős égetően, első sorban pedig azért, mert telik. Ha színházat építünk, máris fölös pénzünk van, ha pedig közház építését határozzuk el, módunkban van, hogy a még hiányzó aprópénzt a város megterhelése nélkül előteremtjük. Itt az ideje, hogy megállapítsuk: mit akarunk? Közházat, vagy arénát és én mindaddig egy krajcárt nem szavazok meg a színházalap részére, míg a bizottság ezt a kérdést élénk nem terjeszti, vagy míg e kérdést mi magunk a hajánál fogva ide nem ráncigáljuk. *(Nagy megbotránkozás a színház bizottság tagjai közt.)* Kérem, ne izgassák magukat az urak, be kell látnunk, hogy ez itt az első teendő és minden egyéb, a mit bárki e közgyűlési határozat meghozatala nélkül tesz, magán-szorgalmu kísérletezésnek, idővesztésnek minősül és emellett könnyen kikerülhető és felesleges felelősséget hárít a bizottságra.

Igen, kérdezzenek meg bennünket: mit akarunk építtetni. Ha arénát, akkor az építést a tavasszal már meg is lehet kezdeni; ha pedig közházat, egyedül a képviselőtestület tudja megjelölni a hiányzó összeg megszerzésének kívánatos és helyes módjait.

Érzem a kérdéssel tisztába kell jönni és tisztába akarunk jönni, mert monopollum a gyufa, a dohány, a só, privilegium a fenéki hídvámszedés, de a mi színházügyünk nem csak egy bizottság magánügye, hanem első sorban bennünket érdeklő közügy. Mi pedig nem a pénz négy százalékos kamatait, hanem azt a színházat akarjuk már egyszer látni. *(Percekig tartó zajos éljenzés, dörgő taps, a szónokot számosan üdvözlők és Széchenyi István gróf a keretből barátságosan integet.)*

A zalamegyei függetlenségi párt közgyűlése.

Egységes és lelkes állásfoglalás.

Beszámolás a népgyűlésekről.

A párt bucsuzik Batthyány Pál gróftól.

— Kiküldött munkatársunk telefonjelentése. —

A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt *Bosnyák Géza* megyei pártelnök elnöklésével leghatározottabban lelkes hangulat mellett ma délután 11 órakor Zalaegerszegen népes közgyűlést tartott, melyen a vármegye minden részéből jelentek meg a függetlenségi eszmék hívei. *Eitner Zsigmond*, *Filipich Lajos*, *Dobrovics Mláu* és *Markos Gyula* függetlenségi párti orsz. képviselők is ott voltak, *Batthyány József* gróf országgyűlési képviselő pedig levélben jelentette be, hogy beteg és emiatt nem jelenhetett meg.

Bosnyák Géza elnök megnyitván a közgyűlést, bejelentette *Batthyány Pál* grófnak a főispáni székből való távozását. Beszéde végén indítványozza, hogy küldöttséget menesszenek *Batthyány Pál* grófért.

Eitner Zsigmond orsz. képviselő azt indítványozza, hogy *Batthyány Pál* gróftól a párt vezérévé és díszelnökévé válassza a közgyűlés. (*Zajos éljenzés.*)

Küldöttség ment a főispánhoz, kit, midőn a terembe lépett, percekig ünnepelt a közgyűlés sokadalma.

A távozó főispánt *Bosnyák Géza* megkapóan lelkes és megható beszéddel üdvözölte és nagyon hatásosan aposztrofálta *Batthyány* grófnak azon tényét, hogy távozott a főispáni székből akkor, midőn elvel és a hatalom között kellett választania. Nagyhatású beszéde végén arra kéri a gróftól, hogy maradjon továbbra is vezére és támasza a pártnak.

Batthyány Pál gróf meghatva és hálásan köszönte meg a kitüntetést és kijelentette, hogy tovább is az marad, aki eddig volt; ha nem lehet vezető, teszi azt mint közkatona. (*Zajos éljenzés és hosszantartó taps.*)

Ezután a tárgysorozat pontjaira tértek át.

Első pont: A megyei párt állásfoglalása a pártszakadás után.

Eitner Zsigmond orsz. képviselő rendkívül érdekes részletekkel mondja el a pártszakadás történetét, kezdve a koalíció megalakulásával és a makói beszámolón és Nagy Emilék ebédjén át a mai napig. Élénken jellemzi a pártban folyó aknamunkákat és azt a kétszínű szerepet, amelyet *Kossuth Ferenc* betöltött, főfelé megegyezvén a leszerelésre nézve, lefelé pedig további kintartásra buzdítva a pártot.

Eitner Zsigmond rendkívül érdekes beszéde végén a következő indítványt terjesztette elő.

Mondja ki a zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt, hogy sajnálja az országos pártban bekövetkezett szakadást, azt, hogy az elvfelelők kilépésükkel a pártot megbontották. A zalamegyei függetlenségi párt helyesléssel tudomásul veszi a zalamegyei országgyűlési képviselők állásfoglalását, azt, hogy elveikért törhetetlenül kitartanak és követik a pártot, mely megmaradt elvei mellett *Juszt Gyula* vezérletével. (*Zajos éljenzés.*)

A közgyűlés az indítványt határozottan lelkesedéssel elfogadta.

Az annak bejelentése következett ezután, hogy *dr. Thassy Gábor*, a párt elnöke tisztességéről lemondott. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul a lemondást és a lemondó elnöknek a működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, helyébe pedig *Szentmihályi Dezsőt* és *Nagy Lászlót* választották elnökökké.

A tárgysorozat többi pontja szerint *ifj. Cukelter Lajos* párttitkár ezután a párt Zalamegyében lefolyt népgyűléseiről szóló jelentést terjesztette be. A jelentés meghallgatása után percekig tapsolta, éljenzte a közgyűlés *Bosnyák Géza* elnököt, a ki nek jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a népgyűlések tartása körül álló óriási tevékenységéért. Szentügy jegyzőkönyvi köszönetben részesítették a zalamegyei függetlenségi országgyűlési képviselőket és *ifj. Cukelter Lajos* párttitkárt.

A közgyűlést írásban üdvözölték atapolcai, letenyei és novai függetlenségi körök. A közgyűlés *Batthyány Pál* gróf és *Bosnyák Géza* pártelnök elnökével a legteljesebb hangulatban ért véget.

A rendkívül érdekes mozzanatokban gazdag közgyűlés lefolyásáról hétfőn részletes tudósítást közlünk.

TRAPPISTA
GRANDE LIKÖR

TRAPPISTA
CACAO LIKÖR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:
SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

Hírek.

Szervusz nagyságos ur!

*

Minden jel arra vall, hogy nemsokára megszorodik Magyarországon a pertuzó emberek száma. Választások közelednek. Jaj, milyen szép is a képviselőválasztás Magyarországon. Amikor megnyilatkozik a nép fölséges akarata, amikor a nemzet beleszól a maga ügyeinek intézésébe, amikor választásra készül.

Azt írja egy Csehországba szakadt barátunk, hogy ott is nagyon készülnek arra, hogy Magyarország választani fog. Az üveggyárak ontják a borosüvegeket és a boriváshoz való palackokat, a szövőgépek és a festőgyárak készítik a nemzeti színű lobogókhoz való piros-fehér-zöld vásznat, másutt talán a gombgyárak és pertilgyárak bővítik ki üzemüket, mert ah, közel az idő, amikor paszromáttal gömbölyük be havelokunkat.

Választás lesz... Behunyjuk a szemünk és előre gondolunk egy-két hónapra. Ah, mi-

lyen szép idő is lesz az. Részeg emberek artikulálatlan hangon kortesverseket énekelnek éjjelenként az ablakok alatt, kipirult arcu, fiatal diákok tüdőgyuladást kapnak, amíg rekedtre sikoltják magukat valamelyik nagyságos jelölt nevének éltetésében. Egy jó kortes becévátlan arcára több csók csattan, mint ahányszor a legcsókosabb természetű szép asszonyt megcsókolja a házibaráta s a korteszabekben úgy csörög majd az ezüstforint, hogy a legelvhűbb hazafi is megtanorodik a zajától!

Olyan lesz az ország, mint egy nagy piszkosvízű, háborgó tenger, a melynek habjal kortes-zászlókat, piros meg zöld színű tollakat csapkodnak ide-oda.

Választás lesz, még nem nyílik ki a réten az ibolya, már éjente nyílik sok ezer torok s új atyál lesznek a honnak. Oh mennyi szép ígéretet hallunk majd addig, hány fogadalom hangzik el az Isten szabad ege alatt s mi szegény dolgozó emberek hány perit leszünk uolagtalan nagyságos urakkal.

És elvégre ez az egyetlen, ami pozitív. Az ígéret elhangzik, a fogadalmat elfeledik, az ajándékba kapott korteszászlót megcsúfítja a szél, az eső, de a pertu az marad. És a szegény választónak ugysem marad egyebe, mint az, hogy a képviselőjének öt évig oda kiálthatja:

Szervusz nagyságos ur!

— **Pénzügyi kinevezés.** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök *Katona Gyula* zalamihályfai és *Lippich József* muraszombati lakókat ideiglenes minőségű segélydíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez és pedig előbbit a zalaegerszegi, utóbbit pedig az alsólendvai főszolgabíró mellé való beosztás mellett, a járási számvevői teendőik ellátása körüli segédkezéssel való megbízatással.

— **A főispán távozás.** *Batthyány Pál* gróf, Zalavármegye távozó főispánja még csak néhány napig marad hivatalában. December hó 6-án vagy 8-án távozik Zalaegerszegről és családjával együtt zalacsányi birtokára költözködik.

— **Néppárti osztozkodás.** Több ízben megemlékeztünk mi is azokról a nagyrészt önkényes kombinációkról, melyek a zalamegyei főispáni szék betöltése kérdésében felmerültek. E kombinációkban azonban mindig a néppárti törekvések előtérbe nyomulása szerepelt. Így némely körökben *Farkas Józsefnek*, a zalaegerszegi választókerület néppárti országgyűlési képviselőjének nevét emlegették mint komoly aspiránsát a főispáni állásra. Ezzel a kombinációval szemben most nagyon komoly helyről azt az értesülést vettük, hogy *Farkas József* nem lesz főispán, hanem állítólag a király a főrendiház tagjává fogja őt kinevezni. Hogy ebből mi igaz, azt persze mi sem tudjuk, bizonyos csak annyi, hogy a néppárt erősen osztozkodik.

— **Tanfelügyelői értekezlet.** *Dr. Rázsicska Kálmán* kir. tanácsos tanfelügyelő, a ma reggel vonattal Nagykanizsára jött és az áll. el. iskolák körzetének igazgatóival igen fontos ügyekben tartott beható értekezletet. Megtárgyalta a vallás és közoktatásügyi miniszternek 78395. sz. rendeletét, mely a tanköteles gyermekek erkölcsi érzületének az iskola nevelő hatása által való fejlesztését célozza. Az országos iparoktatási főigazgató megkereséséhez képest megtárgyalta a kir. tanfelügyelő az igazgatókkal egy leány iparostanoncskola felállításának körülményeit.

A kivétel módosítást felől teendő javaslattal Pordas Antal igazgatót, egyben Ipariskolai igazgatót bízták meg. Tízetesen foglalkozott az értekezlet magyar analábéta tanfolyamnak Nagykanizsán való szervezésével s az összes közigazgatási igazgatóknak adott irányítása után a szervezés haladéktalanul megkezdődik. Egyik fontos megállapodása volt az értekezletnek miniszter ur felkérésére oly célból, hogy nagyobb központokon, általában pedig városokban az iskolai beiratások ne a tanév elején, hanem már a megelőző tanév végén tartassanak; mely eljárás által a pontos beiskolázás lényegesen előmozdítottatnék.

— Tanácsülés. Tegnap délután rendes heti tanácsülés volt a városházán, melyen a folyó kisebb ügyek elintézésén kívül azt határozták, hogy a legutóbbi városi közgyűlés határozatának megfelelően azokat a városházi boltbérletet, kik a béremelésre nézve a közgyűlést megelőzőleg határozottan nem nyilatkoztak, írásban felszólítják, hogy elfogadó nyilatkozatukat 5 nap alatt terjesszék be, — különben a felmondást rájuk nézve is hatályosnak tekintik.

— A polgármester Batthyány Strattmann hercegnél. Vecsey Zsigmond polgármester a ma reggeli vonattal Kőrmendre utazott, hogy Batthyány-Strattmann Ödön herceggel több ingatlan vásárlás ügyében értekezzen.

— Legelő és erdőbizottsági ülés. A város legelő és erdőügyi bizottsága holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor bizottsági ülést tart, melynek tárgya azoknak a bizottsági tagoknak kiküldése lesz, kik a város jövő havi faárverésénél a helyszínén jelen lesznek.

— Kirabolt gőztéglagyár. Barcsi tudósítónk jelenti, — hogy az ottani Werkmann és Felber-féle gőztéglagyárat tegnapelőtt éjjel kirabolták. — A betörést csak reggel vették észre, amire a tulajdonosok jelentést tettek a barcsi csendőrségnél. A csendőrség megállapította, hogy a betörő a gyár gépházának ajtaját fölfeszítette s a gépházban időhalmozott nagyértékű gépszifát elvitte. Horváth Károly barcsi csendőrszervező azonnal megindította a nyomozást s hosszas hajsza után sikerült a tettest Viola Károly sziliasbalhási csavargó csalmadia személyében Kistarnócan elfogni. A vállalatnál a betörő beismert vallomást tett. Az elrabolt holminak egy részét a csendőrség nála megtalálta, azonban hasznavehetetlen állapotban. Míg a lopott holmi másik részét Viola a kistarnócai erdőben elásta. A téglagyár a szifák ellopása következtében kénytelen üzemét rövid időre beszüntetni. — Kára hozzávetőlegesen 1000 korona. A betörőt a barcsi csendőrség a szilvavári járásbíró-ságához kísérte, onnét pedig a legközelebbi napokban a kaposvári ügyészregi fogházba szállítják át.

— Védekezés a drágaság ellen. Kaposvár az ország legszomorubb városainak egyike. Nyomorult lakások, házber-uzsora, nyomorult élelmezés, élelmiszer-sora, ezek a helyzet szignatárjai. Pedig, hogy ez másképp is lehetne, annak tanubizonyossága az, amit nekünk Nagy-

váradról irnak a következőkben: „Amennyi kételkedés és kicsinylő mosoly fogadta annak idején a jóléti bizottságot, lassankint ugyanannyi elismerés és őszinte méltánylás fogja övezni. A bizottság komoly ambícióval föladata magaslatára emelkedve, aránylag rövid idő alatt is szép eredményeket ért el. Megindította és átvitte a köztudatba a drágaság elleni védekezés szükségét és fokról-fokra, lépésről-lépésre elősegíti annak sikerét is. Igazolják ezt: a hatósági mérszártsék eredményes működése, a piac szigorú ellenőrzése, a lakásvizonyok tanulmányozása és a legközelebbi föladatok: a tejüzemek megszüntetése, a kegygyár tanulmányozása, munkáslakások építése, melegedő szobák állítása és lakber-szabályzat életbeléptetése, amelyek megvalósítását mind magáévá tette a bizottság. Ime a nagyvárad programja! Biz ezekből nálunk is elképzel egy-kettő.

— Városok középponti irodája. A magyar városok országos kongresszusa nevében Bárczy István budapesti polgármester tegnap értesítette Nagykanizsa városát, hogy a városok kongresszusa a december hó 9-én tartandó kongresszusban, illetve a szünetségben résztvevő városok számára középponti irodát létesített, amely a városok egyes ügyeiben a minisztériumot vagy a közigazgatásügyi bíróságot informálja és az elintézés alatt levő ügyekről a városokat tájékoztatja. Az intézmény a városok szükségletei sorában igazán hézagpótló alkotás, amelynek áldásos hatása hamarosan érezhető lesz.

— Házasságot kötöttek a héten Nagykanizsán. Sammer Ede, fuvaros — Kluger Herminával. Huszár Gyula fodrász (Miháldon) — Zágrádics Katalinnal. Weholschitz Antal gép-lakatos — Pocsina Erzsébettel. Böhm Ignác, posta és távirtdala s. ellenőr — Pfeiffer Mariával. Sipos Ferenc, földműves — Veszter Máriával. Parragi János, vasúti őr (Lógrád) — Parragi Rozáliával. Tuboly István, kőműves — Vass Juliannával. Farkas István, kereskedő (Kaposvár) — Tiszai Terézszel. Godinek Ferenc, kőműves — Gudlin Terézszel. Barza Sándor, vasúti — Székedi Annával és Kuerr Ferenc ércnyomó — Sinkóczi Annával.

MELYIK JOBB?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a

SCOTT-féle Emulsió.

Jobb, mert könnyen emészthető és ennél fogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

Jobb azért is

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelmeztetni!

mert szívesen veszik be azok, a kik a csukamájolaját undorító íz miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfokú leteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg a

A SCOTT-féle Emulsió

készítésére: mert csak ez a leg-táplálóbb a világon,

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

— Junga Sebő bűnügye. Néhány reggeli lap ma azt írja, hogy Junga Sebő honvéd-századosnak, a kassai pokolgép-merénylőnek bűnügyében szenzációs fordulat állott be. — Junga ugyanis az utóbbi napokban állítólag megváltoztatta eddigi magatartását és régi védekezési módora helyett hétfőn részletes beismerő vallomást tett. A közlemény szerint Junga az első kihallgatása alkalmával beszámithatatlansággal védekezett; ezt igazolták a százados megfigyelésével megbízott ezred-orvosok is, akiknek jelentése szerint Junga a rendkívül ideges ember és némely cselkedeteiben beszámithatatlan, neureszténiaja előrehaladott állapotban van és többször ideggör-csök lepik meg. A vizsgálóbizottság azonban időközben az előnyomozati iratok áttanulmányozása után több olyan adatot talált, amelyekből Junga és Mátyássy Zoltán között folyt amerikai párbajra lehetett következtetni, miért is szükségessé vált Junga Sebő újabb kihallgatása. A vizsgáló bizottság erre hétfőn újabb jelentést a honvéd helyőrségi kórház Gyári-uti épületében és kihallgatta Junga Sebőt, akivel közölték az újabb motívumokat. Junga kezdetben megmaradt eredeti vallomása mellett, utóbb azonban három óra ke-resztül kronologikus sorrendben elmondotta a pokolgép-merénylő egész történetét. — Eszerint Junga a merénylőt öntudatosan előre megfontolt szándékkal, hosszú előkészületek után követte el. Nagyon súlyos ok készítette rá. Ő maga mondja, hogy a féltékenységgel. Féltékeny volt Mátyássyra, akiben nyugodt és boldog házasságában erőszakosan feltolakodó vetélytársat látott és úgy képzelte, hogy boldogságának a fejedője. A feutebbi híradással kapcsolatban tudósítónk illetékes helyről azt a tudósítást kapta, hogy a közlemény adatai annál kevésbé felelnek meg a valóságnak, minthogy a Junga ügyre vonatkozó részleteket, éppen a vizsgálat érdekében egyelőre titokban tartják és így azokból semmi sem juthatott a nyilvánosságra.

— Szórakoztató délután. A nagykanizsai Kath. Legényegylet holnap vasárnap szórakoztató délutánt rendez, melynek műora a következő: 1. A rab. Petőfi Sándortól. Szavalat, előadja S. L. 2. Dalegyveleg, zongorán előadja Asztalos József. 3. Felolvasás, tartja Lakács József főgimn. tanár egyf. alelnök. 4. Magyar népdalok. Zongorán előadja Asztalos József. 5. Menyegző után. Vigmonolog írta Hajdu Miklós, előadja Borstein Mariska k. a. Kezdeté délután fél 5 órakor. Helyérek fenn-tartott helyek 30 fillér, ülőhelyek 20 fillér, állóhely 20 fillér, karzat 10 fillér. — Este a Polgári Egylet nagytermében táncos egybe-kötött társas összejövetel lesz; belépő díj személyenként 40 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

— Gyászrovat. Nagykanizsán a héten elhunytak: özv. Sternberg Vilmosné szül. Weisz Teréz, magánzó, 72 éves. Szmodics Anna, tanuló, 10 éves. Weisz Miksa, magánzó, 70 éves. özv. Horváth Adámné, szül. Lakatos Teréz, köz-ségi szegény, 83 éves. özv. Pizskács Jánosné szül. Huszár Julianna, magánzó, 82 éves. Tóth József, főgimnáziumi tanuló, 15 éves. Rezács

PAGLIANO-SYRUP

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Különítve a gyógyszerészeti kiállításán 1894-ben, a Hygienikus kiállításán 1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításán 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (poralakban) valamint comprimált láb-lábokban (pizulak) minden nagyobb gyógyszerárban kapható. Kérje mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Magrendelés vagy tudakozódás miatt tessék Real-Apotheko Sokrate Bracchelli-Nia (Südtiroli) fordulni.

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO professor Nápolyban.
Calata S Marco 4.

Ferencné, szül. Horváth Mária, napszámos 50 éves. Herman Teréz, 21 hónapos és Talabér Rozália, házvezetőnő 54 éves.

— **Főispáni jelölgetések.** Még mindig folynak a jövőd főispán személyére vonatkozó találgatások. Igen sok új nevet hoznak forgalomba. Mi azonban a tegnapi számunkban megjelent kombinációt, mely *Malatinszky Lajos* és *Árvay Lajos* alispán jelölésére vonatkozik, tartjuk a legvalószínűbbnek, mert ez a kombináció a vezető emberek közvetlen köréből származik.

— **A balatoni vasut kifizetetlen számlái.** A balatonmelléki telek- és szőlőbirtokosok között nagy az elégedetlenség amiatt, mivel a vasut céljaira megvásárolt telkek árát még a mai napig sem fizették ki, holott a szerződés egyetlen pontja világosan kimondja, hogy a vasut üzembevételekor a telektulajdonosok követelésének 75 százaléka kielégítést nyernek. A vasut megnyitott, lassu dőcögésben gyönyörködhetnek is a balatonvidéki szőlősgazdák, de pénzükhöz, nem tudják, — kinek a hibájából, ezideig még egy fillérhez sem jutottak.

— **Eljegyzés.** Szentlőrinc *Kovács Andor* huszárhadnagy, eljegyezte *Bessenyői és velikei Skublics Imre*, zalaegerszogi kir. közjegyző leányát, *Zsuzsikát*.

— **Katonai lovak vásárlása Görögország részére.** Az utóbbi időben Görögországban uralkodó zavaros viszonyok a görög kormányt arra kényszerítik, hogy a hadseregét gyökeresen reformálja és megerősítse. A napokban érkezett a fővárosba a magyar kir. Kereskedelmi Múzeum athéni levelezőjével, *Antal Oszkár*ral, egy a görög hadügyminiszter által kiküldött bizottság, hogy a görög hadügyi kormány részére nagy mennyiségű lovat vásároljon. A kereskedelmi és iparkamara felhívja a kerületi lókereskedők figyelmét a fontos tényre, azzal a megjegyzéssel, hogy akik hajlandók volnának Görögországba lovat szállítani, lépjenek érintkezésbe *Antal Oszkár* levelezővel (Budapest, V. kerület Akadémia u. 3), aki a szállításhoz bővebb felvilágosítást nyújt.

— **Vasuti elgázolás a bécsi vonalon.** *Vasvári* tudósítónk írja: Egy vasuti ór teledékenységéből súlyos természetű baleset történt tegnap a Gyöngyöshermán melletti vasuti átjárónál. Tegnap reggel a Nagykanizsa felől délután 3 órakor érkező gyorsvonat elgázolta *Bödör Józsefet*, *Lelovits Sándor* berényi nagybérlő kocsisát. *Bödör* három társával akart áthajtatni az átjárón. Az első három szerencsésen átment a síneken. *Bödör* azonban nem vette észre, hogy a gyorsvonat közeledik és át akart hajtatni a síneken. Ebben a pillanatban a gyorsvonat elkapta a lovakat és nagy erővel vágta földbe az állatokat, míg a kocsi pozdorjává törött. *Bödör* a fején szenvedett súlyos zúzódást. A szerencsétlenség színhelyén csakhamar megjelent a járási szolgabíró és az orvos, akik konstatálták, hogy a szerencsétlenséget a vasuti ór vétkes mulasztása idézte elő, aki elfelejtette a sorompókat leeresztetni. A súlyosan sebesült *Bödör Mihályt* a szombathelyi kórházba szállították ahol gondos ápolás alá vetjük.

— **Megszökött rablók garázdálkodása.** Megemlékeztünk már *Lojzli Ferenc* nagykanizsai származásu nótárius betörő garázdálkodá-

sairól. A Jómádár hol itt, hol ott tünt fel és közveszélyes garázdálkodása miatt gyakran került hatósági kézre. *Lojzli Ferenc* már régebben elszármazott Nagykanizsáról és legutóbb a szombathelyi ügyészség fogházába került. A szombathelyi börtönből azután *Rodosta József* és *Lojzli Ferenc* a hó 3-án megszöktek. A két gonosztevő *Tapolcán* volt, honnan *Keszthely Felé* indultak. Utközben egy sármelléki fuvaros kocsi-jára fölkeröztek, kit a sármelléki uton 17 korona vagyonától megfosztottak. Ezután a *Becsai-csárdához* mentek, hol este 8 órakor bekopoktattak *Kocsis János* vendéglős már nyugalomra tért, ezért a cselédlány szolgálta ki a gonosztevőket. Mikor fél liter bort megittak, odaálltak a vendéglős ágyához, felbressztették és forgópisztolyt szegtek a mellének. Pénzt vagy életet követeltek tőle. A vendéglős mikor első álmából felriadt, nem tudta, hogy mit akarnak tőle. Végre mikor magához tért, védtelen helyzetében a házban volt 200 koronát átadta a rablóknak. *Zala-Szentmihály* közelében két rabló egy utast megtámadott és megölt. Az ismeretlen gazemberek szintén a csárda rablói voltak. A két gazember megszökött és most mindenfelé keresik őket a csendőrök.

— „**KALAP-KIRÁLY**“ **NAGYKANIZSÁN.** Megérkezett a legújabb divatu férfi kalapkülönlegességek. **Piüsch, bársony, Pichler, LODEN- és kemény kalapok** leszállított árak mellett 4-5-6 koronáért kapható. **WELLISCH MARKUS** kalapkereskedő Nagykanizsa, Erzsébet-tér 23. 3342

— **Bőr és bunda kabátok, szörmeboák, karmantyuk, selyem-, bársony- és piüsruhák tisztítása, festése és felgőzölése céljából küldendők.** **Hová? MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzműfestő, vegytisztító és piüsirozó gyárába Nagykanizsa, Köcsey-utca 19. Alapítási év 1892.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Wekerle és Tisza királyi kihallgatása.

Budapest, november 27. *Wekerle* Sándor miniszterelnök és gróf *Tisza István* ma reggel Bécsbe utaztak. Hír szerint még ma megjelennek a királyi kihallgatáson. *Tisza* gróf kihallgatása délután 4 órakor lesz. *Tisza* kihallgatását a politikai válság fontos mozzanatának kell tekinteni, mert a király mint a kormányon és parlamenti többségen kívül álló politikust hallgat meg benne.

Bécs november 27. *Tisza István* gróf kihallgatásáról a külügyminiszter lapja, a „Fremdenblatt“ a következőket írja:

„Nem jelentéktelen esemény *Tisza* gróf kihallgatása a magyar válság történetében, mert bár neki magának nincs parlamenti pártja, mégis nagy sulya van az ő politikai véleménynyilvánításának.“

Justh is megy kihallgatásra.

Budapest, november 27. *Justh Gyula* még mindig ágyban fekvő beteg. A budapesti lakásán tartózkodó pártvezért ma a párt tagjai közül számon a látogatták. A bankcsoportban mint biztosan bekövetkezendő dologról beszélnek arról, hogy a jövő hét folyamán *Justh Gyulát* is királyi kihallgatásra fogják meghívni.

Ellenőrizhetlen vészirek.

Khuen-Héderváry mint mumus.

Budapest, nov. 27. Politikai körökben inkább csak mint kuriozumot emlegetik egy kora délután megjelent fővárosi esti lapnak azt az ellenőrizhetlen hírt, hogy az esetben, ha a legutóbbi királyi kihallgatások eredményre nem vezetnének, úgy a király december 3-án *Khuen-Héderváry Károlyt* nevezi ki miniszterelnöknek, — ki az országgyűlést nyomban felosztatná.

Kihallgatták a cyankális merénylőt.

Bécs, november 27. A nyomozásnak, mely a cyankál-merénylet tettesének felkutatására irányult, szenzációs eredménye van. A tegnapi nap folyamán *Linz*-ben letartóztattak egy ottan állomásozó főhadnagyot, *Walek* nevét egyelőre titokban tartják. A főhadnagyot azonnal *Bécsbe* vitték, hol kihallgatták. Minden tagad, de a körülmények annyira ellene szólunk, hogy bizony remélik, hogy már a legközelebbi órákban a terhelő adatok sulya alatt vallani fog. Kiderült ugyanis, hogy nemrég 6 napos szabadságot vett magának és ezt legnagyobb részt *Bécsben* töltötte. Az itteni lakásán megejtett házkutatás alkalmával több dobozt találtak, melyek szakasztott olyanok, mint amelyekben a kérdése pilulákat szétküldték. Az is bebizonyult, hogy ezeket a dobozokat a főhadnagy egy *Linz*-i gyógyszerárban vásárolta. A hír óriási szenzációt keltett.

Az országos tornaegylet szennyese.

Arad, november 27. Az Aradi Országos Tornaegyletben történt visszaélések ügyében a rendőrség erőlyesen nyomoz. Ma délelőtt *Sármey Endre* az arad-csanádi vasut főmérnökét, az egylet elnökét hallgatták ki, kinek tagadással szemben is dr. *Steinitz Pál* a fellejtelő elnök fentartja vádjait. A rendőrség a vizsgálat érdekében több okirat beszerzését rendelte el.

Tűz az új műegyetemen.

Budapest, november 27. Nagy riasdalmat keltett ma a fővárosban az a hír, hogy a műegyetem új épülete lángokban áll. A hír szerencsére tulzottnak bizonyult. A mérnöki teremben ugyanis villamos rövidzárlat következtében tűz támadott, mely a terem egész berendezését elhamvasztotta. A gyorsan kivonult tűzoltóknak azonban sikerült a tüzet lokalizálni.

Agyonlőtte a leányát.

Gyöngyös, november 27. *Csapó István* itteni lakos ma délelőtt fegyvertisztogatás közben a körülötte játszó *Rózsika* nevű leányát agyonlőtte. A megrémült apa önként jelentkezett a rendőrségen.

A tőzsdejáték áldozata.

Rózsahegy, november 27. *Szemler Géza* földbirtokos, ki a tőzsdén egész vagyonát elvesztette, ma reggel, *Budapestről* hazaérkezve, agyonlőtte magát.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testőlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izjedást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéket, n utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-L. Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ár a tőzsdén 4.— korona.

Nyílt-tér.

Cs. és kir. udvar fogorvos **Dr. J. G. Popp****Anatherin**száj- és fogvize 2.80, 2.—, 1.— Fog créme 60 fillér.
Valódi csakis, ha cégemmel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedvelt-ségű, egyedüli az orvosok által ajánlt, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —
(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 777.50. Osztrák hitelrészvény 870.50 4%, magyar koronajáradék 92.55. Kereskedelmi-bank részvény 3491.—. Salgótarjáni községbánya részvény 627.—. Rimamurányi vasmű részvény 869.—. Adriai tengerhajózás részvény 484.—. Hazai bank részv. 293.—

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 27.

Készáru-üzlet

Buza 10 fillérrel olcsóbb

Határvidék-üzletBuza 1910. április 13.95. Buza 1910. október 11.72.
Rozs 1910. április 10.11. Zab 1910. április 7.56. Tengeri 1910. május 6.70. Repce 1910. augusztus 13.40.**Nők és férfiak**

megbizottai minőségben tisztességes, könnyű és jól jövedelmező foglalkozásra Nagykanizsa és környéke részére felvétetnek. Jelentkezők küldjék címeiket a „ZALA” kiadóhivatalába „UTAZÓ” jellegére. 3349

Eladó ház. Petőfi-utca 57. számú ház 1400 forintért eladó. 3281

488 tk. 1909.

334

Árverési hirdetmény.A nagykanizsai kir. tvszék mint tkvi hatóság köz. hírré teszi, hogy a Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított önszegélyző szövetkezet végrehajtatóinak, Beke János bakónaki lakos végrehajtást szenvedett elleni 200 K tőke, ennek 1908. évi január hó 27-ik napjától járó 6 $\frac{1}{2}$ % kamatai 6 $\frac{1}{2}$ % késedelmi kamatai, 56 K 20 f. per. 24 K 80 f. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti, valamint oszlatkozottnak kimondott Tóth Tekla József és Palkó Antal végrehajtatóknak 154 K 44 f., ennek 1907. április 18-tól járó 5% kamatai, 131 K 80 f. per. 22 K 60 f. végrehajtás kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tvszék területéhez tartozó s a bakónaki 1614. sz. tjkvben + 141 hrsz. alatt felvett pajtá udvarral 800 K becsértékben 1909. december hó 7-én d. e. 11 órakor Bakónak község házában dr. Friedl Ödön és dr. Weisz Lajos felperesi ügyvédek vagy helyetteseik közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek két-harmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik. A kir. tvszék mint tkvi hatóság.
Nagykanizsa, 1909. szeptember 11.

Gózon,

kir. tvszéki bíró.

Kis tőzsde Kazinczy-utca 5. szám alatt, más vállalkozás miatt azonnal is átadó. 3329**Sertésöléseket** privát házaknál a legpontosabban és legszolidabb árban elfogadok. Kovács Lajos hentes és mészáros. Magyar-utca, Magyar Királylyal szemben. 3328-5**Akar nősülni?** Hölgyektől (ezek között vannak törvénytalan gyermekekkel, teati bíbával stb) 5-500,000 korona vagyonnal (vagyunk natalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnéküllek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.** 3046**Levélbélyeg**

gyűjtemény 1600 külömező, garantált valódi postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50-70% olcsóbban minden katalogus árnál küld A. Weisz Wien, Adlergasse 8 bevásárlási fiók London. 3283

Répuiseletet előkelő cégektől bármily szakmában elvállal **Bokor Manó** bizományi irodája, TAPOLCA, Zala-m. Telefon-szám 66. 3334-3**Alma eladás.**

Nagymennyiségű (körülbelül 1600 drb.) finom piros borizű alma

20 koronáért, 750 drb. 10 koronáért

kapható, fagymentesen csomagolva, Láda ingyen. Bőr Kanell 100 kg. 40 korona.

Megrendelhető utánvétellel, vagy az összeg beküldésével

Berger József
Graz, Hofgasse 4.

4462/1909. tksz.

Árverési hirdetmény

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nemesvidi takarékpénztár r. t. végrehajtatóinak Kisházi Ferenc galamboki lakos végrehajtást szenvedett elleni 105 K tőke, s ennek 1909. évi március hó 31. napjától járó 6% kamatai, 6 K 20 f. óvási. 1 K 35 f. közlési. 1/2% váltóúj. 42 K 40 f. per. 21 K 95 f. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a galamboki 308 sz. tjkvben + 2424 hrsz. alatt felvett tuskéskúti dülői szántóföldnek Kisházi Ferenc nevében álló 1/12 része 14 K. a galamboki 107 sz. tjkvben l. 138 hrszám alatt felvett 78/b népsorszámu háznak Kisházi Ferenc nevében álló 1/4 része 35 K, a galamboki 1020 sz. tjkvben l. 63. hrszám alatt felvett 31 népsorz. korcsmaház. udvar és kertnek B lap. 143. sorszám szerint Kisházi Ferencet illető 4/7536 része 1 K 25 fillér becsértékben, — még pedig a galamboki 308 és 107 sz. tjkvben felvett ingatlanok Béda Anna özv. Kisházi Andrásné javára 2168/8-9 szám alatt bekelezett özvegyi haszonélvezeti jogi szerződésével — 1909. évi december hó 15-ik napjának d. e. 10 órakor Galambok község házában Dr. Dóri József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek két-harmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.
Nagykanizsa, 1909. évi szeptember hó 15. napján.

Gózon,

kir. tvszéki bíró.

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az államvasút, déli vasút, Parh, egyedül nyugodt, 16. sziget mellett 200 szobával, jó és olcsó. 2 toronstól teljebb.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

**Stechenpferd-
Lilientejszappan**

Legenyhébb szappan arcbőrre és szeplő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Teljesen külön álló, modern villanyvilágítással berendezett

három nagyszobás

CSALÁDI HÁZ

szépen parkirozott udvarral szabadkéből eladó, esetleg kiadó.

3208

Bővebbet:

Palkó postafőtisztnél,

Csányi-utca, 14-ik szám.

Fiz Olulur több mint 2000 orvos által megbízhatónak ajánlva.

Szakorvosok által megvizsgált és legjobbnak minősítve. Rét évi 10 fillér. Ára tucatonként 4. 6. 8 K.

Az elárultó helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Főraktár: „Üröskereszt” drogeria Nagykanizsa.

STRÉM KÁROLY

tüzifa és köszénagykereskedő

kicsinybeni árjegyzéke :

Bükkhasábfa öle	K 38.—
Szilhasábfa	34.—
Felvágott fa 100 kg.-kint	2.50
Eibiswaldi fénykőszén 100 kg.	3.20
Konseinai barnaszén 100 kg	1.80
I-ső rendű poroszszen 100 kg.	4.—
Ostrai dió-cox 100 kg.	K 5.50
I-a ostrai kovácszen 100 kg.	5.—

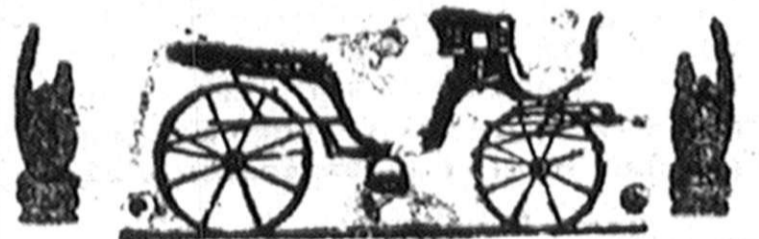
== HÁZHOZ SZÁLLITVA! ==

PONTOSAN MEGMÉRVE!!

Telephon: 127. szám.

Bassó József

kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lovasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, jutányos árak mellett.

"NIGRIN"

gyűjtő hüvelyben

Törvényesen védve.
Ara 40 fillér.

LEGJOBB
cipő
crème

Legtisztább és legegyszerűbb kezelés. Az alcs rész egyszerű forgatásánál az elfogyasztott orom pótolva lesz és így nem száradhat ki.
ST. FERNO LTD.
Bács III. L.
Cs. és kir. udv. szállító.

Winkler József

szőlőveszsző és szőlőoltványtermelő
ARAD Batthyány utca 13.

Telefon 410. ————— Telefon 410.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy évi terméséből

kb. 1.000.000

kiváló szép, fajtiszta dus gyökérezett bor- és csemegefajta

szőlőoltvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas I és 2 éves gyökeres Ripária Portálts szőlőveszsző kerül eladásra mérsékelt árak mellett. — Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

WINKLER JÓZSEF,
(ARAD), Batthyány-utca 13.

3245

"Club"

a legártalmatlanabb

cigaretta papir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: SCHWARZ ÉS TAUBER

m. hlr. dohánynagyüzsdájében

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!

Berény József és Fia

Nagykanizsán.

Arany és ezüst ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer, arany és ezüst-árak raktára. 3311

Jegygyűrűk a legnagyobb választékban rendez és különleges formákban.

Kemek menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszebb női- és férfi aranyóralánok.

Szép raktár brillanti, gyémánti és színes drágakövi tárgyakban.

Régi vagy vásott foglalatú drágakötártyák dívatosan és tartósan műhelyünkben átfoglaltatnak.

Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből hivatalos ellenőrző próbával ellátva.

Jutányos, olesó árak! ———

Eladás részletfizetésre is!

A berendorfi gyár főelárusító helye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekből.

Brillantok, gyémántok, arany- és ezüsttárgyak legmagasabb árban megvételnek vagy becsereitelnek.

Mikszáth Ilmanach az 1910. évre, ára 2 korona és kapható o o

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve lesz megküldve o o o o o

Olcsó fa és kőszén

beszerzési forrás.

A kővágói erdőből azonnal házhoz szállítható egészséges száraz erdei rakásu bükkfa. Továbbá a legjobb minőségű trifaeli és vizi-kőszén házhoz szállítva jutányos áron kapható 3304

SCHMIDT ZSIGMOND ecetszesz és cementárnyáronál Nagykanizsán, Magyar u. 12.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, és az ízületi és meghűléseknek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosság legyünk és csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres Vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 29 sz (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől egy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 3189

STOCK

Cognac Medicinal

szavatoit valódi borparlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzlőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2133

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Ha olcsóért akarnak vásárolni, használják fel ezen reklámárakat és rendeljenek utánvételt a Szőnyeg és vászontelevélről Kaposvárott, Korona utca 17. szám.

1 drb Tigris v. virágos uti takaró Frt 1.30

1 drb. gyönyörű fali szőnyeg Smyrna, mintákkal, nedves szobákba igen ajánlható, egyszersmind dísz a lakásnak, ára Frt 2.20

Ugyanez ágyelék 70 kr.

Ugyanez egész nagy 3 m. hosszú 2 m. széles Frt 6.40

12 drb. legjobb és legkellemesebb viseltil zsebkeendő tiszta fehér vagy fehér alapszínekkel, bármelyik . . . Frt 1.80

Nem megfelelőért a pénzt visszaadom, tehát semmi kockázat. 3342

1 vég 30 rőfös vászon a legfinomabb anyagból készült, női ingnek vagy ágyneműnek alkalmas és ugyanez vastagabb, alsónadrághoz, — bármelyiknek ára Frt 6—

1 garn. fehér damaszt-készlet 6 nagy szalvétával, elsőrendű minőség Frt 2.80

1 méter fehérítetlen törülköző vörös szelével 14 kr.

Minden cikkhez versenyárak.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Szőlőoltványok.

A legjobb érmelléki bor és csemegefajok, továbbá gyökerez és sima Delavare vesszők telepemen nagy mennyiségben kaphatók.

Oltványaim telepéről a legmérsékeltőbb áron fajtisztán bocsátatnak eladásra, melyért a legmesszebre menő felelősséget vállalom.

Cim: Kágyi Szabó István érmelléki szőlőoltvány-telepe, Bihardiószeg.

— Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. —

3271

Mérleghitel és sítetés

Mérlegjavítás

Mérlegkészítés.

A „Mértékhiteléről“ szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolos, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezességét vállalok. Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízását kérem.

Kohn Samu

épület. műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves csercesapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb. 4 éves szálvesszős

tőke 168 fűrt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb. 1 sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, a hol pár méternyre tőle az európai oltványokon a természetes négy-ötöszi permeteres dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetesen permeteres nélküli semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője téiben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bő termő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért aki a valódi borteremő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE“ vesszőt vegye. A DE LAWARE szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasztetéséről is ad részletes, helyes utabiztatásokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KOLY

pósta, térd és táborszóó állomás.

Levelezés magyar, román, horvát szerb és német nyelven.

3276

A köhögés

minden kora embert megtámad. A kínzó görcsös rohamok, melyek a gyermekeket gyengítik s a felnőtteket hivatásukban zavarják, a

Thymomel Scillae

használatával enyhülnek és csillapulnak.

Kérdezze meg házi orvosát.

1 üveg 2.20 K. Postán az ár előleges beküldése esetén postadíjmentesen 2.90 K. 3 üveg 7 K. 10 üveg 20 K. Készítője és főelárusítója:

B. FRAGNER, cs. és kir. udvari szállító gyógyszerlárában PRAG, III. 203.

Kapható minden gyógyszer-tárban. — Főlerakat Magyar-országban Tők J. gyógyszer-tárban Budapest.

3232

Rz

2471

ÖSSZES

Trógepek alkonyát

jelenti

a

Stoewer-Record

mindenkinek bemutatja

SCHWARCZ H. ÁRMIN

BUDAPEST,

U., Uaczi-körut 60. szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakaosabb gyomor- s altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév. okozott székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, o jeles házi orvosi évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak: — Hamisítások törvényileg fenyítettek!

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, „A. Moll“ feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közvény, cauz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb módszer szerint készült gyermek és hölgyiszappant a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll H. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: ROSENFELD ADOLF FIAI.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös kereszthez“

Nagykanizsán.

2674

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

Műveltség, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
szombatnapok kivételével.

Két beszéd.

A zalamegyei függetlenségi párt állásfoglalása.

— Saját tudósítónktól. —

Szombaton tudósítottunk a zalamegyei függetlenségi párt közgyűléséről, mely oly imponáló és zavartalan egyértelműséggel és lelkesedéssel csatlakozott a Justh Gyula vezetésével álló függetlenségi és 48-as párthoz. E tudósításunk kiegészítésül ma *bő kivonatban* közöljük *Bosnyák Géza* pártelnöknek a pártvezérre és díszelnökké választott *Batthyány Pál* grófhhoz intézett érzésteli és ötletgazdag beszédét és *Eitner* Zsigmond orsz. képviselőnek ama beszédét, melyben érdekes részletekre kiterjeszkedve, a pártszakadás történetét ismertette.

Bosnyák Géza üdvözlő beszéde.

Méltóságos Uram! Mídon pártkörünk elhatározta, hogy kiváló érdemeid elismerésül vezérévé és díszelnökké választ engedd meg, hogy téled, mint főispántól búcsút vegyünk. Ez alkalommal gondolataimra béklyó nehezül, mert vigyáznom kell, hogy a lelkes hangulatot, mely most téged napról-napra oly fényesen ünnepel, az én bánatos szavam ne zavarja. Nagyon érzékeny kedélyű ember vagyok, kinek minden búcsu fáj, de százszorosán fáj megválni attól a függetlenségi főispántól, ki azon elvek ékes megismerője, melyekben mindnyájan hiszünk. A szónok ez után kidomborítja Batthyány gróf magatartását, mellyel mídon elvel és a hatalom közt kellett választania, egy percre sem habozott. Te nem voltál kishitű, nem ismered a megalkuvást, férfil vagy, ki ha magad volnál, akkor is megvédenéd elvedet, meggyőződésedet.

Ezután a nemzet jövőjébe vetett hitét fejezte ki Bosnyák elnök, majd így végezte:

Azzal búcsúzom téled, hogy távozásodat lelkünkben sajnáljuk, de nem palástolhatjuk örömről sem afelett, hogy most teljesen megnyerünk a mi magasabb elveink számára.

Hogy történt a pártszakadás.

Eitner Zsigmond orsz. képviselő részletesen és élénk színekkel ecsetelve elmondta az utóbbi négy esztendő politikai történetét. A koalíció megalakulása nem elégitette ki, — csak elnyomta a nemzet jogos aspirációját; a koalíció természetellenes szövetség volt ellentétes elvű pártok közt. Ennek az abszurd alakulásnak három és fél évi uralma boszulta meg most magát. A függetlenségi párt akkori vezére, mídon a kalendárium meghozta a bankkérdés idejét, a párt beleegyezése nélkül megállapodott társával a kartellbank eszméjében. A pártot arra utasította, hogy tartson ki az önálló bank követelése mellett, hirdesse az országban a bank 1911-re való felállításának követelését. — Mi teljesítettük parancsait és míg mi küzdöttünk, addig a kormányban elárulták a pártot és a vezér is feladta az elvet. *Mídon* már közel volt a meggyőzés, egyszerre hirdetni kezdték, hogy a 30—40 bankost kirugják a pártból. Így idézte elő a szakadást a 67-es besugár, mely a vezért megtáborította annyira, hogy többé nem is érintkezett a párttal.

Volt eset, hogy velünk vacsorált a ilyenkor a politikát vizárta, ugyanakkor pedig erősen politizált a 67 esekkel. Szóval a helyzet kezdett türethetiené válni. Történt aztán, hogy Justh Gyula a bankkérdésben határozott állást foglalt. Ekkor a volt vezért leggyengébb oldalánál, a hiúságnál kezdték ki. Elérkezett a makói beszámoló ideje. Régi szokás, hogy a házelnököt híveik elkísérik beszámoló útjára, közülük is jelentkezett 30—40 képviselő. Ezt az alkalmat ragadták meg a párt intrikusai és megrendezték az országos kaszinóbeli ebédet. Gyalázatosan megérték a pártot: ki a mérsékelt, intelligens elem s ki nem az. Előbb csak százhuszat hívtak meg, aztán a nagy felháborodást látva, levelező lapokkal meghívtak még negyvenet. A többi egyáltalában nem hívták meg s ezek közé tartoznak az összes zalamegyei függetlenségi képviselők. (*Zajos eljenzés*) Két nappal az ebéd előtt én kérdőre vontam Szentiványi Ápádót e bankett célja felől. Mondtam, nekünk vetik szemünkre, hogy egy kalendáriumi dátumhoz ragaszkodunk és íme, ők az év 365 napja közül éppen ezt a napot választják.

— Igen, — válaszolt Szentiványi, mi éppen ezen a napon akarjuk dokumentálni, hogy milyen kisebbségben vannak a bankosok.

— Szóval, kiakartok közölni bennünket? — kérdezte Eitner.

Erre egy jelen volt Kossuth-párti így szólt:

— Igen az a célunk, hogy kidobjunk benneteket.

— Csak aztán ne ti legyetek a kidobottak, fejezte be Eitner a diskurzust.

Ilyen előzmények után történt meg a makói beszámoló és a Nagy Emil féle ebéd, melynek eredményeit, továbbá a pártgyűlést, melyen a szakadás bekövetkezett, hosszasan leírta Eitner.

A párisi kiállítás.

A meginvitált kanizsai nagyiparosok.

— Saját tudósítónktól. —

Több nagykanizsai nagyiparos levelet kapott Párisból, melyben meghívják, hogy az 1909-i párisi iparkiállításra vegyenek részt. A levelet a »Societe Generale de expositions« küldte és az iparosoknak mindjárt leveretésül »grand prix«-t (nagy díjat) és arany kitüntetésekkel ígér, természetesen nem ingyen. Ez a gyanus társaság leveleiben azzal dicsekszik, hogy miniszterek és egyéb nagyállású férfiak állanak a háta mögött.

Mivel nincs róla tudomásunk, hogy az idén Párisban világkiállítást rendeznének és különben az egész dolog gyanusnak tetszik, a kanizsai iparosok érdekében kérdést intéztünk a soproni kereskedelmi és iparkamarához, honnan a következő kimerítő választ kaptuk:

A „Zala“ tekintetes Szerkesztőségének
Nagykanizsán.

E hó 24-ikén kelt b. levelére van szerencsénk a következőkről értesíteni:

Páris főfőszke a szédülő kiállítás vállalkozóknak és aligha csalódunk, mídon b. levelében említett párisi céget is ezek közé so-

rozzuk. Párisban ugyanis oly általános nemzetközi kiállítás, mint amilyen az 1889. és legutóbb az 1900. évi volt, a jövő évben nem rendeznek. Ily kiállításnak még csak a terve sem merült föl. Országos kiállítást (mindig hivatalos jellegűt föltételezve) ha rendeznek, külföldiek onnan kizárják. Ha valamely különleges szakkiallításra külföldinek is adnak helyet, akkor a külföldet a francia külképviseletek, illetve a külállamok kormányai útján hívják meg a részvételre és nem ügynökök, vagyis magán cégek útján.

De a felforgó esetben minden valószínűség szerint nem is hivatalos jellegű kiállításról, hanem ama magán vállalkozásból eredő és így teljesen magán jellegű kiállításokról van szó, amelyekben való részvétel iparosainkra nézve semmiféle haszonnal sem járhat, mert megrendelésekre Franciaországban már a vámviszonyoknál fogva sem számíthatnak, a nyerhető (illetőleg a biztosan elnyerendő) kiállítási kitüntetések pedig értékteljesen teljesen ugyanolyan meglítés alá esnek, mint a csillogó kotillon-rendek.

E téren a nagykanizsai gyárosokat az a körülmény se tévezzé meg, hogy ha az illető párisi cég aktív miniszterek, szenátorok s más ily magas állású egyéniségek védnökségére hivatkozik, mert a szóban levő vállalkozóknak az a rendes eljárásuk, hogy vállalkozásuk anyagi eredményének parányi részét valamely párisi jótékonycélú intézmény rendelkezésére bocsátják s e révén az illető terület országos erkölcsi támogatását biztosítják a maguk számára. Ennek megtörténte után a kormány. férfiak névleges védnökségét a képviselő révén már könnyű kijárni.

Az ily párisi kiállításokon a legkevesebb, amit a résztvevő persze busás pénzen kitüntetésképpen nyerhet, a nagy arany (ozott) érem és kereszt jelvény. Lapjainkban is akárhányszor látni oly üzleti hirdetést, amelyek e »kitüntetések« képével ékesítvők. A hozzáértő mindjárt tisztában van e kitüntetések értékével, a nagyközönség — sajnos — ritkán. Ezért csak jó szolgálatot végeznek a hírlapok, ha a kérdéses üzelmeket a kellő világlátásba helyezik.

Tisza István gróf szerepe.

A válság hira.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Budapest, november 29.

Tisza István gróf, ki tegnap reggel Bécsből Budapestre érkezett, délelőtt *Andrássyval*, délután pedig *Lukács* Lászlóval tárgyalt. *Tisza* éjjel elutazott az erdélyi falkavadásztársaság alsószurdikai vadászatára, honnan csak december 5-én tér vissza.

Ma már pozitív hírek alakultak ki *Tisza* István gróf királyi kihallgatásáról. Ezek szerint kétségtelen, hogy *Tisza* semmiféle megbízatás nem kapott és kihallgatása tisztán informatív jellegű volt. Állítólag kijelentette *Tisza* a király előtt, hogy a válság megoldását nem tartja lehetetlennek katonai engedelmények nélkül sem, azonban minden engedelmény nélkül a választások kimenetele kétséges, sőt a hatvanhetes elemekre végzetes lehet.

Hír szerint legközelebb *Khuon* Hédeváry Károly megy királyi audienciára. A *Justh* Gyula audienciájáról szóló híreket ma megerősítik azzal, hogy e kihallgatáson a király azt akarja megtudni, akar-e nehézségeket támasztani az indemnitás megszavazása ellen.

Budapest, november 29.

A kereskedelmi miniszteriumban ma Wekerle, Kossuth, Jekelfalussy és Josipovics miniszterek másfél óra hosszat tanácskoztak.

Ujvidék, november 29.

Tegnap *Teleky* Arvéd gróf beszámolót tartott Ujvidéken. A népgyűlésen sok szocialista is megjelent, kik oly nagy zajt csaptak, hogy egy ízben a gyűlést meg kellett szakítani. A szocialisták csak akkor csendesedtek el, mikor a szónokok kijelentették, hogy az általános titkos választól jog követelése benn van a függetlenségi párt programjában is. *Teleky* Arvéd grófon kívül még *Holló* Lajos és *Balla* Aladár is beszéltek igen nagy hatással. A népgyűlés egyre abcugolta Kossuth Ferencet és *Justh* Gyulát éltette. Végül határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint követelik az önálló banknak 1911-re leendő felállítását.

Budapest, november 29.

Tegnap az ország több részén tartottak politikai népgyűléseket, melyek nagy részéről küldtek üdvözlő táviratokat *Justh* Gyulának. *Kossuth* Ferencet *Diósgyőrből*, *Kecskemétről*, *Pápáról* és *Pécskáról* üdvözlöttek.

A déli vasuti munkások és a nyugbérpénztár.

A tegnapi országos munkásgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Mozgalmas gyűlése volt tegnap a déli vasut munkásainak Nagykanizsán. A nagy részvétel és még nagyobb élénkség között lefolyt gyűlés tárgya az a nem új kérdés volt, mely a vasutasokat, még az emlékezetes passzív rezisztencia ideje óta állandóan foglalkoztatja: a déli vasuti munkások nyugbérintézménye. A nyugbérpénztár, melyet a passzív rezisztencia eredményezett, s melynek a vasut igazgatóságának kijelentése szerint az 1910. év elejével kellene életbe lépnie, tette kritika tárgyává a tegnapi gyűlés és határozati javaslatba foglalta a munkásoknak azokat a kívánságait, melyekkel a déli vasut igazgatósága által szerkesztett munkásnyugbérintézményt kiegészíteni kívánnak.

A gyűlésről a következő tudósítás számol be:

A déli vasut magyarországi vonalain levő összes vasuti munkások gyűlését tartották tegnap délután a Gőzfürdő vendéglő helyiségben. A gyűlésen 19 vasuti állomás munkásai vettek részt, számszerűen 204-en, kiknek száma a nagykanizsai munkássággal együtt összesen mintegy 450—500 főnyit tett ki.

A gyűlés elnöke: *Sütő* Ferenc székesfehérvári, *Baranyai* József nagykanizsai és *Ács* György soproni déli vasuti munkások voltak.

A gyűlés tárgya: a Déli Vasut igazgatósága által alkotott munkás nyugbérintézményről szóló szabályrendelet volt.

Hogyi János székesfehérvári fűtőház géplakatos, az ülés előadó szónoka ismertette a szabályrendeletet. A vasuti munkások passzív rezisztenciája annak idején az üzletigazgató-

ság amax ígéréte: e szűnt meg, hogy a munkások részére nyugbérintézményt létesít, és azt 1910. január hó 1-én életbe lépteti. — Az igazgatóság híven teljesítette ígését, amennyiben az intézmény megvalósítására minden szükséges megtett és a nyugbérpénztár szabályrendeletét is elkészítette. Ez azonban nem találkozhatott a munkások körében megelégedéssel. Általánosságban nagy megnyugvást keltett a szabályrendelet, de annak egyes részelt kifogásolnia kell a munkásságnak. És itt részletesen ismertette a szónok a szabályrendelet azon pontjait, — melyek szerinte a munkásságra nézve a legkevésbé sem kielégítő. E pontok megváltoztatása érdekében széles körű agitációt kell kifejteni, melynek már első megnyilatkozása ez a gyűlés.

Ézután *Weigel* Rudolf, az összes ausztriai vasuti szervezetek bécsi kiküldöttje beszélt. Német szónoklatában mérsékletre intette a déli vasuti munkásokat, de megbízatásához képest megígérte, hogy az esetre, amennyiben ügyük sikerre vezetéséhez gyengék lennének az okból, mert a szervezkedés itt nincs megengedve, úgy az osztrák vasutas szervezet támogatni fogja őket jogos kívánságaik elérésében.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után, melyet *Cservenka* Miklós vasutaslapszerkesztő tolmácsolta magyar nyelven a hallgatóknak, néhány rövid felszólalás következett. Végül a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyet a Déli vasut üzletigazgatóságához és igazgatósági tanácsához terjesztettek fel.

A határozati javaslat petituma a következő:

Tisztelettel kéri a gyűlés a Déli vasut Üzletigazgatóságát, valamint a Déli vasut nagytekintetű Igazgatósági tanácsát, hogy a társaság ausztriai vonalán bevezetett napibérekkel, a kifizetési napokon a rövidített munkaidőt, valamint az ott már bevezetett összes munkáskedvezményeket, azokat — a társaság magyar vonalán alkalmazott munkásokra is vonatkoztatni kegyeskédjék. Továbbá kéri a gyűlés a kollektív szerződésben ezeddig is biztosított összes kedvezményeket a jövőre is főtartani; a fenálló bizonytalanság megszüntetése végett kérjük a gyűlés által megválasztott 8 tagú munkás bizottságot — a fenti tárgyban — fogadni.

TRAPPISTA
GRANDE LIKŐR

TRAPPISTA
CACAO LIKŐR

TRAPPISTA
FŐZŐ CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
CSEMEGE CSOKOLÁDÉ

TRAPPISTA
IMPERIAL CACAO

TRAPPISTA
IMPERIAL TÉA

A LEGTISZTÁBB, LEGJOBB
ÉS LEGOLCSÓBB.

Raktáron:

SCHWARZ ÉS TAUBER cégnél
NAGYKANIZSA.

A meggyilkolt cipészlegény.

Titokzatos bűntény Drávavásárhelyen.

Gyilkosság vagy rablógyilkosság?

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Csáktornya, november 29.

Titokzatos bűntény foglalkoztat egy egész csomó hatósági személyt ma reggel óta.

Prelozsnýk János 22 éves drávavásárhelyi cipészlegényt ma kora reggel meggyilkolva találta lakásán takarítónője. A legény a kis szoba padlóján hanyatt fekvő feküdt, a fején egy ökölnyi nagyságú rés tátongott. A borzalmas látványtól megrémült paraszttasszony sikoltozva szaladt a község házára, honnan azonnal értesítették az esetről a csáktornyai főszolgabírószágot és a csendőrsöt. Ezek kocsin mentek az alig négy kilométernyire fekvő Drávavásárhelyre és azonnal működésbe léptek, hogy a bűntényt felderítsék.

Ma délelőtt a helyszínére utazott a nagykanizsai törvényszék vizsgálóbírója, a délutáni vonattal pedig *Jureczky* Iván kir. ügyész is, kik a titokzatos ügyben a kora reggel óta lankadatlanul működő főszolgabíróval és csendőrökkel egyetemben világosságot próbálnak gyujtani. De ez fölötte nehezen megy. Még ma délután 3 óráig magára a bűntényre nézve még semmit nem sikerült megtudni és csupán annak előzményei lettek ismeretesekek.

Ez előzmények abból állanak, hogy *Prelozsnýk* János lakásán tegnap este kártyázás folyt, melyben a meggyilkolton kívül még két drávavásárhelyi legény vett részt. A késő éjjeli órákig tartott a hármass partit, melynek végeztével az egész társaság a falu pékjéhez ment, hol frissen sült zsemlyéket ettek, majd kiki a maga lakására távozott. A partnerek mindketten alibit igazolnak, s így a nyomozás még mindig a legnagyobb sötétségben tapogatózik.

Hírek.

— Magyar név. *Kraxner* Gyula szent Ferencrendi áldozó pap, nagykanizsai lakos családi nevét Kuruc-ra magyarosította.

— A nagykanizsai izr. hitközség közgyűlése. A nagykanizsai izr. hitközség *Grünhut* Henrik elnöklésével tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a hitközségi tagok szép számban jelentek meg. A tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után *Barta* Lajos titkár előterjesztette gondos jelentését és a 16 hatalmas oldalra terjedő számadásokat úgy általában, mint részleteiben elfogadták. A költségelirányzat főbb pontjait a következőkben ismertetjük: kultusz és jótékonsági ügyre kiadás 28625 bevétel 17666 korona, hiány 10958 korona; iskolákra kiadás 38220, bevétel 23559, hiány 14660 korona. Előirányoztak hitoktatásra 1800, nyug és kegydíjakra 4192, különféle kisebb kiadásokra 1340, hátrahagyottak 5500 koronát. Az összes kiadás 109485, összes bevétel 81485 korona; hiány 28000. — (huszonnyolcezer) korona, amit adóba kivetnek. Megemlítjük, hogy a legnagyobb adótétel évi 1600, a legkisebb évi 8 korona.

— Befejezték az iskolakerülő összeírását. *Urban* József, a nemrég megválasztott városi levéltáros hónapokig tartó munka után, tegnap előtt befejezte a város I—V. kerületében a tanköteles gyermekek összeírását. — Nagykanizsán összesen 301, 6—14 éves iskolakerülő találtak, a tavalyi 140 szám-

hoz képest igen szomorú fejlődési statisztikát jelent. A hatóság a szülőket, kiknek mulasztása az oka annak, hogy a tanköteles gyermekek nem járnak iskolába, pénzbüntetéssel fogja szülői kötelességük teljesítésére kényszeríteni.

— **Gyógyulnak a tifuszosok.** Még élénken rezonál az emberekben az a félelem, mely nemrégiben egy kezdődő tifuszjárvány hírére rémitette a város lakóit, de amely szerencsére teljesen indokolatlannak bizonyult. A betegség járványszerű jellege csakhamar megszűnt és az összes, mintegy 20—22 beteg közül egyetlenegynek állapota sem lett veszélyes. Mostanában pedig majdnem mindennap érkezik egy-egy bejelentés arról, hogy a tifuszban megbetegedettek teljesen meggyógyultak.

— **A Nőegylet zsurja és estélye.** A nagykanizsai I. Nőegylet tegnapi tervezett zsurját a legközelebbi vasárnapra halasztották. A Nőegylet választmányja elhatározta, hogy az idel nagy estélyt január 8-án tartják. Az estélynek kivételes, meglepő, nagyszabású programja van. Ugyanis az estélyen az „élő sakk“-ot adják elő pazar díszítéssel. Az előadást a budapesti m. kir. Opera egy tanára tanítja be, ki tegnap már Nagykanizsán volt és a részleteket megbeszélte.

— **Kik akarnak még annexió segélyt?** Tudvalévő, hogy a hadvezetőség nagyobb összeget utalványozott azon magyar és osztrák tartalékos és póttartalékos katonák családjaiknak segélyezésére, kik az annexió alkalmával hónapokon át, Bosznia hegyei között tanyáztak, és ezalatt közülük nem egynek családja itthon éhezett, a kenyérkereső apa, vagy férj távollétében. Nagy számmal jelentkeztek Nagykanizsán is ilyen segélyre igényt tartók, de mert bizonyos, hogy még akadnak, kik még szintén szívesen reflektálnának a segítésre, a katonai ügyosztály azoknak *pótösszeírását* rendelte el. A pótösszeírás megkezdődött és 3 napig tart. Akik e három nap alatt sem jelentkeznek a katonai ügyosztálynál, azoknak a segélyre vonatkozó igénye végleg érvényét veszti.

— **A ciankális főhadnagy Nagykanizsán.** A bécsi rendőrség tudvalevőleg kinyomozta, hogy a vezérkarl tisztek ellen intézett merényletek, melynek egy kapitány áldozatául esett, egy *Hofrichter* Adolf nevű linzi főhadnagy volt az elkövetője. E szörnyű esetnek, — mint velünk közlik, — van valami nagykanizsai vonatkozása is. Annyi, hogy midőn két éve a 13. hadtest *Gerba* hadtestparancsnok vezérlésével Nagykanizsán tartotta átvonulását, ehhez a hadtesthez volt beosztva Hofrichter főhadnagy is, ki két napig tartózkodott Nagykanizsán és ezen idő alatt öv. Krausz Lipótné, a Zöldfa vendéglő bérletjének Király utcai házában volt elszállásolva. E ház falán még most is ott ékekedik a főhadnagy neve, amit annak idején az elszállásoló bizottság írt oda.

— **Kecskeméti Győző nyomában.** A székesfővárosi rendőrség lamét közel van ahhoz, hogy elfogja *Kecskeméti Győzőt*, ki kilenc éve 770 ezer korona állami pénzt elcsikkasztva megszökött. Egyik fővárosi lap közlése szerint egy Neumanné nevű asszony jelentkezett a rendőrségnél és elmondta, hogy leányával együtt Amerikában volt és egy new-yorki játékgyárban dolgozott. E gyár tulajdonosában, ki magyar ember, sejtí Neumanné Kecskeméti. A budapesti rendőrség intézkedése folytán a new-yorki rendőrség most szemlétartja a játékgyárost és mint a lap írja, minden nap szenzáció leleplezés várható. Ebből a közlésből tudtuk meg azt is, hogy

Kecskeméti zalamegyei, sümegi származású, — amit eddig nem tudtunk.

— **Markos Gyula becsületsértési pöre.** Darányi Ferenc a novai országgyűlési képviselő, ügyvéd, egy peres ügyből kifolyólag lefoglalta Markos Gyula országgyűlési képviselőnek fizetését. Markos e fölötti haragjában Bogláról levelet írt a Robitsch-Sauerbrunn-ban tartózkodó Darányinak, melyben becsületsértő kifejezéseket használt. Darányi Ferenc pört indított Markos ellen, akinek mentelmi jogát a képviselőház felfüggesztette. Szombaton volt ez ügyben a tárgyalás Szilva járásbíró előtt. A tárgyaláson csak Darányi Ferenc jelent meg, Markos nem jött el. A bírő Markos Gyulát becsületsértés miatt 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Hol a jég?** A következő levelet kaptuk: Tekintetes Szerkesztőség! E hó 25-én kelt b. lapjában örömmel olvastuk a hírt, hogy a helybeli korcsolyázó egyesület jégpályája néhány nap múlva megnyílik. Azóta az időjárás még hidegebb lett, a fővárosi jégpályákat megnyitották, a mi kis jégpályánk azonban még a nyári álmát alussza. Sem a jégpálya felöntése sem a melegező helyiség kitározása nem bizonyult valósnak, sőt eddig még a megnyitáshoz való készülődés legkisebb nyoma sem mutatkozik. Tisztelettel kérjük tehát a tek. szerkesztőséget, szíveskedjenek b. lapjában a korcsolyázó egyesület vezetését a jégpálya megnyitására serkenteni, hogy eme kellemes sportból mi szegény kanizsaiak is kivehessük részünket. Mély tisztelettel, több korcsolyázó egyesületi tag.

— **Disznólopással vádolt iparos.** *Vajda* József Magyar-utcai kanász a minap egy Magyar-utcai iparos ellen azt a feljelentést tette a rendőrségen, hogy az falkájának egy sertését, bűnös uton megszerezte és házában rejtgette. Állítólag úgy történt a lopás, hogy amint a kanász még a múlt hó 5-én falkáját a Magyar-utcán hazafelé terelte, a feljelentett iparos kamasz gyermekkel egy fehérszőrű göbét becsalták apjuk házában udvarára és az iparos a sertést azóta egy ólban rejtgetve hízaltta. A kanász nem vette mindjárt észre a sertés eltűnését, de annak gazdája másnap már jelentkezett előtte azzal, hogy a disznó nem tért haza és ezért kárát térítse meg a kanász. Ez kénytelen kellelten kifizette a követelt 32 koronát, mígnem most valaki beugta neki a sertés rejtélyes elveszésének történetét. A rendőrség a gyanúsított iparosra kínos ügyben már többeket kihallgatott.

— **Zalai munkás szerencsétlensége Amerikában.** Az amerikai »Szabadság« című magyar lap írja, hogy egy Horváth nevű 23 éves nyírádi illetőségű munkás, ki már hosszabb ideje munka nélkül tengődött Bridgeportban, a Bryan-féle villanygyárból felhívást kapott, hogy álljon azonnal munkába. Horváth érthető örömmel fogadta a megbízást s a gyárba sietett. Utját megrövidítendő, a vasuti átjárón lgyekezett célja felé. Abban a pillanatban, amikor Horváth keresztül akart menni a sínek — egy vonat elütötte s a szerencsétlen embernek mindkét kezefejét súlyosan megsértette. A hamarosan elősiető ambulance beszállította őt a kórházba, ahová utána vitték a sínek mellett összeszedett ujjait is. Az eset a bridgeportli magyarság körében óriási részvétet keltett, mert Horváthot mindenki jóra való, derék és szorgalmas embernek ismerte, aki ilyenképen örökké nyomorék marad.

— **Dörmögő Dörmötörnek** vidám dolga van, mióta előzőleg érkezett Budapestre a berlin — budapesti automobilversenyéről. Ötvenezer koronára van kilátása, mint a díj nyertesének s a fényes pesti vendéglőben ugyancsak jól tartják

kedves bátyjával Hörpentővel együtt. De alighanem másra is van kilátása, ami már kevésbé kellemes lesz, legalább azt lehet sejtetni a Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának, a Jó Pajtásnak legújabb, november 28-iki számából, amelyben ez a híres utazás is van írva. De lehet e számban olvasni sok egyébbet is: Benedek Elek szép Téli énekét, Móricz Zsigmond elbeszélését, a Verebézést, Kozma Andor, Márk Lajos képeivel illusztrált pompás versét a repülőgépről, Elek apa meséjét: Ki a bunda?, mulatságos képeket a trombitás mesterről és tanítványáról, járás kelést a nagyvilágban, Benedek Elek regényének folytatását, a szerkesztő üzeneteit s a rejtvényeket. A »Jó Pajtás«-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a »Jó Pajtás« kiadóhivatala (Budapest IV., Egyetem utca 4. sz.)

— **Félaru vasuti jegy váltására** jogosító arcképes évi igazolványok kiállítására és a már használatban levőknek érvényesítése az 1910. évre. Az állami és törvényhatósági tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők és a rendezett tanácsú városok tisztviselői félaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványát a jövő 1910-ik évre leendő érvényesítés végett a magy. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, Andrassy-ut 73—75. már beküldjék, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők. Azoknak az igényjogosítottnak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1910-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük. Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítésért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyegeket a betérjesztendő névjegyzékre vagy kérvényre ragasztandók fel. Kézpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében el nem fogadjatik. A hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzékek az előirt záradékkal és a hivatali pecséttel látandók el. Ez alkalommal a nyugdíjokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek. Budapest, 1909. évi november hó 8-án. Magyar királyi államvasutak igazgatósága. 3307

— **Bőr és selyem kabátok, szőrmebeak, karmantyuk, selyem-, bársony- és plüsh ruhák tisztítása, festése és reigőzése céljából küldendők. Hová? MAYER KÁROLY első dunántúli gőzműfestő, vegy-tisztító és plüssirozó gyárába Nagykanizsa, Köcsey-utca 19. Alapítási év 1892.**

Kirabolt marhakereskedő.

Közbiztonság Alsólendván.

— Saját tudósítónktól. —

Alsólendváról jelentik: Csütörtökön este 8 és 9 óra között vakmerő rablótámadás történt a Szentjános-utcában.

Kocet István jómódu nagytőfalui (Vas megye) marhakereskedő a csütörtöki csáktornyai vásáron két marhát vett eladásra. Kocetnél sok pénz volt, amit meglátott Csancsár Gábor zsitkóci lakos és rögtön kész volt a tervével, hogy Kocetot kirabolja. Kocet az anyjával, Kocet Katalinnal és a két állattal elindult Csáktornyaról Alsólendva felé, de ugylátszik Csancsár a Csáktornya—alsólendvai országutat a sok vásároló miatt — akik az uton ilazafelé jöttek, — nem tartotta alkalmasnak, ezért vonaton jött Alsólendvára és úgy tervezte, hogy itt a közelben lesi meg áldozatát.

Koceték este 8 óra után érkeztek meg Alsólendvára. Alig értek a Szentjános-utcának azon részéhez, ahol a tégiagyár felé vezető út az utcába torkol, Csancsár ráugrott Kocetra, földre teperte és fojtogatni kezdte. Kocet a hirtelen rémülettől tehetetlenül engedte át magát a szert az alkalmat Csancsár arra használta fel, hogy elrabolta Kocet pénzét.

Kocet édesanyja ezalatt segítségért kiáltozott, majd a marhakereskedő is felocsudve első meglepetéséből, egy villámgyors mozdulattal kését előrántotta és Csancsárt fejbe szurta.

A lárma több környékbeli lakó odafutott, mire Csáncsár a pénzzel elmenekült. Az alsó-lendvai csendőrség még az nap éjjel kinyomozta és másnap pénteken reggel zsitkóci lakásán elfogták.

Csáncsár csak 80 koronát tudott Kocettól elrabolni, miután a többi pénz — mintegy öt-száz korona — Kocet anyjánál volt. Ezt bizonyára nem tudta a rabló, különben alig hihető hogy az asszonyt bántatlanul hagyta volna.

Csáncsárt egyelőre bekisérték az alsó-lendvai kir. járásbíróhoz fogházba, honnan a zalaegerszegi kir. ügyészségnek adják át.

Pályázati hirdetmény.

A Néptakarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán segédtisztviselői állásra

pályázatot hirdet.

A pályázatban csakis oly fiatal emberek vehetnek részt, akik felső kereskedelmi iskolát végeztek, s a magyar- és német nyelvet tökéletesen bírják.

Előnyben részesülnek, kik már irodai gyakorlattal bírnak, vagy gyors- s gépirásban jártasak.

Kezdőfizetés 800—1000 korona.
Pályázati határidő december 10.
Az állás azonnal elfoglalandó.
Nagykanizsa, 1909. november 24.

Az igazgatóság.

Törvénytörvények.

§ Du deutscher Hund. Mult év szeptember hó 5 től, 6-ára virradó éjjelen, városunkban volt elszállásolva a 78-ik sz. cs. és kir. gyalog ezred, mely Eszéken állomásozik. Az ezred egyik főhadnagyának Russel Felixnek S. J. helybeli kocsmárosnál jutott szállás. A főhadnagy a neki kiosztott szálláson aludni is tért, midőn úgy éjjel 1 ora tájt éktelen káromkodás és zörgetés ébresztette fel álmából. A főhadnagy éjjeli látogatójában házigazdáját ismerte fel, a ki minden áron be akart hatolni a tiszt szobájába. A tiszt megnyugtanni igyekezett a lármas hazait és a beszállásolási törvényre hivatkozva a különös vendégszeretettel szemben a rendőrség igénybevételére hivatkozott. S. J. erre a tisztet: „Du deutscher Hund“-nak nevezte. Russel főhadnagy az esetet feljelentette felettes hatóságának s végső fokon a hadtestparancsnokság arra kötelezte, hogy sértője ellen a büntető bíróság útján járjon el. Russel főhadnagy feljelentése folytán a nagykanizsai kir. járásbíró megindította az eljárást S. J. ellen, azonban bizonyítékok híján felmentette. Szombaton itélt ez ügyben Russel felebbezése folytán a nagykanizsai kir. törvényszék és Dr. Bartha József vádés Dr. Szabán Gyula védőbeszédének meghallgatása után Russel főhadnagyot, a vádra tanúként kihallgatta és S. J. t. becsületsértés vétségében bűnösnek mondta ki s pénzbüntetésére ítélte, melynek végrehajtását azonban felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Disznóölést magánháznál elfogad

Holozér József mészáros és hentes Nagykanizsán, Magyar-utca 17. sz. 00330

Táviratok és telefonjelentések.

Királyi kihallgatásra.

Bécs, november 29. A király ma *Bornáth Gézát*, a kir. kuria másodelnökét magánkihallgatáson fogadta.

Megcáfolt politikai hír.

Bécs, november 29. A Corr. Austria megcáfolja az osztrák lapok azon hírét, hogy *Méroy Lajos*, a függetlenségi párt érdekében érintkezésbe lépett az osztrák keresztény szocialistákkal.

A ciankális merénylet.

Bécs, november 29. *Hofrichter Adolf* főhadnagyot, a vezérkari tisztek ellen elkövetett merénylet tettesét ma Linzből ide szállították. Az elszállítás előtt Linzben szembesítették Müller droguistával, ki benne határozottan felismerte, hogy ő vásárolta tőle a dobozokat, melyekben a ciankális pilulákat szétküldte.

Diákok sztrájkja.

Zombor, november 29. Az itteni szerb tanítóképző növendékei egy tanár szigorúsága miatt sztrájkba léptek. Azok a kísérletek, melyek a diáksztrájk megtörését célozták, eddig eredménytelenek maradtak.

Cook dr. megszökött.

New York, november 29. *Cook dr.* miután kiderült, hogy az északi sark felfedezéséről szóló jelentésével felültette a világot, megszökött New Yorkból. Szökése nagy feltűnést és hívei körében elkeseredést kelt.

Elibázott merénylet.

Páris, november 29. Egy volt algéri katona ma merényletet akart elkövetni a hadügyminiszter ellen, azonban a minisztert összetévesztette *Ferrando* tábornokkal, ki hasonlít a miniszterhez. A katona revolverből rálőtt a tábornokra, kit *halálosan megsebesített*. A merénylet letartóztatották.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde.

— Mai árfolyamok —

(Távirat.)

A pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 779.—. Osztrák hitelrészvény 670.50 4%, magyar koronajáradék 92.55. Kereskedelmi bank részvény 3491.—. Salgótarjáni köszvénybánya részvény 627.—. Rimamurányi vasmű részvény 669.—. Adriai tengerhajózási részvény 434.—. Hazai bank részv. 293.50

A gabona üzletről.

(Távirat.)

Budapest, november 29.

Készáru-üzlet

Buza 10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet

Buza 1910. április 13.84. Buza 1910. október 11.70. Rozs 1910. április 10.01. Zab 1910. április 7.52. Tengeri 1910. május 6.68. Repce 1910. augusztus 18.40.

Keresek egy idősebb izraelita magános nőt gyermek nélkül, ki háztartásomat képes vezetni. Árpád-utca 13. 3334

Ács-iparos és kut-készítő.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy betegségemből felgyógyultam és munkámat tovább folytatom. Kérem a n. érd. közönség szives pártfogását. Tisztelettel

SCHLEGER JÓZSEF

Teleky-ut 30. szám.

Mikszáth Almanach az 1910. évre, ára 2 korona és kapható 00

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsán. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve lesz megküldve 000000

Rz Olufi több mint 2000 orvos által e megbízhatóbbnak ajánlva.

Szaforosított által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi leteltől Ara lucionként 4, 6, 8 Kr.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklamot ingyen küld az OLLA gumi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Yöraktár: „Vöröskereszt” drogeria Nagykanizsa.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

EGY LITER

legfinomabb

Háztartási rum

két korona.

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez

Nagykanizsán. 2674